

PROCEEDINGS

ISBN:978-974-692-43-6

**การประชุมวิชาการและนิทรรศการระดับชาติ
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ครั้งที่ 2**

“วิศวกรสังคมสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

2022

วันที่ 14 - 15 กุมภาพันธ์ 2565

**คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**

หอสมุดแห่งชาติ
ถนนสามเสน ดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ : 02-2809846
โทรสาร : 02-2809846

วันที่อนุมัติ 14 กุมภาพันธ์ 2565

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

Proceedings การประชุมวิชาการและนิทรรศการระดับชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ครั้งที่ 2.-- บุรีรัมย์ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2565.

85 หน้า.

1. มนุษยศาสตร์ -- การประชุม. 2. สังคมศาสตร์ -- การประชุม. I. ชื่อเรื่อง.

001.3

ISBN 978-974-692-443-6

คณะกรรมการอำนวยการ

รองศาสตราจารย์มาลินี จุฑาปะมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา รักการศิลป์
อาจารย์ ดร.ณัฐพล แสนคำ

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.อัศวินนท์ เนื้อไม้หอม
รองศาสตราจารย์ ดร. เอกฉัตร จารุเมธีชน
รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนืองเฉลิม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คำภีร์ภาพ อินทะนุ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภกิจ ภูวงค์
อาจารย์เฉลิมเกียรติ เย็นเพชร

ลิขสิทธิ์ 2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
439 ถ.จระ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000
โทรศัพท์: 6644-611-221 ต่อ 4001
แฟกซ์: +6644-612-858
เว็บไซต์: [www.http://hs.bru.ac.th/](http://hs.bru.ac.th/)

พิมพ์ออนไลน์ครั้งแรก: เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
439 ถ.จระ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000
โทรศัพท์: 6644-611-221 ต่อ 4001
แฟกซ์: +6644-612-858
เว็บไซต์: [www.http://nac-husocii.bru.ac.th](http://nac-husocii.bru.ac.th)

คณะกรรมการกองบรรณาธิการ (Editorial board) รายงานสืบเนื่องจากการประชุม

รองศาสตราจารย์ ดร. เอกฉันท จารุเมธีชน	วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพท เนิองเฉลิม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รองประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.อัศรพนธ์ เนื้อไม้หอม	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภกิจ ภูวงค์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คำภีรภาพ อินทะนุ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กรรมการและเลขานุการ
อาจารย์เฉลิมเกียรติ เย็นเพชร	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

**คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากลับกรองคุณภาพบทความวิจัยและบทความวิชาการ
ระดับชาติ (National level) ภายนอกมหาวิทยาลัย (External reviewer)**

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธน์ เนิ่งเฉลิม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.รัตน์ะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.ทิวต์ถ์ มณีโชติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ แสงเงิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ พิมพวง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ฉิมท้วม	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
รองศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ จันท์แดง	มหาวิทยาลัยพะเยา
รองศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ นารีรักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธาวิ ยุทธพงษ์ธาดา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล พากเพียร	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคิณี กัลยาณมิตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิษฐา หรุ่นเกษม	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนิวัช แก้วจำนงค์	มหาวิทยาลัยทักษิณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรารัฐ ณ พัทลุง	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ เวชกามา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฏิพันธ์ อุทยานุกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พุฒจันทร สิทธิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวเดช มณีภาค	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพัชร สายเสนา	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอร แสนภูวา	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวพร สุขทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรวัส อินทวิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พุทธิวัฒน์ ถาวรสินศักดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิปปีย์ ชยามูสาสนี จันทร์ดอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ บุษย์ชญาณนท์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภูมา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

อาจารย์ ดร.สุรียนต์ หลาบหนองแสง มหาวิทยาลัยนครพนม

อาจารย์ ดร.สิงห์คำ รักป่า มหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ สุขประสงค์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

อาจารย์ ดร.สุทธินันท์ ศรีอ่อน มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

อาจารย์ ดร.วิชัย ลุนสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

อาจารย์ ดร.ศุทธิณี พลหาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

อาจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ สุทธิลักษณ์กุล มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

อาจารย์ ดร.พายุ นาวาคุระ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

อาจารย์ ดร.นิคม โยกัญญา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

อาจารย์ ดร.วิโรจน์ ทองปลิว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

**คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาก่อนการลงคุณภาพบทความวิจัยหรือบทความวิชาการ
ระดับชาติ (National level) ภายในมหาวิทยาลัย (Internal reviewer)**

รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์   เสนารัตน์

รองศาสตราจารย์ ดร.กิ่งแก้ว   ปะติตั้งโช

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยเสนอ   ตรีวิเศษ

รองศาสตราจารย์ ดร.อัครพนธ์   เนื้อไม้หอม

รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา   ปาโนรัมย์

รองศาสตราจารย์ ดร.สายใจ   ทันการ

รองศาสตราจารย์อุทิศ	ทาหอม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวมินทร์	ประชานันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฤดี	บุษย์ชฎานนท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รพีพรรณ	พงษ์อินทร์วงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฟ้าประทาน	เต็มขุนทด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจพร	วรรณูปถัมภ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลกัญญา	ศรีสุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระชัย	ยศโสธร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภธัช	ศรีวิวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร	วิชัยรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนวุฒิ	ตั้งสอนบุญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญรัตน์	พุกตมิพงษ์ชัยชาญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี	ถุงแก้ว
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คำภีรภาพ	อินทะนุ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งนภา	จะนนท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์	โฆษิตติชยนันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติศักดิ์	นามวิชา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิระเดช	ประเสริฐศรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพดล	ธีระวงศ์ภิญโญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภกิจ	ภูวงค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งนภา	เมินดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติภาพ	ชารัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิทธิศักดิ์	พงผือฮิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลทีชาลินี	แก่นสนนท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมยงค์	โสมอินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณ	เพ็งลุน
อาจารย์ ดร.พัชนี	กุลทานันท์
อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ	พลเดช
อาจารย์ ดร.สินทรัพย์	ยืนยาว
อาจารย์ ดร.สินีนานู	รามฤทธิ์
อาจารย์ ดร.จริยาภรณ์	ปีตาหะสังข์
อาจารย์ ดร.พนาสินธุ์	ศรีวิเศษ
อาจารย์ ดร.ธิตี	ศรีใหญ่
อาจารย์ ดร.สุธีกิติ์	ผดสูงเนิน
อาจารย์ ดร.ภัทรพล	ทศมาศ
อาจารย์ ดร.ธนพัฒน์	จงมีสุข
อาจารย์ ดร.วิษณุ	ปัญญารงค์
อาจารย์ ดร.ภัทรินธร	บุญทวี
อาจารย์ ดร.สินีนานู	วัฒนสุข
อาจารย์ ดร.ปองเอก	เพ็งลุน
อาจารย์ ดร.จิรายุฑ	ประเสริฐศรี

สาส์นจากอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจำเป็นจะต้องมีกลุ่มคนที่เป็นแกนนำในการทำงานร่วมกับชุมชนคือวิศวกรสังคม (Social Engineer) เพราะวิศวกรสังคมคือคนที่ใส่ใจเรื่องราวต่าง ๆ ในสังคมและเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสังคมให้ดีขึ้น ปัจจุบันวิศวกรสังคมเริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในการทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่นมากขึ้น และงานวิศวกรทางสังคมก็มีความสัมพันธ์กับภารกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น หนึ่ง ในปี 2559 พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มอบหมายให้องคมนตรีแนะนำมหาวิทยาลัยราชภัฏทำงานให้เข้าเป้าในการยกระดับการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่นในท้องถิ่น โดยวิศวกรสังคมต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 4 ประการคือ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์เหตุ-ผล เห็นปัญหาเป็นสิ่งท้าทาย (นักคิด) 2) ทักษะในการสื่อสารองค์ความรู้เพื่อการแก้ปัญหา (นักสื่อสาร) 3) ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ระดมสรรพกำลัง ทรัพยากรเพื่อการแก้ปัญหา

(นักประสานงาน) และ 4) ทักษะการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคม (นักสร้างนวัตกรรม)

ในส่วนของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์นั้น ทางมหาวิทยาลัยก็มีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาได้ทำหน้าที่เป็นวิศวกรสังคมเพื่อลงไปในพื้นที่ทำงานพัฒนาช่วยกันกับชาวบ้าน โดยกำหนดไม่ให้มีการจัดการเรียนการสอนในตอนบ่ายของทุกวันศุกร์ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นวันที่คณาจารย์และนักศึกษามีเวลาลงพื้นที่เพื่อไปทำกิจกรรมกับชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ยังได้มอบหมายให้คณะและสำนักต่าง ๆ ดำเนินโครงการวิศวกรสังคมภายใต้โครงการยุทธศาสตร์ราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอีกด้วย

ในนามของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ขอขอบพระคุณองค์ปาฐก ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการตัดสินการแข่งทักษะทางวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญที่พิชญพิจารณาบทความ (Peer reviewer) ผู้ทรงคุณวุฒิ วิพากษ์บทความ (Commentator) นิสิตนักศึกษา และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และขอขอบคุณผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ได้ร่วมกันจัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการระดับชาติด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ครั้งที่ 2 (NAC-HUSOC II: The 2nd National Conference on Humanities and Social Sciences for Undergraduate Students) ขึ้นระหว่างวันที่ 14-15 กุมภาพันธ์ 2565 ภายใต้ “งานราชภัฏบุรีรัมย์มหกรรมวิชาการและวัฒนธรรมนานาชาติ ครั้งที่ 5 (BRICC Festival 2022)”

สุดท้ายนี้ ขอให้การจัดประชุมครั้งนี้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และประสบความสำเร็จตาม
วัตถุประสงค์ทั้งหมดทุกประการ

(รองศาสตราจารย์มาลินี จุฑาปะมา)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สาส์นจากคณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ได้ดำเนินโครงการจัดประชุมวิชาการและนิทรรศการระดับชาติด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีเป็นครั้งแรกในปี 2564 ระหว่างวันที่ 7-8 มกราคม 2564 ภายใต้หัวข้อ “21st Century Skills ของบัณฑิตพันธุ์ใหม่ในยุค Viral Disruption” โดยมีผู้ให้ความสนใจส่งบทความเข้าร่วมนำเสนอทั้งสิ้น จำนวน 109 บทความ แบ่งเป็นการนำเสนอภาคบรรยาย จำนวน 78 บทความ และเป็นการนำเสนอภาคโปสเตอร์ จำนวน 31 บทความ ซึ่งการจัดประชุมครั้งนี้ผ่านมาประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี จึงนำไปสู่การจัดประชุมครั้งนี้เป็นปีที่ 2 คือการประชุมวิชาการและนิทรรศการระดับชาติด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ครั้งที่ 2 (NAC-HUSOC II: The 2nd National Conference on Humanities and Social Sciences for Undergraduate Students) ภายใต้ชื่อ “วิศวกรสังคมสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน” การจัดประชุม NAC-HUSOC II อยู่ภายใต้ “งานราชภัฏบุรีรัมย์มหกรรมวิชาการและวัฒนธรรมนานาชาติ ครั้งที่ 5 (BRICC Festival 2022)” ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 13-16 กุมภาพันธ์ 2565 โดยมีศาสตราจารย์พิเศษ ดร. เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นประธานเปิดการประชุมและปาฐกถาพิเศษ

ในการจัดประชุม NAC-HUSOC II ปีนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้นำเสนอแก่นเรื่อง (conference theme) คือ “วิศวกรสังคมสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน” เพราะวิศวกรสังคม (Social Engineer) คือคนที่ใส่ใจเรื่องราวต่าง ๆ ในสังคม และเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสังคมให้ดีขึ้น โดยใช้การสังเกต เก็บข้อมูล คิดวิเคราะห์ แบบมีเหตุและผล รวมทั้งการแก้ไขปัญหาแบบเป็นระบบ ในการลงพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น ในส่วนของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ก็ได้ให้ความสำคัญและมีนโยบายที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนงานเกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาไปร่วมด้วยช่วยกันกับชาวบ้านเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นการฝึกฝนทั้งทางด้านทักษะเฉพาะทาง (hard skill) และทักษะในการเข้าสังคม (soft skill) ในด้านของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้นก็ได้อบรมและสนับสนุนให้ทั้ง 9 สาขาวิชาคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษธุรกิจ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ดนตรี ศิลปะดิจิทัล การพัฒนาสังคม รัฐประศาสนศาสตร์ และ นิติศาสตร์ ดำเนินโครงการวิศวกรสังคม

ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย ซึ่งทุกสาขาวิชาก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญที่จะพัฒนานักศึกษาให้เป็น
วิศวกรสังคมตามนโยบายของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ให้เป็นวิศวกรสังคมทำงานร่วมกับชุมชนชาวบ้านเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

ในการจัดประชุมครั้งนี้ได้รับเกียรติจากดร.นงรัตน์ อิศโร นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ช่วยปฏิบัติราชการประจำสำนักงาน พล.อ. ดาวพงษ์
รัตนสุวรรณ องคมนตรี บรรยายพิเศษ เรื่อง “พัฒนา Soft Skills บัณฑิตพันธุ์ใหม่ ด้วยกระบวนการ
วิศวกรสังคม : ท้องถิ่นพัฒนา นักศึกษามีงานทำ” และ ดร.เมธาวิณ สาระยาน ผู้ช่วยอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี บรรยายพิเศษและนำฝึกปฏิบัติ เรื่อง “วิศวกรสังคมสู่การเป็นนวัตกรรมชุมชน:
แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี” นอกจากการจัดประชุม
วิชาการแล้ว ในงานนี้ก็มีการจัดกิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของนักศึกษาทั้ง 9
สาขาวิชาอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้แสดงผลงานอันโดดเด่นด้านศาสตร์ของตนเองให้เป็นที่รู้จักและ
ยอมรับในแวดวงวิชาการ

ในการจัดประชุมครั้งนี้มีรูปแบบการดำเนินกิจกรรมทั้งแบบออนไลน์และแบบออนไซต์ โดยการ
นำเสนอผลงานทางวิชาการในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ จัดเป็นรูปแบบออนไลน์ ส่วนในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ซึ่ง
เป็นพิธีเปิดโดยท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ การแสดงศิลปวัฒนธรรมของเครือข่ายชุมชน
เพื่อต้อนรับผู้เข้าร่วมงาน และการแข่งขันทักษะทางวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จะจัดใน
รูปแบบออนไซต์ด้วยการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาอย่างเคร่งครัด ในการประชุม
ครั้งนี้ มีผู้ให้ความสนใจส่งบทความเข้าร่วมนำเสนอทั้งสิ้น จำนวน 43 บทความ โดยแบ่งเป็นการ
นำเสนอภาคบรรยาย จำนวน 40 บทความ และเป็นการนำเสนอภาคโปสเตอร์ จำนวน 3 บทความ จาก 8
สถาบันคือ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

การประ-ชุมวิชาการและ-นิทรรศการระดับชาติ
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สำหรับปริญญาตรี ครั้งที่ 2
(NAC-HUSOC II: The 2nd National Conference and Academic Skill Competition on
Humanities and Social Sciences for Undergraduate Students)
ภายใต้หัวข้อ
“วิศวกรสังคมสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”
วันที่ 14-15 กุมภาพันธ์ 2565 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

หลักการและเหตุผล

วิศวกรสังคม (Social Engineer) คือคนที่ใส่ใจเรื่องราวต่าง ๆ ในสังคม และเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสังคมให้ดีขึ้น โดยใช้การสังเกต เก็บข้อมูล คิดวิเคราะห์ แบบมีเหตุและผล รวมทั้งการแก้ไขปัญหาแบบเป็นระบบ ในการลงพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น เพื่อร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาและสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนไปสู่ความเป็นพลเมือง และสร้างชุมชนที่มีการยกระดับสามารถจัดการตนเองได้ บทบาท หน้าที่ของ วิศวกรสังคมคือวิเคราะห์ศักยภาพชุมชน ยกย่องศักยภาพความรู้ในชุมชน สร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชนและ สร้างความยั่งยืนในการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ บนฐานข้อมูลของชุมชน ดังนั้น วิศวกรสังคม จึงเป็นทั้งผู้เรียนรู้และผู้เอื้อให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของคนในท้องถิ่น ได้มานั่งพูดคุยเพื่อออกแบบกระบวนการ / วิธีการในการจัดการปัญหาหรือยกระดับทุนของชุมชนไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มโดยเน้นไปที่การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนผสมผสานกับความรู้จากภายนอกที่วิศวกรสังคมจะเชื่อมโยงลงไปสู่ท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ต่อไป
(<https://www.sangsanpanya.com>)

ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน จำเป็นจะต้องมีกลุ่มคนที่เป็นแกนนำในการทำงานร่วมกับชุมชนคือวิศวกรสังคม ปัจจุบันวิศวกรทางสังคม เริ่มมีบทบาทในการทำงานร่วมกับชุมชนมากขึ้น ซึ่งวิศวกรทางสังคมมีความสัมพันธ์กับภารกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพราะวิศวกรทางสังคมมีหน้าที่ในการซ่อมและสร้างสมดุลขึ้นใหม่หลังจากที่สังคมเกิดความบิดเบี้ยวจากการเสียสมดุลระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน ผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ทางสังคม และฐานะที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อท้องถิ่น ดังพระราชทานนามจากล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๙ “ราชภัฏ” และในปี ๒๕๕๙ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มอบหมายให้องคมนตรี แนะนำมหาวิทยาลัยราชภัฏให้ทำงานให้เข้าเป้าในการ

ยกระดับการศึกษาและพัฒนาท้องถิ่นในท้องถิ่น โดยต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ ๔ ประการคือ ๑) ทักษะการคิดวิเคราะห์เหตุ-ผล เห็นปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทาย (นักคิด) ๒) ทักษะในการสื่อสารองค์ความรู้เพื่อการแก้ปัญหา (นักสื่อสาร) ๓) ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ระดมสรรพกำลัง ทรัพยากรเพื่อการแก้ปัญหา (นักประสานงาน) และ ๔) ทักษะการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคม (นักสร้างนวัตกรรม) (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, ๒๕๖๓)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นสถาบันการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีทั้งหมด 7 คณะ ซึ่งรวมถึงคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ด้วย ในส่วนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้นก็ประกอบไปด้วย ๙ สาขาวิชาคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษธุรกิจ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ดนตรี ศิลปะดิจิทัล การพัฒนาสังคม รัฐประศาสนศาสตร์ และ นิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญที่จะพัฒนานักศึกษาให้เป็นวิศวกรสังคมตามนโยบายของมหาวิทยาลัย จึงได้จัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นมากมาย ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ให้เป็นวิศวกรสังคมทำงานร่วมกับชุมชนชาวบ้านเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จึงได้กำหนดจัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการระดับชาติด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ครั้งที่ ๒ (NAC-HUSOC I: The 2nd National Conference on Humanities and Social Sciences for Undergraduate Students) ภายใต้ชื่อ “วิศวกรรมสังคมสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน” ซึ่งเป็นงานประชุมที่อยู่ภายใต้โครงการ “BRICC Festival ๒๐๒๒” ขึ้นในระหว่างวันที่ ๑๔-๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และผ่านระบบออนไลน์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการและงานวิจัยของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อแสดงนิทรรศการผลงานสร้างสรรค์และนวัตกรรมต่างๆ ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี
3. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระหว่างสถาบันการศึกษาต่างๆ

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2565

- 08.00-09.00 น. ลงทะเบียน ณ ด้านหน้าหอประชุมวิชาอัตศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- 09.00-09.30 น. พิธีเปิดการประชุม NIRC V โดย ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
กล่าวรายงานโดย รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา อธิการบดีมหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์
- 09.30-11.30 น. การบรรยายพิเศษ เรื่อง “บทบาทของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
สู่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน” โดย ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เอนก
เหล่าธรรมทัศน์
- 11.30-12.00 น. ประธานตัดริบบิ้นเปิดการนำเสนอผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ ณ ห้องประชุม
พุทธรักษา อาคารเฉลิมพระเกียรติ ฯ โดย รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- 12.00-13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.30-17.00 น. การนำเสนอภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์ งานประชุม NAC-HUSOC II
ผ่านระบบออนไลน์ (พักรับประทานอาหารว่าง ระหว่างเวลา 15.00-15.15 น.)

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565

- 08.00-09.00 น. -ลงทะเบียน ณ ด้านหน้าห้องประชุมมนุษยสังคมนวัตกรรม อาคาร 25 ชั้น 2
-การแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยเครือข่ายชุมชนของคณะมนุษยศาสตร์ฯ
- 09.00-09.30 น. พิธีเปิดการประชุม NAC-HUSOC II โดย รองศาสตราจารย์มาลินี จุโทปะมา
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
กล่าวรายงานโดย รองศาสตราจารย์ ดร.อัศวินพรณ์ เนื้อไม้หอม คณบดีคณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 09.30-9.50 น. การบรรยายพิเศษ เรื่อง “พัฒนา Soft Skills บัณฑิตพันธุ์ใหม่
ด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม: ท้องถิ่นพัฒนา นักศึกษามีงานทำ”
โดย ดร.นงรัตน์ อิศโร นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
ชำนาญการพิเศษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ช่วยปฏิบัติราชการประจำสำนักงาน พล.อ. ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ องคมนตรี
- 09.50-12.00 น. การบรรยายพิเศษ เรื่อง “วิศวกรสังคมสู่การเป็นนวัตกรรมชุมชน: แนวปฏิบัติที่เป็น
เลิศ (Best Practice) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี”
โดย ดร.เมธาวิณ สาระยาน ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- 12.00-13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00-16.00 น. การแข่งทักษะวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของนักศึกษาทั้ง 9
สาขาวิชา ณ ห้องประชุมมนุษยสังคมนวัตกรรม อาคาร 25 ชั้น 2
คณะกรรมการตัดสินการแข่งขัน: ดร.เมธาวิณ สาระยาน ผู้ช่วยอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี / ผศ.ดร.สกุล วงษ์กาฬสินธุ์ คณบดีคณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา /
ผศ.ดร.อัชราพร สุขทอง คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
(พักรับประทานอาหารว่าง ระหว่างเวลา 15.00-15.15 น.)
- 16.00-16.30 น. มอบรางวัลแก่ผู้ชนะการแข่งขันทักษะวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์

หมายเหตุ: กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

การประ-ตุนวิสาหการและ-นิกรรการระดับชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สำหรับนักศึกษปริญญาตรี ครั้งที่ 2
"วิศวกรสังคมผู้สร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน"

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link ห้องนำเสนอ
6	HS-0030	14.15-14.30	Pudid Phankamol	Motivation to Study Bachelor's Degree in Business English Program at Buriram Rajabhat University	http://meet.google.com/ygo-qmsi-zmj
7	HS-0031	14.30-14.45	มยุรีจิตา พงษ์พิมาย	Thai-English Translation for Village Information Website Development of Muangthale Village, Khaen Dong district, Buriram Province	

การประชมวิชาการและนิทรศการระดับชาติ ดานมนุษยศาสตร์และสังคคศาสตร์ สำหรับปริญาตรี ครั้งที่ 2

“วิศวรสังคคผู้การสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

การนำเสนอผลงานระดับชาติ รูปแบบบรรยาย (Oral Presentation)

ห้องนำเสนอที่ 2 แบบออนไลน์ Google Meet เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป

ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์การนำเสนอ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งนภา เมินดี / อาจารย์ ดร.จิรายุฑ ประเสริฐศรี

*****

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link ห้องนำเสนอ
1	HS-0042	13.00-13.15	วิภา นุกิจรัมย์	An Investigation of Willingness to Communicate in Thai EFL Learners	http://meet.google.com/exd-gwch-mbu
2	HS-0038	13.15-13.30	ศิริรัตน์ มาโทโหม	Problems and Needs on English Oral Communication of Police Officers in Buriram Immigration	
3	HS-0027	13.30-13.45	นัฐวรรณ พิมพ์ หาญ	พฤติกรรมการปรับตัวของนักท่องเที่ยวช่วงวิกฤต สถานการณ์โควิด19	
4	HS-0034	13.45-14.00	สิริณัฐ หนูตุก	การศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวแบบ Sandbox กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต	
5	HS-0018	14.00-14.15	จิซัมพร และดี	ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน	

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link หอ้งนำเสนอ
6	HS-0051	14.15 - 14.30	พรสวรรค์ โกลล	การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจั้งหรีด ชุมชนโคกยาง ตำบลซำนิ อำเภอซำนิ จั้งหวัดบุรีรัมย์	http://meet.google.com/exd-gwch-mbu
7	HS-0049	14.30-14.45	ปาริชาติ บุตรสีตะ ราช	ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์อาหารหมักพื้นบ้านกั้ง จ่อม ตำบลประโคนชัย จั้งหวัดบุรีรัมย์	
8	HS-0043	14.45-15.00	ณัชชา วงษ์สองชั้น	การพัฒนากระบวนกรรับรายงานตัวนักศีกษาใหม่ ประจำปีการศีกษา 2565 รอบ Portfolio กรณิศีกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ใน สถานการณัการแพรระบาดของไวรัสโคโรน่าสาย พันธ์ 19 (COVID 19)	

การประชุมวิชาการและนิทรรศการระดับชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับปริญญาตรี ครั้งที่ 2

“วิศวกรสังคมสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

การนำเสนอผลงานระดับชาติ รูปแบบบรรยาย (Oral Presentation)

ห้องนำเสนอที่ 3 แบบออนไลน์ Google Meet เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป

ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์การนำเสนอ: อาจารย์ธนพล รามฤทธิ์ / ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย สีโสภณ

*****

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link ห้องนำเสนอ
1	HS-0020	13.00-13.15	วรางคณา ปัญญา รัมย์	การสร้างสรรค์หนังสือประกอบนิทานประเพณีแสนภูวนตา	http://meet.google.com/mwn-dzgw-gxj
2	HS-0022	13.15-13.30	หงส์หทัย โล่ห์เจริญ วานิช	การสร้างสรรค์กิจกรรมดิจิทัลจากประเพณีวันตรุษจีน	
3	HS-0023	13.30-13.45	พิธาน แสนภักดี	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วน ภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี	
4	HS-0024	13.45-14.00	ปิยนุช ขวดชุม	ศึกษาสถาปัตยกรรมโบสถ์มหาอุตม์ วัดพระนางสร้าง ตำบลเทพกษัตร อำเภอดกลาง จังหวัดภูเก็ต	
5	HS-0029	14.00-14.15	สรวิศ กังเม่ง	การศึกษาด้านความเชื่อ เกี่ยวกับการขนานศาลกล่าว ของประชากรในจังหวัดภูเก็ต	

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link ห้องนำเสนอ
6	HS-0052	14.15-14.30	ชัชวาล สนิทสันเทียะ	การตัดและแต่งลีนปีใน หัวใจสำคัญของคนปี	http://meet.google.com/mwn-dzgw-gxj
7	HS-0014	14.30-14.45	กัญญาวีร์ เกาะสมัน	ศึกษาการใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต	

การประศุมวิชาการและนิทรศการระดับชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับปริญาตรี ครึ่งที่ 2

“วิศกรสังคมผู้กรสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

การนำเสนอผลงานระดับชาติ รูปแบบบรรยาย (Oral Presentation)

ห้องนำเสนอที่ 4 แบบออนไลน์ Google Meet เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป

ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์การนำเสนอ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรัช ศรีวิพัฒน์ / อาจารย์ธนกร เพชรสินจร

*****

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link ห้องนำเสนอ
1	HS-0005	13.00-13.15	ชูเกียรติ ชูสุวรรณ	ความเสมอภาคในการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยใช้ พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์	http://meet.google.com/gju-qppa-msj
2	HS-0035	13.15-13.30	ทัตพิชา ขุนดำ	ทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ที่มีต่อ การดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโควิด-19	
3	HS-0046	13.30-13.45	เกษมณี สีเขียว	ความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการด้าน งานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอกู เมือง จังหวัดบุรีรัมย์	
4	HS-0047	13.45-14.00	พัชรียา ลามัน	การศึกษาความต้องการของประชาชนต่อการจัดทำ บริการสาธารณะ ของเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอกู เมือง จังหวัดบุรีรัมย์	

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link หอ้งนำเสนอ
5	HS-0048	14.00-14.15	วนัสนันท์ พิศเพ็ง	การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ ในองค์การบริหารส่วนตำบลตูมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	http://meet.google.com/gju-qppa-msj
6	HS-0015	14.15-14.30	ปฐมพงศ์ กุกแก้ว	ลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี	
7	HS-0053	14.30-14.45	นิชานันท์ ปิ่นแก้ว	การลงโทษทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองเด็กที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี	

การประสูนวิชาการและนิทรศการระดับชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับปริญญาตรี ครั้งที่ 2

“วิศกรสังคคสู่การสร้งนวัตกรรคเพื่อการพัฒนาท้งถิ่นอย่างยั่งยืน”

การนำเสนอผลงานระดับชาติ รูปแบบบรรยาย (Oral Presentation)

ห้องนำเสนอที่ 5 แบบออนไลน์ Google Meet เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป

ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์การนำเสนอ: อาจารย์ ดร.สำราญ ชูระตา / ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระชัย ยศโสธร

*****

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link ห้องนำเสนอ
1	HS-0007	13.00-13.15	ศศิโสม วงศ์ชัดเจน	ศึกษาพฤติกรรมการซื้อขายที่ดินของประชาชน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต	http://meet.google.com/oib-mvrs-btu
2	HS-0008	13.15-13.30	จารุกิตต์ เดียวจรัส	ศึกษาความเสมอภาคของเพศที่สามในการสมรส จังหวัดภูเก็ต	
3	HS-0004	13.30-13.45	ศิรินทร์ทิพย์ บรรเทิง ใจ	การศึกษาผังเมืองสำหรับจังหวัดภูเก็ต	
4	HS-0011	13.45-14.00	กัญญาณัฐ ล่องจำ	การศึกษาการจัดสวัสดิการจากภาครัฐเพื่อเยียวยา อาชีพอิสระ จากการระบาดของโควิด 19 ในอำเภอ เมือง จังหวัดภูเก็ต	
5	HS-0013	14.00-14.15	ชนาธิป ประชาบุตร	การศึกษาการบริโภคสารสกัดจากกระชายเพื่อการดู แลสุขภาพของผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต	

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link ห้องนำเสนอ
6	HS-0033	14.15-14.30	ศิริพร เพ็ชรมาก	การศึกษาพื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	http://meet.google.com/oib-mvrs-btu
7	HS-0041	14.30-14.45	พันเครือ เชื้อคำฮวด	ประสิทธิผลของบ้านนิตพิชิตยุงในการลดความเสี่ยง การระบาดของโรคไข้เลือดออก ในพื้นที่เขตทวี วัฒนา กรุงเทพมหานคร	

การประชุมวิชาการและนิทรรศการระดับชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับปริญญาตรี ครั้งที่ 2

“วิศวกรสังคผู้กรสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

การนำเสนอผลงานระดับชาติ รูปแบบบรรยาย (Oral Presentation)

ห้องนำเสนอที่ 6 แบบออนไลน์ Google Meet เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป

ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์การนำเสนอ: อาจารย์ ดร. สินทรัพย์ ยืนยาว / รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งแก้ว ปะติตั้งโช

*****

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link ห้องนำเสนอ
1	HS-0009	13.00-13.15	ฤดีมาศ ทองแท้	ศึกษาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดภูเก็ต ช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19	http://meet.google.com/jtc-jopk-sso
2	HS-0010	13.15-13.30	สินีนานู จิตต์พันธ์	การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผ่านมุมมองของผู้ปกครอง ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต	
3	HS-0012	13.30-13.45	ณัฏฐพล ม่องพริ้ว	ศึกษาการจัดการความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต	
4	HS-0017	13.45-14.00	ทัศนจิราวรรณ พูนแก้ว	การจัดการเรียนรู้แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ Learning Management through Community Map in Competency-Based Curriculum	

ที่	รหัส	เวลา	ชื่อ - สกุล	ชื่อเรื่อง	Link ห้องนำเสนอ
5	HS-0019	14.00-14.15	ญานิน สัมพันธ์	สามัตถิยะการสื่อสารเพือชุมชนแห่งการเรียนรู้ในยุค VUCA World	http://meet.google.com/jtc-jopk-ss0
6	HS-0016	14.15-14.30	เบญจพร จันทรโคตร	การบริหารจัดการมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรมหคีรี จ้งหวัดนครศรีธรรมราช	
7	HS-0025	14.30-14.45	ชญาดา แซ่เข้ม	เปิดเปือาสา พัฒนาการรู้หนังสือ ร่วมมือสู่ชุมชน Wider Learning in VUCA World	

สารบัญ

	หน้า
การนำเสนอแบบบรรยาย	1
ภาษา ภาษาศาสตร์ และวรรณกรรม	1
สถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในอดีต: กรณีศึกษาละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง	2
หัตถ์อาภรณ์ เรื่องสังข์ / พรรณวดี ขำจริง	
กลวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	16
สุรศักดิ์ เครืองรัมย์ / วิมุตตา วารินทร์ / จันทร์สุดา บุญตรี	
An Analysis of Dystopian World in the Film of The Maze Runner	32
ปติตตา ไชยบุตร / นริگانต์ บุญมี / ธิดารัตน์ มากผล / อภิรดี สุภาพ	
Satisfaction towards Online Learning of Business English Major Students at Buriram Rajabhat University	52
Prapassorn Innok / Haruethai Maichuenklang / Chontichalinee Kaenson	
Online Learning Challenges during COVID-19 Pandemic of Business English Students	60
Sirirat Ladnok / Orphan Phonprakhon / Puttachart Limsiriuengrai	

สารบัญ

	หน้า
การนำเสนอแบบบรรยาย ภาษา ภาษาศาสตร์ และวรรณกรรม (ต่อ)	
Motivation to Study Bachelor’s Degree in Business English Program at Buriram Rajabhat University Pudid Phankamol / Chawintha Pirachai / Rungnapa Moendee	78
Thai-English Translation for Village Information Website Development of Muangthale Village, Khaen Dong district, Buriram Province Mayutita Pongphimai / Kannika Kamnok / Jintana Watcharapothikorn	89
An Investigation of Willingness to Communicate in Thai EFL Learners Wipa Nukitram / Natcha Srinam / Waridtha Rattanawaropas	118
Problems and Needs on English Oral Communication of Police Officers in Buriram Immigration Jirawan Wongjantrakul / Sirirut Mathothom / Sasimapon Wongtimarat	131

สารบัญ

	หน้า
การนำเสนอแบบบรรยาย	145
การท่องเที่ยว	145
พฤติกรรมกรรมการปรับตัวของนักท่องเที่ยวช่วงวิกฤตสถานการณ์โควิด19 นัฐวรรณ พิมพ์หาญ / พรรณวดี ขำจริง	146
การศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวแบบ Sandbox กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต สิริณัฐ หนูตุ๊ก / พรรณวดี ขำจริง	156
ปรัชญาและศาสนา, ประเพณีวัฒนธรรม, ศิลปกรรม, ดนตรีและนาฏศิลป์	164
การสร้างสรรค์หนังสือประกอบนิทานประเพณีแซนโฌนตา วรางคณา ปัญญารัมย์ / ประชาธิป มากมูล	165
โบสถ์มหาอุดม์ วัดพระนางสร้าง การศึกษาสถาปัตยกรรม ความเชื่อการ ประกอบพิธีคนในชุมชน ตำบลเทพกษัตรี อำเภอดงหลวง จังหวัดภูเก็ต ปิยนุช ชวดชุม / พรรณวดี ขำจริง	182
ความเชื่อเกี่ยวกับการบนบานศาลกล่าวของคนในพื้นที่ จังหวัดภูเก็ต สรวิศ กังเม่ง / พรรณวดี ขำจริง	189
การตัดและแต่งลิ้นปี่ใน หัวใจสำคัญของคนปี่ ชัชวาล สนิทสันเทียะ / พีรวิศ อินทวิ / ศักรินทร์ แป้นเงิน / ไกรวิทย์ ปะการรัมย์	198
การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต กัญญาวีร์ เกาะสมัน / พรรณวดี ขำจริง	212

สารบัญ

	หน้า
การนำเสนอแบบบรรยาย	221
กฎหมายและการเมืองการปกครอง	221
ความเสมอภาคในการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยใช้พยานหลักฐานทาง วิทยาศาสตร์	222
ชูเกียรติ ชูสุวรรณ / โชติกา วิริยะจิระพิพัฒน์ / ชารีฟ อารีหามาน / ไชยวัฒน์ เสนแก้ว / ชีราวุธ เทียบศรีไชย / ชีพอนันต์ ติดวงษา	
ทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง	237
อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ที่มีต่อการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19	
ทัตพิช ขุนดำ / นุชจิรา นรารักษ์ / รณพร จันท์เพ็ญ / สิริมา ทองมี / วิศรุตตา ทองแถมแก้ว	
ความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการดำเนินงานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	252
กาญจนาวดี เคหาห้วย / เกษมณี สีเขียว / เบญจมาศ นามขันต์ / อารียา วิลาศ / ธัญญรัตน์ พุฒิมิพงษ์ชัยชาญ / รชต อุบลเลิศ	
การศึกษาความต้องการของประชาชนต่อการจัดทำบริการสาธารณะ ของเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	265
ณัฐสินี จันท์ภิรมย์ / ปิยะนุช คุณราช / พัชรียา ลามั่น / สถาพร วิชัยรัมย์ / ธนพัฒน์ จงมีสุข	

สารบัญ

หน้า

การนำเสนอแบบบรรยาย

กฎหมายและการเมืองการปกครอง (ต่อ)

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ ในองค์การบริหารส่วนตำบลตูมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จักรินทร์ หล้าหนูเหมา / จุฑามณี ศรีเพชร / วันสนันท์ พิศเพ็ง / สากล พรหมสถิต / ธนกร เพชรสินจร	284
การศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ปฐมพงศ์ กุ๊กแก้ว / อีรารัตน์ ปางยะพันธ์ุ	297
การลงโทษทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองเด็กที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ จากการค้าประเวณี นิชานันท์ ปิ่นแก้ว / สุรียรัตน์ มีดวงจันทร์	309

สารบัญ

	หน้า
การนำเสนอแบบบรรยาย	325
การพัฒนาสังคม	325
ศึกษาพฤติกรรมการซื้อขายที่ดินของประชาชน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ศศิโสสม วงศ์ชัดเจน / พรรณวดี ขำจริง	326
ศึกษาความเสมอภาคของเพศที่สามในการสมรส จังหวัดภูเก็ต จารุกิตติ์ เดียวจรัส / พรรณวดี ขำจริง	334
การศึกษาแผนผังเมืองเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต ศิริรินทร์ทิพย์ บรรเทงใจ / พรรณวดี ขำจริง	344
การจัดสวัสดิการของภาครัฐเพื่อการเยียวยาอาชีพอิสระ จากการระบาดของ ของโควิด 19 ในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต กัญญาณัฐ ล่องจำ / พรรณวดี ขำจริง	361
การศึกษาการบริโภคสารสกัดจากกระชายเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ชนาธิป ประชาบุตร / พรรณวดี ขำจริง	371
การศึกษาพื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ศิริพร เพ็ชรมาก / พรรณวดี ขำจริง	377
ประสิทธิผลของนวัตกรรมบ้านนิตพิชิตยุงในการลดความเสี่ยงการระบาดของ ของโรคไข้เลือดออก ในพื้นที่เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร พันเครือ เชื้อคำยด / สุกุลธิดา สิรินินทกุล / วสุธิดา บุญนาค / สรินทร์ พัฒอำพันธ์	388

สารบัญ

	หน้า
การนำเสนอแบบบรรยาย	403
การศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้	403
ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน	404
กัญญาณัฐ รัตนบุรี / ชนิกันต์ พุ่มไชย / จิรัชัมพร และตี /	
ธิดารัตน์ อนงค์ / นัสรีร์ ยอมรัญจวน / โนรัชาน มุทานิ /	
พรชนก จิตมาเส / ฟาติลา แวฮามะ / วรินธร เบญจศรี	
ศึกษาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ตามแนวคิดชุมชนแห่งการ	419
เรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดภูเก็ต ช่วงการแพร่	
ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19	
ฤดีมาศ ทองแท้ / พรรณวดี ขำจริง	
การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านมุมมอง	430
ของผู้ปกครอง ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต	
สินีนานา จิตต์พันธ์ / พรรณวดี ขำจริง	
ศึกษาการจัดการความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา	440
ในจังหวัดภูเก็ต	
ณัฐพล ม่องพริ้ว / พรรณวดี ขำจริง	
การจัดการเรียนรู้แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ	451
กมลชนก สิงหาบุตร / เขมรินทร์ ทองศรี / ทศน์จิราวรรณ พูนแก้ว /	
นริศรา ฉลองกุล / นิชนิภา ประสิทธิ์ชัยวุฒิ / เณศรา ขุนทองจันทร์ /	
ทิพย์ภาภรณ์ พรหมจินดา / มาลีตา ลาภจตุติ / วรินธร เบญจศรี	

สารบัญ

หน้า

การนำเสนอแบบบรรยาย

การศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

สามัตถิยะการสื่อสารเพื่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ในยุค VUCA World กชวรรณ ชูลีรักษ์ / ญาณิน สัมพันธ์ / นรินทร์ภรณ์ แซ่เตี้ยว / นันทวิวรรณ อยู่นอน / ปาลิตา คล่องแคล่ว / วรินธร เบญจศรี	472
การบริหารจัดการมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนภายใต้ สถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช กุวานีชะห์ สะบูโต / ซอปีรัมย์ แม่เลาะปากา / เบญจพร จันทร์โคตร	484
เปิดเป้าอาสา พัฒนาการรู้หนังสือ ร่วมมือสู่ชุมชน กรณภรณ์ รัตศรี / ชญาดา แซ่เข้ม / ญาณิกา ก้องบุลยาพงษ์ / ธัญวีร์ พงศ์นาคะพิทักษ์ / นฤมล ทิพย์มณฑิเยียร /เบญจวรรณ ขวัญนา/ เบญจวรรณ จันทร์ศรี / วรินธร เบญจศรี	501
ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหลักของการประชุม	521
การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี พิธาน แสสนภักดี / ปฐมพงศ์ กุกแก้ว / ขวัญฤดี เผือกม่วง	522

สารบัญ

	หน้า
การนำเสนอแบบโปสเตอร์	531
บรรณารักษ์และสารสนเทศศาสตร์	531
การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีดชุมชนโคกยาง ตำบล ชำนิ อำเภอลำดวน จังหวัดบุรีรัมย์ พรสวรรค์ โกลล / อรวรรณ คิตรีรัมย์ / จุฑามาศ พรหมทอง	532
การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้าน กุ้งจ่อม ตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ยศพร จินฉา / จิรัฐติกาล จงกล / ปาริชาติ บุตรสีตะราช / จุฑามาศ พรหมทอง	549
การศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้	562
การพัฒนากระบวนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ แฟ้มสะสมผลงาน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ณัชชา วงษ์สองชั้น / เปมณีย์ ฉวีวงษ์ / รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์ / สุพิศ กองชัย / กิตติกร ฮวดศรี	563

การนำเสนอแบบบรรยาย

ภาษา ภาษาศาสตร์ และวรรณกรรม

สถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในอดีต: กรณีศึกษาละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง
Status and Roles of Thai Females in the Past: Case Study from Wanthong TV Drama

หัตถยาภรณ์ เรืองสังข์¹ / พรรณวดี ขำจริง²

Hutsayaporn Ruangsang / Panwadee Khumjing

^{1,2} สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Social studies Program, Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในอดีตและศึกษาปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างชายหญิงจากละครโทรทัศน์เรื่องวันทอง รวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาเอกสารหลักฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) สถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในอดีตนั้นมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของสถานภาพและบทบาททางครอบครัว กฎหมาย การเมืองและสังคม เนื่องจากสังคมไทยในอดีตให้ความสำคัญกับระบอบปิตาธิปไตยซึ่งก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคทางเพศ สตรีขาดอิสระในการใช้ชีวิตด้วยข้อจำกัดของกรอบจารีตประเพณีและกฎหมายที่กำหนดลักษณะสถานภาพบทบาทของสตรีทำให้สตรีไทยมีสถานภาพและบทบาทแตกต่างกันไป

2) ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่เกิดจากโครงสร้างทางสังคม มาตรฐานเชิงซ้อนในวัฒนธรรม สัมพันธภาพเชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศและกระบวนการขัดเกลาทางเพศในสังคม

คำสำคัญ: ความเหลื่อมล้ำ, ความไม่เสมอภาคทางเพศ, โครงสร้างทางสังคม, วันทอง, ละครโทรทัศน์

Abstract

The purposes of this research were to study status and roles of Thai females in the past and to investigate unequal problems between males and females from Wanthong TV drama. The study was collected the data from the evidential documents.

The results were found that 1) Status and roles of Thai females in the past were different according to family, legal, political and social status and roles, so that Thai society gave priority to Patriarchy which caused inequality. Females lacked of freedom to live their own lives from limitation of tradition and law which identified females' status and roles. It made Thai females have different status and roles. 2) The unequal problems caused by social structure, complicated standard of culture, unequal power tends among genders and gender socialization process.

Keywords: inequality, inequality between genders, structure of society, Wanthong , series on TV

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยได้ให้ความสำคัญกับสิทธิและเสรีภาพของสตรีมากขึ้น แต่การละเมิดสิทธิสตรียังคงพบเห็นอยู่เป็นประจำในสังคมไทย เนื่องจากโครงสร้างทางสังคมในอดีต ปัจจุบันสื่ออย่างละครโทรทัศน์เป็นที่นิยมและเป็นเครื่องมือของการเสนอแนวคิดและสะท้อนบทบาทสถานภาพของผู้หญิงไทย อย่างละครเรื่อง วันทอง 2021 ที่ได้สะท้อนภาพในเรื่องของวิถีชีวิต ความเชื่อ ประเพณี ค่านิยม อุดมการณ์ และเรื่องของสถานภาพบทบาทของสตรี ซึ่งสถานภาพบทบาทที่เกิดขึ้นของตัวละครในเรื่องนั้น ไม่ใช่การสมมุติของผู้แต่ง แต่เกิดขึ้นจากรูปแบบของสังคมและวัฒนธรรมไทยที่กำหนดให้สถานภาพบทบาทของตัวละครเป็นแบบนั้น โดยผ่านมุมมองประเด็นเรื่องเพศเป็นหลักซึ่งความไม่เสมอภาคทางเพศของสังคมไทยในอดีตได้ส่งผลมาถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นถึงสังคมไทยในอดีตที่ให้ความสำคัญกับบุรุษเหนือกว่าสตรี เพราะบุรุษเป็นผู้สร้างบรรทัดฐานของสังคมเอง ทั้งความคิด และความประพฤติปฏิบัติได้หยั่งรากลึกจนกลายเป็นความเชื่อและค่านิยมที่ฝังอยู่ในโครงสร้าง สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งความเชื่อและทัศนคติในลักษณะนี้ คือลักษณะของการปกครองแบบชายเป็นใหญ่ก่อให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียม การถูกเลือกปฏิบัติและการถูกละเมิดสิทธิของสตรี รวมถึงปัญหาความรุนแรงต่อสตรีในสังคมไทยปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้ยังถูกสะท้อนออกมาในรูปแบบของงานเขียนวรรณกรรม นวนิยายและละครโทรทัศน์

สตรีสามัญชน ต้องปรนนิบัติสามีอบรม เลี้ยงดูลูก และควบคุมดูแลบ้านไพร่ สำหรับครอบครัวที่มีฐานะยากจน ต้องรับภาระหนักมาก และต้องทำกิจการทุกอย่าง โดยไม่มีผู้ช่วยเหลือหรือรับใช้ สตรีสามัญชนต้องออกไปทำงานนอกบ้าน เมื่อกลับถึงบ้านต้องหุงหาอาหาร ทำงานบ้านจิปาถะไปจนค่ำมืด

ละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง 2021 ช่อง one31 (ตอนที่ 3)

สตรีไทยในอดีตหากครอบครัวประสบปัญหาด้านการเงินหรือมีหนี้สินที่ไม่สามารถหามาใช้คืนได้ บิดาหรือสามีก็จะขายลูกเมียของตนหาเงินมาใช้หนี้แทน ดังที่ปรากฏในฉากละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง 2021 ตอนที่ 3 ตัวละครอย่างนางแก้วกิริยาผู้ถูกบิดานำตัวมาขายฝากไว้กับขุนช้างเพื่อนำเงิน 15 ชั่งไปชำระหลวง ทำให้นางแก้วกิริยาต้องมาอยู่ในเรือนของขุนช้าง

ในด้านครอบครัวสตรีทุกคนไม่ว่าจะเป็น สตรีชั้นสูง สตรีชาววัง และสตรีสามัญชน จะต้องปฏิบัติตนเป็นแม่เรือนที่ดี รู้จักภาระหน้าที่ โดยเฉพาะการปฏิบัติสามีและสตรีจะรู้สึกสูญเสียอิสรภาพทันที หลังจากแต่งงาน สามีจะมีความภูมิใจมากถ้าหากภรรยาฝีมือในการปรุงอาหาร การทำงานบ้าน งานเรือน เย็บปัก ถักร้อย ผู้ชายสมัยก่อนจะยึดถือเรื่องนี้มากในการหาสตรีที่มีคุณสมบัติมาเป็นภรรยา

สถานภาพและบทบาทของสตรีในด้านครอบครัว สตรีชั้นสูงต้องรับภาระและความรับผิดชอบต่อครอบครัวในเรื่องการบังคับบัญชา ควบคุมดูแลรับใช้ ให้ทำหน้าที่ปฏิบัติต่อพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ อย่างใกล้ชิด และสตรีชาววัง มีหน้าที่ตามตำแหน่ง สตรีชั้นสูงและพระมหากษัตริย์มักจะมีคนคอยช่วยเหลือรับใช้ ดังนั้นในยุคศักดินา ผู้หญิงในราชสำนักหรือพวกท่านผู้หญิง ในชนชั้นศักดินามักจะถูก มองว่าเป็นคนอ่อนแอ ไร้ความสามารถ ส่วนสตรีชาวบ้านต้องปรนนิบัติสามีอบรม เลี้ยงดูลูก สำหรับครอบครัวที่มีฐานะยากจน ต้องรับภาระหนักมากสตรีในชนชั้นนี้ต้องทำกิจการทุกอย่าง ไม่มีผู้ช่วยเหลือหรือรับใช้ หญิงสามัญชนต้องออกไปทำงานนอกบ้านอย่างไม่ย่อท้อ เห็นได้ว่า

สตรีไทยในอดีตแต่ละชนชั้นจะมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันไปแต่มีสถานภาพที่คล้ายคลึงกันคือการดูแลบ้านเรือนให้ไม่ขาดตกบกพร่อง

สถานภาพและบทบาทสตรีนั้นแตกต่างกันไปตามระบบศักดินา สตรีชั้นสูงบริหารกิจการภายในครอบครัวผ่านการปกครองข้ารับใช้ ต่างกับสตรีสามัญชนที่ต้องทำกิจการทุกอย่างด้วยตนเอง แต่ก็พบว่า สตรีในทุกสถานภาพต่างก็ต้องรับผิดชอบงานบ้านงานเรือนเป็นหลัก

2. สถานภาพและบทบาทด้านกฎหมาย

ในสมัยอยุธยา ได้มีการประกาศใช้กฎหมายลักษณะผัวเมีย กฎหมายยอมให้ชายมีภรรยาหลายคนได้แต่ไม่ได้ยอมให้หญิงมีสามีมากกว่าหนึ่ง ซึ่งปรากฏอยู่ในพระอัยการลักษณะผัวเมีย บทที่ 25 แสดงให้เห็นว่าชายในสมัยอยุธยานั้นสามารถมีภรรยาได้หลายคนและได้รับการรับรองสถานะคู่สมรสถูกต้องตามกฎหมาย เพียงแต่มีการแบ่งลำดับชั้นสถานะของภริยาแตกต่างกันไปตามวิธีการสมรสของภริยาแต่ละคน กฎหมายลักษณะผัวเมียมีการแบ่งประเภทของภริยา 3 ประเภท ได้แก่

เมียกลางเมือง คือ หญิงที่บิดามารดาคุมมือให้เป็นเมียชาย

เมียกลางนอก คือ หญิงที่ชายขอมาเลี้ยงเป็นอนุรองจากเมียหลวง

เมียกลางทาสี คือ หญิงที่ชายช่วยไถ่มาแล้วเลี้ยงเป็นเมีย

นอกจากนี้ในกฎหมายลักษณะมรดก บทที่ 5 ยังบรรยายถึงประเภทของเมียอีก 2 ประเภทคือ เมียพระราชทานและเมียอันทูลขอพระราชทาน จากละคร โทรทัศน์เรื่อง วันทอง 2021 ตัวละครชายอย่างขุนแผนสามารถมีภรรยาได้หลายคนโดยไม่ผิดกฎหมาย ส่วนนางวันทองกลับถูกสังคมตราหน้าว่าเป็น “หญิงสองใจ”

ละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง 2021 ช่อง one31 (ตอนที่ 10)

จากละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง 2021 ในตอนที่ 10 สามารถเห็นประเภทของภริยาได้ทั้งเมียกลางนอกจากตัวละครที่ชื่อว่า ‘จวง’ ซึ่งเป็นอนุภรรยาที่สามีขอมาเลี้ยงดูรองจากเมียหลวง หาก

เปรียบเทียบถึงความแตกต่าง ชายนั้นสามารถมีภรรยาได้หลายคนและยังเป็นที่ยอมรับของสังคม ในขณะที่หญิงไม่สามารถกระทำได้แบบชาย หากกระทำเช่นเดียวกันสังคมจะต่อต้าน เกิดอคติ การตีตรา และหากได้พิจารณาความเป็นเมียทั้ง 3 ประเภทนั้นทำให้ทราบว่าที่มาของสถานภาพและบทบาทของประเภทของภริยาตามกฎหมายลักษณะศัวมียแตกต่างกันแต่ถึงอย่างไรสตรีก็ไม่สามารถเลือกสถานะของตนเองตามกฎหมายได้ ประเภทของภริยาตามกฎหมายลักษณะศัวมียขึ้นอยู่กับบุรุษผู้เป็นสามีเท่านั้น

3. สถานภาพและบทบาททางการเมือง

สตรีไทยในอดีตมีบทบาททางการเมืองการปกครองน้อยมาก มีเพียงสตรีชั้นสูงที่มีบทบาททางการเมืองหรือเป็นผู้อยู่เบื้องหลังอำนาจของพระมหากษัตริย์หรือช่วยราชการราชสำนักฝ่ายใน สตรีชนชั้นผู้ปกครองมักจะต้องแต่งงานเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เป็นการสร้างสัมพันธไมตรี และเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางการเมืองการปกครองมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการหลีกเลี่ยงการเกิดสงครามระหว่างเมือง เรามักจะเห็นว่าสตรีไทยในชนชั้นสูงจะต้องแต่งงานเพื่อรักษาผลประโยชน์ทางการเมืองการปกครอง

ละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง 2021 ช่อง one31 (ตอนที่ 2)

ดังที่ปรากฏในฉากละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง 2021 ตอนที่ 2 ปรากฏตัวละครอย่างนางลาวทอง ที่ถูกยกให้เป็นภรรยาของขุนแผนเพื่อตอบแทนบุญคุณที่กองทัพของขุนแผนไม่ได้รุกรานผู้คนในหมู่บ้านให้เดือดร้อน การยกลูกสาวไว้เพื่อป้องกันมิให้กองทัพเข้ามารุกรานและปกป้องหมู่บ้าน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ทางเครือญาติและเพื่อรักษาผลประโยชน์ทางการเมืองการปกครอง หากพิจารณาประเด็นทางการเมืองที่มีอยู่หลากหลาย ผู้ปกครองมักมองว่าการรักษาสถานภาพให้รอดพ้นจากผู้ปกครองอื่นเป็นสิ่งที่ควรกระทำเพื่อปกป้องสมาชิกในสังคมของตน การสร้างความสัมพันธ์ทางเครือญาติจึงเป็นสิ่งที่สามารถช่วยลดความขัดแย้งระหว่างผู้ปกครองได้

4. สถานภาพบทบาททางสังคม

สถานภาพและบทบาททางสังคมของสตรีไทยในอดีตมีความแตกต่างกันตามระดับชนชั้นทางสังคม โดยเฉพาะสตรีในชนชั้นสูงของสังคมไทย สตรีชั้นสูงและสตรีชาววัง มีชีวิตความเป็นอยู่ สะดวกสบาย มีความกังวลน้อย เพราะไม่ต้องรับผิดชอบในการเลี้ยงชีพ แต่ไม่มีอิสระในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างเพศ เพราะจะอยู่เฉพาะเขตจำกัด คือบริเวณประตู่วังเท่านั้นดังที่ปรากฏในฉากละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง 2021 ตอนที่ 10 ตัวละครอย่างนางลาวทอง เมื่อต้องกลายเป็นสตรีชาววัง จะเห็นได้ว่านางลาวทองนั้น ไม่สามารถออกนอกบริเวณเขตจำกัดของพระบรมมหาราชวัง หากต้องพบเจอผู้อื่นจะสังเกตได้ว่าในแต่ละฉากจะอยู่บริเวณประตูของพระบรมมหาราชวังเท่านั้น ซึ่งแตกต่างจากสตรีสามัญชนทั่วไปที่มีอิสระในการจะไปที่ใดก็ได้

ละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง 2021 ช่อง one31 (ตอนที่ 10)

จะเห็นได้ว่าสภาพของสตรีชั้นสูงกับสตรีสามัญชน มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดว่า สตรีสามัญชนจะมีอิสระสภาพมากกว่าแต่มีสภาพความเป็นอยู่ขึ้นอยู่กับฐานะของครอบครัว มีอิสระภาพในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างเพศมากกว่าสตรีชนชั้นสูง

จากการศึกษาสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในอดีต ทำให้เห็นได้ว่าสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในอดีตนั้นมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของชนชั้นทางสังคมเนื่องด้วยจากสังคมไทยในอดีตให้ความสำคัญกับระบอบศักดินา ส่งผลให้สถานภาพและบทบาทของสตรีมีความแตกต่างกันตามชนชั้น สตรีไทยในชนชั้นผู้ปกครองค่อนข้างขาดอิสระในการใช้ชีวิตด้วยข้อจำกัดของกรอบจารีตประเพณี ทำให้สตรีในชนชั้นผู้ปกครองต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่มีมาแต่โบราณอย่างเคร่งครัด ซึ่งแตกต่างกับสตรีสามัญชนทั่วไปที่มีอิสระในการใช้ชีวิตมากกว่า สตรีสามัญชนทั่วไปมีอิสระในการใช้ชีวิตมากกว่าสตรีในชนชั้นผู้ปกครองหากแต่มีความเครียดและความลำบากมากกว่า เพราะสตรีสามัญชนทั่วไปต้องแบกรับภาระหน้าที่ในการดูแลครอบครัวรวมถึงการทำงานเพื่อหาเลี้ยง

ชีพ ซึ่งแตกต่างจากสตรีไทยในชนชั้นผู้ถูกปกครองที่ไม่ต้องแบกรับภาระหน้าที่เหล่านี้ สิ่งที่ทำให้สตรีไทยมีความแตกต่างกันทางสถานภาพและบทบาท คือ ความเป็นอยู่ฐานะของครอบครัว กฎหมายที่กำหนดคตินิยมสถานภาพของสตรี บทบาทของสตรีทางการเมืองและสภาพสังคมของสตรี ทำให้สตรีไทยมีสถานภาพและบทบาทแตกต่างกันไป

2. ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างชายหญิงจากละครโทรทัศน์เรื่องวันทอง

ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศชายและหญิงในสังคมไทยปัจจุบัน มีประเด็นความเกี่ยวข้องกันระหว่าง โครงสร้างทางสังคมกับความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ 3 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

2.1 มาตรฐานเชิงซ้อนในวัฒนธรรมทางเพศ

มาตรฐานเชิงซ้อนในวัฒนธรรมทางเพศ ได้ปลูกฝังการควบคุมเรื่องเพศกับผู้หญิงแต่กลับส่งเสริมให้ผู้ชายได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ทางเพศอย่างอิสระเสรี ทำให้เกิดอคติ การตีตราและเกิดการตั้งคำถามกับผู้หญิงทุกครั้ง เมื่อเกิดประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับเพศอยู่เสมอ นอกจากนี้ค่านิยมในสังคมไทยยังแบ่งหน้าที่หลักของทั้งสองเพศ ซึ่งผู้ชายจะเป็นใหญ่และมีอำนาจมากกว่าผู้หญิงทำให้ผู้ชายเป็นผู้ควบคุมดูแลผู้หญิงและสมาชิกในครอบครัว ดังนั้นชายและหญิงในสังคมต่างก็ถูกบริบททางสังคมและวัฒนธรรมครอบงำ ชัดเจนให้เห็นแสดงบทบาททางเพศที่แตกต่างกัน ผู้หญิงมักจะต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบและต่ำต้อยกว่าส่วนผู้ชายจะเป็นผู้นำและได้เปรียบมากกว่า

ดังที่ปรากฏในฉากละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง 2021 ตัวละครอย่าง “น้อย” ที่โดนทำร้ายโดยสามีของตน สิ่งที่ปรากฏในฉากของละครคือสังคมรอบข้างไม่ได้รู้สึกว่าการที่สามีทำร้ายร่างกายภรรยาเป็นเรื่องที่ผิดปกติ สังคมไทยในสมัยนั้นเองมองว่าการลงโทษหรือทำร้ายภรรยาด้วยความรุนแรงเป็นเรื่องที่ไม่ผิด สังคมไทยในปัจจุบันเองก็ยังพบเหตุการณ์สามีทำร้ายร่างกายภรรยา ซึ่งเป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากมาตรฐานเชิงซ้อนในวัฒนธรรมทางเพศที่ปลูกฝังการควบคุมเรื่องเพศกับผู้หญิงให้ผู้หญิงต้องอดทนต่อการกระทำรุนแรงแต่กลับส่งเสริมให้ผู้ชายสามารถใช้ความรุนแรงกับผู้หญิงได้โดยมองปัญหานี้ว่าเป็นเรื่องธรรมดาระหว่างสามีภรรยา

2.2 สัมพันธภาพเชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศ

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเพศในแนวคิดของ Catherine (Cited in Groth, Nicholas, Jean, & Birnbaum, 1981) ได้กล่าวถึงความรุนแรงทางเพศมีต้นตอของปัญหาจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเพศ ที่ผู้ถูกกระทำซึ่งแทบทั้งหมดเป็นผู้หญิง เนื่องด้วยผู้หญิงมักตกอยู่ภายใต้อำนาจในสถานการณ์ที่บีบบังคับให้ต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจของผู้กระทำ ส่วนหนึ่งที่ปัญหาจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเพศเกิดขึ้นในสังคมไทยมาอย่างช้านาน คือ ค่านิยมความเชื่อในระบบ

ทางสังคมแบบปิตาธิปไตยหรือชายเป็นใหญ่เป็นแบบแผนปฏิบัติที่มีและใช้อำนาจที่อยู่เบื้องหลัง บทบาทความเป็นชายกระทำต่อผู้หญิงอย่างไม่เท่าเทียมกันก่อให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ระหว่างชายและหญิง อำนาจในการควบคุมเรื่องเพศอยู่ในมือของกลุ่มที่มีอำนาจเหนือกว่าจะเป็นผู้ กำหนดกลุ่มที่มีอำนาจต่ำกว่า โดยในสังคมไทยสังคมชายเป็นใหญ่ ผู้ชายมักจะใช้อำนาจในการจำกัด เรื่องเพศ ของเพศหญิงไว้ มักจะมองว่าผู้หญิงไม่สามารถทำกิจการบางอย่างได้ดีกว่าผู้ชาย ผู้หญิง เหมาะสมกับการทำงานทั่วไป เช่น งานบัญชี การทำงานบ้านทั่วไป โดยอ้างถึงเรื่องความอ่อนแอทั้ง สรีระและความปลอดภัยของผู้หญิง อีกทั้งในเรื่องของการแสดงออกทางเพศในขณะที่ผู้ชายมีอิสระเสรี ในการแสดงออกทางเพศมากกว่าผู้หญิง แต่หากผู้หญิงกล้าที่จะแสดงออกทางเพศมักจะดู ไม่เหมาะสม ทันที สิ่งเหล่านี้เป็นที่มาของอำนาจและทำให้ผู้ชายในสังคมไทยมีอำนาจมากกว่าผู้หญิง ค่านิยมใน ระบบสังคมแบบปิตาธิปไตยจึงเป็นช่องทางให้ผู้ชายใช้อำนาจ กดขี่ข่มเหงผู้หญิงผู้ที่มีอำนาจต่ำกว่าที่ ออกมาในหลายรูปแบบทั้งในความรุนแรงทางเพศ การคุกคามทางเพศและอาชญากรรมทางเพศ เป็นต้น

ดังที่ปรากฏในฉากละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง 2021 ที่ตัวละครนางวันทองโดนบีบบังคับให้ แต่งงานกับขุนช้างและถูกขุนช้างขึ้นใจจนต้องตกเป็นภรรยาของขุนช้างโดยไม่จำยอม เหตุการณ์นี้ แสดงถึงการใช้อำนาจของขุนช้างในการบีบบังคับนางวันทองให้ตกเป็นภรรยาของตน ซึ่งสะท้อนถึง ปัญหาสัมพันธภาพเชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศที่ผู้ชายมักใช้อำนาจบีบบังคับผู้หญิง ไม่ว่าจะ เป็นทางกายและทางใจทำให้นางวันทองไม่สามารถขัดขืนและต้องตกอยู่ภายใต้การควบคุม นางวันทอง ต้องอดทนและจำยอมต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สิ่งที่ละครถ่ายทอดออกมานั้นแสดงให้เห็นถึงปัญหา ความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในสังคมไทยว่าบุรุษมีอำนาจเหนือสตรี

2.3 กระบวนการขัดเกลาทางเพศในสังคม

การขัดเกลาทางเพศในสังคมเป็นกระบวนการเรียนรู้กฎบรรทัดฐานและความคาดหวังที่เกี่ยวข้อง กับเพศวัฒนธรรมของสังคมไทย (สุพัตรา สุภาพ อ้างถึงใน จอมญาดา ชื่นประจักษ์กุล, 2548) สังคม คาดหวังที่จะขัดเกลาเด็กที่เกิดมาทั้งในด้านสถานภาพ บทบาท หน้าที่ ตามเพศสภาพ ในระบบทาง สังคมให้เด็กผู้ชายเป็นใหญ่กว่าเด็กผู้หญิง ซึ่งเป็นการบ่มเพาะอำนาจให้แก่เพศชายกลายเป็นบรรทัดฐาน ของสังคมไทยตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน

ดังที่ปรากฏในฉากละครโทรทัศน์เรื่อง วันทอง 2021 ที่ตัวละครนางวันทอง โดนสังคมตราหน้าว่า เป็น “หญิงสองใจ” เพราะนางวันทองมีสามี 2 คนโดยที่นางไม่ได้เต็มใจและโดนสังคมตัดสินว่านางวันทอง เป็นเหตุที่ทำให้ผู้ชายทั้ง 2 คนต้องมีปัญหาและพบเจอความเดือดร้อน ด้วยเหตุต้องการแย่งตัวนาง วันทอง ทั้งที่จริงแล้วนางวันทองต้องตกเป็นภรรยาของขุนช้างเพราะความเจ้าเล่ห์เพทุบายของขุนช้าง

นางวันทองต้องจำใจแต่งงานด้วยความไม่เต็มใจ แต่สังคมมักจะเชื่อว่าผู้หญิงมีความสุขจากการถูกบีบบังคับ เมื่อสังคมเป็นเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าสังคมนั้นมีอคติทางเพศ เลือกรูปปฏิบัติและมีความลำเอียงต่อสตรีมากกว่าบุรุษ จากเหตุการณ์ของนางวันทอง ทั้งขุนช้างและขุนแผนไม่ได้ถูกสังคมตำหนิใดๆ และสังคมไม่ได้มองว่าผู้ชายเป็นผู้กระทำผิดแต่กลับโทษไปที่ฝ่ายหญิงที่ไม่ยอมเลือกอยู่ใครสักคนนางวันทองจึงถูกสังคมนั้นตราหน้าว่าเป็นหญิงสองใจ สิ่งแรกที่สังคมจะพิจารณาไม่ได้มองว่าเหตุการณ์นั้นขัดต่อ “หลักสิทธิมนุษยชน” แต่สังคมกลับมุ่งพิจารณาไปยังผู้หญิงที่โดนกระทำว่าผู้หญิงคนนั้นมีลักษณะตามที่สังคมได้ให้นิยามคำว่า “ผู้หญิงที่ดี” เอาไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด ตามที่สังคมได้กำหนดเอาไว้ คนในสังคมส่วนใหญ่พร้อมที่จะตำหนิ ตีตีสอน ต่อว่า รังเกียจและตีตราผู้หญิงที่เป็นผู้ถูกระทำด้วยอคติ ความลำเอียงเรื่องเพศ แทนที่จะเห็นใจหรือให้ความช่วยเหลือในฐานะของผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

อภิปรายผลการศึกษา

1. การศึกษาสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในอดีต

สังคมไทยในอดีต ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตสถานภาพและบทบาทของสตรีสังคมไทย ทำให้สตรีถูกวางบทบาทและสถานภาพที่แตกต่างไปจากบุรุษ ในขณะที่บุรุษได้รับการศึกษาและการอบรมให้มีความรู้ความสามารถเพื่อเป็นผู้นำ แต่ในขณะเดียวกันสตรีไทยกลับขาดสิทธิและเสรีภาพ ความแตกต่างทางสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยมี 4 ด้าน คือ ครอบครัว การเมือง กฎหมาย และสังคม จะเห็นได้ว่าปัจจัยเหล่านี้ทำให้สตรีมีสถานภาพและบทบาทแตกต่างกัน จึงทำให้เกิดความแตกต่างทางสถานภาพและบทบาทระหว่างสตรีและบุรุษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาษา ภาคอารีย์,(2561) พบว่า สถานภาพของสตรีไทยในสมัยจารีตนั้นไม่ได้รับการยกย่องเท่าบุรุษ คือ ชายมีบทบาทและสถานะทางสังคมที่ดีกว่าหญิง สตรีในสมัยอยุธยา สตรีอยุธยา ซึ่งประกอบด้วยสตรีชนชั้นสูงและสตรีชั้นสามัญ สตรีมีบทบาททางด้านการเมือง เช่น การออกรบในราชการสงคราม หรือเป็นสายสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างพระราชอาณาจักร สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวันท์ อดุลย์พิเชษฐ์,(2544) พบว่า ลักษณะของตัวละครชายและตัวละครหญิงที่ปรากฏในเรื่องขุนช้างขุนแผน สะท้อนถึงการแบ่งบทบาทหน้าที่ทางสังคมระหว่างผู้หญิงและผู้ชายอย่างชัดเจน โดยสถานะ บทบาทและอำนาจเป็นโครงสร้างสำคัญของความสัมพันธ์ทางสังคม ที่รูปแบบโครงสร้างทางสังคมเป็นตัวกำหนดขอบเขตแห่งพฤติกรรมทางสังคมในแต่ละเพศและแต่ละสถานะทางสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพชร สุรัตน์กวีกุล,(2525) พบว่า สถานภาพของสตรีชนชั้นสูงกับสตรี

ชาวบ้านแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด สตรีชาวบ้านจะมีอิสระเสรีมากกว่าแต่สภาพความเป็นอยู่ขึ้นอยู่กับฐานะทางครอบครัวของสตรี

2. ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างชายหญิงจากละครโทรทัศน์เรื่องวันทองที่ส่งผลมาจนถึงในปัจจุบัน

ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศชายและหญิงในสังคมไทยปัจจุบัน มีประเด็นความเกี่ยวข้องกันระหว่างโครงสร้างทางสังคมกับความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ 3 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

2.1 มาตรฐานเชิงซ้อนในวัฒนธรรมทางเพศ

พรจันทร์ เสียงสอน,(2557) กล่าวว่า มาตรฐานเชิงซ้อนในวัฒนธรรมทางเพศ ได้ปลูกฝังการควบคุมเรื่องเพศกับผู้หญิงแต่กลับส่งเสริมให้ผู้ชายได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ทางเพศอย่างอิสระเสรี ทำให้เกิดอคติ การตีตราและเกิดการตั้งคำถามกับผู้หญิงทุกครั้ง เมื่อเกิดประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับเพศอยู่เสมอ นอกจากนี้ค่านิยมในสังคมไทยยังแบ่งหน้าที่หลักของทั้งสองเพศ ซึ่งผู้ชายจะเป็นใหญ่และมีอำนาจมากกว่าผู้หญิงทำให้ผู้ชายเป็นผู้ควบคุมดูแลผู้หญิงและสมาชิกในครอบครัว ดังนั้นชายและหญิงในสังคมต่างก็ถูกบริบททางสังคมและวัฒนธรรมครอบงำ ซัดเกล้าให้แสดงบทบาททางเพศที่แตกต่างกัน ผู้หญิงมักจะต้องตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบและต่ำต้อยกว่าส่วนผู้ชายจะเป็นผู้นำและได้เปรียบมากกว่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรจันทร์ เสียงสอน,(2557) พบว่า ปัญหาอย่างหนึ่งที่นำมาสู่การใช้ความรุนแรงคือ ความไม่เท่าเทียมกันในความสัมพันธ์ภาพเชิงอำนาจของคนในสังคม และทัศนคติที่ผิดของผู้ชายที่ยังมองผู้หญิงว่าอ่อนแอและเป็นเหมือนสิ่งของหรือวัตถุทางเพศที่สามารถครอบครองได้ เมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้นในความสัมพันธ์การใช้ความรุนแรงจึงกลายเป็นวิธีการหนึ่งที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง โดยเฉพาะผู้ชายที่มองว่าตัวเองมีอำนาจมากกว่าผู้หญิง

2.2 สัมพันธภาพเชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศ

ความรุนแรงทางเพศมีต้นตอของปัญหาจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเพศ ที่ผู้ถูกกระทำซึ่งแทบทั้งหมดเป็นผู้หญิง เนื่องด้วยผู้หญิงมักตกอยู่ภายใต้อำนาจในสถานการณ์ที่บีบบังคับให้ต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจของผู้กระทำ ส่วนหนึ่งที่ปัญหาจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเพศเกิดขึ้นในสังคมไทยมาอย่างช้านาน คือ ค่านิยมความเชื่อในระบอบทางสังคม แบบปิตาธิปไตยหรือชายเป็นใหญ่ เป็นแบบแผนปฏิบัติและเป็นการใช้อำนาจบทบาทความเป็นชายกระทำต่อผู้หญิงอย่างไม่เท่าเทียมกัน ก่อให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมระหว่างชายและหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราง ยอดเกตุ,(2556) พบว่า อุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) ระบบชายเป็นใหญ่ หมายถึง ระบบของโครงสร้างสังคมและแนวการปฏิบัติที่ผู้ชายมีความเหนือกว่า กดขี่และเอารัดเอาเปรียบผู้หญิง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นระบบที่ผู้ชายมีความเหนือกว่าผู้หญิงในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ การเมือง หรือ

- Dinlansagoon, M. (2018). *The patriarchal society: A reflection on men having power and rights over women. From the novel "Behind the Painting" of KulapSaipradit*, The Requirements for Master of Arts (HISTORY) Department of HISTORY Graduate School. Master of Arts Program, Department of Thai Language, Faculty of Humanities and Social Sciences .Thaksin University.
- Harnpanich , S. (2016). *Hegemonic Masculinity and Gender Relations in Television Commercials For Vehicles From 2015 - 2016*: The Degree of Master of Arts Women, Gender, And Sexuality Studies college of Interdisciplinary Studies. Thammasat University.
- Moonsap, M. (2012). *A Change in education of Thai women in the reign of king Rama V (1869-1910)*.The Master of Education Degree in History ,Srinakharinwirot University.
- Parkaree, A. (2018). *Reflections of Women In The Documents During Ayutthaya Period*, The Requirements for Master of Arts (HISTORY) Department of HISTORY Graduate School. Silpakorn University.
- Wongsupachainimit, S. (2016). *The Study of Status and Roles of female Charactersin Nara's novels*. The Master Degree of Art Faculty of Humanitties And Social Sciences, Burapha University.

คำสำคัญ: กลวิธีการเรียนรู้ภาษา, บริบทการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ, กลยุทธ์อภิปัญญา

Abstract

This research aimed 1) to investigate English language learning strategies, and 2) to compare English language learning strategies employed by freshmen Business English major students at Buriram Rajabhat University in terms of English proficiency. The samples for quantitative data were 89 freshmen Business English major students who studied in the first semester of the academic year 2021, selected by using the Table of Krejcie and Morgan’s sample size calculation and simple random sampling technique, respectively. In addition, the samples for qualitative data were 10 students who were selected by using the purposive sampling technique. The research instruments were a questionnaire and semi-structured interview. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and content analysis techniques. The findings revealed as follows:

1. The English language learning strategies employed by freshmen Business English major students at Buriram Rajabhat University in overall was at a high level. The highest mean score of English language learning strategies was metacognitive strategies, followed by social strategies, and cognitive strategies, respectively.

2. There was no statistically significant difference among English language learning strategies employed by freshmen Business English major students at Buriram Rajabhat University classified by BRU English test scores.

Keywords: Language learning strategies, Metacognitive Strategies

Introduction

Nowadays, English is an international language globally, and more than 1,200 million people use English as a mother tongue, a second language, and a foreign language to communicate with others. Therefore, it is a tool used in communication, whether in business, purchase, and education. Consequently, Thai learners should study and understand more about foreign languages. In addition, learners should develop four language skills: listening, speaking, reading, and writing (Satatista, 2020).

Learning a foreign language is essential in daily life. Also, it is a vital tool for communication, education, and knowledge pursuits. Learning a foreign language helps in learning and understanding the differences of languages and cultures, customs, ideas, society, economy, politics, and governance. As the world becomes more international, it becomes more naturally communicated for businesses. Most importantly, everyone is trying to learn and communicate in English. Thus, English has become a universal language used by people of different cultures to share with others (Ban Rong Kae School, 2014).

A language learning strategy refers to a specific way of taking action that the learners use to help them learn to make the most of language learning Strategy (Oxford, 1990). For example, to learn a foreign language successfully, learners need to have a study strategy and apply that strategy to study appropriately to be appropriate and consistent. According to Bialystok (1981: 24-35), language learning strategies are the best way for learners to make the most of their language learning to improve their language ability.

Buriram Rajabhat University (BRU) prioritizes the English language proficiency of its students by organizing an English language proficiency examination. The BRU students are required to have proficiency in the English language at the criteria of B1 or get the BRU English test score not less than 26 scores. However, the English major students as the students from English (B.A.), English (B.Ed.), and Business English programs are required to have proficiency in the English language at the criteria of B2 or get the BRU English test score not less than 39 scores for the first and the second-year students and have proficiency in the English language at the criteria of C1 or get the BRU English test score not less than 59 scores for the third-year students. The BRU English test

results of students in 2020 are shown that 0.29% of students had gotten A1 level, 45.56% of students had gotten A2 level, 46.95% of students had gotten B1 level, 6.92% of students had gotten B2 level, and 0.28% of students had gotten C1 level (International Office. 2020).

Freshmen or first-year students have graduated from a secondary school or equivalent to pursue higher education. Since freshmen have come from different learning institutions, the learning systems at the secondary and tertiary levels are also different. So, BRU prioritizes the English proficiency of freshmen students to encourage and inspire them in English language learning for higher education.

The researchers are interested in investigating and comparing the English language learning strategies employed by freshmen Business English major students at Buriram Rajabhat University. Therefore, the results of this study can be helped students to use appropriate learning strategies that will undoubtedly improve their English language learning strategies. Also, teachers and English teachers can use the findings as a guide to improve teaching methods and design English lesson plans.

Research Objectives

2.1 To investigate English language learning strategies employed by freshmen Business English major students at Buriram Rajabhat University.

2.2 To compare English language learning strategies employed by freshmen Business English major students at Buriram Rajabhat University in terms of English proficiency.

Research Methodology

3.1 Population and Samples

The population of this study consisted of 114 freshmen Business English major students who studied at Buriram Rajabhat University in the first semester of the academic year 2021. The samples for quantitative data were 89 students who were selected by using the Table of Krejcie and Morgan’s sample size calculation (1978), and simple random sampling technique, respectively. Furthermore, the five students who got the lowest BRU English test scores and the five students who got the highest BRU English test scores were selected for a semi-structured interview for qualitative data.

3.2 Research Instruments

The questionnaire adapted from the English language learning strategies based on SILL by Oxford (1990) comprised 30 statements of a five-point rating scale questionnaire with Likert’s rating scale for quantitative data. The semi-structured interview was used to obtain in-depth information about the English language learning strategies. The interview questions were related to the English language learning strategies used.

3.3 Data Collection

The freshman Business English major students have informed the purposes of the study and are required to fill out the questionnaire. Then the researchers sent the Thai version questionnaire via the google form to the samples. The researchers collected the data by google form. Then, the Thai version of the semi-structured interview was administered to 10 Business English major students. Each of the 10 interviewees was interviewed for approximately three minutes.

3.4 Data Analysis

The data gathered from the questionnaire were statistically analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation to investigate the English language learning strategy, and the t-test was used to compare the similarities and differences in English language learning strategies. Moreover, the content analysis technique was used to analyze the data from the open-ended form and semi-structured interview.

Research Results

4.1 English Language Learning Strategies Employed by Freshmen

Business English Major Students at Buriram Rajabhat University

The results were presented according to the research objectives as follows:

Table 1

English Language Learning Strategies Employed by Freshmen Business English Major Students at Buriram Rajabhat University

Statements	$\bar{x}$	S.D.	Interpretation
Memory Strategies	3.32	0.66	Moderate
1. I often review English lessons.	3.51	0.68	High
2. I connect the sound of a new English words and an image or picture of the words to remember the word.	3.39	0.60	Moderate
3. I remember a new English word by making a mental picture of a situation which the word might be used.	3.51	0.77	High
4. I use flashcards to remember new English words.	2.88	0.67	Moderate
5. I regularly review English lessons.	3.31	0.57	Moderate
Cognitive Strategies	3.67	0.79	High
6. I watch English TV shows or movies.	4.00	0.92	High
7. I practice the sounds of English.	3.84	0.81	High
8. I try to talk like native English speakers.	3.91	0.80	High
9. I try not to translate word-for-word.	3.34	0.78	Moderate
10. I look for words in my own language that are similar to new words in English.	3.26	0.65	Moderate

Statements	$\bar{X}$	S.D.	Interpretation
Compensation Strategies	3.47	0.75	Moderate
11. If I can't think of an English words, I use words or phrases that the same meaning.	3.48	0.64	Moderate
12. When I can't think of a word during a conversation in English, I use gestures.	3.91	0.77	High
13. To understand unfamiliar English words, I make guesses.	3.72	0.76	High
14. I make up new words if I do not know the right ones in English.	3.15	0.87	Moderate
15. I read English without looking up every new words.	3.10	0.70	Moderate
Metacognitive Strategies	3.95	0.80	High
16. I try to find out how to be a better learner of English.	4.20	0.79	High
17. I notice my English mistakes and use that information to help me better.	3.94	0.72	High
18. I try to find out many ways as I can to use my English.	4.11	0.81	High
19. I have clear goals for improving my English skills.	4.01	0.81	High
20. I look for people I can talk to in English.	3.49	0.85	Moderate

Affective Strategies	3.49	0.88	Moderate
21. I try to relax whenever I feel afraid of using English.	3.90	0.82	High
22. I encourage myself to speak English even when I am afraid of making a mistake.	4.02	0.87	High
23. I notice if I am tense or nervous when I am studying or using English.	3.49	0.89	Moderate
24. I give myself a reward or treat when I do well in English.	3.30	0.85	Moderate
25. I talk to someone about how I feel when I am learning English.	2.74	0.97	Moderate
Social Strategies	3.71	0.91	High
26. If I do not understand something in English, I ask the other person to slow down or say it again.	3.79	0.98	High
27. I ask English speakers to correct me when I talk.	3.73	0.92	High
28. I try to learn about the culture of English speakers.	3.88	0.90	High
29. I practice English with other students.	3.49	0.84	Moderate
30. I ask for help from English speakers.	3.65	0.93	High
Grand Total	3.60	0.80	High

The English language learning employed by freshmen Business English major students in overall was at a high level. The result also reports that the most English language learning strategies employed was Metacognitive Strategies ($\bar{x} = 3.95$), followed by Social Strategies ($\bar{x} = 3.71$), and Cognitive Strategies ($\bar{x} = 3.67$), respectively.

4.2 The Comparison of English Language Learning Strategies Employed by Freshmen Business English Major Students at Buriram Rajabhat University

The results were presented according to the research objectives as follows:

Table 2 The Comparison of English Language Learning Strategies Employed by Freshmen Business English Major Students at Buriram Rajabhat University

Strategy	English Proficiency Levels				t	Sig.
	High Scores (40-80)		Low Scores (1-39)			
	n = 46		n = 45			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
Memory Strategies	3.19	0.88	3.35	1.02	1.50	0.55
1. I often review English lessons.	3.50	0.76	3.51	0.87	0.45	0.87
2. I connect the sound of a new English words and an image or picture of the words to remember the word.	3.39	0.81	3.40	0.94	1.28	0.70
3. I remember a new English word by making a mental picture of a situation which the word might be used.	3.43	0.87	3.58	1.12	2.44	0.66
4. I use flashcards to remember new English words.	2.70	0.95	3.04	1.11	0.10	0.39
5. I regularly review English lessons.	3.25	0.87	3.38	0.89	2.17	0.43
Cognitive Strategies	3.63	0.88	3.71	0.92	1.31	0.49
6. I watch English TV shows or movies.	3.91	0.96	4.09	0.87	0.69	0.54
7. I practice the sounds of English.	3.86	0.82	3.82	0.81	1.88	0.11
8. I try to talk like native English speakers.	3.84	0.89	3.98	0.84	1.5	0.99
9. I try not to translate word-for-word.	3.41	0.87	3.27	1.10	1.03	0.42
10. I look for words in my own language that are similar to new words in English.	3.14	0.88	3.38	0.96	1.46	0.39

Strategy	English Proficiency Levels				t	Sig.
	High Scores (40-80)		Low Scores (1-39)			
	n = 46		n = 45			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
Compensation Strategies	3.37	0.90	3.57	0.92	1.04	0.31
11. If I can't think of an English words, I use words or phrases that the same meaning.	3.36	0.81	3.60	0.86	1.20	0.11
12. When I can't think of a word during a conversation in English, I use gestures.	3.75	0.81	4.07	0.84	1.53	0.31
13. To understand unfamiliar English words, I make guesses.	3.48	0.90	3.96	0.80	1.62	0.96
14. I make up new words if I do not know the right ones in English.	2.95	1.12	3.33	1.02	0.67	0.08
15. I read English without looking up every new words.	3.30	0.85	2.91	1.06	0.20	0.07
Metacognitive Strategies	3.86	0.89	4.05	0.85	0.81	0.74
16. I try to find out how to be a better learner of English.	4.14	0.85	4.27	0.81	0.35	0.96
17. I notice my English mistakes and use that information to help me better.	3.89	0.78	4.00	0.80	1.35	0.59
18. I try to find out many ways as I can to use my English.	4.02	0.90	4.20	0.84	0.47	0.73
19. I have clear goals for improving my English skills.	3.84	0.91	4.18	0.83	1.08	0.74

20. I look for people I can talk to in English.	3.39	1.00	3.60	0.96	0.81	0.68
Affective Strategies	3.41	1.02	3.57	1.03	1.05	0.32
21. I try to relax whenever I feel afraid of using English.	3.98	0.79	3.82	0.89	1.02	0.23
22. I encourage myself to speak English even when I am afraid of making a mistake.	4.05	0.86	4.00	0.95	1.04	0.15
23. I notice if I am tense or nervous when I am studying or using English.	3.27	1.13	3.71	0.97	1.75	0.29
24. I give myself a reward or treat when I do well in English.	3.07	1.04	3.53	1.10	1.43	0.80
25. I talk to someone about how I feel when I am learning English.	2.68	1.29	2.80	1.22	0.02	0.14
Social Strategies	3.64	1.01	3.77	1.02	1.55	0.45
26. If I do not understand something in English, I ask the other person to slow down or say it again.	3.73	1.00	3.84	1.11	1.23	0.19
27. I ask English speakers to correct me when I talk.	3.68	1.05	3.78	1.00	2.71	0.16
28. I try to learn about the culture of English speakers.	3.77	0.91	3.98	1.03	1.77	0.60
29. I practice English with other students.	3.43	1.00	3.56	0.94	0.27	0.60
30. I ask for help from English speakers.	3.59	1.09	3.71	1.01	1.78	0.69
Grand Total	3.53	0.93	3.68	0.95	1.18	0.49

The comparison of English language learning strategies employed by freshmen Business English major students presented no statistically significant difference among English language learning strategies employed by freshmen Business English major students at Buriram Rajabhat University classified by BRU English test scores. This means that Business English major students had the same in English language learning.

Furthermore, the data from the semi-structured interview was confirmed that students read books to review their lessons, studied English online on YouTube, and always watch TV shows or movies with English subtitles and Thai subtitles to practice composing sentences, practice listening skills for pronunciation like a native speaker, and finding out new vocabulary. When they cannot think of a word during a conversation, they will make gestures or try to use other similar terms, and they get rid of their fear of English by building their self-confidence and the courage to speak up.

Discussions

5.1.1 The English language learning strategies employed by freshmen Business English major students at Buriram Rajabhat University

Overall, the English language learning strategies employed by freshmen Business English major students at Buriram Rajabhat University was at a high level. This finding agreed to the study of Buainain (2010) and Charoensri (2015), who studied the English language learning strategies of their students was found at the high level. The highest mean score of English language learning strategies was metacognitive strategies, followed by social strategies and cognitive strategies, respectively. O'Malley and Chamot (1990) and Oxford (1990) mention that language learning strategies are the particular thoughts or behaviors that individuals use to store, retrieve, or use the new language, so the students apply language learning strategies in order to make their learning more accessible, faster, more enjoyable, more self-directed, more effective and more transferrable to the new language. Furthermore, the “metacognitive strategies” was found at the highest mean score. This is related to Oxford (1990) theory as the metacognitive strategies help learners to regulate their learning, such as paying attention, planning, self-evaluating, and monitoring one’s errors or the learning process. This

- Buainain, H. (2010). Language Learning Strategies Employed by English Majors at Qatar University. Retrieved 28 April 2021, from <https://www.researchgate.net/>
- Charoensri, S. (2015). Investigated the English learning strategies of the English major students at Ubon Ratchathani Rajabhat University. Retrieved 19 August 2021, from scholar.google.co.th
- International Office, (2020). BRU English Test, Buriram Rajabhat University, Thailand.
- Oxford, R. (1990). Language Learning Strategies – A Reappraisal. Retrieved 04 June 2021, from <https://www.researchgate.net>
- O’Malley, J.M. & Chamot, A. (1990). Learning Strategies in Second Language Acquisition. Cambridge: Cambridge UP, Retrieved 10 August 2021, from www.jstor.org
- Patil, S., & Karekatti, T. (2012). A Study of Language Learning Strategies Used by Engineering Students. Retrieved 20 August 2021, from <http://www.esp-world.info>.
- Phanomrat, J. (2016). Investigate and compare English language learning strategies employed by Thai EFL vocational students in Buriram province, classified by gender and English proficiency. Retrieved 19 August 2021, from scholar.google.co.th
- Phusum, B. (2019). English language learning strategies used by Thai engineering students with high English learning proficiency and determine the strategies most frequently and least frequently used by Thai engineering students with high English learning proficiency. Retrieved 19 August 2021, from scholar.google.co.th
- Rardprakhon, J. (2016). Language Learning Strategies Used by Thai Engineering Freshmen with Different English Academic Achievement Levels. Burapha University, Chonburi. Retrieved 19 August 2021, from scholar.google.co.th

Saengklaijaroen, W. et al. (2019). English Learning Strategies of English-Majored Students at Yala Rajabhat University. Retrieved 20 June 2021, from www.thaijo.com.

Satatista. (2020). The important of English language. Retrieved 20 June 2021, <https://www.statista.com>

การวิเคราะห์สังคมดิสโทเปียร์ในภาพยนตร์เรื่องวงกตมฤตยู

An Analysis of Dystopian World in the Film of The Maze Runner

ปัทิตตา ไชยบุตร / นรีกานต์ บุญมี / ธิดารัตน์ มากผล / อภिरดี สุภาพ

Pathitta Chaiyabut / Nareekarn Boonmee / Thidarat Makphol / Aphiradi Suphap

ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Department of Western Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University

Corresponding author e-mail: Thidarat.bua2543@gmail.com

บทคัดย่อ

เมฆ รันเนอร์ วงกตมฤตยู (The Maze Runner, 2014) เป็นภาพยนตร์อเมริกันแนวไซไฟ กำกับโดยเวส บอล นำมาจากนวนิยายของเจมส์ แดชเนอร์ นำแสดงโดยดีแลน โอไบรอัน (โทมัส) ซึ่งเป็นนักแสดงชาวอเมริกัน เรื่องราวในภาพยนตร์เรื่อง เมฆ รันเนอร์ วงกตมฤตยู (The Maze Runner, 2014) โทมัสตื่นขึ้นมาภายในลิฟต์ ทำให้เขารู้ว่าตนเองอยู่ภายในกรงขนส่งของพร้อมเสบียงอาหาร โดยมีกลุ่มชายหลายคนกำลังจ้องมองเขาอยู่ พวกเขาเหล่านั้นเรียกสถานที่แห่งนี้ว่า “ทุง” เป็นสถานที่ขนาดใหญ่ที่ถูกล้อมรอบไปด้วยกำแพง หลังจากการมาเยือนทุงของโทมัสก็เกิดเรื่องไม่คาดคิดขึ้นภายในทุง และโทมัสได้เป็นส่วนหนึ่งของทีมนักวิ่งและได้ร่วมออกเดินทางสู่นอกกำแพงหรือเรียกได้ว่าวงกตพร้อมกับมินโฮ ทำให้พวกเขาได้พบกับเงื่อนงำอะไรบางอย่างเกี่ยวกับองค์กรลับที่อยู่เบื้องหลังของการมาเยือนทุงของทุกคนในภาพยนตร์เรื่อง เมฆ รันเนอร์ วงกตมฤตยู (The Maze Runner, 2014) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประเภทของสังคมดิสโทเปียร์ที่องค์กรลับใช้ควบคุมตัวละครและวิเคราะห์วิธีการต่อต้านของโทมัสต่อองค์กรในภาพยนตร์เรื่อง เมฆ รันเนอร์ (The Maze Runner, 2014) การศึกษานี้ใช้แนวทางเชิงวิพากษ์และทฤษฎีวรรณกรรมเพื่อวิเคราะห์การทำงานขององค์กรและการวิธีการต่อต้านของโทมัสต่อองค์กร การศึกษานี้ใช้ไฟล์ภาพยนตร์จาก Disney Hotstar และบทภาพยนตร์จากอินเทอร์เน็ตเพื่อรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหา ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าองค์กรใช้ประเภทของสังคมดิสโทเปียร์ในการควบคุมตัวละครคือ การใช้เทคโนโลยีในการควบคุม การจำกัดความรู้และข้อมูล การลบความทรงจำของตัวละครและการจำกัดทรัพยากร และการวิเคราะห์วิธีการต่อต้านของโทมัสต่อองค์กรคือ การหาทางออกจากเขาวงกต การต่อสู้กับโซกา การพยายามทำให้ความทรงจำกลับมา การเข้าร่วมกับองค์กรเดอะ ไรท์ อาร์ม และการพยายามกลับเข้าไปในเมือง จากการ

วิเคราะห์ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีลักษณะของสังคมดิสโทเปียร์ ดังนั้นผู้วิจัยมีความคิดเห็นร่วมกันว่าการวิเคราะห์สังคมดิสโทเปียร์ในภาพยนตร์เรื่อง เมซ รันเนอร์ (The Maze Runner, 2014) มีความน่าสนใจเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ภาพยนตร์ เมซ รันเนอร์ (The Maze Runner, 2014) ได้เข้าชิงรางวัลหลายรายการและเป็นภาพยนตร์ที่กลุ่มวัยรุ่นให้ความสนใจ

คำสำคัญ: ดิสโทเปียร์, ปรัชญา, เยาวชน

Abstract

The Maze Runner (2014) film was an American sci-fi film directed by Wes Ball, based on James Dashner's novel, stated An American actor, Dylan O'Brien (Tomas). The stories of "The Maze Runner" film. Thomas woke up inside an elevator. It made him realize that he was inside a transport cage with food supplies. A group of men was staring at him. They called this place a "field." It was a large place surrounded by walls. After Thomas's visit to the field. There was an unexpected thing that happened inside the field, and Thomas joins a team of runners and ventures beyond the walls, known as the maze, with Minho. They found some clues about the secret organization behind everyone's visit to the fields in The Maze Runner (2014) film. Identify the types of dystopian societies in which the secret organization controls the characters, and to analyze Thomas' approach to resistance against the organization in The Maze Runner (2014) film. Critical and literary theory were used to analyze the work of the organization and the approach of Thomas's resistance to the organization. The study used movie files from Disney Hotstar application and all scripts from the Internet to collect data and analyze problems. The results of the analysis showed that the organization used the types of dystopian societies to control their characters, they used technology to control, limiting knowledge and information, eliminating memories and limitation of supplies and the researchers analyzed Thomas' methods of resistance to the organization are searching for the exit in the maze, fighting with the Grievors, trying to gain back Thomas's memories, joining the Right Arm, and trying to get back into the Last Town. From the analysis, the researchers applied the theory of characteristics of dystopian societies. Therefore, the researchers believe that the analysis of the dystopian society in The Maze

Runner (2014) film. is very interesting. In addition, The Maze Runner (2014) film has earned several awards and is a film that attracts the attention of young people.

Keywords: Dystopian, philosophical, young adult

Introduction

The Maze Runner is a 2009 American science-fiction novel or young adult dystopian science fiction novel written by American author James Dashner that was released in the United States. Afterward, Wes Ball adapted and directed the movie in 2014. It is an American dystopian science fiction film series, and it was produced by Ellen Goldsmith-Vein, Marty Bowen, Wyck Godfrey, and Lee Stollman. The film stars Dylan O'Brien, Kaya Scodelario, Aml Ameen, Ki Hong Lee, and Blake Cooper. The Maze Runner is the first part of a trilogy by James Dashner, an American author. In 2009, the book was first published. Later, The Maze Runner novel won many awards after release: ALA Best Fiction for Young Adults, The Maze Runner (2011) and Young Reader's Choice Award, intermediate grades, The Maze Runner (2012). The Hunger Games, Divergent, and The Maze Runner have startling similarities. To begin, the background is a post-apocalyptic world ruled by an authoritarian regime; second, a young teenage hero or heroine decides to fight against the rulers; and third, the heroes are put to the test in a trial and must battle for their lives. The Maze Runner (2014) film has received many awards such as Movie Award for Best Fight (2015), Movie Award for Best Breakthrough Performance (2015), and Movie Award for Hero (2015). The Maze Runner (2014) has received many awards after its release. It shows that the film has impressed the audience, and the audience can understand the meaning of the story that tries to communicate the dystopian world perfectly. In addition, The Maze Runner (2014) film has infiltrated adolescent psychology. Focusing directly on “teenagers” in terms of characters, ideas, and themes of the film is not the only placement of teenage characters in the events of a dystopian world. The film is a model of what “teenagers” go through in their lifetimes. We all know that adolescence is a turning point in life. It is full of challenges, risks, and confusion as to which way to live. The decisions at this age may affect his life in the future forever. Unlike a maze full of paths, we expected it to have an “exit”, but which one was

the exit? It is a big decision for “teenagers” before they become “adults”. The story resonates with “Thomas” (Dylan O'Brien), the main character of the story. He is a person who represents the rebellious teenagers in society. He questioned things and act without fear because doing is better than doing nothing. At least, if he is right, it is an opportunity to be free. However, The Maze Runner (2014) film is a dystopian story that perfectly reflects the mental state of the youth. The film gives us a clear understanding of the thoughts and resistances of people who fall into the dystopian world. The maze runner (2014) is about a teenage boy named Thomas who wakes up in the center of a gigantic labyrinth. He doesn't remember anything from his past, except his name. He is not the only person there. There are many other teenage boys stuck inside the labyrinth as well. As time goes on, he gradually finds out more and more about where he is. The people that have been dumped here previously are called Gladers. They call the place where they all now live The Glade. The Glade is run by two boys, Alby, the leader, and Newt, the second-in-charge. The elevator like box comes up to the surface once a month with supplies, weapons, and always a new boy. The Glade is surrounding by a mile high concrete wall covered in ivy. On the other side of the wall there are Grievors, Grievors are described as monsters of metal and flesh. The Gladers are trying to stay alive as well as "solve" the maze by running through it as fast as they can while tracking movements of the walls and trying to escape. Not long after Thomas's arrival, the box is sent up with a girl and a note in it. the note said, " she is the last one ever ". Which implies that there will be no more people sent into the maze. The girl, Teresa, goes into a coma and when Thomas goes to see her, he recognizes her but can't remember her name. He hears a voice telling him her name is Teresa, but the voice is in his head. Her arrival triggers everything in the Glade to change: the sun disappears, the deliveries of supplies stop coming, and the doors of the Maze stay open at night, which now allows the Grievors to enter the Glade and hunt the children (Wes Ball, 2014) The main purpose of The Maze Runner (2014) film is the organization's experimentation with the main character and other characters. To study the brain patterns of the main character and other immune and non-immune characters, how are they different? The importance of experimentation within the film is the organization wants to find a cure for the virus. The outstanding about The Maze Runner (2014) film is how the film portrays the characters who are under the control of the organization and how does organization work affect how other

characters behave or opinions in a dystopian society. In this study, the researchers wanted to present information about dystopian society with reference to The Maze Runner (2014) film to spread information about what is happening in dystopian societies and understand the structure of problems in dystopia. It also presents methods of Thomas against to the dystopian organization rules in The Maze Runner (2014) film. He lived in the organization control where he couldn't do what he wanted, and to convey the limit of life assigned to him by the organization.

Objectives of the Study

1. To analyze the dystopian world type of organization that occurs in The Maze Runner (2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure (2018) film.

2. To analyze methods of Thomas against the dystopian organization rule in The Maze Runner(2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure(2018) film.

Methodology

In doing the analysis, the researchers conducted these following steps: First, the researchers were selected The Maze Runner (2014) film and the researchers watched the movie via the Disney Plus Hotstar application. The Maze Runner (2014) film was going to be analyzed as focused on the dystopian societies in the movie. After watching the movie, the researchers have discovered the type of government dominance in dystopian societies within the movie. Moreover, the researchers have discovered the behavioral traits of the male protagonist named Thomas who lives in a dystopian society and tries to against the organization's rules. By finding, the researchers were interested to analyze the work of government and Thomas' behavior in the dystopian society of The Maze Runner (2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure (2018) film. Second, the researchers analyzed the types of dystopian related to the work of organization that happen within The Maze Runner (2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure (2018) film. In addition, the researchers also analyzed the behavior and

Thomas’s method, the main anti-organization characters in a dystopian society that found in The Maze Runner (2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure (2018) film. Third, the researchers found the possible resources, read the information, and gather information related to this research, which was theory of Characteristics of a Dystopian Society that was going to be used in order to support the analysis. Fourthly, it was analyzed in Thomas and the dominance of the organization in the dystopian society by using related theories and approaches. After analyzing the dystopian types of the organization and Thomas’s methods to against the organization in the dystopian society were finally found within Thomas which supported the in scene of The Maze Runner (2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure (2018) film. Moreover, the researchers found the types of dystopian that organization used to control people in The Maze Runner (2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure (2018) film as well. The final step was making the conclusion based on the analysis that had been done before. The conclusion summed up the information from the introduction until the analysis.

Results

The researchers divided the analysis into two main points: the dystopian types used by organization and the analysis of the male main character named Thomas methods for fighting against the organization in the dystopian society of The Maze Runner (2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure (2018) film.

The Dystopian Methods Use by Organization

The discussion about the dystopian type occurs by organization for dominance in The Maze Runner (2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure (2018) film. The first discussion is technological control that used in the maze. The second shows limitation of the knowledge and information of the Gladers who lived in the maze. The third will talk about eliminating memories of The Gladers in the maze. Lastly, it is limitation of supplies that occur in the maze.

Technological Control

The technology control used in the The Maze Runner (2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure (2018) film have many types. The organization uses technology as a key role in controlling the Gladers in the maze. It can see in the first episode (The Maze Runner (2014) film). There is the maze, the machines called the Grievers, and camera monitors. The purpose of using these technologies is to control the Gladers, stimulate the immune system of the Gladers, and monitor the behavior of the Gladers who lived in the maze. Moreover, it motivates the fear within the mind for those people in the maze to learn and try to escape from this maze.

Using the Maze as a Tool to Confine the Youth

The organization puts the maze as a test for the Gladers' brains to process and analyze their way out of the maze in a variety of ways. Coming out of the maze is very difficult for the Gladers. The Gladers were tested this experiment to screen the most effective people in terms of brain, tact, and critical thinking including the immune system of their body. The organization will take advantages of the Gladers survivors in other trials. It was revealed in The Maze Runner: The Death Cure (2018) film that this experiment stimulates the Gladers' brains to fight and learn to survive from the maze. The result is that the brain of the Gladers are more efficient. It also allows the serum extracted from the Gladers' blood to be used to treat plague that occur in the movies. The most prominent use of technology in the film is the maze. The maze is the hardest obstacles and tests to escape. The Gladers, who inhabit the maze-enclosed meadows, try hard to study the mechanics and paths of the maze to find a way out. The main mechanism of the maze is that it opens a door so that the Gladers can enter when the sun rises and at sunset the maze closes the door. The moment before the maze doors are opened or closed, a wind blows from inside the maze as a warning signal for every door opening or closing. If any of the Gladers fail to get out of the maze and get trapped in it, they will not be able to survive again because they will be attacked by the Grievers within 1 night. The researchers will explain about the Grievers in detail again in the next topic.

In the 53.20 - 55.10 minutes scene of The Maze Runner (2014) film, Minho, the male character in the movie, explain the maze working pattern to Thomas that the maze has sections 1-8. Every night when the maze moves, the maze will open a new section. They are sorted by section 7 1 5 2 6 4 8 3 is always the same. The path pattern changes in the maze every night makes the Gladers confusing, baffled and difficult to find the way out. Also, this resulted in the Gladers having to memorize every area of the maze and analyze the maze's changing patterns heavily over a long period of time until a conclusion was reached.

Implanting a Tagged in the Body

The organization used a implanting tag because they wanted to show ownership of the characters in a dystopian society in Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film and Maze Runner: The Death Cure (2018) film, the researchers discovered the technological control which is the organization implanted a tag in the character's body, the implanting a tagged in the character body, the organization benefited from using this method because they can easily know and track the location or place where the characters are in the dystopian society because the organization in a dystopian society used the technology to control people which is which threatens the independence of people in the dystopian society.

The scene at 1.00.20 minutes of Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film.

Jorge: Looks like you're tagged. You came from WICKED. Which means... you're very valuable
(Nowlin, 2015).

In this scene, the character named Jorge, he saw the tag in Thomas's body and scanned it, so he knew that Thomas and other characters came from The WICKED Organization. Therefore, implanting a tag that the organization sided into the character's body can show the character's information. The data revealed that the researchers knew that these teenage characters, including Thomas, they were the organization desperately needed for an experiment to find something in their blood.

Limitation of the Knowledge and Information

Limitation the knowledge and information of the Gladers in the maze makes it easier for organizations to control the population. The organization entered the information they wanted the characters to know, which is unilaterally provided by the organization. These limited the character's feelings in order not to feel against the organization. Therefore, if the characters knew more of the information that the organization was hiding, it may cause different ideas and lead to anti-organization which has an impact on the organization, it made the experiment unsuccessful or have obstacles. Alternatively, the organization does not limit the character's abilities or aptitudes. It may be that the organization wanted to see the potential of each person to find something in the characters that is expressed through the potential that affects the character's internal systems. From The Maze Runner (2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, It can be seen that the Gladers do

not know who they are. Not knowing anything of their own information means the Gladers lack the critical thinking skills to get themselves out of the maze. They did not know who their true identity was and why they were sent here. Without knowing any information about themselves, it might be useless to get out of the maze. Therefore, it made most of them not think of really escaping from the maze and still thought that the maze was their home. The characters called the maze are home because the organization has limited memories and the organization sends them to the maze. When they woke up in the box they could see the maze first. Thus, the maze was the place where the characters lived for three years. This has also resulted in the Gladers following strictly established rules without the slightest opposition or controversy because they lack the knowledge and information to make the right decisions in life.

The scene at 9.25 minutes of Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film.

Minho: We weren't the only maze. Come on.

The teenager: And there was this big, loud explosion, and these guys came out of nowhere. Started shooting up the place. It was intense. They pulled us out of the maze and brought us here ...

Newt: What about the rest? The other people left behind in the maze what happened to them?

The teenager: I don't know. I guess WICKED still has them

(Nowlin, 2015).

Eliminating Memories

The memory of the youth is dangerous to the organization. If the youth in the maze has a lot of memories, the youth will have a variety of emotions, furious, aggressiveness, and take an act of revenge. For the stability of the organization, the youth in the maze had to be controlled to a minimum of knowledge. For this reason, it will make it easier for organizations to control youth.

Furthermore, the organization allows the youth to remember only their own name. It will be evident that the organization limits the memory of the Gladers before sending them into the maze in The Maze Runner (2014) film. The words of Alby who is the first to be sent to the maze.

“My name is Alby; now can you tell me about yourself?

Where do you come from?”

“Thomas shook his head. I-I don't remember anything.

Why can't I remember anything?”

“It's okay, it's fine. It's normal. It happened to all of us

.You'll get your name back in a day or two. It's one thing they let us keep.”

(Noah, 2014)

Limitation of Supplies

The organization limits materials or supplies for the benefit of the organization. The organization controls and dominates the youth so that the youth does not think of opposing the rules of the organization. The limitation of the organization's resources is to allow the youth to do what the organization requires, while the organization deprives the youth of rights and equal access to things. Well, and the youth who no one is complaining about what they are doing this for, and is it necessary to be like this? This scene represented control of supplies in *The Maze Runner* (2014) when as the box moves up, inside the boxes are Thomas and accessories such as ropes, orange sacks, and blue sacks, a large water tank, and a number of glass and jars with metal in them.

Thomas's Methods for Fighting against the Organization

The second discussion is about Thomas's methods against fighting the organization in *The Maze Runner* (2014) film, *Maze Runner: The Scorch Trials* (2015) film, and *Maze Runner: The Death Cure* (2018) film. There are:

Searching for the Exit in the Maze

The first way, Thomas's methods against fighting the organization in *The Maze Runner* (2014) film can be analyzed as Strong Protagonist in Characteristics of a Dystopian Society concept. The protagonist of the story often has a member of his or her family who knows what life was like before its current dystopian state, which encourages the character to spark a new way of thinking. This character is able to see things differently and convince others of his or her way of thinking to gathering followers; the protagonist does not always have outstanding powers or talents, but his or her ideas and opinions are so extraordinary and different from others that people. We can see from the

moment 1:03:10 minutes in The Maze Runner (2014) film. Thomas and Minho ran the maze together to gather details about the opening of each section each day. And he went out to find section 7 that opened early. So, they went inside to investigate. Suddenly, the key number seven rang out. Thomas took it out of Minho's bag and Thomas told Minho, "I think it's showing us the way." The wall was closed, but suddenly the number seven key turned green, and the door slowly moved up. So, they walked in and found an open tunnel stained by the Griever's. Suddenly a red laser beam scanned them, and the door slowly closed. Thomas said We got to get out of here, and they ran to meet the Gladers in the field again. Newt spoke up when he saw Thomas, now what the hell's going on out there?" Thomas replied We found something, a new passage. We think it could be a way out. Chuck asks to wait; you're saying you found the Griever's home? And you want us to go in? Thomas told him about their way in could be our way out. And at 1:24:56 minutes. Thomas said to everyone, we can get out of here. At least there is a choice outside. Thomas asked the Gladers who would go with him which some of the Gladers agreed to go out into the maze with him. It can be seen that Thomas has a different mindset and is skeptical of being. So, he tried to find a way and persuade all the Glader people to get out of here. because this was not their real home. They could choose for themselves whether to leave this place or not. And no one who can imprison them. But it doesn't seem to end when Thomas gets out of the maze. He found that all of this was the plan of the organization that was watching them all the time. Suddenly in Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film. They show up somewhere. In scene 3:14 minutes, they meet Mr. Janson. He tells Thomas that he's the one who makes everyone alive, Mr. Janson took Thomas and everyone for a bath and checkup. until they met the dining room. Thomas looked shocked because there were many youths in it. At that moment, Thomas saw the doctors push Teresa's bed. Thomas ran to Teresa, but the guard didn't let him go, so Thomas became suspicious and panicked. In scene 13:05minutes Aris crawls from the ceiling channel to find Thomas in the bedroom. He took Thomas to see what the doctor had brought another unconscious youth into the room. And the second time he tried to enter that room. Until he saw that there were all the unconscious youths standing and Dr. Janson suddenly walked in and talked to one of them, Dr.Paige. Thomas heard them talking. He knows that all of them have been deceived. So, he hurried back to his room and led everyone to escape again. and they managed to escape from there.

This led the researchers to see that Thomas was always a leader and a completely different person. He dared to break the rules and tried to find every possible way to bring him out into the real world. Although he had no idea what the outside world was like. He did everything to be independent of the organization.

Fighting with the Grievors

A Griever is a creature that lives in the maze and comes out mainly after dark (this is not always the case; they have sometimes been known to come out in the daytime). Its purpose is to harass and even kill the Gladers who venture into the maze. The organization has different methods of controlling the characters in a dystopian society of The Maze Runner (2014) film. The Grievors is the part of method that the organization used to control the characters in The Maze Runner (2014) film. Therefore, fighting with the Grievors is the Thomas's method to use against the organization in the time scenes in 39.06 and 1.27.10 minutes. Thomas not only fought the Grievors, but he also killed it. The character named Minho told the other Gladers at the time scenes in 40.10 minutes.

The scene at 40.10 minutes of The Maze Runner (2014) film. Gladers: What happened out there?

How did you guys make it out? Chuck: You saw a Griever?

Thomas: Yeah, I saw one. Minho: He didn't just see it.

He killed it (Noah, 2014).

In the scene at 1.32.39 minutes, Thomas and the Gladers fought with the Grievors again for going to the exit door of the maze. From both situations or scenes the researchers applied dystopian characteristics theory in the strong protagonist topic to analysis in this case study. It could be showing the researchers, Thomas is who wanted to be a survivor from the maze and against to the organization. Therefore, fighting with the Grievors is the part of the survive methods in the maze in a dystopian society of The Maze Runner (2014) film.

memories. In order to know the story or the reason before all the characters are in the maze. More than that, the researchers saw the incident as a way for Thomas to oppose the control of the organization behind it. Therefore, Thomas’s attempts to bring back the memories, it was because he wanted to know the story the organization was hiding and to figure out how to survive in the maze controlled by the organization. After Thomas injected a serum to bring back memories. He has succeeded. He could remember stories about the organization.

Joining with The Right Arm Organization

The Right Arm is an organization opposed to the WICKED organization. The leader is the character named Vince. They believe that the money the WICKED organization has been using in their search for a cure to the Flare would have been better spent in preventing the disease being spread across the planet, keeping more people healthy. The Right Arm has members in every remaining city. The Flare is a man-made disease created by the Post-Flares Coalition. It is a virus that slowly eats away the brain, eventually turning its victims into bloodthirsty and irrational humans who consider killing, torture, and cannibalism everyday objectives. It is known to mutate rapidly. People who have the Flare are commonly called Cranks. Every large remaining city in the world has a special holding place for Cranks known as a Crank Palace.

The Right Arm organization appeared in Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film and Maze Runner: The Death Cure (2018) film which allows the audiences and the researchers to know that The Right Arm organization is an organization with different opinions from the WICKED organization. The Right Arm organization first appeared in the Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film. In The Right Arm organization, there are many people who opposed the WICKED organization, some of whom have worked in the organization or have been in the maze which is the part of the experiment of the WICKED organization. Thomas' visit to the Right Arm organization gives Thomas more truth about the WICKED organization.

In this scene at 1.37.35 minutes of the Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film. Thomas just couldn't bear to watch his friends die before his eyes. So, he shared the information (the organization's office, the experiment, and all the organization's lab) to the Right Arms organization, or it can be called Thomas is a source for The Right Arm organization.

Mary: Thomas: Mary:

Thomas: Mary:

Vince:

What? You know me?

Interesting. It makes sense they'd put you in the maze. Though I must admit... I was worried they'd kill you after what you did.

What I did?

The first time we spoke, you said you couldn't take it anymore... watching your friend die, one by one. The last time we spoke... you gave me the coordinates of every WICKED compound, trials, and lab.

He was our source.

The scene at 1.37.35 minutes of Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film. Hello, Thomas.

The researchers used the theory of Dystopian Characteristics and analyzed that Thomas disagreed with the wicked organization, even though he was working in the organization at the time and tried to find various ways to oppose the organization, so Thomas and the other characters' encounters with the right arm were part of his escape from the wicked because the right arm organization would continue to relocate to avoid the wicked organization. However, joining with The Right Arm organization also appeared in Maze Runner: The Death Cure (2018) film, it gave audiences and researchers more information about the WICKED organization that it was conducting experiments for the Flare antiviral from the blood of teenage characters in the scene at 12.55 minutes of Maze Runner: The Death Cure (2018) film.

The scenes at 12.55 minutes of Maze Runner: The Death Cure (2018) film.

Vince: All right, listen up.

I know you've all been through hell.

I wish I could say our troubles are over.
But we're not through this yet. WICKED's still out there.
They're not giving up. "Cause you got something they want.
They took you because you're immune to a plague that's wiping out the human race. And they think
you're worth sacrificing to find a cure.
Well, I don't.

To sum up, joining with The Right Arm is the part of Thomas’s methods against to the WICKED organization. Thomas including another character move the place that the WICKED cannot find them.

Trying to Get into The Last City

The Last City appears in Maze Runner: The Death Cure (2018) film in the scene at 31.09 minutes. It is seemingly the last major settlement of humanity following the Sun Flares and the subsequent Flare Pandemic. The actual location of this megapolis is unknown. The city serves as the primary headquarters of WICKED and is its main base of operations from which it coordinates its efforts in obtaining immune children to produce a cure.

Thomas's attempt to enter the Last City in this time to tried to come back to save the character named Minho because he has been captured by the wicked organization to tried again to find a cure for the Flare virus. It was difficult for Thomas to return to the Last City because the WICKED organization was able to detect Thomas's location, in the scenes at 1.07.26 minutes Thomas asked Teresa to remove the tag in his body, and let Theresa lead the way into the organization to help Minho.

The researchers analyzed this approach against the WICKED organization, also creating a hurdle for the organization to halt the trial or make the organization's trial unsuccessful. Moreover, it saved other teenagers from the WICKED organization.

Discussion

The organization's use of character control technology can only be controlled by certain groups of people. Corporate population control in dystopian societies within the film. It shows a

group of people who disagree with the organization. causing that group of people to be against the organization. The movie shows that the organization's inability to control the population has made the trials of antiviral drugs unsuccessful. In fact, the organization only does it for personal benefit. The organization visualizes the characters that the organization is trying to do for everyone. Tomas' methods of opposing the organization also successfully freed him from the organization. Thomas and the Right Arm Organization have started a new better life at the Safe Haven was the end gold of Maze Runner: The Death Cure (2018) film. However, in a dystopian society, it was perfect. Before Thomas left the organization, he lost many loved ones while trying to resist the organization. To conclude, the dystopian methods used by the organization in The Maze Runner (2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure (2018) film is four ways that the organization controls the Glader in the maze from conceptual thought which is Characteristics of a Dystopian Society. In addition, Thomas's methods for fighting against the organization in the dystopian maze of The Maze Runner (2014) film Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure (2018) film have five personality traits of the main characters against dystopian organization's rules from Dystopian Characteristics in conceptual thought which is Characteristics of a Dystopian Society.

Recommendation for Further Research

The researchers suggest the future researchers conduct the analysis of all characters in the The Maze Runner (2014) film, or analysis the dystopian world in Maze Runner 2: The Scorch Trials and Maze Runner 3: The Death Cure. As the character traits of all the characters and societies in the film, it is also interesting as much as the analyzing of dystopia World in the The Maze runner (2014) film, Maze Runner: The Scorch Trials (2015) film, and Maze Runner: The Death Cure (2018) film. Furthermore, the characters in the film The Maze Runner other sectors are similar to the characteristic of people in society in the present whether it is an attitude of people, class division, etc.

References

Movie Summary (n.d). Sites.google.com.

<https://sites.google.com/a/ewg.k12.ri.us/maze-runner/movie-summary?fbclid=IwAR3Q8TyMPaxEdgmXltz0i4wP13gz4hfuwvr0tdB3P-3RVlhdODa3Aq6a8Xs>

Nowlin, T.S. (2015). Maze runner: the scorch trials. <https://www.scripts.com/script-pdf/13531?fbclid=IwAR0aInUqNTZdm89JDKJvuvi8daSel-b6sZiZZcJz8E9lcrtvx7zPNsCmV7w>

Nowlin, T.S. (2018). Maze runner: the death cure. <https://www.scripts.com/script-pdf/13530>

Oppenheim, N. (2014) The maze runner. <https://www.scripts.com/script-pdf/20830>

Ryan, Devin. (2014). Emerging themes in dystopian literature: The development of an undergraduate course. Retrieved on 1 January 2017.

https://scholarworks.wmich.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3460&context=honors_theses&httpsredir=1&referer=

Suyadi, D.Q., & Kurniati, E. (2018). An analysis of moral value in “the maze runner” a film by Wes Ball 2014. *Journal of English Language Teaching*, 2(1). 154.

<http://jelt.unbari.ac.id/index.php/jelt/article/download/14/14>

Tahier, A.P. (2017). An ecocritical analysis of nature and culture in the maze runner trilogy novel by Jame Dashner. State Islamic University.

<https://repository.uinjkt.ac.id/dspace/bitstream/123456789/37793/1/A%20RDHA%20PRIMA%20TAHIER-FAH.pdf>

Satisfaction towards Online Learning of Business English Major Students at Buriram Rajabhat University

Prapassorn Innok¹ / Haruethai Maichuenklang² / Chontichaline Kaenson³

¹B.A. Students, Business English Program, Buriram Rajabhat University, Thailand

E-mail: 610112156066 @bru.ac.th

²B.A. Students, Business English Program, Buriram Rajabhat University, Thailand

E-mail: 610112156085@bru.ac.th

³Lecturer. Business English Program, Buriram Rajabhat University, Thailand

E-mail: Chontichaline.kea@bru.ac.th

บทคัดย่อ

เป็นที่ทราบกันดีว่าการเรียนการศึกษาคือสิ่งสำคัญอย่างมากแต่ในสถานการณ์ปัจจุบันมีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา2019 หรือที่เรียกกันว่าโควิด-19ทำให้ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์จัดการเรียนผ่านทางออนไลน์เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ได้อย่างครบถ้วนและสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการทำงานในอนาคตและยังได้มีโอกาสสูงในความก้าวหน้าและการมีงานที่ดีทำวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ออนไลน์ ประการที่สองเพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อ Google Meet ของนักศึกษาภาษาอังกฤษธุรกิจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นนักศึกษาจำนวน 78 คน สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนออนไลน์ของนักศึกษายู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.33, S.D. =1.09) ซึ่งความพึงพอใจในด้านระบบผู้สอนอยู่ในระดับสูงสุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น เพราะนักศึกษาสามารถเข้าใจและได้ยื่นข้อสงสัยเมื่ออาจารย์ผู้สอนมอบหมายงาน

2. ความพึงพอใจต่อการเรียนออนไลน์ผ่าน Google Meet ของนักศึกษา พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.37, S.D. =1.01) อาจเป็นเพราะการเข้าใช้งาน Google Meet เป็นเรื่องที่ยาก ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลสำคัญให้นักศึกษาได้ทราบเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์ปัจจุบัน

Abstract

This study aimed to 1) to study the satisfaction towards online learning; 2) to study the satisfaction towards Google Meet by 78 students who studying in Business English major, Faculty of Humanities and Social Sciences of Buriram Rajabhat University, selected by using purposive sampling technique. The research instrument for the data collection was questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The findings were 1) the satisfaction of students' online learning was at a moderate level ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 1.09). In terms of aspects, the rankings of three aspects from the highest to the lowest were instructional system, the technology, and the outcome, respectively, 2) the satisfaction towards Google Meet used by Business English students in overall was at a moderate level ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 1.01). When considering each aspect, it was found that the highest was “ease of access”, followed by “communication and interaction”, and the lowest was “perceived usefulness”, respectively.

Keywords: Satisfaction, Online Learning, Google Meet

Introduction

According to WHO (2021), the outbreak of coronavirus 2019 or Covid-19 (Coronavirus-19) started at the end of 2019 and has spread all over the world. It causes fear and affects society, health, economy and education. That why many schools or educational places change to have online learning policy. Online learning is learning through the Internet often referred to as "e-learning" Online learning covers technologies such as the World Wide Web, email, chat, groups, and new messages. Audio and video conferencing are delivered over a computer network for educational purposes. It helps learners to learn on their own at their own convenience (Dhull & Arora. 2017). According to Elshami, et al (2021) online learning has become the new normal in schools worldwide. Satisfaction with online learning is a significant aspect of promoting successful educational processes. Due to the Covid-19 situation, Buriram Rajabhat University has a policy to use online learning via Google Meet. Google Meet is a smooth, easy-to-use video conferencing application from Google. Key features include high-definition video conferencing supports up to 100 participants, and just share the link for

everyone to join with one click supports a variety of desktop, IOS and Android applications, share screens, photos, files and text (Arttaweekul. 2020). Therefore, the researchers would like to study the satisfaction towards online learning and Google Meet of Business English major students at Buriram Rajabhat University.

Research Objectives

This study designed to achieve the following objectives:

2.1 To study the satisfaction towards online learning of Business English major students at Buriram Rajabhat University.

2.2 To investigate the satisfaction towards Google Meet of Business English major students at Buriram Rajabhat University.

Research Methodology

3.1 Population and Samples

3.1.1 The population of this study were 356 Business English major students in Faculty of Humanities and Social Sciences at Buriram Rajabhat University in the first semester of academic year 2020.

3.1.2 The samples were 78 students who were Business English major at Buriram Rajabhat University in the first semester of the academic year 2020, selected by using sample random sampling.

3.2 Research Instrument

Research instrument was a questionnaire. It is asking the samples about the satisfaction towards online learning and Google Meet of Business English major students at Buriram Rajabhat University. This questionnaire included four parts. First part was about the personal information of the samples. The samples are required to answer the question about gender, year level and study group. Second part was consisted of 4 aspects, 18 questions, asking about the satisfaction towards online learning of Business English major students. Third part was consisted of 3 aspects, 15 questions, asking about the satisfaction towards Google Meet of Business English major students.

The last was about the addition opinions and suggestions of the satisfaction towards online learning and Google Meet of Business English major students at Buriram Rajabhat University. The researchers studied theories and principles from textbooks, documents, articles, related literatures and examined by three experts, who are the English lecturers of Business English major, Faculty of Humanities and Social Sciences at Buriram Rajabhat University to check the correctness and appropriateness.

3.3 Data Collection

The researchers' collection data by sending the questionnaire via Google form to Business English students and they have to complete the questionnaire via Google form at Buriram Rajabhat University, semester 1 academic year 2020.

3.4 Data Analysis

After checking the completion of each questionnaire, the data gathered from the questionnaires are statistically analyzed by using Statistic Package for Social Science (SPSS) mainly focusing the descriptive statistical analysis i.e. frequency, percentage, mean, and standard deviation (S.D.). And the open-ended questions were qualitatively interpreted and grouped by using the content analysis technique.

Research Results

The results were presented according to the research objective as follows:

Table 1

General Information

General Information	Frequency (f)	Percent (%)
1. Genders		
Male	7	9.00
Female	71	91.00
Total	78	100.00
2. Year Levels		
1	26	33.03

2	24	30.08
3	15	19.02
4	13	16.07
Total	78	100.00
3.Groups		
1	35	44.09
2	36	46.02
3	7	9.00
Total	78	100.00

Table 4.1 shows that there were 71 females (91.00%), and 7 males (9.00%).

In terms of year levels, the highest of year level is first year students who answer the questionnaire (f= 26, 33.03%), follow by the second year students (f= 24, 30.08%), the third year students (f= 15, 19.02%), and the fourth year students (f= 13, 16.07%), respectively. The highest groups of students who answer the questionnaire is group one (f= 35, 44.09%), follow by groups two (f= 36, 46.09%) and group three (f= 7, 9.00%), respectively.

Table 2

The satisfaction towards online learning of Business English students at Buriram Rajabhat University

No	Satisfaction towards Online Learning	$\bar{X}$	S.D.	Meaning
1	Instructional System	3.72	0.92	High
2	Setup	3.04	1.13	Moderate
3	Interaction	3.04	1.14	Moderate
4	Outcome	3.38	1.04	Moderate
5	Technology	3.48	1.23	Moderate
Total		3.33	1.09	Moderate

As shown in table 4.2, it is presented the satisfaction towards online learning of business English students at Buriram Rajabhat University. The satisfaction of students’ online learning was at a moderate level ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 1.09). It is shown that the rankings of three aspects from the highest to the lowest were instructional system ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.92), followed by the technology ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.13), the outcome ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 1.04), respectively.

Table 3

The satisfaction towards Google Meet of Business English major students

No	Satisfaction towards Google Meet	$\bar{X}$	S.D.	Meaning
1	Ease of Access	3.51	1.09	High
2	Perceived Usefulness	3.21	0.98	Moderate
3	Communication and Interaction	3.39	0.97	Moderate
Total		3.37	1.01	Moderate

As shown in table 4.3, the satisfaction towards Google Meet by Business English students was at moderate level ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 1.01). When considering each item, it was found that the highest was “ease of access” ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 1.09), followed by “communication and interaction”, and “perceived usefulness” ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.98). , respectively.

Discussion

5.1 The satisfaction towards online learning of Business English major students at Buriram Rajabhat University

The finding showed that the satisfaction of students’ online learning was at a moderate level. This is because it is new and difficult for the students to apply technology in learning. In terms of aspects, the rankings of three aspects from the highest to the lowest were instructional system, the technology, and the outcome, respectively. It seems that the instructors’ methods in online teaching are appropriated such as class assignments, feedback and evaluation, the accessibility and availability of the instructor. This finding is consistent with Bollinger and Martindale (2004) which results show the instructor subscale yielded the highest satisfaction score out of the five in term and similar to Shee

and Wang (2008) who mentioned that quality interaction with instructor increases student satisfaction.

5.2 The satisfaction towards Google Meet of Business English major students at Buriram Rajabhat University

The finding showed that the satisfaction towards Google Meet used by Business English students in overall was at a moderate level. When considering each aspects, it was found that the highest was “Ease of Access”, followed by “Communication and Interaction”, and the lowest was “Perceived Usefulness”, respectively. Because it is easy to use, provides easy access to course content, has font size, easy-to-read, a simple operation window format, sending and receiving assignment is easy, and lecturer helped to keep course participants engaged and participating in productive discussion. In addition, they may ask their friends or teacher if they do not understand the listening texts. This finding is similar to Setyawan et al. (2020) who mentioned that the effectiveness of the Google Meet media-assisted lecture method on aspects of building knowledge and cognitive learning outcomes. Researchers ensure the implementation of learning using the lecture method assisted by Google Meet media with a very good category with an average of 100% in meetings I to meetings VI. Next, they analyzed construct knowledge and cognitive learning outcomes.

Conclusion

The satisfaction towards online learning of Business English students at Buriram Rajabhat University. When considering each strategy, it was found that the highest mean score of satisfaction towards online learning of Business English students was instructional system, followed by technology, and outcome, respectively. In addition, the highest mean score of instructor was “class assignments were clearly communicated to me”.

The satisfaction towards Google Meet of Business English students at Buriram Rajabhat University. When considering each strategy, it was found that the highest mean score of satisfaction towards Google Meet was the highest was “ease of access”, followed by “communication and

interaction”, and the lowest was “perceived usefulness”, respectively. In addition, the highest mean score in ease of access was “the signing on the Google Meet is easy to use”.

Recommendations

7.1 The further studies should potentially add more demographics and interviews to optimize the data.

7.2 The researcher should consider comparing online learning through other programs such as Zoom Meeting, Classroom, Facebook Live, or other factors of students in Business English major.

References

- Arttaweekul. (2020). *Using the Google Meet Program in Online Meeting*. Retrieved on 21 June 2021 from: <http://www.blog.bru.ac.th>
- Bolliger, D. U., & Martindale, T. (2004). *Key factors for determining student satisfaction in online courses*. *International Journal on E-Learning*, 3, 61–67.
- Dhull, I. & Arora, S. (2017). *Online learning*. Retrieved on 29 June 2021, from: https://www.researchgate.net/publication/332833360_Online_Learning
- Elshami, W. Elshami W., Abuzaid M., Abdalla ME. (2021). *Satisfaction with Online Learning in the New Normal: Perspective of Students and Faculty at Medical and Health Sciences Colleges*. Retrieved on 29 June 2021, from: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10872981.2021.1920090>
- Setyawan, A. Aznam, N. Citrawati, T. *Effects of the Google Meet Assisted Method of Learning on Building Student Knowledge and Learning Outcomes*. *Universal Journal of Educational Research*. Indonesia
- Shee, D. Y., & Wang, Y. (2008). *Multi-criteria evaluation of the web-based e-learning system: A methodology based on learner satisfaction and its applications*. *Computers & Education*, 50, 894–905. doi: 10.1016/j.compedu.2006.09.005
- WHO. (2021). *2021: Year in Review*. Retrieved on May 12, 2021 from: <https://www.euro.who.int/en/home>

Introduction

Learning is the process of growth and development where by the learner acquires a body of knowledge, develops ideas which one makes a part of oneself and develops the ability to use such knowledge in the pursuit of chosen ideals. Learning is the individual growth of person as a result of cooperative interaction with others. It is the advancement of understanding that enables the learner to function better in their environment, improve and adapt behaviors, create and maintain healthy relationships, and achieve personal success. Gayle (2009) states that learning is a process of Mental, Physical and Spiritual development. Development is advancing and growth. According to Thorndike (1928), learning is a permanent change in behavior as a result of experience, and the behavior includes both of the external and internal actions of the individual which are observed and remain unobserved by the outside world. Learning is a part of education, which brings modification of behavior, and everything a learner does or thinks is learning. Learning will carry out a change to students. The change does not only relate to the knowledge improvement, but also form as aptitude, skill, attitude, meaning, pride, interest, and the personality traits of the learner.

Nowadays, education around the world have to disrupt due to outbreak of corona virus. Huang et al. (2020) points out that a novel corona virus, known as COVID-19, was discovered in the last month of the year 2019, in a seafood market in Wuhan. Li et al. (2020) report that the analysis has results of the virus showed person-to-person transmission. The WHO Director-General in March 2020 (WHO. 2020) announce that COVID-19 has a pandemic followed a global assessment of the rapid spread and severity of the deadly virus across the global with additional announcement of social distancing as a means of curbing the spread of the pandemic. The COVID-19 pandemic has caused global disruption. It affects all aspects of human life in many ways. An example of disruption caused by COVID-19 is the temporary closure of educational institutions around the world, makes a great impact on the education of students. To reduce the risk of viral transmission and ensure the continuity of education for students, online learning is the best way to reduce the spread of the virus for the study during the COVID-19 pandemic. Therefore, students need to adapt themselves to new learning platform, classified as another type of educational innovation that could change the former learning method using technology which is effective to help teaching and learning in the 21th century.

Even though online learning is not a novel phenomenon, due to this sudden transformation into online learning it poses substantial challenges for educational activities, include Business English major students and universities around the world, and particularly in an environment where some groups of students are resource-scarce online learning. Suresh, Priya, and Gayathri (2018) conducted a study involving 424 universities around the world revealed that institutions were affected by the pandemic in terms of research, conferences, international mobility and education delivery, most universities stating that they had to adopt online learning and had to face many challenges, the most important being access to technology. Adedoyin and Soykan (2020) point out that several concrete challenges caused by the abrupt digital transformation of instructional operations during the period of the COVID-19 pandemic. Key challenges are related to technological infrastructure and digital competence, socio-economic factors (educational inequality), assessment and supervision, heavy workload, and compatibility (some subjects such as sports sciences require physical interactions) because online learning depends entirely on technological devices and the internet, so it is undeniable that technology is the most pressing challenge to online learning.

The COVID-19 pandemic has caused education global disruption. Educational institutions around the world are temporary closed to contain the spread of the coronavirus, this sudden transformation from traditional classrooms to an online classrooms mode it presents a huge challenge for students. Researchers recognize the challenges posed by online learning challenges during COVID-19 pandemic, it affects students in terms of worse learning performance. Therefore, the researchers looked at the challenges face by students as a whole, but the main challenges of each year are unknown. The researchers therefore study challenges to online learning into five general clusters, namely: self-regulation, technological literacy and competency, student isolation, technological sufficiency, and technological complexity challenges. And adding two more clusters, namely: learning resource challenges and learning environment challenges. To identify obstacles or difficulties for students. Sample selection of Business English major students, because researchers have access to the most surveys. Therefore, the aim of the research was analyze and compare online learning challenges during COVID-19 pandemic by Business English major students 1st - 4th year, who face challenges in online learning. It is expected that study this problem will help education

between students and teachers more effective and efficient in online learning and reduce the challenges students face in online learning.

Research Objectives

1. To analyze the challenges faced when implementing online learning during COVID-19 pandemic of Business English major students
2. To compare online learning challenges during COVID-19 pandemic of Business English major students classified by genders and year levels

Research Methodology

1. Population and Sample Group

The population of this study included 356 Business English major students who study at Buriram Rajabhat University in the first semester of academic year 2021. The samples for quantitative data were 186 Business English major students who study at Buriram Rajabhat University in the first semester of academic year 2021. They were selected by using the table of Krejcie and Morgan (1978), simple random sampling.

2. Research Instruments

The instruments used in this study were questionnaire. The questionnaire consisted of 25 statements about online learning challenges adapted from Rasheed et al. (2020) and Barrot et al. (2021). The researchers collected the data during 24 – 27 September, 2021 by google form. To qualify the instruments, Alpha Coefficient of Cronbach was used to calculate the reliability of the questionnaire. The collected data from questionnaire were analyzed by using the descriptive statistics: frequency, percentage, mean, and standard deviation. One way ANOVA, and t- test were used to compare the similarities and differences of online learning challenges classified by gender and year levels and content analysis technique were used to analyze the data from the open-ended form.

Results

The findings were as follows:

1. The challenges faced when implementing online learning during COVID-19 pandemic of business English major students:

As indicated in the questionnaire for this study, it mainly leads to understand the challenges faced when implementing online learning during COVID-19 pandemic for the 1st - 4th year students, majoring in Business English. Therefore, the second part of the questionnaire contained 25 items, and every item has six choices: (5) to a very great extent, (4) to a great extent, (3) to a moderate extent, (2) to some extent, (1) to a small extent, (0) not at all. These items are divided into seven sections: the challenges faced when implementing online learning during COVID-19 pandemic.

Table 1

The Challenges Faced when Implementing Online Learning during COVID-19 Pandemic of Business English Major Students

Challenges	$\bar{X}$	S.D.	Meaning
1. Self-regulation challenges (SRC)	2.89	0.89	To a moderate extent
2. Technological literacy and competency challenges (TLCC)	2.50	1.31	To some extent
3. Student isolation challenges (SIC)	3.06	1.16	To a moderate extent
4. Technological sufficiency challenges (TSC)	2.50	1.20	To some extent
5. Technological complexity challenges (TCC)	2.66	1.29	To a moderate extent
6. Learning resource challenges (LRC)	2.97	1.15	To a moderate extent
7. Learning environment challenges (LEC)	3.25	1.17	To a moderate extent
Total	2.83	1.17	To a moderate extent

As shown in Table 1, it revealed that the challenges faced by Business English major students in overall was at a moderate extent ($\bar{X}= 2.83$, S.D. = 1.17). When considering each challenges, it was found that Learning environment challenges (LEC) is considered the most challenges for their online learning classes ($\bar{X}=3.25$, S.D.=1.17), followed by student isolation challenges (SIC) ($\bar{X}=3.06$, S.D.=1.16), learning resource challenges (LRC) ($\bar{X}=2.97$, S.D.=1.15), self-regulation challenges (SRC) ($\bar{X}=2.89$, S.D.=0.89), technological complexity challenges (TCC), ($\bar{X}=2.66$, S.D.=1.29), and the least challenges were technological literacy and competency challenges (TLCC), and technological sufficiency challenges (TSC), ($\bar{X}=2.50$, S.D=1.20), respectively.

The details of each sub-challenges of online learning faced by Business English major students were as below.

Table 2
The Challenges Faced when Implementing Online Learning during COVID-19 Pandemic of Business English Major Students in term of Self-Regulation Challenges

Challenges	$\bar{X}$	S.D.	Meaning
Self-regulation challenges (SRC)			
1. I do not get the proper help from teachers and friends during the online classes.	2.91	1.16	To a moderate extent
2. I lack of the ability to control my own thoughts, emotions, and actions during online classes.	2.84	1.17	To a moderate extent
3. I have little preparation time before entering the online classes.	3.11	1.00	To a moderate extent
4. I have poor time management skills during online classes.	3.05	1.11	To a moderate extent
Total	2.98	0.89	To a moderate extent

As shown in table 2, the overall online learning challenges in Self-regulation challenges (SRC) was at a moderate extent ($\bar{X}=2.98$, S.D.=0.89). When considering each item, it was found that the most challenges faced by Business English major students was item 3 “I have little preparation time before entering the online classes” ($\bar{X}=3.11$, S.D.=1.00), followed by item 4 “I have poor time management skills during online classes” ($\bar{X}=3.05$, S.D.=1.11), item 1 “I do not get the proper help from teachers and friends during the online classes” ($\bar{X}=2.91$, S.D.=1.16), and the least was item 2 “I lack of the ability to control my own thoughts, emotions, and actions during online classes” ($\bar{X}=2.84$, S.D.=1.17), respectively.

Table 3

The Challenges Faced When Implementing Online Learning during COVID-19 Pandemic of Business English Major Students in term of Technological Literacy and Competency Challenges

Challenges	$\bar{X}$	S.D.	Meaning
Technological literacy and competency challenges (TLCC)			
5. I resist technology learning.	2.39	1.48	To some extent
6. I am distracted by an overly complex technology.	2.75	1.37	To a moderate extent
7. I have trouble learning new technologies.	2.59	1.38	To a moderate extent
8. I lack of the ability to effectively use technology to facilitate learning.	2.46	1.46	To some extent
9. I lack of knowledge and training in using technology.	2.32	1.43	To some extent
Total	2.50	1.13	To some extent

As shown in table 3, the overall online learning challenges in Technological literacy and competency challenges (TLCC) was at some extent ($\bar{X}=2.50$, S.D.=1.13). When considering each item, it was found that the most challenges faced by Business English major students was item 6 “I am distracted by an overly complex technology” ($\bar{X}=2.75$, S.D.=1.37), followed by item 7 “I have trouble learning new technologies” ($\bar{X}=2.59$, S.D.=1.38), item 8 “I lack of the ability to effectively

use technology to facilitate learning” ($\bar{X}$ =2.46, S.D.=1.46), item 5 “I resist technology learning” ($\bar{X}$ =2.39, S.D.=1.48), and the least was item 9 “I lack of knowledge and training in using technology” ($\bar{X}$ =2.32, S.D.=1.43), respectively.

Table 4
The Challenges Faced When Implementing Online Learning during COVID-19 Pandemic of Business English Major Students in term of Student Isolation Challenges

Challenges	$\bar{X}$	S.D.	Meaning
Student isolation challenges (SIC)			
10. I feel emotionally disconnected or isolated during online classes.	2.88	1.39	To a moderate extent
11. I feel disinterested during online class.	3.05	1.31	To a moderate extent
12. I feel uneasy and uncomfortable when I have to turn on the camera, microphone, and speaker.	3.20	1.29	To a moderate extent
13. I feel uncomfortable being the focus of my teachers and friends during online classes.	3.10	1.32	To a moderate extent
Total	3.06	1.16	To a moderate extent

As shown in table 4, the overall online learning challenges in Student isolation challenges (SIC) was at a moderate extent ($\bar{X}$ =3.06, S.D.=1.16). When considering each item, it was found that the most challenges faced by Business English major students was item 12 “I feel uneasy and uncomfortable when I have to turn on the camera, microphone, and speaker” ($\bar{X}$ =3.20, S.D.=1.29), followed by item 13 “I feel uncomfortable being the focus of my teachers and friends during online classes” ($\bar{X}$ =3.10, S.D.=1.32), item 11 “I feel disinterested during online class” ($\bar{X}$ =3.05, S.D.=1.31), and the least was item 10 “I feel emotionally disconnected or isolated during online classes” ($\bar{X}$ =2.88, S.D.=1.39), respectively.

Table 5

The Challenges Faced When Implementing Online Learning during COVID-19 Pandemic of Business English Major Students in term of Technological Sufficiency Challenges

Challenges	$\bar{X}$	S.D.	Meaning
Technological sufficiency challenges (TSC)			
14. I do not have enough access to technology learning.	2.65	1.34	To a moderate extent
15. I experience inequalities regarding the access and use of technology in online classes because of my socioeconomic, physical, and psychological condition.	2.73	1.40	To a moderate extent
16. I have an outdated technology.	2.40	1.43	To some extent
17. I do not have Internet access during online classes.	2.13	1.46	To some extent
18. I have low bandwidth and slow processing speeds.	2.62	1.44	To a moderate extent
Total	2.50	1.20	To some extent

As shown in table 5, the overall online learning challenges in Technological sufficiency challenges (TSC) was at some extent ($\bar{X}$ =2.50, S.D.=1.20). When considering each item, it was found that the most challenges faced by Business English major students was item 15 “I experience inequalities regarding the access and use of technology in online classes because of my socioeconomic, physical, and psychological condition” ($\bar{X}$ =2.73, S.D.=1.40), followed by item 14 “I do not have enough access to technology learning” ($\bar{X}$ =2.65, S.D.=1.34), item 18 “I have low bandwidth and slow processing speeds” ($\bar{X}$ =2.62, S.D.=1.44), item 16 “I have an outdated technology” ($\bar{X}$ =2.40, S.D.=1.43), and the least was item 417 “I do not have Internet access during online classes” ($\bar{X}$ =2.13, S.D.=1.46), respectively.

Table 6

The Challenges Faced When Implementing Online Learning during COVID-19 Pandemic of Business English Major Students in term of Technological Complexity Challenges

Challenges	$\bar{X}$	S.D.	Meaning
Technological complexity challenges (TCC)			
19. I am distracted by the complexity of the technology during online classes.	2.70	1.30	To a moderate extent
20. I face problems in using complex technology.	2.62	1.33	To a moderate extent
Total	2.66	1.29	To a moderate extent

As shown in table 6, the overall online learning challenges in Technological complexity challenges (TCC) was at a moderate extent ($\bar{X}$ =2.66, S.D.=1.29). When considering each item, it was found that the most challenges faced by Business English major students was item 19 “I am distracted by the complexity of the technology during online classes” ($\bar{X}$ =2.70, S.D.=1.30), and followed by item 20 “I face problems in using complex technology” ($\bar{X}$ =2.62, S.D.=1.29), respectively.

Table 7

The Challenges Faced When Implementing Online Learning during COVID-19 Pandemic of Business English Major Students in term of Learning resource challenges

Challenges	$\bar{X}$	S.D.	Meaning
Learning resource challenges (LRC)			
21. I face online access to textbooks, worksheets, and other learning materials online.	2.91	1.20	To a moderate extent
22. I face financial challenges when accessing learning resources and technology.	3.02	1.34	To a moderate extent
Total	2.97	1.15	To a moderate extent

As shown in table 7, the overall online learning challenges in Learning resource challenges (LRC) was at a moderate extent ($\bar{X}=2.97$, S.D.=1.15). When considering each item, it was found that the most challenges faced by Business English major students was item 22 “I face financial challenges when accessing learning resources and technology” ($\bar{X}=3.02$, S.D.=1.34), and followed by item 21 “I face online access to textbooks, worksheets, and other learning materials online” ($\bar{X}=2.91$, S.D.=1.20), respectively.

Table 8
The Challenges Faced When Implementing Online Learning during COVID-19 Pandemic of Business English Major Students in term of Learning environment challenges

Challenges	$\bar{X}$	S.D.	Meaning
Learning environment challenges (LEC)			
23. I face problems with online distractions such as social media during online classes.	3.37	1.19	To a great extent
24. I face a problem with distraction when learning at home because the environment is not suitable for learning.	3.26	1.30	To a moderate extent
25. I often have trouble choosing the best time and space for learning at home.	3.11	1.29	To a moderate extent
Total	3.25	1.17	To a moderate extent

As shown in table 8, the overall online learning challenges in Learning environment challenges (LEC) was at a moderate extent ($\bar{X}=3.25$, S.D.=1.17). When considering each item, it was found that the most challenges faced by Business English major students was item 23 “I face problems with online distractions such as social media during online classes” ($\bar{X}=3.37$, S.D.=1.19), followed by item 24 “I face a problem with distraction when learning at home because the environment is not suitable for learning” ($\bar{X}=3.26$, S.D.=1.30), and the least was item 25 “I often have trouble choosing the best time and space for learning at home” ($\bar{X}=3.11$, S.D.=1.29), respectively.

It can be concluded that the challenges faced when implementing online learning during COVID-19 pandemic of Business English major students were at a moderate extent. When considering each challenges, it was found that the highest mean score of challenges faced by Business English students was learning environment challenges (LEC), followed by student isolation challenges (SIC), learning resource challenges (LRC), self-regulation challenges (SRC), technological complexity challenges (TCC), technological literacy and competency challenges (TLCC), and technological sufficiency challenges (TSC), respectively.

2. The comparison online learning challenges during COVID-19 pandemic of Business English major students classified by gender and year levels were:

Table 9

A Comparison of the Challenges Faced when Implementing Online Learning during COVID-19 Pandemic of Business English Major Students Classified by Genders

Challenges	Male (n=33)		Female (n=153)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. Self-regulation challenges (SRC)	3.14	0.85	2.95	0.91	1.10	0.27
2. Technological literacy and competency challenges (TLCC)	2.49	1.39	2.50	1.30	0.05	0.96
3. Student isolation challenges (SIC)	2.85	1.36	3.10	1.12	1.00	0.32
4. Technological sufficiency challenges (TSC)	2.15	1.28	2.58	1.18	1.90	0.06
5. Technological complexity challenges (TCC)	2.39	1.20	2.72	1.31	1.30	0.20
6. Learning resource challenges (LRC)	2.61	1.37	3.04	1.09	1.72	0.09
7. Learning environment challenges (LEC)	3.09	1.26	3.28	1.16	0.83	0.41
Total	2.67	8.71	2.88	1.15	1.12	0.33

As shown in Table 9, there was no difference in overall aspect when comparing the challenges faced when implementing online learning during COVID-19 pandemic of business English major students classified by genders. It can be concluded that a comparison to gender of

Business English major students, Faculty of Humanities and Social Sciences at Buriram Rajabhat University in the first semester of academic year 2021. The findings shown that Business English major students both of male and female in overall had faced the similar challenges. When considering each challenges, the most challenges that male faced was self-regulation challenges (SRC), and the most challenges that female faced was learning environment challenges (LEC).

Table 10

A Comparison of the Challenges Faced when Implementing Online Learning during COVID-19 Pandemic of Business English Major Students Classified by Year Levels

Challenges	1 st year (n=60)		2 nd year (n=58)		3 rd year (n=36)		4 th year (n=32)		f	Sig.
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
	1. Self-regulation challenges (SRC)	3.03	0.87	2.83	0.92	3.12	0.98	3.00		
2. Technological literacy and competency challenges (TLCC)	2.72	1.34	2.65	1.30	2.28	1.28	2.07	1.24	2.32	0.08
3. Student isolation challenges (SIC)	3.13	1.27	3.09	1.02	3.17	1.18	2.72	1.19	1.03	0.38
4. Technological sufficiency challenges (TSC)	2.57	1.19	2.66	1.23	2.49	1.38	2.13	0.95	1.38	0.25
5. Technological complexity challenges (TCC)	2.83	1.34	2.78	1.29	2.64	1.18	2.14	1.25	2.28	0.08

6. Learning resource challenges (LRC)	2.88	1.19	3.10	1.12	3.07	1.14	2.75	1.18	0.84	0.47
7. Learning environment challenges (LEC)	3.29	1.23	3.21	1.04	3.48	1.35	2.97	1.09	1.12	0.34
Total	2.92	1.20	2.90	1.13	2.89	1.21	2.53	1.10	1.41	0.29

As shown in Table 10, there was no difference in overall aspect when comparing the challenges faced when implementing online learning during COVID-19 pandemic of business English major students classified by year levels. It can be concluded that A comparison to year levels of Business English major students, Faculty of Humanities and Social Sciences at Buriram Rajabhat University in the first semester of academic year 2021. The findings shown that first - third year students had faced the similar challenges. While the fourth year students had different challenges. When considering each aspect, learning environment challenges (LEC) was the most challenges that faced by first - third year students. As for the fourth year students, the most challenges that faced was self-regulation challenges (SRC).

Discussions

1. The findings showed that the majority of the Business English major students in this study both in overall and each challenges were at a moderate extent. When considering each challenges, it found that the most challenges in online learning faced by students were learning environment challenges (LEC), followed by student isolation challenges (SIC), learning resource challenges (LRC), self-regulation challenges (SRC), technological complexity challenges (TCC), and the least challenges that students found were technological literacy and competency challenges (TLCC), and technological sufficiency challenges (TSC), respectively. It could be explained that the students faced problems with online distractions such as used social media during online learning and the problems with environment for students learning is not suitable. As a result, students became distracted and unable to fully focus on their studies. However, the problems found in online learning challenges

motivation of the students. Meanwhile, students should know their duties. They should focus on online learning more than surrounding environment.

3. The researchers hope that the results of the study will be beneficial to teachers, who are teaching online and the results can also be used as a guideline for online teaching and to increase online classes efficiency for future.

Suggestions for Further Studies

1. This research specifically study the samples who are Business English students at Buriram Rajabhat University only. The further studies should study other samples, focus more on the area with larger number of participants in order to gain more reliable information.

2. As this research was the quantitative research, the further studies should add more research methods about qualitative research in order to gain deeper data of understanding online learning challenges.

References

- Adedoyin, O. & Soykan, E. (2020). *Covid-19 Pandemic and Online Learning: The Challenges and Opportunities*. Retrieved 2 June 2021, from: Full article: Covid-19 pandemic and online learning: the challenges and opportunities (tandfonline.com)
- Barrot, J., Llenares, I. & Rosario, L. (2021). *Students' Online Learning Challenges during the Pandemic and how They Cope with Them: The Case of the Philippines*. Retrieved 4 August 2021, from: <https://bit.ly/3fyv1Zu>
- Coman, C., Tîru, L., Schmitz, L., Stanciu, C. & Bularca, M. (2020). *Online Teaching and Learning in Higher Education during the Coronavirus Pandemic: Students' Perspective*. Retrieved 7 June 2021, from: <https://bit.ly/3io6qIK>
- Imsa-ard, P. (2020). *Thai University Students' Perceptions Towards the Abrupt Transition to 'Forced' Online Learning in the COVID-19 Situation*. Retrieved 20 June 2021, from: file:///C:/Users/ASUS/Downloads/242970-Original%20Manuscript-856244-5-10-20201014%20(5).pdf

Table 1

Motivation of High School Students' Decision to Study the Business English Program at Buriram Rajabhat University

Motivation Factors	$\bar{x}$	S.D.	Interpretation
1 Quality of educational institution	3.90	0.78	High
2 Quality of the environment	4.06	0.78	High
3 Quality of curriculum	4.02	0.82	High
4 Quality occupation	3.98	0.82	High
5 Quality of economic and social	3.94	0.88	High
Total	3.98	0.81	High

4.2 Motivation to Study Bachelor's Degree in Business English Program at Buriram Rajabhat University, five motivation factors are presented in Table 1; Quality of educational institution, Quality of Environment, Quality of Curriculum, Quality Occupation, and Quality of Economic and Social, respectively.

Table 2

Motivation to Study Bachelor's Degree in Business English Program at Buriram Rajabhat University which in term of quality of educational institution

Statements	$\bar{x}$	S.D.	Interpretation
1 The standardized and reliable institution.	3.93	0.76	High
2 Qualification and reputation of teachers.	3.95	0.83	High
3 The quality of teacher is recognized nationally and internationally.	3.87	0.84	High
Total	3.90	0.78	High

As shown in Table 2, it revealed that the quality of educational institutions overall and each statement was at a high level ($X = 3.90$, $S.D. = 0.78$). The highest mean score of quality of educational institution was Qualification and reputation of teachers. ($X = 3.95$, $S.D. = 0.83$),

followed by the standardized and reliable institution. ($X = 3.93$, $S.D. = 0.76$), followed by the quality of teacher is recognized nationally and internationally ($X = 3.87$, $S.D. = 0.84$), respectively.

Table 3

Motivation to Study Bachelor's Degree in Business English Program at Buriram Rajabhat University which in term of quality of environment

Statements	$\bar{x}$	S.D.	Interpretation
1 The environment within the university is well organized and safe.	3.98	0.77	High
2 There is a dormitory within the university or nearby.	4.03	0.86	High
3 The location is well-connected to the community.	4.18	0.78	High
4 The readiness of the place and the equipment for teaching.	4.07	0.74	High
5 The environment for learning	4.07	0.78	High
Total	4.06	0.78	High

As shown in Table 3, it revealed that the Quality of environment in overall and each statement were at a high level ($X = 4.06$, $S.D. = 0.78$). The highest mean score of quality of environment was the station is well-connected to the community. ($X = 4.18$, $S.D. = 0.78$), followed by the readiness of the place and the equipment for teaching ($X = 4.07$, $S.D. = 0.74$) and the environment for learning ($X = 4.07$, $S.D. = 0.78$), followed by There's a dormitory within the university or nearby ($X = 4.03$, $S.D. = 0.86$), and followed by the environment within the university is well organized and safe ($X = 3.98$, $S.D. = 0.77$), respectively.

Table 4 Motivation to Study Bachelor's Degree in Business English Program at Buriram Rajabhat University which is in terms of quality of the curriculum

Statements	$\bar{x}$	S.D.	Interpretation
1 The subject matter of the subject of interesting.	3.97	0.84	High
2 The subject matter is being varied.	4.02	0.83	High
3 To find a modern subject that fits the current situation.	4.07	0.79	High
Total	4.02	0.82	High

As shown in Table 4, it revealed that the quality of curriculum in overall and each statement were at a high level ($X = 4.02$, $S.D. = 0.82$). The highest mean score of quality of curriculum was to find a modern subject that fits the current situation. ($X = 4.07$, $S.D. = 0.79$), followed by the subject matter is being varied. ($X = 4.02$, $S.D. = 0.83$), The subject matter of subject of interest ($X = 3.97$, $S.D. = 0.84$), respectively.

Table 5 Motivation to Study Bachelor's Degree in Business English Program at Buriram Rajabhat University which in term of quality of occupation

Statements	$\bar{x}$	S.D.	Interpretation
1 The socially and labor-market-accepted institution.	3.94	0.84	High
2 Have a good chance of choosing a job.	3.96	0.88	High
3 The society accredits a graduate student	4.03	0.80	High
4 The sector is consistent with current circumstances and the needs of the labor market.	4.03	0.79	High
Total	3.98	0.82	High

As shown in Table 5, it revealed that the quality occupation in overall and each statement were at a high level ($X = 3.98$, $S.D. = 0.82$). The highest mean score of quality occupation was the society accredits a graduate student. ($X = 4.03$, $S.D. = 0.80$) and the sector is consistent with current circumstances and the needs of the labor market ($X = 4.03$, $S.D. = 0.79$), followed by have a good

chance of choosing a job. ($X = 3.96$, $S.D. = 0.88$), and followed by the socially and labor-market-accepted institution ($X = 3.94$, $S.D. = 0.84$), respectively

Table 6

Motivation to Study Bachelor's Degree in Business English Program at Buriram Rajabhat University which in term of quality of Economic and Social

Statements	$\bar{x}$	S.D.	Interpretation
1 The cost of the entire course is reasonable	4.07	0.80	High
2 Cost of living is not too high	4.04	0.85	High
3 Teacher's advice	3.90	0.88	High
4 Senior's advice	3.84	0.93	High
5 Parent's advice	3.87	0.95	High
Total	3.94	0.88	High

As shown in Table 6, it revealed that the quality of economic and social in overall and each statement were at a high level ($X = 3.94$, $S.D. = 0.88$). The highest mean score of quality of economic and social was the cost of the entire course is reasonable. ($X = 4.07$, $S.D. = 0.80$), followed by Cost of living is not too high. ($X = 4.04$, $S.D. = 0.85$), followed by Teacher's advice ($X = 3.90$, $S.D. = 0.88$), followed by Parent's advice ($X = 3.87$, $S.D. = 0.95$), and followed by Senior's advice ($X = 3.84$, $S.D. = 0.93$), respectively.

Discussion

In this part, the researchers discuss the findings of the study as presented in chapter four. The Level of Motivation to high school students decision to study the Business English Program, Faculty of Humanities and Social Science, Buriram Rajabhat University would discussed, and the comparison the factor the decision making study a bachelor's degree to high school students decision to study the Business English Program at Buriram Rajabhat University in five factors included by terms the

quality and reputation of the institute, the environment of the institute, curriculum, occupational, economic and social would argued.

The findings from this present investigation can be discussed in the following points.

5.1 The level of motivation to high school student decided to study the Business English Program at Buriram Rajabhat University.

The findings revealed that students' motivation to study for a Bachelor's degree in Business English at Buriram Rajabhat University was based on their studies of Buriram high school students' motivation in the five criteria; quality of educational institution, quality of the environment, quality of the curriculum, quality of occupation, and quality of economic and social. There was a high level. This could explain that they use motivation to study for Bachelor's Degree in Business English Program at Buriram Rajabhat University. This finding is similar to Phokklang & Wichalad (2018) Motivation to Study in Bachelor's Degree at the Faculty of Environment and Resource Studies, Mahidol University.

5.2 The comparison of the factor the decision-making study a bachelor's

The degree to high school student's decision to study the Business English Program at Buriram Rajabhat University.

The results showed the comparison of factors in deciding to study for a bachelor's degree high school level to decide to study Business English program at Buriram Rajabhat University. Buriram high school pupils' motivation was influenced by five factors with high means, the most important of which was the institutional environment. The most crucial decision element in choosing Buriram Rajabhat University's bachelor's degree in Business English was explained.

These findings were similar to Ketaburt P. (2020), which examined factors influencing the decision making to study for a bachelor's degree at Mahidol University. The findings were found that environmental factors were considered the essential factors in decision making.

Conclusion

The motivation of high school student's decision to study the Business English Program at Buriram Rajabhat University was high level which is divided by factors: the high school students'

decision to study in Business English program at Buriram Rajabhat University because of the quality of environment was the highest, followed by quality of the curriculum. However, the quality of educational institutions was the lowest of the high school students' decision to study in the Business English program at Buriram Rajabhat University.

Recommendations

The suggestions based on the findings of the study regarding some suggestions are proposed here for future research as follows:

7.1 This research had only an objective of the study, on the other hand, could have more objective of the study in addition, making the comparison between motivation or other factors in order to get more detail and finding the differences on the other side.

7.2 This research aimed to examine the motivation factors to study in the Business English Program. The future researcher should aim to study the needs and problems of studying in a Business English Program in order to comprehend needs and problems to apply for developing a Business English Program in the future.

7.3 This research in the institution of the study found that It was the motivational aspect in the fifth out of the five areas. Therefore, the university and faculty should develop media channels of communication Organize activities to promote the course to increase even more. To build an understanding of the course teaching style and occupation after graduation.

References

- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. Educational and Psychological Measurement, 30, 607-610.
- Ketaburt P. (2020). *Factor Affecting the Decision to Study in the Bachelor of Science Program by First year Undergraduate Students in the Faculty of Science, Mahidol University*. Journal of Professional Routine to Research (JPR2). Vol. 7 (2).
- National Education. (1998). *Education in Thailand 1998*. Amaing Printing and Publishing. Bangkok.

Thai-English Translation for Village Information Website Development of Muangthale Village, Khaen Dong district, Buriram Province

Mayutita Pongphimai¹ / Kannika Kamnok² / Jintana Watcharapothikorn³

^{1,2} B.A. Students, Business English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University/ Email:610112156070@bru.ac.th, 610112156052@bru.ac.th

³ Lecturer, Business English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University/
Email: Jinny_wat@bru.ac.th

Abstract

The purposes of this study were 1) to investigate the needs of key informants of each related tourism group of Muangthale village to develop village information website by using Thai-English Translation, 2) to develop the bilingual village information website by using Thai-English translation, 3) to evaluate the satisfaction of key informants of each related tourism group of Muangthale village and website visitors toward the development of village information website by using Thai-English translation. The target group were consisted to key informants of each related tourism group of Muangthale village and website visitors. The totals were 40 people. Researchers choose the target group by purposive sampling technique. There were 10 key informants of each related tourism group of Muangthale village and 30 website visitors. The research instruments were 1) semi-structured interview 2) Translation Form and 3) Satisfaction Form.

The collected data were analyzed by content analysis, mean, and standard deviation. The findings revealed that the key informants of each related tourism group of Muangthale village's needs Muangthale village website bilingual to be developed by Thai-English translation at a high level. The results of translation found that the reliability value of a translation that evaluated by experts was very correct and complete. The results of this questionnaire were shown that the key informants of each related tourism group of Muangthale village respondents are strongly agree with the colors used in the bilingual format website (Mean = 4.62-4.90). The respondents satisfied of village information bilingual website (Mean = 4.69). Furthermore, in overall respect, the key informants of each related

internet in many forms, such as long-distance communication file sharing and transfer, business, education, and social media. Internet usage of the world's population is at 3.366 billion people or 46.4%, with Asia having the highest internet usage at 1.622 billion people or 48.2% of all internet users. For Thailand, there are users Internet number 9 of Asia, accounting for 38 million or 2.3% of all Internet users in Asia (Internet WorldStats, 2015). Buriram is the city of sandstone sanctuaries, the land of volcanos, beautiful silk, rich culture, and the great sport city. Buriram Province is an ancient city known for the volcanic land of Thailand and is the center of ancient Khmer civilization. Its importance as a historical tourist destination, the name of this province means “City of Happiness”. It is one of the most famous cities in Thailand, and it has been selected as the must visit city by Ministry of Tourism and sports of Thailand. In 2018, 23 districts with 98 villages of Buriram Province has participated in the OTOP Nawatwithi tourism community project to drive the foundation economy linked to Khmer Cultural Tourism and Sport Tourism of Buriram Province, which prepares to support the expansion of tourism. These include the development of handicraft products, local cultural products, souvenirs, and hand-woven silk as the main products. That a community producer registered OTOP products in Buriram Province which has more than 200 items. Which has a new ecotourism village that is getting attention is Muangthale Village. In the village, it is also notable for the lifestyle of the people and tourist attractions in the village. There are also many activities at Muangthale Village.

The world of the internet is fantastic. It continues to transform the way we connect with people, share information, and live a quality life. A lot of people spend most of their time on the internet. This could be for buying a product, using a service, reading a blog, entertaining themselves, or for various other reasons. Considering the amount of time people spend on the internet, businesses too have moved online. Having a website for business owners of any size and a presence on social media has become crucial. If you are into a business and do not own a website, you might be losing a lot of potential customers online. Knowing the importance of a website is key to grow your business many folds. A good website is not only the quality and design of the website, it is also very important that the information appears on the website should be accurate and easy to understand. (Waykar, 2020) Both government and private sectors start to support and promote Muangthale Village as the

ecotourism village of Thailand after Muangthale Village has participated in the OTOP Nawatwithi tourism community project. Many blogger and visitors had reviewed this village via social media and websites but only in Thai language version. Consequently, researchers found this gap and interested in Village Information Website into a bilingual format website by using Thai to English translation. A bilingual website will definitely enhance the brand image of the village, attracting of visiting and exploring the local way of life. Finally, this bilingual website can be an efficiency tool for promoting Muangthale Village as the well-known tourism village.

Research Objectives

2.1 To investigate the needs of key informants of each related tourism group of Muangthale village to develop village information website by using Thai-English Translation.

2.2 To develop the bilingual village information website by using Thai-English translation.

2.3 To evaluate the satisfaction of key informants of each related tourism group of Muangthale village and website visitors toward the development of village information website by using Thai-English translation.

Literature Review

The researchers reviewed and studied concepts, theories, documents, and various related study for adopted the theory of relevance as a framework to relate this research as follows:

3.1 English for Tourism

Tourism is a social, cultural and economic phenomenon which entails the movement of people to countries or places outside their usual environment for personal or business/professional purposes. These people are called visitors (which may be either tourists or excursionists; residents or non-residents) and tourism has to do with their activities, some of which imply tourism expenditure (United Nations World Tourism Organization. 2008).

English for tourism is known as one of the attractive subjects since many of the people will be a tourist at least once in their lifetime. Moreover, learning English for tourism purposes is crucial

for those who are working in guest-host relation section such as hotels, travel agencies, restaurants, information centers and tourist attractions.

In industrial sectors, English has recently become a core subject, and hospitality training programs help the employees achieve English proficiency to fulfil the job responsibilities (Hsu, 2010; Chen, Chiu, & Lin, 2011; Kuppan, 2008).

3.2 Types of Tourism

3.2.1 Eco-tourism (Eco-tourism) refers to tourist attractions with natural characteristics that are unique to the local area. There may be cultural stories related to the ecosystems involved tourism management in that area there must be a collaborative learning process of those involved in activities that promote to learn about the ecosystem Local environmental management and tourism are involved. To focus on creating awareness of sustainable ecosystem preservation

3.2.2 Arts and Sciences Educational Attraction standard refers to tourist attractions or activities that can meet the special interests of tourists which has a clear form of tourism as a new form of tourism that has emerged this type of tourist attraction can be added more according to the popularity of people in each era. When it is clearly stated that the activity can educate and attract tourists currently, there are many places, for example, specialized museums science education attraction industry and Technology and MICE (Meeting & Incentives & Conventions & Exhibitions) etc.

3.2.3 Historical Sites Historical attractions (Historical Attraction) means tourist attractions with significant historical, archaeological and religious value, including places or buildings that are old or have had an event important in history such as ancient sites Historical parks, ancient communities, city walls, moats, museums, temples, religious sites and buildings of artistic and architectural value.

3.2.4 Natural attractions mean a place that is open for tourism with ethical resources the nation is an attraction for tourists to visit. which these natural resources may be the beauty of nature, the exotic nature of the nature important geological and geographical morphology

that is unique or symbolic of a particular locality, Special Environmental Features, or an environment with academic value.

3.3 Website Development

There have been many definitions of website that can be summarized as follows:

Jenkijjapaiboon (1997 :4) says that the website is called the address of People who have their own web pages on the Internet which is obtained by registering with the space rental service provider on the Internet, once registered in the desired name, a web page can be created and sent. The service center is brought up on the Internet, which is already considered to have its own website and the website is the source that brings together many web pages of the same subject but one thing on offer the stories on the website are different from the television programs magazine content or newspaper because working on the web never ends. This is because we can change and add information on the website at any time and each web page is linked within the website or Links to other websites So that readers can read in a short time (Juechan. 2000 :24)

Amnuaysilp (1999) mentions the website as the name of the Host or Server that has been registered. Registered on the World Wide Web This is the host name that is assigned to the name on the World Wide Web starting with http: and has a domain or extension of .com, .net, .org, etc.

Kiangkham (2006 :22) says that a website refers to a group of related web pages. For example, a group of web pages that provide information about the history, including the products and services of a company etc. Within the website, in addition to web pages or HTML files, there are also other types of files needed. For creating web pages such as images, multimedia, scripting language program files and data files for download, etc.

From the above definitions, it can be concluded that a website is a collection of web pages of an organization, which consists of various media, including text, still images, animations, and sounds The Internet is accessible through the World Wide Web.

Based on the extent, the types of translation are: 1) Full translation, it is a type of translation in which the entire SL text is reproduced by the TL text materials. 2) Partial translation, there are only some parts of the SL text to be translated into the TL text.

Based on the purposes of translation, Casagrande (1954) categorizes translation into four types, namely:

1) Pragmatic translation: It is a translation that emphasizes the accuracy of the content using the original language format, intended for use or for compliance, such as the translation of various tools and appliances

2) Aesthetic-poetic translation: It is a translation aimed at giving the reader a responsive, emotional feel like the original reader with the same content as the original.

3) Ethnographic translation: It is a translation that is intended to show the cultural environment with an emphasis on the context in which it occurs.

4) Linguistic translation: It is a translation that aims to find the words and the structure of a translated version that are equivalent to the original language by analyzing the structure of the original language and the translation language, both the surface structure and the deep structure. To computer translation (machine translation)

3.4.2 Translation Methods

A method of translation encompasses various techniques and strategies applied at the textual level to transfer a text from a source language into a target language in the light of a translation assignment and a contextual situation of communication.

HAN (2012: 306) says that "while translation methods relate to whole texts, translation procedures are used for sentences and the smaller units of language".

Newmark (1981: 39) states, "attempts to produce on its readers an effect as close as possible to that obtained on the original. Semantic translation attempts to render, as closely as the semantic and syntactic structures of the second language allow, the exact contextual meaning of the original. He divided translation methods into main two groups: source language emphasis (SL) and target language emphasis (TL). These two approaches can best be illustrated, as follow:

SL emphasis	TL emphasis
Word-for-word translation	Adaptation
Literal translation	Free translation
Faithful translation	Idiomatic translation
Semantic translation	Communicative translation

In respect to source language emphasis:

1) **Word-for-word translation:** The main use of this method is either to understand the mechanics of the source language or to construe a difficult text as pre-translation process.

2) **Literal translation:** The SL grammatical constructions are converted to their nearest TL equivalents but the lexical items are again translated out of context. As pre-translation process, it indicates problems to be solved.

3) **Faithful translation:** It attempts to reproduce the precise contextual meaning of the original within the constraints of the TL grammatical structures. It transfers cultural words and preserves the degree of grammatical and lexical deviation from SL norms. It attempts to be completely faithful to the intentions and the text-realisation of the SL writer.

4) **Semantic translation:** It is more flexible than faithful translation naturalizes in order to achieve aesthetic effect (may translate cultural words with neutral or functional terms).

In respect to target language emphasis:

1) **Adaptation:** This is the freest form of translation mainly used for plays and poetry: themes/ characters/ plots preserved, SL culture converted to TL culture & text is rewritten.

2) **Free translation:** It reproduces the matter without the manner, or the content without the form of the original usually it is a paraphrase much longer than the original.

3) **Idiomatic translation:** It reproduces the message of the original but tends to distort nuances of meaning by preferring colloquialisms and idioms.

4) **Communicative translation:** It attempts to render the exact contextual meaning of the original in such a way that both language and content are readily acceptable and comprehensible to the readership.

The results revealed that 1) Ecotourism promotion website Trang Province which shows the details of bilingual tourist attractions, Thai and English. And able to show the coordinates of tourist attractions and guide to that ecotourism. 2) Overall, results of the quality of Ecotourism promotion website: Trang Province was at the high level. ($\bar{X}$ =4.08, S.D. 0.77) and 3) Overall, the user satisfaction of Promote Ecotourism website Trang Province was at the highest level. ($\bar{X}$ =4.22, S.D. 0.65).

Saengsri (2015) did the research to developed a website for tourism in Ban Hua Thung, Chiang Dao district, Chiang Mai and to study users' satisfactions in the developed website. Instruments used in this study are 1) evaluation of website's content validity or IOC; 2) evaluation of website's quality; and 3) satisfactions of users who visit this website. The samples consisted of 2 types. The first group was 3 community leaders in Ban Hua Thung and the second group was 58 persons who visited this website. Results showed that this website had content validity 0.78 and quality assessment was in good level ($\bar{X}$ = 3.93, S.D. = 0.23). Visitors' satisfaction in the website was also high ($\bar{X}$ = 3.63, S.D. = 0.01).

Related of Translation

Koiram and Nuancharoen (2019) studied thai-english translation for packaging development of Pha Hang Krarok Khu Tin Daeng products in Sanuan-nok silk village, Huai Rat District, Buriram Province. The purposes of study were to investigate the needs of Sanuan-Nok village local silk weaving group to develop packaging by using thai-english translation, to develop the Pha Hang Krarok Khu Tin Daeng package in a bilingual format by using thai-english translation, and to evaluate the satisfaction of Sanuan-Nok village local silk weaving group and customer toward the developed the Pha Hang Krarok Khu Tin Daeng package by using thai-english translation. The research revealed that: 1) They need a bilingual packaging (Thai-English) which has both Thai and English content at the most (mean-4.58). They strongly agree with the bilingual packaging is important for communicating with customers who visit Sanuan-Nok silk village or those who are interested in Pha Hang Krarok Khu Tin Daeng products (mean-4.50) of Sanuan-Nok local silk weaving group at Sanuan-Nok silk village, Huai Rat district, Buriram province. 2) The researchers

received a completed translation form from the experts which the intercoder reliability of translation form in this study is 94% (0.94), respectively. Accordingly, the researchers were used the word for word method translation to analyze the data collection translate form. 3) The results of this questionnaire were shown that Sanuan-Nok village local silk weaving group and customers were satisfied with the bilingual packaging design enhance the value of Pha hang Krarak Khu Tin Daeng products (mean-4.97), followed by the language content of the bilingual packaging which are concise and easy to understand (mean-4.90). In addition, the least satisfaction was fonts of the bilingual packaging are properly adjusted (mean = 4.67). Furthermore, in overall respect, Sanuan-Nok village local silk weaving group and customers were very satisfied with the developed bilingual packaging.

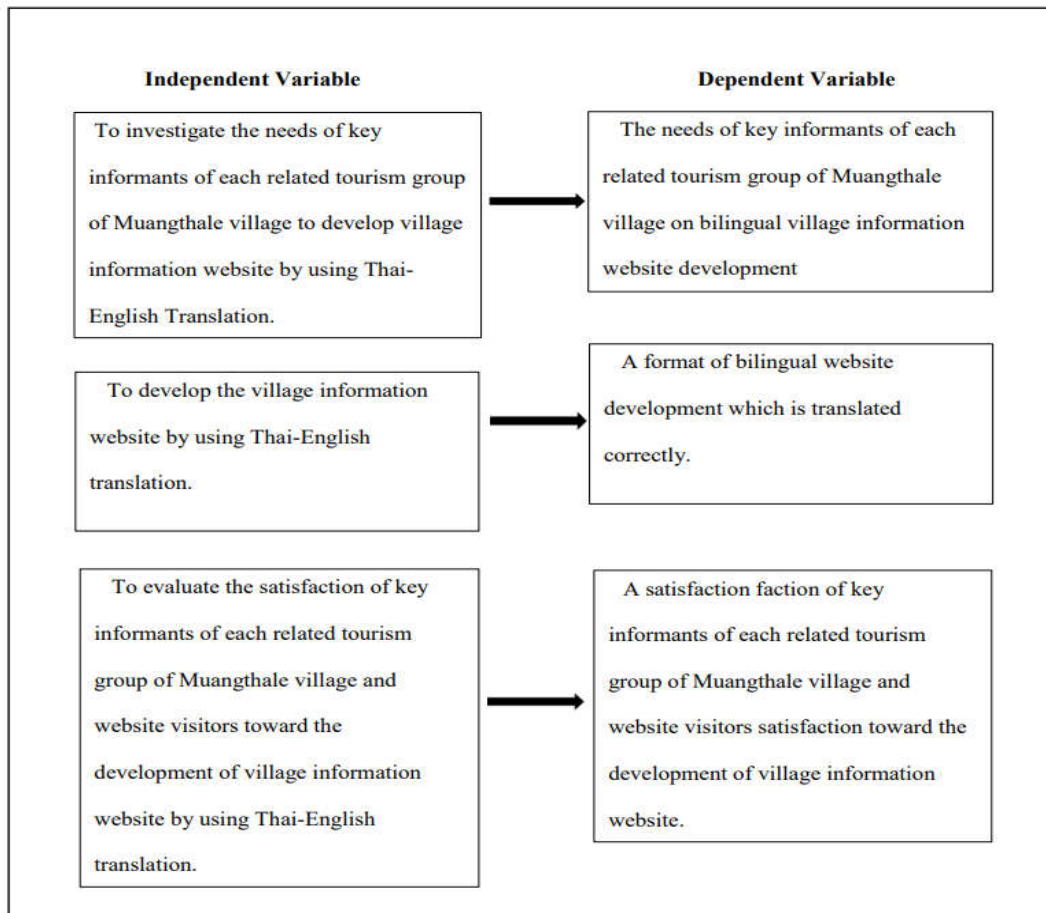
Limsiriruengrai, Lerpcharoenwanich and Rattanawaropas (2019) studied Development of Innovation on Tourism English Communication for Silk Village Tourism Personnel to Enhance Tourism in Sai Yao Community Silk Village, Thalunglek Sub district, Muang District, Buriram Province. The objectives of this study were 1) to investigate problems in English communication and needs for innovation on tourism English communication for silk village tourism personnel, 2) to develop the tourism English communication innovation to test the efficacy of the developed innovation, 3) to find the effectiveness index of the developed innovation, 4) to study the learning achievement of the samples before and after using the developed innovation, and 5) to assess satisfaction toward the innovation. Population and sample group were 34 tourism personnel in the silk village which were selected by using a purposive sampling method.

Jorncharoen, Jitwiriyant, Boonsomtob and Chokchaisiri(2021) did the research to: 1) develop 3-language information service website to support the historical tourism information in Kanchanaburi as a digital tourism, 2) assess the efficiency of the 3-language information service website, and 3) evaluate the satisfaction of users of the 3-language information service website developed using Notepad ++ program, HTML and CSS. The website development process used the principle of information system development cycle (SDLC). The researcher used the efficiency evaluation form from three experts and the evaluation form of satisfaction of 30 users. The data were analyzed by descriptive statistics i.e., percentage, mean and standard deviation. The results showed

that 1) the website can provide information in 3 languages, namely English, Chinese and Russian. It was a service providing support information from three historical sites in Kanchanaburi, namely Ban Kao National Museum, Old Kanchanaburi (Tha Sao) and the Bridge over the River Kwai. It contained hotels, restaurants, and travel maps, which users can use the services at www.3languageskan.com. 2) The efficiency evaluation was at level 4.40. And 3) the satisfaction evaluation was at level 4.65.

Promlee and Duenrubram (2020) aimed to 1) investigate the needs of Phanompiman Hotel staff for the development of bilingual website by Thai-English translation 2) develop the Phanompiman Hotel website to be a bilingual website by Thai-English translation and 3) evaluate the developed Phanompiman Hotel bilingual website by the experts. The target groups were 24 staff of Phanompiman Hotel for investigating the needs for development Phanompiman hotel website to be a bilingual website, the data on Phanompiman Hotel website were developed by Thai-English translation, and the five experts were selected for evaluation the developing bilingual website quality evaluation form. The instruments used to collect data were semi-structured interview, the translation form, and the developing bilingual website quality evaluation form. The collected data were analyzed by content analysis, mean, and standard deviation. The findings revealed that the 23 Phanompiman Hotel staffs' needs the Phanompiman Hotel website bilingual to be developed by Thai-English translation at a high level. The results of translation found that the reliability value of a translation that evaluated by experts was very correct and complete. For the quality of translation that evaluated by five experts the results showed that the developed Phanompiman bilingual website by Thai-English translation was very correct, and very feasible.

Conceptual Framework

Research Methodology

5.1 Phase I: To Investigate the Needs of Key Informants Person of each Group of Muangthale Village

5.1.1 Target Group of the Study : The target group of the first phase was 10 people, who were a sample of Muangthale village key informants of each related tourism group, which is the head of each work group and know the information in Muangthale Village, Khaen Dong district, Buriram Province.

5.1.2 Research Instrument: The semi-structured interview was used to obtain the in-depth information about the needs of key informants of each group of Muangthale village and the ways to developed the village information website in a bilingual format. The interview questions are gradually formulated as follows:

5.1.2.1 The researchers reviewed the literature on how to construct the interview.

5. 1.2.2 The researchers constructed the draft semi-structured interview with 10 questions in both Thai and English versions and adapted from Limsiriruengrai(2018).

5.1.2.3 The researchers proposed the interview questions to the advisor to check the correctness and appropriateness. Then the researchers revised and edited the questions according to the advisor’s suggestions and comments.

5.1.2.4 The revised questions were examined by the three experts to check the validity by Index of the Item-Objective Congruence (IOC).

5.1.3 Data Collection: The final version of semi-structured interview was administered to 10 Muangthale village key informants of each group. The Thai version was used to interview the key informants of each group.

5.1.4 Data Analysis : The data about the needs of key informants of each group of Muangthale village and the ways to developed the village information website in a bilingual format from the semi-structured interview data were analyzed by content analysis technique.

5.2 Phase II: To develop the village information website in a bilingual format

5.2.1 Subjects of the Study : The researchers selected three experts who are experts in translation from Thai to English and who can check the correctness of translated from source language to the target language.

5.2.2 Research Instrument: Translation Form which was adapted from Kang and Zhang(2008: cited in Limsiriruengrai. 2013) by surveying of source language and translation to the target language for village information website, then followed by the translation language as in the following example:

Table 1

Example Schedule of Translation Form (SL-TL form)

No.	Source Language (SL)	Target Language (TL)

5.2.3 Data Collection:

Step 1 The researchers collected data of website and studied about theory of translation.

Step 2 The researchers drafted the form and translated it from Thai to English language.

Step 3 The researchers brought it translation to three experts to check the correctness of the language used and the content validity and then brought it to find the index of Inter-rater reliability (IRR).

Step 4 The researchers revised translation form was edited following the expert's suggestion and comments.

Step 5 The researchers submitted the form to the expert for checking and evaluation from the index of the Inter-rater reliability (IRR)

5.2.4 Data Analysis: The data or the suggestions from obtained from three experts on translation from Thai-English were analyzed content analysis and the intercoder reliability which the value should be more than 80% (Wannaruk. 1997). For items on which there was disagreement, all the coders reviewed the coding guidelines, recoded the data together and discussed any discrepancies until they reached a consensus. (Prachanant. 2006) The intercoder reliability of translation form in this phase is 94% (0.94), respectively.

5.3 Phase III: To Evaluate the Satisfaction of Muangthale Village Key Informants of each Group and Website Visitors toward the Developed Village Information Website

5.3.1 Subjects of the Study: A total of 10 subjects in the questionnaire were selected for this study by purposive sampling technique: 10 people of Muangthale village key informants of each group and 30 website visitors.

5.3.1.1 Target key informants of each group of Muangthale village: The Muangthale village key informants of each group included 10 people, ranging age from the 30 to 60 years which was the head of each work group and know the information in Muangthale Village, Khaen Dong district, Buriram Province.

5.3.1.2 Website Visitors: The website visitors of village information website their age ranges from 20-40 years all of them are interested in the website.

5.3.1.3 Research Instrument: The satisfaction form is a questionnaire about evaluating satisfaction of key informants of each group and website visitors toward developed the village information website which was created by the researchers. The target groups were obtained by a purposive sampling technique.

5.3.1.4 Data Collection: The creating of questionnaire about evaluating satisfaction of key informants of each group and the website visitors of village information website toward developed the village information website.

5.3.1.5 The determination of content validity (Content Validity) was a quantitative data analysis. By using the index of consistency between the question and the objective. (Item-Objective Congruence Index: IOC) based on expert assessment of 3 or 5 persons, depending on the suitability of each job by allowing an expert to assess whether each question in the questionnaire can the measurements match the content specified or not By giving the score according to the criteria Then take the results to consider the expert scores in each item to analyze the consistency index (Index of Item Objective Congruence: IOC) as follows: (Teera Kulsawat, 2015)

1. Make sure it is consistent or measurable. Have a grade of +1
2. Not sure if it's consistent or measurable. Have a grade of 0
3. Make sure there is no consistency or measure. Have a grade of -1

In considering the opinions of experts from the determination of the Conformity Index (IOC) for all questions, the question was 1.00 if the question with an IOC value from 0.50 - 1.00 was selected. Questions with an IOC below 0.50 will be considered for improvements. Or can be cut as appropriate opinions were analyzed using Rating Scale by determining the level of suitability for each grade (Chidchanok Choengchao, 2007:46)

The questionnaire in this study had content validity around 1.00. Researchers brought the questionnaire from target group of 40 people to analysis by mean and standard deviation for analyzing the needs level of Key man person of each group of Muangthale village by comparing between Mean and Evaluation Criteria as follows:

Level	Scale	Meaning
5	4.21-5.00	Strongly agree
4	3.41-4.20	Agree
3	2.61-3.40	Neutral
2	1.81-2.40	Disagree
1	1.00-1.80	Strongly disagree

Research Results

6.1. Results from Needs Analysis of key Informants of each Related Tourism Group of Muangthale Village for Development of Bilingual Website by Using Thai-English Translation.

This part provides the needs analysis of 10 of Muangthale village key informants of each related tourism group for the development of bilingual website by Thai-English translation, who responded of semi- structured interview with 10 questions. In this part, they were asked to specific their general information which is name, age, position in their work group, needs for development Muangthale village information to be a bilingual website by using Thai-English translation. The researchers were grouping the answer from Muangthale village key informants. There are 9 people from 10 people mentioned that “Thai language website of Muangthale village is important because most of the customers are Thai” (90%). There are 10 people mentioned that they wanted a Bilingual Website because English is so important and widely used and it can use to communicate with foreigners (100%). There are 10 people told that they wanted to development Muangthale village information to be a bilingual website at a high level and they want all elements of Muangthale village information website to be translated (100%). In summary, the Muangthale village key informants needs the Muangthale village information website to be developed by using Thai-English translation 100% this because a bilingual website can help them to communicate with the visitors and the

English language is very important because sometime there are the foreigners come to visit the village.

6.2 Results from Evaluation the Data Collection Translation Form Bilingual Website by the Experts

Table 2

The Approved Data Collection Translate Form

Categories	
1	Background Information
2	Attractions and activities in the village
3	Village products
4	Route and contact

Figure 6.2 shown the approved data collection translate form. The researchers translated form Thai language to be English language and submitted to the experts for checking correctness and appropriateness before adding information to the website. The experts who are the examiners of grammatical, correctness and appropriateness were 1) Ajarn. Pallapa Lertcharoengwanich 2) Ajarn. Rossamon Panduangkaew and 3) Assistant Professor. Rungnapa Moendee. The reliability of the data collection translate form is 1.00 and the score between 0.80-1.00 was reasonable. This score was calculated by using Statistical Package for the Social Science for Windows (SPSS).

6.3 Results from Satisfaction of Key Informants of each Related Tourism Group of Muangthale Village and Website Visitors toward the Development of Village Information Bilingual Website

The results in this section indicate general information concerning demographic data related to the gender, age, education level, occupation and monthly income of Muangthale village and website visitors.

Table 3

Frequency and Percentage of Information of Respondents

Information of the Respondents	Frequency	Percentage
1. Gender		
Male	13	32.50
Female	27	67.50
Total	40	100.00
Information of the Respondents	Frequency	Percentage
Vocational Certificate/ Diploma	4	10.00
Bachelor Degrees	22	55.00
Higher Degree	0	0.00
Total	40	100.00
4. Occupation		
Merchants/Vendors	5	12.50
Employee	6	15.00
Farmers	5	12.50
Officials	3	7.50
Student	18	45.00
Other	3	7.50
Total	40	100.00

Information of the Respondents	Frequency	Percentage
Vocational Certificate/ Diploma	4	10.00
Bachelor Degrees	22	55.00
Higher Degree	0	0.00
Total	40	100.00

4. Occupation		
Merchants/Vendors	5	12.50
Employee	6	15.00
Farmers	5	12.50
Officials	3	7.50
Student	18	45.00
Other	3	7.50
Total	40	100.00

Information of the Respondents	Frequency	Percentage
5. Monthly income		
Under 15,000 baht	27	67.50
15,001-25,000 baht	8	20.00
25,001-35,000 baht	2	5.00
35,001-45,000 baht	1	2.50
45,001-55,000 baht	1	2.50
Above 55,001 baht	1	2.50
Total	40	100.00

In terms of gender, there were 13 males (32.5%) and 27 females (67.5%). In terms of age, respondents who are 21-30 years old was the most (67.5%) followed by under 20 and 41-50 years old (10.0%) and 51-60 years old (7.5%). However, in the term of age the key informants of each related tourism group of Muangthale village and website visitors who are 31-40 and above 60 years old (2.5%) at the least.

The key informants of each related tourism group of Muangthale village and website visitors who have the most at bachelor degrees (55.0%), according with senior high school (22.5%) , Vocational Certificate/Diploma (10.0%) and High Vocational Certificate (5.0%) . However, the amount of primary school (2.5%) was the least. The respondents as student at the most (45.0%) followed by employee (15.0%) , merchants/vendors and farmers (12.5%). Officials and other occupation (7.5%) was the least of Muangthale village and website visitors. The last, representing of key informants of each related tourism group of Muangthale village and website visitors have monthly income under 15,000 baht (67.5%) the most, followed by 15,001-25,000 baht (20.0%) and 35,001-45,000 baht (2.5%), respectively.

6.4 Satisfaction of Key Informants of each Related Tourism Group of Muangthale

Village and Website Visitors toward the Development of Village Information Bilingual Website

Table 4

Satisfaction of Key Informants of Each related tourism group of Muangthale Village and Website Visitors toward the Development of Village Information Bilingual Website

Items	Statement	$\bar{x}$	S.D.	Level of Satisfaction
1	Bilingual (Thai-English) website content is useful for website visitors.	4.90	0.30	Strongly agree
2	The content of the website is bilingual (Thai-English) based on the needs of Muangthale villagers and website visitors.	4.65	0.62	Strongly agree
3	The content of the website is bilingual (Thai-English) correct and complete.	4.62	0.74	Strongly agree
4	The content of the bilingual website (Thai-English) is interesting.	4.72	0.55	Strongly agree
5	The bilingual (Thai-English) website layout is appropriate and beautiful.	4.72	0.55	Strongly agree
6	The content of the bilingual website (Thai-English) is appropriate and beautiful.	4.70	0.56	Strongly agree

Items	Statement	$\bar{x}$	S.D.	Level of Satisfaction
7	The fonts used in the bilingual websites (Thai-English) are of reasonable size and easy to read.	4.72	0.64	Strongly agree
8	Colors used in the bilingual websites (Thai-English) are appropriate.	4.62	0.62	Strongly agree
9	The language used in the website is concise and accurate to use.	4.62	0.62	Strongly agree
10	The development of the website promotes the village to be known to the public.	4.65	0.66	Strongly agree
Total		4.69	0.44	Strongly agree

As shown in the Table 4.2 The satisfaction of key informants of each related tourism group of Muangthale village and website visitors toward the development of village information bilingual website. It can be seen that the respondents are strongly agree with the designed bilingual format website (Mean = 4.62-4.90). The respondents satisfied of village information bilingual website (Mean = 4.69).

Discussion

7.1 The Needs Analysis of the Needs of Key Informants of each Related Tourism Group of Muangthale Village to Develop Village Information Website by Using Thai-English Translation

The findings showed that key informants of each related tourism group of Muangthale village need the Muangthale village information website to be a bilingual website by Thai-English translation at a high level (100%) This is because a bilingual them to communicate with the visitors and the English language is very important because sometime there are the foreigners come to visit the

village. The finding is similar with Promlee and Duenrubram (2020), who mentioned about the need of Phanompiman Hotel staff for the development of a bilingual website by using Thai-English translation answered that English language is important when the foreigners come to stay in the hotel. Finally, Many participants need the Muangthale village information website to be developed by using Thai-English translation 100%.

7.2 Developing the Bilingual Village Information Website by Using Thai-English Translation

They were classified type of the development bilingual village information website as follows: Background Information, Attraction and activities in the village, Village products and Route and contact are the most. The researchers received a 63 completed translation form from the experts which the intercoder reliability of translation form in this study is 100% (1.00), respectively. The researchers used Translation Form which was adapted from Kang & Zhang, 2008 (Cited in Limsiriruengrai, 2013) by surveying of source language (SL) and translation to the target language (TL) for village information website. In accordance with Newmark (1998) were founded translation methodology by word for word, free translation and semantic translation. Accordingly, the researchers were used the word for word, to analyze the data collection translate form: the source language lexicon is translated singly by the most common meaning. After then, the researchers submitted to the experts for checking correctness and appropriateness. The experts have been giving comments and suggestions in adjustment the translation village information form and checking the format of translation form to the correctness and appropriateness in accordance with Koiram and Nuancharoen (2020) in study results were the translation Pha Hand Krarak Khu Tin Daeng product package, Word-for-Word Translation were most needed for the translation.

7.3 Satisfaction of Key Informants of each Related Tourism Group of Muangthale Village and Website Visitors toward the Development of Village Information Website by Using Thai-English Translation

After the researchers were surveyed needs for information website development of Muangthale village and collected data to translate website from Thai language to English language from Muangthale Village of key informants at Muangthale Village, Khaen Dong district, in Buriram. The researchers collect the information to analyze for 64 drafting the questionnaire about satisfaction of

Muangthale Village of key informants of each related tourism group and website visitors toward the development of village information website which was created by researchers. The results of this questionnaire were shown that Muangthale Village of key informants of each related tourism group and website visitors were satisfied with the bilingual website content is useful (Mean = 4.90), followed by the content of the bilingual website is interesting (Mean = 4.72). In addition, the least satisfaction was the content of the website bilingual correct and complete (Mean = 4.62). Furthermore, in overall respect, Muangthale Village of key informants of each related tourism group and website visitors were very satisfied with the developed bilingual website.

Conclusion

The objective of this study were 1) to investigate the needs of key informants of each related tourism group of Muangthale village to develop village information website by using Thai-English Translation, 2) to develop the bilingual village information website by using Thai-English translation, and 3) to evaluate the satisfaction of key informants of each related tourism group of Muangthale village and website visitors toward the development of village information website by using Thai-English translation. The research questions of this study were 1) What are the needs of key informants of each related tourism group of Muangthale village to develop village information website by using Thai-English Translation? 2) What is the reliability value of Thai-English translation of developed Muangthale village information bilingual website? 3) What are the levels of key informants of each related tourism group of Muangthale village and website visitors satisfaction toward the development of village information website by using Thai-English translation?

The target group consisted of Muangthale village key informants of each related tourism group, and website visitors who interested in the website. The total were 40 people. Researchers selected the target group by purposive sampling technique. There were 10 Muangthale village key informants of each related tourism groups and 30 website visitors, a total of 40 participants. The instrument in this study were semi-structured interview, translation form, and Satisfaction Form. The semi- structured interview consisted 10 question about need for development of Muangthale village website to be a bilingual website adapted from Puttachart's study in 2018 and the researchers

collected the data during 19-21 August, 2021 by telephone interviewed. The translation form consisted of 4 icons with 27 texts and the data were taken to translate lastly September in 2021. The satisfaction form consisted of 10 questions. The data analysis conducted Index of Item-Objective Congruence (IOC) is used to calculate the validity of the semi-structured interview. The collected data from semi-structured interview were analyzed by content analysis. The detail of each part were as follow: the respondent's general information including name, age and position were analyzed by content analysis. For the Muangthale village key informants's need for development Muangthale village to be a bilingual website found that the key informants want to developed Muangthale village website by Thai-English translation at a high level and they want the 61 researchers translate all elements on the website because the visitor can get all information in English.

For the second instrument is translation form, there are 4 icons with 27 texts in each icon were analyzed by the experts and then find the Inter-Rater Reliability. For Index of the Inter-rater reliability (IRR) should be more than 80%. The Inter-rater reliability of translation from in this study is 100% (1.00), respectively. For the third instrument is satisfaction form, the satisfaction of Muangthale village key informants and website visitors toward the developed village information website which was created by the researchers. It can be seen that the respondents are strongly agree with the developed bilingual format website (Mean = 4.62-4.90). The respondents satisfied Muangthale village information website which was created by the researchers as a whole at the most satisfied level. The bilingual Muangthale village information website to the visitor can get all information in English: the mean score obtain was 4.69(S.D. = 0.44).

Recommendations

1. For further study, village information bilingual website should be developed in another village that lack a bilingual website.
2. For further study, village information bilingual website in another language, it should be added Chinese language or another one.

References

- Amnuaysilp,(1999). *Meaning of Website*. Retrieved June 7,2021 from:
<https://sites.google.com/site/sao561031269/khwamh?tmpl=%2Fsystem%2Fapp%2Ftemplates%2Fprint%2F&showPrintDialog=1>
- Bell,(1991:13). *Translation and Translating: Theory and Practice*. London:Longman.
- Bleich,(2018).*Needs Analysis: Definition, Importance & Implementation*. Retrieved June 8,2021, from: <https://research.com/research/needs-analysis>
- Boonrat, N. (2010). *The Development of a Library Website for Souththern Triamudomsuksa School, Nakhonsithammarat Province*. Unpublished Master's Thesis, Srinakharinwirot University, Thailand.
- Carmen and Francesca.//*The Routledge Handbook of Translation Studies*.//1st ed.//New York/:/by Routledge.//2013
- Casagrande, J. B., (1954). "The Ends of Translation" IJAL 20, (4), 335- 340
- Direk. (1985). A Person's Positive Attitude towards Something it is a Positive Feeling or Attitude towards the Work Done by the Person towards the Work. Bangkok: PRESS & DESIGN.
- Hornby, A. F. (2000). Advance learner's dictionary. (6th ed.). London, England: Oxford University
- Hsu, 2010; Chen, Chiu, & Lin. 2011; Kuppan. (2008).*English for Tourism Purposes (ETP): English for Tourism and Hospitality Purposes (ETP)*,2017,88
<http://doi.org/10.5539/elt.v10n9p86>
- Jenkijjapaiboon.(1994:4). *Definition of Website*. Retrieved June 7,2021, from:
<https://sites.google.com/site/pornnipaask11/niyam-khxng-websit>
- Kaewkrachang.(2012). *Development of public relation website for Krabi Tourism*. Bangkok: Srinakharinwirot University.
- Kanjana.(2003). *Human satisfaction is an abstract expression of behavior. Cannot be seen in shape*. 9th. Bangkok: Thaiwatthapanich.

- Kittima.(1986). *The feeling of liking or being satisfied with the different elements and incentives when receiving a response. 5th* . Bangkok: Ramkhamhaeng University.
- Koiram, N. & Nuancharoen, P. (2020). *Thai-English Translation for Packaging Development of Pha Hang Krarok Khu Tin Daeng Products in Sanuan Nok silk Village,Huai Rat District, Buriram Province. Bachelor of Arts (Business English), Buriram Rajabhat University*
- Limsiriruengrai, P. et al (2019). *Development of Innovation on Tourism English Communication for Silk Village Tourism Personnel to Enhance Tourism in Sai Yao Community Silk Village, Thalunglek Sub district, Muang District, Buriram Province: Buriram Rajabhat University.*

Introduction

In today's world, learning foreign language is very important and necessary in daily life as it is an important tool for communication, education, pursuit of knowledge. Occupation builds a cultural understanding and vision of the global community and awareness of cultural diversity and the world view of society bring friendship and cooperation with various countries help develop learners to understand themselves and others better. Learning and understanding differences in language and culture, customs, traditions, thinking, society, economy, politics, and governance have a good attitude towards the use of foreign languages and use different languages for communication as well as accessing various knowledge more easily and broadly and has a vision to live in a foreign language that is a basic learning material which is required to study throughout the basic education course is English has played an important role in the lives of Thai people. And people all over the world humanity today communicates with each other in English. Whether communicating with each other directly using the internet watching TV, watching movies computer programming various academic manuals, etc. Management of foreign language teaching (English) according to the Basic Education Curriculum B.E. 2551 aims to encourage learners to have a good attitude towards foreign languages. Seeking knowledge, pursuing a career and continuing to study at a higher level as well as having knowledge and understanding of the diverse stories and cultures of the international community and being able to creatively convey Thai ideas and culture to the international community Therefore, in order for learners to have desirable characteristics as stipulated by the basic education communication is of great benefit to both individuals and society.

Willingness to Communicate (WTC) refers to any situation in which individuals have chances to communicate with other people”. MacIntyre, Dörnyei, Clément, and Noles (1998) also define “WTC in second language as a readiness to associate with people in their L2”. Some people who have excellent communicative competence may be unwilling to communicate when having a chance. That means some students lack the courage to communicate in English. On the other hand, some students have a higher/level of confidence to speak in English as a second language.

Willingness to Communicate (WTC) is an important factor influencing better communication.

Theorists believe that some people with excellent communicative competence may be unwilling to

3.2 Research Instruments

Research instruments was a questionnaire. It is asking the samples the investigation of willingness to communicate students' learning of Business English major. This questionnaire included three parts. First part is about the personal information of the samples. The samples are required to answer the question about gender and study group. Second part is consisted of 20 questions, asking about the level of students' willingness to communicate of Business English major. The last is about the students' willingness to communicate of Business English major. The researchers studied theories and principles from textbooks, documents, articles, related literatures and examined by three experts to check the correctness and appropriateness.

3.3 Data Collection

The researchers sent the questionnaire to the second-year Business English major students and the questionnaire was divided into 3 parts as follows: Part 1 General information about the respondents. Part 2 Questionnaire on the willingness of students to communicate. Part 3 Suggestions and recommendations. They were required to fill out the questionnaire and complete as possible. Finally, the researchers collected the data by themselves in September 2021.

3.4 Data Analysis

After checking the completion of each questionnaire, the data gathered from the questionnaires are statistically analyzed by using Statistic Package for Social Science (SPSS) mainly focusing the descriptive statistical analysis i.e. alpha coefficient, frequency, percentage, mean, and standard deviation (S.D)

Research Results

The results were presented according to the research objective as follows:

Table 1

Willingness to Communicate of Business English Students

Statements	$\bar{x}$	S.D.	Meaning
WTC with Teacher and the Class	3.29	0.89	Moderate
1. When I start speaking in English in the class in front of all my friends, I lose my confidence and concentration.	3.06	1.26	Moderate
2. For speaking in English in the class, I like to wait for my own turn and wait for the teacher to ask me to speak.	3.28	1.03	Moderate
3. When the teacher asks a question from all the students (for instance when asking the class opinion), I am willing to immediately answer in English.	3.25	0.99	Moderate
4. I am willing to participate in classroom discussions in English voluntarily.	3.47	0.95	Moderate
5. In classroom discussions, I am more willing to wait for the time the teacher asks me in person.	3.40	0.98	Moderate
6. I prefer to keep silent in the class because speaking in English makes me agitated.	2.93	1.09	Moderate
7. I am willing to take part in classroom group works and speak in English.	3.66	0.93	High

16. I am willing to communicate in English with people who speak English as their first language.	3.56	0.96	High
17. If I encounter-people who can speak English as fluently as a native speaker, I would easily start speaking with them despite not knowing them in advance.	3.55	0.98	High
18. I like to learn speaking English so that I can communicate orally with the English speakers.	3.62	0.94	High
19. I am willing to be a tour guide for some days (even free of charge) so that I can communicate in English with the native speakers who have come to visit my city (such as Australians, Canadians).	3.51	1.04	High
20. Overall, I like to use every opportunity and every place to orally communicate in English.	3.61	1.03	High
Total	3.46	0.98	Moderate

As shown in Table 4.1, it revealed that Willingness to communicate from the respondents. This section investigates the sum of all 3 topics is WTC with teacher and the class, WTC with Classmates and Friends and WTC with strangers in overall is at a moderate level ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 0.94).

Table 2 A Comparison of the WTC of Business English Students classified GPA

Willingness to Communicate	GPA						F
	1.00-2.49		2.50-3.49		3.50-4.00		
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	
1. WTC with Teacher and the Class	3.64	1.22	3.15	1.14	3.23	3.14	3.14
2. WTC with Classmates and Friends	3.52	0.94	3.47	0.91	3.83	0.96	1.34
3. WTC with Strangers	3.83	0.98	3.40	0.92	3.83	1.09	2.04
Total	8.44	1.05	3.34	0.99	8.34	1.73	2.17
1. When I start speaking in English in the class in front of all my friends, lose my confidence and concentration.	3.92	0.67	3.14	1.18	2.18	1.33	8.35
2. For speaking in English in the class, I like to wait for my own turn and wait for the teacher to ask me to speak.	3.75	0.87	3.18	0.89	3.29	1.49	1.54
3. When the teacher asks a question from all the students (for instance when asking the class opinion), I am willing to immediately answer in English.	3.58	0.67	3.21	0.87	3.12	1.45	0.87
4. I am willing to participate in classroom discussions in English voluntarily.	3.58	3.67	3.39	3.93	3.65	1.17	0.56
5. In classroom discussions, I am more willing to wait for the time the teacher asks me in person.	3.67	0.89	3.30	0.91	3.53	1.17	0.89
6. I prefer to keep silent in the class because speaking in English makes me agitated.	2.93	0.99	2.35	1.22	2.93	1.09	6.56

7. I am willing to take part in classroom group works and speak in English.	4.08	0.79	3.48	0.89	3.94	1.03	3.18
8. I am willing to speak in English with my classmates before the class.	3.75	0.97	3.50	0.83	4.06	0.83	2.92
9. If I have questions about the assigned homework for the next class, I prefer to ask in English from the students next to me.	3.42	1.00	3.43	0.97	3.65	1.17	0.32
10. I have the desire to communicate in English with my classmates on the first day of the class.	3.42	0.90	3.50	0.85	3.88	1.05	1.36
11. I like to use every opportunity in the class (like the break time or the spare time of the group works) to speak in English with my friends.	3.42	0.79	3.55	0.91	3.65	0.86	0.24
12. I have the desire to speak in English with my former classmates or teacher outside of the class at the language school.	3.50	0.91	3.41	0.97	3.76	0.97	0.89
13. For group speaking tasks, I am more willing to have students in my group who let me speak more.	3.58	1.08	3.58	1.08	3.45	0.91	2.28
14. When I see a tourist in street, hotel, restaurant or park, I try to find an excuse so that I can approach them and speak with them in English.	3.67	0.89	3.45	0.91	3.82	0.95	1.21

15. If I travel to an English speaking country, I feel relaxed to approach the people in the street, parks and etc. and start communicating in English.	3.67	1.16	3.29	0.91	3.76	1.15	1.89
16. I am willing to communicate in English with people who speak English as their first language.	3.83	0.84	3.45	0.91	3.76	1.15	1.28
17. If I encounter-people who can speak English as fluently as a native speaker, I would easily start speaking with them despite not knowing them in advance.	3.67	0.89	3.39	0.93	4.00	1.12	2.69
18. I like to learn speaking English so that I can communicate orally with the English speakers.	4.00	1.21	3.46	0.79	3.88	1.11	2.51
19. I am willing to be a tour guide for some days (even free of charge) so that I can communicate in English with the native speakers who have come to visit my city (such as Australians, Canadians).	4.00	0.85	3.32	1.01	3.76	1.15	2.87
20. Overall, I like to use every opportunity and every place to orally communicate in English. ³	4.00	1.04	3.46	1.01	3.82	1.02	1.84
Total	3.67	1.05	3.34	0.71	3.59	1.11	2.21

As shown in Table 4.2, it revealed that when compare the willingness to communicate from the respondents. This section investigates comparison of the willingness to communicate among students in Business English when classified by gender, grade level and English language proficiency, there was no difference.

Discussion

The results showed that WTC of Business English major students at Buriram Rajabhat University was at a high level. When considering each statement, it was found that WTC with classmates and friends was at a high level followed by WTC with strangers, WTC with teacher and the class respectively. The results were similar to Mohammad (2017). Exploratory factor analysis resulted in three dimensions to WTC, namely WTC with teacher, with classmate and stranger and Xingxing (2019). More than 50% of students are more willing to communicate in English with friends than with teachers for they believe that friends are easier to communicate and understand.

The results showed the comparison of the WTC of Business English major students at Buriram Rajabhat University classified from English proficiency are in a high level. The 4 highest mean score were item 7,18,8 and 20. This is because they are willing to participate in group work in the classroom and willing to speak English with classmates before entering. They like to learn to speak English so that they can communicate with English speakers. Overall, they like to use every opportunity and place to communicate by speaking in English. The results were similar to Ayu (2020) WTC inside the classroom was significantly higher than WTC outside the classroom and Karnchanachari (2019). Students were almost always willing to communicate in English in brief, predictable situations requiring the use of set phrases.

Conclusion

According to the results of the study, this research can be used for willingness to communication to improve student communication.

In this study shows about willingness to communication so, it can be a guideline for students and students are able to communicate well and have confidence in yourself.

Recommendations

7.1 According to this research, the sample was only the 2nd year number of 85 students of business English students and the research suggested that in further research should examine in bigger size of the sample.

7.2 In this research population were business English major students. The researchers suggested that the further research should examine in other major or faculty.

References

- Altiner, C. (2018). *Turkish EFL Learners' Willingness to Communicate in English*. Retrieved 20 July 2021, from <http://ijcer.net/en/download/article-file/498247>
- Kang, S. J. (2005). *Dynamic Emergence of Situational Willingness to Communicate in a Second Language*. Retrieved 3 June 2021, from [https://scholar.google.co.th/scholar?q=Kang, S. J. \(2005\). Dynamic Emergence of Situational Willingness to Communicate in a Second Language. Scholar](https://scholar.google.co.th/scholar?q=Kang, S. J. (2005). Dynamic Emergence of Situational Willingness to Communicate in a Second Language. Scholar).
- Karnchanachari, S. (2019). *An Investigation into Learners' Willingness to Communicate in English in the Classroom: A Study of Thai EFL Students in the Thai and International Programs*. Retrieved 3 June 2021, from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/reflections/article/view/241757>
- Lucas, R. I., Miraflores, E., & Go, D. (2011). *English Language Learning Anxiety Among Foreign Language Learners in the Philippines*. Retrieved 11 September 2021, from <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1040.1980&rep=rep1&type=pdf>
- MacIntyre, P. D., & Legatto, J. J. (2011). *A dynamic System Approach to Willingness to Communicate: Developing an Idiodynamic Method to Capture Rapidly Changing Affect*. Retrieved 15 September 2021, from <https://www.semanticscholar.org/paper/A-Dynamic-System-Approach-to-Willingness-to-an-to-MacIntyre-Legatto>.

- MacIntyre, P., Baker, S., Clément, R., & Donovan, L. (2003). *Talking in Order to Learn: Willingness to Communicate and Intensive Language Programs*. Retrieved 3 June 2021, from [https://www.researchgate.net/publication Talking in Order to Learn Willingness to Communicate and Intensive Language Programs](https://www.researchgate.net/publication/Talking%20in%20Order%20to%20Learn%20Willingness%20to%20Communicate%20and%20Intensive%20Language%20Programs).
- MacIntyre, P. D., Clément, R., Dörnyei, Z., & Noels, K. A. (1998). *Conceptualizing Willingness to Communicate in a L2: A Situational Model of L2 Confidence and Affiliation*. Retrieved 11 September 2021, from <https://www.jstor.org/stable>
- Melissa, N. (2018). *Indonesian, Malaysian and Thai Secondary School Students Willingness to Communicate in English*. Retrieved 3 June 2021, from [https://www.researchgate.net/publication/ Indonesian Mala YSIAN and Thai secondary school students' Willingness to Communicate in English](https://www.researchgate.net/publication/Indonesian%20Mala%20YSIAN%20and%20Thai%20secondary%20school%20students'%20Willingness%20to%20Communicate%20in%20English)

Problems and Needs on English Oral Communication of Police Officers in Buriram Immigration

Jirawan Wongjantrakul¹ / Sirirut Mathothom² / Sasimapon Wongtimarat³

¹B.E. Students, Business English, Buriram Rajabhat University, Thailand

E-mail: 610112156059@bru.ac.th

²B.E. Students, Business English, Buriram Rajabhat University, Thailand

E-mail: 610112156079@bru.ac.th

³Lecturer, Business English, Buriram Rajabhat University, Thailand

E-mail: sasimapon.wm@bru.ac.th

Abstract

The purposes of this study were 1) to investigate the problems on English oral communication of police officers in Buriram Immigration, 2) to investigate the needs on English oral communication of police officers in Buriram Immigration, and 3) to ascertain the ways to solve the problems on English oral communication of police officers in Buriram Immigration. This research was a qualitative research. The samples were 14 police officers in Buriram Immigration. The samples were selected by purposive sampling technique. The research instrument in this study was semi-structured interview. The data were analyzed by content analysis technique. The results showed that

1. The most problem of the police officers were “Unable to understand the meaning” of the sentence and the least problem of police officers were “Do not speak English fluently”.

2. Needs on English oral communication of the police officers in Buriram Immigration were necessary and sufficient for work.

3. The ways to solve the problems on English oral communication of police officers used the most was “Practice at work”, “Reading an Immigration manual” and “Using app translate”.

Keywords: problems, needs, English oral communication, police officers, Buriram immigration

Introduction

Nowadays, English is the most important aspect of our lives. People grow up with the English language because it is part of their basic education and English is a second or foreign language in many countries, from primary school through university (Khamprated. 2012). In Thailand, English language is an increasingly importance role. The tourism industry is regard as the most important source of income for the countries citizens. Therefore, communication in English is more important because it is a language that can communicate with people around the world. Thailand have provided English available as a second language in order to move with the times we must not only have professional knowledge, expertise, and experience, but we must also be able to communicate effectively in English (Rattanawaropas. 2016).

Nowadays, no matter what they are reading, whether it is a book or a traffic sign, everyone uses all of their English skills. It might be listening and speaking when foreigners ask for directions or ask for help. Many people are more aware of the importance of English than before. Besides other abilities, English communication is another skill that is important in diary life not only in the workplace. Instruction in English at school is mainly valued for the practice of reading and writing skills. Speaking is one of four skills that Thai people have problems with the most. However, speaking skills are very important for students in Thailand (Tribolet & Sarkis.2012). People are unable to communicate verbally with foreigners. they need to learn more to improve their communicative skills so that they can communicate in English in a variety of situations (Crosling & Ward. 2002).

River (1981), Khamkaew (2009), and Prachanant (2012) discovered that the most significant communicative skills are listening and speaking, and listening is mostly use in daily activities. There are many problems with communication in English. Whether its difficulties with listening, speaking, reading, or writing, however, the most common problems are listening and speaking. Because people spend more time on listening and speaking more than any other skills (River. 1981). Listening and speaking are essential components of language learning. People spend more time listening and speaking rather than reading and writing in their daily (River. 1981). Most language learners need to

be confident and proficient in listening and speaking public place in order to be able to communicate understandably and accurately.

Buriram province is growing as a sport - tourism city that welcomes both Thai and foreign customers. As a result, the number of foreign customers continues to rise. There are many foreigners who come to travel and work. Police officers at Buriram Immigration are the one profession that has difficulty communicating with foreign customers because when service users have problems, service users will think to the Police officers first. Therefore, police officers need to listen and speak with service users but police officers cannot understand. So, the main issue for police officers is communication in English. Buriram Immigration provided service to assist and facilitate service users with information and other services. To provide curate information to service users, police officers working at the counter must be fluent in English, both listening and speaking. The tourism industry and sports tourism reveal the information of 2,267,080 visitor arrivals to Buriram province in 2019. The quantity of tourists increased to 4.35 percent are making Buriram province moved up the ranking of the province with the quantity of tourists visiting the region to 33rd from 37th in 2018 (Economics Tourism and Sports Division. 2020).

Police officers at Buriram Immigration have communication issues, particularly with their listening and speaking abilities. Listening is an ability to acknowledge and learn from the information being orally delivered. Speaking is a complex psychological process of listeners to better understand the meaning of the message (Lihua. 2002). Because police officers have to communicate with service users who come to contact or ask information, etc. As a result, English listening and speaking skills are required for working with service users. The police officers struggle with communicating in English, listening, and speaking, all of which are essential skills. So, when police officers have enough English language skills, it will enable them to communicate effectively and successfully with service users (Hall. 1976).

The majority of the issues that police officers serving the service users when it comes to providing information or assisting tourists. There is a problem with listening and speaking English so, police officers have a problem when tourists speak English quickly or with a different accent. Based on the work of Choaptham (1987), Promrat (1998), Khumchu (1999), Pornpetcharat (2001), and

Meemark (2002), they conducted surveys of needs and problems of English for tourist police officers. The results showed that the tourist police strongly needed foreign language training, listening and speaking were the most important skill. In addition, Tansrisawat (1991), Ketkhaw (1997), Keyoonwong (1998), Boonyawattana (1999), Aunreun (2005), and Tangniam (2006) investigated needs and problems of English for tourism agents. The results showed that listening and speaking skills were important and necessary for their jobs in order to enhance communication ability with the foreign tourists.

Research Objectives

This study designed to achieve the following objectives:

2.1 To investigate the problems on English oral communication of police officers in Buriram Immigration.

2.2 To investigate the needs on English oral communication of police officers in Buriram Immigration.

2.3 To ascertain the ways to solve the problems on English oral communication of police officers in Buriram Immigration.

Research Methodology

3.1 Population and Samples

3.1.1 Population of this study were 14 police officers who work at Buriram Immigration.

3.1.2 The samples were 14 police officers who work at Buriram Immigration.

The samples were selected by purposive sampling technique.

3.2 Research Instruments

The research instrument in this study was used a semi- structured interview to obtain the in-depth information about the English oral communication problems in Buriram Immigration and the ways to solve the problems on English oral communication of police officers adapted from Khamkaew (2009). The interview questions were gradually formulated as follows:

3.2.1 The researchers reviewed the literature on how to construct the interview.

3.2.2 The researchers constructed 4 questions in Thai versions. The test obtained the IOC of the research was 1.00 which is acceptable.

3.2.3 The researchers proposed the questions to the advisor to check the correctness and appropriateness. Then the researchers edited some items from suggestions and comments.

3.2.4 The revised questions were examined by the three experts to check the face validity.

3.3 Data Collection

The qualitative data collection administered to 14 police officers in Buriram Immigration. Each of the 14 interviewees interviewed for approximately 10-15 minutes. The interviewees were given an explanation about the objectives of the study and complete the consent before taking part in the interview. The researchers collected the data by themselves.

3.4 Data Analysis

The data about English oral communication problems and the ways to solve the English oral communication problems of police officers in Buriram Immigration from the semi-structured interview data were analyzed by content analysis technique.

The semi – structured interview in this study conducted to investigate the problems and needs in English oral communication of police officers in Buriram Immigration as well as the problems subjects experience and their demands for improvement. Similarly, the question items for interviewing were checked by three experts for their contents validity before launching. Some of the questions were revised according to the expert advice. The interviewees were asked to elaborate on certain issues they have experience. This method of obtaining data helps the researcher retrieve in-depth data from the information sources for enhancing the understanding of certain issues.

Research Results

The results were presented according to the research objective as follows:

Table 1

The Listening Problems on English Oral Communication of Police Officers in Buriram Immigration

Listening problems	Frequency	Percent
	(f)	(%)
1. Service user speak too fast	1	6.25
2. Unable to understand the meaning of the sentence	8	50.00
3. Do not understand the words that service users' use	3	18.75
4. Being unable to understand service users accents	1	6.25
5. Some service user cannot communicate English	3	18.75
Total	16	100.00

From Table 4.1, the result showed the 5 listening problems of police officers when considering in each problem.

For the most frequent listening problems is “Unable to understand the meaning of the sentence” ($f=8$, $\bar{X} = 50.00\%$) followed by “Do not understand the words that service users use” and “Some service user cannot communicate English” both ($f=3$, $\bar{X} = 18.75\%$) and “Service user speak too fast” and “Being unable to understand service users' accents” both ($f=1$, $\bar{X} = 6.25\%$), respectively.

Most of the police officers in Buriram Immigration mentioned that the police officers are unable to understand the meaning of the sentences, and the least problem they mentioned is that the police officers do not understand the words that service users use. Some service users cannot communicate English either.

Table 2

The Speaking Problems on English Oral Communication of Police Officers in Buriram Immigration

Speaking Problems	Frequency(f)	Percent (%)
1. Pronouncing words	5	23.80
2. Unknown the word	8	38.10
3. Do not speak English fluently	1	4.80
4. Grammatical error speech	5	23.80
5. Cannot be explained in a sentence	2	9.50
Total	21	100.00

From Table 4.2, the result showed the 5 speaking problems of police officers when considering in each problem were described as follows:

For the most frequent speaking problems is “Unknown the word” ($f = 8, \bar{X} = 38.10\%$) followed by “Pronouncing words” and “Grammatical error speech” both ($f = 5, \bar{X} = 23.80\%$), “Cannot be explained in a sentence” ($f = 2, \bar{X} = 9.50\%$) and “Do not speak English fluently” ($f = 1, \bar{X} = 4.80\%$) respectively.

Most of the police officers in Buriram Immigration are mentioned about English oral communication is unknown words and the least common speaking problem that the police officers have are mentioned that they do not speak English fluently

Table 3

Needs on English Oral Communication of Police Officers in Buriram Immigration

Needs	Frequency(f)	Percent (%)
Do you think the English is sufficient for your work?		
1. Sufficient for work	13	92.86
2. Insufficient for work	1	7.14
Total	14	100.00

From Table 4.3, the result showed the needs on English oral communication of police officers when considering in each question described as follows:

From the question “Do you think the English is sufficient for your work?” the most frequent is “Sufficient for work” ($f = 13, \bar{X} = 92.86\%$) followed by “Insufficient for work” ($f = 1, \bar{X} = 7.14\%$) respectively.

These are the results of an interview with the police officers in Buriram Immigration who said that English is sufficient for work rather than insufficient for work.

Table 4

Needs on English Oral Communication of Police Officers in Buriram Immigration

Needs	Frequency(f)	Percent (%)
How is English necessary for your work?		
1. Necessary for work	13	92.86
2. Unnecessary for work	1	7.14
Total	14	100.00

From Table 4.4, the result showed the needs on English oral communication of police officers when considered in each question described as follows:

From the question “How is English necessary for your work?” the most frequent is “Necessary for work” ($f = 13, \bar{X} = 92.86\%$) followed by “Unnecessary for work” ($f = 1, \bar{X} = 7.14\%$) respectively.

These are the results of an interview with the police officers in Buriram Immigration who said that English is necessary for work rather than unnecessary for work.

Table 5

Ways to Solve the Problems on English Oral Communication of Police Officers in Buriram Immigration

Ways to solve problems	Frequency(f)	Percent (%)
1. Using app translate	8	14.03
2. Asking expert	4	7.01
3. Asking service users repeat one more time	3	5.26
4. Asking service users to speak slower	1	1.80
5. Searching on Internet	7	12.28
6. Listening to music	3	5.26
7. Listening to program and movie	5	8.77
8. Practicing at work	14	24.56
9. Reading a book	2	3.50
10. Reading an Immigration manual	8	14.03
11. Using body language	2	3.50
Total	57	100.00

From Table 4.5, the solutions toward the 11 ways to solve in English oral communication of police officers in Buriram Immigration described as follow:

For listening, they tended to solve them by “Using App translate” ($f = 8, \bar{X} = 14.03\%$) followed by “Searching on Internet” ($f=7, \bar{x} = 12.28\%$), “Listening to program and movie” ($f = 5, \bar{X} = 8.77\%$), “Asking expert” ($f = 4, \bar{X} = 7.01\%$), “Asking service users repeat one more time” and “Listening to music” both ($f = 3, \bar{X} = 5.26\%$) and “Asking service users to speak slower” ($f = 1, \bar{X} = 1.80\%$), respectively.

Most of the police officers mentioned "Using app translator". These are the results of interviews about their solutions. The way to solve the problems that police officers use the least is to ask service users to speak slower.

For speaking they tended to solve them by "Practice at work" ($f = 14, \bar{X} = 24.56\%$) followed by "Reading an Immigration manual" ($f = 8, \bar{X} = 14.03\%$), "Reading a book" and "Using body language" both ($f = 2, \bar{X} = 3.50\%$).

In the ways to solve of police officers, most of the police officers mentioned "Practicing at work", "Reading an Immigration manual" and "Using app translate" respectively.

Discussion

5.1 Problems on English Oral Communication of Police Officers in Buriram

Immigration

The findings showed the problems on English oral communication of police officers in Buriram. For the most frequent listening problems is "unable to understand the meaning of the sentence" follow by "do not understand the words that service users use" and "some service users cannot speak English" both and "service users speak too fast" and "being unable to understand foreign accents". In addition, the most frequent speaking problems is "unknown the word" follow by "pronouncing words incorrectly" and "grammatical error speech" both, "cannot be explained in a sentence" and "do not speak English fluently". This could be explained that the most frequent listening problems is "unable to understand the meaning of the sentence" and the most frequent speaking problems is "unknown the word".

The result of the study was similarly with Prachanant (2012) who studies the needs analysis on English language use in tourism industry. Which showed that English use problems included; inability to understand service users, accents, inappropriate words and expressions, inadequate vocabulary, and lack of grammar knowledge.

5.2 Needs on English Oral Communication of Police Officers in Buriram Immigration

As a result, police officers face the most serious problems when they communicate with service users is the service users too fast because it's usual of their oral communication. Their usual

problems are being the service users speak too fast, unable to understand service user’s accent and often fail to listen carefully. This may be explained that not all police officers in Buriram Immigration can communicate with English fluently at all. The result of the study was similarly with Siwayingsuwan (2015) the findings of the study revealed that the overall needs in English listening and speaking skills of the TPOs were at a high level. In sequence of means, it was discovered that the English language functions in listening regarded to be the most necessary for the TPOs’ work.

5.3 Ways to Solve the Problems on English Oral Communication of Police Officers in Buriram Immigration

From the result of interview revealed that the ways to solve the problems on English oral communication of police officers in Buriram Immigration for listening, they tended to solve them by “using app translator” followed by “searching on Internet”, “listening to program and movie”, “asking expert”, “asking service users repeat one more time” and “listening to music” and “asking service users to speak slower” for speaking, the most of them solved the problem by “practice at work” follow by “reading an Immigration manual”, “reading a book” and “using body language” both. That means these ways will help them develop their English skill to be able to understand and make sure what they say. However, the servicer users who come to use the service in Buriram Immigration may be the good choice because the police officers will have chances to practice listening and speaking to be more effective. As a result, most of the interviewees, they should take as a sample to get the better learning in English. The result of the study was similarly with Meeyaem (2019) the findings of the study revealed that the most common communication strategies that trainees at International Office, Buriram Rajabhat University used to solve communication problems when they spoke English with foreigners were that they pay more attention and focus on key words to improve listening when communicating with foreigners and ask foreigners to slow down while speaking.

Conclusion

The result of this research should suggest the English oral communication problems with police officers in order to improve communication with service users that come to use the service.

As a result of the interview about the problems and ways to solve them, the most frequent listening problem was "unable to understand the meaning of the sentence" and the most frequent speaking problem was "unknown word", so they should seriously focus on the problems and asking service users for repeating again. It will help them develop their English language skills to be able to understand and make sure what they say. However, the service users may be the good choice because the police officers will have chances to practice listening and speaking to be more effective.

The researchers hope that the study will be beneficial for the police offices in Buriram Immigration to have a role model of the problems and needs on English oral communication and guide the way to developing English skills in daily life and in the future.

Recommendations

7.1 The suggestions based on the findings of the study regarding to some suggestions are proposed here for the future research as follows:

7.2 In addition to listening and speaking skills, the researcher would like to learn more reading and writing skills to help the Immigration police officers better communication.

7.3 The researcher would like who interested in developing the existing manual to increase the chances of improving the English language skills of the police officers in Buriram Immigration.

References

- Aunruen, R. (2005). *Needs Analysis of English for Traveling Agents in Chiang Mai*.
Master Thesis (English for Specific Purposes). Bangkok: Graduate School,
Kasetsart University.
- Boonyawattana, P. (1999). *Need Analysis of English in Tourism Business*.
Chiangmai: Chiangmai University.

- Choaphtham, J. (1987). *The Opinion of the Tourist Business towards the Operation of Tourist Police in Phuket*. Master Thesis (Social Work). Bangkok: Graduate School Thammasart University.
- Economics Tourism and Sports Division Tourism*. (2020). Retrieved 16 August 2020, from: <http://www.buriramguru.com/visitors-buriram-report-2019/?fbclid=IwAR0ZFA9Dju56r4b5ilrCrkjX7DVoAwheKKqbHVN8svbGKerc-R4Ts0L0gg8>.
- Hall, J. E. (1976). *The Language of Tourism in English*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Keyoonwong, S. (1998). *A Survey of Needs and Wants of English in Tourism Career in Chiangmai*. Chiangmai: Chiangmai University
- Ketkaew, M. (1997). *A Survey of Cabin Attendants' Needs of English*. Master Thesis (Teaching English). Bangkok: Graduate School, Kasetsart University.
- Khamkaew, S. (2009). *Needs and Problems in English Listening and Speaking Skills: A Case Study of the Metropolitan Police Officers at Counter Service at Chanasongkram Police Station*. (Unpublished Master's Thesis), Graduate School, Srinakharinwirot University.
- Khamprated, N. (2012). *The Problems with the English Listening and Speaking of Students Studying at a Private Vocational School in Bangkok, Thailand*. Srinakharinwirot University.
- Khumchu, P. (1999). *Tourist Business Attitude towards Tourist Service: A Case Study of Chiangmai Province*. Master Thesis (Criminology and Criminal). Bangkok: Graduate School Mahidol University.
- Lihua, M. (2002). Factors of Influencing Listening Comprehension of Second Language. *Journal of Xi'am Foreign Languages Faculty*. 2: 68-71.
- Meemark, M. (2002). *An Analysis of Needs and Problems of English for Tourist Police*. Master Thesis (Language and Culture for Communication and Development). Bangkok: Graduate School Mahidol University.

- Meeyaem, N. (2019). *English Communication Problems and Strategies Used to Solve Problems of Trainees at International Office, Buriram Rajabhat University*. Unpublished Bachelor's Thesis, Buriram Rajabhat University, Thailand.
- Pornpetcharat, Y. (2001). *The Welfare Needs and Problems of Tourist Police Officers*. Master Thesis (Social Work). Bangkok: Graduate School, Thammasart University.
- Prachanant, N. (2012). Needs Analysis on English Language Use in Tourism Industry. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 66: 117-125.
- Promrat, N. (1998). *A Study of English Vocabulary Competency and Problems of the Tourist Police in the Lower Central Region of Thailand*. Master thesis M.A. (English Language Faculty of Graduate Studies). Phitsanulok: Graduate School Naresuan University. Photocopied.
- Rattanawaropas, W. (2016), *Problems and Needs of English Language Communication by Support Staff at Buriram Rajabhat University*. Master's Thesis, Buriram: Buriram Rajabhat University.
- River, W. M. (1981). *Teaching Foreign Language Skills (2nd ed.)*. Chicago: University of Chicago Press.
- Siwayingsuwan, P. (2015). *Needs and Problems in English Listening and Speaking of Tourist Police Officers at Suvarnabhumi Airport*. Thammasat University.
- Tangniam, T. (2006). *An Analysis of English Language Needs for Thai Airways Ground Staff*. Master Thesis (English for Specific Purposes). Bangkok: Graduate School Kasetsart University.
- Tansrisawat, S. (1991). *The Opinion Study of the Concerned-Persons in Tourist Industry According to the Operation of Tourist Police: A Case Study in Pataya, Cholburi Province*. Master Thesis (Social Work). Bangkok: Graduate School Thammasart University.
- Tribolet, C. (2012). Using Cognitive Strategies to Improve English Speaking Skill and Selfconfidence. *American Journal of Education Sciences*. 2(3): 36-40.

การท่องเที่ยว

Abstract

The purposes of this study research were to study new normal life styles of the tourists and to study the effect of tourists' decisions in Covid19 pandemic crisis. The sample was 400 tourists in Phuket. The instrument was Yamane's formula which used multi-stage sampling. The statistics were used for data analysis using percentage and frequency. The research found that 1) the analysis result of new normal of most tourists spent their time more than 1 week, but no more than 1 month. They spent time for travelling more than 11 hours. There were Covid19 prevent methods by wearing mask and using internet during new normal period. 2) The analysis result of the effect of most tourists' decisions was when they knew people in their family were infected Covid19, they felt worried. They planned other ways of tourism, kept social distancing, worked from home and took better care of their health.

Keywords: new normal life style, covid19, situational crisis

บทนำ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในช่วงเดือน เมษายน-มิถุนายน 2564 นั้นประเทศทั่วโลกได้ประสบปัญหาครั้งใหญ่เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส covid-19 อย่างรวดเร็วและกว้างขวางไปหลายพื้นที่ ซึ่งมีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส covid-19 มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกชะลอตัวกว่าที่คาดไว้มาก ภาคการท่องเที่ยวและการส่งออกของไทยได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประเทศที่ได้รับผลกระทบหนักจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส covid-19 เป็นวงกว้าง นั้นยังไม่อาจคาดการณ์ได้ว่าจะสิ้นสุดเมื่อไหร่ นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์. (2563, อ้างถึงใน วิชาการกรุงไทย, 2563 : 2) สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (IATA) ประเมินว่ากรณีที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส covid-19 รายรับของการท่องเที่ยวโลกจะลดลง 63,000 ล้านดอลลาร์ โดยเอเชียจะได้รับผลกระทบสูงสุด รองลงมาคือ ยุโรปอื่น ๆ ญี่ปุ่น อิตาลี และเยอรมนี ซึ่งล้วนเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของนักท่องเที่ยวจีนขณะที่สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยประเมินว่า จะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไทยไม่ต่ำกว่า 6 เดือน และสูญเสียรายได้กว่า 2.5 แสนล้านบาท (เสาวณี จันทะพงษ์ และทศพล ต້องหุ้ย, 2563)

ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบมีหลากหลายธุรกิจแต่ธุรกิจที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ นั่นคือ ธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น ที่พักและโรงแรม ร้านอาหาร สถานบริการต่าง ๆ ได้รับผลกระทบกว่าธุรกิจอื่น ๆ โดยคาดว่า มีผู้ว่างงาน 1.29 ล้านคน และมีรายได้ลดลงร้อยละ 46 มีการเลิกจ้างงาน เนื่องจากธุรกิจต้องปิดตัวลง ส่งผลให้เจ้าของธุรกิจและพนักงานขาดรายได้ในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ทำให้คนไทยกลายเป็นคนจน และคนเกือบจนมากขึ้นจาก 9.8 ล้านคนเป็น 13.8 ล้านคน (ระลอกแรก) และเพิ่มเป็น 17 ล้านคน (ระลอก 2) ยังพบว่ามาตรการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐยังไม่ถึงคนท่องเที่ยวมากนัก (อศิษฐ์ ชัยรัตนานนท์, 2564) ซึ่งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส covid-19 ทำให้ต้องมีการปรับตัวกับความเสี่ยงในรูปแบบวิถีชีวิตใหม่ New Normal เช่น เกิดมาตรการการรักษาระยะห่าง การสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา และการล้างมือบ่อย ๆ เป็นต้น และมีการปรับเปลี่ยนการสั่งอาหารในรูปแบบเดลิเวอรี่ เนื่องจากไม่สามารถบริโภคภายในร้านได้ ทำให้ต้องมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจากเดิมให้อยู่ในรูปแบบ New Normal รวมไปถึงการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันที่ต้องมีการสั่งสินค้าผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ของห้างสรรพสินค้า เพื่อลดการออกไปสัมผัสกับผู้คน

นอกจากนี้ จังหวัดภูเก็ตยังเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส covid-19 จากที่สามารถสร้างรายได้เป็นจำนวนมากกลับกลายมาเป็นจังหวัดที่มีเศรษฐกิจหยุดชะงักในระยะเวลาไม่นาน รายได้หลักของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตคือ ธุรกิจการท่องเที่ยว การขับรถโดยสารรับ-ส่งนักท่องเที่ยว ร้านอาหาร สถานบริการต่าง ๆ และพนักงานโรงแรม ซึ่งเป็นรายได้หลักของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตที่จะสามารถหารายได้ที่ได้ไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ในช่วงเมษายน-พฤษภาคม 2563 โรงแรมภูเก็ตได้ปิดตัวไปแล้วไม่ต่ำกว่า 50 แห่ง และพนักงานได้รับความเดือดร้อนไม่ต่ำกว่า 3,000 คน โดยมีระยะเวลาปิดตัวที่แตกต่างกันไป บางรายปิด 1 เดือน 2 เดือน 3 เดือน และคาดว่าหลังจากนี้จะมีผู้ประกอบการโรงแรมปิดชั่วคราวไม่น้อยกว่า 40 % ของจำนวนโรงแรมที่มีทั้งหมด ซึ่งทั้งหมดเป็นการปิดตัวชั่วคราวไม่มีการจ้างพนักงานออกทำให้พนักงานที่ยังมีชื่อเป็นพนักงานโรงแรมไม่สามารถที่จะรับการช่วยเหลือจากประกันสังคมได้ ส่วนเงินเดือนที่โรงแรมจะจ่ายให้พนักงานก็ยังไม่มีการจ่าย ทำให้พนักงานโรงแรมที่ประกาศปิดตัวชั่วคราวได้รับความเดือดร้อน จึงอยากให้ทางรัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือ และช่วยจ่ายเงินชดเชยให้แก่พนักงานโรงแรมในลักษณะเดียวกับคนว่างงาน เพื่อให้พนักงานสามารถดำรงชีพอยู่ได้ (MGRonline, 2563) และนอกจากที่มีอัตราค่าบริการสูงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนอัตราค่าบริการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวไทยด้วย และมีการจัดโปรโมชั่นต่าง ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และให้ธุรกิจยังคงอยู่รอดต่อไป ซึ่งนักท่องเที่ยวไทยจะสำคัญ

ต่อรายรับของโรงแรมที่มีขนาดกลาง และขนาดเล็ก ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติจะสำคัญต่อรายรับของโรงแรมทุกระดับที่มีราคาในระดับกลางถึงระดับสูง ทั้งนี้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีนัยสำคัญกับรายรับของโรงแรม โดยนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลง 1 คน จะทำให้รายรับของโรงแรมลดลงเฉลี่ย 1,365.3 บาทต่อคน และพบว่าค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติ 1 คน เท่ากับคนไทยเที่ยว 5 คน และนี่คือ เหตุผลที่รัฐบาลต้องเร่งเปิดประเทศเพื่อรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ จึงทำให้นักท่องเที่ยวเปลี่ยนจากเดิมที่เดินทางเป็นหมู่คณะ เดินทางผ่านเอเย่นต์ กลับเปลี่ยนเป็นเดินทางด้วยตัวเองมากขึ้น (อดิษฐ์ ชัยรัตนานนท์, 2564)

จากผลกระทบข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงที่ภาคส่วนการท่องเที่ยวต้องรับมือต้องเผชิญ และหาแนวทางในการรับมือ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงแบบเร่งด่วนย่อมส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก (สันสนีย์ กระจ่างโหมง, กรวรรณ สังขาร และนิเวศน์ พูนสุขเจริญ, 2563) ควรที่จะมีการหาแนวทางการรับมือพฤติกรรมปรับตัวของนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส covid-19 ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อหน่วยงาน และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้เข้าใจถึงพฤติกรรมปรับตัวของนักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และฟื้นฟูธุรกิจท่องเที่ยวให้มีความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป (สันสนีย์ กระจ่างโหมง, กรวรรณ สังขาร และนิเวศน์ พูนสุขเจริญ, 2563)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal Behavior) ของนักท่องเที่ยวช่วงวิกฤตสถานการณ์โควิด-19 (ไตรมาส 3 ช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน 2564) ในจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวช่วงวิกฤตสถานการณ์โควิด-19 (ไตรมาส 3 ช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน 2564) ในจังหวัดภูเก็ต

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวช่วงวิกฤตสถานการณ์โควิด-19 ในจังหวัดภูเก็ต ทั้งหมด 3 ปี ซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยว 39,635,485 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโรยามา เน่ (Taro Tayamane)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวช่วงวิกฤตสถานการณ์โควิด-19 ในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 400 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Tayamane) สุ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Stage sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างแบบสอบถามขึ้นตามนิยามศัพท์เฉพาะของการศึกษาวิจัย มีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นหลักที่ต้องการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ สัญชาติ อายุ อาชีพ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal Behavior) ของนักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Closed-ended Form) แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสร้างแบบสอบถามบนเว็บไซต์ Google Form และส่งลงใน Facebook ให้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมแบบสอบถามในระหว่างเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 51.50 ชาวต่างประเทศ จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 73.00 อายุ ระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.75 อาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25

2. ผลการวิเคราะห์การดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal Behavior) ของนักท่องเที่ยวช่วงวิกฤตสถานการณ์โควิด-19 ในจังหวัดภูเก็ต พบว่า ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวคือมากกว่า 1 สัปดาห์ แต่ไม่เกิน 1 เดือน จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 สมาชิกของนักท่องเที่ยว มีสมาชิก 1-4 คน จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 67.00 โดยระยะเวลา(ชั่วโมง) ของการเดินทางมาท่องเที่ยว 11 ชั่วโมงขึ้นไป จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 ช่วงเดือนตุลาคม - เดือนธันวาคม จำนวน 143

คน คิดเป็นร้อยละ 35.75 นักทัศนอาจรที่ประกอบอาชีพ มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวนเงิน จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.75 วิธีการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ใส่หน้ากากอนามัย จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25 และวิธีการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (ผ่านทางลมหายใจหรืออากาศ) ใส่หน้ากากอนามัย จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 โดยนักท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญในการใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ ให้ความสำคัญทำให้สะดวกสบายมากยิ่งขึ้นในช่วงการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.75 คน และพบว่านักท่องเที่ยวมีการสั่งอาหารผ่านออนไลน์ จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44.25 มีการสร้างสมดุลชีวิตของนักท่องเที่ยว (โควิด-19) โดยนักท่องเที่ยวดูหนัง ฟังเพลง ดูยูทูป จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 และมีวิธีการแก้ปัญหา(โควิด-19)โดยการฉีดวัคซีน จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 วิธีการจัดการความเครียด นักท่องเที่ยวหากิจกรรมทำในเวลาว่าง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 และมีวิธีการหลีกเลี่ยง โดยการวางแผนการเที่ยวใหม่ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 นักท่องเที่ยวมีการเตรียมความพร้อม (ถ้าหากติดเชื้อไวรัสโควิด-19) โดยแจ้งเจ้าหน้าที่มารับตัวเข้ารับการรักษาต่อไป จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.75 และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของนักท่องเที่ยว พบว่ามีการ หลีกเลี่ยงสถานที่ที่แออัด จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.25 และมีการปรับตัวเมื่อนักท่องเที่ยวเกิดอาการวิตกกังวลหรือเครียด โดย ดูหนัง ฟังเพลง ดูยูทูป จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.75

3. ผลการวิเคราะห์ผลกระทบต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวช่วงวิกฤตสถานการณ์โควิด-19 ในจังหวัดภูเก็ต พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ทราบว่าบุคคลในครอบครัวของนักท่องเที่ยวติดเชื้อโควิด-19 นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกวิตกกังวล มีจำนวนและร้อยละที่ ไซ่ จำนวน 394 คน คิดเป็นร้อยละ 98.50 ไม่ใช่ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ไม่แน่ใจ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00, นักท่องเที่ยวมีการหลีกเลี่ยงในการทำกิจกรรมรวมกลุ่ม ไซ่ จำนวน 393 คน คิดเป็นร้อยละ 98.25 ไม่ใช่ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ไม่แน่ใจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75, นักท่องเที่ยวมีการดูแลสุขภาพร่างกายของตนเอง ไซ่ จำนวน 391 คน คิดเป็นร้อยละ 97.75 ไม่ใช่ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 ไม่แน่ใจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75, นักท่องเที่ยวต่อแถวซื้อสินค้าที่ร้านสะดวกซื้อ มีการเว้นระยะห่างทางสังคม ไซ่ จำนวน 389 คน คิดเป็นร้อยละ 97.25 ไม่ใช่ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ไม่แน่ใจ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50, การใช้เทคโนโลยีมีผลดีต่อนักท่องเที่ยวในช่วงการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ ไซ่ จำนวน 385 คน คิดเป็นร้อยละ 96.25 ไม่ใช่ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ไม่แน่ใจ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00, การเว้นระยะห่างทางสังคมนักท่องเที่ยวคิดว่าสามารถป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ไซ่ จำนวน 385 คน คิดเป็นร้อยละ 96.25 ไม่ใช่ จำนวน 4

คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ไม่แน่ใจ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75, ผู้ที่ติดเชื้อไวรัส covid-19 ส่วนมากมักจะติดจากการสัมผัสละอองฝอย สารคัดหลั่งจากอาการไอหรือจาม ไข้ จำนวน 384 คน คิดเป็นร้อยละ 96.00 ไม่ใช่ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 ไม่แน่ใจ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00, นักท่องเที่ยวที่ว่าการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 น่ากลัว ไข้ จำนวน 383 คน คิดเป็นร้อยละ 95.75 ไม่ใช่ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 ไม่แน่ใจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75, นักท่องเที่ยวที่มีการสั่งซื้ออาหารผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์ ไข้ จำนวน 381 คน คิดเป็นร้อยละ 95.25 ไม่ใช่ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ไม่แน่ใจ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75, การสร้างสมดุลชีวิตในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 มีข้อดีต่อตนเอง ไข้ จำนวน 381 คน คิดเป็นร้อยละ 95.25 ไม่ใช่ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25 ไม่แน่ใจ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50, ระยะเวลาที่ท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต นักท่องเที่ยวรู้สึกวิตกกังวล เมื่อมีบุคคลใกล้ชิดเคียง ไอ หรือจาม ไข้ จำนวน 376 คน คิดเป็นร้อยละ 94.00 ไม่ใช่ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ไม่แน่ใจ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25, นักท่องเที่ยวได้มีการทำประกันสุขภาพ หรือประกันโควิด-19 ไข้ จำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 ไม่ใช่ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 ไม่แน่ใจ จำนวน 16 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.00, การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 น่ากลัว ไข้ จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ไม่ใช่ จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 ไม่แน่ใจ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00, ระหว่างเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตนักท่องเที่ยวได้มีการใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น ไข้ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 ไม่ใช่ จำนวน 359 คน คิดเป็นร้อยละ 89.75 ไม่แน่ใจ จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.75 และภายใน 14 วันที่เข้ามาในจังหวัดภูเก็ตนักท่องเที่ยวมีความเสี่ยงหรือสัมผัสกับผู้ติดเชื้อไวรัส covid-19 ไข้ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.25 ไม่ใช่ จำนวน 352 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00 ไม่แน่ใจ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.75

สรุปผลการวิจัยโดยภาพรวม คือ ผลการวิเคราะห์การดำเนินชีวิตวิถีใหม่ของนักท่องเที่ยวช่วงโควิด-19 ส่วนใหญ่ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว มากกว่า 1 สัปดาห์ แต่ไม่เกิน 1 เดือน ซึ่งระยะเวลาของการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว 11 ชั่วโมงขึ้นไป มีวิธีการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 โดยการใส่หน้ากากอนามัย และให้ความสำคัญในการใช้อินเทอร์เน็ตช่วงการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ และผลการวิเคราะห์ผลกระทบต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวช่วง โควิด-19 ส่วนใหญ่ เมื่อทราบว่าบุคคลในครอบครัวติดเชื้อโควิด-19 นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกวิตกกังวล มีการวางแผนการเที่ยวใหม่, การเว้นระยะห่างทางสังคม, ทำงานที่บ้าน, ใส่ใจการดูแลสุขภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal Behavior) ของนักท่องเที่ยวช่วงวิกฤตสถานการณ์โควิด-19 (ไตรมาส 3 ช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน 2564) ในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวมีการใช้เทคโนโลยีในช่วงสถานการณ์โควิด-19 เพื่ออำนวยความสะดวก มีการเว้นระยะห่างทางสังคม และหันมาใส่ใจการดูแลสุขภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และการรับรู้กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตแบบวิถีใหม่ (New Normal) เพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครราชสีมาราชชนกรินทร์ (วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 2564) ผลการศึกษพบว่าได้อธิบายถึงการดำเนินชีวิตแบบวิถีใหม่ (New Normal) จากการระบาดของโรค COVID19 ส่งผลให้นักศึกษามีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง จำเป็นต้องมีการป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ การใช้มาตรการระยะห่างทางสังคม การตรวจวัดอุณหภูมิ การสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้กลายเป็นวิถีชีวิตใหม่ที่เกิดขึ้นไม่เฉพาะแต่ในสถาบันการศึกษา ในช่วงเวลาที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ซึ่งสอดคล้องกับ (สุภาภรณ์ โสภาก, สุเทพ สุดเอี่ยม, สุขอุษา นุ่นทอง และภัชชดา สุวรรณนวล, 2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการดำรงชีวิตวิถีใหม่ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชนเขตเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษพบว่า การดำรงชีวิตวิถีใหม่ (New normal Life) ที่เปลี่ยนไปจากเดิม เช่น การใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน คือ การใช้จ่ายอย่างประหยัด การดูแลสุขภาพอย่าง เข้มงวดด้วยวิธีการสวมหน้ากากอนามัย การอยู่ร่วมกันในสังคมให้เว้นระยะห่าง การใช้ชีวิตสาย กลางเป็นการดำเนินอยู่บนวิถีความพอเพียงของทุกสิ่ง รวมทั้งมีการทำงานวิถีใหม่ คือ ทำงานที่บ้านเพื่อลดการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม

2. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวช่วงวิกฤตสถานการณ์โควิด-19 (ไตรมาส 3 ช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน 2564) ในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่ามาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคมการสวมหน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อยๆ พกเจลแอลกอฮอล์ มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตหรือจุดประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วันสนันท์ โพธิ์เพชร, 2562) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย กรณีศึกษา อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผล

การศึกษาพบว่า สิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยวที่กระตุ้นให้บุคคลตัดสินใจ เดินทางไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวใดแหล่งท่องเที่ยวหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เรื่อง พฤติกรรมการปรับตัวของนักท่องเที่ยวช่วงวิกฤตสถานการณ์ โควิด-19 (ไตรมาส 3 ช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน 2564) ในจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรพัฒนาหรือปรับปรุงข้อมูลในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลของนักท่องเที่ยวให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย
2. ควรศึกษาการพฤติกรรมการปรับตัวของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม
3. เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้การดำเนินวิจัยในพื้นที่เต็มไปด้วยความยากลำบาก หากในอนาคตสถานการณ์ดีขึ้น ควรมีการลงพื้นที่จริงให้มากขึ้น

References

- Adit Chairattananon. (2021). *Open for research on the impact of "Covid" and the direction of "travel" in the future*. Retrieved 3 August 2021. From <https://www.prachachat.net/tourism/news-659616>
- Chutima Nuttayasakul and Prasopchai Phasunon. (2016). *Decision factors of Thai tourists towards tourism to Wat Lam Phaya Floating Market*. Nakhon Pathom Province. Dusit Thani College Journal, Retrieved August 12, 2021. From file:///C:/Users/Windows%2010/Downloads/136398-Article%20Text-361427-1-10-20180724%20(1).pdf
- MGRonline. (2020). *More than 50 hotels in Phuket are closed, occupancy rate is 0%, the trend is to close more and more*. Asking the government to help employees. Retrieved 3 August 2021. From https://mgronline.com/south/detail/9630000031758?fbclid=IwAR0EZ55_e7Nxjz8TGoQYsvx4ISeiZKrFZ6FjuFyCX_HXz6EQaEy6u3-Iyps
- Narumon Anusonphat. (2020). *Economic adaptation in tourism amid the COVID-19 crisis (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19))*. Retrieved August 5, 2021 from http://husojournal.aru.ac.th/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=85&Itemid=

- Rangsarit Waedueramae, Rawi Kaewsuksai, Pornthiwa Kongkun, Atcha Suwankan and Kannapha Chaiprasit (2021). *relationship between knowledge and perception and new lifestyle behavior (New Normal) for the prevention of corona virus 2019 infection among nursing students Faculty of Nursing Narathiwat Rajanagarindra University*. Journal of the Southern College of Nursing and Public Health Network, accessed August 10, 2021. From file:///C:/Users/Windows%2010/Downloads/247805-%E0%B9%84%E0%B8%9F%E0%B8%A5%E0%B9%8C%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1-912331-1-10-20210512%20(1).pdf
- Sansanee Krachangchom, Korawan Sangkhan and Niwet Poonsukcharoen. (2020). *Adaptation strategies of tourism sector in the upper northern region under the crisis of the Covid-19 outbreak*. academic journal University of the Thai Chamber of Commerce Humanities and Social Sciences, Retrieved 3 August 2021. from http://utcc2.utcc.ac.th/utccjournal/411/1_20.pdf
- Saowanee Chanthaphong and Tosaphon Tonghui. (2020). *The impact of the COVID-19 crisis on the global economy: This Time is Different*. Retrieved 3 August 2021. From https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_18Mar2020.aspx?fbclid=IwAR1tBedCG-UKmqOupmUuWvriSVXHyARxWK0Qxoh2vaIXcE5Fb-0ojIIVW2c
- Supaporn Sopha, Suthep Sud-iam, Sukusa Nunthong and Phachlada Suwannuan. (2010). *New way of living according to the Sufficiency Economy Philosophy of the people of Surat Thani Municipality*. Mahachulalongkornrajavidyalaya University Surat Thani Sangha College, Retrieved August 10, 2021. From file:///C:/Users/Windows%2010/Downloads/251089-Article%20Text-925386-1-10-20211021%20(1).pdf
- Wanasanan Phopphet. (2019). *Factors Influencing Tourism Decision Making of Historical Tourist Sites of Thai Visitors: A Case Study of Ayutthaya Historical Park*. Retrieved August 12, 2021. From http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/4548/1/wanasnan_phop.pdf
- Wichai Wongyai and Marut Pattaphol. (2020). *Wisdom 4 New Ways, New Normal*. Graduate School Srinakharinwirot University, Retrieved 10 August 2021. From http://www.curriculumandlearning.com/upload/Books/New%20normal_1595504762.pdf

Abstract

The objectives of research study were as following 1) to study about sandbox based tourism; case study in Phuket. 2) To study the effect of Phuket sandbox based tourism. This study was descriptive research collected the data from online information and social media comments.

The findings of this research were found that 1) Participating in Phuket sandbox based tourism must strictly follow the measures and staying in only SHA Plus hotels certificated mark to assure health and safety standard for qualified entrepreneurs.

2) There were both positive and negative effects of Phuket sandbox based tourism. In economic dimension, people in Phuket were in troubled of Covid19 pandemic which caused worse economic condition. Phuket sandbox scheme stimulated both domestic and foreign tourists to travel in Phuket province.

Keywords: based tourism, sandbox, covid19

บทนำ

การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) พบในประเทศไทยตั้งแต่ 13 มกราคม 2563 จากนั้นเริ่มมีการเฝ้าระวังผู้ที่เดินทางมาจากประเทศจีนในเดือนกุมภาพันธ์ ต่อมาพบว่าผู้ป่วยมากขึ้นในกลางเดือนมีนาคม โดยเกิดการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ที่พบผู้ป่วยเป็นจำนวนมากจากสนามมวยลุมพินี และสถานบันเทิงจากย่านทองหล่อ ส่งผลให้รัฐบาลต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินและประกาศห้ามออกนอกเคหะสถานยามวิกาล จากการทำรัฐบาลประกาศการสั่งปิดธุรกิจ และส่งเสริมให้ประชาชนอยู่ภายในเคหะสถานของตน ทำให้สถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ในประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น (สุรัชย์ โชคครรชิตไชย, 2563) ส่วนการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ระลอกที่ 2 ในประเทศไทยนั้น เริ่มช่วงปลายเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 โดยพบหญิงไทย อายุ 67 ปี อาชีพค้าขายที่ตลาดกลางกุ้ง ตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ติดเชื้อโดยไม่มีประวัติการเดินทางออกนอกประเทศ ซึ่งคาดว่าเป็นการติดเชื้อจากแรงงานชาวมียนมาในตลาดกุ้ง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีแรงงานชาวมียนมาอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น รัฐบาลจึงออกมาตรการ "ล็อกดาวน์" ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ประกาศไปเพื่อป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ไปยังสถานที่อื่นๆ (BBC NEWS,2020) และการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ระลอกที่ 3

เริ่มช่วงต้นเดือนเมษายน พ.ศ. 2564 จากคลัสเตอร์สถานบันเทิงย่านสุขุมวิท ทองหล่อ ซึ่งการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ได้แพร่กระจายออกไปอย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่ชอบเที่ยวกลางคืน ศิลปิน นักแสดง รวมไปถึงผู้บริหารระดับสูงทางการเมืองและเอกชน (ไทยโพสต์, 2564)

ตั้งแต่เกิดการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ประเทศไทยได้ประกาศปิดประเทศสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในช่วงปลายเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 เนื่องจากเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) เริ่มแพร่กระจายในประเทศไทย ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากการขาดนักท่องเที่ยว ซึ่งประชาชนจังหวัดภูเก็ตได้ตั้งความหวังกับโครงการPhuket Sandbox ที่จะอนุญาตให้นักเดินทางต่างชาติที่ได้รับวัคซีนครบ 2 เข็มเดินทางเข้ามายังจังหวัดภูเก็ต การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ระบุว่าโครงการ Phuket Sandbox ดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ใน วันที่ 1 กรกฎาคม 2564 ภูเก็ตจะเป็นจังหวัดแรกที่ยกเลิกข้อกำหนดสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้รับวัคซีนครบ 2 เข็ม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ระบุว่าพวกเขาจะถูกกำหนดให้อยู่ภายใต้มาตรการ Phuket Sandbox เป็นเวลา 7 วัน จากนั้นจะได้รับอนุญาตให้เดินทางไปยังสถานที่อื่นๆ ของประเทศไทย (CNN travel, 2021)

จังหวัดภูเก็ตมีความสำคัญต่อภาคการท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นอย่างมาก เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าสิ่งเหล่านี้คือเหตุผลที่ทำให้จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดนำร่องในการเปิดประเทศ จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ในระลอกที่ 3 ส่งผลให้รัฐบาลเร่งเตรียมแผนเดินทางกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว ทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศอีกครั้งในช่วงไตรมาส 3 พร้อมทั้งได้ประเมินสถานการณ์และการคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว ภายใต้โครงการพื้นที่นำร่องเปิดประเทศ หรือ Phuket Sandbox (ประชาชาติธุรกิจ, 2564) ในช่วงเริ่มต้นของโครงการ Phuket Sandbox การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีการยื่นขออนุญาตเปิดจังหวัดภูเก็ต เพื่อรับนักท่องเที่ยวที่ได้รับวัคซีนครบ 2 เข็ม ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2564 เป็นต้นไป โดยไม่มีการกักตัวและอาศัยอยู่ในภูเก็ตเป็นเวลา 7 วัน ก่อนที่จะเดินทางออกนอกพื้นที่ แต่คำสั่งจังหวัดล่าสุดได้มีการระบุว่านักท่องเที่ยวที่ได้รับวัคซีนต้องอยู่จังหวัดภูเก็ตไม่น้อยกว่า 14 วัน ก่อนเดินทางไปยังพื้นที่อื่นในประเทศ โครงการ Phuket Sandbox ได้รับการอนุมัติภายใต้เงื่อนไขดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น นักท่องเที่ยวจะต้องอยู่ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต 14 วันและต้องแสดงผลการตรวจ COVID-19 เป็นลบก่อนเดินทางไปยังจังหวัดอื่น (Thaiontours, 2564)

การท่องเที่ยวในประเทศไทยรูปแบบ Sandbox นั้น เป็นการใช้พื้นที่ในจังหวัดภูเก็ตเพื่อทดสอบความสามารถและความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาพักผ่อน ท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต รวมถึงเป็นการกระตุ้นภาคเศรษฐกิจในพื้นที่ระหว่างชุมชนกับนักท่องเที่ยว ซึ่งจะ

เห็นได้ถึงรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาครัฐที่จะดำเนินควบคู่ไปกับการ
ท่องเที่ยวรูปแบบ Sandbox ที่จะเกิดขึ้นภายในประเทศในอนาคตอันใกล้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวแบบ Sandbox กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวรูปแบบ Sandbox

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์จากเอกสารเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ศึกษาข้อมูลเอกสาร
โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ บทความ วารสาร รายงานการวิจัย และข้อมูลจาก
อินเทอร์เน็ต รวมถึงการสังเกตการณ์ผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูล
จากเอกสารข่าว สื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อค้นหาข้อมูลที่แท้จริง ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย
สำหรับการให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นผู้ที่แสดงความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. รายการ Sci Find (Phuket Sandbox คืออะไร)
2. รายการ Open Eyes By Doctor Kate (รีวิวก Phuket Sandbox กลับไทย เอกสารอะไรที่ต้องมี)
3. รายการ workpointTODAY HASHTAG (สรุปภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ โครงการนำร่องเปิด
ประเทศ)
4. รายการ เรื่องเด่นทั่วไทย MGR Online VDO (“phuket Sandbox” ความหวัง...ฟื้นฟู
ท่องเที่ยว-เศรษฐกิจภูเก็ต)
5. Thaiontours : เรื่อง ภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ (Phuket Sandbox): แผนการเปิดประเทศไทยโดยไม่
ต้องกักตัว
6. กรมประชาสัมพันธ์ : เรื่อง Phuket Sandbox

ผลการวิจัย

1. ศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวแบบ Sandbox กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่า เป็นโครงการ
ที่อนุญาตให้ท่องเที่ยวที่เดินทางจากต่างประเทศและได้รับวัคซีนครบโดส สามารถเข้าไปในพื้นที่จังหวัด
ภูเก็ตได้โดยไม่ต้องกักตัวและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังภูเก็ตต้องพักในโรงแรมที่ได้รับเครื่องหมาย
รับรอง SHA Plus (SHA+) เท่านั้น ซึ่งเครื่องหมาย SHA+ คือ สัญลักษณ์มาตรฐานท่องเที่ยวปลอดภัย

ด้านสุขอนามัย ออกโดยททท.และ สธ. เพื่อยืนยันมาตรการด้านความปลอดภัยและสุขภาพที่มีมาตรฐาน แก่ผู้ประกอบการที่ผ่านเกณฑ์ หลังการเข้าพักตามระยะเวลาที่กำหนด และตรวจไม่พบเชื้อโควิด-19 จะสามารถเดินทางไปยังพื้นที่อื่นๆ ในประเทศได้

เงื่อนไขของภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ สำหรับนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

1. นักท่องเที่ยวต้องมาจากกลุ่มประเทศเสี่ยงต่ำ และปานกลาง (ตามที่กระทรวงสาธารณสุข กำหนดและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เลือกบางประเทศ)

2. ต้องอยู่ในประเทศความเสี่ยงต่ำ และปานกลาง อย่างน้อย 21 วันก่อนเดินทางเข้าพื้นที่

3. ได้รับวัคซีนที่รับรองโดย อย. หรือองค์การอนามัยโลก ครบกำหนด ตามประเภทวัคซีนอย่างน้อย 14 วัน และมีเอกสารรับรองการได้รับวัคซีน (Vaccine Certificate) อย่างถูกต้อง

4. มีผลการตรวจโควิด-19 RT-PCR ภายใน 72 ชั่วโมง

5. กรณีเคยติดเชื้อ ต้องได้รับวัคซีนครบตามประเภทของวัคซีน อย่างน้อย 14 วัน

6. มีประกันสุขภาพ ที่ครอบคลุมโควิด-19 วงเงินคุ้มครองไม่ต่ำกว่า 1 แสนดอลลาร์สหรัฐ

7. กรณีเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี มากับผู้รับวัคซีนให้เดินทางพร้อมผู้ปกครองได้

8. มีหนังสือรับรองบุคคลที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร (Certificate of Entry -COE)

เงื่อนไขเมื่อเดินทางถึง และระหว่างอาศัยในจังหวัดภูเก็ต ดังต่อไปนี้

1. มาตรการตรวจคัดกรองอาการและการดำเนินพิธีการตรวจคนเข้าเมือง

2. ให้ใช้ระบบติดตามหรือติดตั้งแอปพลิเคชันตามที่ทางราชการกำหนด โดยให้เปิดระบบติดตามดังกล่าวไว้ตลอดเวลา เพื่อเฝ้าระวังหรือติดตาม อาการระหว่างที่ผู้เดินทางพำนักอยู่ในพื้นที่ จังหวัดน่านรณรงค์ด้านการท่องเที่ยว

3. ให้เดินทางออกจากท่าอากาศยานไปยังโรงแรมหรือสถานที่พักโดยยานพาหนะที่จัดไว้เป็นการเฉพาะ โดยต้องไม่มีการแวะหรือหยุดพัก ณ สถานที่ใด ๆ ก่อนถึงโรงแรมหรือสถานที่พัก

4. ให้มีการตรวจหาเชื้อโรคโควิด - 19 โดยวิธี RT-PCR ณ สถานที่ที่ทางราชการกำหนด โดยผู้เดินทางรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง

เงื่อนไขก่อนเดินทางออกจากจังหวัดภูเก็ตไปยังพื้นที่จังหวัดอื่นภายในประเทศไทย ดังต่อไปนี้

1. ให้ตรวจหาเชื้อโรคโควิด - 19 โดยวิธี RT-PCR กรณีประเทศ/พื้นที่ปลายทางกำหนด โดยผู้เดินทางเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

2. ในกรณีผู้เดินทางออกจากพื้นที่จังหวัดน่านรณรงค์ด้านการท่องเที่ยวไปยังจังหวัดอื่นภายใน ราชอาณาจักร ให้ผู้เดินทางแสดงหลักฐานการพำนักที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดน่านรณรงค์ด้านการท่องเที่ยว

พร้อมหลักฐานผลการตรวจหาเชื้อโรคโควิด - 19 โดยวิธี RT-PCR ตามข้อ 4.2) ข. ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อของจังหวัดต้นทางและจังหวัดปลายทางตามหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่ทางราชการกำหนด (Thaiontours, 2564)

2. ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวรูปแบบ Sandbox

ด้านเศรษฐกิจ จากวิกฤตการณ์โรคระบาด Covid-19 ที่ผ่านมามีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจตกต่ำ ซึ่งในปัจจุบันมีความถดถอยลงอย่างมาก อัตราการจ้างงานลดลง ผู้คนขาดแคลนคุณทรัพย์ในการเลี้ยงชีพ ทำให้ประชาชนในจังหวัดภูเก็ตได้รับความเดือดร้อนอย่างหนัก จึงทำให้มีโครงการ Phuket Sandbox กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ส่งผลให้การประกอบอาชีพของประชาชนในจังหวัดมีความเจริญรุ่งเรืองมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การค้าขายของบริเวณหาดต่างๆ การค้าขายของบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ และรถรับจ้างประจำทางหรือรถรับจ้างไม่ประจำทาง ต่างได้รับผลกระทบที่ดีตามไปด้วย

จึงเห็นได้ว่าโครงการ Phuket Sandbox เป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจในจังหวัดภูเก็ต ทั้งด้านผู้ประกอบการโรงแรม ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ให้กับจังหวัดภูเก็ตอีกครั้ง เพราะรายได้หลักของภูเก็ตมาจากการท่องเที่ยว และเป็นโครงการนำร่องที่ดีสำหรับการเปิดประเทศ เพราะจะได้ทดสอบระบบต่างๆ เพื่อนำไปใช้กับจังหวัดอื่นๆ ผลกระทบในด้านลบอาจจะเกิดการระบาดขนาดใหญ่ได้อีกครั้ง ถึงแม้ว่านักท่องเที่ยวจะฉีดวัคซีนแล้ว และผ่านการคัดกรองอย่างเข้มงวด แต่วัคซีนบางตัวมันไม่สามารถป้องกันได้ทุกสายพันธุ์ คนส่วนใหญ่ในจังหวัดภูเก็ตได้รับวัคซีนซิโนแวค (Sinovac) ซึ่งยังไม่มีงานวิจัยออกมารับรองว่าสามารถป้องกันได้ทุกสายพันธุ์

การอภิปรายผล

1. ศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวแบบ Sandbox กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่า เป็นโครงการที่อนุญาตให้ท่องเที่ยวที่เดินทางจากต่างประเทศและได้รับวัคซีนครบโดส สามารถเข้าไปในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตได้โดยไม่ต้องกักตัวและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังภูเก็ตต้องพักในโรงแรมที่ได้รับเครื่องหมายรับรองเท่านั้น หลังการเข้าพักตามระยะเวลาที่กำหนด สามารถเดินทางไปยังจังหวัดอื่นในประเทศไทยได้ รัฐบาลผ่อนคลายนโยบายต่างๆ ที่เป็นการจำกัดการเดินทางและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทำให้เศรษฐกิจและธุรกิจภายในประเทศค่อยๆ ทยอยกลับมาเริ่มดำเนินการได้อีกครั้งหนึ่ง รวมไปถึงเตรียมการเพื่อเปิดให้มีการท่องเที่ยวในประเทศ และเปิดให้ชาวต่างชาติบางส่วนสามารถเดินทางเข้ามาในประเทศไทยได้ (แผนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากผลกระทบของไวรัสโควิด -19, 2564) การ

ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีการยืนยันแผนเปิดเมืองภูเก็ตในวันที่ 1 กรกฎาคม 2564 เป็นต้นไป เพื่อรับนักท่องเที่ยวที่ฉีดวัคซีนครบ 2 เข็ม โดยไม่มีการกักตัวและมีการระบุต้องอยู่ในภูเก็ตเป็นเวลาเพียง 7 วัน ก่อนเดินทางไปยังพื้นที่อื่นในประเทศ (ราชกิจจานุเบกษา, 2564) การอาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ตจะต้องพักโรงแรมที่ทางโครงการจัดสรรให้ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังภูเก็ตต้องพักในโรงแรมที่ได้รับเครื่องหมายรับรอง SHA Plus (SHA+) เท่านั้น (คำสั่งจังหวัดภูเก็ต, 2564)

2. ผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวรูปแบบ Sandbox ส่งผลกระทบในเชิงบวกและเชิงลบต่อด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจะเห็นได้จากผู้คนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบทางลบจากโควิด-19 ทำให้สภาพเศรษฐกิจแย่ลง จึงทำให้มีโครงการ Phuket Sandbox เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต รัฐบาลได้ดำเนินการเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาด โดยใช้มาตรการลดค่าใช้จ่ายประจำของประชาชน อาทิ ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า และใช้มาตรการด้านการคลังในการช่วยเหลือเยียวยาค่าใช้จ่ายให้แก่ ประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบผ่านโครงการ "เราไม่ทิ้งกัน" (แผนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากผลกระทบของไวรัสโควิด -19, 2564) รัฐบาลจัด โครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ เริ่มมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเป็นจำนวนมากภายใต้มาตรการควบคุมการแพร่ระบาดอย่างเข้มข้นจากหน่วยงานต่างๆ เริ่มสร้างรายได้ให้คนในพื้นที่ มีจุดขายคือความอุดมสมบูรณ์และสวยงามของทะเลในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ไม่มีนักท่องเที่ยวทำให้ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู ส่วนเรื่องค่าอาหาร ค่าที่พัก ผู้ประกอบการช่วยกันลดราคาเพื่อดึงดูดลูกค้า เชื่อกันว่าในปี 2565 จ.ภูเก็ต จะมีนักท่องเที่ยวเพิ่ม 30-50 เปอร์เซ็นต์ เพราะต่างชาติให้การยอมรับความสำเร็จภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ เราต้องผลักดันอย่างเต็มพิกัด เนื่องจากได้เปรียบกว่าหลายประเทศ (ไทยรัฐ, 2565)

ข้อเสนอแนะ

7.1 ควรมีการศึกษาเรื่องในทำนองเดียวกันนี้ สำหรับแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อง่ายต่อการนำข้อมูลมาใช้ในการเปรียบเทียบและเสนอแนวคิดเชิงลึกต่อไป

7.2 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค Covid-19 ส่งผลให้การดำเนินงานวิจัยในพื้นที่เป็นไปด้วยความลำบาก หากในอนาคตสถานการณ์ดีขึ้น ควรมีการลงพื้นที่จริงให้มากยิ่งขึ้น

7.3 ควรมีการศึกษาเรื่องเดียวกันในหลายๆมิติ เพื่อการเปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูล

References

- Innnews. (2021). What is Phuket Sandbox? Are Thai people and foreigners different conditions?. Retrieved 4 October 2021, from https://www.innnews.co.th/news/news_132366/?fbclid=IwAR1mGI8srqubBYqHYqdH075ksE7uR-MqYkLTKehFV084A3zjpH_IJyT7zA
- Mgonline. (2021). Income from tourists from the "Phuket Sandbox" project. Retrieved 25 October 2021, from <https://mgonline.com/south/detail/9640000081356?fbclid=IwAR3k6se9oQdUEfpVthbThtNukfF5qd4daQgp0I3IB02iysPmRWRPeDZ5-Ek>
- Prachachat. (2021). Open 5 conditions cancel “Phuket Sandbox”. Retrieved 23 September 2021, from <https://www.prachachat.net/tourism/news-697941>
- Prachachat. (2021). Phuket is turbulent as tourists are surging. Retrieved 23 September 2021, from <https://www.prachachat.net/local-economy/news-835490>
- Thaiontours. (2021). Phuket Sandbox Plans to open Thailand without quarantine. Retrieved 20 September 2021, from <https://thaiontours.com/thailand/phuket-sandbox-thailand-without-quarantine>
- Thaipost. (2022). Open Phuket Sandbox numbers for 2 months, generating income of 1,634 million baht. Retrieved 8 October 2021, from https://www.thaipost.net/main/detail/115647?fbclid=IwAR2TUpUMH_MHVhlZYuaA_uI6jghFUSFFzxytuss8ijYOsN5PJtRjD5s-LIs
- Thairath. (2021). Phuket Sandbox Tourists Killed. Retrieved 30 September 2021, from https://www.thairath.co.th/news/crime/2159177?fbclid=IwAR1J92lewpjCnZrP8bkCTn92VdPuc6zZdwWEv76ZW0aT_yEc3tQcJW6FmDU
- Womentravelthailand. (2021). General Information – Phuket Sandbox. Retrieved 29 October 2021, from <http://www.womentravelthailand.com/phuket-sandbox-info/?fbclid=IwAR0hf7Jj1ziJUsqps2imBs2OBctu-D7xjrU3rONJk0LbWCQsJIP7tnuWIOY>
- Workpointtoday. (2021). 2 months “Phuket Box”. Retrieved 1 October 2021, from <https://workpointtoday.com/phuket-sandbox-2-month/?fbclid=IwAR2fe4nYJeBA4Ln8gvi9figmy1a8gV0BekPESeiHFiMedG9AH6VDRITU5og>

ปรัชญาและศาสนา, ประเพณีวัฒนธรรม,
ศิลปกรรม, ดนตรีและนาฏศิลป์

Abstract

Creation of books, illustrated stories of Santana traditions. The objective is to study information about the history of the Santana Tradition and to create an illustrated book on the Santana Tradition. In this operation for children 6-9 years old for presentations and teaching. To provide knowledge about local traditions and to have researched and gathered information about the Santana traditions. Let's analyze the information that has been obtained. From a book of illustrated stories in the Santana Tradition that will be analyzed, the data is 21 x 21 cm. size 36 pages. Create a storyline, story line, character design, story board design, use Adobe Photoshop, draw scenes and paint, analyze work and bring problems to be solved to improve work.

The results showed that The problem of unfinished book design principles Inaccurate arrangement of illustrations and letters, use of color, use of all castes in the preparation of the book. Shadow retention is not very good. and the proportions of the characters are still disproportionate This illustrated storybook allows readers to learn about the history of traditions, beliefs, stories that occurred, as well as the wisdom of the people in the community and the traditions of Santa who became part of the culture.

Keywords: creation, Illustration of books, Sandonta

บทนำ

วันแซนโฌนตา หรือวันเบ็ฌ์ฌ์ฌ์ (วันสารทใหญ่) ประเพณีแซนโฌนตา เป็นประเพณีหนึ่งที่มีความสำคัญ และปฏิบัติสืบทอดติดต่อกันมายาวนาน นับเป็นพัน ๆ ปีของชาวเขมร ที่แสดงออกถึงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ สะท้อนให้เห็นความรัก ความผูกพัน ความกตัญญูรู้คุณของสมาชิกในครอบครัว เครือญาติ และชุมชน โดยจะประกอบพิธีกรรมตรงกับวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ของทุกปี ซึ่งเมื่อถึงวันนั้นลูก หลาน ญาติ พี่น้องที่ไปประกอบอาชีพ หรือตั้งถิ่นฐานอยู่ที่อื่น ไม่ว่าจะใกล้ หรือไกลจะต้องเดินทางกลับมารวมญาติ เพื่อทำพิธีแซนโฌนตา เป็นประจำทุกปีแซนโฌนตาเป็นภาษาเขมร แซน หมายถึง การเซ่น การเซ่นไหว้ การบวงสรวง โฌนตา หมายถึง การทำบุญให้ปู่ย่า ตายาย หรือ บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ประเพณีแซนโฌนตา จึงหมายถึง ประเพณีการเซ่นไหว้ผีบรรพบุรุษ ที่นับได้ว่าเป็นประเพณีสำคัญที่คนไทยเชื้อสายเขมร มีการสืบทอดกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน นอกจากประเพณี

แซนโชนตาจะเป็นการอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผีบรรพบุรุษ ปู่ย่า ตายาย พ่อแม่ จุติมุ่งหมายรองของการออก
กุศลโลบายของบรรพบุรุษ คือ การแสดงถึงความกตัญญูต่อกตเวทิตะของลูกหลานที่แสดงต่อผู้มีพระคุณที่
ล่วงลับไปแล้ว และเพื่อให้ลูกหลาน ญาติมิตรจะได้มารู้จักกันสร้างความสามัคคี สร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
เป็นที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน. (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์, 2564)

ประเพณีแซนโชนตา ถือเป็นวันสารทเดือนสิบของชาวไทยเชื้อสายเขมร ที่ลูกหลานจะมา
รวมตัวกันเพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษผู้ล่วงลับประเพณีวันสารทของคนวัฒนธรรมเขมร
ครอบครัวและเครือญาติได้กลับมาพบหน้ากัน เพื่อทำบุญให้บรรพบุรุษผู้ล่วงลับ เจกเช่นเดียวกับ "วัน
สารทไทย", "วันสารทจีน" และในวัฒนธรรมของชาวเขมรก็มีประเพณี "วันสารทเขมร" หรือที่เรียกกัน
ว่า "ประเพณีแซนโชนตา" ซึ่งชาวเขมร รวมทั้งชาวไทยเชื้อสายเขมรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ของ
ประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญกับประเพณีนี้เป็นอย่างยิ่งวันแซนโชนตา หรือ ใจแซนโชนตา ตรงกับ
วันแรม 14 ค่ำ เดือน 10 ของทุกปี ซึ่งในปี 2563 วันแซนโชนตา ตรงกับวันนี้ (16 กันยายน) คำว่า "ใจ"
หมายถึง วัน คำว่า "แซน" หมายถึง การเซ่นไหว้ การบวงสรวง คำว่า "โชน" หมายถึง ย่าหรือยาย คำว่า
"ตา" หมายถึง ปู่หรือตา ดังนั้นประเพณีนี้จึงหมายถึง การเซ่นไหว้ปู่ ย่า ตายาย หรือบรรพบุรุษที่ล่วงลับ
ไปแล้ว ถือเป็นวันสารทเดือนสิบของชาวเขมร ในช่วงเวลานี้ ลูกหลานชาวเขมรที่ไปทำงานในพื้นที่ต่าง
ๆ จะเดินทางกลับมาหาครอบครัวกันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา เพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลแก่บรรพบุรุษ
เป็นการแสดงออกถึงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณทั้งนี้ ชาวเขมรมีความเชื่อว่า เมื่อถึงวันแรม 1 ค่ำ เดือน
10 ประตูยมโลกจะเปิด เพื่อให้ผู้รับกรรมที่อยู่ในนรกได้เดินทางมาเยี่ยมญาติได้ ชาวเขมรจึงจัด
ทำอาหาร ขนม ข้าวต้ม ในตอนเย็นของวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 10 และพอรุ่งเช้าวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 ก็จะ
นำอาหาร ขนม ข้าวต้ม ไปทำบุญอุทิศส่วนกุศลที่วัด เรียกว่า "วันเป็นตุง" โดยเชื่อว่าผีจะออกมาจาก
ยมโลกได้ 15 วัน หลังจากนั้นต้องกลับไปรับกรรมในยมโลกตามเดิม จากวันเป็นตุงนับไปอีก 15 วัน
(นับจากวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 10) จะตรงกับวันแรม 14 ค่ำ เดือน 10 ของทุกปี คือ "วันเป็นทม" ซึ่งเป็น
วันที่ประกอบพิธีแซนโชนตา อีกส่วนสำคัญคือการเตรียม "บายเบ็ญ" โดยเตรียมอาหาร ผลไม้ หมากพลู
บุหรี่ ใ้กระตังเล็ก ๆ หลายใบ และจัดใ้กระตังใบใหญ่สัก 2 ใบ นำมาตั้งไว้นอกรั้วบ้านในวันแรม 15
ค่ำ เพื่อให้ผีที่ไม่มีญาติ การประกอบพิธีแซนโชนตา แต่ละบ้านจะเตรียมเครื่องเซ่นไหว้ต่าง ๆ ทั้งอาหาร
คาว-หวาน ผลไม้ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อเซ่นไหว้ศาลปู่ตาประจำหมู่บ้าน เช่นไหว้ศาลพระภูมิประจำบ้าน
ประกอบพิธีกรรมแซนโชนตาที่บ้าน และประกอบพิธีกรรมที่วัด โดยการทำเช่นนี้เพื่อให้บรรพบุรุษรับ
ผลบุญกุศลที่อุทิศไป ทำให้บ่วงกรรมที่มีบรรเทาลง ซึ่งชาวเขมรยึดถือประเพณีนี้สืบทอดกันมาอย่าง
ยาวนานด้วยความเชื่อที่ว่าถ้าในยุคของคนได้แซนโชนตาให้แก่ผีบรรพบุรุษ ปู่ย่า ตายาย พ่อแม่ ไปแล้ว

รุ่นลูกจะต้องแซง โฉนดมาให้ตนเหมือนกัน เพื่อให้ลูกหลานต้องปฏิบัติสืบทอดต่อ ๆ กันไป เข้าวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 ญาติหรือลูกหลานนำอาหารจำนวนมากมาทำบุญที่วัด บรรพบุรุษก็จะเกิดความปลื้มอก ปลื้มใจ เมื่อถึงกำหนดวันที่ต้องกลับไปนรก ก็จะอวยพรให้ญาติหรือลูกหลานมีความสุขความเจริญ ประกอบอาชีพประสบผลสำเร็จ มีเงินมีทองใช้ แต่ถ้าไม่เห็นลูกหลานเตรียมสำรับไว้ให้ ก็จะรู้สึก โศกเศร้า ผิดหวัง จนโกรธและสาปแช่งญาติหรือลูกหลานไม่ให้มีความสุขความเจริญ ดังนั้นชาวเขมรจึง ประกอบพิธีนี้สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์, 2563)

ประเพณีแซง โฉนดมาเป็นประเพณีของชาวไทยเชื้อสายเขมร นับวันนั้นยิ่งหาดูยากมาก เพราะ สมัยนี้ครอบครัวเล็กๆ ไม่มีเวลามากพอที่จะมาจัดพิธี ส่วนมากจะเป็นครอบครัวใหญ่จะจัดพิธีขึ้นนี้มา จึงใช้หนังสือภาพประกอบช่วยอธิบายให้เรื่องนั้นชัดเจนยิ่งขึ้นและนอกจากนี้หนังสือภาพประกอบ สำหรับเด็กยังมีรายละเอียดอื่นๆ ในภาพที่จะช่วยให้เด็กเกิดความคิดจินตนาการต่อเนื่องได้อีกอัน ได้แก่ องค์ประกอบของภาพ รูปแบบในภาพ สี น้ำหนักของสี และเทคนิคในการสร้างสรรค์ เป็นต้น และยังช่วยอธิบายเสริมเนื้อหาให้ชัดเจนหนังสือภาพประกอบและเสริมสร้างเนื้อหาให้เกิดความเข้าใจเกิดความถูกต้องชัดเจน โดยเฉพาะหนังสือภาพประกอบจะต้องถูกต้องและชัดเจน หนังสือภาพประกอบ ไม่จำเป็นต้องเหมือนจริงก็ได้ ผู้วาดภาพประกอบหรือนักวาดภาพสามารถคิดสร้างสรรค์ขึ้นมาเองได้ ตามเนื้อหาของเรื่องราว โดยให้เกิดความสอดคล้องหรือมีความสัมพันธ์กับเรื่องหรือเนื้อหา ซึ่งหนังสือ ภาพประกอบนั้นจะช่วยดึงดูดความสนใจของเด็กและมีส่วนช่วยให้เด็กมีความสนใจในหนังสือเป็นอย่างมาก ซึ่งเด็กในช่วงวัยตอนกลางหรือเด็กระดับประถมศึกษาตอนต้น (ช่วงอายุ 6 – 9 ปี) พัฒนาการ ของเด็กในวัยนี้จะเริ่มเรียนรู้และมีประสบการณ์เพิ่มขึ้นรู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจ เลือกทำในสิ่งที่ ตนสนใจ มีความรับผิดชอบมากขึ้นสามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้วได้อย่างแม่นยำสามารถเรียนรู้ได้ มากกว่าวัยเด็กตอนต้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดทำหนังสือภาพประกอบนิทานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของประเพณีแซง โฉนดและใช้แนวคิดเทคนิคในการวาดภาพหนังสือภาพประกอบนิทานที่สอดคล้องเนื้อหา ด้วยการ แต่งเนื้อเรื่อง ออกแบบภาพประกอบที่มีความสวยงามและมีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย หนังสือ ภาพประกอบนิทานเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กที่มีอายุตั้งแต่ 6 ขวบขึ้นไปและประชาชนทั่วไปได้ทราบ ถึงความเป็นมาที่มีความเข้าใจยาก และยังเป็นสื่อที่ทำให้ผู้อ่านนั้นได้เรียนรู้วิถีคิดของคนไทยเชื้อสาย เขมรที่มีความเชื่อต่างๆเกี่ยวกับประเพณีแซง โฉนดที่สืบทอดมายาวนาน

ชาวไทยเชื้อสายเขมร เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีการนับถือ“ผีบรรพบุรุษ” หรือ“โฌน ตา” หมายถึง ผีปู่ย่าตายาย และบุพการีที่เสียชีวิตไปแล้วอย่างเหนียวแน่น และถือปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน ปัจจุบันยังคงมีการเซ่นไหว้เพื่อบอกกล่าวผีบรรพบุรุษเมื่อมีเด็กเกิดใหม่ งานบวช งานแต่งงาน หรือ เวลาประสพ โชคดีในชีวิต เพื่อให้ดวงวิญญาณ ได้ร่วมรับรู้และ แสดงความยินดีแต่ถ้าหากมีสมาชิกครอบครัวประสพเคราะห์กรรม ป่วยไข้ไว้สาเหตุก็ต้อง มีพิธีเซ่นไหว้ขอขมา ทุกปียังมีงานบุญหรือประเพณีสำคัญประจำปีที่ได้รับการปฏิบัติสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันเพื่อรำลึกถึงบรรพบุรุษผู้ล่วงลับ ชาวไทย เชื้อสายเขมรเรียกว่า“แซน โฌนตา”และกำหนดให้มีการประกอบพิธีเซ่นไหว้ภายในครอบครัว หรือสายตระกูลในวันแรม 14 ค่ำ เดือน 10 คำว่า“แซน โฌนตา” เป็นภาษาเขมรถิ่นไทย “แซน” เป็นคำกริยาแปลว่าเซ่นไหว้หรือบูชา “โฌนตา” เป็นคำนาม ตามรูปคำแปลว่า ยายตา มีนัยได้ทั้งคนตายและคนเป็นขึ้น อยู่กับบริบทที่ใช้ในที่นี้หมายถึงบรรพบุรุษทั้งหลายทั้งปวงที่ล่วงลับไปแล้วอาทิพ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เรียกรวมๆ ว่า “โฌนตา”“แซนโฌนตา” (อัญญาจักษ์ ชมดี, 2553)

2. สร้างสรรค์หนังสือภาพประกอบนิทานประเพณีแซน โฌนตา

แซน โฌนตา หรือบางท่านสะกดว่า แซน โคนตา เป็นประเพณีเซ่นไหว้ผีและบรรพบุรุษของชาวไทยเชื้อสายเขมร รวมถึงชาวเขมรหรือกัมพูชาด้วย เป็นการรำลึกและอุทิศส่วนกุศลแด่บรรพบุรุษผู้ล่วงลับ อาจเรียกว่าเป็นประเพณีในเทศกาลสารท คคล้ายกับประเพณีสลากภัต ตานก๋วยสลาก หรือบุญเดือนสิบในภาคอื่นๆ แต่อาจแตกต่างในรายละเอียดแซน โฌนตาเป็นภาษาเขมร คำว่า “แซน” ภาษาไทยตรงกับคำว่า “เซ่น” หมายถึงการเซ่นไหว้ ส่วนคำว่า “โฌนตา” แปลว่า ยายตาใกล้เคียงกับคำว่าบรรพบุรุษ ญาติโกโหติกา ดังนั้นความหมายของแซน โฌนตา ก็คือการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ล่วงลับไปแล้ว โดยเฉพาะบรรพบุรุษหรือญาติที่ใกล้ชิด และหมายรวมทั้งผู้ที่ล่วงลับไปแล้วโดยไม่เจาะจงว่าเป็นใครด้วย ประเพณีแซน โฌนตาเริ่มจัดตั้งแต่วันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 10 เรียกกันว่า “โฌนเบ็ญท์ต๊อจ” หรือ “วันเบ็ญท์ต๊อจ” (บางคนสะกดว่า เบ็น ต๊อจ) หรือวันเบ็ญท์เล็ก หรือวันสารทเล็ก ถือว่าเป็นวันเริ่มงานวันแรก ช่วงเวลาระหว่างนั้นภาษาท้องถิ่นสุรินทร์เรียกว่า “วันกันซ็อง” (กันสงฆ์) หมายถึงการปรนนิบัติวัดตากต่อพระสงฆ์ จนกระทั่งถึงการทำบุญครั้งใหญ่ในวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 เรียกว่า “โฌนเบ็ญท์ทม” หรือ “วันเบ็ญท์ทม” (บางคนสะกดว่า เบ็นทม) หรือวันเบ็ญท์ใหญ่ หรือวันสารทใหญ่คำว่า “เบ็ญท์” ตรงกับภาษาไทยว่า “บุญ” แปลว่าการรวมให้เป็นก้อน การปั้นให้เป็นก้อน การหาเลี้ยงชีวิตหรือหมายถึงก้อนเหตุที่จัดงานบุญกันในเดือน 10 นี้ ก็ด้วยว่าเดือนนี้ตอนกลางคืนพระจันทร์จะอับแสงและมืดกว่าเดือนอื่นๆ เชื่อกันว่าเป็นช่วงเวลาที่ยมบาลจะปลดปล่อยวิญญาณให้ขึ้นมาปะปนกับมนุษย์บนโลก เพื่อเยี่ยมเยียนญาติพี่น้องและรอรับส่วนบุญทั้งจากญาติพี่น้องและบุคคล

อื่น โดยผ่านพิธีกรรมการทำบุญอุทิศไปให้เล่ากันว่าในสมัยก่อน ช่วงเทศกาลแซนโฎนตา พอดกกลางคืนคนมักจะได้ยินเสียงคนคุยกันที่ได้ลุ้นเรื้อน เมื่อมองลอดช่องพื้นกระดานลงไปจะเห็นคนผมหงอกผมหดั่งผิงไฟคุยกัน แต่ฟังไม่รู้เรื่องว่าพูดภาษาอะไร คนเฒ่าคนแก่บอกว่ำนั่นคือ “ขม้อจ โฎนตา” หรือผีปู่ย่าตายาย ที่เทวดาท่านปล่อยให้มาเยี่ยมลูกหลานและรับส่วนบุญกุศลที่ลูกหลานอุทิศให้ ในช่วงเทศกาลแซนโฎนตาจะมีประเพณีที่เรียกว่า “จูนโฎนตา” คือ บรรดาลูกหลานญาติพี่น้องจะกลับมาบ้านมาไหว้พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย และญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ และจะนำเอามะพร้าว ข้าวสารเหนียว ขนมต่างๆ มามอบให้ หรืออาจมอบเงินด้วย เพื่อให้ท่านได้ใช้ทำบุญในประเพณีแซนโฎนตา หากพ่อแม่ ปู่ย่าตายายเสียชีวิตไปแล้ว ก็จะไปกราบไหว้ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพและมอบข้าวของเงินทองให้ หรือถ้าทำไม่ได้ก็จะนำสิ่งของเหล่านี้ไปถวายพระที่วัดแทน เหมือนกับเป็นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ญาติผู้ใหญ่หรือบรรพบุรุษที่ล่วงลับแซนโฎนตามีขั้นตอนการทำพิธีกรรมดังนี้ ซึ่งแต่ละท้องถิ่นอาจมีรายละเอียดปลีกย่อยแตกต่างกัน (มี หมั่นดี, 2542)

สร้างสรรค์หนังสือภาพประกอบนิทานประเพณีแซนโฎนตา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากประวัติความเป็นมาและประเพณีแซนโฎนตา นำเนื้อหาที่ได้มากำหนดขอบเขตและทิศทางการเล่าเรื่องวางโครงเรื่อง เขียนเนื้อเรื่อง ออกแบบการ์ตูนแรคเตอร์ ทำการศึกษาเกี่ยวกับหลักการออกแบบหนังสือนิทาน การเขียนโครงเรื่อง หลักการออกแบบคาแรคเตอร์ การออกแบบหนังสือสำหรับเด็ก องค์ประกอบศิลป์ ทฤษฎีสี ทฤษฎีสุนทรียภาพ หลักการออกแบบของสิ่งพิมพ์ รวมถึงหลักการวาดภาพ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ภาพประกอบ ทำการออกแบบภาพร่างและรูปเล่มจำลอง แล้วจึงใช้โดยใช้โปรแกรม Adobe Phoptshop CS6 ในการวาดเส้น ลงสี จัดหน้า จัดทำในรูปเล่มของหนังสือ จนได้หนังสือภาพประกอบนิทานประเพณีแซนโฎนตา ขนาดรูปเล่มขนาด 21 x 21 เซนติเมตร จำนวน 36 หน้า ดังจะกล่าวต่อไปนี้

2.1. เนื้อเรื่อง

อลิซเด็กสาวลูกครึ่งอังกฤษ แม่ของเธอได้พาเธอนั้นกลับไปยังบ้านเกิดแม่ เพื่อมาร่วมประเพณีแซนโฎนตา แต่อลิซนั้นไม่ได้สนใจตามประสาเด็ก จึงได้วิ่งหนีออกไปในหมู่บ้าน แต่แล้วอลิซกลับหลงทาง เธอจึงเดินไปตามทางเรื่อยๆ จึงเจอกับเด็กสาวคนหนึ่ง เด็กสาวได้ชวนอลิซไปเที่ยวดูประเพณีอะไรบางอย่างที่วัด เมื่อไปถึงอลิซจึงสงสัยว่าเธอทำอะไรกัน แต่จู่ๆวิญญาณก็ได้ลอยผ่านหน้าอลิซไป อลิซตกใจกลัวเด็กสาวจึงหันไปบอกกับอลิซว่า ไม่เป็นไร วิญญาณเหล่านี้เขาไม่ทำร้ายหรือใครๆ ทุกคนต่างยิ้มแย้มมีความสุข อลิซจึงถามเด็กสาวว่านั่นเขาทำอะไรกัน เด็กสาวจึงบอกกับอลิซว่า “ประเพณีนี้เรียกว่าประเพณีแซนโฎนตา เป็นประเพณีของคนไทยเชื้อสายเขมร ที่หนึ่งปีมีครั้งเดียว เขา

2.2 การออกแบบการ์ตูนเรคเตอร์

ภาพที่ 1 ตัวละครอลิซ

อลิซ เป็นตัวละครหลักในการดำเนินเรื่อง มีลักษณะนิสัย เป็นคนทะเล้น ขี้เล่น อยากรู้ อยากเห็น แต่กลับไม่สนใจประเพณีของไทยเลย

ภาพที่ 2 ตัวละครเด็กสาว (วิญญาน)

เด็กสาว (วิญญาน) เป็นตัวละครหลักในการดำเนินเรื่อง เป็นวิญญานลูกพี่ลูกน้องของอลิซ

ภาพที่ 3 ตัวละครหลวงตา

ตัวละคร หลวงตา เป็นตัวละครในการเรื่องเกี่ยวกับพุทธประวัติ มีลักษณะใจดี

ภาพที่ 4 ตัวละครแม่พิมพ์

ตัวละคร แม่พิมพ์ มีลักษณะใจดี เรียบร้อย เป็นคนไทยเชื้อสายเขมร

ภาพที่ 5 ตัวละครวิญญาณ

ตัวละคร วิญญาณเป็นวิญญาณของเหล่าญาติที่ได้ล่วงลับไปแล้ว

2.3 การออกแบบปกหนังสือ

ภาพที่ 6 ภาพปกหน้าและปกหลัง

ด้านการจัดองค์ประกอบของปกหนังสือภาพประกอบ ในการนำตัวละครหลักมาจัดวางจะเลือกภาพที่มีลักษณะใกล้เคียงกับภาพข้างในและดึงส่วนสำคัญนำมาจัดวางเพื่อดึงดูดความสนใจ และเป็นที

ระดุดตาของผู้คนที่พบเห็น ตลอดจนลีลาของรูปภาพที่เป็นสิ่งบอกถึงลักษณะ และบรรยากาศของสถานที่นั้นๆ

เนื้อหาของหนังสือที่ใช้ในการนำเสนอ หน้าปกเป็นหน้าแรกของหนังสือ ในส่วนของหน้าปกหนังสือ จะประกอบไปด้วยตัวละครหลักสองตัวที่อยู่ในเนื้อเรื่องและอาหารต่างๆ ซึ่งหน้าปกก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้รู้ว่าภายในหนังสือเล่มนี้ต้องการที่สื่อถึงอะไร ส่วนการใช้สีจะใช้สีที่มีความโดดเด่นเพื่อสร้างความดึงดูดให้กับตัวหนังสือ ด้านการออกแบบจะใช้ภาพประกอบที่มีสีสันที่สวยงามเพื่อให้หนังสือดูโดดเด่น และดึงดูดมากขึ้น น่าหยิบอ่าน ควรแก่การเก็บสะสมหนังสือเล่มนี้ไว้

เทคนิคการใช้สีภาพประกอบ พื้นหลัง เลือกใช้สีที่มีความสดใส เพื่อทำให้มีความโดดเด่นแม้ว่างานออกแบบจะมีรูปร่างที่ไม่กลมกลืนกันแต่ผู้ออกแบบใช้สีที่มีความสดใส ในพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาพก็จะช่วยให้งานออกแบบนั้นเป็นอันหนึ่งอันเดียวได้ และสี ข้อนความ เลือกใช้สีที่ตัดกันหรือตรงข้ามกัน กับพื้นหลัง

2.4. การออกแบบปกใน

ภาพที่ 7 ภาพปกใน

การออกแบบปกใน ข้อมูลที่นำมาจัดวางจะประกอบไปด้วย ตัวละครหลักที่กำลังวิ่งอยู่ในความมืด ทำให้เกิดความสงสัยและอยากเข้าไปอ่าน

2.5 การจัดวางภาพและข้อความ

การวางรูปแบบสมดุลกันและเลือกใช้ภาพโทนสีสดใส การวาดภาพประกอบรูปภาพมาใช้ประกอบในหน้าหนังสือ จะเลือกรูปภาพที่โดดเด่นรูปภาพมีความหมายในทิศทางเดียวกันกับเนื้อเรื่อง รวมถึงการจัดสัดส่วนของเนื้อหาและรูปภาพที่มีความสมดุลกัน ด้านการจัดองค์ประกอบข้อมูล

รูปภาพ การจัดวาง การเลือกใช้สีสดใส วางเนื้อหาและรูปภาพให้เข้าใจง่าย ตามแนวคิดจากทฤษฎีความกลมกลืนและสมดุล ในการด้านการออกแบบในส่วนของเนื้อหาและรูปภาพประกอบในหนังสือ โดยจะใช้การวางแบบเข้าใจง่ายแนวคิดจากทฤษฎีความกลมกลืนและสมดุล ด้านการจัดองค์ประกอบข้อมูลรูปภาพ การจัดวาง การเลือกใช้สีในทางเดียวกัน วางเนื้อหาและรูปภาพให้เข้าใจง่าย ตามแนวคิดจากทฤษฎีความกลมกลืนและสมดุล เทคนิคการนำเสนอผลงาน ในการด้านการออกแบบในส่วนของเนื้อหาและรูปภาพประกอบในหนังสือ จะนำเสนอที่เน้นการวางข้อมูลและรูปภาพควบคู่กัน

ภาพที่ 8 การจัดวางภาพและข้อความ

2.6 การดำเนินเรื่องและการจัดวางหน้า

ภาพที่ 9 การดำเนินเรื่องและการจัดวางหน้า หน้า 2-9

การเปิดเรื่องจะใช้ภาพคู่ เพื่อให้เห็นถึงบรรยากาศที่เหมือนกำลังมาบ้าน โดยมีตัวละครหลักที่ กำลังหงุดหงิดหรือกำลังอารมณ์เสียอยู่ มีการใช้หน้าคู่ หน้า 2-3 เป็นฉากที่จอลิสซันหงุดหงิดมากเพราะ ไม่อยากที่จะกลับมาร่วมประเพณี จึงได้วิ่งหนีออกไปนอกหมู่บ้านจนไปเจอเด็กสาว และ หน้า 6-7 เป็นฉากที่จอลิสซันเจอวิญญาณทำให้จอลิสซันตกใจกลัวมากๆ เด็กสาวจึงปลอบใจและบอกว่าไม่เป็น อะไรจึงพาเดินไปดูงานประเพณีที่วัด

ภาพที่ 10 การดำเนินเรื่องและการจัดวางหน้า หน้า 10-17

การดำเนินเรื่อง ประวัตินี้ประเพณีแซนโฎนตา ที่เด็กสาวนั้นพาอิลิซเดินดูต่างๆ ในวัด ในหน้า 10-15 สีที่ใช้เป็นสีที่ขี้ๆ ให้เข้ากับบรรยากาศตอนกลางคืน หน้า 16-17 จะเป็นการที่หลวงตาเริ่มเล่าพุทธ ประวัตินี้เกี่ยวกับประเพณีแซนโฎนตา ในฉากนี้จะมีการใช้ภาพวัดที่ดูย้อนไปให้ตรงกับสมัยนั้น และการ ปรับปรืดให้ดูไม่น่ากลัวจนเกินไป

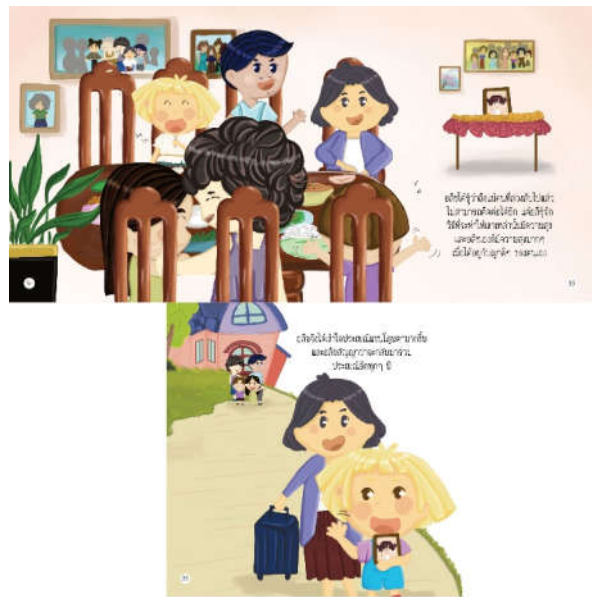
ภาพที่ 11 การดำเนินเรื่องและการจัดวางหน้า หน้า 18-25

การเล่าเรื่องเกี่ยวกับญาติของพระเจ้าพิมพิสารได้ล่วงลับไปแล้ว มาที่วัง หน้านี้จะใช้รูปแบบของการหมุนหนังสือนิทานให้เป็นแนวตั้ง เพื่อเกิดลูกเล่นในการอ่านหนังสือและทำให้ปรตนั้นดูสูงขึ้นอีกด้วย ในหน้า 20-25 มีการใช้สีโทนสดใสเพื่อไม่ให้ดูน่ากลัวจนเกินไป และในฉากจะมีเหล่าวิญญานมากมายมาเชื่อมลูกหลานของตนด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้ม มีความสุข

ภาพที่ 12 การดำเนินเรื่องและการจัดวางหน้า หน้า 26-33

หน้า 26- 29 การเล่าถึงเรื่องต่างๆที่อลิซนั้นได้ไปเจอบา ญาติ ๆ และแม่ก็ต่างตกใจในสิ่งที่อลิซ
เล่าที่ หน้า 30-33 ในตอนนี้ อลิซได้รู้ว่าเด็กสาวคนที่พาอลิซเดินชมประเพณีนั้นคือลูกพี่ลูกน้องของ
ตนเอง และแม่จึงชวนอลิซนั้นไปทำบุญให้แก่ญาติๆ มีการใช้สัตว์ละครต่างๆเป็นสี โทนเย็นเพื่อที่จะให้
หน้านี้สื่อถึงการทำบุญ จิตใจสงบ มีความสุขที่ได้ทำบุญ

ภาพที่ 13 การดำเนินเรื่องและการจัดวางหน้า หน้า 36

ในหน้า 34-35 จะเป็นช่วงสุดท้ายของเรื่องหลังจากที่ทำบุญมานั้นอลิซกับญาติๆ ก็ได้ร่วมทาน
อาหารกันอย่างมีความสุข จะเห็นว่าทุกคนนั้นยิ้มแย้ม สนุกสนานกัน ส่วนหน้าสุดท้ายหน้า36 อลิซ
เดินทางกลับบ้านที่ต่างประเทศและได้สัญญาว่าจะกลับมาร่วมประเพณีอีก อลิซที่ถือรูเด็กสาวไว้นั้นจะ
สื่อว่า อลิซนั้นจะไม่ลืมเด็กสาวและช่วงเวลาที่ได้เจอกันในประเพณีแซน โฌนตา

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าประเพณีแซนโฎนตา เป็นประเพณีเช่นไหว้ผีและบรรพบุรุษของชาวไทยเชื้อสายเขมร เป็นการรำลึกและอุทิศส่วนกุศลแก่บรรพบุรุษผู้ล่วงลับ ประเพณีแซนโฎนตานี้ คนไทยเชื้อสายเขมรนับถือมากเพราะเชื่อว่า เมื่อไม่จัดประเพณีหรือเข้าร่วม เหล่าบรรพบุรุษที่ล่วงลับนั้นจะเฝ้าคอยพรให้และทั้งปีก็จะเต็มไปด้วยเรื่องที่ไม่ดี แต่เมื่อเข้าร่วมประเพณีบรรพบุรุษก็จะคอยพรให้และคุ้มครอง ประเพณีแซนโฎนตายังเป็นอีกวันที่ญาติๆ ที่อยู่ห่างไกลจะกลับมาพบปะกัน ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์หนังสือภาพประกอบประเพณีแซนโฎนตา และได้หนังสือภาพประกอบนิทานที่ช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบถึงประวัติ ความเป็นมาของประเพณีแซนโฎนตา ความเชื่อ รวมไปถึงเรื่องภูมิปัญญาของผู้อ่านในชุมชนอีกด้วย หนังสือนิทานนี้มีขนาด 21X21 เซนติเมตร จำนวน 36 หน้า

เมื่อได้รับการประเมินจากคณะกรรมการ ได้ความรู้เกี่ยวกับการวาดปรับสัดส่วนของตัวละครที่ยังมีความคิดสัดส่วนอยู่และระวังเรื่องการลงสีตัวละครที่อาจจะกลืนไปกับตัวสีของฉาก ยังมีเรื่องของการเว้นระยะช่องไฟของตัวประกอบให้มีความห่างกันอย่างเหมาะสม การใช้ลวดลายของประติมากรรมโลกนั้น ได้ลวดลายมาจากไหน และลายที่นำมาใช้นั้นคืออะไร การศึกษาเรื่ององค์ประกอบต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในงานต่อไป การออกแบบหนังสือภาพประกอบ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติต่างๆ ของประเพณีแซนโฎนตา แล้วคัดกรองข้อมูลที่ได้นำมาวาดเป็นภาพและบรรยายเป็นเนื้อหา หนังสือภาพประกอบนิทานเล่มนี้ช่วยให้ผู้อ่านนั้นได้รู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความเชื่อ เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีเหตุการณ์ต่างๆที่ทำให้ต้องจัดประเพณีขึ้นมา รวมไปถึงภูมิปัญญาของคนไทยเชื้อสายเขมรที่สืบทอดกันมารุ่นต่อรุ่น ในขั้นตอนระหว่างการผลิตงานได้ทั้งความรู้เพิ่มเติมและพบปัญหาให้คอยแก้ไขในหลายจุด แต่ก็สามารถปรับปรุงแก้ไข จากคำติชมของอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ กระทั่งตัวผู้วิจัยเองทำสำเร็จลุล่วงตั้งจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. การสร้างสรรค์หนังสือภาพประกอบนิทานประเพณีแซนโฎนตาในด้านรูปแบบ เทคนิค กระบวนการ สามารถนำไปพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบอื่น ๆ ได้
2. ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาถึงความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีไทยอื่นๆ เพื่อนำไปสร้างสรรค์เป็นหนังสือภาพประกอบนิทานที่มีความงาม และมีคุณค่าทางศิลปะแก่สังคมไทย

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนาจังหวัดสุรินทร์.(2533). แคมชาย ฉบับพิเศษ รวมประเพณี พิธีกรรม
ท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์: ม.ป.ท.
- จักรกฤษณ์ นิลทะสิน. (2545). การวาดภาพการ์ตูน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วาดศิลป์.
- นางเบื่อน อาญาเมือง.(2531). ผู้สูงอายุบ้าน โศกเพนาวี. 18 ธันวาคม 2554. ความเชื่อของชาวบ้านพลวง.
ปริญญาานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.(บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.)
- นิตยา กนกมงคล บก. (2552). งานบุญเดือนสิบ: เวลาแห่งการอุทิศ. การสัมมนาตามโครงการสืบค้น
คุณธรรม จริยธรรม ในวันสารทไทยของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ภายใต้แผนยุทธศาสตร์
พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมภาคสังคม กระทรวงวัฒนธรรม ปี 2552 กรุงเทพมหานคร:
กรมศิลปากร.
- ประชิด สุกณะพัฒน์. (2556). วัฒนธรรมพื้นบ้านและประเพณีไทย.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ภูมิ
ปัญญา
- ปรีชา นุ่นสุข.(2551). สารทเดือนสิบ : มรดกทักษิณ. อรทัย ทรงศรีสกุล. การวิจัยตรวจสอบยุทธศาสตร์
กระบวนการมีส่วนร่วมสืบทอดประเพณี ดานกล้วยสลากเพื่อความยั่งยืน : กรณีศึกษา ตำบลปง
ยางคก อำเภอห้วยฉัตร จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- เพชรภรณ์ โสลาภา.(2537).พิธีกรรมแซน โคนดาที่บ้านกระหาด ตำบลกระหาด อำเภอจอมพระ จังหวัด
สุรินทร์.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิริยะ สิริสังข์ . (2524) การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก.
- สังคม กระทรวงวัฒนธรรม ปี 2552. กรุงเทพมหานคร: กรมศิลปากร.
- สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้เล่มที่ 7. 2542. ทำบุญเดือนสิบ . กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิ
สารานุกรม วัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์ (ออนไลน์). แหล่งที่มา
https://www.m-culture.go.th/buriram/ewt_news.php?nid=2177 (18 กุมภาพันธ์ 2565)
- สิริวิภา ขุนอม. ขุ.ธ.อ. (ไทย)“วันสารทไทย”.วัฒนธรรมไทย.ปีที่ 48 ฉบับที่ 9 (กันยายน 2552)
- อัญญาค์ ชมดี. (2553). ร้อยเรื่องเมืองสุรินทร์. สุรินทร์: สำนักหนังสือสุรินทร์สโมสร.

Abstract

The objectives of research study were as following 1) to study Mhaud church architectural design of Wat Pra Nang Sang, Thepkasattree sub-district, Thalang district, Phuket province. 2) To study the belief of Wat Pra Nang Sang, Thepkasattree Sub-district, Thalang District, Phuket Province. This study was qualitative research. The collected data were analyzed using from social media comments. The findings of this research were found that

1) Architectural characteristics of the Maha Uttam Church Wat Phra Nang Sang Thep Krasattri SubdistrictThalang District, Phuket Province open architecture style one way entrance The church faces east. Made of bricks and mortar The roof overlaps the roof with a shingle roof. The Maha Uttam Church is hard to see. And it's old, so Phuket people count.

2) Belief of Maha Uttharam Temple, Phra Nang Sang Temple In the past, there was a belief in the place of various ceremonies. Khunying Mook and Khunying Chan Sacred ceremonies within the Maha Utma Church Phuket people are still respected as a sacred place. and there are also hidden enigmas based on beliefs different faiths

Keywords: Mhaud Church, architecture, belief, Wat Phra Nang Sang

บทนำ

ศิลปะทางพุทธศาสนาในประเทศไทยมีลักษณะที่แตกต่างกันไป จากการศึกษาลักษณะของสถาปัตยกรรม ผลงานศิลปะที่แสดงออกสิ่งก่อสร้าง รวมถึงสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสิ่งปลูกสร้าง ที่มาจากการออกแบบของมนุษย์ ด้วยศาสตร์ทางด้านศิลปะ การจัดวางที่ว่างของทัศนศิลป์ และวิศวกรรมการก่อสร้าง เพื่อประโยชน์ที่ใช้สอย สถาปัตยกรรมยังเป็นสื่อถึงความคิด และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของสังคมในแต่ละยุค สถาปัตยกรรมโบสถ์มหาอุดมที่เก่าแก่พบได้ส่วนน้อยในประเทศไทย ในวัดจังหวัดภูเก็ต อาทิ วัดพระนางสร้างวัดคูบ้านคูเมืองวัดหนึ่งของอำเภอถลางจังหวัดภูเก็ต เป็นที่เคารพสักการะทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ โคนเด่นทางโบราณสถาน โบราณวัตถุ บริเวณเขตพุทธเสมา และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ภายในวัดผู้คนที่มีความศรัทธาเข้ามาสักการะตามความเชื่อที่แตกต่างกันไป และการอนุรักษ์ทางกายภาพของโบราณสถาน

สถาปัตยกรรมโบสถ์มหาอุดมของไทยเป็นผลงานศิลปะที่แสดงออกถึงผลงานที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันของแต่ละภูมิภาค และท้องถิ่น เนื่องจากการมีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน จัดสร้างอย่างประณีตบรรจง ผู้สร้างมักเป็นช่างฝีมือที่เชี่ยวชาญที่สุดในภูมิภาค ท้องถิ่นหรือยุคสมัยนั้น สถาปัตยกรรมมีวิธีการจัดสร้างอย่างศักดิ์สิทธิ์เปี่ยมศรัทธา เพื่อแสดงถึงความเชื่อทางศาสนาหลักใหญ่ การใช้พระพุทธรูปศาสนาในทางศิลปะ ด้วยงานศิลปกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม เนื่องจากสังคมไทยมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับพระพุทธรูปศาสนาอย่างลึกซึ้ง และมีมานานก่อนพุทธศตวรรษที่ 19 จนถึงปัจจุบัน จึงเชื่อคำสั่งสอนของพระพุทธรูปศาสนาและอภินิหารต่างๆ รูปแบบของสถาปัตยกรรม รูปทรงแห่งวัตถุ ที่ได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ

ความสำคัญของสถาปัตยกรรมโบสถ์มหาอุดมวัดพระนางสร้างภายในอุโบสถเก่าแก่มีลักษณะตัวโบสถ์มหาอุดมหันหน้าไปทางทิศตะวันออกโบสถ์ก่อด้วยอิฐถือปูน หลังคาซ้อนชั้นหลังคามุงด้วยกระเบื้องเกร็ด ตัวอาคารก่อแบบเรียบบนฐานเตี้ย ไม่มีการตกแต่งลวดลายโดยได้รับการบูรณสังขรณ์มาหลายครั้ง หลังคาคล้ายทรงเก๋งจีน โบสถ์มีเพียงประตูทางเข้าเพียงทางเดียวด้านหน้าทิศตะวันออก โบสถ์แบบโบราณ โดยตำราการสร้างโบสถ์ลักษณะนี้สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สถานที่ถ่ายทอด หรือกระทำการด้านเวทย์มนต์คาถา ความเชื่อ เหมาะที่จะปลูกเสกเครื่องรางของขลัง สถาปัตยกรรมคือผลผลิตและมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่ายิ่งทั้งในด้านการศึกษาทางวัฒนธรรม ศิลปกรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี(อดุลย์ บุญถ้ำ,2599)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาค้นคว้าสถาปัตยกรรม โบสถ์มหาอุดมวัดพระนางสร้างในจังหวัดภูเก็ต เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะสถาปัตยกรรมของโบสถ์มหาอุดม การเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถาปัตยกรรมที่สำคัญ การประกอบพิธีกรรมความเชื่อของคนในชุมชนอำเภอถลาง และประโยชน์ของโบสถ์มหาอุดมที่มีความเกี่ยวข้องกับศาสนา ความเชื่อ การประกอบพิธีในทางพระพุทธศาสนา การอนุรักษ์วัฒนธรรมสถาปัตยกรรมในสมัยอดีตที่เก่าแก่หาได้ยากคงอนุรักษ์ไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. ศึกษาลักษณะสถาปัตยกรรมของ โบสถ์มหาอุดมวัดพระนางสร้าง ตำบลเทพกษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
2. ศึกษาความเชื่อของโบสถ์มหาอุดมวัดพระนางสร้างกับคนในพื้นที่ ตำบลเทพกษัตรีอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ระเบียบวิธีการวิจัย

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์จากเอกสารเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ศึกษาข้อมูลเอกสาร โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ บทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ต่าง ๆ รายงานการวิจัย และ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต รวมถึงการลงพื้นที่สำรวจ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูลตาม การศึกษาข้อมูล เพื่อ ค้นหาลักษณะสถาปัตยกรรมที่แท้จริงในการดำเนินงาน และ ศึกษาค้นคว้าจาก เอกสารข่าว สื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง การลงพื้นที่สำรวจยังสถานที่จริง และข้อมูลบางส่วนเก็บข้อมูลจาก การถอดบทความจากรายการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

1. วัดพระนางสร้าง ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
2. รายการ Thai PBS (ลักษณะความเชื่อของโบสถ์มหาอุดม์)
3. รายการ NBT PHUKET (ความเชื่อของโบสถ์มหาอุดม์วัดพระนางสร้าง จังหวัดภูเก็ต)

สรุปผลการวิจัย

1. ศึกษาสถาปัตยกรรมโบสถ์มหาอุดม์ วัดพระนางสร้าง ตำบล เทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต เห็นได้ว่า ลักษณะสถาปัตยกรรมลักษณะแบบเปิด ประตูเข้าออกเพียงทางเดียว แบบโบสถ์เก่าแก่โบราณมีการบูรณะโบสถ์อยู่หลายครั้งลักษณะโบสถ์แบบสมัยอยุธยา หนึ่งใน จังหวัดภูเก็ต โดยโบสถ์มหาอุดม์เป็นโบสถ์เก่าแก่พบเห็นได้ยากเป็นที่สนใจจึงแพร่หลายไปยังผู้คนที่มีความศรัทธาได้เข้ามาเยี่ยมชมกราบไหว้ขอพร ตามความเชื่อของบุคคลที่มีความเชื่อที่แตกต่างกัน และ ยังคงรักษาความเป็นตัวโบสถ์ในสมัยก่อนไว้ให้ซึ่งอนุรักษ์แก่คนรุ่นหลัง

2. ความเชื่อของโบสถ์มหาอุดม์ วัดถลางพระนางสร้าง ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ความเชื่อของคนในท้องถิ่นเชื่อกันว่า โบสถ์มหาอุดม์โบสถ์ที่ศักดิ์สิทธิ์เป็นสถานที่ ที่ปฏิบัติธรรม การทำนตของคลัง คาถา ปลุกเสก และความเชื่อในประติมากรรมต่างๆ ที่สื่อถึง หลักธรรมแฝงเต็มไปด้วยปริศนาธรรม อาทิ ไบเสมา 8 ทิศบริเวณเขตพันธสีมาสื่อถึงมรรคมีองค์แปด ตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา ลักษณะรูปร่างในของโบระกาเป็นปางพระพุทธรูป ปฐมเทศนาสื่อถึงความเชื่อว่า พระพุทธเจ้าปฏิบัติธรรมสร้างสมาธิเพื่อความสงบ และปกป้องโบสถ์มหา อุดม์จากภัยร้าย จึงมีการให้ความเชื่อที่แตกต่างกันจากรายการสัมภาษณ์ความเชื่อที่แตกต่างกันไปของ โบสถ์มหาอุดม์ ด้วยการถอดบทความจากรายการที่มีความเกี่ยวข้องกับโบสถ์มหาอุดม์ ดังนี้

2.1 รายการ Thai PBS (ลักษณะความเชื่อของ โบสถ์มหาอุดม์) จำนวนผู้เข้าชม 23,094 (Thai PBS, 2562) สำหรับรายการนี้ได้มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะความเชื่อของ โบสถ์มหาอุดม์

การสร้างโบสถ์มหาอุดม์ ในคลิปได้กล่าวไว้ว่า การสร้างโบสถ์ลักษณะนี้เพื่อทำสังฆกรรม และสมาธิของพระในรูปวัด และช่วยปกป้องจากสัตว์ร้ายเพราะสมัยก่อนการปฏิบัติธรรมในช่วงค่ำคืน มีสัตว์ที่ออกล่าอาหารหากไม่มีโบสถ์ที่ค่อปฏิบัติธรรมอาจจะโดนสัตว์มาทำร้ายได้ตามความเชื่อ วัดส่วนใหญ่สร้างขึ้นในป่า จึงจำเป็นต้องสร้างโบสถ์ขึ้นมาและโบสถ์ที่สร้างเป็นการสร้างที่ไม่ได้เน้นในทางสถาปัตยกรรมสร้างเพื่อปฏิบัติธรรมให้แก่พระภิกษุหรือผู้คนที่มาปฏิบัติธรรม ถือสิลภาวนา"

2.2 รายการ NBT PHUKET (ความเชื่อของโบสถ์มหาอุดม์วัดพระนางสร้าง จังหวัดภูเก็ต) จำนวนผู้เข้าชม 674 (NBT PHUKET, 2563) สำหรับรายการนี้เป็นการบอกเล่าความเชื่อของโบสถ์มหาอุดม์วัดพระนางสร้างโดยตรง ในคลิปได้บอกไว้ว่า อุโบสถเก่าแก่หรือโบสถ์มหาอุดม์ในสมัยก่อนเวลาที่มีการพุทธานิเทศเกี่ยวกับเครื่องรางของคลั่งต่างๆ ส่วนใหญ่ก็จะใช้โบสถ์นี้ในการประกอบพิธี ของย่ามุกย่าจัน เป็นที่รำลึกจนถึงปัจจุบัน

การอภิปรายผล

1. ศึกษาสถาปัตยกรรม โบสถ์มหาอุดม์ วัดพระนางสร้าง ตำบล เทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ลักษณะสถาปัตยกรรมที่มีความเก่าแก่มีการบูรณะโบสถ์อยู่หลายครั้งลักษณะ โบสถ์แบบสมัยอยุธยา บูรณสังขรณ์ล่าสุดในสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งมีความโดดเด่นทั้งบริเวณเขตพื้นที่มา ลักษณะสถาปัตยกรรมตัวโบสถ์มหาอุดม์ และภายในอุโบสถ์มหาอุดม์ หนึ่งเดียวในจังหวัดภูเก็ต ลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบเปิดภายใน โบสถ์มหาอุดม์ประกอบไปด้วยประติมากรรมต่างๆที่สื่อถึงหลักธรรมสถาปัตยกรรมเป็นเหมือนผลผลิต และมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่ายิ่งทั้งในด้านการศึกษาทางวัฒนธรรม ศิลปกรรม สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และปรัชญาศาสนา (อคอุย บัญญา, 2599) พระพุทธรูปในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาโบสถ์มหาอุดม์หันหน้าไปทางทิศตะวันออกโบสถ์ก่อด้วยอิฐถือปูน หลังคาซ้อนชั้นหลังคามุงด้วยกระเบื้องเกี๊ยะ ตัวอาคารก่อแบบเรียบบนฐานเตี้ย ไม่มีการตกแต่งลวดลายโดยได้รับกานบูรณสังขรณ์มาหลายครั้ง มีประตูใหญ่ด้านหน้า มีประตูเล็ก 2 ช่องด้านทิศเหนือและทิศใต้ มีช่องหน้าต่าง 4 ช่อง ภายในมีเสาไม้ ประกอบด้วย 4 เสา ด้านในช่วงหลังก่ออิฐยกพื้นสูงขึ้น ไม่มีประตูด้านหลังบริเวณรอบโบสถ์มหาอุดม์เขตพัททสีมาเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมจัตุรัสแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ระดับที่ 1 มีกำแพงล้อมรอบมีสัญลักษณ์โบเสมออยู่บนกำแพงจำนวน 69 ใบ ชำรุด 30 ใบ ระดับที่ 2 ด้านนอกรายล้อมด้วยโบเสมอทรงรูปสี่เหลี่ยมดอกบัวตูมก่อด้วยอิฐถือปูนจำนวน 8 องค์ รูปทรงคล้ายพุ่มศุภผลเล็กๆ ส่วนรายละเอียดจะแตกต่างกัน ระดับที่ 3 ตัวโบสถ์มหาอุดม์ มีลักษณะสี่เหลี่ยมจัตุรัสระนาบบนฐานปัทม์แบบบัวคว่ำบัวหงาย มีสีแดงเป็นเส้นเครื่อง

References

- Poonwong T. (2013). History of Phuket Town. Bangkok: Odeon Store.
- Rajanupap D. (1971). Somdej Krom Phraya, Thailand fights Burma.(5): Silapabunnakar.
- Pinpuddhasil S. (1983). Increase knowledge of Phuket Town, Phuket: Phukey Cultural Center.
- Saenboon T. (2021). Surname of Ayutthaya technicians. Art and Culture March issue. Accessed 20 March 2021, accessible from <https://www.silpa-mag.com/art/article>.
- Leksookoom S. (2021). Bell-shaped chedi-Phung Khaobin-Prang-shaped, art and culture, March edition. Accessed 22 March 2021, accessible from https://www.silpa-mag.com/history/article_38742
- Chirathatakul S. Glossary of Thai Architectural Technicians volume 2 Elements “The Base” (Bangkok: Faculty of Architecture, Silpakorn University, 2016), 447.
- Thairath online. (2019). Belief of Maha Ut Church, Sri Mongkhon Temple Phetchabun Province Retrieved 22 March 2021.
- Phuket Information. (2019). "Wat Phra Nang Sang" can be accessed from <https://phuketcity.info> Retrieved 22 March 2021.
- Phuket History. (2019). “Phuket History” can be accessed from <https://phuketindex.com> Retrieved 15 April, 2021.
- Thai PBS. (2019). “Characters of the Maha Utama Church” can be accessed from <https://program.thaipbs.or.th> Retrieved 15 April 2021.

Abstract

The objectives of research study were as following to study of the belief in vow of people in Phuket province and to study the route which could be traveled to places of vow in Phuket province. This study was qualitative research collected data were analyzed using from news, social media and researches. The research found that 1) the belief of people's vow in Phuket was divided into 9 types:

1. Wishing for good health 2. luck 3. gambling 4. traveling 5. promotion in careers 6. studying 7. financial 8. wealth 9. fulfillment.

2) The study of the route which could be traveled to places of vow in Phuket province had 3 districts; Thalang district, Kathu district and Muang district. Each district had places related to vow were 3 places in Thalang district, one place in Kathu district and 12 places in Muang district.

Keywords: belief, Vow

บทนำ

ความเชื่อและการบนบานเป็นสิ่งที่ยากจะลบเลือนออกไปจากสังคมไทย การจะปฏิเสธความเชื่อต่างๆในสังคมไทย โดยจะให้ยึดหลักเหตุผลอย่างเดียวยกไม่ได้ เพราะในชีวิตประจำวันของเราถูกสอนถูกกล่อมเกลียดด้วยระบบความเชื่อเริ่มตั้งแต่ในสถาบันครอบครัว คนไม่มีลูกก็ไปบนขอลูกขอเพศชายเพศหญิง ขอให้ลูกสมบูรณ์แข็งแรงซึ่งความเชื่อเหล่านี้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมากทำให้สังคมไทยมีความเชื่อการบนบาน ทำให้เกิดการเคารพนับถือเจ้าพ่อเจ้าแม่ต่างๆมากมายเกิดขึ้น (ยุพารักษ์ ชนะบวรวัฒน์, 2560) การแก้บนก็ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ผู้บนบานได้กำหนดไว้หรือโดยส่วนใหญ่การบนบานจะเป็นไปตามความเชื่อว่สิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้น โปรดให้บนบานด้วยสิ่งใด ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้มีแนวโน้มที่จะสมความปรารถนาตามที่ได้บนบานไว้มากยิ่งขึ้น (นฤเบศร์ สายพรหม, 2552) การไปขอพร หรือการไปบนบานใดๆ ต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ปวงเทพเทวา และดวงจิตวิญญาณที่มีฤทธิ์นั้นเป็นเรื่องที่คนหลายคนนิยม เรื่องที่สำคัญก็คือ "พลังจิต" เพราะพลังจิตที่กล้าแกร่งมีสมาธิเป็นหนึ่งเดียวนั้นคือ แรงส่งมหาศาล ที่จะนำแรงสัจจะอธิษฐานในการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ให้ได้ผลตามที่มุ่งหวัง ซึ่งขอให้เข้าใจเสียก่อนว่า พลังจิตที่เราใช้เป็นแรงส่งหรือเชื่อมกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์นี้ เป็นเพียงพลังส่งการไปขอพร ขออำนาจบุญบารมีจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์

การบนบานศาลกล่าวมักนิยมบนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งในพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น

โดยเฉพาะศาสนาพราหมณ์-ฮินดู จะพบมีพิธีกรรมการบนสืบต่อมา เช่น การบนพระพุทธรูป และบนกับรูปเคารพของเทพต่างๆ มีพระพรหม เป็นต้น แต่ที่ชาวพุทธไทยนิยมบนกันมากที่สุดคือ พระพุทธรูป เนื่องจากแต่เดิมมีความเชื่อว่า พระพุทธรูปเปรียบเสมือนตัวแทนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้พุทธองค์ปรินิพพานไปนานแล้ว แต่ชาวพุทธจำนวนมากก็เชื่อว่าพลังอำนาจของพระพุทธรูปยังคงหลงเหลืออยู่ และบางส่วนเชื่อว่าพระพุทธรูปแต่ละองค์มีเทวดาสถิตอยู่ ซึ่งในประเทศไทยมีการสร้างพระพุทธรูปขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยทวารวดีและพัฒนาเป็นลำดับ ทำให้เกือบทุกวัดในประเทศไทยจะมีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ เป็นสัญลักษณ์สำคัญสูงสุดทางพระพุทธศาสนาอีกประการหนึ่งให้ชาวพุทธได้กราบไหว้บูชา (ยูพารักษ์ ชนะบรรวัตน์, 2560) การบนบาน เป็นเรื่องความเชื่อส่วนบุคคล สามารถใช้เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจชั่วคราวที่ดี แต่ก็เหมือนดาบสองคม เพราะหากเราเผลอแต่จนรอกอโยชชะตา โอกาสต่างๆก็จะหลุดลอยไปเพราะความไม่พยายามของเรา แต่ถ้าบนแล้วมีกำลังใจมากขึ้น มีความหวังกับชีวิตมากขึ้น พยายามมากขึ้น ก็จะกลายเป็นเรื่องที่ดีแน่นอน トラบใดที่วาทกรรม “ไม่เชื่ออย่าลบหลู่” ยังฝังรากลึกอยู่ในใจคนไทย ความเชื่อเรื่องการ “บนบาน” และอำนาจเหนือธรรมชาติในสังคมไทยคงยากที่จะลบเลือนไป แต่เราสามารถให้ความเชื่อเหล่านี้ให้เกิดผลดีและเหมาะสมได้ เช่น ให้ความเชื่อเพื่อสร้างกำลังใจให้ทำสิ่งดีๆ ที่ตั้งใจได้สำเร็จ (วรงค์ โชติพิทยสุนนท์, 2560)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการบนบานศาลกล่าวว่ามีความเป็นมาอย่างไร รวมไปถึงศึกษาพฤติกรรมความเชื่อเกี่ยวกับการบนบานศาลกล่าวของประชากรในจังหวัดภูเก็ต ในการบนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สิ่งเหนือธรรมชาติและ การแก้บน ศึกษาการเข้าวัดของประชากรในจังหวัดภูเก็ต อีกทั้งยังศึกษาทัศนคติทางด้านความเชื่อเกี่ยวกับการบนบานศาลกล่าวของประชากรในจังหวัดภูเก็ต โดยสาเหตุที่ทำให้ประชากรในจังหวัดภูเก็ต ส่วนใหญ่สนใจในด้านความเชื่อเกี่ยวกับการบนบานศาลกล่าวเกิดจากความต้องการรับรู้เรื่องราวในอดีต

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. ศึกษาความเชื่อ เกี่ยวกับการบนบานศาลกล่าวของคนในพื้นที่ จังหวัดภูเก็ต
2. จัดทำและแสดงเส้นทางตามสถานที่ต่างๆที่เกี่ยวกับการบนบานศาลกล่าว ในจังหวัดภูเก็ต

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร โดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ บทความ รายงานการวิจัย และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บ

ข้อมูลตาม และศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร สื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาหาข้อมูลพบว่าใน
จังหวัดภูเก็ตมีสถานที่ที่เกี่ยวกับการขนานศาลกล่าวทั้งหมด 8 แห่ง

ผลการวิจัย

1. ศึกษาความเชื่อ เกี่ยวกับการขนานศาลกล่าวของในพื้นที่ จังหวัดภูเก็ต

เมื่อแบ่งออกได้เป็น 9 ประเภท ได้แก่ 1.การขอพรให้มีสุขภาพแข็งแรง 2.ขอโชคกลาง 3.ขอหาย
เสี่ยงโชค 4.การเดินทาง 5.ความก้าวหน้าทางอาชีพการงาน 6.การเรียน 7.การเงิน 8.ขอพรให้มั่งมีศรีสุข
9.การขอให้ตนสมหวังในเรื่องต่างๆตามที่ตนต้องการ จากการศึกษาหาข้อมูลพบว่าในจังหวัดภูเก็ตมี
สถานที่ที่เกี่ยวกับการขนานศาลกล่าวทั้งหมด 8 แห่ง

2. จัดทำและแสดงเส้นทางตามสถานที่ต่างๆที่เกี่ยวข้องการขนานศาลกล่าวในจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ต มีพื้นที่ทั้งหมด 570.034 ตารางกิโลเมตรหรือ 356,271.25 ไร่ ยังมีเส้นทางจักรยาน
สำหรับนักท่องเที่ยวและมีป้ายบอกทางชัดเจน นอกจากนี้จังหวัดภูเก็ตมีอำเภอทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่
อำเภอถลาง อำเภอกะทู้ และอำเภอเมือง ซึ่งแต่ละอำเภอมีสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการขนานศาลกล่าว
ดังต่อไปนี้

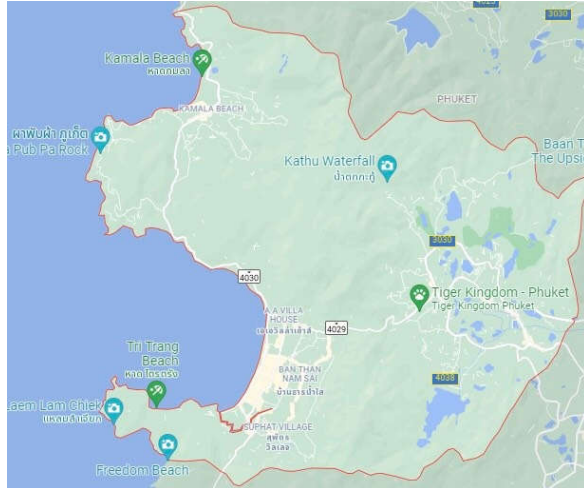

แผนที่จังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ต มีพื้นที่ทั้งหมด 570.034 ตารางกิโลเมตรหรือ 356,271.25 ไร่ ยังมีเส้นทางจักรยาน
สำหรับนักท่องเที่ยวและมีป้ายบอกทางชัดเจน ในจังหวัดภูเก็ต มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายไม่ว่าจะเป็น
การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ทะเล การท่องเที่ยวตามเส้นทางประวัติศาสตร์ เช่น ดึกซิโน-โปรตุกีส
เป็นต้น นอกจากนี้จังหวัดภูเก็ตมีอำเภอทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอถลาง อำเภอกะทู้ และอำเภอเมือง

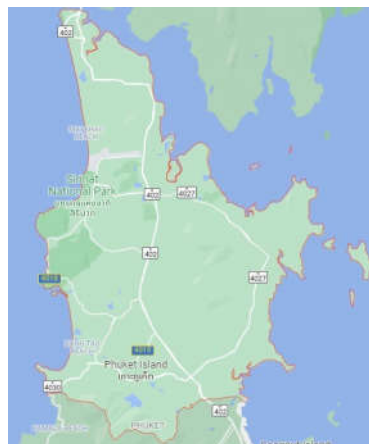
ซึ่งแต่ละอำเภอมีสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการขนานศาลกล่าว ดังต่อไปนี้

1. อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต มีสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการขนานศาลกล่าว ได้แก่ หลวงพ่อปอด วัดพระนางสร้างและอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร (ภูเก็ต)

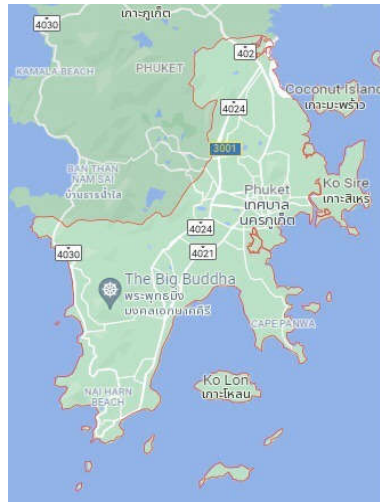
2. อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต มีสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการขนานศาลกล่าว ได้แก่ ศาลเจ้ากะทู้

3. อําเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

อําเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต มีสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการขนานศาลกล่าว ได้แก่ หลวงพ่อแช่ม วัดฉลอง, พ่อตาโต๊ะแชะ ศาลพ่อตาโต๊ะแชะ, ขุนเลิศโกการักษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, องค์กรก๊วเทียนเซียนลือ และองค์ซ้ําไป้สุก อ้ําแก้วเทียนกึ่ง (สะพานหิน) และอ้องซุ่นได้ส่าย อ้ําแสงธรรม

อภิปรายผล

1. ความเชื่อ เกี่ยวกับการขนานศาลกล่าวของคนในพื้นที่ จังหวัดภูเก็ต เมื่อแบ่งออกได้เป็น 9 ประเภท ได้แก่ 1.การขอพรให้มีสุขภาพแข็งแรง 2.ขอโชคลาภ 3.ขอหายเสียงโชค 4.การเดินทาง 5.ความก้าวหน้าทางอาชีพการงาน 6.การเรียน 7.การเงิน 8.ขอพรให้มั่งมีศรีสุข 9.การขอให้ตนสมหวังในเรื่องต่างๆตามที่ตนต้องการ จากการศึกษาหาข้อมูลพบว่าในจังหวัดภูเก็ตมีสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการขนานศาลกล่าวทั้งหมด 8 แห่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย การขนาน บวงสรรวง: แนวคิด หลักการ และอิทธิพลต่อสังคมไทย (พระครูสิริรัตนานุวัตร และรศ ขณะดร.) ผลการวิจัย พบว่า ผู้ขนานจะขนานในเรื่อง ขอให้ ได้ลูกและเรียนเก่ง ขอให้หายป่วย ขอให้ได้ของหายกลับคืน ขอให้ถูก หวยรวยเบอร์ ขอให้เรียนเก่ง ขอให้ได้เกรดคะแนนดี ขอให้มิโชคลาภ ขอให้มิฐานะดี ร้ารวย ขอให้ได้ตำแหน่ง ขอให้ได้เลื่อนยศ, ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย การขนานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชาวพุทธในสังคมไทย (ยูพารักษ์ ชนะบรรพวัฒน์, 2560) ผลการศึกษาพบว่า สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวพุทธไทยนิยมขนานมีด้วยกันหลากหลาย สามารถจำแนกได้เป็นหมวดหลัก 5 หมวด ได้แก่ พระพุทธรูป รูปเคารพพระเกจิ พระเครื่อง เทพ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์อื่น ซึ่งจุดประสงค์ที่ทำให้ชาวพุทธขนานต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้นมีหลายประการ ไม่ว่าจะเป็น

เรื่องความสำเร็จด้านการงาน การเงิน การศึกษาเล่าเรียน ความรัก ครอบครัว สุขภาพ และความปลอดภัย และสอดคล้องกับงานวิจัย อิทธิพลการบนบาน บวงสรวงในสังคมไทย (พระครูสิริรัตนานุวัตร วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช) พบว่า ผู้บนบานจะขอให้ได้ลูก และเรียนเก่ง ขอให้หายป่วย ขอให้ได้ของหายกลับคืน ขอให้ลูกหายรวยเบอร์ขอให้มีโชคกลาง ขอให้มีฐานะดีร่ำรวย ขอให้ได้ตำแหน่ง ขอให้ได้เลื่อนยศ

2. จัดทำเส้นทางตามสถานที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องการบนบานศาลกล่าวในจังหวัดภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต มีพื้นที่ทั้งหมด 570.034 ตารางกิโลเมตรหรือ 356,271.25 ไร่ ยังมีเส้นทางจักรยานสำหรับนักท่องเที่ยว และมีป้ายบอกทางชัดเจน ในจังหวัดภูเก็ต มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ทะเล การท่องเที่ยวตามเส้นทางประวัติศาสตร์ เช่น ดึกซิโน-โปรตุกีส เป็นต้น นอกจากนี้จังหวัดภูเก็ตมีอำเภอทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอถลาง อำเภอกะทู้ และอำเภอเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของเส้นทางท่องเที่ยว อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย (เบญญทิพย์ ทองวิล, 2559) ผลการวิจัยพบว่าเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอปราณบุรี ยังคงความเป็นธรรมชาติอยู่มาก มีถนนเส้นหลัก คือถนนเพชรเกษม และมีถนนเส้นรองอีกมากมายเพื่อเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยรอบ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวแต่ละที่นั้นอยู่ไม่ห่างไกลกัน สามารถเที่ยวได้เป็นเส้นทางตรงโดยไม่ต้องวน กลับมาจุดเดิม โดยใช้ถนนเส้นหลักและเส้นรองผสมผสานกันไป นอกจากนี้ยังมีเส้นทางจักรยาน สำหรับนักท่องเที่ยวและมีป้ายบอกทางชัดเจน แต่ยังมีบางช่วงที่เส้นทางจักรยานแต่ละจุดไม่เชื่อมต่อกัน, ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย การศึกษาสภาพและสร้างรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนและมัคคุเทศก์ท้องถิ่น การท่องเที่ยวชุมชนเทศบาลตำบลนาครีว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง (กิตติศักดิ์ กลิ่นหมื่นไว, 2561) ผลการวิจัย พบว่าการเดินทางที่สะดวกสบายสามารถเลือกเดินทางได้หลากหลายรูปแบบโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากต่างพื้นที่และชาวต่างชาติ ได้สร้างรูปแบบเส้นทางจัดการท่องเที่ยวของชุมชนจำนวน 1 เส้นทาง คือเส้นทางท่องเที่ยวชมมัสการพระธาตุศักดิ์สิทธิ์ เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนแกะสลักไม้ และได้มีการจัดอบรมและสร้างมัคคุเทศก์ท้องถิ่นการท่องเที่ยวชุมชนเทศบาลตำบลนาครีว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง และสอดคล้องกับงานวิจัย การศึกษาเพื่อเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี (วิภาวรรณ ปิ่นแก้ว, 2551) ผลการศึกษาพบว่า เมืองเพชรบุรีประกอบไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งทางธรรมชาติทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ เทศกาลและงานประเพณี รวมถึงกิจกรรมและการบริการ ทั้งนี้มีความโดดเด่นของทรัพยากรท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์มากที่สุด

Saiprom N., Lakateb P., Seenuan W. (2009). *Career path "Nang Rum Kae Bon"*.

Nakhon Nayok: Behavioral Science Research Institute Srinakharinwirot University.

Thongwilai B. (2016). *Exploratory Factor Analysis of Travel Routes for Thai Tourists in Pranburi, Prachuap Khiri Khan Province*. Master of Arts. Bangkok University.

การตัดและแต่งลึนปี่ใน หัวใจสำคัญของคนปี่

The key of Piper is to trim and dress the reed (Pee-Nai)

ชัชวาล สนิทสันเทียะ¹ / พีรวัส อินทวิ² / ศักรินทร์ แป้นเงิน³ / ไกรวิทย์ ปะการัมย์⁴

Chatchawan Sanitsanthia / Peerawas Intawee / Sakkarin Panngein / Kriwit Pakaram

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรดนตรีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

^{3,4}นักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

บทคัดย่อ

บทความเรื่อง “การตัดและแต่งลึนปี่ใน หัวใจสำคัญของคนปี่” มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอวิธีการคัดเลือกวัสดุอุปกรณ์ วิธีการตัดแต่งลึนปี่ใน ให้ได้ลึนปี่ที่มีคุณภาพ เริ่มจากนำไปแช่น้ำแล้วพับให้เป็นสี่ส่วน ตัดให้ได้ตรงแล้วมัดติดกับกำพวดให้แน่น ใช้มีดตัดใบตาลให้มีลักษณะกลม แล้วแต่งเพื่อให้ได้รูปทรงและเสียง โดยการใช้กระดาษทรายขัดลบเหลี่ยมที่เกิดจากรอยมีด เพื่อให้ได้ลึนปี่ที่สวยงามและมีน้ำเสียงตามที่ต้องการ

คำสำคัญ: ลึนปี่ใน, การตัดลึนปี่ใน, การแต่งลึนปี่ใน

Abstract

The article “The key of Piper is to trim and dress the reed (Pee-Nai)” have a purpose to present the method of material selection. Moreover, how to trim and dress the reed. Start from soak the sugar palm leaf in water. Furthermore, fold it into four sections. When we trim Thai reed into size and shape needed. There are other steps to create the shape and sound concerned as needed by using sandpaper to sharpen the angle which formed by the knife. To get a beautiful voice and have the desired tone.

Keywords : Pee-nai’s reed, Trim of Pee-nai’s reed, dress the reed

บทนำ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 93) อธิบายว่า ปี่ เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า ตามปกติ เล่าปี่ ทำด้วยไม้แก่นหรือไม้จริง เช่น ไม้ชิงชัน พญา ต่อมาผู้มีผู้นำวัสดุอย่างอื่นมาทำเล่าปี่ เช่น งา ศิลา โดยกลึงให้เป็นรูบานหัวบานท้าย ช่วงกลางป่อง เจาะภายในกลวงตลอด ทางหัวใส่ลิ้นเป็นช่องรูเล็ก ทางท้าย ปากรูใหญ่ ใช้งาน ชัน หรือวัสดุอย่างอื่นมาหล่อเสริมตอนหัวและตอนท้ายขึ้นอีกประมาณข้างละ 0.5 ซม. เรียกว่าทวน ช่วงกลางที่เป็นลักษณะป่องออกนั้น เจาะรูนิ้วสำหรับเปลี่ยนเสียงเรียงลงมาตามข้างเล่าปี่ 6 รู คือรูตอนบนเจาะเรียงลงมา 4 รู แล้วเว้นระยะเล็กน้อย เจาะรูล่างอีก 2 รู ที่รูเป่าบริเวณทวนบนใส่ลิ้นปี่ สำหรับเป่า ลิ้นปี่ทำด้วยใบตาลซ้อน 4 ชั้น ตัดกลมผูกติดกับท่อลมเล็ก ๆ ซึ่งเรียกว่า “กำพวด” กำพวดนี้ ทำด้วยทองเหลือง เงิน นาก หรือโลหะอื่น ๆ มีลักษณะเรียวยาวประมาณ 5 ซม. วิธีผูกเชือกให้ใบตาล ติดกับกำพวดนั้นเรียกว่า “ผูกตะกรุดเบ็ด” หัวกำพวดที่จะสอดเข้าไปในช่องทวนบนโตกว่าทางปลายที่ ผูกใบตาลเล็กน้อย และมักถักหรือเขียนด้วยเส้นด้ายให้สอดเข้าไปในเล่าปี่ได้พอดี

ปี่ใน เป็นเครื่องดนตรีที่มีเสียงเป็นเอกลักษณ์ สามารถผลิตเสียงให้เกิดความรู้สึกและอารมณ์ สะเทือนใจได้ครอบคลุมกว่าดนตรีชนิดอื่น แสดงลีลาอันอ่อนช้อยได้อย่างดีเลิศกว่าเครื่องดนตรีชนิดอื่นในวงปี่พาทย์ และทำหน้าที่สอดประสานเสียงดนตรีในวงปี่พาทย์ให้กลมกลืนกันได้อย่างลงตัว

ปัจจัยหลักที่จะทำให้เกิดเสียงปี่ได้คืออุปกรณ์สำคัญที่เรียกว่า “ลิ้นปี่” เป็นอุปกรณ์ชิ้นสำคัญที่ผู้เป่าปี่จำเป็นจะต้องเรียนรู้และฝึกฝนการประดิษฐ์ลิ้นปี่ (ตัดลิ้นปี่) ให้มีความชำนาญ เพราะเป็นเรื่องเฉพาะตัวของคนปี่ทุกคนจะต้องผลิตขึ้นเพื่อให้ตอบสนองขีดความสามารถของตนเอง ที่สำคัญคือเป็นอุปกรณ์ที่บอบบางมาก ต้องประดิษฐ์ขึ้นเพื่อใช้งานใหม่เป็นประจำ คนปี่ทุกคนจึงพิถีพิถันอย่างยิ่งในกระบวนการตัด และแต่งลิ้นเพื่อให้ได้คุณภาพดีที่สุดตามที่ต้องการ

บทความเรื่อง “การตัดและแต่งลิ้นปี่ใน หัวใจสำคัญของคนปี่” เป็นความตั้งใจของผู้เขียนที่จะถ่ายทอดประสบการณ์และเกร็ดความรู้เรื่องการตัดและแต่งลิ้นปี่ อันเกิดจากกระบวนการสะสมทักษะของผู้เขียนประกอบกับการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องเป่าไทย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาทักษะการตัดและแต่งลิ้นปี่ให้ท่านผู้สนใจได้ศึกษาต่อไป

จากข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญข้างต้นจะเห็นได้ว่าเรื่องไอบตาลนั้นเป็นเรื่องที่พิถีพิถันเป็นอย่างมากสำหรับการตัดลีนปี มิใช่ว่าเป็นไอบตาลแล้วจะทำลีนปีได้เสมอไป ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สามารถบอกได้ว่าไอบตาลสำหรับทำลีนปีได้ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ควรเป็นไอบตาลจากต้นที่ขึ้นในที่แล้งไกลน้ำและความชื้น
2. ไอบตาลต้องแก่จัดแต่ไม่ใช่แก่จนแห้งผุ
3. ผิวไอบตาลต้องมีลักษณะมันและเรียบ ไม่มีร่องน้ำ เลียนละเอียด
4. ต้องผ่านกรรมวิธีเช่น ตากแดด นึ่ง หรือรมควัน เพื่อให้ไอบตาลแห้งสนิทและฆ่าเชื้อ

โรค

2.2 น้ำเปล่า น้ำเป็นตัวกลางที่สำคัญสำหรับการตัดลีนปีเป็นอย่างมาก ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางทำให้วัสดุที่สำคัญคือไอบตาลอ่อนตัว และใช้แซ่เชือกผูกลีนปีเพื่อลดความกระด้างอีกด้วย ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้

“ภาชนะใส่น้ำนั้นต้องเลือกที่มีขนาดเหมาะสม จะเป็นขันน้ำ แก้วน้ำก็ได้ ที่ควรคำนึงถึงก็คือต้องสามารถแช่ไอบตาลที่เราเตรียมไว้ได้พอดี น้ำที่นำมาแช่ลีนปีก็ต้องเป็นน้ำเปล่าในอุณหภูมิปกติ เพราะเครื่องดนตรีไทยมันใกล้ชิดกับธรรมชาติมาก ไม่ว่าจะเป็ไอบตาล น้ำถ้าไม่มีน้ำก็จบ ตัดลีนปีไม่ได้” (ปีบ คงลายทอง, สัมภาษณ์, 21 มกราคม 2561)

จากข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญข้างต้นจะเห็นได้ว่า ควรใช้น้ำในอุณหภูมิห้องในการตัดลีนปีเพื่อให้ไอบตาลคงสภาพที่อยู่เสมอ บางท่านอาจใช้น้ำอุ่นในการแช่ไอบตาล ข้อนี้ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นการทำให้คุณภาพของไอบตาลลดลงเพราะเมื่อไอบตาลโดนความร้อนจากน้ำจะทำให้ไอบตาลเสื่อมคุณภาพลงได้

2.3 ไม้ฉนวน มีความยาวประมาณ 10 เซนติเมตร เหลาให้กลมมนปลายแหลม เป็นอุปกรณ์ชิ้นเล็กแต่มีความจำเป็นอย่างมาก ในการตัดลีนปีแต่ละครั้งจะขาดไม่ได้เลย เพราะทำหน้าที่เป็นแกนหลักขณะผูกไอบตาลเข้ากับกำพวด ตลอดจนเป็นแกนป้องกันไม่ให้กำพวดเสียหายขณะมัดเชือกอีกด้วย ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเรื่องไม้ฉนวนดังนี้

“ไม้ฉนวนทำจากไม้ไผ่ดีที่สุด เพราะมันจะยืดหยุ่นได้ แล้วก็หาง่ายด้วย ไม้ฉนวนเป็นปัจจัยสำคัญนะ ใช้สำหรับนวดไอบตาล แล้วก็กั้นกำพวดยบเวลาผูกลีนปี” (ปีบ คงลายทอง, สัมภาษณ์, 21 มกราคม 2561)

“ไม้ฉนวนนี้ก็ใช้สำหรับแห่ก่าพวดเวลาที่จะมัดคอใบตาลแล้วก็ใช้แห่เพื่อไม่ให้ใบตาลตีบเข้าหากันเวลาเรามัดเชือก บางคนก็ใช้ไม้ฉนวนงาบ้าง ทำจากกระดุกบ้าง ขนเม่นบ้างแล้วแต่ค่านิยม” (ไพฑูร อุณหะกะ, สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2561)

“ไม้ฉนวนนี้ก็ใช้สำหรับนวดใบตาล และช่วยเวลาเราจะผูกมัดมัดกับก่าพวด หรือเอาไว้และสิ่งสกปรกทำความสะอาดขึ้นปี ได้ทั้งนั้น” (สมพงษ์ ภู่อสร, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2561)

จากข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญข้างต้นจะเห็นได้ว่า ไม้ฉนวนเป็นอุปกรณ์ชิ้นสำคัญชิ้นหนึ่งซึ่งขาดไม่ได้ในการตัดลิ้นปีใน อาจทำจากไม้ไผ่ ไม้เนื้อแข็ง หรืองาช้างตามแต่ค่านิยมของแต่ละคน เหล่าให้เรียวยาวจากใหญ่ไปหาเล็ก ใช้ในวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

1. เป็นวัสดุป้องกันก่าพวดเสียหายขณะมัดเชือก
2. ป้องกันการตีบตัวของใบตาลจากการมัดเชือก
3. ช่วยไม่ให้ใบตาลช้ำ
4. ใช้สำหรับนวดใบตาล

2.4 มัด เป็นอุปกรณ์ชิ้นสำคัญอีกเช่นกัน ใช้สำหรับตัดใบตาลให้เป็นรูปร่างหรือลักษณะต่าง ๆ ตามที่ต้องการ คนปีโดยทั่วไปนิยมใช้มัดที่มีขนาดพอดีมือ ไม่เล็กไม่ใหญ่จนเกินไป สามารถใช้งานได้สะดวก สามารถพกพาติดตัวได้ เพราะมีความจำเป็นจะต้องใช้ตัดแต่งลิ้นปีอยู่เสมอ โดยคุณสมบัติสำคัญของมัดที่จะใช้ตัด ใบตาลคือ ต้องมีความคมและแกร่ง ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมัดสำหรับใช้ตัดลิ้นปีไว้ดังนี้

“มัดที่ใช้ตัดลิ้นปีควรจะเป็นมัดปลายแหลม เพื่อความสะดวกในการเสี้ยนใบตาลและตอนเสี้ยนแต่งเป็นคอสำหรับมัดกับก่าพวดนี่เองเป็นจุดสำคัญที่สุดเพราะว่าต้องค่อย ๆ เสี้ยนไปจนได้ที่พอดีกับขนาดของก่าพวด” (สมพงษ์ ภู่อสร, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2561)

“มัดที่ใช้ตัดลิ้นปีที่สำคัญคือจะต้องมีความคม ส่วนขนาดก็แล้วแต่จะถนัดบางคนชอบมัดที่ใหญ่หน่อย แต่ที่สำคัญต้องคมแล้วก็แกร่งพอสมควรเพราะใบตาลนี้มันทำให้มัดที่เอามาใช้เหมือนกัน แต่ก็ขอให้คมชะอย่างคัตเตอร์ก็ตัดได้ แต่มันถ้ามีคมมากเกินไปมันจะทำให้เสีย เวลาเสี้ยนถ้ามีไม่เที่ยงจริง แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความถนัดของคน” (ไพฑูร อุณหะกะ, สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2561)

จากข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญข้างต้นจะเห็นได้ว่า การใช้กระดาษทรายมาแต่งลื่นปีให้มีความพอดีนั้นเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งที่น่ามาประยุกต์ใช้ในการตัดลื่นปี เพราะก่อนหน้านี้ยังไม่มีกระดาษทรายมาช่วยในการขัดแต่ง ทำให้ลื่นปีที่ตัดออกมาดูไม่สวยงามนัก เนื่องจากมีดที่นำมาตัดไม่คม หรือเป็นเพราะมือไม่เที่ยง ทำให้มีเหลี่ยมมากส่งผลกระทบต่อการใช้งาน ต่อมาภายหลังจึงได้มีการนำกระดาษทรายมาขัดแต่งเพื่อให้ลื่นปีที่ตัดออกมามีความสวยงามเรียบร้อย สำหรับประโยชน์ในการใช้กระดาษทรายขัดแต่งลื่นปีมีดังนี้

1. ปรับให้ลื่นปีได้ขนาดเสียดในกรณีที่มีดไม่สามารถเอื้ออำนวยในการตกแต่ง
2. แต่งให้ลื่นปีเรียบร้อย กลมมนได้รูป ลบเหลี่ยมคมที่เกิดจากการใช้มีด

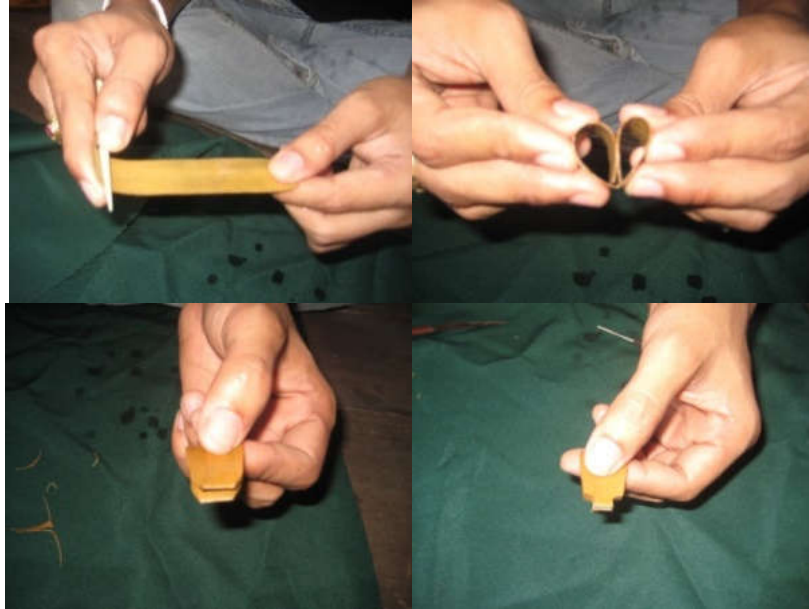
3. วิธีการตัดลื่นปีใน

จากประสบการณ์ในการตัดลื่นปีของผู้เขียนและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญท่านต่าง ๆ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลที่มีความสอดคล้องเป็นไปในทางเดียวกันสามารถรวบรวมวิธีการตัดลื่นปี โดยสามารถแบ่งเป็นขั้นตอนได้ 6 ขั้นตอนคือ เตรียมใบตาล พับใบตาล ตัดใบตาล มัดใบตาล เจียนใบตาล และแต่งลื่นปี

3.1 การเตรียมใบตาล เริ่มจากการเลือกใบตาลที่มีคุณภาพดีมีขนาดเหมาะสม ไม่หนาหรือบางเกินไป ส่วนที่ดีที่สุดคือส่วนกลางของใบที่มีลักษณะผิวมันและเรียบ เนื้อละเอียด นำมาตัดให้มีความกว้างประมาณ 2.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 12 เซนติเมตร แฉ่งในลักษณะที่ใส่น้ำเตรียมไว้ควรเป็นน้ำอุณหภูมิห้อง ทิ้งไว้ประมาณ 5-6 นาที หรือจนพับใบตาลแล้วไม่หักเปราะ จากนั้นใช้ไม้ฉนวนนวดใบตาลให้มีความอ่อนจนสามารถพับเป็นรูปทรงที่ต้องการได้

3.2 พับใบตาล หลังจากการเตรียมใบตาลเสร็จเรียบร้อยแล้วขั้นตอนต่อมาคือการพับใบตาล สำหรับการพับใบตาลนั้นต้องนำใบตาลที่เตรียมเสร็จเรียบร้อยแล้วมาพับครึ่งโดยพับเอาด้านในของใบตาลเข้าหากัน จากนั้นแบ่งย่อยโดยพับจากปลายเข้าหาส่วนกลางของใบ จะแบ่งสัดส่วนได้เป็น 4 ส่วน แล้วประกบเข้าหากัน หลังจากนั้นใช้มีดตัดแต่งใบตาลให้ได้ลักษณะสี่เหลี่ยมคางหมู

ภาพที่ 3 จากซ้าย : การนวดไบอล, การพับไบอล, การตัดไบอล, การทำคอไบอล
ชัชวาล สนิทสันเทียะ. (2561, 5 พฤษภาคม). ถ่ายภาพ

3.3 ตัดไบอล หลังจากพับไบอลได้เป็น 4 ส่วนแล้ว ขั้นตอนที่สำคัญมากอย่างหนึ่งคือการตัดไบอลเป็นคอเพื่อผูกติดกับปลายก่าพวด ในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยความชำนาญในการตัดและทักษะการใช้มีดเป็นอย่างมากเพราะถ้าหากตัดออกมากเกินไปจะทำให้ลื่นร้วได้ ดังนั้นผู้ตัดต้องอาศัยประสบการณ์ในการตัดลึนปีและการประมาณการให้พอดี วิธีที่ดีที่สุดคือนำก่าพวดมาวัดขนาดไว้ก่อนที่จะตัด เพื่อให้รู้ว่าจะต้องคว่านเข้าไปลึกเพียงใด จากนั้นจึงตัดเป็นรูปคอให้ใหญ่กว่าปลายก่าพวดเล็กน้อยเพื่อกันลึนร้ว

3.4 มัดไบอล ขั้นตอนสำคัญในการตัดลึนปีอีกขั้นตอนหนึ่งคือขั้นตอนการมัดไบอล เป็นการนำไบอลที่ตัดแต่งคอเรียบร้อยแล้วมามัดติดกับปลายของก่าพวดให้แน่น มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 ใส่ไม้จนวน เพื่อเป็นแกนกลางช่วยประคองให้ไบอลไม่เสียรูปในขณะที่มัดไบอล ขั้นตอนนี้จะนำไบอลที่แต่งคอจนได้สัดส่วนที่ดีแล้วมาเจียนให้เป็นช่องสำหรับใส่ไม้จนวนเพื่อยึดไบอลกับก่าพวดให้มั่นคง

3.4.2 คลึงคอไบตล เพือให้บริเวณคอไบตลอ่อนตัวปรับศภกบเชือกและช่วให้ไบตลไม่เปราะเวลลศกเงือตลกรุดเบือ้ด วิศกรนวลคือ่นลเชือกพ่นที่เตรียมไว้เช่นน้ำให้นุ่มมลพ่นรอบคอไบตลที่เสือบชิดกบกำพวดโดยไม้ฉนวนเรือบร้อยแล้ว ใช้พ่นกัคปลลยเชือกข่างหนึ่งไว้ ปลลยเชือกอีกข่างจับด้วยมือขवल มือช่ลยจับกำพวดแล้วคลึงโดยการหมุนกำพวดไปรอบ ๆ ให้ไบตลอ่อนตัวจนได้ที่แล้วจึงมัด

3.4.3 มัดไบตลโดยใช้วิธีศกเงือตลกรุดเบือ้ดเพือให้ไบตลติดกบกำพวดอย่างมั่นคง ให้ปมของเงืออยู่บริเวณข่างใดข่างหนึ่งของไบตล

ภาพที่ 4 จากช่ลย : ช่องใส่ไม้ฉนวน, คลึงไบตล, มัดเงือตลกรุดเบือ้ด

ช่ชवल สนิทสันเทียะ. (2561, 5 พฤษภาคม). ถ่ายภาพ

3.5 เจียนไบตล ในช่นตอนการเจียนไบตลนี้ ผู้ศคคลินปีจ่าต้องมัทกษะในการใช้มิดเป็นอย่งดี กล่าวคือมือต้องเทียข แม่นย่า และมั่นคง จึงจะสามารถเจียนไบตลให้ออกมลในรูลแบบที่ต้อการได้

ผู้เจียนมักเจียนไบตลจกค่านบนของไบลงไปหาลปลลยกำพวด เพราะการเจียนในลักษณะนี้จะลดการเกิดเสี้ยน และลดปัญหาลไบตลแตกระหว่างเจียนไบตล หากกระทำในลักษณะตรงข่ามคือ ตัดช่อนเสี้ยนของไบตล ก็จะทำให้ไบตลฉีกขาดเสี้ยนหายได้มากกว่า

ภาพที่ 5 เขียนใบตาล

ชัชวาล สนิทสันเทียะ. (2561, 5 พฤษภาคม). ถ่ายภาพ

4. แต่งล้นปี

ขั้นตอนสุดท้ายของการตัดล้นปีคือการแต่งให้สวยงามพร้อมใช้งาน หลังจากตัดล้นปีได้รูปแบบที่ต้องการแล้วจะใช้กระดาษทรายขัดเพื่อลบเหลี่ยมมุม หรือรอยคมที่เกิดจากการใช้มีดเขียนใบตาล

ในการแต่งล้นปีนิยมแต่งให้เป็นลักษณะกลมมน บางท่านมีการตั้งชื่อรูปทรงของใบตาลเป็นชื่อต่างๆ เช่น รูปเล็บมือ รูปเม็ดมะขาม รูปใบผักแว่น แล้วแต่จะเรียกกันไปตามจินตนาการของผู้ตัด แต่รูปร่างลักษณะโดยทั่วไปของล้นปีจะต้องมีลักษณะกลมมน ล้นปีที่พอดีนั้นกำหนดไม่ได้ว่าจะต้องมีความสั้น ยาว กว้าง หรือแคบเพียงใด เพราะขึ้นอยู่กับวัสดุที่นำมาทำและขีดความสามารถของผู้เป่า จะสมบูรณ์ได้ก็ด้วยการตัดไปพลาง ทดลองเป่าไปพลาง ซึ่งมีวิธีการทดลองคุณภาพล้นปีโดยการเป่า “นิ้วลอง” (เป็นทำนองพิเศษที่มีไว้สำหรับทดสอบคุณภาพเลาปีและล้นปีโดยเฉพาะ) เมื่อได้เสียงตามต้องการแล้วก็หยุดเพียงเท่านั้น

สรุป

จากประสบการณ์ของผู้เขียนประกอบกับการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูล เรื่องการตัดแต่งล้นปีในพบว่า ทักษะการตัดล้นปีใน เป็นทักษะสำคัญสำหรับคนปีทุกคนที่จะต้องฝึกหัดให้เกิดความชำนาญ โดยจะต้องใส่ใจรายละเอียดทุกขั้นตอน ตั้งแต่การคัดเลือกวัสดุและอุปกรณ์ในการนำมาตัดล้นปี การตัดล้นปีเป็นทักษะเฉพาะทางอย่างหนึ่งที่คนปีทุกคนจะต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญตามขั้นตอน ตลอดจนรู้และเข้าใจถึงอุปสรรคและสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างตัดล้นปีได้

หนึ่งในมาตรฐานของแต่ละคนไม่เหมือนกัน อยู่กับปัจจัยอื่นที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น พละกำลังของผู้เป่าปี หรือทักษะของผู้เป่าปี สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ทำให้มาตรฐานของอุปกรณ์ในการตัดล้นปีของ

การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต Study of Thai Herbal Wisdom Use of Folk Healers in Phuket Province

กัญญาวีร์ เกาะสมัน¹ / พรรณวดี ขำจริง²

Kanyawee Kohsaman / Panwadee khumjing

¹⁻² สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Social Studies Program, Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต และเพื่อศึกษาแนวทางการรักษาโรคจากภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต การวิจัยครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า

การใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต หมอพื้นบ้านส่วนใหญ่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากบรรพบุรุษ ทั้งนี้มีการสืบทอดความรู้ หลากหลายวิธีด้วยกัน มากที่สุดคือการจดจำจากการติดตามบรรพบุรุษที่ไปให้การรักษาชาวบ้านในชุมชน รวมถึงการจดบันทึกและการศึกษาด้วยตนเอง

แนวทางการรักษาโรคจากภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต หมอพื้นบ้านเป็นการรักษาที่ใช้พืชสมุนไพรไทยธรรมชาติในท้องถิ่น โดยหมอพื้นบ้านที่รักษาผู้ป่วยจะเลือกใช้ ส่วนต่างๆของพืชสมุนไพรชนิดนั้นๆ ตามที่ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาสมุนไพรไทยมีทั้งสมุนไพรเดี่ยวสมุนไพรที่เป็นตำรับ ยาสำเร็จรูป

คำสำคัญ: ภูมิปัญญา, สมุนไพรไทย, หมอพื้นบ้าน, จังหวัดภูเก็ต

Abstract

The objectives of research study were as following 1) to study Thai herbal wisdom of folk healers 2) to study the healing methods from diseases using Thai herbs of folk healers in Phuket province. This study was qualitative research collected by structured interview.

The findings of this research were found that most of folk healers were passed on knowledge from ancestors. There were several methods to pass on the knowledge. Most folk healers used remembering method from their ancestors who went to heal people in community, as well as taking note method and also self-learning method.

The way which used Thai herbs for healing diseases of folk healers in Phuket was they chose parts of herbal plants as they were passed on knowledge from the ancestors. There were single herbs, herbal pharmacopoeia and medicine.

Keywords: wisdom, Thai herbs, folk healers of Phuket

บทนำ

ภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านในการดูแลสุขภาพของชุมชน คือ การดูแลสุขภาพแบบดั้งเดิมซึ่ง การดูแลสุขภาพแบบองค์รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมไปพร้อมกันวิธีการสืบทอด ภูมิปัญญา หมอพื้นบ้านยังมีความจำเป็น โดยเฉพาะกับคนในระดับรากหญ้าคนกลุ่มนี้ยังคงเชื่อและศรัทธาระบบ รักษาแบบ ดั้งเดิมเพื่อการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และสืบสานองค์ความรู้ทางวัฒนธรรม กระบวนการสืบทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้าน โดยมีหมอพื้นบ้านผู้ที่มีบทบาทในการดูแลสุขภาพอนามัย ของประชาชนในชนบทตลอดมา เพราะความสัมพันธ์ระหว่างหมอพื้นบ้านกับชาวบ้าน คือความผูกพัน กันด้วยความเชื่อในจิตสำนึก และความศรัทธาที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษจากเหตุผลดังกล่าวทำให้ หมอพื้นบ้านยังคงมีบทบาทต่อสุขภาพ ของประชาชนมาจนถึงปัจจุบัน (Jongwutthiwate, K et al, 2013) ซึ่งหมอพื้นบ้านในประเทศไทยได้รับความนิยมน้อยลงแต่ก็ยังไม่ได้อยู่ในปัจุบันมากนัก แต่เมื่อไม่นานมานี้ก็มีหมอพื้นบ้านที่ได้รับการยอมรับของผู้คนและมีชื่อเสียงโด่งดัง นั่นคือ หมอ เสือ สุภฤกษ์ ชาญเชิดศักดิ์ หรือหลายคนอาจจะรู้จักจากฉายาที่ว่า นักบุญคนบาป โดยหมอเสื่อสืบสาน เจตนารมณ์ของบิดา คือทำการรักษาผู้คนต่อไปแทนพ่อที่รับมาจากปู่อีกทอด และหมอเสื่อได้เป็นที่

ซึ่งปัจจุบันจากการสำรวจพบว่าประชาชนในจังหวัดภูเก็ตให้ความสำคัญและความสนใจในด้านการรักษาโรคด้วยภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน สำหรับการรักษาในปัจจุบันสามารถทำได้ โดยการใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทย โดยเฉพาะการใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพ เป็นยารักษาโรค ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน อีกทั้งยังได้รับการส่งเสริม อนุรักษ์ และฟื้นฟู หมอพื้นบ้านจึงได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการรักษาโรค ที่หมอพื้นบ้านสามารถรักษาให้หายได้ หมอพื้นบ้านได้ใช้สมุนไพรไทยหลากหลายชนิดในการรักษา ซึ่งสมุนไพรไทยแต่ละชนิดมีสรรพคุณที่แตกต่างกันออกไป และหมอพื้นบ้านแต่ละคนก็ยังมีวิธีการรักษาที่หลากหลาย โดยวิธีการรักษาของหมอพื้นบ้านแต่ละคนนั้นได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษรุ่นสู่รุ่น ด้วยเหตุดังกล่าวนี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน ในจังหวัดภูเก็ต เพื่อรวบรวมและสร้างองค์ความรู้ดังกล่าวให้ครบถ้วนเป็นระบบ และเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์มรดกทางภูมิปัญญาการใช้สมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้านให้คงอยู่ในท้องถิ่นสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) ศึกษาการใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต
- 2) ศึกษาแนวทางการรักษาโรคจากภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต

วิธีการดำเนินการวิจัย

1) ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษางานวิจัยเรื่องการศึกษาการใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต ซึ่งจะประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้

1.1) ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) การใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน
- 2) แนวทางการรักษาโรคจากภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน.

1.2) ขอบเขตด้านเวลา คือ ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือนตุลาคม - พฤศจิกายน พ.ศ. 2564

1.3) ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้พื้นที่จังหวัดภูเก็ต จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอกะทู้และอำเภอถลาง

2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ หมอพื้นบ้านจังหวัดภูเก็ต

- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หมอพื้นบ้านจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอถลาง อำเภอเมืองภูเก็ต และอำเภอกระบุรี กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 17 คน โดยใช้วิธีการ Delphi technique โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

3) เครื่องมือวิจัย การวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง ซึ่งมีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

3.1) แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของหมอพื้นบ้าน 2 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบเขียนตอบ

3.2) แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง ส่วนที่ 2 การใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้านจังหวัดภูเก็ต 8 ข้อ แนวทางการรักษาโรคจากภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบเขียนตอบ

ก่อนการนำแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง ซึ่งเป็นเครื่องมือการวิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ดร.พรณวดี ขำจริง ว่าที่ร้อยตรีสมพร รุจิภิตดิษฐ์ และนางสาวลลิตา ภคเมธาวิ ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือการวิจัย และหลังจากนั้นได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ศึกษาเอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำวิจัย

4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลการใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต

4.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล และสรุปความสัมพันธ์กับแนวคิดต่าง ๆ

4.4 ปรับปรุงข้อมูลตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และตรวจสอบ

4.5 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 การใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต

หมอพื้นบ้านส่วนใหญ่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากบรรพบุรุษ ทั้งนี้มีการสืบทอดความรู้หลากหลายวิธีด้วยกัน มากที่สุดคือการจดจำจากการติดตามบรรพบุรุษที่ไปให้การรักษาชาวบ้านในชุมชน รวมถึงการจดบันทึกและการศึกษาด้วยตนเอง และยังมีหมอพื้นบ้านบางส่วนที่ศึกษาหาความรู้โดยการเรียนรู้เพิ่มเติมมีใบรับรองการเรียนโดยตรง และเมื่อสมุนไพรไทยที่ใช้ในการรักษาในขณะนั้น

ไม่มีหรือขาด หมอพื้นบ้านจะมีการหาสมุนไพรไทยชนิดอื่นที่มีสรรพคุณ แต่จะกระทำแบบนี้เมื่อสมุนไพรไทยชนิดนั้นหายาก

วัตถุประสงค์ที่ 2 แนวทางการรักษาโรคจากภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต

หมอพื้นบ้าน เป็นการรักษาที่ใช้พืชสมุนไพรไทย ธรรมชาติในท้องถิ่น ซึ่งเป็นวิธีการที่รักษาโรคทั่วไปที่ พบในชุมชน โดยหมอพื้นบ้านที่รักษาผู้ป่วยจะเลือกใช้ ส่วนต่างๆของพืชสมุนไพรชนิดนั้นๆ ตามที่ได้รับ การถ่ายทอดภูมิปัญญาสมุนไพรไทย สมุนไพรไทยที่นำมาใช้ในการรักษามีทั้งสมุนไพรเดี่ยว สมุนไพรไทยที่เป็นตำรับ ยาสำเร็จรูป ซึ่งสมุนไพรที่นำมาใช้มีทั้งสด และแห้ง มีทั้งที่ปลูกเองและหาซื้อจากร้านขายยา ซึ่งการเก็บสมุนไพรสดนั้นสามารถนำมาใช้ได้ทั้งต้น ใบ เปลือก ราก แก่น หัว ก่อน สมุนไพรไทยบางชนิดสามารถใช้รักษาได้เลยโดยไม่ต้องผ่านการแปรรูปให้แห้ง การใช้สมุนไพรแห้งโดยต้องผ่านการอบ การตากหรือนำมาบด วิธีการสกัดสมุนไพรขึ้นอยู่กับตำรับและโรคที่ใช้รักษา ได้แก่ การต้ม การคั้นสด การเคี้ยวในน้ำมัน ตัวยาหลังการปรุงตามตำราแล้วอาจมีลักษณะเป็นเม็ดเป็นผงเป็นน้ำ ผู้ป่วยสามารถรับประทานได้เลย ส่วนใหญ่ตัวยาไม่มี อันตรายต่อคนไข้หากรับประทานตามที่หมอพื้นบ้าน แนะนำ ด้วยยาบางประเภทผู้ป่วยใช้วิธีการพอก ประคบ ตามอวัยวะที่มีการเจ็บปวด เช่น ปวดหัว แพ้อากาศ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โลหิตจาง

แนวทางการใช้สมุนไพรไทยในการรักษาโรคจากภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน

1) โรคหวัด โรคแพ้อากาศ มีแนวทางการรักษา : ต้มสมุนไพรไทย เปราะหอม มะกรูด หนุμαν ประสานกาย สะระแหน่ จิง หอมแดง รวมกันในหม้อ จากนั้นยกหม้อต้มยาไป วางไว้ในกระโจมที่จะใช้อบร่างกายตรงหน้าของ ผู้เข้ากระโจม ใส่การบูร บดละเอียดลงไปทีละนิด กลั่นการบูรจะนำพาตัวยาสสมุนไพรรักษาแพร่กระจายออกไป ช่วยให้สูดไอน้ำมันหอมของสมุนไพรไทย การอบสมุนไพรที่เหมาะสม ใช้เวลา 10 - 15 นาที

2) โรคเบาหวาน มีแนวทางการรักษา : นำผลมะระจีนสด 8 - 10 ผล นำเมล็ดในออก ใส่น้ำลงไปเล็กน้อย ปั่นให้ละเอียด กรองกากออกจะได้น้ำดื่มประมาณ 100 มิลลิลิตร (หรือกินทั้งกากก็ได้) กินทุกวันติดต่อกัน แบ่งกินวันละ 3 เวลา

3) โรคความดันโลหิตสูง มีแนวทางการรักษา : ใบบัวบก เป็นพืชที่มีฤทธิ์เย็น บำรุงหลอดเลือด ลดอาการอักเสบ และบำรุงการไหลเวียนโลหิต วิธีรับประทานใช้ใบคั้นสดเป็นน้ำดื่ม หรือใช้รับประทาน 4-5 ใบต่อมื้ออาหาร

4) โรคมะเร็ง มีแนวทางการรักษา : ให้นำหญ้าปักกิ่งที่ล้างสะอาดแล้ว 3 ต้น นำมาตำให้ละเอียด ในครกดินเผาหรือครกไม้ แล้วเติมน้ำต้มสุก 2 ช้อนโต๊ะ กรองผ่านด้วยผ้าขาวบาง ให้ผู้ใหญ่อีกครั้งละ 2

ซอญ โตะะ วันละ 2 ครั้ง ก่อนอาหารเช้าครึ่งชั่วโมงและก่อนเข้านอน ส่วนเด็กให้ลดปริมาณลงครึ่งหนึ่ง หรือจะตามความเหมาะสม

อภิปรายผล

จากผลการศึกษานำมาแยกอภิปรายตามประเด็นได้ ดังนี้

1) การใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต

หมอพื้นบ้านส่วนใหญ่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากบรรพบุรุษ ทั้งนี้มีการสืบทอดความรู้หลากหลายวิธีด้วยกัน มากที่สุดคือการจดจำจากการติดตามบรรพบุรุษที่ไปให้การรักษาชาวบ้านในชุมชน รวมถึงการจดบันทึกและการศึกษาด้วยตนเอง และยังมีหมอพื้นบ้านบางส่วนที่ศึกษาหาความรู้โดยการเรียนรู้เพิ่มเติมมีใบรับรองการเรียนโดยตรง และเมื่อสมุนไพรไทยที่ใช้ในการรักษาในขณะนั้นไม่มีหรือขาด หมอพื้นบ้านจะมีการหาสมุนไพรไทยชนิดอื่นที่มีสรรพคุณ แต่จะกระทำแบบนี้เมื่อสมุนไพรไทยชนิดนั้นหายากมาก ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ภูมิปัญญาด้านการบำบัดรักษาโรคของหมอพื้นบ้านในจังหวัดนครราชสีมา (Thipwari and Nonthiya ,2018) ผลการศึกษาพบว่า การถ่ายทอดภูมิปัญญา ของหมอพื้นบ้านเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ใช้วิธีเรียนตัวต่อตัว ผ่านประสบการณ์จริง ระหว่างครูกับศิษย์ หรือระหว่างคนในตระกูล การเลือกศิษย์ครูจะเป็นผู้เลือกด้วยตัวเอง จะต้องศึกษาจิตใจ ลักษณะนิสัย สติปัญญา การเสียสละ ของลูกศิษย์ สังเกตความประพฤติปฏิบัติของลูกศิษย์อย่างใกล้ชิด คุณสมบัติของลูกศิษย์ต้องเป็นคนดี มีศีลธรรม มีเมตตา เสียสละ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความอดทน มีใจรักต่อการรักษาผู้ป่วย มีสติปัญญาดี มีไหวพริบ มีความเฉลียวฉลาด มีความจำแม่นในการท่องจำตำรายาหรือคาถา

2) แนวทางการรักษาโรคจากภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต หมอพื้นบ้าน เป็นการรักษาที่ใช้พืชสมุนไพรไทย ธรรมชาติในท้องถิ่น ซึ่งเป็นวิธีการที่รักษาโรคทั่วไปที่ พบในชุมชน โดยหมอพื้นบ้านที่รักษาผู้ป่วยจะเลือกใช้ ส่วนต่างๆของพืชสมุนไพรชนิดนั้นๆ ตามที่ได้รับ การถ่ายทอดภูมิปัญญาสมุนไพรไทย สมุนไพรไทยที่นำมาใช้ในการรักษามีทั้งสมุนไพรเดี่ยว สมุนไพรไทยที่เป็นตำรับ ยาสำเร็จรูป ซึ่งสมุนไพรที่นำมาใช้มีทั้งสด และแห้ง มีทั้ง ที่ปลูกเองและหาซื้อจากร้านขายยา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยศึกษาวิจัย เรื่องพืชสมุนไพรประจำถิ่นและภูมิปัญญาการประยุกต์ใช้ สำหรับการแพทย์พื้นบ้าน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (Supath et al,2015) ผลการศึกษาพบว่า ภูมิปัญญา แพทย์พื้นบ้านเรื่องการใช้พืชสมุนไพรของประชาชนในท้องถิ่นในการศึกษานี้มีความรู้มากที่สุดพบว่า เกี่ยวข้องกับการบำบัดรักษาอาการป่วยพื้นฐานที่ประสบอยู่เป็นประจำคือ กลุ่มอาการหรือโรคทางเดิน

อาหาร กลุ่มอาการหรือ โรคทางเดินหายใจ เช่น ท้องผูก ท้องเสีย แผลในกระเพาะ ไอ เจ็บคอ ขับเสมหะ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าอาการและโรคต่างๆ นั้น เป็นอาการที่ไม่รุนแรงนัก โดยจะเลือกใช้พืชสมุนไพรในครัวเรือนหรือมีอยู่รอบรั้วริมบ้านที่พื้ก อาศัยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้อง กับวิถีชีวิตประชาชนตามท้องถิ่นชนบทที่ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและวัฒนธรรมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากการให้การรักษาด้วยสมุนไพรตามภูมิปัญญาแพทย์พื้นบ้านนี้แล้วผู้ป่วยเองก็สามารถช่วยเหลือตัวเองเพื่อบรรเทาอาการของโรค โดย การอาศัยการพักผ่อนเพื่อพักฟื้นร่างกาย แต่จากผลการศึกษาี้ พบว่าประชาชนยังขาดความรู้การใช้พืชสมุนไพรของประชาชน ในเรื่องการรักษาอาการปวดหัว ตัวร้อนเป็นไข้ เป็นหวัด ปวดเมื่อย ซึ่งเป็นอาการของโรคที่มักเกิดขึ้นในการใช้ชีวิตประจำวัน การทำงานเช่นเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตาม การบำบัดรักษาอาการปวดหัว ตัวร้อนเป็นไข้ เป็นหวัด ปวดเมื่อยดังกล่าวนี้ เป็นไปได้ ว่าประชาชนในท้องถิ่นนี้อาจจะใช้ภูมิปัญญาแพทย์พื้นบ้านอย่างอื่น ๆ เช่น การนวดประคบ ซึ่งทำได้ง่ายกว่าในการใช้แพทย์ทางเลือก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “ศึกษาการใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน จังหวัดภูเก็ต ” ผู้วิจัยเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์แนวทางการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

- 1) ควรศึกษาข้อมูลการใช้สมุนไพรร่วมกับวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่น ความเชื่อต่างๆ ของชุมชน
- 2) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภูมิปัญญาด้านการรักษาโรคของสมุนไพรไทยที่ปรากฏในเอกสารโบราณของหมอพื้นบ้านในจังหวัดภูเก็ต
- 3) ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการถ่ายทอดภูมิปัญญาการใช้สมุนไพรไทยเพื่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนของหมอพื้นบ้าน ในจังหวัดภูเก็ต
- 4) ควรวิจัยและพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตสมุนไพรไทยของหมอพื้นบ้าน เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและการพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

References

- Chuntum K. (2017). Treatment with herbs and the ancient recipe of traditional medicine. J Med Health Sci Vol. [in Thai]
- Jearanai J. (2013). *A study of Traditional Thai Complementary therapies, Traditional Thai Midwifery, and Herbal Utilization of Traditional Healers: A Case Study of Traditional Healers Living in NumPung Dam, Sakon Nakhon Province*. Suranaree University of Technology. [in Thai]
- Jitjam S. (2019). *A study of traditional healers knowledge for treating snakebite patients in southern Thailand*. Rajamangala University of Technology Srivijaya. [in Thai]
- Jongwutthiwate K et al. (2013). *Development of Community Based Learning Process in Plakmailay, Kamphaeng Saen District, Nakhon Pathom Province*. Nakhon Pathom. Petchakasem Publishing. [in Thai]
- Juntaramano S. (2019). *The Wisdom of Thai Indigenous Healers for the Spiritual Healing of Fractures*. Journal of Holistic Nursing. [in English]
- Kanjanasiri W. (2016). *Local wisdom of folk disease preservation in phitsanulok province*. Rajabhat Chiang Mai research journal. [in Thai]
- Lertviriyachit B. (2011). *Wisdom Folk Healers and Herb Community in North East*. Suan Sunandha Rajabhat University. [in Thai]
- Phon-ngam P. (2011). *A Development of Traditional Herbal Medicine Recipes for Communities' Treatment*. Loei: Ratchaphat Loei University. [in Thai]
- Supath et el. (2015). *Local Herbal and Wisdom of Application in Thai Traditional Medicine, Bordering Provinces of Southern Thailand*. Princess of Narathiwat University Journal. [in Thai].
- Thammawat P. (2021). *Herbals Using for treatment of disease of hospitals in Phuket*. Updates from North Bangkok University. [in Thai]
- Thipwari and Nonthiya , (2018). *Local wisdom in treatment of traditional chemists in nakhon Ratchasima*. NRRU Community Research Journal Vol. [in Thai]
- Yoadsomsuay P. (2013). *A study of wisdom of folk doctor in ampur ongkharak, nakhonmayok province*. Thammasat Medical Journal. [in Thai]

กฎหมายและการเมืองการปกครอง

ความเสมอภาคในการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ Equality in the Identification of Persons Using Scientific Evidence

ชูเกียรติ ชูสุวรรณ / โชติกา วิริยะจิระพิพัฒน์ / ชารีฟ อารีหมาน /
ไชยวัฒน์ เสนแก้ว / ชिरาวุธ เทียบศรีไชย / ชีพนันต์ ติดวงษา¹

Chukiat Chusuwan / Chotika Viriyajirapiput / Chareef Areeman

Chaiwat Senkaew / Chirawut Thiapsonchai / Cheepanan Tidwongsa¹

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

Undergraduate student, Faculty of Law Thaksin University Songkhla Campus

Corresponding author: E-mail address: cheepanan33@gmail.com

บทคัดย่อ

ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่แล้วในประเทศและต่างประเทศให้การรับรองสิทธิของผู้ต้องหาในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่ใช้ประมวลกฎหมาย (Civil law) และเป็นระบบการดำเนินคดีอาญาแบบกล่าวหาที่มีแนวคิดการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ จึงเป็นการใช้อำนาจรัฐที่สามารถกระทำได้ตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐาน แม้จะกระทบสิทธิของผู้ต้องหาอยู่บ้างก็ตาม แต่การดำเนินการต้องไม่กระทบกระเทือนอย่างร้ายแรง จึงจะเห็นได้ตามมาตรา 131/1 ซึ่งบัญญัติไว้เพื่อคุ้มครองการใช้อำนาจของรัฐว่า ต้องการทำโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และสมควร โดยวิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยสุดเท่าที่จะทำได้และไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคล อันเป็นข้อแสดงให้เห็นว่า การใช้อำนาจดังกล่าว ไม่ใช่การใช้อำนาจตามอำเภอใจ

เมื่อมีการบัญญัติมาตรา 131/1 กำหนดให้การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายไปตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ กลับกำหนดเงื่อนไขไว้ว่า ต้องเป็นกรณีที่เป็นอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี และต้องได้รับความยินยอมจากผู้ต้องหาก่อนดำเนินการ อีกทั้งข้อสันนิษฐานที่เป็นผลร้ายต่อผู้ต้องหา อันเป็นการกำหนดเงื่อนไขการใช้อำนาจรัฐ โดยพิจารณาเพียงลักษณะของคดีไม่ได้พิจารณาถึงเนื้อหาความจำเป็นของเรื่องในแต่ละคดี โดยเฉพาะการบัญญัติถึงเรื่องความยินยอมของผู้ต้องหานั้น เป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา โดยการให้สิทธิในการตัดสินใจร่วมกระบวนการซึ่งผู้ต้องหาจะไม่ยินยอมก็ได้

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การกำหนดเงื่อนไขตามมาตรา 131/1 นั้น ในเรื่องความยินยอมได้มีการคุ้มครองผู้ต้องหาแล้ว แต่ในกรณีที่มีโทษต่ำกว่าสามปีนั้นยังไม่มีการให้ความคุ้มครองในเรื่องการให้ความยินยอมแต่อย่างใด

คำสำคัญ: ความเสมอภาค, การตรวจพิสูจน์, พยาน, หลักฐานทางวิทยาศาสตร์,
นิติวิทยาศาสตร์นิติเวชและเสรีภาพ

Abstract

At present, most of them in the country and abroad guarantees the rights of suspects in the criminal justice system as Thailand is a country that uses civil law and is a criminal prosecution system. The allegation form with the concept of criminal prosecution by the state is an exercise of state power that can be done as necessary. for the benefit of collecting evidence, even if it affects the rights of the accused to some extent but the operation must not severely affected Therefore, it can be seen under Section 131/1, which is stipulated to protect the exercise of the power of the State that it must be done by a medical professional. It must be done sparingly and appropriately by means that cause as little pain as possible. to be able to do so and without harm to the body or health of the person, which indicates that the exercise of such power not arbitrary exercise of power.

When Article 131/1 stipulates that seeking evidence from the body for scientific verification, it stipulates that must be the case Prison rates are high for more than three years. and must obtain consent from the accused before proceeding In addition, the assumption that It was a bad effect on the accused. which determines the conditions for the use of state power by considering only the nature of the case, not considering To the content of the necessity of the story in each case, especially the provision on the consent of the accused is to protect the rights of the accused. by giving decision-making rights may participate in the process in which the accused will not agree.

Therefore, it can be seen that The stipulation under section 131/1 states that consent has already been given to the accused, but in the case of a sentence of less than three years, it has not yet been provided. Any protection against giving consent

Keywords: equality, proof, witness , scientific evidence, forensic science, rights, liberty

บทนำ

อาชญากรรมเป็นอีกปัญหาหนึ่งของประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของประชาชนในสังคมไทย ซึ่งปัญหาอาชญากรรมในปัจจุบันเป็นปัญหาที่ร้ายแรงมีผลต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมาก ในปัจจุบันอาชญากรรมที่เกิดขึ้นถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์หนึ่งของสังคม ซึ่งมีหลายรูปแบบ ผู้กระทำความผิดต่างคิดหาวิถีในการหาช่องทางเพื่อหลบเลี่ยงกฎหมายและเกิดการพยายามรวมกลุ่มกันสร้างความเสียหายซึ่งกระทบต่อสิทธิของผู้อื่น การรวมกลุ่มในการก่ออาชญากรรมจะทวีความรุนแรงขึ้นซึ่งยากแก่การปราบปราม จากอดีตที่ผ่านมาจะมองข้ามถึงสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม ไม่ให้ความสำคัญของปัญหาอาชญากรรมทั้ง ๆ ที่เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประเทศ การแก้ปัญหาก็เป็นการแก้ไขเฉพาะหน้า กล่าวคือมีผู้กระทำความผิดปรากฏขึ้นทุกซึ่งปรากฏขึ้นตามสิ่งต่างๆ เช่น การฆ่า การข่มขืน การปล้น การค้ายาเสพติด เป็นต้น ซึ่งการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันจะให้ความสำคัญกับปัญหาเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่รัฐควรทำการแก้ไขอย่างต่อเนื่องและจริงจังปัญหาอาชญากรรมจึงเป็นปัญหาใหญ่ที่ประชาชนต้องประสบและได้รับการเดือดร้อน โดยไม่มีทางแก้ ซึ่งเป็นปัญหาที่ทำนายรัฐบาลทุกยุคสมัยและเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายทุกหน่วยงานต้องช่วยกันแก้ไขปัญหา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงวิวัฒนาการของแนวคิดและทฤษฎีของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจพิสูจน์บุคคล โดยใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ทั้งตามกฎหมายไทย และกฎหมายต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงสิทธิของบุคคลในการพิสูจน์บุคคล โดยใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ เปรียบเทียบกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ
3. เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจพิสูจน์บุคคล โดยใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้มีสิทธิเท่าเทียมกันในการบังคับใช้กฎหมายนำไปสู่บทสรุปและข้อเสนอแนะในการปรับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตรวจพิสูจน์บุคคล โดยใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ต่อไป

สมมติฐานของงานวิจัย

เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 ของประเทศไทยเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตรวจพิสูจน์บุคคล โดยใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพราะปัจจุบันการตรวจพิสูจน์บุคคลหรือการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์เข้ามามีบทบาทในกระบวนการยุติธรรม โดยให้ศาลสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานดังกล่าวได้ เพื่อประกอบในการพิจารณาคดี แต่อย่างไรก็ดีตามมาตรา 131/1 นั้น ได้มีการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของบุคคลหรือเงื่อนไขต่างๆไว้ต่างกันที่จะได้รับการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นจึงเห็นสมควรศึกษาแนวคิดของกฎหมายในประเด็นเรื่อง สิทธิของบุคคลในการเข้าตรวจพิสูจน์บุคคลโดยใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ว่าส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชากรในรัฐเพียงใด ทั้งนี้จะได้มีการเสนอให้มีการแก้ไขปัญหาหรือมีการปรับเปลี่ยนให้เกิดความสมดุลเพื่อให้คุ้มครองผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจพิสูจน์โดยใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ให้บุคคลที่รับการพิสูจน์ได้รับความเท่าเทียมกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ทำการศึกษาวิเคราะห์โดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยเฉพาะบทบัญญัติของกฎหมาย ทฤษฎี แนวความคิดที่เกี่ยวกับการตรวจสอบและค้นคว้าหาความจริงในคดีอาญา การแสวงหาพยานหลักฐานของพนักงานสอบสวน ขั้นตอนในการรวบรวมพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา เอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยและในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องทั้งของไทยและของต่างประเทศ จากนั้นทำการวิเคราะห์จากแนวความคิดในการดำเนินคดีที่รวบรวมได้

เนื้อหา

การตรวจพิสูจน์บุคคลโดยใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในต่างประเทศ

การตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในประเทศสหราชอาณาจักรนั้น แบ่งการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ออกเป็น 2 แบบ คือ การตรวจภายในร่างกายกับการตรวจภายนอกร่างกาย ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจในการตรวจพิสูจน์บุคคลได้ แต่ในกรณีการตรวจพิสูจน์หลักฐานภายในร่างกายนั้น จะต้องได้รับความยินยอมของผู้กำกับและผู้ต้องหาก่อน ประเทศสหราชอาณาจักรมิได้กำหนดขั้นต่ำอัตราโทษจำคุกไว้แต่อย่างใดในการขอความยินยอมนั้น จึงเป็นเหตุให้ต้องขอความยินยอมก่อนเสมอแต่อาจจะมีบางกรณีที่ไม่ต้องขอความยินยอม สำหรับการนำ

ส่วนประกอบของร่างกายไปตรวจกฎหมายอังกฤษให้ความสำคัญกับการตรวจพิสูจน์หลักฐานภายในร่างกาย ที่จะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือ ส่วนกรณีของการตรวจพิสูจน์หลักฐานภายนอก ร่างกาย แม้จะมีหลักเกณฑ์ของการให้ความยินยอมแต่อาจมีบางกรณี ที่ไม่ต้องได้รับความยินยอม และขอให้ศาลหรือเจ้าหน้าที่ใช้กำลังบังคับได้บางกรณี ส่วนการขอความยินยอมนั้น มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนว่า จะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือ และไม่อาจถอนความยินยอมได้ และในกรณีการตรวจพิสูจน์บุคคลจะต้องกระทำโดยแพทย์หรือพยาบาลที่โรงพยาบาล ต้องไม่ทำให้เกิดความบาดเจ็บอย่างไรก็ดี หากผู้ต้องหาปฏิเสธไม่ได้ตรวจโดยไม่มีเหตุอันสมควร ไม่ว่าในขั้นตอนของการพิจารณาใดๆ ให้เป็นอำนาจศาลในการใช้ดุลพินิจว่าจะส่งสำนวนให้คณะลูกขุนพิจารณา หรือจะบังคับให้ผู้ต้องหาต้องรับการตรวจพิสูจน์

ส่วนการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในประเทศเยอรมนีนั้น ตามมาตรา 81a เป็นการบัญญัติให้แสวงหาพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์จากร่างกายของผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเท่านั้น ในเรื่องของการแสวงหาพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ต้องกระทำโดยแพทย์และต้องกระทำตามหลักวิชาการทางการแพทย์ โดยการแสวงหาพยานหลักฐานดังกล่าวต้องเป็นการกระทำไปเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงที่มีความสำคัญต่อกระบวนการพิจารณาคดีเท่านั้น ซึ่งสามารถกระทำได้แม้จะไม่ได้ได้รับความยินยอมจากผู้ถูกกล่าวหา หากการกระทำนั้นไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ถูกกล่าวหา อำนาจในการสั่งการให้มีการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์จะเป็นของผู้พิพากษา เว้นแต่กรณีที่เป็นการเร่งด่วนและจะเกิดผลร้ายต่อพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์นั้นที่เจ้าพนักงานอัยการจะมีอำนาจสั่งตรวจได้ ทั้งนี้ บทลงโทษในการคุ้มครองพยานหลักฐานของประเทศเยอรมนีนั้น กรณีไม่ได้รับความยินยอมจากพยานบุคคลนั้นจะกระทำได้เฉพาะที่จะทำให้เกิดการพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีเท่านั้น ซึ่งต้องกระทำโดยแพทย์และไม่กระทบต่อสุขภาพและอนามัยของพยานในคดี โดยอำนาจในการสั่งการยังคงเป็นของผู้พิพากษา เว้นแต่ในกรณีรีบด่วนจึงให้เป็นอำนาจของเจ้าพนักงานอัยการ เช่นเดียวกับกับมาตรา 81a

และการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในประเทศฝรั่งเศสนั้น ตำรวจฝ่ายคดีจะเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐาน แล้วส่งสำนวนให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาล โดยในชั้นของการไต่สวน ศาลไต่สวนจะแจ้งผู้ถูกกล่าวหาถึง การดำเนินกระบวนการไต่สวนนั้น และทำการค้นหาพยานหลักฐานด้วยตนเอง หรือมอบให้ตำรวจทำการสอบสวนพยานหลักฐานก็ได้ โดยศาลไต่สวนสามารถตรวจพิสูจน์ได้ทั้งพยานบุคคลพยานเอกสารรวมถึงสามารถแต่งตั้งพยานผู้เชี่ยวชาญในคดีได้ ในฝรั่งเศสการรับฟังพยานหลักฐานนั้นเป็นไปอย่างกว้างขวาง กล่าวคือ สามารถ

รับฟังพยานหลักฐานได้ทุกชนิดเพื่อประโยชน์ในการค้นหาความจริงแห่งคดี โดยศาลจะเป็นผู้ชี้
น้ำหนักความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานเพื่อวินิจฉัยประเด็นแห่งคดีเอง ทั้งนี้การ ได้มาซึ่ง
พยานหลักฐานนั้น ต้องไม่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กล่าวคือการแสวงหาพยานหลักฐานจะกระทำ
ด้วยวิธีการที่เป็นการทรมานหรือการขู่เข็ญ หรือ กระทำการใดๆ ที่เป็นการลดคุณค่าของความเป็น
มนุษย์ลงไม่ได้ และ ในเรื่องของความยินยอมในการตรวจพิสูจน์นิติวิทยาศาสตร์ของฝรั่งเศส กฎหมาย
กำหนดว่าจำเป็นต้องได้รับความยินยอมเสมอสำหรับการตรวจตัวอย่างทางนิติวิทยาศาสตร์ของร่างกาย
มนุษย์ โดยจะชัดเจนไม่ได้ “เป็นการบังคับใช้โดยตรงของปฏิญญาสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1789” ซึ่งรวม
เป็นคำนำในรัฐธรรมนูญฝรั่งเศส ส่วนในกรณีการพิสูจน์พยานหลักฐานวิทยาศาสตร์สำหรับคดี
อุกฉกรรจ์ คือ คดีอาญาที่มีโทษจำคุกอย่างสูงเกิน 10 ปีขึ้นไป เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถบังคับเอาสิ่งส่ง
ตรวจ (เช่น เลือด เนื้อเยื่อ ลายพิมพ์นิ้วมือ เส้นผม) จากผู้ต้องหาได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหากไม่
สามารถนำสิ่งส่งตรวจจากผู้ต้องสงสัยได้ กฎหมายให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจนำสิ่งส่งตรวจจากบุคคลที่
มีความเกี่ยวข้องกับผู้ต้องสงสัยทางพันธุกรรมที่สามารถนำลายพิมพ์ดีเอ็นเอมาตรวจเปรียบเทียบแทน
กันได้ แต่ต้องกระทำโดยวิธีการทางการแพทย์และต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นบุคคลตามลักษณะที่
กฎหมายกำหนด การปฏิเสธไม่ยินยอมให้เจ้าหน้าที่เก็บตัวอย่างสิ่งส่งตรวจตามกฎหมายดังกล่าว
นั้น จะต้องระวางโทษจำคุก 1 ปี และปรับ 15,000 ยูโร ถ้าการปฏิเสธกระทำโดยบุคคลซึ่งถูกตัดสินว่า
กระทำความผิดอาญาร้ายแรง ต้องระวางโทษ จำคุก 2 ปี หรือปรับ 30,000 ยูโร หากผู้ต้อง สงสัยได้นำ
หรือพยานนำตัวอย่างสิ่งส่งตรวจจากบุคคลอื่น ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะยินยอมด้วยหรือไม่มาแสดงต่อ
เจ้าหน้าที่ว่าเป็นตัวอย่างสิ่งส่งตรวจของตน ผู้นั้นต้องระวางโทษ จำคุก 3 ปี และปรับ 45,000 ยูโร

นอกจากนี้หากผู้ต้องสงสัยซึ่งปฏิเสธการให้ตัวอย่างสิ่งส่งตรวจลายพิมพ์ DNA ดังกล่าวได้ถูก
ศาลตัดสินว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาซึ่งต้องสงสัยจริงผู้นั้นจะต้องถูกเพิกถอนสิทธิในการได้รับการ
ลดหย่อนโทษไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งยังตัดสิทธิ์ในการได้รับการลดหย่อนโทษซึ่งอาจได้รับในอนาคตอีกด้วย

การตรวจพิสูจน์บุคคลโดยใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย

เดิมประเทศไทยได้มีการประกาศใช้กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 เมื่อปี พ.ศ.2451 เป็น
ประมวลกฎหมายฉบับแรกของไทยที่มีความเป็นสากลครั้งแรก เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวได้มีการนำ
รูปแบบกฎหมายจากต่างประเทศมาเป็นแนวทางในการยกร่าง ดังนั้น สิ่งที่สำคัญของกฎหมายฉบับนี้
คือ คุณค่าทางวิชาการที่เป็นรากฐานสำคัญของการนำกฎหมายจากต่างประเทศมาประยุกต์ใช้ในบริบท
ของสังคมไทย ประมวลกฎหมายอาญาในยุคปัจจุบันที่ได้มีการประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2499 ตั้งแต่ได้มีการ

อ่อนแอ อีกทั้งยังไม่คำนึงถึงกรณีที่ว่าบุคคลใดจำคุกไม่เกินสามปีไม่ต้องให้ความยินยอม แต่บุคคลใดจำคุกอย่างสูงเกินสามปีต้องให้ความยินยอม ในการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ การที่พนักงานสอบสวนเพียงลำพังจะต้องทำการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ในคดีนั้นเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยากและเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อนเพราะจะต้องมีการตรวจพิสูจน์ตัวบุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์จึงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะเป็นการกระทำเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพในร่างกายของคนในแต่ละคดีที่เกิดขึ้น ในปัจจุบันมีลักษณะซับซ้อนพยานหลักฐานต่างๆ ในคดีก็จะมีจำนวนมากบางคดีไม่มีพยานบุคคลหรือพยานเอกสารที่จะสามารถนำมาพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหาได้เลยมีเพียงแต่พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถนำมาพิสูจน์เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามขั้นตอนของกฎหมายได้

สำหรับในการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีทางวิทยาศาสตร์ ได้มีการพัฒนาปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในการสืบสวนหาตัวคนร้ายและพิสูจน์ความผิดให้ก้าวหน้าและทันสมัยขึ้นกว่าเดิมเป็นอย่างมาก ทางด้านการตรวจพิสูจน์หลักฐาน ก็เช่นเดียวกัน ได้มีการศึกษาค้นคว้านำเทคนิคทางวิทยาศาสตร์ใหม่ๆ ตลอดจนเครื่องมือตรวจวิเคราะห์ต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ในการตรวจพิสูจน์อย่างมากมาย เช่น การใช้รังสีต่าง ๆ การใช้เทคนิค ทางนิวเคลียร์ฟิสิกส์ในการตรวจวิเคราะห์ธาตุ การใช้เลเซอร์ การตรวจพิสูจน์เสียงมนุษย์ เป็นต้น เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานตามกฎหมายไทยในเรื่องของพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้กระบวนการได้มาซึ่งพยานหลักฐานในคดีอาญามีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฉบับที่ 28 เพื่อศักราช 2551 มีการบัญญัติมาตรการทางกฎหมายโดยกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 131/1 วรรคสอง ดังนี้

1. เป็นกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 131
2. คดีที่จะใช้การตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์นี้ต้องเป็นกรณีความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปีด้วยการพิสูจน์นั้นจำเป็น ต้องเก็บตัวอย่าง เลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อสุจิสารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือส่วนประกอบของร่างกายจากผู้เสียหาย ผู้ต้องหาหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. การดำเนินการตรวจพิสูจน์ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและสมควร โดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้อีกทั้งจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้นด้วยกรรมวิธีการตรวจพิสูจน์นี้ต้องกระทำโดยแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น

4. ผู้ต้องหาผู้เสียหายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้ความยินยอมก่อนพนักงานสอบสวนจึงจะให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญตรวจพิสูจน์ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้

5. ถ้าผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายไม่ยินยอมให้ตรวจโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายกระทำการป้องกันขัดขวางมิให้บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามผลการตรวจพิสูจน์ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายนั้นแล้วแต่กรณี

ดังนั้น ในเรื่องของการได้รับความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอมแล้วเป็นสิทธิทางร่างกายของผู้ต้องหาหรือผู้เสียหาย ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 131/1 ทั้ง 2 วรรค มีความแตกต่างกันตรงที่ไม่ต้องได้รับความยินยอมอย่างไรจากผู้เสียหาย หรือผู้ต้องหาเมื่อมีการตรวจหาพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ พนักงานสอบสวนมีอำนาจพิสูจน์ โดยการให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจได้เลย แต่ในโทษทางอาญาที่มีอัตราโทษสูงกว่าสามปี จำเป็นต้องได้รับความยินยอมในการตรวจพิสูจน์ก่อนทุกครั้ง จึงเห็นได้ว่าทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน

ข้อพิจารณาในการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์

การตรวจพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศไทย กฎหมายได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุหรือเอกสารใดๆ ในกรณีการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่กระทบต่อเสรีภาพในร่างกายที่จำเป็นจะต้องตรวจเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือส่วนประกอบของร่างกายจากผู้ต้องหา ผู้เสียหายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้น กฎหมายได้กำหนดให้กระทำได้เฉพาะกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน 3 ปีเท่านั้น โดยให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการดำเนินการให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจ เมื่อพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองพยานหลักฐานของประเทศสหราชอาณาจักรนั้น ในประเทศสหราชอาณาจักรนั้น มีการแบ่งการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ออกเป็น 2 แบบ คือ การตรวจภายในร่างกายกับการตรวจภายนอกร่างกาย ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจในการตรวจพิสูจน์บุคคลได้ แต่ในกรณีการตรวจพิสูจน์หลักฐานภายในร่างกายนั้น จะต้องได้รับความยินยอม

ของผู้กำกับและผู้ต้องหาก่อน ประเทศสหราชอาณาจักรมิได้กำหนดขั้นต่ำอัตราโทษจำคุกไว้แต่อย่างใด ในการขอความยินยอมนั้น ส่วนในเรื่องของบทลงโทษในการคุ้มครองพยานหลักฐานของประเทศไทย อัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน 3 ปี ให้ความยินยอมในการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ในกรณีที่ไม่ให้ความยินยอมให้ตรวจพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในมาตรา 131/1 กำหนดว่าให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามผลการตรวจพิสูจน์ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้เสียหายหรือผู้เสียหายนั่นเอง เมื่อเปรียบเทียบกับ ประเทศสหราชอาณาจักรนั้น พบว่าหากไม่ได้รับความยินยอมในการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ก็ให้สันนิษฐานเช่นเดียวกับกฎหมายไทย แต่ในกรณีที่ผู้ต้องสงสัยถูกกล่าวหาในอาชญากรรมที่ร้ายแรง หรือคดีที่มีโทษอย่างสูง 10 ปีขึ้นไป เจ้าหน้าที่อาจใช้กำลังในการให้ได้ตัวอย่างพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ชนิด non-intimate sample โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ต้องสงสัย

การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในร่างกายของบุคคลในการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ของบุคคลนั้น การตรวจพิสูจน์ดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์แห่งบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนในประเทศเยอรมนีการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์นั้น ได้ให้หลักประกันสิทธิต่อผู้ต้องหา บุคคลและผู้ต้องลงโทษในคดีอาญาที่สอดคล้องกับปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชนและสิทธิขั้นพื้นฐาน

การตรวจพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศไทย กฎหมายได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคลวัตถุหรือเอกสารใดๆ ในกรณีที่กระทบต่อเสรีภาพในร่างกายที่จำเป็นจะต้องตรวจเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะอุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือส่วนประกอบของร่างกายจากผู้ต้องหา กฎหมายได้กำหนดให้กระทำได้เฉพาะกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน 3 ปีเท่านั้น โดยให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการดำเนินการให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจ ในส่วนของการตรวจพิสูจน์ของประเทศเยอรมนี ในเรื่องของการแสวงหาพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ต้องกระทำโดยแพทย์และต้องกระทำตามหลักวิชาการทางการแพทย์ โดยการแสวงหาพยานหลักฐานดังกล่าวต้องเป็นการกระทำไปเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงที่มีความสำคัญต่อกระบวนการพิจารณาคดีเท่านั้น

บทลงโทษในการคุ้มครองพยานหลักฐานของประเทศไทยอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน 3 ปี ให้ความยินยอมในการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ในกรณีที่ไม่ให้ความยินยอมให้ตรวจพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในมาตรา 131/1เมื่อ

เปรียบเทียบกับประเทศเยอรมันที่มีการแบ่งแยกประเภทของการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ คือ 1)การตรวจพิสูจน์ร่างกายแบบธรรมดา 2)การตรวจพิสูจน์ร่างกายที่เป็นการล่วงล้ำเข้ามาในร่างกาย ซึ่งตามกฎหมายของประเทศไทยนั้นมิได้มีการแบ่งแยกประเภทของการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ไว้ ถ้าหากผู้ต้องหาไม่ให้ความยินยอมในการนำหลัก “volenti non fit injuria” มาใช้ ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานเรื่องความยินยอม

การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประเทศไทยในร่างกายของประชาชนในการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ของบุคคลนั้น การตรวจพิสูจน์ดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์แห่งบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนของประเทศฝรั่งเศสนั้นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในร่างกายมนุษย์นั้นได้มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่ง มาตรา 16-9 ดังนี้ สิทธิของแต่ละคนต้องเคารพและต้องไม่ละเมิดต่อร่างกายยกเว้นแต่ความจำเป็นทางการแพทย์และต้องได้รับความยินยอมจากผู้มีส่วนได้เสียถ้าบุคคลนั้นอยู่ในสภาพที่เขาจะสามารถให้ได้ ซึ่งเป็นกรณีทั่วไปที่กิจกรรมโดยรวมทั้งหมดของทั้งภาคเอกชนและของภาครัฐจะต้องให้การเคารพ

การตรวจพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศไทย กฎหมายได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคลวัตถุหรือเอกสารใดๆ ในกรณีการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่กระทบต่อเสรีภาพในร่างกายที่จำเป็นจะต้องตรวจเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะอุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือส่วนประกอบของร่างกายจากผู้ต้องหา ผู้เสียหายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้น กฎหมายได้กำหนดให้กระทำได้เฉพาะกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน 3 ปีเท่านั้น โดยให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการดำเนินการให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจ เมื่อพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองพยานหลักฐานของประเทศฝรั่งเศสนั้น ได้มีการแบ่งประเภทของการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) intimate sample เป็นประเภทที่ต้องล่วงละเมิดสิทธิทางร่างกายของบุคคลโดยตรง 2) non-intimate sample เป็นประเภทที่ไม่ต้องมีการล่วงละเมิดสิทธิทางร่างกายของบุคคล ในส่วนการดำเนินคดีอาญาของฝรั่งเศส มีลักษณะเป็นการดำเนินคดีโดยรัฐ ซึ่งรัฐจะเป็นผู้พิสูจน์การกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา และรัฐโดยพนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนฟ้องร้องคดีอาญา ซึ่งตำรวจฝ่ายคดีจะเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน แล้วส่งสำนวนให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลในการดำเนินคดีต่อไป ส่วนในเรื่องการให้ความยินยอมในการตรวจพิสูจน์นิติวิทยาศาสตร์ของฝรั่งเศส กฎหมายกำหนดว่า

ของผู้ต้องหาผู้เสียหายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจได้ผู้ต้องหาและผู้เสียหายมีสิทธิร้องขอต่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบให้ทำการตรวจดังกล่าวได้เช่นกัน แต่ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและสมควร โดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ทั้งจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้น และผู้ต้องหาผู้เสียหายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้ความยินยอมหากผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายไม่ยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายกระทำการป้องกันขัดขวางมิให้บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามผลการตรวจพิสูจน์ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายนั้นแล้วแต่กรณี

อีกทั้ง ปัญหาการกำหนดโทษของผู้ต้องหาและผู้เสียหายในกรณีไม่ให้ความยินยอมตามมาตรา 131/1 วรรคสองได้กำหนดโทษของการไม่ให้ความยินยอมนี้ว่า ให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามผลการตรวจพิสูจน์ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้เสียหายหรือผู้เสียหายนั้นแล้วแต่กรณี ซึ่งตามหลักความเป็นจริงแล้วบทสันนิษฐานตามมาตรา 131/1 วรรคสอง ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการพิจารณา อีกทั้งโทษที่ได้รับไม่สมควรแก่ความร้ายแรงในคดีอาญาที่ผู้ต้องหาได้กระทำความผิด

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่าควรมีการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 จากเดิมที่บัญญัติว่า “ในกรณี ที่จำเป็น ต้อง ใช้ พยาน หลักฐาน ทาง วิทยาศาสตร์ เพื่อ พิสูจน์ ข้อเท็จจริง ตาม มาตรา 131 ให้ พนักงานสอบสวน มี อำนาจ สั่ง ให้ ทำ การ ตรวจ พิสูจน์ บุคคล วัตถุ หรือ เอกสาร ใดๆ โดย วิธีการ ทาง วิทยาศาสตร์ ได้ ใน กรณี ความ ผิด อาญา ที่มี อัตรา โทษ จำ กุณ อย่าง สูง เกิน สาม ปี หาก การ ตรวจ พิสูจน์ ตาม วรรค หนึ่ง จำ เป็น ต้อง ตรวจ เก็บ ตัวอย่าง เลือด เนื้อ เยื่อ ผิว หนัง เส้น หม หรือ ขน น้ำลาย ปัสสาวะ ออจจาระ สาร คัด หลั่ง สาร พันธุ กรรม หรือ ส่วน ประกอบ ของ ร่าง กาย จาก ผู้ ต้อง หา ผู้เสียหาย หรือ บุคคล ที่ เกี่ยว ข้อง ให้ พนักงานสอบสวน ผู้ รับผิดชอบ มี อำนาจ ให้ แพทย์ หรือ ผู้ เชี่ยวชาญ ดำเนิน การ ตรวจ ดัง กล่าว ได้ แต่ ต้อง กระทำ เพียง เท่า ที่ จำ เป็น และ สมควร โดย ใช้ วิธีการ ที่ ก่อ ให้ เกิด ความ เจ็บ ปวด น้อย ที่ สุด เท่า ที่ จะ กระทำ ได้ ทั้ง จะ ต้อง ไม่ เป็น อันตราย ต่อ ร่าง กาย หรือ อนามัย ของ บุคคล นั้น และ ผู้ ต้อง หา ผู้เสียหาย หรือ บุคคล ที่ เกี่ยว ข้อง ต้อง ให้ความ ยินยอม หาก ผู้ ต้อง หา หรือ ผู้เสียหาย ไม่ ยินยอม โดย ไม่มี เหตุ อัน สมควร หรือ ผู้ ต้อง หา หรือ ผู้เสียหาย กระทำ การ ป้องกัน ขัดขวาง มิ ให้ บุคคล ที่ เกี่ยว ข้อง ให้ความ ยินยอม โดย ไม่มี เหตุ อัน สมควร ให้ สันนิษฐาน ไว้ เบื้องต้น ว่า ข้อเท็จจริง เป็น ไป ตาม ผล การ ตรวจ

พิสูจน์ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้เสียหายหรือผู้เสียหายนั้นแล้วแต่กรณี ค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์ตามมาตรา นี้ให้ส่งจ่ายจากงบประมาณตามระเบียบที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม หรือสำนักงานอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี” เนื่องจากหากเปรียบเทียบกับ สหราชอาณาจักร ประเทศเยอรมนี และประเทศฝรั่งเศสที่ผู้วิจัยได้ศึกษามา จะเห็นได้ว่าประเทศดังที่กล่าวไว้ข้างต้นไม่ได้มีการกำหนดอัตราโทษ ในการขอรับความยินยอม แต่กลับต้องให้ความยินยอม แม้จะต้องรับโทษเพียงใดโดยยกเลิกข้อความในส่วนที่กำหนดเงื่อนไขอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี และการให้ความยินยอมของผู้ต้องหา

2. ผู้วิจัยเห็นว่าเราควรมีการจำกัดสิทธิที่จะให้ผู้ต้องหาสามารถที่จะแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆในคดีได้ จะเห็นได้ว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 วรรคสองนั้น ได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

3. ควรยกเลิกข้อความในส่วนข้อสันนิษฐานอันเป็นผลต่อเนื่องจากเงื่อนไขความยินยอมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 เพราะเพราะในปัจจุบันในการปฏิบัติจริงในคดีบทสันนิษฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 ไม่เกิดประโยชน์ในรูปคดีเกี่ยวกับการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ใจของจำเลย

เอกสารอ้างอิง

- [1] สืบค้น 5 พฤษภาคม 2564 ,พ.ต.ท. ดร. พงษ์ธร ชาญยุติ. (2552)วารสารกระบวนการยุติธรรมหน้า 133-146(พิมพ์ครั้งที่2)
แหล่งที่มา.<https://so04.tcithaijo.org/index.php/JTJS/article/download/245569/166798/>)
- [2] สืบค้น 7 พฤษภาคม 2564, The MATTER. (2561). พิสูจน์จนสิ้นความสงสัย. (ออนไลน์)แหล่งที่มา. <http://thematter.co./thinker-resonable-doubt/16254>)
- [3] สืบค้น 7 พฤษภาคม 2564 ชนิดา เลิศสิทธิกุล.การพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีอาญาโดยพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์(ออนไลน์)
แหล่งที่มา. <https://www.car.chula.ac.th/display7.php?bib=b1751721>)
- [4] สืบค้น 12 พฤษภาคม 2564 ธานีศ เกศวพิทักษ์. (2557).แหล่งที่มา. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค 1-2 (มาตรา 1-156) เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่11).กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.

**ทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรามแดง อำเภอสิงหนคร
จังหวัดสงขลา ที่มีต่อการดำเนินมาตรการ New Normal
ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19**

**Attitudes of People in the Ram Daeng Subdistrict Administrative Organization,
Singhanakhon District, Songkhla toward Measure New Normal in the Epidemic
Situation of Covid-19**

**ทัตพิชา ขุนดำ¹ / นุชจิรา นรารักษ์² / รณพร จันทร์เพ็ญ³ / สิริมา ทองมี⁴ /
วิสรุตา ทองแกมแก้ว^{5*}**

**Thatpicha Kundam / Nutchira Nararak / Ronnaporn Junpan / Sirima Thongmee /
Wisaruta Thongkamkaew**

^{1,2,3,4} นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Student, Bachelor of Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Songkhla Rajabhat University

⁵ อาจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Lecturer Dr., Bachelor of Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Songkhla

Rajabhat University

* Corresponding author: E-mail address: wisaruta.th@skru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรามแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เกี่ยวกับการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 2) เพื่อวิเคราะห์ทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรามแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ที่มีต่อการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

บทนำ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โควิด-19 ทำให้ผู้คนเกิดความวิตกกังวลทั่วโลก แนวทางในการป้องกันการติดเชื้อ อาจต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น การสวมหน้ากากอนามัย การเว้นระยะห่างทางสังคม ไม่รวมตัวกันและหมั่นล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอ โควิด-19 เป็นเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ที่แพร่กระจายจากคนสู่คน เป็นเชื้อไวรัสที่ก่อให้เกิดโรคทางเดินระบบหายใจและยังอาจแพร่เชื้อโดยการสัมผัสได้ การระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้เริ่มต้นเมื่อปลายปี พ.ศ. 2562 โดยเชื้อไวรัสนี้พบครั้งแรกในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และลุกลามไปทั่วโลก สำหรับการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 รอบแรกในประเทศไทย พบผู้ป่วยต้องสงสัยรายแรกเมื่อ วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2563 เป็นนักท่องเที่ยวหญิงชาวจีนอายุ 74 ปี (Khumsaen, N. ,2021) ประเทศไทยได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด -19) (ศบค.) ซึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 แห่งชาติ ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้ประกาศภาวะฉุกเฉินของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนอยู่บ้าน (stay at home) ปฏิบัติงานที่บ้าน (Work from home: WFH) รักษาระยะห่างทางกายภาพ (physical distancing) รักษาระยะห่างทางสังคม (social distancing) สวมหน้ากากอนามัย และล้างมือบ่อยๆ จนสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ แต่ในเวลาต่อมาเกิดการระบาดรอบที่ 2 ในประเทศไทย เริ่มช่วงปลายเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 โดยพบหญิงไทย อายุ 67 ปี อาชีพค้าขายที่ตลาดกลางกุ้ง ตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยการระบาดรอบที่ 2 นี้มีความต่างจากการระบาดระลอกแรกในหลายๆด้าน แม้ระบบควบคุมโรคของประเทศไทย มีการแยกผู้ป่วยที่ติดเชื้อหรือเสี่ยงต่อการติดเชื้อ ได้อย่างรวดเร็ว แต่การระบาดในประเทศไทยก็ยังคงดำเนินอย่างต่อเนื่องและส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชน เช่น ตกงาน หรือถูกเลิกจ้าง สัมพันธภาพในครอบครัวและชุมชนลดลง ทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนไป เกิดปัญหาการขาดรายได้และชีวิตประจำวันที่ต้องปรับเปลี่ยน (Khumsaen, N. ,2021)

ปัจจุบันเกิดการระบาดครั้งใหม่ในระลอกที่ 3 ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากคลัสเตอร์สถานบันเทิงย่านสุขุมวิท ทองหล่อ เชื้อได้กระจายไปในหลายวงการ การกระจายตัวของการติดเชื้อรอบนี้จึงมีมากขึ้น การติดตามและการป้องกันก็จะยากเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากโรคระบาดนี้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเจ็บป่วย การงาน การศึกษา หรือรายได้ ซึ่งมีทำให้อาจจะส่งผลกระทบต่ออีกยาวไปจนถึงปี เพื่อเป็นการป้องกันให้มีชีวิตรอด ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำรงชีวิตที่ผิดไปจากการใช้ชีวิตแบบเดิมๆ มีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์เพื่อความอยู่รอดที่เรียกกันจนคุ้นชินว่า “นิว นอร์มอล” (New Normal) หรือ “วิถีชีวิตปกติรูปแบบใหม่” รัฐจึงมีมาตรการขึ้นมาสำหรับประชาชนในการปฏิบัติ

ตามเพื่อป้องกันโรคติดต่อ โควิด-19 ซึ่งคำว่า New Normal ในบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
โควิด-19 นั้น อธิบายได้ว่าเป็นการปรับวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ
(Ngambutsabongsophon, N. & Sirarojjananan, M. ,2020)

จังหวัดสงขลาได้ประกาศเป็นพื้นที่เสี่ยงไวรัสโควิด-19 เนื่องจากมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นและมี
แนวโน้มจะแพร่ระบาดเพิ่มขึ้นอีก เพื่อให้การป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19
ในพื้นที่จังหวัดสงขลาเป็นไปตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึง
กำหนดให้พื้นที่จังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่เสี่ยงที่จำเป็นจะต้องยกระดับมาตรการในการป้องกันและ
ควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่เข้มข้นขึ้น โดยจังหวัดสงขลา มีมติให้กำหนดมาตรการ
ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทในสถานที่จำหน่ายอาหาร และเครื่องดื่มทุกชนิด รวมถึง
ร้านค้า แผงลอย รถเข็น แผงผลไม้ หรือสถานประกอบการอื่นในลักษณะเดียวกัน ห้ามจัดให้มีสถานที่
นั่งรับประทานอาหาร โดยเด็ดขาด ยกเว้นการจำหน่ายเพื่อนำกลับไปรับประทานในที่พักเท่านั้น ให้ปิดตลาด
นัดและสถานที่ที่มีลักษณะเดียวกันทุกแห่ง ห้ามการจัดเลี้ยงในงานบวช งานมงคลสมรส งานพิธีการศพ
งานบุญทางศาสนา การไหว้บรรพบุรุษ และงานประเพณีทุกชนิด ให้ปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด และขอ
ความร่วมมือชาวจังหวัดสงขลา งดเว้นการเดินทางออกนอกพื้นที่โดยไม่จำเป็น (Songkhla Provincial
Public Health Office, 2020)

ตำบลรามแดงเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดสงขลา ซึ่งในขณะที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ
ไวรัสโควิด-19 ในจังหวัดสงขลา มีการแพร่ระบาดมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิตใจ
สังคมและเศรษฐกิจของประชากรของตำบลรามแดง สถานการณ์การแพร่ระบาดในจังหวัดสงขลาทำให้อ
องค์การบริหารส่วนตำบลรามแดง ต้องมีการปฏิบัติตามมาตรการ New Normal อย่างเคร่งครัด ดังต่อไปนี้
ด้วย 5 วิธีป้องกัน 1.สวมหน้ากากอนามัย 2.หลีกเลี่ยงสถานที่คนเยอะ 3.กินร้อน ช้อนกลาง 4.ใช้เจลหรือ
แอลกอฮอล์ล้างมือ 5.รีบพบแพทย์ หากเริ่มมีไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หลังกลับมาจากพื้นที่เสี่ยง (Ram
Daeng Subdistrict Administrative Organization , 2019)

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ในประเทศไทยมีงานวิจัยน้อยมากที่
ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่
ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เพราะเป็นเรื่องใหม่ในการปฏิบัติตนของประชาชนให้ปลอดภัยจาก
สถานการณ์โรคอุบัติใหม่ แนวทางในการปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมาย
ล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีชีวิตใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นชิน ด้วยสถานการณ์
และเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของปัญหาและเล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องทัศนคติของ

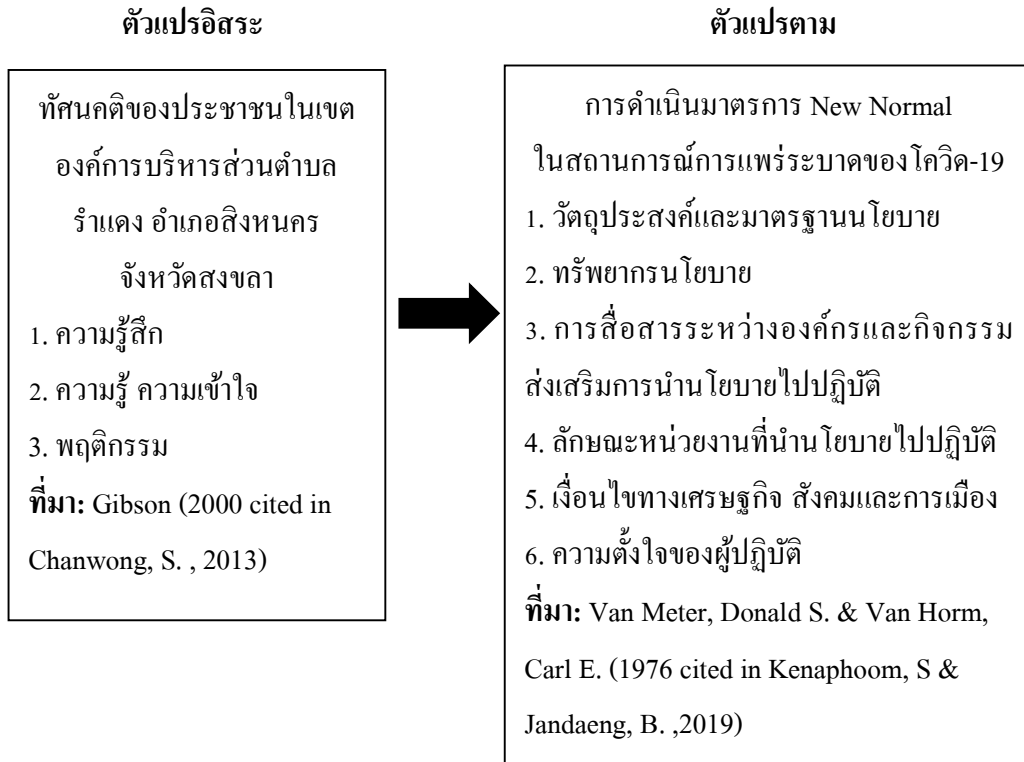
ประชาชนที่มีต่อการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โควิด-19 เป็นสำคัญ ผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาทัศนคติของประชาชนและวิเคราะห์ทัศนคติของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรางแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ที่มีต่อการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในช่วงที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินมาตรการ New Normal ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 ทั้งนี้ ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั่วไป ผู้บริหารทุกๆหน่วยงานทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ นักเรียนนักศึกษา รวมไปถึงบุคลากรด้านการแพทย์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดูแลประชาชน ทั้งในด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านความรู้ความเข้าใจและด้านอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อมาตรการ และ เพื่อเป็นการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในระยะยาวได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรางแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เกี่ยวกับการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19
2. เพื่อวิเคราะห์ทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรางแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ที่มีต่อการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 : กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่แดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา มีผลต่อการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่แดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลาที่มีอายุตั้งแต่ 20-60 ปี จำนวน 1,120 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1

จำนวนประชากรอายุตั้งแต่ 20-60 ปี จำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่บ้าน	ประชากร (คน)
หมู่ที่ 1 บ้านหนองโค	336
หมู่ที่ 2 บ้านขมวน	237
หมู่ที่ 3 บ้านไร่แดง	102
หมู่ที่ 4 บ้านหนองโอย	10
หมู่ที่ 5 บ้านนอก	131
หมู่ที่ 6 บ้านหน้าแค	82
หมู่ที่ 7 บ้านป่าขวาง	222
รวม	1,120

ที่มา: Singhanakhon District Office (2019)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่แดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำนวน 295 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทั้งนี้ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 ต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 295 คน เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมแล้ว โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตร Yamane, T. (1973) สุ่มแบบอย่างง่าย จากการคำนวณสูตรของยามาเน่ พบว่า ผู้วิจัยได้เลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมกับงานวิจัยในครั้งนี้ เท่ากับ 295 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไร่แดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ที่มีต่อการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร่ำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เกี่ยวกับการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

ตารางที่ 2

ระดับทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร่ำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ($n = 295$)

ภาพรวมทัศนคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนคติ
ด้านความรู้สึกรู้สึก	3.95	0.74	มาก
ด้านความรู้ ความเข้าใจ	4.04	0.60	มาก
ด้านพฤติกรรม	4.05	0.58	มาก
รวม	4.01	0.54	มาก

จากตารางที่ 2 ทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร่ำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ในภาพรวม พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านพฤติกรรม มีทัศนคติสูงสุด โดยมีทัศนคติระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.05 รองลงมา ด้านความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติต่ำสุด โดยมีทัศนคติระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.04 และด้านความรู้สึกรู้สึก โดยมีทัศนคติระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.95 ตามลำดับ

ตารางที่ 3

ระดับการดำเนินมาตรการ *New Normal* ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรางแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

(n = 295)

ภาพรวมการดำเนินมาตรการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนิน มาตรการ
ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย	3.95	0.64	มาก
ด้านทรัพยากรนโยบาย	3.86	0.63	มาก
ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมส่งเสริม การนำนโยบายไปปฏิบัติ	3.99	0.57	มาก
ด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	3.83	0.64	มาก
ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง	3.94	0.63	มาก
ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ	3.87	0.65	มาก
รวม	3.91	0.54	มาก

จากตารางที่ 3 ระดับการดำเนินมาตรการ *New Normal* ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรางแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยภาพรวม พบว่า มีการดำเนินมาตรการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมส่งเสริมการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีการดำเนินมาตรการสูงสุด โดยมีการดำเนินมาตรการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.99 รองลงมา ด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานนโยบาย โดยมีการดำเนินมาตรการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ด้านเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยมีการดำเนินมาตรการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ด้านความตั้งใจของผู้ปฏิบัติ โดยมีการดำเนินมาตรการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ด้านทรัพยากรนโยบาย โดยมีการดำเนินมาตรการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ มีการดำเนินมาตรการต่ำสุด โดยมีการดำเนินมาตรการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ที่มีต่อการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

สมมติฐานการวิจัย ทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา มีผลต่อการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

ตารางที่ 4

การวิเคราะห์ทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ที่มีต่อการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

ตัวแปร	การดำเนินมาตรการ			t	p
	สัมประสิทธิ์ถดถอย				
	B	Beta			
ค่าคงที่ (constant)	.917		5.634	.000	
ทัศนคติ	.745	.735***	18.536	.000	
Adjusted $R^2 = .538$ $R^2 = 0.540$, F= 343.579, Sig of F = .000 n=295					

p<.05*, p<.01**, p<.001***

จากตารางที่ 4 พบว่า ทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา มีผลต่อการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ($\beta_1 = 0.735$, $p < .001$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยทัศนคติสามารถวิเคราะห์การดำเนินมาตรการ New Normal ได้ร้อยละ 53.8

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เกี่ยวกับการดำเนินมาตรการ New Normal ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

ผลการวิจัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายผลได้ว่า

1. ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง มีความรู้สึกว่มาตรการ New Normal มีความจำเป็นต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 อีกทั้ง มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการเว้นระยะห่างทางสังคม การใส่หน้ากากอนามัย การใช้แอลกอฮอล์ล้างมือ เพื่อช่วยลดโอกาสการติดเชื้อของโรคโควิด-19 ได้ จึงมีพฤติกรรมปฏิบัติตามมาตรการ New Normal อย่างเคร่งครัด มีการรับข้อมูลข่าวสารจากศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) ที่ได้ให้ข้อมูลข่าวสารในทุกช่องทาง เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น รวมถึงข้อมูลข่าวสารในชุมชน จาก อสม. ผู้นำชุมชนหรือข้อมูลจากเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้สึกว่อบต.รำแดงมีการให้ความสนใจและเอาใจใส่ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 นี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารในการป้องกัน การปฏิบัติตัวในการใช้ชีวิต หรือในการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ของประชาชน จึงทำให้ประชาชนรู้สึกมั่นใจ ไม่กังวลกับสถานการณ์โควิด-19 ในปัจจุบัน

2. องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง จูงใจให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตามมาตรการ New Normal ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงทำให้มีระดับการดำเนินมาตรการอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ Khumsaen, N. (2021) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับมาก ด้านพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 99.80 ได้สวมหน้ากากอนามัยเมื่อออกจากบ้านทุกครั้ง อาจเป็นเพราะพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 นี้ได้มีการรณรงค์ในทุกประเทศทั่วโลกซึ่งนับว่าเป็นพฤติกรรม New Normal หรือพฤติกรรมใหม่ของประชาชนที่มีการดำเนินชีวิตในรูปแบบที่เปลี่ยนไป ซึ่งประชาชนได้ปฏิบัติให้เป็นนิสัย จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยของความรู้ในระดับมาก รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 และมีพฤติกรรมที่ดีในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ด้วย

1.3 ภาครัฐควรสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรณรงค์ได้จัดโครงการหรือปรับการใช้ชีวิตตามมาตรการ New Normal

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ให้มีการจัดตั้งจุดคัดกรอง และคอยสังเกตการปฏิบัติตัวของประชาชน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2.2 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์กับผู้นำท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลข่าวสารจากศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) ไปประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบและเข้าใจ

2.3 ขอความร่วมมือประชาชนให้ปฏิบัติตามมาตรการ ให้มีจิตสำนึก ให้รู้จักป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19

2.4 ควรส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลรณรงค์สามารถดำเนินการช่วยเหลือและป้องกันประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินมาตรการ New Normal ได้อย่างเต็มที่

2.5 ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำปรึกษาและแนะนำประชาชนในพื้นที่ในเรื่องการปฏิบัติตัวให้เข้ากับมาตรการ

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาในพื้นที่อื่นๆ เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างทางด้านทัศนคติและเปรียบเทียบด้านต่างๆที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำมาตรการ New Normal ไปปฏิบัติ

3.2 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลรณรงค์ ที่ประสบผลสำเร็จไปทำการวิจัยศึกษากับองค์กรอื่นๆ

3.3 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อมาตรการ New Normal ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับประชาชนรณรงค์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาผู้ที่ได้รับผลกระทบ

References

- Best, J. W. (1997). *Research in Education* (3rd ed.). Englewood Cliffs N.J. : Prentice-Hall.
- Chanwong, S. (2013). *Affecting Factors towards Local Community Organization in Attitudes of People with Disabilities : Case Study of Disabled People Association in Sa To Sub-district, Khao Saming District, Trat Province*, Independent Study. M.P.A. (Local Government), Rambhai Barni Rajabhat University. [in Thai]
- Kenaphoom, S & Jandaeng, B. (2019). Theory Model of Public Policy Implementation. *Journal of Local Governance and Innovation*, 3(1), pp. 95-116. [in Thai]
- Khumsaen, N. (2021). Knowledge, Attitudes, and Preventive Behaviors of COVID-19 among People Living in Amphoe U-thong, Suphanburi Province. *Journal of Prachomklao College of Nursing, Phetchaburi Province*, 4(1), pp. 33-48. [in Thai]
- Likert, R. (1967). “*The Method of Constructing and Attitude Scale*”. In *Reading in Fishbein, M, Attitude Theory and Measurement*. New York : Wiley & Son.
- Ngambutsabongsophon, N. & Sirarajjananan, M. (2020). Dealing with the Covid-19 Situation Based on the Buddhist Way. *Journal of MCU Peace Studies*, 8(6), pp.2452-2464. [in Thai]
- Ram Daeng Subdistrict Administrative Organization. (2019). *Ramdaeng News*. Retrieved on July 5, 2021 from <http://www.ramdang.go.th/news?cid=2> [in Thai]
- Singhanakhon District Office. (2019). *Civil Registration Section*. Retrieved on August 11, 2021 from <http://www.singhanakhon-sk.go.th/index.php> [in Thai]
- Songkhla Provincial Public Health Office. (2020). *Covid-19 News*. Retrieved on July 5, 2021 from <https://www.skho.moph.go.th/eoc/?cat=1> [in Thai]
- Tobunluepop, N. & Boonkuna, T. & Padwang, B. & Kiartsuwan, J. (2020). Perception, Attitudes, and Knowledge of Social Distancing Policy and the Effect on Social Distancing Behaviors, Psychological Health and Quality of Life in Lampang Population During COVID-19 Pandemic. *Journal of Health Sciences Scholarship*, 8(1), pp. 168-184. [in Thai]
- Yamane, T. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis* (3rd ed.). Harper and Row Publications : New York.

ความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการงานทะเบียนราษฎร
สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
People's Satisfaction in Providing Civil Registration Services
Local Registration Office, Khu Mueang District, Buriram Province

กาญจนาวดี เคหาห้วย¹ / เกษมณี สีเจียว² / เบญจมาศ นามขันธ์³ / อารียา วิลาศ⁴ /
ธัญญรัตน์ พุทธิพงษ์ชัยชาญ⁵ / รัชต อุบลเลิศ⁶

Kanjanavadee kahahauy / Ketmani Seekhieo / Benjamas Namkhan / Areeya Vilas /

Thanyarat Phutthipongchaicharn / Rattha Ubonlert

¹⁻⁴ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Students of the Department of Public Administration Faculty of Humanities and Social Sciences

Buriram Rajabhat University

⁵⁻⁶ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Lecturer in the Department of Public Administration Faculty of Humanities and Social Sciences

Buriram Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของสำนักงานทะเบียนราษฎรอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของสำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 3) เพื่อเป็นข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มี 3 ด้าน คือ ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าระดับ และคำถามปลายเปิด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.936 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง 2กลุ่ม (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการงานทะเบียนราษฎร สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการเปรียบเทียบการศึกษาความพึงพอใจตามคุณลักษณะของประชากร คือ เพศ

level Overall and each aspect is not different. Suggestions from interviews with people using the Civil Registration Service found that the local registration office, Khu Mueang District, Buriram Province should provide assistance to the elderly who come to use the civil registration service To create more care and attention to the service system and promote leadership Take advantage of all resources, both human and technology, to adapt to a livable and modern organization.

Keywords: satisfaction, service, service personnel service users

บทนำ

ปัญหาของระบบราชการประการหนึ่ง คือ ความล่าช้าของระบบงานราชการซึ่งขาดการปรับเปลี่ยนตามสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการที่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่พอใจในการให้บริการที่ได้รับ จากหน่วยงานภาครัฐ การไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ แสดงให้เห็นการทำงานที่ไร้ประสิทธิภาพและไม่สอดคล้องกับการพัฒนาองค์กรในภาคเอกชน และสังคม โลกที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบกับความตื่นตัวในการเรียกร้อง สิทธิต่างๆ ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้หน่วยงานภาครัฐจะต้องมีการปรับปรุง และพัฒนาตนเองให้ทัดเทียมกับองค์กรภาคเอกชน การประกาศใช้กฎหมายสำคัญสองฉบับในการ พัฒนาระบบราชการไทย ได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 รวมทั้งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งมีผลบังคับใช้มา ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 ถือเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาระบบราชการไทยยุคใหม่ โดยยึดแนวทางการ พัฒนายุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบราชการไทยเพื่อพัฒนาการให้บริการประชาชนที่ดีขึ้น และตอบสนองต่อการบริหารการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

ความเป็นมาของอำเภอมีประวัติการก่อตั้งมาเป็นเวลาถึง 107 ปี ควบคู่กับประวัติศาสตร์ การปกครองส่วนภูมิภาคของไทยนับตั้งแต่ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดระเบียบการปกครองครั้งสำคัญในสมัยรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา โดยพระองค์ทรงยกเลิกการปกครองแบบจตุสดมภ์และจัดรูปแบบการปกครองออกเป็น 12 กระทรวง ตั้งแต่ 1 เมษายน 2435 เป็นต้นมา ความสำคัญของอำเภอได้เป็นที่ยอมรับเชื่อถือสร้างศรัทธาให้กับราษฎรในฐานะเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดผูกพันกับราษฎรในพื้นที่โดยตรง อันหมายถึง ราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลหมู่บ้านในเขตภูมิภาคและราษฎรในเขตพื้นที่ขององค์กรส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนั้นด้วยและเมื่อก้าวถึงอำเภอตำแหน่งที่บุคคลทั่วไปจะต้องคำนึงถึง

นายอำเภอ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญในการปกครองดูแลบังคับบัญชาข้าราชการในอำเภอ และบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก่ราษฎรเป็นเวลายาวนาน (Chayabut , 1996 : 2) การทะเบียนนั้นเป็นฐานข้อมูลสำคัญแห่งสิทธิของพลเมืองตั้งแต่เกิดจนตายเป็นเครื่องบ่งชี้สถานภาพ และรับรองสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากรัฐในการได้รับสวัสดิการพื้นฐานต่างๆ รวมไปถึงสิทธิการเมืองในมิติต่างๆ นอกจากนี้ในด้านการปฏิบัติงานทะเบียนถือว่าเป็นงานที่มีหน่วยปฏิบัติ กระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยมีสำนักทะเบียนที่ทำหน้าที่ในการให้บริการประชาชนอยู่ถึง 2,057 แห่ง งานทะเบียนราษฎรเป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดบันทึกการข้อมูลของราษฎรอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ เมื่อมีคนเกิดก็จัดทำทะเบียนคนเกิด เมื่อมีคนตายก็จัดทำทะเบียนคนตาย และเมื่อมีการย้ายที่อยู่ก็จัดทำบันทึกการเคลื่อนย้ายที่อยู่ รายการต่างๆ จะถูกบันทึกลงในทะเบียนบ้าน จึงนับว่างานทะเบียนราษฎรมีความสำคัญมากและงานทะเบียนราษฎรยังเป็นฐานของการทะเบียนอื่นๆ อีกด้วย (Central registration office , 1992 : 106-107)

ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้คณะผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสำรวจเกี่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นอำเภอคูเมือง แต่อย่างไรก็ตามผู้ศึกษามีความเชื่อมั่นว่างานบริการของรัฐที่สามารถทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจได้ ถือว่าประสบความสำเร็จได้ในระดับหนึ่ง จึงมีความสนใจในการศึกษาระดับความพึงพอใจ ต่อการให้บริการประชาชนของสำนักงานทะเบียนอำเภอคูเมือง เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงการให้บริการเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของสำนักงานทะเบียนราษฎรอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการให้บริการของสำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชน ต่อการให้บริการของสำนักงานทะเบียนราษฎรอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนผู้มาใช้บริการจากสำนักทะเบียนราษฎร อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการด้านงานทะเบียนราษฎร อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ (T-Test) และจำแนกตามอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา วิเคราะห์ค่าแปรปรวนทางเดียว (F-Test)

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด (Open End Form) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้ ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานความต้องการอื่นๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากคำถาม

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการด้านงานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการงานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากและปานกลาง ด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.74$)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการงานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกัน โดย ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการงานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุต่างกัน โดย ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการบริการอย่างเพียงพอ และด้านการ ให้บริการอย่างต่อเนื่อง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการงานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอาชีพต่างกัน โดย ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการงานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ต้องการให้มีการบริการอย่างดีและเพียงพอ มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอต่อการให้บริการระหว่างการมาทำธุระ และมีอุปกรณ์เครื่องเขียนที่ใช้ในการกรอกข้อมูลอย่างเพียงพอ
2. ด้านการบริการอย่างต่อเนื่อง องค์กรควรจะสรรหาบุคลากรเพิ่มให้เพียงพอต่อการให้บริการ และสามารถทำงานทดแทนเวลากันได้ เช่น เวลาพักกลางวัน เพื่อแก้ปัญหาความรับผิดชอบ งานการติดตามงานที่ให้บริการอย่างล่าช้าไม่ต่อเนื่องของการมาใช้บริการสำนักทะเบียนราษฎร
3. ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า รัฐจะต้องดำเนินการสนับสนุนงบประมาณมาให้แก่องค์กรผู้มาให้บริการงานสำนักทะเบียนราษฎร เพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าและความพร้อมในการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ เพื่อแก้ปัญหา เช่น การไม่มีเครื่องกดบัตรคิว หรือช่องทางการติดต่อหน่วยงานที่หลากหลาย สนับสนุนเพื่อให้เกิดการให้บริการอย่างสะดวก สบาย และรวดเร็ว

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการงานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอกุเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนผู้มาใช้บริการด้านงานทะเบียนท้องถิ่น สำนักทะเบียนอำเภอกุเมือง ต้องการการให้บริการที่เพียงพอในทุกด้าน เพื่อตอบสนองความความสะดวกสบาย เข้าใจในขั้นตอนการให้บริการต่างๆในงานทะเบียนเมื่อต้อง ใช้บริการเมื่อทำให้เกิดความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้มาใช้บริการแล้วนั้น ย่อมส่งผลดีแก่การให้บริการที่เสริมสัมพันธ์อันดีของหน่วยงานผู้ให้บริการและผู้มาใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับ (Phantaphum , 2011) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ ให้บริการของสำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลปอการ อำเภอกุเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนผู้มาขอติดต่อรับบริการของสำนักทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบล ปอการ อำเภอกุเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 242 คน โดยใช้วิธีการกลุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .916 สถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ

ผู้มาใช้บริการ ด้านการให้บริการ ประชาชนของเจ้าหน้าที่เพื่อก่อให้เกิดความประทับใจผู้ให้บริการมีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับ ต้องการมาก อันดับแรกคือ ให้เจ้าหน้าที่บริการด้วยความสะดวกรวดเร็ว รองลงมาคือให้เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้น และให้เจ้าหน้าที่มาทำงานตรงต่อเวลาในช่วงเช้าพักเที่ยงและช่วงบ่าย จะได้ไม่ต้องมารอเจ้าหน้าที่นาน ด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ผู้ใช้บริการมีความต้องการโดยรวม อยู่ในระดับต้องการมาก อันดับแรกคือสำนักทะเบียนบริการข้อมูล ที่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายกำหนดรองลงมาคือให้สำนักทะเบียนมีเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการที่มีความรู้ วิชาที่ทันสมัยกว้างไกล ในการ ให้บริการและให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง และให้สำนักทะเบียนมีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำ ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการขอรับบริการด้านการประสานงาน ผู้ใช้บริการมีความต้องการโดยรวมอยู่ใน ระดับต้องการมาก อันดับแรกคือสำนักทะเบียนมีระบบประสานงาน ภายในที่ดีของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในแต่ละงานรองลงมาคือสำนักทะเบียนมีการประสานงาน และติดตามผู้รับบริการในกรณี ที่ได้นัดหมายไว้และสำนักทะเบียนมีเจ้าหน้าที่คอยประสานงานให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรับบริการ ด้านค่าธรรมเนียมผู้ใช้บริการมีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับ ต้องการมาก อันดับแรกคือให้สำนัก ทะเบียนอำนวยความสะดวกในการขอคำชี้แจงเกี่ยวกับ ค่าธรรมเนียมการให้บริการรองลงมาคือให้สำนักทะเบียนมีป้ายประชาสัมพันธ์แสดงรายละเอียด ค่าธรรมเนียมและแยกประเภทต่างๆ ไว้อย่าง ชัดเจนและให้สำนักทะเบียนมีความชัดเจนในการเขียนใบ คำร้องและการรับเงินพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน

2.2 ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง จากผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หน่วยงานทะเบียนราษฎรเองให้บริการที่มีความรวดเร็วทันเวลา เจ้าหน้าที่ดูแล ติดตามงานให้ต่อเนื่องสม่ำเสมอ เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างมุ่งมั่นการทำงานแม้ยามมีประสิทธิภาพ และไม่ซ้ำซ้อนจึงสร้างความพึงพอใจต่อผู้มาใช้บริการได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Nuket & Kanchanasamranwong , 2017) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของสำนักงานทะเบียน ที่ว่าการอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช 5 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านเจ้าหน้าที่ และด้านคุณภาพ การให้บริการ

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริการของสำนักงานทะเบียน ที่ว่าการอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง และพบว่าตัวแปร เพศ เป็นตัวแปรเพียงตัวเดียวที่มีผลทำให้ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบริการของสำนักงาน ทะเบียน ที่ว่าการอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เฉพาะด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

2.3 ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า จากผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการทำงานให้บริการของสำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอคูเมือง มีการพัฒนาระบบการทำงานที่ยังไม่เดินหน้า เช่น การนำเทคโนโลยีต่างๆเข้ามาใช้ในการทำงาน เช่น เครื่องกวดบัตรคิวที่ยังไม่มี ระบบรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มาใช้บริการ และการติดต่อสื่อสารหลายช่องทาง เช่น ทางออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Weeraphan , 2011) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อการ ให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่าอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการ ให้บริการอย่างเพียงพอ ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค และด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการ ให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่า อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ รองลงมาคือด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค และด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า โดยในด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ประชาชนมีความพึงพอใจในเรื่องอาคารสถานที่ให้บริการมีความเหมาะสม ในด้านการให้บริการอย่างเสมอภาคประชาชนมีความพึงพอใจในเรื่องเจ้าหน้าที่บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใสและในด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้าประชาชนมีความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรับผิดชอบและมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการด้านงานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชน ในการให้บริการด้านงานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนก ตามเพศอายุ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้อง กับผลงานวิจัย (Chansongkhran , 2016) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของ ประชาชนต่อการ ให้บริการของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลเมืองสรวง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจ เปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเมืองสรวง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า

1) ความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนของสำนัก ทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลเมืองสรวงอำเภอเมืองสรวงจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้านและอยู่ในระดับปานมาก 2 ด้านซึ่งสามารถ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไป น้อยดังนี้ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอด้านก้าวหน้าการให้บริการ อย่างเท่าเทียมกันด้านการ ให้บริการอย่างต่อเนื่องด้านการให้บริการอย่างและการให้บริการอย่าง รวดเร็วทันเวลา

2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนของสำนักทะเบียน ท้องถิ่นเทศบาลตำบลเมืองสรวง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มเพศระหว่างเพศชาย และหญิงพบว่าโดยรวมมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจ ระหว่างกลุ่มอายุพบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน ความพึงพอใจระหว่างกลุ่มอาชีพพบว่า โดยรวมมีความ พึงพอใจไม่แตกต่างกัน ความพึงพอใจระหว่างกลุ่มระดับการศึกษาพบว่าโดยรวมมี ความพึงพอใจไม่ แตกต่างกัน แต่รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือด้านการให้บริการอย่างเท่า เทียมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะ

1.1 งานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ควรให้ ความช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มาใช้บริการงานทะเบียนราษฎร เพื่อให้เกิดการดูแลใส่ใจงานระบบบริการ มากยิ่งขึ้น และส่งเสริมการนำประโยชน์จากทรัพยากรทุกอย่างทั้งด้านบุคลากร/ทรัพยากรมนุษย์และด้าน เทคโนโลยีมาปรับ ใช้ให้องค์กรนำอยู่และทันสมัย

1.2 งานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ควรจัดเจ้าหน้าที่ ให้บริการอย่างสม่ำเสมอ และสามารถทำงานทดแทนกันได้ อำนวยความสะดวกต่อประชาชนผู้มาใช้ บริการอย่างเสมอภาคเป็นกันเอง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของงานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างต่อเนื่องเพื่อทราบปัญหา และความต้องการ ของประชาชน

2.2 ควรมีศึกษาความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ต่อการปฏิบัติงานให้บริการของงานทะเบียน ราษฎร สำนักทะเบียนท้องถิ่น อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

References

- viraphan, C. (2011). *People's Satisfaction towards the Service of the Ban Kao Subdistrict Administrative Organization, Phan Thong District, Chonburi Province*, Department of Public and Private Management, Burapha University College of Public Administration. (in Thai)
- kitikarn, N. (2008) *People's Demand for Services from the Chai Prakan District Registry Office, Chiang Mai Province*, Master of Public Administration.(in Thai)
- Thongterm, T. (2020) *A study on the disability of elderly monks in Sisaket Province* (Research Report) Sisaket:Sisaket Rajabhat University. (inThai)
- Central Registration Office. (1992) *Civil Registration Manual, Bangkok: Chuwong Chayabutr Volunteer Printing Press* (1996) Guidelines for administration and service of the Bangkok Metropolitan Administration, local printing houses.(in Thai)
- Nuket, A. & Kanchanamranwong, P. (2017). *People's satisfaction towards the services of the Hua Sai District Office, Nakhon Si Thammarat Province*. Statistics Faculty of Science, Thaksin University, Phatthalung, (in Thai)
- Chansongkhram, A. (2016) *People's satisfaction towards the service provided by the Local Registration Office of Mueang Suang Subdistrict Municipality, Mueang Suang District Roi Et Province Independent Research*, Graduate School: Maha Sarakham Rajabhat University.(in Thai)
- Pantanapoom, I. (2011) *Satisfaction of the people towards the services of the local registry office Popha Subdistrict Municipality, Mueang District Roi Et Province*, Maha Sarakham Rajabhat University.(in Thai)

การศึกษาความต้องการของประชาชนต่อการจัดทำบริการสาธารณะ
ของเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

Study of People's Needs for the Provision of Public Services

Khumuang Sub-District, Municipality Khumuang District, Buriram Province

ณัฐสินี จันทร์ภิรมย์¹ / ปิยะนุช คุณราช² / พัชรียา ลามัน³ / สาทพร วิชัยรัมย์⁴ / ธนพัฒน์ จงมีสุข⁵

Nattasinee Janphirom / Piyanuch Khunrach / Patchareeya Laman / Sathaporn Wichairam /

Thanapat Jongmeesuk

¹⁻³ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Students of the Department of Public Administration, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Buriram Rajabhat University

⁴⁻⁵ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Lecturer in the Department of Public Administration, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Buriram Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ 1) เพื่อศึกษาให้ทราบถึงระดับความต้องการของประชาชนในการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลคูเมือง 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการของประชาชนในการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลคูเมือง จำแนกตามตัวแปรพื้นฐาน 3) เพื่อศึกษามาตรการในการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลคูเมือง จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพ ซึ่งมีทั้งหมด 7 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจการส่งเสริมการลงทุน และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการบริหารจัดการที่ดี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.943 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความต้องการของประชาชนต่อการจัดทำบริการสาธารณะของ

organization Society and maintaining public order, education, sports, religion, arts, culture, customs and local wisdom. Quality of Life Promotion and economic development investment promotion and tourism. The results of the comparison of the study of people's needs towards the provision of public services in KhuMueang Sub-district Municipality comparison of the study of people's needs towards public service provision of Khumuang Sub-district Municipality Classified by population characteristics They are gender, age, education level, occupation, income, and status, overall and in different aspects.

Keywords: demand, population, public service

บทนำ

การปกครองของไทยเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดซึ่งยึดถือกันมาตลอด สังคมในอดีตประชาชนมีการอยู่อาศัยกันเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มจะมีหัวหน้าทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองคอยดูแลชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนภายในกลุ่มอย่างใกล้ชิด เมื่อจำนวนกลุ่มคนเริ่มมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ต่อมาจึงมีการจัดแบ่งอาณาเขต และรูปแบบการปกครองให้เป็นระเบียบ กลุ่มคนที่อยู่เป็นหมู่บ้านให้มีผู้ใหญ่บ้านคอยดูแล และมีหลายหมู่บ้านให้กำหนดเป็นตำบลมีกำนันเป็นผู้ดูแล แล้วขยายไปเป็นอำเภอ และจังหวัดต่อไป การที่จะดูแลบ้านเมืองให้ดีได้ต้องขึ้นอยู่กับ การปกครองบ้านเมืองที่ดีด้วยประเทศไทยมีกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อจัดรูปแบบการปกครองโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ การปกครองส่วนกลาง การปกครองส่วนภูมิภาค และการปกครองส่วนท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่นไทยปรากฏเด่นชัดที่สุดในสมัยรัชกาลที่ 5 พระองค์ท่านทรงจัดให้มีการปกครองส่วนภูมิภาคและการปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทย เพื่อพัฒนาประเทศชาติตามแบบอย่างประเทศตะวันตก เป็นการปฏิรูปสังคมและการปฏิรูปเศรษฐกิจ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 78 กำหนดนโยบายใหม่เกี่ยวกับการจัดบริการสาธารณะ โดยอาศัยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นว่า “รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณสุขปโภค และสาธารณสุขการ ตลอดจนทั้ง โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น” นอกจากนี้ในด้านการ

ปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ยังได้ระบุไว้ในหมวด 9 รวมทั้งหมวด 9 มาตรา อันเริ่มตั้งแต่มาตราที่ 282 ถึงมาตรา 290 ซึ่งโดยรวมแล้วพบว่า มาตราทั้งหมดได้กล่าวถึงการที่รัฐจะต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น จะเห็นได้ว่า จะต้องมีการจัดทำกฎหมายรองรับเกิดขึ้น ซึ่งแตกต่างกว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพุทธศักราช 2550 ที่กำหนดว่าจะต้องทำกฎหมายท้องถิ่นใด แต่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้เน้นทำกฎหมายรองรับตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ดังนั้นในการจัดทำกฎหมายจะต้องได้รับข้อเสนอจากประชาคมท้องถิ่น ในการร่วมกันจัดทำข้อเสนอเบื้องต้นในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักการ และเป้าหมายของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้ ความหนาแน่นของประชากร และพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบประกอบกันด้วย (Kornkittichai, 2017)

การบริการสาธารณะ (Public Service) เป็นกิจกรรมของรัฐที่เก่าแก่เกิดขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่สังคม หรือเป็นกิจกรรมที่ถูกกำหนดขึ้นและนำไปปฏิบัติเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม การบริการสาธารณะจึงเป็นการบริการที่รัฐเป็นผู้จัดทำดำเนินการเพื่อให้บริการแก่ประชาชน ซึ่งบริการเหล่านั้นอาจเป็นบริการที่รัฐจัดทำดำเนินการเอง หรือมอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคเอกชนจัดทำดำเนินการแทนก็ได้ บริการสาธารณะนั้นประชาชนอาจได้รับประโยชน์โดยตรงหรือโดยอ้อมก็ได้ และบริการสาธารณะนั้นต้องเป็นบริการที่จัดให้ประชาชนทั่วไปเป็นประโยชน์กับทุกคน บริการสาธารณะจึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบที่มอบอำนาจให้รัฐบาลหน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ ดังนั้นการจัดบริการสาธารณะของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐจึงไม่สามารถดำเนินการนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดได้ (Chaba, 2005: 17) หลักการบริการสาธารณะมี 3 ด้านใหญ่ ๆ ดังนี้ 1) หลักความเสมอภาค รัฐจะต้องเข้ามาจัดทำบริการสาธารณะให้ประชาชนทุกคนโดยไม่เฉพาะเพียงผู้หนึ่งผู้ใด 2) หลักความต่อเนื่อง การบริการสาธารณะถ้าหยุดชะงักลงไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตามจะทำให้ประชาชนเดือดร้อนได้ต้องมีความต่อเนื่องในการจัดทำ 3) หลักการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการบริการสาธารณะที่ดีต้องสามารถปรับปรุงได้ตลอดเวลาเพื่อให้เข้ากับความต้องการส่วนรวมของประชาชน

เทศบาลตำบลคูเมือง เดิมเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล ซึ่งเรียกว่า “สุขาภิบาลคูเมือง” มีการจัดตั้งครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 มกราคม พุทธศักราช 2523 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยในราชกิจจา

นุเบกษา ฉบับพิเศษเล่ม 97 ตอนที่ 25 ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2523 และต่อมามีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พุทธศักราช 2542 จัดตั้งเทศบาลตำบลตามประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 116 ตอนที่ 9ก ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2542 เป็นผลให้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลคูเมือง ตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม พุทธศักราช 2542 ปัจจุบันเทศบาลตำบลคูเมือง มีอาคารสำนักงานเป็นของตนเองสำหรับให้บริการประชาชนที่มาติดต่อราชการ ได้ด้วยความสะดวก ตั้งอยู่เลขที่ 399 หมู่ที่ 10 บ้านคูขาด อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เทศบาลตำบลคูเมืองมีพื้นที่ 7.75 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของ 2 ตำบล จำนวน 4 หมู่บ้านของอำเภอคูเมือง ดังนี้ ตำบลคูเมือง จำนวน 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 6 บ้านคูขาด , หมู่ที่ 10 บ้านคูเมือง และตำบลหนองขมาร 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 7 บ้านโคกสะอาด , หมู่ที่ 10 บ้านหนองหว้า เทศบาลตำบลคูเมืองมีนโยบายในการให้บริการสาธารณะ ดังนี้ นโยบายด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นโยบายด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต นโยบายด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน นโยบายด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุน และการท่องเที่ยว นโยบายด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และนโยบายด้านการบริหารจัดการที่ดีและบริการสาธารณะ (Khu Mueang Subdistrict Municipality, 2018)

จากที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าการกำหนดการบริการสาธารณะเป็นบทบาทของรัฐ หรือผู้มีตำแหน่ง (Authority) ที่ผ่านมาแล้วเป็นกระบวนการแนวตั้งจากบนลงล่าง (Up - down Process) เช่น กำหนดงานกรอบแผนยุทธศาสตร์แผนงาน และโครงการของกระทรวงมหาดไทยลงสู่ท้องถิ่น ทำให้การบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแนวโน้มที่จะเป็นความต้องการของรัฐ ระบบราชการหรือผู้มีอำนาจ ผู้ให้บริการมากกว่าประชาชนผู้รับบริการ ดังนั้น การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดบริการสาธารณะให้ตรงกับความต้องการของประชาชนควรกำหนดความต้องการจากล่างขึ้นบน (Bottom - Up Process) ที่มาจากประชาชน โดยตรง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ถึงความต้องการของประชาชนในการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลคูเมือง เพื่อเป็นจุดเริ่มในกระบวนการใหม่ในการกำหนดความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายสาธารณะได้ตรงตามความต้องการของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการของประชาชนในการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอกูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการของประชาชนในการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอกูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์จำแนกตามตัวแปรพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาตรการในการจัดบริการสาธารณะที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนของเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอกูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตในเนื้อหาของการศึกษาครั้งนี้จะมุ่งเน้นเฉพาะการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลตำบล คูเมืองตามกรอบพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 14) พุทธศักราช 2562 พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นโยบายด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต นโยบายด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย นโยบายด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยว นโยบายด้านการนโยบายด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านการศึกษากาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น นโยบายด้านการบริหารจัดการที่ดีและบริการสาธารณะ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอกูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เนื่องจากเป็นประชากรกลุ่มที่มีสิทธิมีเสียงโดยตรง จำนวน 2,658 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากร โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน ± 5 (Suwannarak, 2000: 146) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 348 คน

3. ตัวแปรในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

- 3.1.1 เพศ
- 3.1.2 อายุ
- 3.1.3 ระดับการศึกษา
- 3.1.4 อาชีพ
- 3.1.5 รายได้
- 3.1.6 สถานภาพ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการของประชาชนต่อการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลคูเมือง โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่

- 3.2.1 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- 3.2.2 ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต
- 3.2.3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย
- 3.2.4 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุน และการท่องเที่ยว
- 3.2.5 ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3.2.6 ด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

- 3.2.7 ด้านการบริหารจัดการที่ดี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการของประชาชนต่อการจัดทำบริการสาธารณะในเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 7 ด้าน คือ ด้านการ

พัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษา
ความสงบเรียบร้อย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุน และการท่องเที่ยว ด้านการบริหาร
จัดการ และการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ
วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่น ด้านการบริหารจัดการที่ดี มีลักษณะเป็นแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งคำถามครอบคลุมเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนต่อการจัดทำ
บริการสาธารณะ แบ่งระดับความต้องการเป็น 5 ระดับ คือ ความต้องการมากที่สุด ความต้องการมาก ความ
ต้องการปานกลาง ความต้องการน้อย และความต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติม

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลศึกษาความต้องการของประชาชนต่อการจัดทำบริการ
สาธารณะในเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น และความต้องการของประชาชน
ต่อการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำ
แบบสอบถามของงานวิจัยฉบับนี้

2.2 ศึกษาเทคนิคและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง
แบบสอบถามดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและตรวจสอบความ
ถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบเพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม
ตรงสภาพความเป็นจริงเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอ
คณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระ พิจารณาอีกครั้ง เพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์
ยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนบ้าน โนนดินแดง ตำบล โนนดิน
แดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

2.7 นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.943 ซึ่งผ่านเกณฑ์และสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ออกหนังสือส่งถึงเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังเทศบาลตำบลคูเมือง เพื่อแจกจ่ายคนในชุมชนตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามเป้าหมาย แล้วเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 348 ฉบับ
3. ในกรณีที่คณะผู้วิจัยไม่สามารถเก็บแบบสอบถามได้ในวันนั้น คณะผู้วิจัยได้กลับลงพื้นที่จัดเก็บอีกครั้ง
4. คณะผู้วิจัยจัดเก็บแบบสอบถามมาได้จำนวน 348 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และ หาค่าร้อยละ (Percentage)
2. การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการของประชาชนต่อการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวม

โคมไฟฟ้าสาธารณะอย่างเพียงพอและทั่วถึง โดยเฉพาะพื้นที่เปลี่ยวเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม เป็นต้น

4.2 ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ควรจัดให้มีกิจกรรมในชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิต เช่น การออกกำลังกาย การตรวจสุขภาพ เป็นต้น ควรฝึกอบรมเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อให้แก่ประชาชน

4.3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ควรมีการรณรงค์ป้องกันปราบปรามเรื่องยาเสพติด เพราะเป็นปัญหาระดับประเทศ และการดูแลผู้ด้อยโอกาสอย่างใกล้ชิด เช่น ผู้พิการ ผู้สูงอายุ

4.4 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยว ควรพัฒนาด้านเศรษฐกิจเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดความยากจน โดยส่งเสริมอาชีพเสริมหรืออาชีพหลักให้มั่นคง มีการตลาดที่ดี และควรส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้าน

4.5 ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยการสนับสนุนงบประมาณรวมถึงประสานองค์กรอื่น ๆ ในการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

4.6 ด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรจัดสรรงบประมาณในการดูแล ซ่อมแซม บูรณะวัดและโบราณสถานที่ชำรุดทรุดโทรม เนื่องจากวัดเป็นที่สำคัญของประชาชนในการทำพิธีกรรมต่าง ๆ

4.7 ด้านการบริหารจัดการที่ดีสนับสนุนงบประมาณให้แก่หมู่บ้านกระจายทั่วถึงและเพียงพอ มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา รับฟังปัญหาของชุมชนและประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนเองร่วมตรวจสอบดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เกิดความโปร่งใสและยุติธรรม

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการของประชาชนต่อการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุน และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่น ด้านการบริหารจัดการที่ดี คณะผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยในภาพรวม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการที่ดี ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต และด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย มงคล วิภาตนาวิน (Wiphatanawin, 2013) ได้ศึกษาความต้องการของประชาชนที่มีต่อการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด จากผลการศึกษาพบว่า ความต้องการของประชาชนที่มีต่อการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองตราด อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ยกเว้นด้านวัฒนธรรม เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนที่มีต่อการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองตราด จำแนกตามตัวแปรพื้นฐานพบว่า เพศ รายได้ที่แตกต่างกันมีความต้องการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการวิจัยรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื่องจากด้านนี้เป็นด้านที่เกี่ยวกับสาธารณูปโภคสำหรับชีวิตประจำวัน เช่น ท่อระบายน้ำ ถนน ไฟฟ้า การป้องกัน และแก้ไขปัญหายากต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละด้านพบว่าประชาชนมีความต้องการให้มีพนักงานเพื่อตรวจสอบท่อระบายน้ำที่ชำรุดและอุดตันมากที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังเป็นบ่อ จนทำให้ถนนชำรุดง่าย ซึ่งถือได้ว่ามีความจำเป็นในระดับหนึ่งจึงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฐพงษ์ สัมฤทธิ์เดชขจร (SamritdechKhajon, 2014) ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี: ศึกษาเฉพาะเขตอำเภอเมือง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงอายุอยู่ระหว่าง 31-35 ปีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 3,000 บาทโดยจะมีอาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรและกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยวการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านโครงสร้าง ด้านส่งเสริมสุขภาพชีวิต ด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นและด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อยอยู่ในระดับมากที่สุดผลทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลต่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ

จัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ด้านโครงสร้าง ด้านส่งเสริมสุขภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยวการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พบว่า โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านนี้ซึ่งเป็นด้านเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น การป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคต่าง ๆ การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ผู้พิการ การสนับสนุนในด้านกีฬาและการออกกำลังกาย เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละด้านพบว่าประชาชนมีความต้องการให้มีการส่งเสริมโอกาสในการสร้างรายได้หรืออาชีพ โดยเน้นการพึ่งตนเองอย่างทั่วถึงมากที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการว่างงาน และความยากจนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมบูรณ์ พรหมลิ (Phromli, 2011) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลคู่อำเภอปรังคู้ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความต้องการและความพึงพอใจด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตความต้องการมาก แต่ความพึงพอใจปานกลางด้านการจัดระเบียบสังคม / ชุมชนและการรักษาความสงบเรียบร้อยความต้องการมาก แต่พึงพอใจปานกลางด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนการพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยวความต้องการและความพึงพอใจปานกลางด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมความต้องการและความพึงพอใจปานกลางด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นความต้องการและความพึงพอใจมากเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสัมพันธ์ต่อกันอยู่ในระดับสูงปานกลางทั้งภาพรวมและทุกด้าน ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลให้บริการสาธารณะตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนต่อไป

2.3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านนี้มีการส่งเสริมการป้องกันปัญหาอาชญากรรม ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาระดับชาติ ซึ่งยากต่อการแก้ไขถ้าทุกคนไม่ร่วมมือกัน และมีการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ จึงเป็นเหตุให้ประชาชนมีความต้องการมาก เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละด้านพบว่าประชาชนมีความต้องการให้มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เรื่องยาเสพติดในเขตเทศบาลอย่างสม่ำเสมอ

มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย ของชูศักดิ์ เสโลห์ (Selo, 2016) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการของประชาชนที่มีต่อบริการสาธารณะในเทศบาลตำบลวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังเหนือมีความต้องการรับบริการสาธารณะจากเทศบาลตำบลวังเหนือทุกด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วยด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการจัดการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ด้านการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการบริการสาธารณะ จากเทศบาลตำบลวังเหนือ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และความแตกต่างของชุมชน มีความสัมพันธ์กับความต้องการบริการสาธารณะจากเทศบาลตำบลวังเหนือ ยกเว้นปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการบริการสาธารณะจากเทศบาลตำบลวังเหนือ และปัจจัยด้านสภาพทางกายภาพ ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว เพิ่มเติมและปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อความต้องการรับบริการสาธารณะของประชาชนจากเทศบาลตำบลวังเหนือในระดับมาก

2.4 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การส่งเสริมการลงทุน และการท่องเที่ยว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้านนี้จะเป็นด้านที่ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดรายได้ ลดรายจ่าย มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้ในการดำรงชีวิต มีการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบ มีการตรวจสอบควบคุม ดูแลพ่อค้าแม่ค้าและผู้ประกอบการไม่ให้เอาเปรียบผู้บริโภค เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละด้านพบว่าประชาชนมีความต้องการให้มีการส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีรายได้ระหว่างปิดเทอมมากที่สุด เพื่อเพิ่มรายได้ลดรายจ่ายให้ครอบครัว ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิภาพร รัตนปริยานุช (Rattanapariyanuch, 2013) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต รองลงมาคือด้านการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการเมืองและการบริหารผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีด อำเภอเมืองชลบุรี พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสมีดอำเภอเมืองชลบุรี ไม่แตกต่างกัน แต่ในขณะที่ประชาชนที่มีเพศ รายได้ อายุ และระยะเวลา

ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความต้องการในการใช้ประโยชน์ด้านทรัพยากรของคนมีมากขึ้น แต่ทรัพยากรของแต่ละชุมชนมีอยู่อย่างจำกัด เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละด้านพบว่าประชาชนมีความต้องการให้ประชาชนร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นมากที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย และแก้ไขปัญหาไม่ตรงตามความต้องการของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย ของกฤษณพงษ์ จันทรัมย์ (Juntarung, 2011) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาลตำบล โพนสวรรค์ อำเภอ โพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม ผลวิจัยพบว่า ระดับความต้องการของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาลตำบล โพนสวรรค์ อำเภอ โพนสวรรค์ จังหวัด นครพนม โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือด้าน สังคมและสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือด้านการบริหารด้านเศรษฐกิจและ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.6 ด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่าโดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศาสนาเป็นที่พึ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ใจ กระตุ้นจิตใจ คนให้สูงขึ้น ทำให้คนในสังคมประพฤติในแนวทางที่ถูกต้อง เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละด้านพบว่า ประชาชนมีความต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณในการดูแล ซ่อมแซม บูรณะวัด และ โบราณสถานที่ชำรุดทรุดโทรมมากที่สุด เพื่อเป็นที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และประเพณีที่สำคัญ ของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชูนัน วรรณทวี (Wannatawee, 2016) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลไกรกลางอำเภอกงไกรลาศจังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะด้านการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตกรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลไกรกลาง อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัยทั้งหมด 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านโครงสร้าง พื้นฐานรองลงมาตามลำดับคือ ด้านลักษณะทางสังคมด้านการศึกษา ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นและน้อยที่สุดด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

เปรียบเทียบความต้องการของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะ ด้านการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตจำนวน 5 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า สถานภาพสมรส อายุ อาชีพหลัก ระดับ การศึกษา รายได้จากอาชีพหลัก มีผลต่อความต้องการของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะ ด้าน

การพัฒนาคุณภาพชีวิตส่วนเพศหุ่มบ้านที่อาศัยอยู่และช่องทางการรับข้อมูลข่าวสารไม่มีผลต่อความต้องการของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.7 ด้านการบริหารจัดการที่ดี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านนี้มีการรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และพร้อมแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที ต้องการให้มีพัฒนาระบบงานบริการแก่ประชาชนทุกประเภท ให้มีคุณภาพ ทั้งด้านความรวดเร็ว ครบถ้วนถูกต้อง เสมอภาค และเป็นธรรม เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละด้านพบว่าประชาชนมีความต้องการให้มีการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยใช้วิธีการประชาพิจารณ์เกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนมากที่สุด เพื่อให้เทศบาลแก้ไขปัญหาคิดตรงจุด และไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มงคล มีขำ (Meekham, 2009) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 69.3 มีอายุระหว่าง 46 – 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.3 โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 52.60 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสเป็นคู่ คิดเป็นร้อยละ 81.8 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 42.1 ประกอบอาชีพทำสวนคิดเป็นร้อยละ 47.8 โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.4

สำหรับความต้องการของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดี พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลควนกาหลงออกข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้ตรงต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นร่วมกับด้านหลักคุณธรรม พบว่า ประชาชนต้องการให้การปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา และพนักงานปฏิบัติงานด้วยความถูกต้องเป็นไปตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับทางราชการ หลักความโปร่งใส พบว่า ประชาชนต้องการให้เปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบได้หลักการ มีส่วนร่วม พบว่า ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนหลักความรับผิดชอบ พบว่า ต้องการให้คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาและพนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าพบว่าต้องการให้ใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประโยชน์และมีความคุ้มค่าให้มากที่สุด รวมถึงความต้องการให้บุคลากรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความคุ้มค่าโดยเห็นว่าการพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญของหน่วยงานที่ให้บริการประชาชนในระดับต้น

3. เปรียบเทียบความต้องการของประชาชนต่อการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอกูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการของประชาชนต่อการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอกูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัย ประจักษ์ พันนาสี (Pannasee, 2013) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการของประชาชนในการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขัน อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมประชาชนกลุ่มตัวอย่างในองค์การบริหารส่วนตำบลบางขันต้องการให้ อบต. พัฒนาการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการองค์กรมมากที่สุด รองลงมาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานซึ่งทั้งหมดเป็นความต้องการระดับมาก ส่วนที่เหลือเป็นความต้องการระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือการพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

การเปรียบเทียบความต้องการของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขัน อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามลักษณะทั่วไปนั้น พบว่า ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่งทางสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และที่อยู่อาศัยในตำบล มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และในด้านการพัฒนาการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการองค์กรม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่งทางสังคมการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และที่อยู่อาศัยในตำบล มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 เทศบาลตำบล ควรเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง ความต้องการของประชาชนต่อการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลคูเมือง อำเภอกูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ให้กับคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงถึงความต้องการของประชาชนต่อการเสนอญัตติเทศบัญญัติรายจ่ายงบประมาณประจำปีและบรรจุเข้าในแผนพัฒนาเทศบาล 3 ปี ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีศักยภาพดียิ่งขึ้นแก่ชุมชนต่อไป

- Pormri, S. (2009). *People's needs and satisfaction with the public service under the Decentralization Plan to local governments, case study : Ku Subdistrict Administrative Organization Prangku District Sisaket Province* (Master of political science thesis). Ubon Ratchathani : Faculty of Political Science, Ubon Ratchathani University. [in Thai]
- Rattanapriyanut, N. (2013). *The Public Need for Development of Samet Subdistrict Municipality Mueang Chonburi District* (Master of Public Administration). Chonburi : Burapha University. [in Thai]
- Samritdetkajon, N. (2014). *Public Service Management for Ratchaburi* (Bachelor of Business Administration). Lampang : Nation University. [in Thai]
- Seloh, C. (2007). *People's Requirement towards the Service of the Municipality in Wang Nuea sub district, Wang Nuea district, Lampang* (Master of Public Administration (Administration)). Chiang Mai : graduate school Chiang Mai University. [in Thai]
- Suwanrak, P. (2012). *Research Methods in Behavioral Sciences and Social Sciences (10th edition)*. Buriram : Faculty of Education, Buriram Rajabhat University. [in Thai]
- Wannathawee, C. (2016). *People's needs for the provision of public services of local administrative organizations: Case Study Krai Klang sub district, Kong Krailat district, Sukhothai*. Phitsanulok : Pibulsongkram Rajabhat University. [in Thai]
- Wipatanawin, M. (2013). *People's Requirement towards the Service of the Municipality in Mueang Trat, Mueang Trat District, Trat Province* (Master of Public Administration thesis). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University . [in Thai]

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์
ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
A Study of Public Opinion on Desirable Leadership Qualities
of Tum Yai Sub-district Administrative Organization, Khu Mueang District,
Buriram Province

จักรินทร์ หล้าหนูเหมา¹ / จุฑามณี ศรีเพชร² /
วันสนันท์ พิศเพ็ง³ / สากล พรหมสถิตย์⁴ / ธนกร เพชรสินจรัส⁵

Jakrin Lanumau / Juthamane Sripet /

Wanatsanan Pispeng / Sakol Phromstit / Thanakorn Phetsinchorn

¹⁻³นักศึกษาศาขาวิชากรรัฐประศาสนศษศษกรร มหาวิทยาลัษราชภักษบุรีรัมย์

⁴⁻⁵อาจรยัประจ่าสาขาวิชากรรัฐประศาสนศษศษกรร มหาวิทยาลัษราชภักษบุรีรัมย์

Students of Program of Public Administration, Buriram Rajabhat University

Lecturer in Program of Public Administration, Buriram Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ 3) เพื่อเป็นแนวทางข้อเสนอแนะในการนำมาพัฒนาผู้นำให้มีประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่างประชาชน จำนวน 387 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร คำนวณของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.774 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการเปรียบเทียบการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

should use moral principles to consider good a passion for solving problems must be carried out in accordance with the principles of justice moral and ethical principles

Keywords: opinions, desirable leadership qualities, leaders, Khu Mueang district

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่ฉบับปี พ.ศ.2540 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ฉบับปี พ.ศ. 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้มีหน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งรัฐให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่น โดยใช้หลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง มีอิสระในการบริหารงานบุคคลและมีอิสระในการบริหารการเงินและการคลัง ตามที่ระเบียบกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่เฉพาะของตนเอง โดยรัฐบาลเป็นเพียงผู้กำกับดูแลและช่วยเหลือให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของรัฐบาลในการให้เกิดการเรียนรู้ทางการเมืองของประชาชน โดยให้ประชาชนเห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วม ทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดในการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยมีความเป็นอิสระปราศจากการชักนำจากรัฐบาล มีความสามารถจะตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง รวดเร็วและสามารถตรวจสอบความถูกต้องเป็นจริงได้ตามที่ชุมชนต้องการ เป็นการส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง มีส่วนร่วมทางการเมือง มีสิทธิ มีเสียงในการปกครองตนเองอันเป็นรากฐานและวิถีทางของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของ มีส่วนร่วม มีความเกี่ยวพัน มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารประเทศ

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบล เป็นการเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาในระดับท้องถิ่นเพื่อ 1) เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง 2) ทำให้ปัญหาแต่ละท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ 3) ส่งเสริมให้คนในแต่ละท้องถิ่นได้ แสดงความสามารถพัฒนาบทบาทของตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตนเอง 4) เป็นพื้นฐานสำคัญของในท้องถิ่นในการก้าวขึ้นไปดูแลแก้ไขปัญหาในระดับชาติ 5) เสริมสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและประเทศชาติ เนื่องจาก

ปัญหาต่าง ๆ ได้รับการแก้ไข สังคมมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาทในการจัดการดูแลสังคมของตนเอง (Puangngam, 2006 :17-18) และมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเพื่อพัฒนาท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และระเบียบกฎหมายอื่น การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุประสิทธิผลได้นั้น ปัจจัยสำคัญที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายได้ คือ ความเป็นผู้นำ

ผู้นำจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของงานและองค์การ การเป็นผู้นำสามารถสร้างขึ้นได้จากการที่ผู้นั้น ใ้ความพยายามและการทำงาน การเป็นผู้นำจึงเป็นเรื่องที่เรียนรู้ได้ ส่วนภาวะผู้นำมีคนจำนวนมากให้นิยามว่า เป็นกระบวนการอิทธิพลทางสังคมที่บุคคลหนึ่งตั้งใจใช้อิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์การ ภาวะผู้นำจึงเป็นกระบวนการอิทธิพลที่ช่วยให้กลุ่มสามารถบรรลุเป้าหมาย ซึ่งประกอบได้หลายองค์ประกอบ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความไว้วางใจและเชื่อมั่นในภาวะผู้นำ เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ความน่าเชื่อถือได้มากที่สุดในความพอใจของพนักงานในองค์การ รวมถึงการสื่อความหมายที่มีประสิทธิผล โดยภาวะผู้นำที่มีประโยชน์ในขอบข่ายที่สำคัญสามขอบข่าย นั่นคือ ภาวะในการเอาชนะความไว้วางใจและความเชื่อมั่นของคนในองค์การ ผู้นำเป็นผู้กระทำให้งานกิจขององค์กรบรรลุจุดมุ่งหมายได้ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในองค์การ และยังเป็นผู้ที่ชักพาให้คนอื่นเคลื่อนไหวหรือกระทำกรในทิศทางที่ผู้นำกำหนด เป้าหมายไว้ หลายคนมีบทบาทเป็นผู้นำกันอยู่แล้ว เช่น เป็นผู้นำองค์กร ผู้นำสมาคม ผู้นำวัด และแม้กระทั่งหัวหน้าครอบครัวก็จัดว่าเป็นผู้นำ" หรืออาจจะเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งอย่างเป็นทางการหรือไม่ เป็นทางการก็ได้ ซึ่งเรามักจะรับรู้เกี่ยวกับผู้นำที่ไม่เป็นทางการอยู่เสมอ เนื่องจากบุคคลนั้นมีลักษณะเด่น เป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้สมาชิกแสดงพฤติกรรมที่มีน้ำหนัก และเป็นเอกภาพ โดยเขาจะใช้ภาวะผู้นำในการปฏิบัติการและอำนวยความสะดวก กระบวนการติดต่อ ดังนั้นทุกองค์กรจำเป็นต้องมีผู้นำที่ สามารถจูงใจให้ผู้ร่วมงานทำงานได้อย่างเต็มความสามารถ

จากความสำคัญดังกล่าว คณะผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาศาสาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีความสนใจในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง อำเภอกูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ และผู้นำในด้านต่างๆ และนำผลของการวิจัยไปใช้ใน

การแก้ไขและพัฒนาคุณลักษณะผู้นำที่มีคุณภาพให้ตรงตามทัศนะของประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเป็นผู้นำยุคใหม่ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ในด้านต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ ในการนำมาพัฒนา ปรับปรุง ผู้นำให้มีประสิทธิภาพ มีลักษณะที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ขอบเขตของการทำวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีทั้งหมด 3 ด้านประกอบไปด้วย ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ด้านการบริหารงาน และด้านคุณธรรมจริยธรรม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 12,301 คน (Subdistrict Administrative Organization Tum Yai, Khu Mueang District, Buriram Province, 2018)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากร โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (Taro Yamane referred to in Suwanrak, 1999:146) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน โดยใช้สูตรการคำนวณ

3. ตัวแปรที่จะศึกษา ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ประชากรในองค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองใหญ่ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ($P>0.05$)

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองใหญ่ ที่มีอาชีพต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($P>0.05$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองใหญ่ที่มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($P>0.05$)

7. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

7.1 ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองใหญ่ ประชากรในชุมชนพอใจผู้นำที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ให้เกียรติชาวบ้าน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี แต่ประชากรบางกลุ่มมีความเห็นต่าง ต้องการให้ผู้นำมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ให้เกียรติชาวบ้าน อารมณ์ร่าเริง และแต่งตัวสุภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

7.2 ด้านการบริหารงาน ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองใหญ่ เป็นผู้นำที่จัดระบบการทำงานได้ดี และแบ่งหน้าที่แก่บุคลากรตรงตามความสามารถ ช่วยให้เกิดความรวดเร็วในการทำงาน เป็นผู้นำที่สนับสนุนให้มีโครงการและจัดกิจกรรม และสนับสนุนภูมิปัญญาชาวบ้านให้คำปรึกษาแก่ประชากรได้ดี

7.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองใหญ่ เป็นผู้นำที่มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสในงบประมาณและการทำงาน เป็นผู้นำที่มีความยุติธรรม ยึดมั่นความถูกต้องตามกฎหมายเป็นหลักสำคัญ และประชากรต้องการให้ผู้นำเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชน ไม่เลือกปฏิบัติต่อประชากร

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองใหญ่ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ด้านการบริหารงาน และด้านคุณธรรมจริยธรรม คณะผู้วิจัย อภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นไปได้ว่า จากประสบการณ์ทำงานของผู้นำ การได้ใกล้ชิดกับผู้นำ การบริหารงานของผู้นำขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมใหญ่ ปัจจุบัน หรือจากในอดีตที่ผ่านมา จึงทำให้ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมใหญ่ ไม่ได้มุ่งประเด็นไปในด้านใดด้านหนึ่ง แต่น่าจะต้องทำให้ผู้นำที่พึงประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมใหญ่ มีความสามารถในการบริหารงานควบคู่กับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และอยู่ภายใต้หลักคุณธรรมจริยธรรม ตามอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และบทบาทภาระหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 อีกทั้งยังมีการปรับปรุงบุคลิกภาพส่วนตัวสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคมสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชนในท้องถิ่น ได้นำมาเป็นแบบอย่างซึ่งสอดคล้องกับ Taweesaeng (2013) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีตามทัศนคติของประชาชนใน เขตเทศบาลเมือง ตาคิลี อำเภอตาคิลี จังหวัดนครสวรรค์) ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีตามทัศนคติของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตาคิลี อำเภอ ตาคิลี จังหวัดนครสวรรค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะทางกายภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการบริหารจัดการ และด้านสติปัญญา ตามลำดับ

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ เป็นผู้นำที่มีความสุขุมรอบคอบในการทำงาน เป็นผู้นำที่สามารถจูงใจประชาชนในชุมชนได้เป็นอย่างดี รวมถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เช่น การยิ้ม การไหว้ การทักทาย และให้เกียรติชาวบ้านเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Thaiyanan (2008) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความเห็นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 104 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพการทำงานเป็นกลุ่ม ปฏิบัติการและพนักงานจ้าง รองลงมากลุ่มหัวหน้าส่วนราชการ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่แสดงถึงภาวะผู้นำตามสภาพจริงของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ภาพรวมมีภาวะผู้นำตามสภาพจริง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีภาวะผู้นำตาม

สภาพจริงด้านบุคลิกภาพ รองลงมาด้านความรู้ความสามารถ น้อยที่สุด ด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะที่แสดงถึงภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ภาพรวม มีภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ ด้านบุคลิกภาพ รองลงมา ได้แก่ด้านคุณธรรมจริยธรรม น้อยที่สุด ด้านความรู้ความสามารถ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรได้รับการเพิ่มพูน ความรู้ทักษะ ประสบการณ์ เกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้นำและพฤติกรรมของผู้นำให้มีความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

2.2 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการบริหารงาน โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ เป็นผู้นำที่มีกลยุทธ์ในการบริหารงาน และแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มาใช้เพื่อการพัฒนาองค์กรอยู่เสมอ รวมทั้งผู้นำมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และนโยบายไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Wongkao (2007) ได้ ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะ ของผู้บริหารส่วนราชการ เทศบาลเมืองหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายที่มีต่อ คุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนก รายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเป็นผู้นำ

การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ พนักงานครูเทศบาล และลูกจ้างประจำ ที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายทั้งโดยรวม และจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 การเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนราชการมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมือง หนองคาย โดยรวมแตกต่างกับพนักงานครูและลูกจ้างประจำมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร ส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายโดยรวมแตกต่างกับพนักงานครู ข้อเสนอแนะจากการวิจัย มีดังนี้ ผู้บริหารควรมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ให้มากขึ้นควรมีวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในองค์กร ควรกำหนดนโยบายสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงาน ควรเสาะหาบุคลากรที่ช่วยเหลือ ควรติดตามผลและประเมินผลงานอย่างต่อเนื่อง และกล้าตัดสินใจ และใช้ความยืดหยุ่น ในการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

2.3 จากการผลการวิจัย พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ เป็นผู้นำที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมในการปฏิบัติงาน มีความยุติธรรม ยึดมั่นความถูกต้องตามกฎหมายเป็นหลักสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Somchit (2011) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความคาดหวังต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคาดหวังของผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบลต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้าน การบริหารงาน ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตามลำดับ ระดับความคาดหวังของผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบลต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหาร โดยจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกพบว่า ตำแหน่งข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ มีส่วนตำบลในอำเภอพิมายค่าเฉลี่ยสูงสุด และตำแหน่งผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ต่อภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา โดยค่าความถี่ของข้อเสนอแนะที่มีมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ส่วนค่าเฉลี่ยของข้อเสนอแนะที่ต่ำที่สุด คือ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ ในองค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่

3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ ในองค์การบริหารส่วนตำบลตุมใหญ่ มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัย Khamnon (2016) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารในทัศนระของครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนระของครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนระของครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Abstract

The purpose of this research was to study demographic characteristics differences affecting the performance motivation of temporary workers of the Provincial Electricity Authority, Suphanburi Province. This research was quantitative research. The samples were 60 members of temporary workers of the Provincial Electricity Authority, Suphanburi Province. The instrument used was a questionnaire. The statistics used in the analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and one way Anova. The research results found that; the demographic characteristics consisting of gender and average monthly income were different that affected the performance motivation of temporary workers of the Provincial Electricity Authority, Suphanburi Province was different at statistical significance at the 0.05 levels.

Keywords: demographic, motivation, provincial electricity authority

บทนำ

การดำเนินงานขององค์กรประกอบด้วยบุคลากรในแต่ละแผนกหรือระดับการปฏิบัติงานต่าง ๆ จำนวนมาก ซึ่งต่างเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพันธกิจหรือกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (Klinmueang et al., 2020) การสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารงานบุคคลที่จะทำให้พนักงานหรือบุคลากรมีความกระตือรือร้นและปฏิบัติงานด้วยความสมัครใจและเต็มใจ ซึ่งจะทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานสูงสุด (Patsornsiri, 2011)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นองค์กรรัฐวิสาหกิจประเภทสาธารณูปโภคที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการจัดหาให้บริการพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจเกี่ยวเนื่องให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งประเภทที่อยู่อาศัย ธุรกิจ และอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งจากภารกิจในการให้บริการที่หลากหลายทำให้มีการจ้างพนักงานจ้างตามสัญญาหรือลูกจ้างเพื่อให้สามารถรองรับการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ โดยมีรูปแบบการทำสัญญาจ้างที่มีการกำหนดระยะเวลาครั้งละ 2 ปี หากครบกำหนดเวลาจะมีการต่อสัญญาจ้างเท่ากับระยะเวลาเดิม แต่หากลูกจ้างไม่ประสงค์ต่อสัญญา สัญญาการจ้างนั้นก็สิ้นสุดลง ดังนั้นหากองค์กรประสงค์ให้ลูกจ้างต่อสัญญาจ้าง เพื่อประหยัดเวลา และลดภาระการจัดการหาพนักงานใหม่ ส่วนสำคัญที่ต้ององค์กรพึงมี คือ การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้ตรงกับความต้องการของ

ลูกจ้าง ทั้งด้านการก้าวหน้าในงาน ด้านลักษณะของงาน ด้านความได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จของงาน (Thuencumsan and Samphan wattanachai, 2016) เพื่อเป็นแรงผลักดันให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยลูกจ้างแต่ละคนจะมีความต้องการการจูงใจและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งลักษณะความต้องการการจูงใจและพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากลักษณะประชากรศาสตร์หรือภูมิหลังของแต่ละบุคคล เช่น อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หรือระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลต่อความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันด้วย (Panyafu, 2018)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้องค์กรสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบาย สำหรับการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของลูกจ้างเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงตามความแตกต่างของลักษณะประชากรศาสตร์ของลูกจ้างต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความแตกต่างทางลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้มีการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและสรุปตัวแปรหลักได้ดังนี้

1. ประชากรศาสตร์

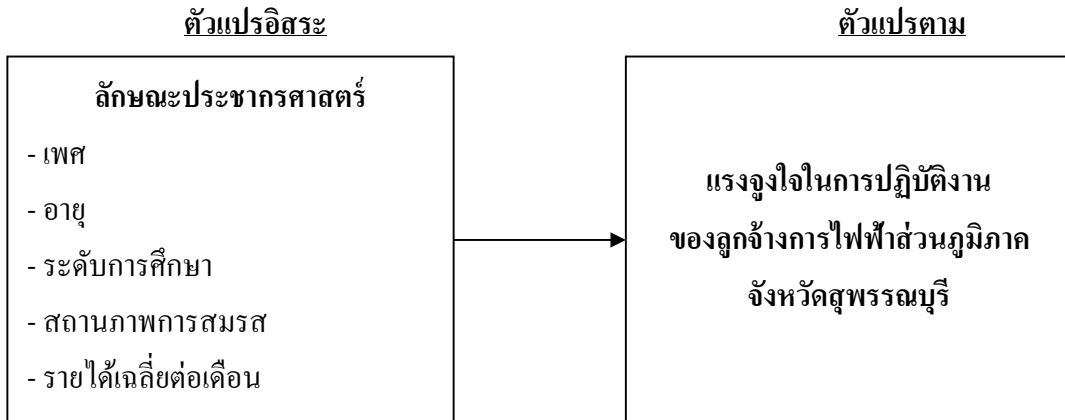
แนวความคิดด้านประชากรศาสตร์ เป็นทฤษฎีที่ใช้หลักการของความเป็นเหตุเป็นผล กล่าวคือ พฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดขึ้นตามแรงบังคับจากภายนอกมากระตุ้น เป็นความเชื่อที่ว่าคนที่มีความสัมพันธ์ทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปด้วย (Bencharongkit, 1999) ซึ่งในการปฏิบัติงานของพนักงานที่มีลักษณะภูมิหลังส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ที่แตกต่างกันอาจมีเป้าหมายหรือลักษณะการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน กล่าวคือ พนักงานที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาที่ต่างกันอาจมีความคิด ค่านิยม และทัศนคติในการปฏิบัติงาน ประสพการณ์รวมถึงการตัดสินใจแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน (Yamchoo, 2020) ส่วนด้านสถานภาพการสมรส รายได้ที่แตกต่างกัน อาจมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบใน

การปฏิบัติงานมากขึ้น การหยุดหรือการลาที่มีอัตราที่น้อยลง ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่มีความแตกต่างกัน (Thuencumsan and Samphanwattanachai, 2016) นอกจากนี้ Warnitkomonnan, (2016) กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลให้แรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอาจเป็นเพราะระดับการศึกษาที่สูงขึ้นส่งผลให้ได้รับตำแหน่งที่สูงขึ้นนั้นย่อมมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่มากขึ้น ทำให้พนักงานมีความต้องการในความสำเร็จของงานมากขึ้นเพื่อความก้าวหน้าต่อการทำงานในอนาคต หรือการให้ความสำคัญกับกฎระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรในเรื่องการปรับเปลี่ยนตำแหน่งงาน หรือความก้าวหน้าในงาน เป็นต้น

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง การที่บุคคลแสดงออกซึ่งความต้องการในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสามารถอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ การทำให้ตื่นตัว การคาดหวัง การใช้เครื่องล่อใจ และการลงโทษ มาเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทางเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเงื่อนไขที่ต้องการ การดำเนิน การ พัฒนา เพื่อเป็นการร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมลงทุนและลงแรง (Sangrungs, 2007) โดยการจูงใจจะเป็นแรงเสริม แรงขับ หรือแรงผลักดันที่ทำให้เกิดความกระตือรือร้น ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการทำให้พฤติกรรมของบุคคลมีพลัง มีทิศทาง และมีความรู้สึกมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย โดยทฤษฎีแรงจูงใจที่นิยมนำมาใช้ในการกำหนดนโยบายสำหรับการบริหารองค์กร คือ ทฤษฎีสองปัจจัย(Two factors theory) ของเฟรดริก เฮอริชเบิร์ก ปี1957 ซึ่งระบุว่าบุคลากรในองค์กรจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่จะช่วยเสริมแรงในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น ประกอบด้วย ปัจจัยจูงใจที่เป็นตัวกระตุ้นการปฏิบัติงาน และปัจจัยอนามัยที่เป็นปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น (Kalyanamitra, 2016) โดยในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยใช้ปัจจัยจูงใจประกอบด้วย ด้านความก้าวหน้าในงาน ด้านลักษณะของงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จของงาน(Thuencumsan and Samphanwattanachai, 2016) เป็นองค์ประกอบในการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ลักษณะประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้มีประชากร คือ ลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 60 คน และใช้ประชากรทั้งหมดแทนกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดปลายปิด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัด 5 ระดับ (Vanichbuncha, 2016)

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่ การทดสอบความเที่ยงตรง โดยพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Item objective congruence index: IOC) นอกจากนี้ได้ทำการ try out แบบสอบถามจำนวน 30 ชุดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามมีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 และการทดสอบความเชื่อมั่น โดยพิจารณา

จากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทั้งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.77 - 0.80 ซึ่งมากกว่า 0.70 (Vanichbuncha, 2016) ทำให้แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้อย่างเหมาะสม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 60 คน ในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564

แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ทั้งหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ได้แก่ หนังสือวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ รายงานที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ทดสอบหาความแตกต่างค่าที่ การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย

ลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า ลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 มีสถานะภาพสมรส จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 และมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.28$, $\sigma=0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความก้าวหน้าในงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.37$, $\sigma=0.87$) รองลงมา คือ ด้านลักษณะของงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.30$, $\sigma=0.63$) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.22$, $\sigma=0.50$) และด้านความสำเร็จของงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.22$, $\sigma=0.61$) ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน ลักษณะประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน สามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

ตารางที่ 1

วิเคราะห์ความแตกต่างของลักษณะประชากรศาสตร์ด้านเพศที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี

เพศ	n	μ	σ	t	p
ชาย	36	4.11	0.47	-3.91	0.00**
หญิง	24	4.53	0.37		

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างลักษณะประชากรศาสตร์จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบหาความแตกต่างค่าที (t-test) พบว่า ลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี เพศชาย และเพศหญิงมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 2

วิเคราะห์ความแตกต่างของลักษณะประชากรศาสตร์ด้านอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี

Model		Sum of Squares	df	Mean of Squares	F	p
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	.348	3	.116	.493	.689
	ภายในกลุ่ม	13.204	56	.236		
	รวม	13.552	59			
การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.811	1	.811	3.693	.060
	ภายในกลุ่ม	12.741	58	.220		
	รวม	13.552	59			
สถานภาพ	ระหว่างกลุ่ม	.139	1	.139	.601	.441
	ภายในกลุ่ม	13.413	58	.231		
	รวม	13.552	59			
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	.448	2	.224	.975	.038*
	ภายในกลุ่ม	13.104	57	.230		
	รวม	13.552	59			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างลักษณะประชากรศาสตร์จำแนกตามอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (one way Anova) พบว่า ลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นเมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบด้วยการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Multiple Comparisons) ด้วยวิธีการ Fisher’s Least – Significant Different (LSD)

ตารางที่ 3

การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	μ	ต่ำกว่า	10,001 –	20,001 –	30,001บาท
		10,000 บาท	20,000 บาท	30,000 บาท	ขึ้นไป
		4.42	4.08	3.38	4.22
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.42	-	0.682	0.593	0.332
10,001 – 20,000 บาท	4.08		-	0.013*	0.084
20,001 – 30,000 บาท	4.38			-	0.432
30,001บาทขึ้นไป	4.22				-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0 .05

จากตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า ลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันกับลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การศึกษาความแตกต่างทางลักษณะประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ด้านเพศและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มีความแตกต่างกัน คือ ลูกจ้างที่มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท กับ 20,001 – 30,000 บาท ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Yamchoo, (2020) ที่ระบุว่า เพศที่แตกต่างกันอาจมีความคิด ค่านิยม และทัศนคติในการปฏิบัติงานประสพการณ์รวมถึงการตัดสินใจแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน และแนวคิดของ

Thuencumsan and Samphanwattanachai, (2016) ซึ่งกล่าวว่า รายได้ที่แตกต่างกัน อาจมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานมากขึ้น การหยุดหรือการลาที่มีอัตราที่น้อยลง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yamchoo, (2020) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานใหญ่ พบว่า พนักงานที่มีเพศและรายได้ต่อเดือนต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Klinmueang et al., (2020) ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท เอ็นซี โค โคนัท จำกัด ตำบลแพงพวย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี พบว่า บุคลากรที่มีรายได้เฉลี่ย/เดือนแตกต่างกัน มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรบริษัท เอ็น.ซี. โค โคนัท จำกัด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในภาพรวม ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน และด้านการยอมรับนับถือ

เนื่องจากลูกจ้างที่มีเพศต่างกันอาจมีค่านิยม ทศนคติในการปฏิบัติงานที่มีความมุ่งมั่นเกี่ยวกับแรงจูงใจที่แตกต่างกัน เช่น ลูกจ้างเพศชายอาจมีการมุ่งมั่นแรงจูงใจด้านการได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชา ส่วนเพศหญิงอาจมุ่งมั่นด้านความสำเร็จของงาน เป็นต้น รวมถึงการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้แตกต่างกัน และด้านรายได้ที่แตกต่างกันอาจเกิดจากความต้องการแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านลักษณะของงานที่ต้องการปฏิบัติงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถ ทำให้สามารถแสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่ ส่งผลต่อความก้าวหน้าในงานและรายได้ที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้รายได้ยังมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจต่อความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน มีการหยุดหรือการลาที่มีอัตราที่น้อยลง ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. องค์กรสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์สำหรับการกำหนดคน โยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของลูกจ้างเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงตามความแตกต่างของลักษณะประชากรศาสตร์ของลูกจ้าง เช่น การสร้างความสัมพันธ์ภายในองค์กร การชื่นชมหรือให้รางวัลเมื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จ หรือการมีแนวทางในการบรรจุเป็นพนักงานประจำหรือสัญญาจ้างระยะยาว หากมีผลการดำเนินงานที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน เป็นต้น

2. การวิจัยครั้งต่อไป ผู้สนใจสามารถศึกษาในตัวแปรอิสระอื่น ๆ นอกเหนือจากปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ว่ามีปัจจัยใดที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เช่น ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เป็นต้น หรืออาจศึกษาตัวแปรตามอื่น ๆ เช่น ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็น

ประโยชน์ต่อการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติ และสามารถทำให้นุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

References

- Bencharongkit, Y. (1999). *Audience analysis*. Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai].
- Kalyanamitra, K.(2016). Two powerful motivation factors to success. *Valaya Alongkorn Review (Humanities and Social Science)*, 6(3), pp. 175-183. [in Thai].
- Klinmueang, A. et al. (2020). Job motivation in the performance of employees, NC coconut Co., Ltd. at pha phuang sub-district, damnoen saduak district, ratchaburi province. *Journal of management science Nakhon Pathom Rajabhat University*, 7(1), pp. 261-274. [in Thai].
- Panyafu, P. (2018) . *A study of personal characteristics personality traits and organizational environment affecting decision making on entering to work in the organization: case study of generation y operational employees in Bangkok metropolitan area (An Independent Study)*. Pathumthani: Bangkok University. [in Thai].
- Patsornsiri, K. (2011). Factor influence on work efficiency of official: case study at Pathumwan institute of technology. *Pathumwan Academic Journal*, 1(1), pp. 35-39. [in Thai].
- Sangrung, P. (2007). *Human relations in the organization* (10th edition). Bangkok: BK Inter Print. [in Thai].
- Thuencumsan, P. and Samphanwattanachai, B. (2016). Factors influencing to the motivation in decision making of operation-level employees in Hemaraj eastern seaboard industrial eatate, Rayong province. *MUT Journal of Business Administration*, 13(1), pp. 1-23. [in Thai].
- Vanichbuncha, K. (2016). *Statistical analysis: statistics for administration and research* (16th ed.). Bangkok: Chulalongkron University Press. [in Thai].

Warnitkomonnan, W. (2016). *Factors that effect motivation for operate of employees in glass container factory siam glass industry company limited (Ayutaya plant)*

(An Independent Study). Pathumthani: Thammasat University. [in Thai].

Yamchoo, W. (2020). *Factors affecting work motivation of personnel of head office bank for agriculture and agricultural cooperatives (An Independent Study) .* Bangkok: Krirk University. [in Thai].

การลงโทษทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองเด็กที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี Legal Penalties to Protect Sexually Exploited Children from Prostitution

นิชานันท์ ปันแก้ว¹ / สุรริตน์ มีดวงจันทร์²

^{1,2}สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Law Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาในการกำหนดบทลงโทษเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็กและเยาวชน โดยหนึ่งในรูปแบบของการทารุณกรรม และการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็กและเยาวชน ได้แก่ การใช้เด็กและเยาวชนเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดทางอาญาหรือเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์ รวมทั้งการชักจูงให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกระทำความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี การค้าประเวณีนั้นมีวัตถุประสงค์ในการใช้เด็กเพื่อกิจกรรมทางเพศ โดยมีค่าตอบแทนให้กับเด็ก หรือบุคคลที่สาม รวมทั้งความต้องการขั้นพื้นฐานเช่น อาหาร ที่พักอาศัย ความปลอดภัย หรือ ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เช่น ผลการเรียนที่สูงขึ้น หรือเงินพิเศษสำหรับซื้อของใช้ การค้าประเวณีเด็กเกิดขึ้นเมื่อมีผู้ได้รับผลประโยชน์จากการเจรจาตกลงทางธุรกิจซึ่งเด็กถูกนำไปใช้ตอบสนองวัตถุประสงค์ทางเพศ การค้าประเวณีเด็กสามารถเกิดขึ้นได้ในสถานที่หลายแห่ง เช่น บนท้องถนน ในสถานบริการทางเพศ ร้านอาหาร บาร์ และไนต์คลับ ในโรงแรม และที่บ้าน รวมไปถึงในโรงเรียน และสถานที่อื่น ๆ เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นบุคคลซึ่งอาจถูกชักจูงได้โดยง่าย ประกอบกับ กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กนั้นเอื้อประโยชน์ต่อเด็ก ด้วยการมุ่งแก้ไขฟื้นฟูเด็กผู้กระทำ ผิดมากกว่า การลงโทษ ผู้กระทำผิดเหล่านี้จึงอาศัยโอกาสจากช่องทางดังกล่าวนำไปสู่การชักจูงให้เด็ก และเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกระทำความผิด อันเป็นการกระทำที่ส่งผลเสียหายต่อเด็กและเยาวชนอย่าง ร้ายแรง และส่งผลเสียหายต่อสังคมโดยรวมอย่างมาก การใช้เด็กและเยาวชนแสวงหาประโยชน์ทางเพศ จากการค้าประเวณีจากเด็กนั้น ถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักกฎหมาย เพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครอง เด็กและเยาวชนจากการถูกแสวงหาประโยชน์ บทความนี้จึงมุ่งศึกษาการกำหนดบทลงโทษของบุคคลที่ ใช้ให้เด็กกระทำความผิดและกำหนดมาตรการทางกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: มาตรการทางกฎหมาย, บทลงโทษ, คู่คุ้มครองเด็ก, ค้าประเวณี

Abstract

At present, Thailand is facing difficulties in determining sanctions on legal measures. relating to the exploitation of children and youth One of the forms of abuse and exploitation of children and youth is the use of children and youth as tools for criminal acts or as tools for exploitation. including inducing children and youth to participate in the commission of an offense especially in prostitution offenses Prostitution is intended to use children for sexual activity. with compensation for children or a third party This includes basic needs such as food, shelter, safety, or support for things like higher grades. or extra money to buy used items Child prostitution occurs when someone is a beneficiary of a business deal in which a child is used for a sexual purpose. Child prostitution can occur in many places, including on the streets, in brothels, restaurants, bars and nightclubs, in hotels and at home, and in schools. and other places, as children and youth are individuals who may be easily influenced, and the criminal justice process for children is favorable to them. with the aim of rehabilitating the perpetrator's children more wrong than punishment These offenders therefore take advantage of such opportunities to induce children. and youth involved in the offense which is an act that seriously harms children and youth and greatly affect the society as a whole The sexual exploitation of children and youth through child prostitution It is an act that is against the law. To protect children and youth from exploitation This article therefore aims to study the determination of penalties for persons using children to commit crimes and to establish effective legal measures.

Keywords: legal measures, penalties, child protection, prostitution

บทนำ

การค้าประเวณีในประเทศไทยนั้นนับเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย นับตั้งแต่สหประชาชาติมีนโยบายปราบปรามการค้าประเวณีเด็ก แม้สหประชาชาติจะมิได้ออกมาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่จำนวนโสเภณีในประเทศไทยมีจำนวนมากขึ้น จึงมีการบัญญัติพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ใช้บังคับเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2539 ปรากฏว่าบทบัญญัติที่กำหนดตามพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ซึ่งใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้วนั้น มีบทกำหนดโทษไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันในขณะนั้น บทบัญญัติของกฎหมายตามพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ไม่ได้กำหนดความผิดอาญาต่อผู้ค้าประเวณีจากการค้าประเวณีโดยตรง แต่นำเอาพฤติการณ์ที่สร้างความเดือดร้อนรำคาญ หรือมีลักษณะเป็นการมั่วสุมเพื่อประโยชน์ในการค้าประเวณีรวมเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งอัตราโทษที่ได้กำหนดไว้เบาเกินไป จึงไม่สอดคล้องกับหลักการลงโทษที่ได้สัดส่วน เป็นเหตุให้ผู้ค้าประเวณีเด็กอาศัยช่องว่างทางกฎหมายโดยการล่อลวงหรือชักพาเด็กและเยาวชนไปสู่การค้าประเวณี อีกทั้งการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวจึงไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการค้าประเวณีของผู้ค้าประเวณี ดังนั้นสมควรกำหนดโทษกับบุคคลซึ่งกระทำชำเราโสเภณีเด็กในสถานการณ์การค้าประเวณี กับบุคคลซึ่งหารายได้จากการค้าประเวณีของเด็กและเยาวชน และกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองซึ่งมีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจในการจัดหาผู้อยู่ในความปกครองไปเพื่อการค้าประเวณี กับให้อำนาจศาลที่จะถอนอำนาจปกครองของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นเด็กเพราะเหตุที่มีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจให้ผู้อยู่ในความปกครองกระทำการค้าประเวณี จึงแก้ไขยกเลิกพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 โดยกำหนดให้มีกฎหมายเพื่อการคุ้มครองการค้าประเวณีโดยตรงซึ่งปัจจุบันยังคงใช้บังคับอยู่ คือ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 แต่การค้าประเวณีเด็กก็กลับมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ถึงแม้ว่าการค้าประเวณีจะเป็นสิ่งผิดกฎหมายก็ตาม มีรายงานว่าเด็กผู้หญิงที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจทางเพศในเมืองใหญ่ ๆ อย่างกรุงเทพมหานคร ถูกนำตัวมาจากภาคเหนือของประเทศไทยมากที่สุด และรายงานหลายฉบับแสดงให้เห็นว่าเด็กที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15-17 ปี สาเหตุหลักที่ผลักดันให้เด็กต้องค้าประเวณี เกิดจากปัญหาความยากจน ปัญหาเด็กเร่ร่อน ไร้ที่พึ่ง จรจัด แรงงานต่างด้าว การคบเพื่อนผิด วัยรุ่นนอยากรู้อยากลองและชักชวนกันเข้าสู่อบายมุขในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด การพนัน ปัญหาที่เกิดจากทัศนคติของพ่อแม่ที่เห็นว่า “ลูก” คือ สมบัติของพ่อแม่ พ่อแม่มีสิทธิขายลูกและส่งลูกออกไปหาเงินโดยไม่สนใจว่าวิธีไหนซึ่งอาจนำไปสู่การบังคับขู่เข็ญให้ลูกไปขายประเวณี ตลอดจนปัญหาเรื่องความเชื่อ ค่านิยมฟุ้งเฟ้อและเน้นวัตถุนิยม ความเชื่อ และค่านิยมรักนวลสงวนตัวที่ลดความสำคัญลง รวมทั้งปัญหาการให้ความรู้และ

การศึกษาด้านเพศศึกษาในโรงเรียนที่ยังน้อยเกินไปประการที่หนึ่ง อีกทั้งสถาบันครอบครัว ที่ถือเป็นสถาบันที่สำคัญของเด็กที่ต้องทำหน้าที่ในการสั่งสอน หล่อหลอมพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปอย่างเหมาะสม จะเห็นได้ว่า บางครอบครัวสอนลูกให้ไปละเมิดผู้อื่น ซึ่งส่งผลให้เด็กเป็นเหยื่อการค้าประเวณีได้ง่าย แม้ว่าจะมีกฎหมายเพื่อการคุ้มครองเด็กที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณีอีกหลายฉบับที่ใช้เป็นเครื่องมือในการดูแล พิทักษ์สิทธิให้แก่เด็กได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ในกรณีที่มีการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีกับเด็กถือเป็นความผิดฐานค้ามนุษย์, พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กำหนดให้ดำเนินการคุ้มครองเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดซึ่งมีพฤติกรรมไม่สมควร โดยการเข้าไปในสถานการค้าประเวณีหรือเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี ข้อเท็จจริงปรากฏว่า การกำหนดมาตรการในการคุ้มครองเด็กที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มีการกำหนดลักษณะการทำความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี และกำหนดโทษแก่บุคคลที่ทำความผิด แต่ด้วยเหตุปัจจัยหลายประการที่เกิดขึ้นในสังคมส่งผลให้เด็กเข้าสู่อาชีพการค้าประเวณีมีทั้งความสมัครใจและไม่สมัครใจ ดังนั้นการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการคุ้มครองเด็ก จึงไม่บรรลุผลอย่างแท้จริง จำเป็นต้องหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อให้อีกกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองเด็กจากการค้าประเวณี

กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กจากการเดินทางเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก

1. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.1989

ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2535 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2535 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กฉบับนี้ได้รับการให้สัตยาบันจากประเทศทั่วโลกกว่า 190 ประเทศ ยกเว้นประเทศ โชมเลีย และสหรัฐอเมริกา โดยอนุสัญญาฉบับนี้ได้รับรองศักดิ์ศรี สิทธิเสรีภาพของเด็กทุกคนที่มีติด ตัวมาตั้งแต่เกิด มีความเท่าเทียมกัน ปราศจากการเลือกปฏิบัติ และเด็กมีสิทธิที่จะได้รับการดูแลและการช่วยเหลือเป็นพิเศษรวมทั้งต้องมีกฎหมายคุ้มครองดูแลที่เหมาะสมทั้งก่อนและหลังเกิด เพราะเด็ก คือผู้ที่ยังไม่เจริญเติบโตอย่างเต็มที่ทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้ “เด็ก” หมายถึง มนุษย์ทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านั้นตามกฎหมายที่บังคับ ใช้แก่เด็กนั้น

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กมีเนื้อหาสาระสำคัญประกอบด้วยหลักการพื้นฐาน 4 ประการ ได้แก่

1. ปราศจากการเลือกปฏิบัติ รัฐจะต้องเคารพและประกันสิทธิเด็กอย่างเท่าเทียม โดยไม่คำนึงถึง เชื้อชาติ ศาสนา สีผิว ภาษา ศาสนา ความเห็นทางการเมือง ชาติพันธุ์ สังคม ทรัพย์สิน ความทุพพลภาพ การเกิดหรือสถานะอื่นๆของเด็ก หรือบิดามารดา หรือผู้ปกครองตามกฎหมาย
2. ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นลำดับแรก ในการกระทำทั้งปวงไม่ว่า โดยรัฐ หรือเอกชนจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของเด็กก่อนเป็นสำคัญ
3. เด็กจะต้องมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครอง มีการอยู่รอด และได้รับการพัฒนา
4. เด็กจะต้องมีสิทธิในการมีส่วนร่วม มีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นได้โดยเสรีในทุก เรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็กไม่ว่าโดยตรง และความเห็นดังกล่าวจะได้รับการพิจารณาตามอายุและวุฒิ ภาวะของเด็กนั้น

นอกจากนี้ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กยังได้ให้การรับรองคุ้มครองเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็กโดยตรงตามข้อที่ 34 ที่กำหนดให้รัฐต้องคุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการกระทำทางเพศที่มีขอบทุกรูปแบบ โดยมีมาตรการทั้งภายในประเทศและมาตรการความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อป้องกันการชักจูง บีบบังคับเด็กหรือแสวงหาประโยชน์ จากเด็กในการค้าประเวณีหรือกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวกับเพศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การค้าประเวณีเด็ก เป็นการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็ก รูปแบบหนึ่งซึ่งรัฐต้องให้การรับรองคุ้มครองสิทธิเด็กโดยกำหนดมาตรการป้องกันมิให้เด็กถูกแสวงหา ผลประโยชน์ทางเพศ ดังนั้น ประเทศไทยซึ่งได้เข้าร่วมเป็นรัฐภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีเด็ก เพื่อมิให้มีการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็กเกิดขึ้น

2. พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่องการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และ สื่ อลามที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ค.ศ.2000

การค้าประเวณีเด็กมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าเด็ก และสื่อลามกอนาจารเด็กอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากความต้องการในการมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก นั้นก่อให้เกิดความต้องการในการขายบริการทางเพศและการจัดหาเด็กมาเพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าว เกิดเป็นปัญหาการค้าประเวณีเด็กและการค้าเด็กตามมา นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่ซื้อบริการทางเพศ มีเพศสัมพันธ์กับเด็กนั้นมักจะบันทึกภาพหรือวิดีโอในขณะที่ล่วงละเมิดทางเพศ เด็กเก็บไว้ด้วย ซึ่งอาจทำขึ้นเพื่อเก็บไว้ดูเอง หรือเพื่อแบ่งปัน

แลกเปลี่ยนซื้อขายในระหว่างกลุ่มผู้มี รสนิยมชื่นชอบการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กด้วยกัน ซึ่งทำให้เกิด ปัญหาเรื่องสื่อลามกอนาจารเด็กตามมาอีกด้วย จึงจำเป็นต้องนำแนวคิดในทางกฎหมายระหว่างประเทศ ตามพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่า ด้วยสิทธิเด็กเรื่องการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่ เกี่ยวกับเด็กมาพิจารณาการคุ้มครอง สิทธิเด็กในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็กด้วย

พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่า ด้วยสิทธิเด็ก ได้มีขึ้นเพื่อขยายมาตรการคุ้มครองเด็ก โดยเฉพาะเรื่องการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็กและสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก โดยมีหลักการสำคัญในการ กำหนดนิยามที่ชัดเจนของการขายเด็ก การค้าประเวณีเด็กและสื่อลามกอนาจารเด็ก และกำหนดให้ การส่งมอบเด็กเพื่อผลประโยชน์ การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกอนาจารที่เกี่ยวกับเด็กเป็นความผิด อาญา มีมาตรการในการริบทรัพย์ และให้เป็นความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ รวมถึงให้รัฐภาคีมีความร่วมมือ ในการค้นหาพยานหลักฐานที่จะใช้ในการดำเนินคดี จัดมาตรการที่เหมาะสมในการคุ้มครอง เด็กและ มาตรการในการบำบัดฟื้นฟู

ประเทศไทยได้ลงนามในพิธีสารฉบับนี้เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2549 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549 และได้กำหนดให้การสำนุญช้รวมถึงการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กและ การท่องเที่ยวในเชิงพาณิชย์เป็นอาชญากรรมระดับประเทศและเป็นวาระระดับชาติ จึงจำเป็นที่รัฐ ต้องมี มาตรการภายในประเทศที่เหมาะสมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ตาม อนุสัญญาและพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่า ด้วยสิทธิเด็กดังกล่าว

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กจากการค้าประเวณีของประเทศไทย

1. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539

ในอดีตกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีได้มีการลงโทษเฉพาะผู้เป็นโสเภณีเท่านั้น แต่ ปัจจุบันพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539 มิได้ลงโทษเฉพาะผู้เป็น โสเภณีเท่านั้นแต่มีการลงโทษผู้ซื้อประเวณี รวมถึงบุคคลที่ ได้รับผลประโยชน์จากการค้าประเวณี และ มีมาตรการเสริมเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีด้วย

ผู้ค้าประเวณีจะมีความผิดต่อเมื่อได้มีส่วนร่วมในสถานการค้าประเวณี ติดต่อบริษัทบุคคลอื่น เพื่อ การค้าประเวณีในลักษณะที่เปิดเผยและนำอับอายหรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่สาธารณชนหรือ ได้ โฆษณาแพร่หลายเพื่อการค้าประเวณีของตน นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติในการลดโทษ ให้ความ คุ้มครองและพัฒนาอาชีพผู้ค้าประเวณีซึ่งส่วนมากเป็นผู้ด้อยสติปัญญาและการศึกษา เป็นการพยายาม แก้ปัญหาที่สาเหตุ

ส่วนผู้ซื้อประเมินจะมีความคิดเมื่อเป็นการซื้อบริการทางเพศเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีในสถาน
ค้าประเมิน และหากเข้าไปมั่วสุมในสถานการค้าประเมินเพื่อประโยชน์การค้าประเมินของตนเองหรือ
ผู้อื่น

บุคคลที่ได้รับผลประโยชน์จากการค้าประเมิน ได้แก่ เจ้าของกิจการค้าประเมินที่
ควบคุมดูแลการค้าประเมิน ผู้เป็นธุระจัดหาพาไปเพื่อให้บุคคลใดค้าประเมิน บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง
ที่ซึ่งมี ส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจในการค้าประเมินเด็กที่อยู่ในความปกครองเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็กนั้นมี
บทบัญญัติลงโทษผู้กระทำความผิด ดังนี้

- ความผิดฐานมั่วสุมในสถานการค้าประเมิน
- ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กในสถานการค้าประเมิน
- ความผิดฐาน โฆษณาไปยังสาธารณะในลักษณะเรียกร้อง หรือติดต่อเพื่อการค้า
ประเมินของตนเองหรือผู้อื่น
- ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาพาไปเพื่อให้ค้าประเมิน
- ความผิดฐานเป็นเจ้าของกิจการค้าประเมิน ผู้ดูแล หรือ ผู้จัดการกิจการ ค้าประเมิน
หรือสถานการค้าประเมิน

1.1.1 ความผิดฐานมั่วสุมในสถานการค้าประเมินตามมาตรา 63

ในบางครั้งนักท่องเที่ยวหรือผู้จัดการเดินทางท่องเที่ยวอาจเข้าไปในสถานการค้าประเมิน
เพื่อหาเด็กมาให้บริการ ซึ่งผู้ที่เข้าไปในสถานการค้าประเมินอาจต้องรับผิดชอบมั่วสุมใน สถาน
การค้าประเมินหากมีพฤติกรรมเป็นการเข้าไปมั่วสุมโดยมีเจตนาพิเศษเพื่อการค้าประเมินของ ตนเองหรือ
ผู้อื่น

พฤติกรรมอันเป็นการมั่วสุมต้องเป็นการเข้าไปรวมกันแบบมั่วๆตั้งแต่สองคนขึ้นไป ไม่
จำเป็นต้องคุยกันหรือรู้จักกัน เพียงแต่นักท่องเที่ยวหรือผู้จัดการเดินทางท่องเที่ยวเข้าไปมั่วสุม โดยรู้ว่า
เป็นสถานการค้าประเมินหรือมีสถานการค้าประเมินซ่อนเร้นอยู่และได้เข้าไปเพื่อการค้า ประเมินของ
ตนเองหรือผู้อื่นก็เป็นความผิดแล้ว แต่หากเข้าไปเฉยๆ เข้าไปร่อเพื่อนหรือเพียงแค่พูดคุย กันในสถาน
การค้าประเมินยังถือไม่ได้ว่าเข้าไปมั่วสุมเพื่อการค้าประเมิน

เมื่อพิจารณานิยามของคำว่าสถานการค้าประเมินตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่ได้ กำหนด
นิยามคำว่า “สถานการค้าประเมิน” หมายถึง สถานที่ที่จัดไว้เพื่อการค้าประเมิน หรือยอมให้ มีการ
ค้าประเมิน และให้หมายความรวมถึงที่ใช้ในการติดต่อ หรือจัดหาบุคคลอื่นเพื่อกระทำการค้า
ประเมิน สถานการค้าประเมินจึงอาจเป็นสถานที่ใดก็ได้ที่เจ้าของสถานที่รู้เห็นเป็นใจในให้มีการ

ค้าประเวณี เช่น ร้านอาหาร สถานบริการอาบ อบ นวด คาราโอเกะ หรือสถานที่แม้ไม่มีการ ค้าประเวณี เกิดขึ้นในสถานที่นั้นหากแต่เป็นสถานที่ที่ใช้ในการติดต่อในการค้าประเวณีก็ถือเป็น สถานที่ ค้าประเวณีตามมาตรา 7 ได้

1.1.2 ความผิดฐาน โฆษณาไปยังสาธารณะในลักษณะเรียกร้องหรือติดต่อเพื่อ การค้า ประเวณีของตนเองหรือผู้อื่นตามมาตรา 7

การ โฆษณาหรือรับ โฆษณา การชักชวนหรือแนะนำนี้จะต้องเป็นการกระทำโดยใช้ เอกสารหรือสิ่งพิมพ์หรือมีวิธีการอื่นใดเพื่อให้แพร่หลายไปยังสาธารณะ เช่น การโฆษณาแนะนำผ่าน วิทยุ โทรทัศน์ การกระจายเสียงผ่านหอกระจายเสียง การโฆษณาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เป็นต้น หาก เป็นการทำให้แพร่หลายไปยังสาธารณะก็จะเป็นความผิดตามมาตรา 7 ทั้งนี้การกระทำตามมาตรา 7 นี้ จะต้องมีเจตนาพิเศษคือเป็นการเรียกร้องติดต่อเพื่อการค้าประเวณีของตนเองหรือของผู้อื่น ส่วน เนื้อหา ที่ได้มีการ โฆษณาหรือแนะนำนั้น มีผู้เห็นว่าไม่จำเป็นต้องเป็นการแนะนำตัวบุคคลเท่านั้น หากเป็น การ โฆษณาหรือแนะนำสถานที่ที่มีการค้าประเวณีก็อาจเป็นความผิดตามมาตรา 7 ได้

1.1.3 ความผิดฐานกระทำชำเราหรือกระทำอื่นใดต่อเด็กเพื่อสำเร็จความใคร่ ในสถานการ การ ค้าประเวณีตามมาตรา 8

การกระทำทางเพศต่อเด็กอายุไม่เกิน 18 ปีในสถานการค้าประเวณี ต้องมีความรับ ผิดฐาน การกระทำชำเราหรือกระทำอื่นใดต่อเด็กเพื่อสำเร็จความใคร่ของตนเองหรือผู้อื่นในสถาน ค้าประเวณี ซึ่ง หากเป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกิน 15 ปีต้องรับโทษเพิ่มขึ้น

การกระทำชำเราถือความหมายตามประมวลกฎหมายอาญา คือการกระทำเพื่อ สนองความ ใครงของนักท่องเที่ยวโดยการใช้อวัยวะเพศของตนกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือ ช่องปากของ เด็ก หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของเด็ก

ส่วนการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้เดินทางท่องเที่ยวเองหรือของผู้อื่น อาจเป็น การกระทำทางเพศอย่างอื่น เช่น การเอาอวัยวะเพศสอดใส่ตามเนื้อตัวของเด็ก การให้เด็กใช้มือจับอวัยวะ เพศตน หรือการกอดจูบลูบคลำเด็กในลักษณะหาความสุขทางเพศ แม้ยังไม่สำเร็จความใคร่ ก็เป็น ความผิดตามมาตรา 7 แล้ว ซึ่งเห็นได้ว่าการกระทำอื่นใดนี้อาจมีลักษณะเป็นการอนาจารตาม ประมวล กฎหมายอาญามาตรา 278 และมาตรา 279 ด้วย

ทั้งนี้ การกระทำชำเราหรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่นี้อาจเป็นการ กระทำเพื่อ สำเร็จความใคร่ของตนหรือบุคคลอื่นก็ได้ต่างจากการกระทำชำเราในประมวลกฎหมาย อาญาที่ต้อง

กระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ แต่อย่างไรก็ตามความผิดตามพระราชบัญญัติ ป้องกันและ
ปราบปรามการค้าประเวณีนี้ต้องเป็นการกระทำในสถานการค้าประเวณีเท่านั้น

1.1.4 ความผิดฐานเป็นธุระจัดหาพาไปเพื่อให้ค้าประเวณี หรือรับตัวบุคคลใด ไว้เพื่อให้
ค้าประเวณีตามมาตรา 9

ความผิดในฐานนี้มีลักษณะการกระทำในลักษณะเดียวกันกับความผิดฐานเป็นธุระ จัดหา
พาไปเพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 282 และมาตรา 283 แต่ แตกต่าง
กันในเรื่องเจตนาพิเศษที่ความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ต้องเป็น
การกระทำเพื่อให้บุคคลใดค้าประเวณีเท่านั้น

นอกจากนี้ยังมีความผิดที่ต่อเนื่องจากการเป็นธุระจัดหาพาไปเพื่อให้ค้าประเวณี คือ การรับ
ตัวบุคคลซึ่งตนรู้ว่าถูกจัดหา ล่อ ไป หรือชักพาไป โดยมีเจตนาพิเศษคือเพื่อให้ค้าประเวณี ซึ่ง ผู้รับตัว
ได้ทราบว่าคุณคนที่ตนได้รับตัวไว้ถูกจัดหามาเพื่อค้าประเวณี และได้รับตัวไว้เพื่อให้มีการ กระทำการ
ค้าประเวณี

1.1.5 ความผิดฐานเป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือ ผู้จัดการกิจการ ค้าประเวณี
หรือสถานค้าประเวณีตามมาตรา 11

ในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็กนั้น มีหลายรูปแบบนอกจากการนำ
นักท่องเที่ยวไปยังสถานค้าประเวณีแล้วก็อาจมีรูปแบบการจัดทัวร์ที่มีการค้าประเวณีแอบแฝง เช่น การ
จัดการท่องเที่ยวบนเรือสำราญ โดยมีเด็กให้บริการทางเพศบนเรือ ผู้จัดการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อมี
เพศสัมพันธ์กับเด็กก็อาจต้องรับผิดชอบหากเป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือผู้จัดการกิจการ
การค้าประเวณีหรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้า
ค้าประเวณี

การเป็นผู้ดูแลหรือจัดการในกิจการการค้าประเวณีหรือสถานการค้าประเวณี เช่น การทำ
หน้าที่เป็นแมงดา แม่เล้า ผู้คอยจัดคิว หรือผู้ที่ทำหน้าที่คอยเปิดปิดประตูรับอยู่ที่สถาน ค้าประเวณี ต้อง
มีความรับผิดชอบในฐานะเจ้าของกิจการการค้าประเวณีผู้ดูแล หรือ ผู้จัดการกิจการ ค้าประเวณีหรือสถาน
ค้าประเวณี เนื่องจากกฎหมายต้องการป้องกันและปราบปรามมิให้มีการ ให้บริการสถานการค้าประเวณี
เกิดขึ้น นอกจากนี้ผู้ที่ทำหน้าที่ข้องเกี่ยวกับกิจการการค้าประเวณีหรือ สถานการค้าประเวณี เช่น
แคชเชียร์ ผู้บริการอาหารเครื่องดื่มแก่แขกที่มาเที่ยว หากทราบว่าสถานที่ ที่ตนทำงานอยู่นั้นมีการ
ค้าประเวณีก็อาจรับผิดชอบตามมาตรานี้ในฐานะผู้สนับสนุนตามมาตรานี้ได้แม้ไม่ เป็นผู้ดูแล ผู้จัดการหรือผู้
ควบคุม

1.2 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายสำคัญที่มุ่งปกป้อง คุ้มครอง และสนับสนุนการพัฒนาของเด็กทั้งด้านร่างกายและจิตใจ กำหนดขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติต่อเด็กโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก และการไม่เลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อเด็ก รวมถึงกำหนดมาตรการในการสงเคราะห์เด็ก การส่งเสริมความประพฤติเด็ก การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และมีมาตรการทางอาญาในการลงโทษผู้ที่กระทำการฝ่าฝืน หรือละเมิดสิทธิเด็ก ซึ่งตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กำหนดให้เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ ได้แก่

1. เด็กที่ถูกทารุณกรรม ซึ่งหมายความว่า กระทำ หรือการละเว้นการกระทำจนเป็นเหตุให้เด็กได้รับอันตรายจากร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และทางเพศ หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง การทารุณกรรมเด็กแบ่งออกได้ดังนี้คือ การทารุณกรรมร่างกาย (Physical abuse) คือ การที่ผู้ปกครองหรือผู้ที่เลี้ยงดูเด็กทำให้เด็กเกิดการบาดเจ็บทางร่างกาย โดยการบาดเจ็บดังกล่าวเกิดจากการตั้งใจทำ ไม่ใช่อุบัติเหตุหรือเกิดการละเว้นการกระทำ จนเป็นเหตุให้เด็กได้รับอันตราย การทารุณกรรมทางเพศ (Sexual abuse) คือ การกระทำ กิจกรรมทางเพศต่อเด็ก หรือใช้ให้เด็กกระทำ โดยที่เด็กไม่สามารถให้ความยินยอมพร้อมใจ หรือไม่มี วุฒิเพียงพอที่จะเข้าใจการกระทำ เหล่านี้ กิจกรรมดังกล่าว ทำเพื่อความพึงพอใจทางเพศของผู้กระทำ และการทารุณกรรมจิตใจ (Emotion abuse) คือ การที่ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เลี้ยงดูเด็ก ปฏิเสธเด็กเฉยเมย ไม่สนใจหรือข่มขู่ ใช้คำพูดหรือการกระทำทำให้เด็กหวาดกลัว หรือไม่ให้ความรัก ความเอาใจใส่ดูแล เกิดขึ้นซ้ำซาก มีผลทำให้เกิดความเสียหายต่อการพัฒนาการทั้งทาง ร่างกาย จิตใจและสังคมของเด็ก

2. เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด ซึ่งหมายความว่า เด็กที่ประพฤติตนไม่สมควรเด็ก ที่ประกอบอาชีพหรือคบหาสมาคมกับบุคคลที่น่าจะชักนำไปในทางกระทำผิดกฎหมาย หรือขัดต่อศีลธรรมอันดี หรืออยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานที่อันอาจชักนำไป ในทางเสียหาย ทั้งนี้ตามกฎหมายกระทรวง กำหนดเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด พ.ศ. 2549 เช่น เด็กประพฤติตนเกเร หรือข่มเหงรังแกผู้อื่น เล่นการพนัน ซื่อหรือ ขายบริการทางเพศ หรือไม่เข้าในโรงเรียนหรือสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาระดับบังคับ เป็นต้น

3. เด็กที่อยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่องกำหนดเด็กที่อยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ พ.ศ. 2549 อันได้แก่ เด็กซึ่งกระทำผิดหรือต้องหาว่ากระทำผิด หรือเด็กซึ่งได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดทางอาญาที่ศาล พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวนเห็น ว่าตามพฤติการณ์หรือสภาพแวดล้อมจำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์

กรอบในการวิเคราะห์

การศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสม เกี่ยวกับบทลงโทษในการคุ้มครองเด็กที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้าประเวณี รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่มีการบังคับใช้ในปัจจุบัน ให้เกิดการพัฒนามาตรการคุ้มครองเด็กที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณี เกิดการคุ้มครองสิทธิเด็กให้เกิดความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน รวมทั้งแก้ไขหรือเพิ่มเติมอัตราโทษแก่ผู้กระทำความผิดและผู้เกี่ยวข้อง ที่แสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็กโดยการค้าประเวณี โดยทำการเก็บรวบรวมเอกสาร ข้อมูลทางกฎหมายจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เป็นเอกสารข้อมูลที่ได้ผ่านวิเคราะห์ หรือตีความจากบุคคลอื่นมาแล้ว โดยเอกสารข้อมูลที่สำคัญ และเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ สามารถจำแนกประเภท ได้แก่ กฎหมายไทย ประกอบด้วย พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ประมวลกฎหมายอาญา กฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กจากการค้าประเวณี รวมทั้ง เอกสารวิชาการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ตำรา วารสาร บทความ รายงานการวิจัย คุชชีนิพนธ์ ข้อเขียน และเอกสารอื่นๆ ที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างฐานความรู้ในการวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายคุ้มครองเด็กที่ตกเป็นเหยื่อจากการค้าประเวณี

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 พบว่ามีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับบทลงโทษ เพื่อคุ้มครองเด็กที่ถูกแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณีดังต่อไปนี้

เด็กที่สมัครใจค้าประเวณี มีสาเหตุมาจากการมีค่านิยมที่ผิดทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ รวมถึงสาเหตุจากสภาพบีบบังคับทางครอบครัว เด็กที่สมัครใจค้าประเวณีไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เนื่องจาก พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 ไม่ได้กำหนดโทษไว้สำหรับการรับแขกหรือการค้าประเวณีโดยตรง แต่ลงโทษแก่การกระทำที่เป็นเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้าประเวณี ตามมาตรา 5 มาตรา 6 และมาตรา 7 เท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ทำให้หากมีบุคคลมาขอร่วมประเวณีกับเด็กโดยให้สินจ้าง และเด็กยินยอมที่เป็นผู้ค้าประเวณีด้วยตนเอง เด็กก็จะไม่ได้รับความคุ้มครอง บทบัญญัติของกฎหมายกำหนดอัตราโทษไม่เหมาะสมและไม่เกิดกระบวนการคุ้มครองเด็กได้

เด็กเป็นผู้ค้าประเวณี พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 กฎหมายมีมาตรการเยียวยาดูแลเฉพาะเด็กที่กระทำความผิดตามมาตรา 5 มาตรา 6 และมาตรา 7 หากเด็ก

มีการกระทำความผิด ส่งผลตามมาตรา 34 ซึ่งต้องได้รับการคุ้มครองและไปพัฒนาอาชีพ แต่จากการศึกษากระบวนการคุ้มครองเด็กโดยให้เด็กที่กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษ โดยได้รับการคุ้มครองและไปพัฒนาอาชีพนั้น พบว่ากระบวนการส่งเสริมอาชีพไม่ใช่วิธีการแก้ไขปัญหา เนื่องจากอาชีพที่ฝึกนำมาใช้ประกอบอาชีพมีรายได้ไม่เท่ากับการค้าประเวณี เด็กก็จะเข้าไปเป็นผู้ค้าประเวณีเช่นเดิม

ประการที่หนึ่ง การกำหนดบทลงโทษแก่บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

กฎหมายมีการกำหนดให้ลงโทษทางอาญาแก่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่มีส่วนรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีแล้ว ตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 กำหนดให้ใช้มาตรการทางกฎหมายถอนอำนาจปกครองบุตรหรือผู้อยู่ในความปกครองอีกด้วย อันเป็นการลงโทษทางแพ่ง โดยกฎหมายให้ศาลตั้งผู้ปกครองให้ใหม่ จากการศึกษาพบว่ามาตรการทางกฎหมายโดยใช้วิธีการถอนอำนาจปกครองไม่ใช่กระบวนการแก้ไขที่ดีที่สุด การถอนอำนาจปกครองส่งผลเสียต่อเด็ก ทำให้เด็กขาดความอบอุ่นจากบุคคลในครอบครัว เด็กต้องการได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัวเป็นหลัก เนื่องจากเด็กต้องได้รับการเลี้ยงดูโดยบิดา มารดาหรือผู้ปกครองที่ใกล้ชิดคุ้นเคยกับเด็ก เมื่อมีการถอนอำนาจแล้ว กระบวนการทางกฎหมายที่กระทำต่อเด็ก คือ เด็กถูกส่งตัวไปสถานแรกรับ ดังนั้น ควรปรับปรุงมาตรการการถอนอำนาจปกครองเด็ก ตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการคุ้มครองเด็ก และต้องเป็นมาตรการที่ส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว เนื่องจากในปัจจุบันพบว่าผู้ค้าประเวณีมีเด็กอายุน้อยที่สุด คือต่ำกว่า 15 ปี สืบให้เห็นว่า เด็กและเยาวชนในสมัยนี้ยังมีภูมิคุ้มกันในการคิด วิเคราะห์ถึงสิ่งที่คิดได้ไม่มากพอ จากสถานการณ์การค้าประเวณีเด็กในปัจจุบัน ปัจจัยที่ทำให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็ก มีปัจจัยส่วนหนึ่งมาจากสภาพครอบครัว เด็กที่มีครอบครัวไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ดีตามสมควร หรืออบรมสั่งสอน ครอบครัวแยกทางกัน ครอบครัวใช้ความรุนแรง หรือครอบครัวมีฐานะยากจน เป็นเหตุจำเป็นต้องหาเงินมาส่งเสียให้ครอบครัว

ประการที่สอง การกำหนดโทษสำหรับนิติบุคคลที่ได้รับผลประโยชน์จากการค้าประเวณีเด็ก

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 มาตรา 11 กฎหมายห้ามมิให้ประกอบกิจการหรือสถานการค้าประเวณี แต่จากสถานการณ์ในปัจจุบันพบว่า การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศในปัจจุบันนั้นเด็กไม่ได้ถูกบังคับให้ค้าประเวณี แต่เด็กยินยอมที่ค้าประเวณีเองในสถานบริการ โดยไม่ได้ถูกบังคับให้กระทำการค้าประเวณี แต่เด็กค้าประเวณีด้วยตนเอง เพราะมีสิ่งจูงใจได้แก่กำลังซื้อจากกลุ่มผู้ซื้อบริการที่มีกำลังซื้อสูงขึ้น มีเม็ดเงินหมุนเวียนในการซื้อขายเป็นจำนวน

มหาศาล อีกทั้งรูปแบบการค้าประเพณีที่เปลี่ยนไปจากเดิม โดยการหันมาขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง ขายนานายหน้า และใช้ Social Media ในการติดต่อสื่อสาร ทำให้ยากต่อการถูกเจ้าหน้าที่จับกุม โดยเด็กที่ค้าประเพณีนั้น จะให้ผลประโยชน์แก่สถานบริการ หรือ กรณีมีการเปิดโรงแรมแล้วใช้โรงแรมเป็นสถานที่ค้าประเพณี ทางโรงแรมที่เป็นนิติบุคคลได้รับผลประโยชน์จากเด็ก คือ ค่าห้อง โดยนิติบุคคลไม่มีการตรวจสอบอย่างเข้มงวดว่าเด็กเข้ามาใช้บริการเพื่อวัตถุประสงค์ใด ทำให้เด็กค้าประเพณีโดยใช้สถานบริการ อาทิเช่น โรงแรม ห้องพักรายวัน ได้โดยง่าย ผลที่กฎหมายไม่มีบทลงโทษแก่นิติบุคคลที่ได้รับผลประโยชน์จากเด็กที่ใช้บริการสถานที่ดังกล่าว ก่อให้เกิดช่องทางการใช้สถานที่เหล่านั้นเป็นแหล่งในการค้าประเพณีได้

ประการที่สาม การกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ซื้อบริการจากเด็ก

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเพณี พ.ศ. 2539 มาตรา 8 กำหนดบทลงโทษในกรณีมีบุคคลมาซื้อบริการกับเด็ก หากพบว่า ผู้นั้นกระทำชำเราหรือกระทำการอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ แต่ปัจจุบันผู้ซื้อบริการทางเพศมีพฤติกรรมในการซื้อบริการที่เปลี่ยนไป ตามสภาพสังคมและสภาพร่างกายของผู้ซื้อบริการที่ไม่สามารถให้ตนเองสำเร็จความใคร่ได้ ทำให้เกิดการซื้อบริการเด็กเพื่อให้เกิดความบันเทิงทางกาม เช่น จ้างเด็กมาเต้นโชว์ถอดเสื้อผ้า จ้างเด็กถอดเสื้อผ้าโชว์ทางไลน์ส่วนตัว แต่การกระทำที่นำเด็กมาโชว์เรื่อร่างกายทำให้เด็กเกิดความอับอายและถือว่ามีการขายเรื่อร่างกายเพื่อให้เกิดความบันเทิงทางเพศ เด็กกลายเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ ซึ่งตามกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้ให้การคุ้มครองแก่เด็ก เนื่องจากการกระทำของผู้ซื้อบริการดังกล่าวไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเพณี พ.ศ. 2539 ทำให้พบว่ากรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลที่กระทำการตามมาตรา 8 จำกัดไว้แคบเกินไป เมื่อสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป พฤติกรรมของบุคคลก็เปลี่ยนไป สมควรที่ต้องปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วย

ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เป็นปัญหาที่ทุกประเทศให้ความสำคัญ เพราะเด็กเป็นทรัพยากรที่สำคัญของโลก ที่จะนำพาประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ซึ่งนับวันปัญหาของเด็กและเยาวชนยิ่งทวีความรุนแรงและขยายวงกว้างมากยิ่งขึ้น ซึ่งแต่เดิมกฎหมายที่เข้ามาปกป้องคุ้มครองเด็กคือ บทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาและประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 132 และฉบับที่ 294 แต่เนื้อหาสาระของกฎหมายดังกล่าวมุ่งเน้นไปในทางลงโทษผู้ที่กระทำความผิด ไม่มีแนวทางในการที่จะมุ่งบำบัดฟื้นฟู หรือให้การดูแลเด็ก รวมถึงเด็กที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น เด็กที่มีความประพฤติไม่เหมาะสม หรือเสี่ยงต่อการกระทำความผิด จึงได้มีการตรากฎหมายออกมา ชื่อ

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หลังจากที่พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีผลใช้บังคับเมื่อศึกษาพบว่ากฎหมาย ฉบับนี้มีบทบัญญัติที่เป็นปัญหาในการบังคับใช้อยู่หลายประการ คือ ปัญหาศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก ตามมาตรา 5 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้ศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาความผิดตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็กคือ ศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะมีอายุน้อยกว่า 18 ปีบริบูรณ์ หรือ มากกว่า 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ถ้าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก ต้องนำความผิดดังกล่าวขึ้นฟ้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งอัตราโทษตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก นั้น ตามมาตรา 78 ถึง มาตรา 86 เป็นอัตราโทษที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของศาลแขวงจึงสมควร ที่มีการแยกความรับผิดชอบระหว่างผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กอายุไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ และผู้กระทำความผิดที่มีอายุมากกว่า 18 ปีแยกออกจากกัน เพื่อความสะดวก และเป็นสัดส่วนในการพิจารณาคดี อีกทั้งยังมีปัญหาการตีความกฎหมายกระทรวงกำหนดเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด ที่ยังไม่ชัดเจนแน่นอน ส่งผลให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้ ปัญหาการแจ้งการคุ้มครองเด็กที่ไม่ได้มีการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ได้ปฏิบัติตาม ปัญหาคณะกรรมการคุ้มครองเด็กที่มีเพียงแต่ตัวแทนจาก ภาครัฐและภาคเอกชนมีปัญหาในการนำเด็กเข้าสู่กระบวนการสงเคราะห์ ที่ยังขาดมาตรการเยียวยา และติดตามผล

อภิปรายผล

จากการศึกษาพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แม้ว่าจะมีการวางข้อกำหนดและมาตรการต่าง ๆ ไว้ ทั้งการคุ้มครองสิทธิเด็ก การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและครอบครัว การปฏิบัติต่อเด็ก การสงเคราะห์เด็ก การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การส่งเสริมความประพฤติเด็ก อีกทั้งยังมีมาตรการทางอาญาลงโทษผู้กระทำการล่วงละเมิดสิทธิเด็ก หรือกระทำความผิดต่อเด็กและสิทธิของเด็ก แต่ก็ยังพบว่าปัญหาเกี่ยวกับเด็กยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และนับวันยิ่งทวีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากขึ้น ทั้งปัญหาการทอดทิ้ง การถูกทารุณกรรมจากบุคคลในครอบครัวและบุคคลอื่น การล่วงละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของเด็กจากสื่อต่าง ๆ การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากการค้าประเวณีที่มีอัตราเพิ่มขึ้นในปัจจุบัน รวมทั้งเด็กมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำความผิดและมีความประพฤติไม่เหมาะสมเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสถานการณ์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ยังไม่ทันกับเหตุการณ์ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งการกำหนดอัตราโทษตาม

References

- Ahlénius, E. (2010). “*A Qualitative Analysis of the Judicial Aspects of Child-Sex Tourism in Thailand*. Kriminologiska institutionen, Stockholms University.
- Helena Karlen,(2011). *The Commercial Sexual Exploitation of Children*.
p. 15. Stockholm: Sweden.
- Karlen, H. (2011). *The commercial sexual exploitation of children*. New York:
Springer.
- Kesenee Chantrakul and Phusa Sriwilas. (2016). *What does the Convention on the Rights of the Child mean*.
- Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Thailand. (1992). *Convention on the Rights of the child*.
- Vajanasawad, K. (2007). *Criminal law, offense section, Volume 2*. Bangkok: Pol
Siam Printing. [in Thai]
- Vincent B. (2018). *Commercial sexual exploitation of children*. New York:
Springer.

การพัฒนาสังคม

ศึการพฤตศกรรการซ้อหวยไ้คณของประชาชน อ่าเกอเมือจึ จ้งหวถฎเกือถึ
Study of People’s Illegal Lottery Buying Behaviors in Mueang District,
Phuket Province

ศศึโสม วงศัซถเจณ¹ / พรรณวถึ ข่าจจริง²
Sasisorm Wongchadjan¹ / Panwadee Khumjing²

¹⁻² สาคววิศการสงคคศึการ คณะครุศการศกร มหาวทยาลัยราชภักฎเกือถึ

Social Studies, Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

บทคถึดย้อ

การววจักรังถึนี้มีวถฎประสงคถึ 1) ศึการพฤตศกรรการซ้อหวยไ้คณของประชาชน อ่าเกอเมือจึ จ้งหวถฎเกือถึ 2) ศึการความสั้มพ้งรหะหวถึเพศกถึบความถึในการซ้อหวยไ้คณของประชาชน อ่าเกอเมือจึ จ้งหวถฎเกือถึ ถลุมถวอย่างไ้ถ้เก้ ประชาชนในเขตอ่าเกอเมือจึ จ้งหวถฎเกือถึ จ่านวน 400 คน ทำการศุมถวอย่างหลายจันถอน การววจักรังถึใช้แบบสอบถามเพือรวบรวมข้อมูล การววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถึถึถึ ค่าร้อยถะ ค่าความถึ และค่าไคสแควร์ ผลการววจักรังถึพบวถึ 1) พฤตศกรรการซ้อหวยไ้คณ ส่วนใหญ่ซ้อหวยไ้คณ นาน ๆ ครัง ระยะเวลา 2-5 ปี ซ้อหวยประเกท 3 ถวบน โดยมึค่าใช้จ่าย 100-500 บาท เณในการซ้อมจากรถางานและซ้อกถึบคนรู้จัก มึหลักการซ้อจากรถึงรอบถว และซ้อในเช้าวันออกรงวถึ สาเหตุถึซ้อ เพราะซอบเสย้งโซค ส่วนใหญ่ถลุมกรางวถึ 1 ปีครัง โดยถลุมกรางวถึ 3 ถวบน เณเงินมากกว่า 2,000บาท นอกจากรหวยไ้คณ นยิมซ้อหวยรฐบถาล โดยผลของการซ้อหวยไ้คณ เสย้มากกว่าไ้ถ้ 2) ผลการศึการความสั้มพ้งรหะหวถึเพศกถึบความถึในการซ้อหวยไ้คณ พบวถึเพศมึความสั้มพ้งรหะหวถึเพศกถึบความถึและช่วเวลาในการซ้อหวยไ้คณ,การเลือกซ้อหวยไ้คณจากรถึงสือหวย อย่างมึนัยส่าถึคณทางสถึถึถึระดับ 0.05

ค่าถึส่าถึคณ: พฤตศกรร, หวยไ้คณ, พฤตศกรรการซ้อ

Abstract

The purposes of this research were to study about people’s illegal lottery buying behaviors and to investigate the relationship between genders and frequency of people’s illegal lottery buying behaviors in Mueang district, Phuket province. The sample was 400 people in Phuket by multi-stage sampling. The study used a questionnaire to collect the data. The statistics which used for data analysis were percentage, frequency and chi-square test.

The study found that 1) Most people sometimes bought illegal lotteries twice to five times per year and they preferred the last three digits prize spending money approximately 100-500 baht. People spent from their earn money and they bought lotteries from people who they’ve known. They bought lotteries from things around them and they bought them in the morning of the draw date. The reason people bought lotteries was they liked to gamble. Most people won the prize once a year as well as they won the last three digits prize in amount of more than 2,000 baht. In addition to illegal lotteries, they also bought government lottery. The illegal lottery result was lost more than won.

2) The study of relationship between genders and frequency found that genders related to frequency and timing of illegal lottery buying choosed from lottery books. There was statistically significant at 0.05 level.

Keywords: behaviors, illegal lottery, buying behaviors

บทนำ

หอยได้เริ่มเล่นกันครั้งแรกในประเทศจีน และได้แพร่ขยายมาในประเทศไทย ประมาณ ปี พ.ศ. 2378 ตรงกับในสมัยรัชการที่ 3 ได้มีพระบรมราชานุญาตให้มีการเล่นหอย ก.ข. เพื่อแก้ไข ปัญหาเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ข้าวยากหมากแพง เงินทองหายาก ประชาชนเก็บเงินไว้ ไม่นำเงินมาใช้จ่าย ดังนั้นเมื่อ มีหอย ก.ข. ประชาชนได้นำเงินออกมาใช้มากขึ้น เงินได้สะพัด และรัฐเก็บภาษีมาบำรุงบ้านเมืองได้มาก ขึ้น พร้อมทั้งมีหลักประกันว่าหอย ก.ข. เป็นการพนันเสี่ยงโชคที่ถูกต้องตามกฎหมาย ความนิยมในการ เล่นหอย ก.ข. ได้แพร่หลาย จากเดิมที่เล่นเฉพาะ ในกรุงเทพฯ ต่อมาได้ขยายไปสู่ต่างจังหวัด ทำให้มี รายได้เข้าพระคลังหลวงเป็นจำนวนมาก (เด่นเดือน เหลืองแข็ง, 2538) ต่อมาเมื่อประเทศไทยมีการก่อตั้ง กองสลากกินแบ่งรัฐบาลขึ้นเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2482 (อนงก นาวิกมูล, 2531) จึงได้เกิดการเล่นหอยได้ ดินขึ้น โดยยึดเอาสลากกินแบ่งของรัฐบาล เป็นรูปแบบพื้นฐาน โดยใช้เลข 3 ตัว และ 2 ตัว ของรางวัลที่ 1 และเลขท้าย 2 ตัว และ 3 ตัว ที่ออกเป็น ปกติควบคู่ไปด้วยกัน หอยได้ดิน จึงเป็นที่นิยมเล่นอย่าง แพร่หลายในสังคมไทย เพราะมีวิธีการเล่นง่ายกว่าการซื้อหอย ก.ข. การซื้อขายเป็นไปอย่างสะดวกได้ ง่ายและเป็นที่ยุ้จักกันโดยทั่วไปทั้งในชุมชน (เฉลิมพงษ์ พงษ์ประชา, 2558)

จนกลายเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะจากกลุ่ม ประชาชนที่ขาดโอกาสดี ๆ ในการ ดำเนินชีวิต หอยเดือนจึงเป็นเหมือนสิ่งที่จะทำให้ชีวิตของคน เหล่านั้น ดีขึ้นแม้ว่าหอยเดือนจะเป็นการ พนัน ที่ผิดกฎหมายแต่ก็ยังได้รับความนิยมจากประชาชน เพราะเข้าถึงได้ง่าย ไม่จำเป็นต้องมีเงินขั้นต่ำ เพียงแค่ 1 บาทก็เล่นได้และผลตอบแทนค่อนข้างสูง (ศศิประภา หัตถกรรม และสาวิตรีศรี, 2556)และ แทบจะไม่มีใครไม่รู้จักหรือไม่ว่าวิธีการเล่น เพราะทุกคนชั้น แทบจะไม่มีใครไม่เล่นหอยเดือน จึงทำ ให้เห็นว่าหอยเดือนไม่ได้เป็นเพียงแค่การ พนัน ที่มีคนเล่นเยอะเท่านั้น แต่ยังมีคนเข้ามาเกี่ยวข้องใน ฐานะอื่นๆ อีกเช่น คนขาย คนเดินโพน และเจ้ามือรับแทง เป็นต้น (เฉลิมพงษ์ พงษ์ประชา, 2558)

จากที่กล่าวมาข้างต้นของการเล่นพนันหอยได้ดิน ซึ่งเป็นการพนันประเภทหนึ่งที่ผิดกฎหมาย ถือได้ว่าเป็นการเสี่ยงโชคที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศไทย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการ ซื้อหอยได้ดิน ได้แก่รูปแบบ ราคา ผลตอบแทนที่ได้รับ ความสะดวกในการซื้อ เพื่อจะได้เป็นข้อมูล พื้นฐานในการแก้ไขปัญหาการซื้อหอยได้ดิน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามบนเว็บไซต์ Google form และส่งให้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน บนแอปพลิเคชัน Facebook เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามทำการตอบแบบสอบถามนี้ โดยเก็บข้อมูลในระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม

การวิจัยนี้ได้มีการวิเคราะห์ผลการวิจัยโดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ และค่าไคแอสควร์

ผลการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ได้ผลการวิจัยซึ่งตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1 เกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดิน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ซื้อหอยไต้ดิน นาน ๆ ครั้งจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 ซื้อเป็นระยะเวลา 2-5 ปี โดยซื้อหอยประเภท 3 ตัวบน จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.00 โดยมีการใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้ง 100-500 บาทจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 แหล่งที่มาของเงินในการซื้อหอยไต้ดิน คือ รายได้จากการทำงาน จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 59.30 และมีมักจะซื้อหอยไต้ดินกับคนรู้จักจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 และมีหลักในการซื้อหอยไต้ดินจากสิ่งของรอบตัว เช่น ทะเบียนรถ จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.50 และซื้อหอยไต้ดินในช่วงเวลา เช้าวันออกโรงวัด จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 สาเหตุที่ซื้อหอยไต้ดินนั้น เป็นเพราะชอบเลี้ยงโชค จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.25 และพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ถูกรางวัลหอยไต้ดิน 1 ปีครั้ง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ประเภทของการถูกรางวัล 3 ตัวบน จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 โดยเป็นจำนวนเงิน มากกว่า 2,000 บาทขึ้นไป จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 และพบว่าประชาชนส่วนใหญ่นอกจากซื้อหอยไต้ดิน ยังนิยมซื้อหอยรัฐบาลจำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 โดยผลของการซื้อหอยไต้ดิน เสียมากกว่าได้ จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.75

2. การวิจัยได้ผลการวิจัยที่ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความถี่ในการซื้อหอยไต้ดิน ซึ่งการวิจัยนี้แสดงผลว่าเพศมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการซื้อหอยไต้ดิน หลักในการเลือกซื้อหอยไต้ดินจากหนังสือหอย และช่วงเวลาในการซื้อหอยไต้ดินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเพศไม่มีความสัมพันธ์กับหลักในการเลือกซื้อหอยไต้ดินจากความฝัน สิ่งของรอบตัว วันเกิดเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ การตามข่าวความเชื่อการไปหอย การซื้อตามคนอื่น สิ่งศักดิ์สิทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ซื้อหอยไต้ดิน นาน ๆ ครั้ง เคยซื้อเป็นระยะเวลา 2-5 ปี โดยซื้อหอยประเภท 3 ตัวบน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการซื้อหอยไต้ดิน (ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคณะ, 2543) ผลการศึกษาพบว่าได้อธิบายถึงวิธีการซื้อหอยไต้ดินมีวิธีการซื้อดังนี้ 2 ตัวบน 2 ตัวล่าง 3 ตัวตรงไต้ด หรือคุณว้างบน ว้างล่างและ 3 ตัวล่าง โดยมีค่าใช้จ่ายในการซื้อต่อครั้ง 100-500 บาท ซึ่งสอดคล้องกับรวมพร บุญยะภาค (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้บริโภคซื้อหอยไต้ดิน ในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินเฉลี่ยต่องวด 101-200 บาท แหล่งที่มาของเงินในการซื้อหอยไต้ดิน คือ รายได้จากการทำงานและมักจะซื้อหอยไต้ดินกับคนรู้จักและมีหลักในการซื้อหอยไต้ดินจากสิ่งของรอบตัว เช่น ทะเบียนรถ โดยซื้อหอยไต้ดินในช่วงเวลา เช้าวันออกโรงวัด สาเหตุที่ซื้อหอยไต้ดินนั้น ซื้อเพราะชอบเลี้ยงโชค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยฉัตรหมน อธิคุณาสิน (2550) ได้ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการเล่นหอยของประชาชนตำบลเกาะขวาง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการเล่นหอยโดยพบว่าสาเหตุของการเล่นของประชาชนส่วนใหญ่มีสาเหตุการเริ่มเล่นหอยจากความต้องการเลี้ยงโชค และพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ถูกรางวัลหอยไต้ดิน 1 ปีครั้ง ประเภทของการถูกรางวัล 3 ตัวบน โดยเป็นจำนวนเงิน มากกว่า 2,000 บาทขึ้นไป และพบว่าประชาชนส่วนใหญ่นอกจากซื้อหอยไต้ดิน ยังนิยมซื้อหอยรัฐบาล โดยผลของการซื้อหอยไต้ดินนั้นเสียมากกว่าได้
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการซื้อหอยไต้ดิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชระ คงพิณจบรจง (2552) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหอยเถื่อน ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ผลการศึกษาพบว่า เพศ ต่างกันมีปัจจัยในการซื้อหอยที่แตกต่างกัน หลักในการเลือกซื้อหอยไต้ดินจากหนังสือหอย และช่วงเวลาในการซื้อหอยไต้ดินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติมน สือเสาวลักษณ์ (2556) พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กันกับพฤติกรรมการซื้อหอยไต้ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเพศไม่มีความสัมพันธ์กับหลักในการเลือกซื้อหอยไต้ดินจากหนังสือหอย วันเกิดเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ การตามข่าวความเชื่อการไปหอย การซื้อตามคนอื่นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำการศึกษาพฤติกรรมการเล่นหอยไต่ดินในรูปแบบอื่น เช่น หอยसानอย เพื่อทราบถึง การซื้อขายหอยที่ผิดกฎหมายในรูปแบบอื่น
2. เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอเมืองภูเก็ตเท่านั้น ผลการศึกษามี ขอบเขตจำกัด ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาในเรื่องนี้ในขอบเขตที่กว้างขึ้น เช่น ระดับภูมิภาคหรือประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมพงษ์ พงษ์ประชา. (2558). มิติเชิงสังคมของพฤติกรรมการเล่นหอยไต่ดินในประเทศไทย. วารสารการ บริหารท้องถิ่น, 8(4), 64-75.
- ฐิตินัน สือเสาวลักษณ์. (2556). พฤติกรรมการเล่นหอยไต่ดินของประชาชนในตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัทธมน อธิคุณาสิน. (2550). พฤติกรรมการเล่นหอยของประชาชน ตำบลเกาะขวาง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เด่นเดือน เหลืองแข็ง. (2538). บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์ในการสนับสนุนวัฒนธรรมการเล่นหอยไต่ดินด้วย ตัวเลข วิชานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร, นวลน้อย ตริรัตน์ และสังคิต พิริยะรังสรรค์. (2543). เศรษฐกิจการเมืองว่าด้วย หอยไต่ดิน. หอย ช่อง บ่อน ยาบ้า ก้นนโยบายสาธารณะในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ตรัสวิน.
- พัชระ คงพินิจบรรจง. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหอยไต่ดินในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. วิชานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รวมพร บุญยะภาส. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้บริโภคหอยไต่ดิน ในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร. เชียงใหม่: คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศศิประภา หัตถกรรม และสาวิตรี รัศมี. (2556). พฤติกรรมการเล่นหอยไต่ดินและปัจจัยที่ส่งผลต่อ ทัศนคติการเล่นหอยไต่ดินของชาวบ้านในชุมชนม่วงชุม จังหวัดกาญจนบุรี . วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สังสิต พิริยะรังสรรค์ นวลน้อย ตีร์รัตน์ และยงยุทธ ไชยพงศ์. (2546). เศรษฐกิจการพนันทางเลือก
เชิงนโยบาย. กรุงเทพฯ: สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล.
อนุก นาวิกรม. (2531). แรกมีในสยาม. กรุงเทพฯ: แสงแดด.
อีจัน.(2564.7 พฤษภาคม).ข่าวทั่วไป.(โกงหวยใต้ดิน 74 ล้าน? เรื่องนี้ สะเทือน! วงการตำรวจแพร่).
สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2564.จาก <https://www.ejan.co>.

Abstract

This research studied about equality of LGBTQ+'s marriage in Phuket. To have right acts of legal cohabitation according to the present laws of LGBTQ+ which related to rights and duties were followed many things. The objectives of the research were that to study of equality of LGBTQ+'s marriage and to analyze the problems of people who lacked of equal rights in marriage. The sample was selected from 200 LGBTQ+ people. The instrument used in the study was Likert's rating scale. The statistics were used for data analysis using percentage and frequency.

The research found that 1) Study of equality of LGBTQ+'s marriage had positive attitude towards heterosexuality, homosexuality or bisexuality 100 people at the percentage of 50 and rights in Thai society were 90 people at the percentage of 45.

2) The problems of LGBTQ+ people who lacked of equality in marriage. 193 heterosexual people agreed at the percentage of 96.5, but 8 people disagreed at the percentage of 3.50. 189 homosexual people agreed at the percentage of 94.5, but 11 people disagreed at the percentage of 5.50%

Keywords: equality, marriage, LGBTQ+ people

บทนำ

สภาพความเป็นจริงมนุษย์จะมีความรักและมีความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลที่เป็นเพศตรงข้าม หรือที่ เรียกว่า “รักต่างเพศ” (Heterosexual) แต่ก็ยังมีมนุษย์จำนวนหนึ่งที่มีพฤติกรรมดังกล่าวแตกต่างออกไป คือแทนที่จะรักบุคคลต่างเพศแต่กลับรักบุคคลที่มีเพศเดียวกับตน ซึ่งอาจจะเป็นชาย หรือหญิงก็ได้ ที่เรียกว่า “รักร่วมเพศ” (Homosexual) ธรรมชาติจะจัดแบ่งมนุษย์ออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ ชาย และหญิงอย่างชัดเจน จนทำให้มนุษย์ทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันด้วยลักษณะทางกายภาพทั้งด้านของ สรีระ กิริยาท่าทาง และน้ำเสียง ซึ่งกำหนดโดยฮอร์โมนเพศ รวมถึงด้านความคิดและการแสดงออกซึ่งเกิดจากค่านิยมทางสังคม โดยให้ผู้ชายมีความเข้มแข็ง อดทน รู้จักเสียสละ กล้าหาญ และมีความเป็นผู้นำ ส่วนผู้หญิงมีความเรียบร้อย อ่อนหวาน รู้จักสงวนท่าทีและไม่ก้าวร้าว โดยจัดให้ชายคู่กับหญิง เพื่อการมีเพศสัมพันธ์แบบปกติและสืบพันธุ์ แต่กระนั้นมนุษย์แต่ละคนยังคงมีรายละเอียดของชีวิตที่แตกต่างกันไปตามสภาพจิตใจและสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น อันมีส่วนผลักดันให้พัฒนาการทางเพศของมนุษย์ผิดเพี้ยนไปจากเพศที่เกิดมาความเป็น “รักร่วมเพศ” จึงเกิดขึ้น (นิรันดร์ ทรงนิรันดร์ และศิริ

ลักษณะ ประสันแพงศรี, 2561) ในปัจจุบันได้มีหลายประเทศมีการรับรองสถานะทางกฎหมายให้แก่ชายหรือหญิงมีรูปแบบของความรักตามความต้องการของตน โดยที่ไม่ได้ให้ความสำคัญในเพศกำเนิดของแต่ละคน ไม่ว่าจะเป็ความรักใน รูปแบบ ชายหญิง ชายชาย หรือ หญิงหญิง โดยรัฐในหลายประเทศได้บัญญัติกฎหมายเพื่อรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานในการใช้ชีวิตคู่ร่วมกันของบุคคลเหล่านี้ เพื่อสร้างความเสมอภาค และตอบสนองต่อความต้องการในการดำเนินชีวิตให้แก่บุคคลในทุกรูปแบบของความรัก ซึ่งโดยหลักของกฎหมายทั่วไปแล้วการรับรองสถานะการใช้ ชีวิตคู่ร่วมกันเป็นการรับรองเฉพาะในรูปแบบของความรักระหว่างชายกับหญิงเท่านั้นด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้คู่รัก เพศทางเลือกมีความรักแตกต่างจากความรักของบุคคลทั่วไปที่สังคมให้การยอมรับ ถูกสังคมปฏิเสธและมองความรักของเพศทางเลือกหรือคู่รักเพศเดียวกันนั้นเป็นการขัดต่อเพศกำเนิด เป็นสิ่งที่ผิดปกติและสังคมไม่ควรให้การยอมรับ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินชีวิตในสังคมของคู่รักเพศทางเลือก (นิรันดร์ ทรงนิรันดร์ และศิริลักษณ์ ประสันแพงศรี, 2561) การที่บุคคลมีความหลากหลายทางเพศเป็นคู่สมรสกันนั้นย่อมมีปัญหากฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายประการ เช่น ปัญหาการทำนิติกรรมและสัญญาสิทธิและหน้าที่ระหว่างกัน การจัดการทรัพย์สินระหว่างกัน การอุปการะเลี้ยงดู การรับบุตรบุญธรรม การอุ้มบุญและการใช้ค่านำหน้านามเพื่อแสดงให้รู้ถึงเพศสภาพ ฯลฯ ปัญหาเหล่านี้ย่อมแสดงให้เห็นถึงการไม่มีกฎหมายรองรับซึ่งย่อมเป็นการขัดกับหลักสิทธิมนุษยชนในด้านความเสมอภาคของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศและขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ดังนั้นหากจะพิจารณาว่า บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ที่สภาพทางร่างกายเป็นชายหรือหญิงแต่มีจิตใจตรงข้ามกับสภาพทางร่างกายที่ไม่ใช่ชายหรือหญิง ก็เป็มนุษย์เหมือนกันและก็อยู่ภายใต้ สิทธิมนุษยชนเดียวกันและแม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจนถึงการแยกเพศแต่ก็บัญญัติลักษณะรวม ๆ กันในการให้สิทธิความเสมอภาคและเสรีภาพของคนไทย มีความหมายรวมถึงบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศด้วย (ธัญญาภัส ทองมุสิกข์, 2562) การจะให้มีความหมายรับรองสิทธิและเสรีภาพในการอยู่ร่วมกัน ฉันทามีภรรยาตามกฎหมายปัจจุบันของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศนั้น จะเกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ที่จะติดตามมาหลายประการซึ่งการศึกษาและวิจัยตามประเด็นศึกษาทั้ง 2 ประเด็นนั้นจะทำให้ได้คำตอบที่สามารถ นำไปจัดทำเป็สิทธิความเสมอภาคในการสมรสของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเสมอภาคของเพศที่สามในการสมรสจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาของเพศที่สามในจังหวัดภูเก็ตจากการขาดสิทธิความเสมอภาคในการสมรส

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มเพศที่สามในการสมรส จังหวัดภูเก็ต แต่ผู้วิจัยได้ทำการเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 194 คน ดังนั้นผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเพศที่สาม จำนวน 200 คน เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเป็นแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ รายได้ประจำเดือน และอำเภอที่อาศัย เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบสอบถามด้านศึกษาความเสมอภาคของเพศที่สามในการสมรส จำนวน 24 ข้อ เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert 5 ลำดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) และแบบสอบถามด้านความคิดเห็น เรื่องความเสมอภาคของเพศที่สามในการสมรส จำนวน 26 ข้อ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยอธิบายและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม โดยวิธีการตอบแบบสอบถามเป็นรูปแบบออนไลน์ผ่าน Google form ตลอดจนรับแบบสอบถามกลับคืน และสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ และค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่แสดงทัศนคติในเชิงบวกต่อบุคคลหนึ่งบุคคลเป็นความรักระหว่างคนต่างเพศ คนเพศเดียวหรือรักได้ทั้งสองเพศ มีจำนวนมากที่สุด 100 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ลำดับรองลงมา มีทัศนคติในเชิงบวกเรื่องสิทธิและเสรีภาพของบุคคลหนึ่งในการแสดงออกทางสังคมไทย มีจำนวนมากที่สุด 90 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติความเสมอภาคของเพศที่สามในการสมรสที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์, มีจำนวนที่เห็นด้วย 192 คน คิดเป็นร้อยละ 96.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00, บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในปัจจุบัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 185 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50, การจดทะเบียนคู่ชีวิตจะทำได้ต่อเมื่อบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุครบ 17 ปี

บริบูรณ์ ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง และทั้งสองฝ่ายมีสัญชาติไทยหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสัญชาติไทย, มีจำนวนที่เห็นด้วย 184 คน คิดเป็นร้อยละ 92.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00, การจดทะเบียนคู่ชีวิตในเพศเดียวกัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 182 คน คิดเป็นร้อยละ 91.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลวิจัยพบว่าประชาชนส่วนใหญ่แสดงทัศนคติในเชิงบวกต่อบุคคลหนึ่งบุคคล เป็นความรักระหว่างคนต่างเพศ คนเพศเดียวกันหรือรักได้ทั้งสองเพศ, มีจำนวนมากที่สุด 100 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00, และเรื่องสิทธิและเสรีภาพของบุคคลหนึ่งในการแสดงออกทางสังคมไทย, มีจำนวนมากที่สุด 90 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติความเสมอภาคของเพศที่สามในการสมรสที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มชอบเพศตรงข้าม, มีจำนวนที่เห็นด้วย 193 คน คิดเป็นร้อยละ 96.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50, รสนิยมชื่นชอบเพศตรงข้าม, มีจำนวนที่เห็นด้วย 189 คน คิดเป็นร้อยละ 94.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50, การเปลี่ยน คำว่าคู่สมรส ในบทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เปลี่ยนจากคู่สมรสเป็นคู่ชีวิต, มีจำนวนที่เห็นด้วย 188 คน คิดเป็นร้อยละ 94.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00, ทรัพย์สินระหว่างคู่ชีวิต โดยแบ่งเป็นสินส่วนตัว หรือสินทรัพย์ร่วมกัน ซึ่งจะมีผลร่วมกันในทางกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา, มีจำนวนที่เห็นด้วย 188 คน คิดเป็นร้อยละ 94.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00, บุคคลที่มีเพศกำเนิดไม่ตรงเพศสภาพ, มีจำนวนที่เห็นด้วย 187 คน คิดเป็นร้อยละ 93.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50, รสนิยมชื่นชอบทั้งเพศหญิงและเพศชาย, มีจำนวนที่เห็นด้วย 186 คน คิดเป็นร้อยละ 93.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00, กลุ่มชอบเพศเดียวกัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 185 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50, บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในปัจจุบัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 185 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50, บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศอุ้มบุญได้, มีจำนวนที่เห็นด้วย 185 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50, ผู้เยาว์จะจดทะเบียนคู่ชีวิต ต้องได้รับความยินยอมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือศาล, มีจำนวนที่เห็นด้วย 185 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50, คู่ชีวิตมีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายเช่นเดียวกับสามีหรือภรรยา ตามกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา, มีจำนวนที่เห็นด้วย 184 คน คิดเป็นร้อยละ 92.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00, คู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียชีวิต ให้คู่ชีวิตอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิและหน้าที่ เช่นเดียวกับคู่สมรส, มีจำนวนที่เห็นด้วย 184 คน คิดเป็นร้อยละ 92.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00, การจดทะเบียนคู่ชีวิตในเพศเดียวกัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 182 คน คิดเป็นร้อยละ 91.00, มีจำนวนไม่เห็น

ด้วย 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00, สังคมไทยที่ให้ความสำคัญในเรื่องความเสมอภาคทางเพศ, มีจำนวนที่เห็นด้วย 176 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00, การแสดงบทบาทของตนเองต่อสังคมได้อย่างเท่าเทียมกันหรือไม่, มีจำนวนที่เห็นด้วย 175 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50, สิทธิความเท่าเทียมกันในปัจจุบัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 163 คน คิดเป็นร้อยละ 81.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 16 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50, การเคารพสิทธิความเป็นมนุษย์ในปัจจุบัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 163 คน คิดเป็นร้อยละ 81.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 16 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความเสมอภาคของเพศที่สามในการสมรส มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความเสมอภาคของเพศที่สามในการสมรส ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่แสดงทัศนคติในเชิงบวกต่อบุคคลหนึ่ง เป็นความรักระหว่างคนต่างเพศ คนเพศเดียวหรือรักได้ทั้งสองเพศ มีจำนวนมากที่สุด 100 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ลำดับรองลงมา มีทัศนคติในเชิงบวกเรื่องสิทธิและเสรีภาพของบุคคลหนึ่งในการแสดงออกทางสังคมไทย มีจำนวนมากที่สุด 90 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติความเสมอภาคของเพศที่สามในการสมรสที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์, มีจำนวนที่เห็นด้วย 192 คน คิดเป็นร้อยละ 96.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00, บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในปัจจุบัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 185 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50, การจดทะเบียนคู่ชีวิตจะทำได้เมื่อบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์ ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง และทั้งสองฝ่ายมีสัญชาติไทยหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสัญชาติไทย, มีจำนวนที่เห็นด้วย 184 คน คิดเป็นร้อยละ 92.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00, การจดทะเบียนคู่ชีวิตในเพศเดียวกัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 182 คน คิดเป็นร้อยละ 91.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 ซึ่งสอดคล้องกับ สิริวิมล พัยมณี (2560) บทความนี้เรื่อง ความไม่เท่าเทียมในสิทธิกับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ มีวัตถุประสงค์สำคัญอยู่ 2 ประการ 1) เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ เมื่อเกิดความไม่เท่าเทียมกันในสิทธิและการถูกเลือกปฏิบัติและการถูกตีตราจากสังคม 2) เพื่อชี้ให้เห็นแนวทางการก้าวต่อไปของสิทธิเพื่อให้เกิดความเท่ากันในด้านของสิทธิ โดยผู้เขียนได้ทำการศึกษาเอกสารตลอดจนข้อกฎหมายในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และหลักการยกยอ

การค้าและการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนสากลว่าด้วยวิถีทางเพศ และอัตลักษณ์ทางงานวิจัยและข้อมูลพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อนำเสนอในรูปแบบพรรณนาสรุปผลการศึกษาพบว่า ในสังคมไทยถึงแม้จะเปิดกว้างให้กับกลุ่มคนหลากหลายทางเพศ แต่การเปิดกว้างนั้นก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้กลุ่มคนเหล่านี้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขหรือได้รับสิทธิเท่าเทียมกับประชาชนคนอื่นๆ การใช้สิทธิอันสมบูรณ์และการมีส่วนร่วมในสังคมไม่มีทางเป็นไปได้ หากสังคมไม่ยอมรับและไม่เข้าใจว่าสมาชิกในสังคมทุกคนเสมอกันและควรได้รับสิทธิมนุษยชนเท่าเทียมกัน และร่วมกันผลักดันและไม่ละเลยเพิกเฉย

2. สภาพปัญหาของเพศที่สามในจังหวัดภูเก็ตจากการขาดสิทธิความเสมอภาคในการสมรสผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่แสดงทัศนคติในเชิงบวกต่อบุคคลหนึ่งบุคคล เป็นความรักระหว่างคนต่างเพศ คนเพศเดียวกันหรือรักได้ทั้งสองเพศ, มีจำนวนมากที่สุด 100 คนคิดเป็นร้อยละ 50.00, และเรื่องสิทธิและเสรีภาพของบุคคลหนึ่งในการแสดงออกทางสังคมไทย, มีจำนวนมากที่สุด 90 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติความเสมอภาคของเพศที่สามในการสมรสที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ กลุ่มชอบเพศตรงข้าม, มีจำนวนที่เห็นด้วย 193 คน คิดเป็นร้อยละ 96.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50, รสนิยมชื่นชอบเพศตรงข้าม, มีจำนวนที่เห็นด้วย 189 คน คิดเป็นร้อยละ 94.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50, การเปลี่ยน คำว่าคู่สมรส ในบทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เปลี่ยนจากคู่สมรสเป็นคู่ชีวิต, มีจำนวนที่เห็นด้วย 188 คน คิดเป็นร้อยละ 94.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00, ทรัพย์สินระหว่างคู่ชีวิต โดยแบ่งเป็นส่วนตัว หรือสินทรัพย์ร่วมกัน ซึ่งจะมีผลร่วมกันในทางกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา, มีจำนวนที่เห็นด้วย 188 คน คิดเป็นร้อยละ 94.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00, บุคคลที่มีเพศกำเนิดไม่ตรงเพศสภาพ, มีจำนวนที่เห็นด้วย 187 คน คิดเป็นร้อยละ 93.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50, รสนิยมชื่นชอบทั้งเพศหญิงและเพศชาย, มีจำนวนที่เห็นด้วย 186 คน คิดเป็นร้อยละ 93.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00, กลุ่มชอบเพศเดียวกัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 185 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50, บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในปัจจุบัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 185 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50, บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศอุ้มบุญได้, มีจำนวนที่เห็นด้วย 185 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50, ผู้เยาว์จะจดทะเบียนคู่ชีวิต ต้องได้รับความยินยอมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือศาล, มีจำนวนที่เห็นด้วย 185 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50, คู่ชีวิตมีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายเช่นเดียวกับ

สามีหรือภรรยา ตามกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา, มีจำนวนที่เห็นด้วย 184 คน คิดเป็นร้อยละ 92.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00, คู่ชีวิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียชีวิต ให้คู่ชีวิตอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิและหน้าที่ เช่นเดียวกับคู่สมรส, มีจำนวนที่เห็นด้วย 184 คน คิดเป็นร้อยละ 92.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00, การจดทะเบียนคู่ชีวิตในเพศเดียวกัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 182 คน คิดเป็นร้อยละ 91.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00, สังคมไทยที่ให้ความสำคัญในเรื่องความเสมอภาคทางเพศ, มีจำนวนที่เห็นด้วย 176 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 24 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00, การแสดงบทบาทของตนเองต่อสังคมได้อย่างเท่าเทียมกันหรือไม่, มีจำนวนที่เห็นด้วย 175 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50, สิทธิความเท่าเทียมกันในปัจจุบัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 163 คน คิดเป็นร้อยละ 81.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 16 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50, การเคารพสิทธิความเป็นมนุษย์ในปัจจุบัน, มีจำนวนที่เห็นด้วย 163 คน คิดเป็นร้อยละ 81.50, มีจำนวนไม่เห็นด้วย 16 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 ซึ่งสอดคล้องกับ พรหมนิพฐ เหมือนรอดดี และฉัตรวิญ อดิศิงห์ (2563) เรื่องความเหลื่อมล้ำของร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิตของเพศทางเลือกในสังคมไทย การค้นคว้าอิสระนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความเหลื่อมล้ำของร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิต รวมถึงแนวทางที่จะลดความเหลื่อมล้ำในร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สอบถามเป็นนักกฎหมายและกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาจะแบ่งเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยใช้เป็นแบบสอบถามผู้ให้ข้อมูลหลักในประเด็นของสภาพชีวิตความเป็นอยู่ในลักษณะ LGBTQ+ / ความปรารถนาและความต้องการในการดำรงชีวิตสมรสในบริบทของคู่ชีวิตใหม่ ความมั่นคงและปลอดภัย / ปัญหาข้อจำกัดโดยเฉพาะในร่าง พ.ร.บ.คู่ชีวิต / กฎหมายที่เกี่ยวข้องและอื่นๆ ผลการศึกษาพบว่าร่าง พ.ร.บ.คู่ชีวิต ยังมีความแปลกแยกจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และยังมีข้อจำกัดทางสิทธิ์ของผู้มีความหลากหลายทางเพศหลายประการ ไม่ว่าจะเป็น การไม่อนุญาตให้คู่ชีวิตที่จดทะเบียนกันสามารถรับบุตรบุญธรรมร่วมกันกับทั้งไม่มีสิทธิ์ในการดำเนินการอุ้มบุญ รวมถึงสิทธิ์ในศักดิ์ศรีการเป็น “คู่สมรส” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนาร่างและบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความเท่าเทียมและห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและวิชาชีพ เพื่อเป็นหลักประกันการไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ
2. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปกป้องสิทธิความเสมอภาคของกลุ่มเพศที่สาม

References

- Audomsak, S. (2009). *Human Right*. (3rd Edited). Bangkok: Winyuchon.
- Baramee, P. et al. (2016). *Forms and procedures driven bill of same-sex marriage in Thailand*.
Master of Arts Program in Social Development Administration, National Institute of
Development Administration.
- Boonsurb, S. et al. (2017). *Gender-Perspective Concerning: Essential Issues for Clinical Practice
and Nursing Education*. The Journal of Faculty of Nursing, Burapha University.
- Chawinroj, T. et al. (2017). *Marriage Equality Rights for Sexual Diversity People in Thailand*.
Journal of the Association of Researchers, Sukhothai Thammathirat Open University
- Nattawut, C. (2015). *Same-Sex Certificated*. Doctor of Law dissertation, National Institute of
Development Administration, Faculty of Law.
- Nirun, T. et al. (2018). *The Legal problems with marriage registration of Alternative gender*. Journal
of Liberal Arts and Management Science, Faculty of Liberal Arts and Management Science,
Kasetsart University Chalermphrakiat Campus.
- Pairoj, K. (2013). *The Description of the Civil and Commercial Code, book 5 Family* (8th edited).
Bangkok, Thammasat University.
- Patchatanin, T. et al. (2017). *Analysis of Research Data Collection Process in Faculty of Dentistry,
Mahidol University*. Mahidol R2R e-Journal, 2017 (No. 2), B.E. 2559.
- Rinyapath, N. (2018). *Equality in Marriage of Gender Diverse People in Thailand*. The 1st National
Jurisprudence Academic Conference.
- Sirivimon, P. (2016). *Inequalities of Right with Sexual Diversity*. Pitsanulok: Social Development
Department, Faculty of social Science, Naresuan University.
- Somchai, P. (2015). *Sexual Diversity in the Legal System*. Bangkok. Foundation for SAGI Right and
Justice, Teeranat Foundation and Thai Health Promotion Foundation.
- Thanyaphat, T. (2019). *Model Low in Certification and Protection Rights of Persons with a sexual
Orientation*. Dissertation, Faculty of Law, Sripatum University.

- Thanyaluk, N. (2013). *The Recognition of Marital Status of Diverse Sexual Identity Persons*. Executive Journal, Bangkok University.
- Thurdkeattiphol, S. et al. (2019). *Equality of the LGBT to Marriage and Child Legalization in Thailand: in the Viewpoint of Scholars and Social Activist*. Academic journal, Rajapruk University.
- Thurdkeattiphol, S. et al. (2020). *Equality of Gender Groups towards Marriage and Child Adoption: Opportunities and Challenges of Thai Society*. Journal of Graduate Studies, Valaya Alongkorn Rajabhat University
- Weera, L. (1982). *Human Right Law*. Bangkok: Faculty of Law, Ramkhamhaeng University.
- Wimonsiri, C. (2012). Right for Marriage of Homosexuality. Law Journal, Faculty of Law, Thammasat University, B.E. 2555 (No. 4), P. 877.

การศึกษาแผนผังเมืองเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต

Study of Phuket Province City Plan to Analyze Changing Trends in the Future: Case Study Phuket Province

สิรินทร์ทิพย์ บรรเทิงใจ¹ / พรรณวดี ขำจริง²

Sirinthip Bantheangjai / Panwadee Khumjing

¹สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Social Studies Program, Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทำการศึกษวิเคราะห์แผนผังเมืองสำหรับจังหวัดภูเก็ต 2) ศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงแผนผังเมืองจังหวัดภูเก็ตในอนาคต เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทำการศึกษาจากแผนผังเมืองจังหวัดภูเก็ต โดยการรวบรวม ข้อมูลเนื้อหา เอกสาร จากสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต ประกอบไปด้วยแผนผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2554 และผังเมืองจังหวัดภูเก็ตปี พ.ศ.2558 ฉบับแก้ไข กำหนดบริเวณที่ทำการวิเคราะห์เฉพาะเขตสี่เหลี่ยมที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ทำการศึกษาด้านการแปรความหมายจากสัญลักษณ์บนผังเมือง ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินออกเป็น การสร้างอาคารบ้านเรือน การสร้างส่วนราชการ เส้นทางคมนาคม พื้นที่เกษตรกรรม ผลการวิจัยพบว่า 1) มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะแผนผังเมือง เขตพื้นที่สี่เหลี่ยมที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย มีการสร้างที่อยู่อาศัยกระจายตัวทุกพื้นที่ ในเขตพื้นที่สี่เหลี่ยม 2) จังหวัดภูเก็ตมีผังเมืองรวมจังหวัด จำนวน 1 ผัง ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดภูเก็ต ผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2554 ได้บังคับใช้มาเป็นระยะเวลาเกิน 5 ปีและได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังจังหวัดเมื่อปี พ.ศ.2558 มีการขยายตัวเมืองเพิ่มขึ้นจึงทำให้กลายเป็นเขตสี่เหลี่ยมที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง พื้นที่ใช้ประโยชน์รองลงมาอันดับ 2 บนแผนผังคือเขตสีเขียวที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม และพื้นที่ใช้ประโยชน์อันดับสุดท้ายคือเขตสีเขียวอ่อน มีเส้นที่ดินประเภทอนุรักษ์ป่าไม้

คำสำคัญ: ผังเมืองรวม, แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต, ผังเมืองเฉพาะ

Abstract

The purposes of this study were 1) to analyze city plan for Phuket province 2) To study the changing trends of Phuket city plan in the future. The study was a qualitative research by collecting the data from the documents of Phuket Department of Public Works and Town Planning consisted of B.E.2554 principle city plan and also B.E. 2558 edited version of Phuket city plan. It identified that only yellow zone where people were less crowded which was studied the symbol explanation of city plan. It was analyzed that divided into building houses, building government office, transportation routes and agricultural areas. The results were found as following 1) there has been changing city plan. Yellow zones where people were less crowded which there were resident constructions widely. 2) There has been a comprehensive plan covered the whole Phuket. B.C.2554 Phuket principle city plan has become effective over 5 years and was changed city plan in B.C.2558. The expansion of the city caused to become orange zones which were medium crowded. The second utilization areas were green zones where had rural and agricultural areas. The last utilization areas were light green zones where forest conservation areas were.

Keywords: comprehensive plan, trends in the future, specific plan

บทนำ

จังหวัดภูเก็ตตั้งอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทยอยู่ติดชายฝั่งทะเลอันดามันมีลักษณะเป็นเกาะเชื่อมต่อกับจังหวัดพังงา แต่เดิมภูเก็ตเขียนด้วยตัวสะกดด้วยอักษร จอจาน ภูเก็ต ซึ่งแปลว่าเมืองแก้ว ตรงกับความหมายเดิมของชาวทมิฬ เรียกว่า มณิครัม ในอดีตภูเก็ตเป็นที่รู้จักของนักเดินเรือที่ใช้เส้นทางระหว่างจีนกับอินเดียโดยผ่านแหลมมลายู (ปิยะนาถ อังควาณิชกุล, 2563) จังหวัดภูเก็ตบริหารราชการแผ่นดินในรูปแบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาคมี 3 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอ กลาง อำเภอ เมือง อำเภอ กะทู้ มีขนาดพื้นที่ 543 ตารางกิโลเมตร การเดินทางเข้าสู่จังหวัดสามารถเดินทางได้ 3 ช่องทางโดยทางเรือ รถยนต์โดยข้ามผ่านสะพานสารสิน และสะพานท้าวเทพกระษัตรี และสะพานท้าวศรีสุนทร สุดท้ายทางอากาศโดยมีท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ตรองรับ นักท่องเที่ยว ในปัจจุบันภูเก็ตมีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพกิจการที่เกี่ยวกับ โรงแรมและอาหาร

มากที่สุด ในอดีตจังหวัดภูเก็ตมีพื้นที่ทำเกษตรกรรมการผลิตพืชบางชนิดไม่เพียงพอกับความต้องการในพื้นที่ ทำให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาดำเนินการด้านธุรกิจด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น

จังหวัดภูเก็ต ได้วางยุทธศาสตร์การดำเนินการใน 4Ms ประกอบไปด้วย Maritime Hub, Medical Hub Mice City, Man Power Development เป็นยุทธศาสตร์หลักของจังหวัดภูเก็ตพัฒนาจังหวัดในสิ่งที่จะควรจะเป็นให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมให้ภูเก็ตก้าว ไปสู่ Phuket Smart City โดยกำหนดเป็นซูเปอร์คลัสเตอร์ด้าน ดิจิทัล ทั้งนี้ BOI และกระทรวงการคลังจะให้สิทธิพิเศษและประโยชน์ในการเร่งรัดการลงทุน อนุญาตให้ต่างชาติถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน เพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมพิจารณาถิ่นที่อยู่ถาวร ทำให้ต้องมีการวางโครงสร้างพื้นฐานในการวางระบบแผนผังเมืองในการจัดสรรพื้นที่สาธารณูปโภคและบริการต่างๆจากหน่วยงานของภาครัฐอาทิเช่น การวางระบบสถานพยาบาลภายในจังหวัด การวางระบบการติดกล้อง CCTV จากแผนผังเมือง เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและประชาชนภายในจังหวัด (สำนักงานจังหวัดภูเก็ต กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด, 2559)

การวางผังเมืองกับเมืองที่ไม่ได้รับการวางผังแล้วนั้นจะมีความแตกต่างกันอยู่อย่างมากถ้านำมาเปรียบเทียบกัน จะเห็นได้อย่างชัดเจนโดยเฉพาะทางด้านกายภาพ เมืองที่ได้รับการวางผังแล้วจะมีการจัดระเบียบของการใช้ประโยชน์ที่ดิน และมีการวางแผนในเรื่องของการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคม และการขนส่งการสาธารณูปโภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อมอย่างเห็นได้ชัด (นพรัตน์ ตาปนานนท์, 2553) จึงทำให้ผู้วิจัย ทำการศึกษาแผนผังเมืองสำหรับจังหวัดภูเก็ตเพื่อให้เกิดประโยชน์ทำให้ทราบถึงแบบแผนผังเมืองที่ถูกสุขลักษณะ โดยการวางผังการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตออกเป็นย่านๆ อย่างเหมาะสมและสัมพันธ์กัน และเข้าใจลักษณะการขยายตัวของเมืองจังหวัดภูเก็ต การวางผังเมืองจะช่วยป้องกันปัญหาต่างๆ และการพัฒนาในเรื่องของการกำหนดขนาดการเจริญเติบโตของเมือง และประชากร เข้าใจสภาพลักษณะแผนผังเมืองและการจัดสรรพื้นที่ภายในจังหวัดมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทำการศึกษาวิเคราะห์แผนผังเมืองสำหรับจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงแผนผังเมืองจังหวัดภูเก็ตในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

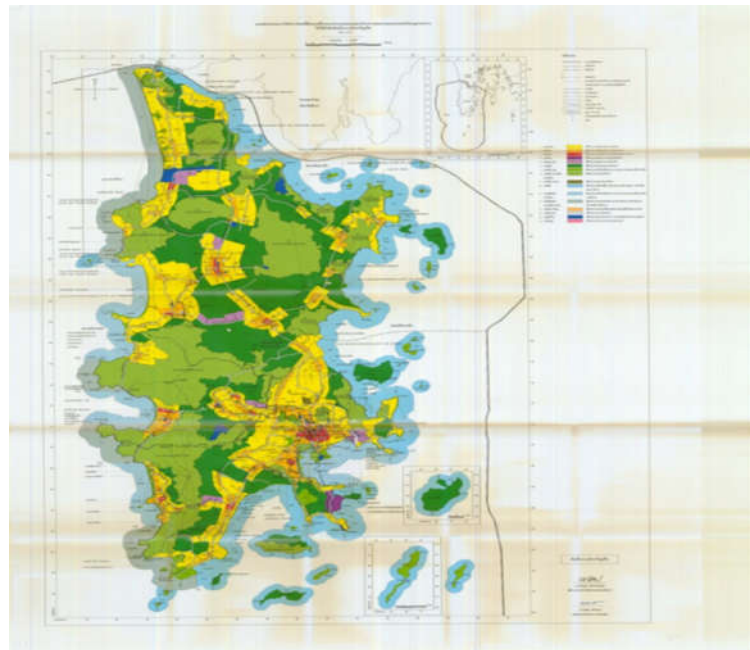
การวิจัยในครั้งนี้ ทำการศึกษาผังเมืองสำหรับจังหวัดภูเก็ต โดยวิธีการรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิ ซึ่งมีขั้นตอนการรวบรวมเอกสารจากสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2564 จากหัวหน้ากลุ่มงานสนับสนุนการพัฒนาเมืองสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต เพื่อนำมาซึ่งวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลผังเมืองจังหวัดภูเก็ตปีพ.ศ.2554 ประกอบกับข้อมูลผังเมืองจังหวัดภูเก็ตปีพ.ศ.2558 ฉบับแก้ไข ประกอบกับเครื่องมือในการวิจัยโปรแกรมระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินของสำนักงานโยธาธิการ (LANDUSE PLAN) โดยทำการศึกษาด้านการแปลความหมายจากสัญลักษณ์บนผังเมือง ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินจากแผนผังเมืองจังหวัดภูเก็ต เช่น การสร้างอาคารบ้านเรือน การสร้างส่วนราชการ เส้นทางคมนาคม พื้นที่เกษตรกรรม ระยะเวลาในการวิเคราะห์แผนผังเมืองการใช้ประโยชน์ที่ดินเฉพาะเขตสี่เหลี่ยม ตั้งแต่วันที่ 9 ตุลาคม ถึง 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 และนำผลการวิเคราะห์มาสรุปและอภิปรายแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการผังเมืองในอนาคตของจังหวัดภูเก็ตโดยการเปรียบเทียบลักษณะการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ทำการศึกษาวิเคราะห์แผนผังเมืองสำหรับจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดในภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีพิกัดทางภูมิศาสตร์ตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ 7 องศา 45 ลิปดา ถึง 8 องศา 15 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 98 องศา 15 ลิปดา ถึง 98 องศา 40 ลิปดา ตะวันออก อยู่บนแผนที่ระวาง 4624I มีลักษณะเป็นเกาะ โดยมีการเริ่มจัดทำแผนผังจังหวัดมาจากผังเมืองระดับชุมชนประกอบไปด้วย 8 ผัง คือ ผังเมืองรวมเมืองภูเก็ต ผังเมืองรวมชุมชนเกาะแก้ว-รัชฎา-กะทู้ ผังเมืองรวมชุมชนเทพกระษัตรี-ป่าคลอก-ศรีสุนทร ผังเมืองรวมชุมชนไม้ขาว-สาธุ ผังเมืองรวมชุมชนฉลอง-ราไวย์ ผังเมืองรวมชุมชนป่าตอง-กะรน ผังเมืองรวมชุมชนเชิงทะเล-กมลา ผังเมืองรวมท่าเรือน้ำลึกชุมชนวิจิต โดยบังคับใช้ในท้องถิ่นจังหวัดเมื่อ พ.ศ.2528 ถึง พ.ศ.2548 ต่อมามีการประกาศกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเกาะภูเก็ต พ.ศ.2548 (ฉบับที่ 1) โดยมีระยะเวลาการใช้งาน 5 ปี เมื่อครบระยะเวลาที่กำหนดมีการประกาศกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต พ.ศ.2554 (ฉบับที่ 2) เป็นผังเมืองรวมที่ใช้ในปัจจุบันซึ่งเป็นผังเมืองที่นำมาวิเคราะห์ร่วมกับฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2558 (ฉบับที่ 4) โดยแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน (ผังสี) แบ่งผังสีไว้ทั้งหมด 16 ประเภท รวมทั้งเครื่องหมายสัญลักษณ์แสดงลักษณะทางกายภาพ การใช้ประโยชน์ที่ดินบนผังเมืองรวมจังหวัด

ภูเก็ตเขตสี่เหลี่ยม มีทั้งหมด 55 ตำแหน่ง บนผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต กำหนดให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อยดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แพนผังการกำหนดใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่จำแนกประเภทและแสดงโครงการคมนาคมและขนส่งทำยกภูกระทรงให้บังคับใช้ผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต ที่มา : (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต, 2554)

กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต พ.ศ.2554

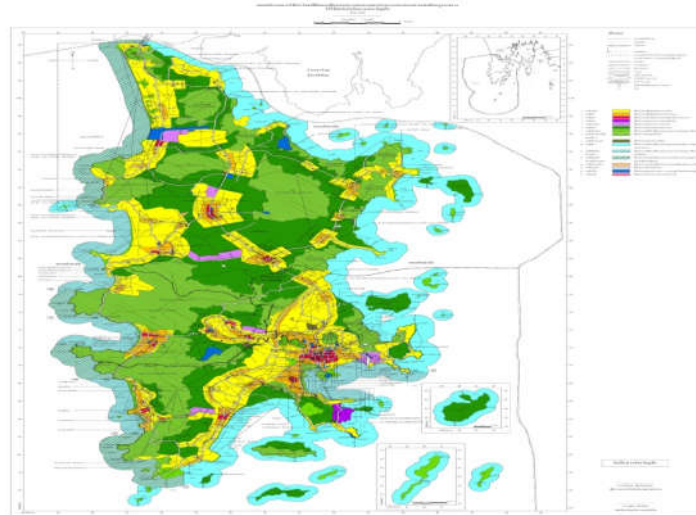
1. เขตสีเหลือง		ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย
2. เขตสีส้ม		ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง
3. เขตสีแดง		ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก
4. เขตสีม่วง		ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า
5. เขตสีม่วงอ่อน		ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ
6. เขตสีเขียว		ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม
7. เขตสีเขียวอ่อน		ที่ดินประเภทที่สงวนเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
8. เขตสีเขียวอ่อนมีเส้น ทแยงสีขาว		ที่ดินประเภทอนุรักษ์ป่าไม้
9. เขตสีเขียว-ออก เหลือง		ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา
10. เขตสีฟ้า		ที่ดินประเภทที่สงวนเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว และการประมง
11. เขตสีฟ้ามีเส้น ทแยงสีขาว		ที่ดินประเภทที่สงวนเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ชายฝั่งทะเล
12. เขตสีฟ้ามีเส้น ทแยงสีน้ำตาลอ่อน		ที่ดินประเภทอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเล
13. เขตสีน้ำตาลอ่อน		ที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย
14. เขตสีเทาอ่อน		ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา
15. เขตสีน้ำเงิน		ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณสุขและสาธารณูปการ
16. เขตสีชมพู		ที่ดินประเภทโครงการคมนาคมและขนส่ง

ภาพที่ 2 ผังสีทั้งหมด 16 ประเภทพร้อมความหมาย
 ที่มา: (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,2554)

เครื่องหมาย

	แนวเขตผังเมืองรวม
	เขตจังหวัด
	เขตอำเภอ
	เขตเทศบาล
	แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ แนวเขตอุทยานแห่งชาติ แนวเขตวนอุทยาน แนวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
	ถนนเดิม
	ถนนเดิมขยาย
	ถนนโครงการ
	สะพาน
	แม่น้ำ คลอง ห้วย
	อ่างเก็บน้ำ หนอง ไร่
	ภูเขา กวน เหมิน
	หลักกม.ที่ตั้งเมืองแนวถนนโครงการ
น.	เขตร

ภาพที่ 3 สัญลักษณ์แสดงลักษณะทางกายภาพพร้อมความหมาย
 ที่มา : (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,2554)

(ร่าง) ผังเมืองรวมภูเก็ต พ.ศ.2558

ที่มา: (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต, 2559)

2.2 เพื่อศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงแผนผังเมืองจังหวัดภูเก็ตในอนาคต

การประกาศใช้กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2554 มีหลายท้องถิ่นประสบปัญหาในแนวทางปฏิบัติและการใช้บังคับ อีกทั้งสภาพการณ์เปลี่ยนไปมากแล้วสภาพพื้นที่ทางกายภาพและทางสังคมเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปตามการขยายตัวของเมือง มีการแก้ไขผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2558 มี 2 เขตพื้นที่ดังนี้

1. เขตเทศบาลเมืองป่าตอง

- บริเวณหมายเลข 1.37 บางส่วน
- บริเวณหมายเลข 6.21 บางส่วน

ภาพที่ 4 การเปลี่ยนแปลงใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณเทศบาลเมืองป่าดอง
 ที่มา : (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,2558)

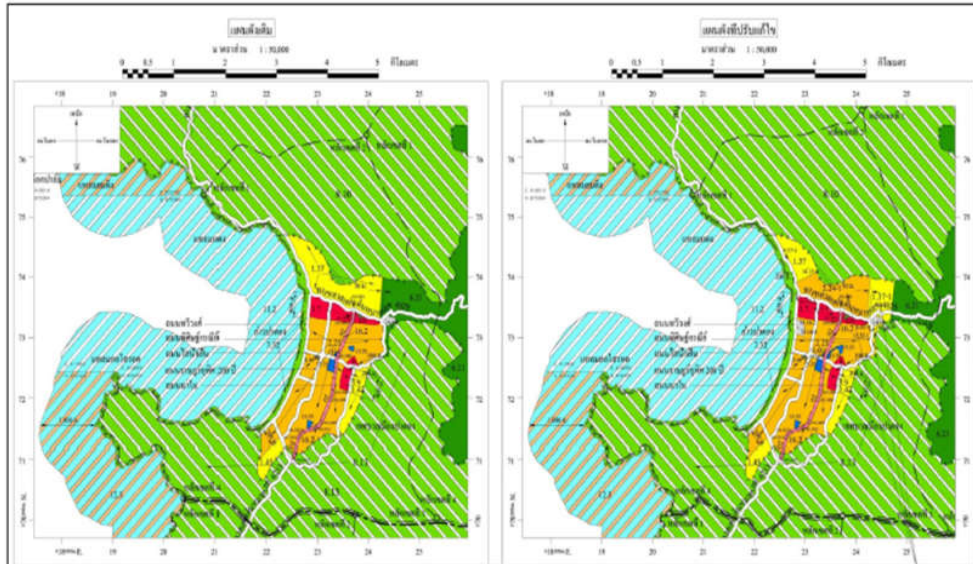

ภาพที่ 5 แผนผังจังหวัดภูเก็ตปี 2554 ที่มา : (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,2554)

ภาพที่ 6 แผนผังจังหวัดภูเก็ตฉบับแก้ไข ที่มา : (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,2557)

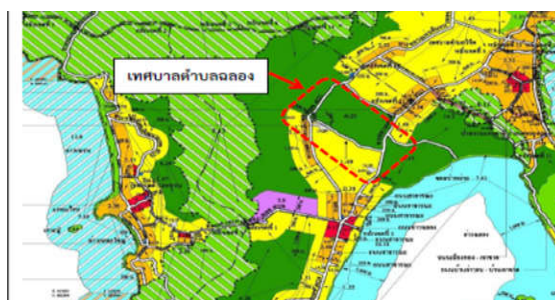

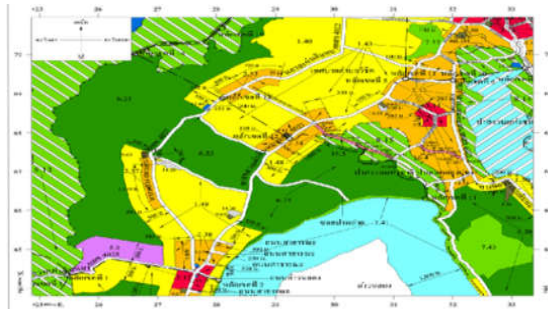
ภาพที่ 7 เปรียบเทียบแผนผังเดิมและแผนผังแก้ไขเขตเทศบาลเมืองป่าตอง
 ที่มา : (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,2557)

2. เขตเทศบาลตำบลคลอง

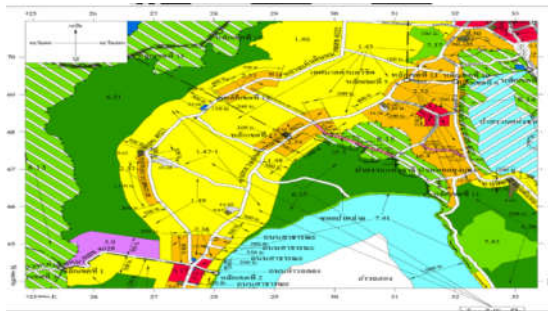
- บริเวณหมายเลข 6.21 บางส่วน
- บริเวณหมายเลข 6.23
- บริเวณหมายเลข 6.25 บางส่วน

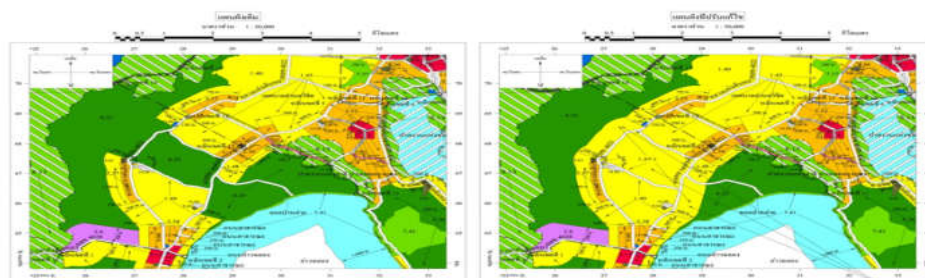
ภาพที่ 9 การเปลี่ยนแปลงใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณเทศบาลตำบลคลอง
 ที่มา : (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,2557)

ภาพที่ 10 แผนผังจังหวัดภูเก็ตปี 2554 ที่มา : (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,2554)

ภาพที่ 11 แผนผังจังหวัดภูเก็ตฉบับแก้ไขที่มา: (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,2558)

ภาพที่ 12 เปรียบเทียบแผนผังเดิมและแผนผังแก้ไขเขตเทศบาลเทศบาลตำบลตำบล
 ที่มา : (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,2557)

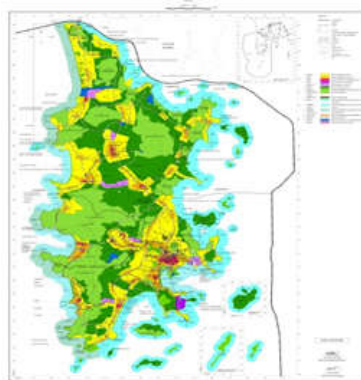
ชนบทและเกษตรกรรมเป็นบริเวณเขตสีเหลืองที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย บริเวณหมายเลข 1.47-1 ใช้ประโยชน์ที่ดินริมคลองหรือแหล่งน้ำสาธารณะ โครงการอ่างเก็บน้ำคลองกระทะ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาผังเมืองสำหรับจังหวัดภูเก็ต” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทำการศึกษาวิเคราะห์แผนผังเมืองสำหรับจังหวัดภูเก็ต 2) เพื่อศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงแผนผังเมืองจังหวัดภูเก็ต ในอนาคต สามารถสรุปผล อภิปรายผลและเสนอข้อเสนอนะได้ดังนี้

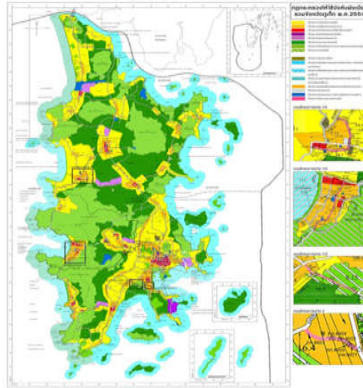
ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลจากการรวบรวมข้อมูลเอกสาร แผนผังเมืองจังหวัดภูเก็ต ภาพถ่ายดาวเทียม โปรแกรมระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินของกรมโยธาธิการ พบว่าจังหวัดภูเก็ตมีผังเมืองรวมจังหวัด จำนวน 1 ผัง ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดภูเก็ต ผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2554 ได้บังคับใช้มาเป็นระยะเวลาเกิน 5 ปีและได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังจังหวัดเมื่อปี พ.ศ.2558 ดังภาพนี้

1. ผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ตพ.ศ.2554

ที่มา: (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต, 2554)

2. (ร่าง) ผังเมืองรวมภูเก็ตพ.ศ.2558

ที่มา: (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต, 2559)

จาก 2 ภาพจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า มีพื้นที่ใช้ประโยชน์มากที่สุดอันดับ 1 บนแผนผังคือ เขตสีเขียวเหลืองกำหนดให้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย มีทั้งหมด 55 ตำแหน่ง และเมื่อมีการขยายตัวเมืองเพิ่มขึ้นจึงทำให้กลายเป็นเขตสีส้มที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง พื้นที่ใช้ประโยชน์รองลงมาอันดับ 2 บนแผนผังคือเขตสีเขียวที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม และพื้นที่ใช้ประโยชน์อันดับสุดท้ายคือเขตสีเขียวย่นมีเส้นที่ดินประเภทอนุรักษ์ป่าไม้

อภิปรายผล

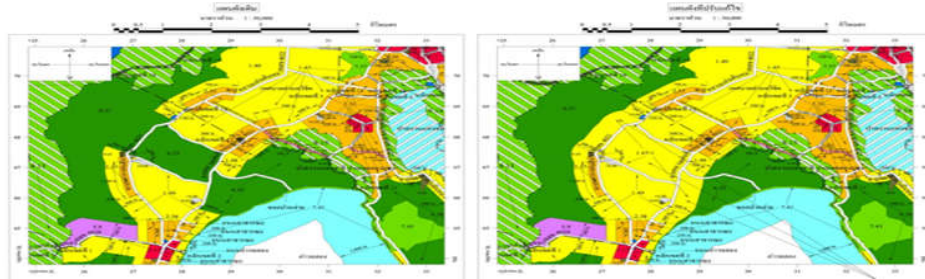
การศึกษาวิเคราะห์แผนผังเมืองสำหรับจังหวัดภูเก็ต

เขตสีเขียวเหลืองกำหนดให้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย มีการสร้างที่อยู่อาศัยกระจายตัวทุกพื้นที่ ในเขตพื้นที่สีเหลืองบางตำแหน่งมีเขตสีส้มที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางอยู่บางพื้นที่ ในเขตสีเขียวจะประกอบไปด้วยเขตสีน้ำเงินที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณสุขปิโตรเคมีและสาธารณูปการเขตสีเขียวมะกอก ที่ดินประเภทสถาบันทางการศึกษา ทุกพื้นที่และทุกตำแหน่งทั้งหมด 55 ตำแหน่ง บนเขตสีเขียว ลักษณะที่อยู่อาศัย การอยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยว, การอยู่อาศัยประเภทอาคารอยู่อาศัยรวม, การอยู่อาศัย/ ประกอบกิจการประเภทอาคารสูง, ประเภทการท่องเที่ยวมีโรงแรม, ท่าเทียบเรือรับนักท่องเที่ยว, โครงการหมู่บ้านจัดสรร, การอยู่อาศัย/พาณิชยกรรมประเภทห้องแถว ตึกแถว หรือบ้านแถว แสดงให้เห็นถึงการกระจายตัวและลักษณะพื้นที่ทางเศรษฐกิจแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ติดกับชายฝั่งทะเลอันดามันและพื้นที่ชายฝั่งภาคใต้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิตา

เถยศิริ, 2560 กล่าวไว้ดังนี้ โครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดชายฝั่งภาคใต้ประกอบด้วยสถานการณ์การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในพื้นที่ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเชิงพื้นที่เมืองอย่างรวดเร็ว เกิดการตั้งถิ่นฐานที่หนาแน่นมากขึ้นมีลักษณะการกระจายตัว และการกระจุกตัวของชุมชนตามเส้นทางคมนาคมสายหลัก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงดาว วงศ์สายและคณะ, 2561 กล่าวไว้ดังนี้ นโยบาย และแผนยุทธศาสตร์ในระดับจังหวัดของภูเก็ต พ.ศ. 2553 - 2556 ที่มีนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากลด้านการบริการและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวรวมถึงบุคลากรด้านการท่องเที่ยว จึงส่งผลให้มีแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ามาทำงานทำภายในจังหวัดภูเก็ตเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีความต้องการพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างจำนวนมากขึ้นไปด้วย เช่น บ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม อาคารพาณิชย์ และโรงแรม นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักษณะ สัมมานิติ และสิริวัฑก์ สัมมานิติ, 2555 กล่าวไว้ดังนี้ “การใช้ประโยชน์ที่ดิน มีรูปแบบการใช้ที่ดินแบบวงแหวน และการเติบโตของย่านที่พักอาศัยหนาแน่นน้อยตามแนวนนริศมีจากศูนย์กลางเมืองเชื่อมโยงกับชุมชน”

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงแผนผังเมืองจังหวัดภูเก็ตในอนาคต

จังหวัดภูเก็ตมีการเติบโตเป็นเมืองมากยิ่งขึ้นและมีการขยายบริเวณเขตที่อยู่อาศัย เช่น จากปี พ.ศ. 2554 บริเวณพื้นที่ 1.37 เป็นบริเวณเขตสีเหลืองที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย เมื่อระยะเวลาผ่านไป 4 ปี พ.ศ. 2558 มีการขยายบริเวณเขตที่อยู่อาศัยมากยิ่งขึ้นทำให้ในบางพื้นที่ เป็นบริเวณเขตสีส้มที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง และบริเวณเขตสีเขียวที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม เป็นบริเวณเขตสีเหลืองที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย มีการขยายเขตที่อยู่อาศัยมากยิ่งขึ้นของจำนวนประชากรที่เข้ามาอยู่อาศัย จากการเปรียบเทียบแผนผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ตจะเห็นได้ว่า บริเวณหมายเลข 6.23 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน โดยเปลี่ยนจากเขตสีเขียวที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมเป็นบริเวณเขตสีเหลืองที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อยดังกล่าวต่อไปนี้

ภาพที่ 12 เปรียบเทียบแผนผังเดิมและแผนผังแก้ไขเขตเทศบาลเทศบาลตำบลคลอง
 ที่มา : (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,2557)

ภาพที่ 8 แผนผังโครงการอ่างเก็บน้ำคลองกระทะเขตเทศบาลตำบลคลอง
 ที่มา : (สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,2557)

บริเวณหมายเลข 1.47-1 ใช้ประโยชน์ที่ดินริมคลองหรือแหล่งน้ำสาธารณะโครงการอ่าง
 เก็บน้ำคลองกระทะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงดาว วงศ์สายและคณะ, 2561 กล่าวไว้ดังนี้
 การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดภูเก็ตตั้งแต่ พ.ศ. 2552 – 2559 พบว่าพื้นที่โล่งเป็นพื้นที่
 ทุ่งหญ้าไม่เหมาะสมและพื้นที่ดินถมสำหรับเตรียมหน้าดินเพื่อเปลี่ยนเป็นพื้นที่เพื่อปลูกสิ่งปลูกสร้างมี
 การเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นสูงสุด พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างส่วนใหญ่ได้ถูกปรับเปลี่ยนมาจากพื้นที่
 ปลูกยางพารา การทำการเกษตรในจังหวัดภูเก็ตลดน้อยลงเนื่องจากภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีการ
 เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต,
 2562 กล่าวไว้ดังนี้ ที่ดินในหมายเลข1.47-1 การใช้ประโยชน์ที่ดินริมคลองหรือแหล่งน้ำสาธารณะว่าง
 แนวนอนริมฝั่งตามสภาพธรรมชาติของลำคลองหรือแหล่งน้ำสาธารณะ เว้นแต่เป็นการก่อสร้างเพื่อ

- Summaniti, L. and Faculty. (2017). *Spatial Transformation and Accessibility Efficiency of Transportation Network with Land Use in the Context of Chiang Mai Comprehensive Plan (Research report)*. Chiang Mai: N.p.
- Tapananon, N. (2010). *Standard project (Research report)*. Bangkok: Academic Units agency Chulalongkorn University.
- Thaysira, C. (2017). *Patterns of urban expansion and its impact on fragile areas in Surat Thani Province*. (Doctor of Philosophy Thesis). Bangkok: Faculty of Architecture and Urban Planning Thammasat University.
- Wongsai, S. and Faculty. (2018). *Monitoring of Land Use Changes and Expansion Phuket Town*. *Valayalongkorn Research and Development Journal under the Royal Patronage of His Majesty the King*, 13(3), 69-73.

การจัดสวัสดิการของภาครัฐเพื่อการเยียวยาอาชีพอิสระ จากการระบาดของโควิด 19
ในอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

Study of the Welfare of the Government for Freelance Remedy from Covid 19
Pandemic in Mueng Phuket District, Phuket Province

กัญญาณัฐ ล่องจ้ำ¹ / พรรณวดี ขำจรง²

Kanyanat Longja / Panwadee Khumjing

^{1,2}สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Social Studies, Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดสวัสดิการจากภาครัฐเพื่อเยียวยาอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดโรคโควิด 19 ในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการจากภาครัฐของอาชีพอิสระในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า

1) การจัดสวัสดิการภาครัฐเพื่อเยียวยาอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบ จากการระบาดโรคโควิด 19 มี 4 โครงการ ได้แก่ โครงการเราไม่ทิ้งกัน โครงการคนละครึ่ง โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการเราชนะ เพื่อเยียวยาให้มีคุณภาพที่ดีของอาชีพอิสระ; 2) ช่วงสถานการณ์โควิด 19 อาชีพอิสระมีแนวโน้มตกอยู่ในสภาพที่เสียเปรียบจากการได้รับผลกระทบมีความเสี่ยงในการถูกเลิกจ้างและขาดความรู้ในด้านของอาชีพการเป็นแรงงานภายใต้ระบบการจ้างงานการรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง และหากเป็นสถานประกอบการก็อาจเสียเปรียบในเชิงแข่งขันจากการประกอบการมีขนาดเล็กมีข้อได้เปรียบในด้านความยืดหยุ่น

คำสำคัญ: การจัดสวัสดิการ, การระบาดของโควิด-19

Abstract

This research aimed to study the welfare of the government sector relieved freelances which were affected from Covid19 pandemic in Mueng district, Phuket province. To investigate the problems of the welfare of the government for freelances in Mueng district, Phuket province.

The research found that 1) There were 4 schemes of the welfare of the government sector to relieve freelances were affected from Covid19 pandemic; No one left behind scheme, the 50:50 co-payment scheme, social welfare card and also government bailout scheme. 2) Covid19 pandemic situation was likely to be risky effect on labors were laid off and lacked of skills in professions under employment system and bargaining integration. Moreover, large establishments had disadvantages in business competition as well as small establishments also had advantages in flexible aspect.

Keywords: welfare arrangement, covid 19 pandemic

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ได้มีมาตรการควบคุมโรคที่ทุกประเทศใช้อยู่ ตั้งแต่การลดการเดินทาง การเข้าออกพื้นที่ การปิดสนามบิน การใช้มาตรการ Social distancing ย่อมมีผลกระทบไปถึงการชะงักงันของเศรษฐกิจการค้า การทำงานผลิต และ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โรงแรม ร้านอาหาร รวมไปถึงการผลิตในภาคอุตสาหกรรม ขณะเดียวกันทุกคน มีความกังวล และต้องดูแลปกป้องตัวเองมีการกักตัวอยู่กับบ้าน หลายคนไม่สามารถมาทำงานหาเลี้ยงชีพแบบปกติได้ จนทำให้ขาดรายได้มาจุนเจือครอบครัว (ยง ภู่วรรณ.2562) ซึ่งในกลุ่มแรงงานอาชีพอิสระ บุคคลที่ประกอบอาชีพสุจริตหารายได้เอง ดำเนินกิจการด้วยตนเอง อาจจะกิจการเล็กหรือใหญ่ ที่ทำงานโดยใช้ความรู้ความสามารถความถนัดที่มีอยู่บนพื้นฐาน สามารถสร้างงานได้แล้วแต่ลักษณะอาจดำเนินงานกิจการในหลายรูปแบบ เช่น มอเตอร์ไซด์รับจ้าง ร้านเสริมสวย และลักษณะอื่น ๆ ทั่วไปของอาชีพอิสระ ทำให้มีแรงงานจำนวนมากต้องว่างงานอย่างฉับพลัน ประสบปัญหาหารายได้ ไม่เพียงพอต่อการยังชีพขั้นพื้นฐานในสังคม จึงนับเป็นปัญหาที่สำคัญที่ทุกฝ่ายควรคำนึงถึง เพราะมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยตรง เพื่อแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าวรัฐบาลพยายามออกมาตรการช่วยเหลือเร่งด่วน โครงการเราชนะ คนละครึ่ง มาตรการ ม.33 เรารักกัน อาชีพอิสระที่ไม่อยู่ในระบบประกันสังคม เพื่อลดความเดือดร้อนและให้สามารถยังชีพได้

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 การจัดสวัสดิการจากภาครัฐเพื่อเยียวยาอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด 19 ในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

กลุ่มคนที่มีอาชีพอิสระส่วนใหญ่,มีความพึงพอใจต่อการได้รับสวัสดิการแรงงานตามที่กฎหมายกำหนดมากที่สุด มีการได้รับความช่วยเหลือจากสวัสดิการภาครัฐ ด้านอุปโภคบริโภค,มีการได้รับสวัสดิการที่นายจ้างมอบให้ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีการได้รับสวัสดิการแรงงานตามที่กฎหมายกำหนดมากที่สุด มีหลักประกันสังคม จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 94.00 มีความรู้ด้านอาชีพอิสระและความถนัดเพียงพอ, การระบาดของโควิด 19 มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00 มีการได้รับสวัสดิการนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด อยู่ในกลุ่มอาชีพอิสระ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00, มีส่วนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการได้รับสวัสดิการช่วยเหลือผู้มีรายประจำ มีการได้รับค่าจ้างนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00,มีการได้รับความคุ้มครองกรณีผลกระทบจากการฉีดวัคซีนป้องกันของโควิดจากสวัสดิการของภาครัฐ, จำนวนคน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 มีความรู้สึกมั่นคงในอาชีพ จากสวัสดิการของภาครัฐ,จำนวนคน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 53 และเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการตามที่กฎหมายกำหนด มีการได้รับค่าจ้างอย่างต่อเนื่องตามปกติ จำนวนคน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00

กลุ่มคนที่มีอาชีพอิสระมีความคิดเห็นมาก ภาครัฐมีการทดแทนเงินเยียวยาสวัสดิการในช่วงสถานการณ์ดังกล่าวมาก จำนวนคน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 88,มีการประกอบกิจการจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00, เป็นลูกจ้างในสถานประกอบการตามที่กฎหมายกำหนด,มีการได้รับค่าจ้างอย่างต่อเนื่องตามปกติ จำนวนคน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 มีการได้รับเงินเดือนตามปกติที่ลูกจ้างพึงได้รับตามกฎหมาย มีการได้รับความคุ้มครองจากสวัสดิการของภาครัฐ ด้านร่างกาย มีการได้รับความสะดวกสบายและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากสวัสดิการของภาครัฐ มีการได้รับรายได้ที่เกิดจากการสนับสนุนของภาครัฐ จำนวนคน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 53 มีการได้รับความคุ้มครองกรณีผลกระทบจากการฉีดวัคซีนป้องกันของโควิดจากสวัสดิการของภาครัฐ จำนวนคน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 มีการได้รับค่าจ้างนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด มีส่วนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จำนวนคน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 มีการได้รับสวัสดิการนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด จำนวนคน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และมีสิทธิคำปรึกษาพยาบาล จำนวนคน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00

กลุ่มคนที่มีอาชีพอิสระมีความคิดเห็นปานกลาง มีความพึงพอใจต่อการได้รับสวัสดิการ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดปานกลาง มีความพึงพอใจต่อการได้รับความคุ้มครองจากสวัสดิการของภาครัฐ จากนโยบายของภาครัฐสวัสดิการช่วยเหลืออาสาสมัครมีงานทำในช่วงสถานการณ์โควิด, มีความพึงพอใจต่อการได้รับรายได้จากสวัสดิการของภาครัฐ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เคยใช้บริการการรับชุดตรวจโควิด 19 จากสวัสดิการของภาครัฐในแอปกระเป๋าตัง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 76 มีการได้รับเงินเดือนตามปกติที่ถูกจ้างพึงได้รับตามกฎหมาย มีการได้รับความคุ้มครองจากสวัสดิการของภาครัฐ ด้านร่างกาย มีการได้รับรายได้ที่เกิดจากการสนับสนุนของภาครัฐ จำนวนคน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 อยู่ในกลุ่มอาชีพอิสระ มีการประกอบกิจการจำนวนคน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และมีการได้รับสวัสดิการแรงงานตามที่กฎหมายกำหนด จำนวนคน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 06.00

กลุ่มคนที่มีอาชีพอิสระมีความคิดเห็นน้อย ปัจจุบันรายได้ของท่านเพียงพอการดำเนินชีวิตน้อย จำนวนคน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 88 มีสิทธิการรักษาพยาบาล จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 76 มีการได้รับความสะดวกสบายและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากสวัสดิการของภาครัฐ จำนวนคน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 มีการได้รับสวัสดิการช่วยเหลือผู้มีรายประจำ จำนวนคน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 เคยใช้บริการการรับชุดตรวจโควิด 19 จากสวัสดิการของภาครัฐในแอปกระเป๋าตัง จำนวนคน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 มีความรู้ด้านอาชีพอิสระและความถนัดเพียงพอ จำนวนคน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 และมีหลักประกันสังคม จำนวนคน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 06.00

กลุ่มคนที่มีอาชีพอิสระมีความคิดเห็นน้อยที่สุด,มีการได้รับการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง น้อยที่สุด มีการได้รับการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง จำนวนคน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และปัจจุบันรายได้ของท่านเพียงพอต่อการดำเนินชีวิต จำนวนคน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00

วัตถุประสงค์ที่ 2 ปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการจากภาครัฐของอาชีพอิสระ ในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า ปัญหาด้านความต้องการคุ้มครองตามกฎหมาย จำนวน 8 คน ปัญหาอุปสรรคด้านสุขภาพอนามัย จำนวน 6 คน ปัญหาอุปสรรคด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำนวน 2 คน และปัญหาด้านการพัฒนาความรู้การทำงาน จำนวน 1 คน

พบว่า ข้อเสนอแนะของปัญหา อุปสรรค ให้ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิการแรงงานเบื้องต้น แก่แรงงานอาชีพอิสระและอบรมเกี่ยวกับกฎหมายแรงงานเบื้องต้น ๆ จำนวน 8 คน ควรมีการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เข้านโยบายของรัฐ (ประกันสุขภาพ 30 บาท) จัดหรือสนับสนุนให้เข้ากับประกันสังคม มาตรา 40 จัดบริการสุขภาพให้กับแรงงานกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ห่างไกล จำนวน 6 คน

,ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคในช่วงสถานการณ์โควิด 19 จำนวน 2 คน,และสนับสนุนการเรียนรู้
ของแรงงานอาชีพอิสระจำนวน 1 คน

อภิปรายผล

1) ด้านสุขภาพอนามัย

การจัดสวัสดิการของอาชีพอิสระ ปัญหาด้านสุขภาพ จำนวน 6 คน สภาพแวดล้อมในการทำงานไม่เอื้ออำนวยต่อการติดต่อกับหน่วยงานราชการหรือนายจ้าง ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 แรงงานอาชีพอิสระจึงต้องเผชิญกับปัญหา ทางด้านสุขภาพ นอกจากนั้นยังอาจจะต้องทำงานที่ไม่มีความปลอดภัย ไม่มีค่าจ้างและเงินเดือนที่แน่นอนและมีคุณภาพชีวิตไม่ดี ค่าตอบแทนที่มีราคาถูกต่อรายได้ มีงานไม่สม่ำเสมอ ทำให้รายได้ไม่แน่นอนต้องทำงานหนักนอกจากนี้ต้องเสี่ยงกับความไม่ปลอดภัยในการทำงาน เนื่องจากต้องทำงานหลายชั่วโมงติดต่อกัน จึงมีความจำเป็นที่จะมีรายได้เพียงพอสำหรับการดำรงชีพของสมาชิกในครัวเรือน สอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดระบบบริการสุขภาพของแรงงานนอกระบบ ; หาบเร่แผงลอย ชาเล้ง พบว่า ผู้ประกอบอาชีพหาบเร่แผงลอย มักเป็นผู้ที่ขาดความรู้ยากจน และอพยพมาจากชนบท จึงต้องอาศัยบ้านเช่าราคาถูกเป็นที่อาศัย ซึ่งมักจะอยู่ในชุมชนแออัด มีปัญหาความเครียดจากความรู้สึขาดความมั่นคงไม่มีวันหยุดพักผ่อนน้อย และมีปัญหาปวดเมื่อยกล้ามเนื้อหลังไหล่แขนขา เอว เพราะต้องยกของหนักหรือการยืน การนั่งขายของนานๆเหน็บชา ขัดขอก ปวดตึง มีอาการของโรคภูมิแพ้ผื่นคัน ไข้หวัด หรือมีความบกพร่องทางการได้ยินเวลาป่วยส่วนใหญ่จะซื้อยากินเอง เพราะไม่มีเวลาไปโรงพยาบาล ผู้ประกอบอาชีพจึงรู้สึกว่าจะไม่มีความมั่นคงขาดการพัฒนาทั้งทางด้านทักษะอาชีพ การควบคุมมาตรฐานความสะอาดและสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพด้วย อันจะส่งผลกระทบต่อปัญหาทางสังคมอีกด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผศ.ดร.ฉันทนา จันทวงศ์,รศ.ดร.นันทพร ภัทรพุทธ,ดร.วรรณภา ลือกิตินันท์ และดร.กัญจนวลัย นนทแก้ว แพร์รี่ ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการดูแลสุขภาพและความปลอดภัยในการประกอบอาชีพของแรงงานผู้สูงอายุในระบบในชุมชนชายทะเลเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต ผลการศึกษาพบว่า แรงงานผู้สูงอายุที่ค้าขายริมทะเลมีปัจจัยด้านคนทำงานคือภาวะอ้วน มีโรคประจำตัว เป็นโรคความดันโลหิตสูง มีภาวะอ้วนถึงอ้วนมาก ปัญหาการศาสตร์ที่สภาพการทำงานที่สัมผัสกับสิ่งคุกคามทางสุขภาพจากลักษณะงานที่ต้องยืนนาน นั่งนานท่าทางการทำงานไม่ถูกหลักการศาสตร์ ทำงานซ้ำ ๆ เช่น แคะหอยนางรม ทำให้เกิดกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบกล้ามเนื้อและโครงสร้างกระดูก ได้แก่ ปวดเมื่อยหลัง เอว ขาไหล่ แขน มือ นิ้วล็อก

2) ด้านการพัฒนาความรู้การทำงาน

พบว่าแรงงานอาชีพอิสระ จำนวน 1 คน ปัญหากิจกรรมในชุมชนนั้นส่วนใหญ่แล้วในการเข้าร่วมขึ้นอยู่กับความสมัครใจของสมาชิกในชุมชนเพราะการเข้าถึงนั้นต้องมีความพึงพอใจในการรวมกลุ่มกันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จและการร่วมมือกันนั้นจะส่งผลประโยชน์ในส่วนรวม และเพิ่มอาชีพ เพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกในชุมชนซึ่งรายได้ส่วนใหญ่จะไม่เท่ากับการที่มีอาชีพประจำและเงินหมุนเวียนไม่เหมือนกันรายได้ค่าตอบแทนหรือสวัสดิการนั้นมุ่งเน้นกับผู้ด้อยโอกาสในชุมชนและช่วยส่งเสริมรายได้แก่ชุมชนและให้มีเงินหมุนเวียนในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภคพนธ์ ศาลาทอง งานวิจัยเรื่องกลไกสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของการทำงานของแรงงานนอกระบบภาคบริการ กรณีศึกษากลุ่มคนขับรถแท็กซี่ เขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าการพัฒนาความรู้ในการทำงานมีความสำคัญสูงเพราะลักษณะของกลุ่มคนขับรถแท็กซี่ที่มีความหลากหลายและกระจายตัวอยู่ทั้งไป ในเขตกรุงเทพมหานคร ทำให้ยากต่อการเฝ้าระวังติดตาม ดังนั้นควรมีการจัดทำฐานข้อมูลของผู้ประกอบอาชีพแท็กซี่ทั้งนี้เพื่อที่จะได้รับผลประโยชน์จากสวัสดิการที่สหกรณ์แท็กซี่ต่างๆจัดให้ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของคนขับรถแท็กซี่เพื่อให้เกิดความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ควรให้หน่วยงาน กรุงเทพมหานครหรือท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาสวัสดิการและการส่งเสริมทักษะความรู้เพิ่มเติมในการประกอบอาชีพสำหรับคนขับรถแท็กซี่และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดลย์ นงภา และ บรรณเจดศักดิ์ สัมหนักดี งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาสู่อาชีพอิสระของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ในเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจกิจการของกลุ่มอาชีพอิสระ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และพัฒนาการดำเนินธุรกิจ ยุคปัจจุบันทำให้ธุรกิจ สามารถดำรงอยู่ได้ โดยไม่จำเป็นต้องแข่งขันกับเศรษฐกิจภายนอกอย่างใช้ทรัพยากรให้เป็นประโยชน์ ลดต้นทุน และการกระจายรายได้ให้กับประชาชน ทำให้ธุรกิจดำเนินงานตามหลักความพอเพียง มองคู่แข่งกันอย่างเพื่อนร่วมธุรกิจ ซึ่งต้องร่วมมือกันทำธุรกิจอย่างยุติธรรม และสร้างธุรกิจให้มีความเข้มแข็งมั่นคงแสวงหาความรู้มาพัฒนาตนเองและองค์การให้มีความเจริญก้าวหน้า

3) ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ปัญหาของแรงงานอาชีพอิสระ จำนวน 2 คน คือการประสบกับปัญหาความไม่ปลอดภัย ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เป็นผลมาจากการขาดเครื่องมืออุปกรณ์ ป้องกันการไม่คุ้นเคยในการใช้เครื่องมือ อันตรายจากเครื่องจักร อุปกรณ์ท่าทางการทำงาน สภาพแวดล้อมการทำงานที่ไม่เหมาะสม เช่น ฝุ่น ความร้อน แสงสว่าง เสียงหรือสารเคมีฟุ้งกระจาย ชั่วโมงการทำงานยาวและการขาดความรู้ความเข้าใจเรื่อง อาชีวอนามัยเนื่องจากไม่มีนโยบายและ กฎหมายที่เหมาะสมกับกลุ่มแรงงานอาชีพอิสระ สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า กลุ่มอาชีพรับงานไปทำที่บ้าน มีครัวเรือนที่รับงานทำที่บ้าน จำนวน 348,964 ครัวเรือนและเมื่อ สํารวจเป็นรายบุคคลพบผู้รับงานมาทำที่บ้านจำนวน 549,803 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 76 พบว่าผู้รับงานมาทำที่บ้านด้วยตนเองเป็นหญิงมากกว่าผู้ชายทุกประเภท (ร้อยละ 65 ขึ้นไป) ส่วนใหญ่มี ถิ่น ที่อยู่อาศัยในชนบท การรับงานมาทำที่บ้านกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคมากที่สุด ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือกทม. และภาคใต้ วัยที่รับงานไปทำที่บ้าน มากที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 30-39 ปี ส่วนสำหรับการศึกษานั้นส่วนใหญ่ ร้อยละ 81 จบการศึกษามากเกิน ระดับประถมศึกษา และจากการสำรวจพบว่าปัญหาที่สำคัญในอันดับแรกของการรับงานไปทำที่บ้าน ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยจากการทำงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับด้านอาชีวอนามัย และ สิ่งแวดล้อมในการทำงานและสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลลา วัฒนายิ่งเจริญชัย ศศ.ม (สังคคควิหการ พฒนา) ศกขวิหการจกขเรือกร พฒนารูปแบบการป้องกันความเสี่ยงจากการทำงานของแรงงานนอกระบบ กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า แรงงานนอกระบบกลุ่มตัดเย็บ เสื้อผ้า มีความเสี่ยงจากการทำงาน ได้แก่ เคยได้รับอุบัติเหตุ หรือบาดเจ็บจากการทำงาน อาการผื่นคันที่ ผิวหนัง คัด-จุมก เพราะบริเวณที่ทำงานมีฝุ่นละอองหรือควัน และอาการระคายเคืองตาหรือผิวหนัง แสบจุมก การได้รับสัมผัสสารเคมีจากการหายใจ การกิน และทางผิวหนังทำให้ได้รับความไม่ปลอดภัย ต่อร่างกายจากการทำงาน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการจัดสวัสดิการจากภาครัฐเพื่อช่วยเหลืออาชีพอิสระ จากผลกระทบของโควิด 19 ในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต” ผู้วิจัยเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์แนวทางการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

- 1) ควรมีการศึกษาวิจัยแบบเจาะลึกข้อมูลเฉพาะด้านในแต่ละด้านเพื่อให้ได้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยที่ละเอียดยิ่งขึ้น
- 2) ควรมีการศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการจากภาครัฐเพื่อช่วยเหลือกลุ่มอาชีพอิสระ ส่งเสริมพัฒนาสภาพชีวิตของแรงงานกลุ่มอาชีพอิสระให้มีความมั่นคงในอาชีพและได้รับความคุ้มครองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

References

- Chanthawong, C., Pattaraphut, N., Lukitinan W., & Nontakaew F. K.. *Model of health care and occupational safety of informal elderly workers in seaside communities to promote quality of life*. Burapha University
- Yong Phuworawan. (2019), *Department of Medical Sciences Ministry of Public Health*. Retrieved on August 1, 2021, from <https://www3.dmsc.moph.go.th/post-view/1259>

การศึกษาการบริโภคสารสกัดจากกระชายเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ
ในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

The Study of Fingerroot Extract Consumption for Health Care of the Elderly in
Muang District, Phuket

ชนาธิป ประชาบุตร¹ / พรรณวดี ขำจริง²

Chanathip Prachaboot / Panwadee Khumjing

^{1,2} สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Social Studies Program, Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการสกัดสารสกัดจากกระชายเพื่อการดูแลสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุใน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต 2) เพื่อศึกษาการส่งเสริมการบริโภคสมุนไพรพื้นบ้านสารสกัดจากกระชายในการรักษาโรคในกลุ่มผู้สูงอายุใน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน 400 คนเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต นั้นมีประสบการณ์ในการใช้วิธีการสกัดด้วยการต้มจำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10จากผู้ตอบแบบสอบถาม 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00และส่วนใหญ่ผู้สูงอายุค่อนข้างจะมีความชำนาญในการใช้วิธีการสกัดด้วยการต้มเพราะส่วนใหญ่พบว่ามักจะใช้วิธีนี้เป็นบางครั้ง จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 2) แนวทางการส่งเสริมการใช้สารสกัดจากกระชายหรือสมุนไพรอื่น ๆ นั้นในปัจจุบันมีการยอมรับเป็นวงกว้างเพราะบริโภคง่ายและสะดวกแก่วิถีชีวิตในยุคปัจจุบันที่มีการเร่งรีบตลอดเวลา

คำสำคัญ: การสกัด, การบริโภค, กระชาย

Abstract

The purpose of this research was to study the extraction method of Kaempferia extract for health care. and to study the consumption of indigenous herbs of finger root extract to treat diseases of the elderly in Muang District Phuket Province. The sample was selected from 400 elderly in Mang district, Phuket. The research instrument used in the study was a checklist. The statistics were used for data analysis using frequency and percentage. The findings of this research were found that 1) There were 168 elderly in Muang district, Phuket had the experience of boiling extract method accounted for 43.10 percent from 400 people who answered the questionnaires at the percentage of 100. 271 elderly had been expertized at boiling extract method because they sometimes made it which accounted for 52.10 percent. 2) Nowadays, supporting ways to use fingerroot or other herbal extracts have been widely accepted because of easy consumption and convenient ways at the present lives which in hurry all the time.

Keywords: extract, consumption, Fingerroot (Chinese's Ginger)

บทนำ

สถานการณ์โลกปัจจุบันนี้ทุกประเทศในโลกมีปัญหาเดียวกันคือการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า (โควิด-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อร่างกายของมนุษย์จะทำให้มีอาการไข้ขึ้นสูง เจ็บคอ ลิ้นไม่รับรสและในบางรายอาจถึงขั้นเสียชีวิตก็ได้หากเชื้อไวรัสนั้นลงสู่ปอดของมนุษย์ในปัจจุบันโลกเผชิญหน้ากับโควิดมาประมาณ 2 ปีซึ่งทำให้หลายประเทศมีการผลิตวัคซีนวัคซีนต้านโควิด-19 มาให้ประชาชนทั่วโลกซึ่งวัคซีนที่ผลิตออกมานั้นมีประสิทธิภาพที่แตกต่างกันออกไป (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. 2564) ผู้ติดเชื้อโคโรน่าไวรัส (โควิด-19) นั้นในปัจจุบันยังคงมีแนวโน้มที่สูงขึ้นที่เรื่อยๆเพราะตัวไวรัสมีการพัฒนาตัวเองไปขึ้นในผู้ป่วยบางรายนั้น (โรงพยาบาลเพชรเวช. 2564) อาจจะแสดงอาการชัดเจนในบางเคสนั้นอาจจะไปแสดงอาการจึงจำเป็นต้องไปตรวจด้วยวิธีเก็บตัวอย่างเชื้อบริเวณลำคอและโพรงจมูกจึงจะทราบผลการตรวจ

ในประเทศไทยนั้นมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งพืช สัตว์ และแร่ธาตุธรรมชาติมากมายที่อยู่ในดินด้วยเหตุผลนี้สมุนไพรพื้นบ้านจึงถูกนำมาใช้ในการรักษาและการดูแลสุขภาพของประชาชนคนท้องถิ่นซึ่งสมุนไพร (เพ็ญญา ทิพย์สุราษฎร์. 2559:6) แต่ละชนิดจะมีความแตกต่างกัน

ออกไปขึ้นอยู่กับหลายๆปัจจัยคือ สภาพอากาศ ดิน น้ำ และแร่ธาตุต่างในดิน ผลพวงเหล่านี้จึงทำให้สมุนไพรพื้นบ้านนั้นมีความหลากหลายในด้านสรรพคุณของการรักษาโรคต่างๆ เช่น ตะไคร้ใช้รักษาอาการหวัด ไอ ไข้และปวดศีรษะได้เป็นอย่างดี กระชายต่อต้านการอักเสบ บำรุงตับ รักษาโรคกระเพาะ ไบเมกรุดมีสารต่อต้านอนุมูลอิสระสูง ช่วยผ่อนคลายความเครียด บำรุงหัวใจ เป็นต้น (สุภาพรณี สาขาชาติ. 2558:17) ด้วยความหลากหลายของสรรพคุณทางยาของสมุนไพรพื้นบ้านนั้นจึงทำให้สมุนไพรพื้นบ้านเป็นที่นิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบันซึ่งผู้คนหันมาใส่ใจดูแลสุขภาพมากขึ้นทั้งนี้อุตสาหกรรมยังเพิ่มการผลิตสินค้าที่ใช้ส่วนผสมจากสมุนไพรหรือสารสกัดจากสมุนไพรต่างมาใช้เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่มีความอยากได้เพิ่มขึ้นในปัจจุบัน

จากผลกระทบของสถานการณ์ โควิด-19 ประชาชนจึงให้ความสำคัญและเล็งเห็นถึงสรรพคุณทางยาของสมุนไพรพื้นบ้านจึงเริ่มหันมาใช้สมุนไพรพื้นบ้านที่มีอยู่ในประเทศมาบริโภคมากขึ้นจึงทำให้สมุนไพรเป็นที่ต้องการมาก เช่น ฟ้ายางลายโจร กระชาย ขิง กระเทียม (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข2564) ซึ่งผู้บริโภคที่เล็งเห็นถึงสรรพคุณในการต้านโควิด-19 (โควิด-19) ผู้บริโภคจึงหันมาบริโภคสมุนไพรพื้นบ้านพร้อมกับควบคู่การฉีดวัคซีน

จากสถานการณ์ข้างต้นนั้นพบว่าสมุนไพรหลายตัวที่ถูกใช้ในการรักษาการติดเชื้อโควิด-19 (โควิด-19) อาทิเช่น กระชาย ช่วยในการยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อไวรัสโควิด-19 (โควิด-19) ด้วยความหลากหลายของสรรพคุณทางยาในการรักษาการติดเชื้อนั้นผู้บริโภคจึงหันมาบริโภคสมุนไพรพื้นบ้านมากขึ้นและทำให้ราคาผลิตภัณฑ์ที่มาจากสมุนไพรนั้นเพิ่มสูงขึ้นรวมไปถึงมีการทดลองโดยใช้สารสกัดกระชายขาวในหลอดทดลองจึงพบว่ามีฤทธิ์ต้านเชื้อไวรัส

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการสกัดกระชายเพื่อการดูแลสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาการบริโภคสารสกัดจากกระชายในการรักษาโรคในกลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ กลุ่มผู้สูงอายุ ที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 19,178 คน ประกอบไปด้วย 8 ตำบล คือ ตำบลกะรน ตำบลวิชิต ตำบลฉลอง ตำบลรัษฎา ตำบลตลาดเหนือ ตำบลเกาะแก้ว ตำบลราไวย์และตำบลตลาดใหญ่ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ ทาโร่ ยามาเน่ และได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเป็นแบบสอบถาม(Checklist) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ตำบลที่อยู่อาศัย ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริโภคสารสกัดจากกระชายเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 53 ข้อ ได้กำหนดมาตรฐานการบริโภคสารสกัดจากกระชายเพื่อการดูแลสุขภาพ ซึ่งประกอบไปด้วย การสกัด กระชาย การดูแลสุขภาพ การบริโภค การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามบนเว็บไซต์ Google Form และส่งให้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้คือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

1) เพื่อศึกษาการบริโภคสารสกัดจากกระชายเพื่อการดูแลสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า

วิธีการ	ความถี่(คน)	ร้อยละ
ใช้วิธีการดื่มสมุนไพร	271	52.10
ใช้กรรมวิธีการกินสด	193	37.10
ใช้กรรมวิธีการสกัด	190	36.50
เชิงกล		

จากตาราง สรุปได้ว่าผู้สูงอายุ ใช้วิธีการดื่มสมุนไพรจำนวน 271 คน จากจำนวน 400 คนคิดเป็นร้อยละ 52.10 รองลงมาคือผู้ใช้กรรมวิธีการกินสด จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10 และผู้ใช้กรรมวิธีการสกัดเชิงกลจำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50

2) เพื่อศึกษาการบริโภคสารสกัดจากกระชายในการรักษาโรคในกลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า มีการส่งเสริมการใช้สารสกัดสมุนไพรเพื่อให้สะดวกแก่การบริโภคมากขึ้นในทุกๆวัยและทุกคนที่สนใจที่จะบริโภคสมุนไพร โดยที่ไม่อยากลิ้มรสความขมหรือกลิ่นของสมุนไพรโดยตรง รวมไปถึงผู้ผลิตต้องเจาะตลาดฐานลูกค้าใหม่ให้มากขึ้นเพื่อกระจายสินค้าของตัวเองและเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่ต้องการใช้สมุนไพร

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้สามารถ มาอภิปรายผลได้ดังนี้

1) เพื่อศึกษาวิธีการสกัดสารสกัดจากกระชายเพื่อการดูแลสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ในสภาพปัญหาปัจจุบันนี้ผู้สูงอายุหลายคนมีปัญหาสุขภาพและต้องการบริโภคสมุนไพรเพื่อบำรุงสุขภาพและรักษาโรคในร่างกายของตนเองซึ่งสอดคล้องกับ พิชญาวรรณ ศรีมงคล, จุติพร เพชรภักดี, บังอร ศรีพานิชกุลชัย และคัทลียา เมฆจรีสกุล (2559) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนำส่งอนุภาคนี้โอโซมของสารสกัดกระชายดำที่มีฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา และฤทธิ์ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย กระชายดำมีสารสำคัญกลุ่มเมทอกซิฟลาโวนที่พบได้ในปริมาณสูงและออกฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาแต่สารบางกลุ่มดังกล่าวมีคุณสมบัติไม่ชอบน้ำและดูดซึมผ่านทางผิวหนังได้น้อยด้วยสรรพคุณของกระชายดำนี้เองจึงทำให้มีการนำกระชายดำนั้นมาใช้ในการดูแลสุขภาพมากขึ้น

2) เพื่อศึกษาการบริโภคสารสกัดจากกระชายในการรักษาโรคในกลุ่มผู้สูงอายุใน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต พบว่า ในจังหวัดภูเก็ตนี้ผู้สูงอายุหรือประชาชนที่ไม่ใช่ผู้สูงอายุนั้นเริ่มมีการหันมาบริโภคสมุนไพรที่มีการสกัดด้วยกระบวนการหรือกรรมวิธีต่างๆที่ง่ายแก่ การบริโภคมากขึ้นเพราะส่วนใหญ่จะเล็งเห็นถึงสรรพคุณและการบริโภคที่สะดวกมากขึ้นเนื่องจากไม่ต้องไปเก็บหรือปลูกเองตามบ้านของตนแต่จะพบเจอสมุนไพรที่ผ่านกระบวนการทำให้บริโภคง่ายขึ้นตามร้านสะดวกซื้อมากมายเพื่อให้ง่ายต่อการบริโภคของผู้ที่สนใจจะบริโภคสมุนไพรซึ่งสอดคล้องกับ เสริมสกุล พงการุณ.(2549) ที่ได้ศึกษาวิธีการผลิตและจำหน่ายกระชายดำของเกษตรกร จังหวัดเลย พิชญะ โลกและเพชรบูรณ์ วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและจำหน่ายกระชายดำของเกษตรกร ตลอดจนประเมินความเป็นไปได้ในการผลิตเชิงพาณิชย์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่มีความประสงค์จะใช้กระชายเพื่อการดูแลสุขภาพมากขึ้นในปัจจุบันนี้ผู้คนหันมาสนใจในสุขภาพมากขึ้นแต่สมุนไพรบางชนิดถ้าหากบริโภคโดยตรงจะทำให้มีรสที่ขม หรือ เปรี้ยวขึ้นอยู่กับสมุนไพรแต่ละชนิด

ด้วยเหตุนี้เองจึงมีการนำสมุนไพรเหล่านี้มาผ่านกระบวนการกรรมวิธีต่างๆเพื่อให้ง่ายต่อการบริโภคมากขึ้นและรวมไปถึงการส่งเสริมในการใช้สมุนไพรพื้นบ้านอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตเท่านั้น ผลการศึกษาจึงมีขอบเขตจำกัดดังนั้นจึงควรมีการศึกษาในเรื่องนี้ออกอาณาเขตที่กว้างขึ้น เช่น ระดับประเทศหรือระดับภูมิภาค
2. เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาการบริโภคสารสกัดจากกระชายเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เพียงอย่างเดียว ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ผู้สูงอายุด้วยเพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่มีหลากหลายรูปแบบ
3. ควรมีการศึกษาปัญหาด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้ผู้คนหรือประชาชนหันมาบริโภคสมุนไพรที่ผ่านการสกัดมาแล้ว

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต.(2564)รายงานการณ์ไวรัสโคโรนา(โควิด-19).สืบค้น 22 กรกฎาคม 2564,จาก <https://www.dmh.go.th/>
- พิชญาวรรณ ศรีมงคล., จุติพร เพชรภักดี., บังอร ศรีพานิชกุลชัย,& คัทลียา เมฆจรีสกุล. (2559). การพัฒนาระบบนำส่งอนุภาคนิโอโซมของสารสกัดกระชายดำ
- เพ็ญญา ทิพย์สุราษฎร์. 2559. การศึกษาพืชสมุนไพรท้องถิ่นและภูมิปัญญาด้านการใช้พืชสมุนไพร. Study of Local Herbal Plants and Folk Wisdom for Wage : Case Study Kaeng Krung National Park, Suratthani Province, หน้า 6
- สุภาภรณ์ สาขาติ. (2558).วิจัยและพัฒนาพืชสมุนไพรและเครื่องเทศที่มีศักยภาพ. Research and development of medicinal plants and spices potential, หน้า 8
- เสริมสกุล พจการุณ.2549. ความเป็นไปได้ในการผลิตกระชายดำเชิงพาณิชย์ Possibility for Krachai-Dam (Kaempferia parviflora Wall ex Baker) Commercial Production, หน้า 72

การศึกษาพื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

Study of Ban Mai Khao Swampy Wetland, Mai Khao Sub-district, Thalang District, Phuket Province

ศิริพร เพ็ชรมาก¹ / พรรณวดี ขำจริง²

Siriporn Pechmak / Panwadee Khumjing

¹⁻² สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Social Studies, Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาพื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว ศึกษาการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว เป็นการวิจัยศึกษาเอกสาร ข้อมูลเนื้อหา และถ่ายภาพพื้นที่ศึกษา คือ พรุบ้าน ไม้ขาว ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า พื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว ประกอบด้วย พรุทั้งหมด 7 แห่ง ได้แก่ พรุทุ่งเตียน พรุไม้ขาว พรุจูด พรุยาว พรุแหลมหยุด พรุจิก และพรุเจ๊ะสัน พื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาวส่วนใหญ่มีน้ำขังเป็นหนอง มีพันธุ์พืช ต้นไม้ ต้นมะพร้าว ดอกบัว พุ่มหญ้าและกก ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก และบางส่วนมีถนนเส้นเล็ก ๆ รอบพรุ พื้นที่รอบนอกพรุได้มีการสร้างบ้านเรือน โรงแรม และจับจองที่ดินทำกิน ด้านการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว ใช้เป็นแหล่งน้ำในระบบประปา หมู่บ้านไม้ขาว เป็นแหล่งท่องเที่ยวนันทนาการ และบำบัดน้ำเสียจากชุมชน จากแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต พรุบ้านไม้ขาวจัดเป็นที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ: การศึกษา, พื้นที่ชุ่มน้ำ, พรุบ้านไม้ขาว

Abstract

The objectives of research study were to study Ban Mai Khao swampy wetland and to study about taking advantages in Ban Mai Khao swampy wetland areas, Ban Mai Khao sub-district, Thalang district, Phuket province. The results revealed that the wetland in Ban Mai Khao swamp. The consists of 7 swamps are Thungtian swamp, Maikhao swamp, Jood swamp, Yao swamp, Laemyud swamp, Jik swamp, and Chesan swamp. Most Ban Mai Khao swamps have had swampy water. There are several plants, trees, coconut trees, lotuses, bushy grass and reeds. Some swampy areas have small lanes around them. Outer areas have had houses and also hotel constructions and occupied arable land. Moreover, they also used for water supplying of Ban Mai Khao village, tourist attractions, leisure and waste water treatment from the communities. According to taking advantages of land, Ban Mai Khao swamp wetland is going to be outdoor areas for leisure and environmental quality reservation in the future.

Keywords: study, wetland, Ban Mai Khao Swamp

บทนำ

ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาแรมซาร์เป็นลำดับที่ 110 ซึ่งพันธกรณีของอนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้ วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2541 โดยมีพื้นที่ชุ่มน้ำควนจีเสียน ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) แห่งแรกของประเทศไทยเป็นลำดับที่ 948 ในทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศของอนุสัญญาแรมซาร์ ปัจจุบันพื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศไทยได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศหรือแรมซาร์ไซต์ (Ramsar Site) 14 แห่ง (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2552) พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติไทย จำนวน 69 แห่ง พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติของไทย 47 แห่ง (นักสิทธิ์ สังข์จันทร์, 2559)

จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นหมู่เกาะ วางตัวในแนวจากทิศเหนือไปทิศใต้พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 เป็นภูเขา มียอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขาไม้เท้าสิบสอง สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 529 เมตรและประมาณร้อยละ 30 เป็นพื้นที่ราบอยู่ตอนกลางและตะวันออกของเกาะ พื้นที่ชายฝั่งด้านตะวันออกเป็นดินเลนและป่าชายเลน ส่วนชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกเป็นภูเขา หาดทรายที่สวยงาม

(กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภูเก็ต, 2559) และพรุบ้านไม้ขาว ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 3 และ 4 ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต มีเนื้อที่ประมาณ 605 ไร่ (มันทนา นวลเจริญ, 2552) เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติของประเทศไทย จากการจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำในทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศไทย (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2545)

ป่าพรุเป็นแหล่งอาหาร สมุนไพร แหล่งไม้ใช้สอย และแหล่งประมงพื้นบ้าน เป็นแหล่งน้ำใช้ในการเกษตร เช่น การทำสวน ทำนา ของชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีความสำคัญทางนิเวศวิทยา เช่น เป็นกำแพงกันคลื่นจากทะเลอย่างดี โดยเฉพาะในช่วงที่เกิดสึนามิ เมื่อเดือนธันวาคม 2547 ช่วยควบคุมน้ำท่วมและภัยพิบัติ ควบคุมภูมิอากาศ และช่วยให้ดินอุดมสมบูรณ์ เป็นการรักษาสมดุลการหมุนเวียนสารอาหาร แหล่งสะสมคาร์บอน การหมุนเวียนวัฏจักรของน้ำ จึงทำให้เป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์ป่า นกประจำถิ่น นกอพยพและเป็นแหล่งรวมความหลากหลายทางชีวภาพ (มันทนา นวลเจริญ, 2552) และปัจจุบันพื้นที่ชุ่มน้ำต่าง ๆ ของโลก รวมทั้งประเทศไทย กำลังตกอยู่ในภาวะถูกคุกคามและเสื่อมโทรมลงอย่างมาก เนื่องจากการบุกรุกพื้นที่เพื่อเข้าไปใช้ประโยชน์และมีกิจกรรมการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ โดยไม่ได้คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ตามธรรมชาติเดิม ขาดความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในพื้นที่การวางแผนการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่เหมาะสมกับพื้นที่ ทำให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมากเกินไป สกัดกั้นภาพ ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติบางอย่างเสื่อมโทรม หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงจนไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้เช่นเดิม

พรุ คือ บริเวณที่เป็นกลุ่มชุ่มชื้น มีน้ำแช่ขังมาก มีซากผุพังของต้นไม้และพันธุ์พืชทับถมมากหรือน้อย เวลาเหยียบย่ำจะยุบตัวและมีความรู้สึกหยุ่น ๆ เป็นพื้นที่ที่เป็นแหล่งอาหาร และเป็นแหล่งน้ำในการใช้ประโยชน์ของคนในชุมชน แต่ปัจจุบันพรุในจังหวัดภูเก็ตลดเหลือน้อยลงทุกปี เนื่องจากถูกแปรเปลี่ยนสภาพจนไม่คงเหลือความเป็นพรุธรรมชาติ เพราะขาดองค์ความรู้เรื่องคุณค่าและความสำคัญของพรุในการใช้ประโยชน์อย่างรู้คุณค่า เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงการในพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรศึกษาวิจัย เรื่องพื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต เพื่อนำเสนอคุณค่าการใช้ประโยชน์และความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้และการจัดสรร การใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

พ.ศ. 2537 พื้นที่ส่วนหนึ่งถูกขุดลอกเป็นหนองน้ำขนาด 70 x 1200 เมตร เป็นหนองน้ำ รอบนอกติดต่อกับโรงแรม มีต้นไม้ พุ่มไม้ขึ้นตามข้างหนองน้ำและพรุ

1.2 พรุไม้ขาว หรือเรียกว่าพรุหลังวัดไม้ขาว ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลไม้ขาว มีขนาด 41 ไร่ เป็นพรุที่มีสภาพค่อนข้างดีเพราะได้รับการดูแลจากวัดไม้ขาว แต่ก็มิขนาดลดลงมาก อยู่ติดกับพรุจุดและหลายชมเลจูดรับส่งนักท่องเที่ยวไปยังจุดชมวิวเครื่องบินหาดไม้ขาว มีน้ำท่วมขังตลอดทั้งปี มีหนองน้ำธรรมชาติ มีผักตบชวาเป็นจำนวนมาก มีสวนมะพร้าว ป่าพรุและทุ่งหญ้า มีซากของอุทกสีมาหรือโบสถ์ในน้ำ แต่มีปัญหาการรั่วซึมของน้ำทะเลทำให้ต้นไม้ตายไปบางส่วน

1.3 พรุจุด ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลไม้ขาว พรุจุดอยู่หลังโรงเรียนบ้านไม้ขาว มีขนาด 157 ไร่ อยู่ติดกับพรุไม้ขาวโดยมีถนนกัน ตั้งอยู่หลังหลายชมเลจูดรับส่งนักท่องเที่ยวไปยังจุดชมวิวเครื่องบินหาดไม้ขาว และมีสถานภาพนักใจเจ้าอาวาสรูปเก่าวัดไม้ขาว สภาพพรุบางส่วนค่อนข้างดี มีหนองน้ำผักตบชวาและต้นมะพร้าวรอบหนองน้ำ มีการขุดคันดินบางส่วน

1.4 พรุขาว ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลไม้ขาว แต่เดิมมีเนื้อที่ 41 ไร่ เศษ แต่เนื่องจากได้มีการขุดลอกพรุเพื่อเป็นอ่างเก็บน้ำเพื่อทำประปาหมู่บ้านไม้ขาว จึงทำให้ปัจจุบันพรุขาวมีเนื้อที่ 52 ไร่ มีลักษณะคล้ายรูปตัวแอล มีดอกบัวขึ้นเป็นหย่อม ๆ รอบ ๆ พรุมีต้นไม้ พุ่มไม้ขึ้นบางส่วน

1.5 พรุแหลมหยุด ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลไม้ขาว พรุแหลมหยุดเป็นพรุผืนเล็ก ๆ ประมาณ 30 ไร่ ปัจจุบันเหลือเพียงประมาณ 10 ไร่ อยู่ติดกับพรุขาวโดยมีถนนกัน เป็นพรุที่แห้ง มีเสม็ดขึ้น มีดงหญ้าและสวนยูคาลิปตัส ในช่วงหน้าฝนจะมีน้ำท่วมขังเป็นหนอง

1.6 พรุจิก ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 - หมู่ที่ 4 ตำบลไม้ขาว มีเนื้อที่ 77 ไร่ 2 งาน 71 9/10 ตารางวา ได้รับการจดทะเบียนเป็นหนังสือสำคัญที่หลวง เลขที่ 72588 ที่ดินเลขที่ 3 ระวัง 14 น 4 ฎ, 14 น 5 ฎ เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2529 เป็นพรุที่มีสภาพค่อนข้างดี มีหนองน้ำขนาดใหญ่ น้ำท่วมขัง มีความหลากหลายของพรรณพืช มีดอกบัวเป็นหย่อม ๆ มีกก และพุ่มหญ้า

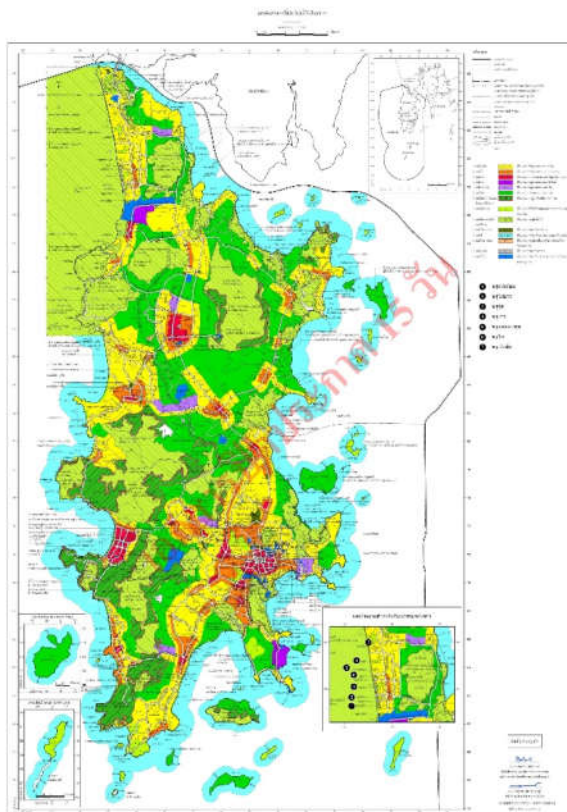
1.7 พรุเจ๊ะสัน ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลไม้ขาว มีเนื้อที่ 204 ไร่ 36 ตารางวา ได้รับการจดทะเบียนเป็นหนังสือสำคัญที่หลวง เลขที่ ภก 0001 ที่ดินเลขที่ 16 ระวัง 15 น 5 ฎ , 15 น 4 ฎ เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2536 เป็นพรุขนาดใหญ่ มีเกาะกลางพรุ มีพรุผืนไม้ กก หญ้า มีถนนลาดยางล้อมรอบบริเวณพรุ

2. การศึกษาการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต สามารถสรุปการใช้ประโยชน์ได้ทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้

2.1 เป็นแหล่งน้ำใช้ในระบบประปาหมู่บ้านไม้ขาว พื้นที่พรุเป็นแหล่งน้ำผิวดินที่สามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้โดยตรงทั้งในครัวเรือน และการเกษตร เพราะสามารถสูบน้ำมาใช้ประโยชน์ได้ง่าย มีการขุดลอกพรุทุ่งเดียนและพรุเจ๊ะสันเป็นสระน้ำ ขุดลอกพรุยาวให้กลายเป็นอ่างเก็บน้ำเพื่อในระบบประปาหมู่บ้านไม้ขาว

2.2 เป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีถนนล้อมรอบพรุ เป็นที่ออกกำลังกาย ปั่นจักรยาน และพักผ่อนหย่อนใจ เช่น พรุเจ๊ะสัน และพรุจิก ทั้งเป็นทิวทัศน์ที่สวยงามให้แก่โรงแรมชื่อดังหลายแห่งที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับพรุบ้านไม้ขาว

2.3 บำบัดน้ำเสียจากชุมชน มีการปล่อยน้ำเสียจากชุมชน โดยเฉพาะการปล่อยน้ำเสียจากฟาร์มอนุบาลลูกกุ้งลงสู่พรุ เนื่องจากป่าพรุมีประสิทธิภาพสูงในการบำบัดน้ำเสีย และสามารถรองรับน้ำเสียที่มีความเข้มข้นและความเค็มสูงได้ดี

แผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต : กรณีศึกษาพื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว
ที่มา : แผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต ดัดแปลงจาก https://www.phuket.chalong.go.th/files/com_networknews/2019-04_ecec03c1b60ebcf.pdf (ธันวาคม, 2564)

จากภาพแผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตพรุบ้านไม้ขาวจัดเป็นที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

อภิปรายผล

1. พื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว ตั้งอยู่ใน หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 4 ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือและทางตะวันตกของเกาะภูเก็ต ทิศเหนือติดต่อกับหมู่ที่ 5 ตำบลไม้ขาว ทิศตะวันออกติดต่อกับ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 7 ตำบลไม้ขาว ทิศตะวันตกติดต่อกับทะเลอันดามัน และทิศใต้ติดต่อกับหมู่ที่ 6 ตำบลไม้ขาว มีเนื้อที่ประมาณ 605 ไร่ พรุบ้านไม้ขาวได้ถูก ตัดขาดออกจากกันเป็นหย่อม ๆ 10 แห่ง ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ ทั้งการก่อสร้าง การพัฒนา หรือการจับจองพื้นที่เพื่อทำมาหากิน มีพรุทั้งหมด 10 แห่ง แต่เนื่องจากพรุเปิดน้ำ และพรุทับเคยสิ้นสภาพจากการสร้างสนามบินนานาชาติภูเก็ต พรุยารัตน์ที่แห้งไม่มีน้ำขัง ปัจจุบันจึงเหลือพรุเพียง 7 แห่ง ดังนี้ พรุทุ่งเตียน พรุไม้ขาว พรุจูด พรุยาว พรุแหลมหยุด พรุจิก และพรุเจ๊ะสัน พรุส่วนใหญ่มีน้ำขังเป็นหนอง มีพันธุ์พืช ต้นไม้ เสม็ดขาว ยูคาลิปตัส ต้นมะพร้าว ดอกบัว พุ่มหญ้าและกก ขึ้นอยู่เป็นส่วนใหญ่ และบางส่วนมีถนนเส้นเล็ก ๆ รอบพรุ พื้นที่รอบนอกพรุไม่ได้มีการสร้างบ้านเรือน โรงแรม และจับจองที่ดินทำกิน จากการอภิปรายวัตถุประสงค์ข้อแรก มีความสอดคล้องกับเอกสาร สารานุกรมความหลากหลายทางชีวภาพ ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต มัชฌานา นวลเจริญ (2552) ผลการศึกษาพบว่า ตำบลไม้ขาว มีป่าพรุ 605 ไร่ พรุไม้ขาวประกอบด้วยพรุผืนเล็ก ๆ จำนวน 10 พรุ ในหมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 4 ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งอยู่ตอนเหนือและทางตะวันตกของเกาะภูเก็ต มีพรุทั้งหมด 10 แห่ง ดังนี้ พรุเปิดน้ำ พรุทับเคย พรุยารัตน์ พรุทุ่งเตียน พรุหลังวัดไม้ขาว พรุจูด พรุแหลมหยุด พรุยาว พรุจิก พรุเจ๊ะสัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา วงศ์ชนะบุรณ์และคณะ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการใช้พรุเพื่อจัดการทรัพยากรน้ำ จังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า พรุบ้านไม้ขาวเดิมเป็นพรุผืนใหญ่ ปัจจุบันพื้นที่ถูกตัดขาดออกจากกันเนื่องจากการก่อสร้าง การพัฒนาและการบุกรุกที่ดิน ปัจจุบันพรุบ้านไม้ขาวที่ยังคงสภาพอยู่เป็นพรุผืนเล็ก ๆ 7 แห่ง ดังนี้ พรุทุ่งเตียน พรุหลังวัดไม้ขาว พรุจูด พรุแหลมหยุด พรุยาว พรุจิก พรุเจ๊ะสัน พรุที่ไม่มีสภาพของพรุหลงเหลืออยู่แล้ว ได้แก่ พรุเปิดน้ำ พรุทับเคย พรุยารัตน์ พรุที่ถูกเปลี่ยนแปลงสภาพเป็นสระน้ำ ได้แก่ พรุทุ่งเตียน พรุยาว พรุเจ๊ะสัน และพรุที่ยังคงสภาพความเป็นพรุอยู่ได้แก่ พรุหลังวัดไม้ขาว พรุจูด พรุแหลมหยุด พรุจิก และสอดคล้องกับเอกสารของ สำนักงานนโยบายและแผน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2545) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่
ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว ผลการศึกษาพบว่า สภาพทั่วไปของพรุทั้ง 10 มีดังนี้

1.1 พรุเปิดน้ำ พรุทับเคย พรุยายรัตน์ ปัจจุบันพรุทั้งสามไม่มีสภาพของพรุหลงเหลืออยู่ เดิม
เป็นพรุที่มีน้ำขัง ต่อมาพรุเปิดน้ำและพรุทับเคยถูกทำลายเนื่องจากการสร้างสนามบิน ส่วนพรุยายรัตน์
เงินและแห้ง มีไม้เหลือไม่มากเข้าใจว่าเกิดจากการบุกรุกแล้วม ปัจจุบันมีชาวบ้านอยู่ในบริเวณนี้และมี
ฟาร์มเพาะกุ้ง

1.2 พรุทุ่งเตียน พื้นที่ส่วนใหญ่ถูกขุดลอกเป็นสระน้ำ มีขนาด 70 x 120 x 3.5 ลูกบาศก์เมตร
ความจุ 34,275 ลูกบาศก์เมตร ท่อสร้างเสร็จเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2533 โดยสำนักงานเร่งรัดพัฒนา
ชนบท ขุดลอกหนองน้ำเพื่อให้ประชาชนใช้เป็นสาธารณประโยชน์เพื่อการเกษตร มีหย่อมของพรุ
ไม้พรุหลงเหลืออยู่ด้านข้างของหนองน้ำ ค่อนข้างแห้งอยู่ประมาณ 4-5 ไร่ ลักษณะป่าพรุที่บางส่วนมี
พุ่มไม้และทุ่งหญ้า ด้านหน้าติดชายทะเลมีสวนมะพร้าวและสันทราย

1.3 พรุหลังวัดไม้ขาว พรุสภาพค่อนข้างดีแต่ลดขนาดลงมากมีน้ำท่วมขังตลอด มีขนาด 30-
40 ไร่ มีหนองน้ำธรรมชาติ ป่าพรุและทุ่งหญ้าบางส่วน มีบริเวณหลงเหลือคือซากของอุทกสิมา(โบสถ์
ในน้ำ) ทางวัด ไม้ขาวก็พยายามดูแลพรุผืนนี้ไว้ ในบริเวณใกล้เคียงมีฟาร์มเพาะฟักลูกกุ้งเป็นจำนวนมาก
และมีการปล่อยน้ำทะเลหรือมีการรั่วไหลน้ำทะเลทำให้ดินไม้ในพรุตายในบางส่วน

1.4 พรุจูด เป็นพรุที่อยู่หลังโรงเรียนบ้านไม้ขาว มีพื้นที่ประมาณ 157 ไร่ สำนักงานเร่งรัด
พัฒนาชนบท ได้ดำเนินการขุดสระน้ำด้านหลังโรงเรียน ขนาด 60 x 20 x 4.5 ลูกบาศก์เมตร ความจุ
5,400 ลูกบาศก์เมตร สภาพป่าพรุบางส่วนอยู่สภาพค่อนข้างดี มีหนองน้ำธรรมชาติ จูด กก มีผู้ถือครอง
บางรายอยู่รอบพรุจูด สภาพป่าที่ดีมีประมาณ 70 ไร่

1.5 พรุยาว เดิมเป็นพรุมีเนื้อที่ประมาณ 41 ไร่เศษ ปัจจุบันได้ถูกขุดลอกเปลี่ยนสภาพพรุเป็น
อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ โดยจะจัดทำเป็นประปาหมู่บ้าน ปัจจุบันยังไม่มีการใช้ประโยชน์และโรงประปา
ก็ยังไม่ได้ดำเนินการ มีพืชจากพรุหลงเหลืออยู่บ้าง แต่ไม่มีสภาพเป็นป่าพรุ

1.6 พรุแหลมหยุด เป็นพรุผืนเล็ก ๆ ประมาณ 10 ไร่ อยู่ติดกับสระน้ำพรุยาวที่ขุดเพื่อทำ
โครงการน้ำประปา โดยมีถนนกั้นระหว่างพรุยาวเป็นพรุแหลมหยุด เป็นพรุที่แห้ง มีดินเสม็ดขึ้น หน้า
ฝนมีน้ำขังเป็นหนอง มีสวนยูคาลิปตัสอยู่รอบ เดิมมีพื้นที่มากกว่า 40-50 ไร่ ปัจจุบันเหลือประมาณ 10
ไร่

1.7 พรุจิก เป็นพรุที่มีสภาพค่อนข้างดี ขนาดประมาณ 77 ไร่ มีหนองน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งมีน้ำ
ท่วมขัง มีหญ้าสูงและพืชน้ำหลายชนิด มีความหลากหลายของพรรณพืชและพันธุ์สัตว์ ตำบลมีโครงการ

เรื่อง การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการบริการระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำ ผลการศึกษาพบว่ามูลค่าจากการใช้ประโยชน์โดยตรง คือการที่ประชาชนในฐานะผู้บริโภคได้รับประโยชน์โดยตรงจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้สวนสาธารณะเพื่อการพักผ่อนท่องเที่ยว การเข้าชมอุทยานแห่งชาติ การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค เป็นต้น สอดคล้องกับเอกสาร กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภูเก็ต (2559) ได้ทำการศึกษา เรื่อง บรรยายสรุปข้อมูลจังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่าแหล่งน้ำผิวดินจากพื้นที่ชุ่มน้ำใหญ่จะกระจายตัวอยู่เขตอำเภอถลาง ได้แก่ พรุทุ่งเตียน พรุไม้ขาว พรุจูด พรุยาว พรุแหลมหยุด พรุจิก และพรุเจ๊ะสัน และสอดคล้องกับเอกสารงานวิจัยของ สายธาร ทองพร้อม (2557) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพป่าพรุพื้นที่ชุ่มน้ำตามธรรมชาติในการบำบัดน้ำเสียชุมชนบ้านไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า ระบบพื้นที่ชุ่มน้ำป่าพรุทุ่งเตียน มีประสิทธิภาพสูงในการบำบัดน้ำเสียจากชุมชน และสามารถรองรับน้ำเสียที่มีความเข้มข้นและความเค็มสูงได้ดี อย่างไรก็ตาม ป่าพรุคงไม่สามารถรองรับน้ำเสียที่ไม่ผ่านการบำบัด ซึ่งมีสารมลพิษปนเปื้อนในปริมาณมากเช่นนี้ได้ตลอด ดังนั้นจะต้องมีแผนการจัดการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อระบบนิเวศป่าพรุซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบำบัดด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. พื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาวควรได้รับการอนุรักษ์จากชุมชน สร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของพรุบ้านไม้ขาว พัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ เพื่อรักษาสภาพความเป็นพรุอย่างยั่งยืน
2. การใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำพรุบ้านไม้ขาว ควรมีการวางแผน และกำหนดการใช้ประโยชน์แต่ละพรุอย่างชัดเจน

References

- Chalong Subdistrict Municipality. (2016). https://www.phuketchalong.go.th/files/com_network_news/2019-04_ecec03c1b60ebcf.pdf
- Naksit, S. (2016). *Documents proposing the Lower Songkhram River Wetlands are registered as Ramsar Sites*. Retrieved July 18, 2020, from http://d2ouvy59p0dg6k.cloudfront.net/downloads/ramsar_convention_1.pdf

- Nualcharoen, M. (2009). *Encyclopedia of Biodiversity in Mai Khao Sub-District, Thalang District, Phuket Province*. Bangkok: Ministry of Natural Resources and Environment.
- Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning. (2002). *Biodiversity of wetland in Mai Khao peat swamp*. Bangkok: Ministry of Science and Technology.
- Office of the National Water Resources. (2013). *Criteria and framework for the conservation and restoration of water resources and wetlands*. Retrieved July 18, 2020, from <http://slbkb.psu.ac.th/xmlui/handle/2558/2547>
- Phuket Provincial Development Strategic Group. (2016). *Briefing information about Phuket Province*. Retrieved August 3, 2020, from https://www.phuket.go.th/webpk/file_data/intropk/data PK59.pdf
- Saithan, T. (2014). *Efficiency of Peat Swamp Forest as Natural Wetland for Wastewater Treatment of Ban Mai Khao Community, Thalang District in Phuket Province*. Research journal humanities and social science, 7(3), 10-12.
- Saksri, R. (2017). *Evaluation of Economic Value of Wetlands Ecosystem Services*. Burapha Science Journal, 22(3), 375-376.
- Sukanya ,W., Jurairat, K., Phahon, R., & Naruenad, P. (2008) *Local Wisdom in Using Peat Swamp for Water Resources Management in Phuket Province*.

ประสิทธิผลของนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุงในการลดความเสี่ยงการระบาดของ
ของโรคไข้เลือดออก ในพื้นที่เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

Efficacy of Bannid-Pichit-Yung innovation in Reducing Dengue Outbreak Risk
in the Area of Thawi Watthana District, Bangkok

แพนเครือ เชื้อคำสด¹ / สุกุลธิดา สิรินินทกุล¹ / วสุธิดา บุญนาค¹ / สรินทร พัฒอำพันธ์¹

Pankrua Chaecomhod / Sukullatida Sirinintakul / Wasuthida Boonnak / Sarintorn Patampam

¹สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Public Health Program, Faculty of Health Science, Siam Technology College

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลและความพึงพอใจของนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุงในการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในพื้นที่เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจ และค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายของการทดลองก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุง พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 33 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.43 มีอายุระหว่าง 65-69 ปี ร้อยละ 33.33 ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับประถม ร้อยละ 85.71 และมีโรคประจำตัว โรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 33.33 โรคเบาหวาน ร้อยละ 23.81 ผลความพึงพอใจต่อนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุง พบว่า อาสาสมัครมีความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุงในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย 4.38 ± 0.73 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เช่นเดียวกับด้านประสิทธิภาพการใช้งานและด้านราคาเหมาะสม ด้านประสิทธิผลของบ้านนิคพิชิตยุงในการควบคุมลูกน้ำยุงลายพบว่าค่าดัชนีความชุกลูกน้ำยุงลาย (HI, CI) ลดลงอย่างต่อเนื่องในเดือนที่ 1 2 และ 3 ตามลำดับ ผลการศึกษาด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก ทั้งพฤติกรรมการป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุงลาย และพฤติกรรมด้านสำรวจลูกน้ำยุงลายพบว่า พฤติกรรมของอาสาสมัครทั้ง 2 ด้านมีแนวโน้มดีขึ้น ปฏิบัติสม่ำเสมอมากขึ้น มีความตระหนักในการควบคุมและป้องกันโรคมมากขึ้น จะเห็นได้ว่านวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุงมีประสิทธิผลในการการควบคุมและลดปริมาณลูกน้ำยุงลายได้

คำสำคัญ: ไข้เลือดออก, ลูกน้ำยุงลาย, นวัตกรรม

Abstract

This is a quasi-experimental study with conducted to one group for pretest and posttest design in the satisfaction and efficacy of the Bannid-Pichit-Yung innovation in Reducing Dengue Outbreak Risk in the area of Thawi Watthana District, Bangkok. The study compares with the average satisfaction score and larvae index between before and after for using the Bannid-Pichit-Yung innovation. The results of this study in 33 participants found that mostly female in 71.43 percent, total of aged between in 65-69 years with achieve in highest educational level and elementary school (33.33%,85.71%), in physical health found that the congenital disease in high blood pressure and diabetes (33.33%,23.81%). The results of satisfaction in control of mosquito breeding with the Bannid-Pichit-Yung innovation with the average score in the most satisfied level (4.25 +-0.69) as well with the efficiency and the reasonable price. The Aedes larvae prevalence index (HI, CI) decreases continuously in the 1, 2, and 3 months, indicating that the Bannid-Pichit-Yung innovation was successful in suppressing Aedes larvae. The findings of a behavioral study on dengue disease control and prevention, mosquito larvae prevention and elimination. The behavior of the Aedes mosquito larvae study revealed that the volunteers' behavior improved, more frequent practice, awareness of disease control and prevention. Bannid-Pichit-Yung innovation can be seen to be effective at controlling and reducing the amount of mosquito larvae.

Keywords: dengue fever, mosquito larvae, innovation

บทนำ

ยุงลายที่สำคัญในประเทศไทยมี 2 ชนิด คือ ยุงลายบ้าน (Aedes aegypti) และ ยุงลายสวน (Aedes albopictus) เนื่องจากเป็นพาหะสำคัญในการนำโรคไข้เลือดออกและไข้ซิกนุงุนยา โดยยุงลายบ้านและยุงลายสวนมีลักษณะต่างกันคือ ยุงลายบ้านชอบอาศัยอยู่ในบ้าน หรือบริเวณรอบๆ บ้าน ระยะหากินประมาณ 30-300 เมตร ส่วนยุงลายสวนคล้ายยุงลายบ้านแต่มักพบอยู่ในชนบท และบินได้ไกลกว่ายุงลายบ้าน โดยมีระยะหากินประมาณ 400-600 เมตร (Thavara, 2010) วงจรชีวิตของยุงลายมี 4 ระยะ ได้แก่ 1)ระยะไข่ ยุงลายหนึ่งตัววางไข่ 50-150 ฟอง/ครั้ง โดยจะวางไข่เหนือน้ำในภาชนะ ซึ่งไข่ยุงลายนี้จะอยู่ในที่แห้งได้เป็นระยะเวลาหลายปีจนกว่าจะมีน้ำท่วมขังจึงจะฟัก

ดำเนินการ ได้แก่ ไม่สามารถฉีดพ่นหมอกควันให้ครอบคลุมพื้นที่การระบาด ไม่สามารถทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายได้อย่างทั่วถึง และยังพบว่าประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักที่จะกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่างต่อเนื่อง (Communicable Disease Control Division, 2021) นอกจากนี้ยังพบข้อมูลการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา จากกรมควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร รายงานข้อมูลผู้ป่วยไข้เลือดออกในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2563 -2 มกราคม 2564 พบผู้ป่วยสะสมของกรุงเทพมหานคร จำนวน 6,020 ราย ไม่พบผู้เสียชีวิต และกลุ่มอายุ 5 -14 ปี มีอัตราป่วยสูงสุด 218.18 รายต่อประชากรแสนคน เมื่อพิจารณาอัตราป่วยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา พบอัตราป่วยใน กรุงเทพมหานครมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแบบปีเว้นปี ทั้งนี้จากรายงานอันดับอัตราป่วยสะสมโรคไข้เลือดออก จำแนกรายเขตในกรุงเทพมหานคร ปี 2563 พบว่าพื้นที่เขตทวีวัฒนามีอัตราป่วย 39.47 รายต่อประชากรแสนคน เมื่อเทียบกับรายงานอัตราป่วยสะสมโรคไข้เลือดออก จำแนกรายเขตในกรุงเทพมหานคร ปี 2562 ในช่วงเวลาเดียวกัน พบว่า พื้นที่เขตทวีวัฒนามีอัตราป่วยสะสมสูงขึ้น ส่งผลให้อาจเกิดการระบาดของโรคไข้เลือดออกสูงขึ้นได้ (Communicable Disease Control Division, 2020)

คณะผู้วิจัยได้ศึกษานวัตกรรมจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย ราคาไม่แพง และประชาชนสามารถทำได้ด้วยตัวเอง จึงคิดค้นต่อยอดเป็นบ้านนิตพิชิตยุง เพื่อส่งเสริมการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย จากวัสดุท้องถิ่น ราคาไม่แพง ทำได้ง่าย และดูแลรักษาได้ด้วยตัวเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประสิทธิผลและความพึงพอใจของนวัตกรรมบ้านนิตพิชิตยุงในการควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในพื้นที่เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

นวัตกรรมบ้านนิตพิชิตยุงช่วยควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงการควบคุมและป้องกันโรคพร้อมทั้งการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายได้ดีขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest–Posttest Design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเข้าถึงคือ ประชาชนที่อาศัยเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการเลือกคือ

- 1) เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ไม่ต่ำกว่า 1 ปี
- 2) เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงที่มีการระบาดของโรคไข้เลือดออก
- 3) ยินดีและสมัครใจเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยคำนึงถึงขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมของการวิจัยแบบกึ่งทดลอง คืออย่างน้อยควรมีก่อนการทดลองมีกลุ่มตัวอย่าง 30 หลังการทดลอง เพื่อให้ข้อมูลเกิดการกระจายตัวเป็นโค้งปกติ (normality) ซึ่งมีผลต่ออำนาจการทดสอบและมีค่าความแปรปรวนลดลง (Grove, S. K., Burns, N., & Gray, J., 2012) ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่าง 33 หลังการทดลองเพื่อป้องกันการถอนตัวระหว่างทดลอง (Drop out)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุง

จากความรู้เกี่ยวกับชีววิทยาและนิเวศวิทยาของยุงลาย พบว่า ยุงลายมีนิสัยชอบเกาะตามที่มีมืดและมีความชื้น และมักวางไข่ในภาชนะขังน้ำที่มีน้ำนิ่งและใส จากการศึกษาและรวบรวมนวัตกรรมที่เคยมีการคิดค้นและมีใช้แล้วในชุมชนแต่พบว่ายังไม่เกิดการใช้อย่างต่อเนื่อง จึงได้มีการสำรวจถึงสาเหตุ พบว่า ก้นดักยุงลายเดิมนั้นมีการใช้งานที่ไม่สะดวก ไม่แข็งแรงทนทาน ราคาสูง คณะผู้วิจัยจึงคิดค้นต่อยอดเป็น “นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุง” โดยนำถังพลาสติกหิ้วสีดำที่มีฝาปิด มาเจาะฝาเป็นวงกลม นำมาเติมน้ำ ใส่ทรายอะเบท เพื่อเป็นตัวล่อให้ยุงลายมาวางไข่เป็นการตัดวงจรชีวิตยุงลาย และนำไปวางในและนอกบริเวณบ้านที่อยู่ในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของไข้เลือดออกเป็นเวลา 3 เดือน โดยให้อาสาสมัครตอบแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ ก่อนนำนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุงมาใช้ และหลังการนำนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุงมาใช้ 1, 2 และ 3 เดือน ตามลำดับ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และโรคประจำตัว

ส่วนที่ 2 พฤติกรรม เกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก จำนวน 10 ข้อ เป็นข้อคำถามที่วัดแบบ Likert Scale โดยมีเกณฑ์การให้ค่าคะแนน ดังนี้

แบบสอบถามด้าน (บวก)	แบบสอบถามด้าน (ลบ)
ปฏิบัติสม่ำเสมอ 5 คะแนน	ปฏิบัติสม่ำเสมอ 1 คะแนน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง 4 คะแนน	ปฏิบัติบ่อยครั้ง 2 คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง 3 คะแนน	ปฏิบัติบางครั้ง 3 คะแนน
ปฏิบัตินานๆครั้ง 2 คะแนน	ปฏิบัตินานๆครั้ง 4 คะแนน
ไม่ปฏิบัติเลย 1 คะแนน	ไม่ปฏิบัติเลย 5 คะแนน

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ปฏิบัติตัวในการป้องกันและควบคุมโรคดีมาก เท่ากับหรือมากกว่า	41	คะแนน
ปฏิบัติตัวในการป้องกันและควบคุมโรคดี	31-40	คะแนน
ปฏิบัติตัวในการป้องกันและควบคุมโรคปานกลาง	21-30	คะแนน
ปฏิบัติตัวในการป้องกันและควบคุมโรค น้อย	11-20	คะแนน
ปฏิบัติตัวในการป้องกันและควบคุมโรคน้อยมากน้อยกว่าหรือเท่ากับ	10	คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจนวัตกรรมนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยง จำนวน 8 ข้อ เป็นข้อคำถามที่วัดแบบ Likert Scale กำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ในความหมายของการประเมินค่า ดังนี้

4.21 - 5.00	หมายถึง ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด
3.41 - 4.20	หมายถึง ระดับความพึงพอใจ มาก
2.61 - 3.40	หมายถึง ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง
1.81 - 2.60	หมายถึง ระดับความพึงพอใจ น้อย
1.00 - 1.80	หมายถึง ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

2.2 แบบวัดค่าดัชนีความชุกของน้ำยุงลายในภาชนะขังน้ำทั้งในบ้านและนอกบ้าน โดยทำการสำรวจก่อนและหลังการดำเนินงาน 1, 2 และ 3 เดือน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ค่า House index (HI) หมายถึง ร้อยละของบ้านสำรวจที่พบลูกน้ำยุงลาย มีสูตรดังนี้

$$HI = \frac{\text{จำนวนบ้านที่พบลูกน้ำยุงลาย} \times 100}{\text{จำนวนบ้านที่สำรวจทั้งหมด}}$$

ค่า Container index (CI) หมายถึง ร้อยละของภาชนะที่พบน้ำยุงลาย

$$CI = \frac{\text{จำนวนภาชนะที่พบลูกน้ำยุงลาย} \times 100}{\text{จำนวนปรารณที่สำรวจทั้งหมด}}$$

แนวทางการแปลค่าดัชนีทางกีฏวิทยาที่แสดงค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายและค่าระดับความเสี่ยงของการแพร่โรคไขเลือดออก (WHO, 1993) โดยมีค่าดังนี้

ค่า HI > 10 มีความเสี่ยงสูงที่เกิดการแพร่โรค

ค่า HI < 1 มีความเสี่ยงต่ำที่เกิดการแพร่โรค

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

1) คณะผู้วิจัยพบอาสาสมัครก่อนดำเนินการทดลอง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลประเมินความพึงพอใจและความรู้ของอาสาสมัครก่อนเข้าร่วมโครงการ (pre-test) โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ และ แบบทดสอบ

3) นำ “นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุง” ไปวางยังจุดที่กำหนดไว้หลังคาเรือนละ 2 จุด ติดตามตรวจสอบและเก็บข้อมูลลูกน้ำยุงลายในภาชนะขังน้ำทั้งในบ้านและนอกบ้านทุก 1, 2 และ 3 เดือน

4) ประเมินความพึงพอใจและความรู้ของอาสาสมัครหลังเข้าร่วมโครงการ (post-test) โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ และ แบบทดสอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. คำนวณค่าดัชนีความชุกของน้ำยุงลาย House Index (HI) และ Container Index (CI)

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 33 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.43 มีอายุระหว่าง 65-69 ปี ร้อยละ 33.33 และอายุระหว่าง 60-64 ร้อยละ 28.57 ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับประถมร้อยละ 85.71 สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 61.90 โสด ร้อยละ 23.81 โดยประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 57.14 และว่างงานร้อยละ 33.33 ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท/เดือนคิดเป็นร้อยละ 48.39 และมีโรคประจำตัว โรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 33.33 โรคเบาหวาน ร้อยละ 23.81

ตารางที่ 1

พฤติกรรม เกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครก่อนและหลังการใช้
 นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยง (n = 33)

ด้าน	ก่อนใช้	หลังใช้
	คะแนน (Mean ± SD)	คะแนน (Mean ± SD)
ด้านการป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุงลาย	33.18 ± 3.26	45.63 ± 4.58
ด้านสำรวจลูกน้ำยุงลาย	26.57 ± 4.65	34.52 ± 2.67
ด้านการป้องกันยุงกัด	38.58 ± 2.57	39.72 ± 2.73

จากตาราง 1 พบว่า พฤติกรรมของอาสาสมัครก่อนการใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยง ด้านการป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุงลาย อยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ย 33.18 ± 3.26 หลังการใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยงพบว่า พฤติกรรมด้านการป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุงลายอยู่ในระดับดีมาก คะแนนเฉลี่ย 45.63 ± 4.58 ส่วนพฤติกรรมด้านสำรวจลูกน้ำยุงลาย ก่อนการใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยง พบว่าอาสาสมัครมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 26.57 ± 4.65 หลังการใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยงพบว่า พฤติกรรมด้านสำรวจลูกน้ำยุงลายอยู่ในระดับดี ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 34.52 ± 2.67 พฤติกรรมด้านการป้องกันยุงกัด ก่อนการใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยง พบว่าอาสาสมัครมีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ย 38.58 ± 2.57 หลังการใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยงพบว่า พฤติกรรมด้านการป้องกันยุงกัดอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ย 39.72 ± 2.73

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรมบ้านนิตพิชิตยุง

จากการสำรวจความพึงพอใจต่อการนำนวัตกรรมบ้านนิตพิชิตยุงไปใช้ พบว่าอาสาสมัครมีความพึงพอใจดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรมบ้านนิตพิชิตยุงของอาสาสมัครก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมบ้านนิตพิชิตยุง ($n = 33$)

ด้าน	ก่อนใช้	หลังใช้
	คะแนน (Mean $\pm$ SD)	คะแนน (Mean $\pm$ SD)
ด้านประสิทธิภาพ	3.18 $\pm$ 0.52	4.28 $\pm$ 0.72
ด้านความปลอดภัย	3.43 $\pm$ 0.78	4.14 $\pm$ 0.65
ด้านความแข็งแรง ทนทาน	2.75 $\pm$ 0.83	3.57 $\pm$ 0.71
ด้านความสวยงาม	2.63 $\pm$ 0.58	3.18 $\pm$ 0.49
ด้านราคา	4.25 $\pm$ 0.63	4.36 $\pm$ 0.82
ด้านความสะดวกในการใช้	2.75 $\pm$ 0.49	3.59 $\pm$ 0.80
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	3.59 $\pm$ 0.57	4.38 $\pm$ 0.73

จากตาราง 2 พบว่า อาสาสมัครมีความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรมบ้านนิตพิชิตยุง ในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านประสิทธิภาพการใช้งาน อาสาสมัครมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยก่อนใช้คะแนนเฉลี่ย 3.18 $\pm$ 0.52 และหลังใช้คะแนนเฉลี่ย 4.28 $\pm$ 0.72 ด้านความปลอดภัยต่อสมาชิกในครอบครัวและสัตว์เลี้ยง พบว่า อาสาสมัครมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยก่อนใช้คะแนนเฉลี่ย 3.43 $\pm$ 0.78 และหลังใช้คะแนนเฉลี่ย 4.14 $\pm$ 0.65 ด้านความแข็งแรง ทนทาน อาสาสมัครมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยก่อนใช้คะแนนเฉลี่ย 2.75 $\pm$ 0.83 และหลังใช้คะแนนเฉลี่ย 3.57 $\pm$ 0.71 ด้านความสวยงาม อาสาสมัครมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยก่อนใช้คะแนนเฉลี่ย 2.63 $\pm$ 0.58 และหลังใช้คะแนนเฉลี่ย 3.18 $\pm$ 0.49 ด้านราคาเหมาะสม ไม่แพง อาสาสมัครมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยก่อนใช้คะแนนเฉลี่ย 4.25 $\pm$ 0.63 และหลังใช้คะแนนเฉลี่ย 4.36 $\pm$ 0.82 ด้านความสะดวกในการใช้งาน อาสาสมัครมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยก่อนใช้คะแนนเฉลี่ย 2.75 $\pm$ 0.49 และหลังใช้คะแนน

เฉลี่ย 3.59 ± 0.80 ด้านความพึงพอใจในภาพรวม อาสาสมัครมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยก่อนใช้คะแนนเฉลี่ย 3.59 ± 0.57 และหลังใช้คะแนนเฉลี่ย 4.38 ± 0.73

ส่วนที่ 3 ค่าดัชนีความชุกของน้ำขุ่นภายในภาชนะขังน้ำทั้งในบ้านและนอกบ้าน

ตารางที่ 3

ค่าดัชนีความชุกของน้ำขุ่นภายในภาชนะขังน้ำทั้งในบ้านและนอกบ้าน ก่อนและหลังการดำเนินงาน 1, 2 และ 3 เดือน ($n = 33$)

ครั้งที่สำรวจ	จำนวนบ้านที่สำรวจ	บ้านพบภาชนะที่มีลูกน้ำ (หลังคาเรือน)	ค่า HI
0	33	18	54.55
1 เดือน	33	6	18.18
2 เดือน	33	4	12.12
3 เดือน	33	3	9.09

ครั้งที่สำรวจ	จำนวนภาชนะที่สำรวจ	ภาชนะที่มีลูกน้ำ	ค่า CI
0	132	40	30.30
1 เดือน	134	25	18.66
2 เดือน	135	12	8.09
3 เดือน	134	8	5.97

จากตาราง 3 พบว่า ค่าดัชนีความชุกของน้ำขุ่นจากการสำรวจ ดังนี้ ค่า HI ก่อนใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยงเท่ากับ 54.55 หลังการนำนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยงไปใช้ค่า HI ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยหลังใช้เดือนที่ 1 2 และ 3 ค่า HI เท่ากับ 18.18 12.12 และ 9.09 ตามลำดับ ส่วนค่า CI พบว่า ก่อนใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยงเท่ากับ 30.30 หลังการนำนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยงไปใช้ พบว่าค่า CI ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยหลังใช้เดือนที่ 1 2 และ 3 ค่า CI เท่ากับ 18.66 8.09 และ 5.97 ตามลำดับ

อภิปรายผล

อาสาสมัครที่เข้าร่วมใช้นวัตกรรมนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยง จำนวนทั้งสิ้น 33 คน 33 หลังคาเรือน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.43 มีอายุระหว่าง 65-69 ปี ร้อยละ 33.33 ระดับการศึกษาสูงสุดระดับประถมร้อยละ 85.71 สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 61.90 โดยประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 57.14 ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 48.39 และมีโรคประจำตัว โรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 33.33 โรคเบาหวาน ร้อยละ 23.81

ผลการศึกษาความพึงพอใจจากการใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยง พบว่าจะเน้นความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 4.38 ± 0.73) ทั้งนี้เนื่องจากคณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานที่เกี่ยวข้อง สภาพปัญหาการใช้เครื่องมือที่มีอยู่เดิม เช่น 1) มองเห็นระดับน้ำในขวดไม่สะดวก 2) ตัดแต่งขวดให้เป็นรูปทรงที่ต้องการยาก 3) ความแข็งแรงทนทานน้อย ไม่สวยงาม 4) ก้นขวดเล็กทำให้น้ำหกง่าย 6) เติมน้ำไม่สะดวก 7) เคลื่อนย้ายไม่สะดวก ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ ทำให้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถแก้ปัญหาและเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น ส่งผลให้ค่าความพึงพอใจของผู้ใช้งานในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของวิกอร์ตัน ทูทโทม (Wikorn, 2012) ที่พบว่า ก่อนการนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นใหม่ หรือเครื่องมือที่มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาไปใช้ ควรดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือทดสอบคุณสมบัติของเครื่องมือว่าสามารถใช้งานได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เมื่อพิจารณาความพึงพอใจในด้านต่างๆ พบว่าอาสาสมัครมีความพึงพอใจในด้านราคาเหมาะสมสูงที่สุดที่คะแนน 4.36 ± 0.82 อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยงทำจากวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่นและราคาไม่แพง ในขณะที่ความพึงพอใจด้านประสิทธิภาพในการตัดกุงมีคะแนนอยู่ที่ 4.28 ± 0.72 อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าอาสาสมัครเห็นว่านวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยงนี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการล่อให้ยุงลายมาวางไข่ได้ดี ส่วนความพึงพอใจด้านความสวยงามมีคะแนนน้อยที่สุดอยู่ที่ 3.18 ± 0.49 สอดคล้องกับความพึงพอใจด้านความแข็งแรงทนทานที่มีคะแนนอยู่ที่ 3.57 ± 0.71 และความพึงพอใจด้านความสะดวกในการใช้อยู่ที่ 3.59 ± 0.80 สาเหตุเนื่องมาจากวัสดุที่นำมาพัฒนาเป็นบ้านยุงนั้นเน้นหาง่าย ราคาไม่แพง จึงทำรูปแบบไม่สวยงาม ไม่นำใช้งาน ไม่แข็งแรงทนทาน และไม่สะดวกใช้งาน เนื่องจากบ้านยุงนี้ต้องวางทั้งภายในและภายนอกอาคาร ดังการศึกษาของ อเนก สุวรรณบัณฑิต และ ภาสกร อุดลพัฒน์กิจ (Suwanbundit and Adulpatanakit, 2005) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้สินค้าและบริการเป็นสิ่งที่ผู้ใช้จะแสดงออกในทางบวกหรือลบต่อสิ่งที่ได้รับจากสินค้าและบริการ โดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้คาดหวังไว้ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่

เกิดขึ้นในระหว่างการใช้งาน ดังจะเห็นได้ว่าคะแนนความพึงพอใจด้านความสวยงาม ความแข็งแรง ทนทาน และ ความสะดวกในการใช้นั้น ก่อนใช้งานอาสาสมัครมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง เมื่ออาสาสมัครได้ทดลองใช้งานแล้วระดับคะแนนจึงสูงขึ้นในระดับมากแต่ยังน้อยกว่าด้านอื่นๆ

ผลการศึกษาด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก พบว่า พฤติกรรม ด้านการป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุงลายหลังการใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุงคะแนนเพิ่มขึ้นจากระดับดี อยู่ในระดับดีมาก เช่นเดียวกับพฤติกรรมการสำรวจลูกน้ำยุงลายจากคะแนนในระดับปานกลางเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับดี ส่วนพฤติกรรมการป้องกันยุงกัดนั้นอาสาสมัครยังคงมีพฤติกรรมเช่นเดิมซึ่งคะแนน อยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนันทิศา กุณราชา และคณะ (Kunracha, Trongsakul, Lawang, Kanthawee, 2017) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก พบว่า การรับรู้ความสามารถ และเจตคติ ของตนทำให้เกิดความตั้งใจในพฤติกรรม การป้องกันและควบคุมโรคที่ดีขึ้น ดังจะเห็นว่าเมื่ออาสาสมัครได้นำนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุงไปทดลองใช้ ส่งผลให้ การรับรู้ความสามารถ และเจตคติของตนเองมีมากขึ้น รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถในการ ควบคุมและป้องกันโรค ส่งผลให้พฤติกรรมควบคุมและป้องกันโรคดีขึ้น

ประสิทธิผลของนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุงในการลดความเสี่ยงการระบาดของโรคไข้เลือดออก โดยการสำรวจลูกน้ำยุงลายในภาชนะขังน้ำทั้งในและนอกบ้าน ซึ่งสำรวจก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุงในเดือนที่ 1 2 และ 3 และนำมาคำนวณค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย HI และ CI พบว่า ค่าดัชนีลดลงอย่างต่อเนื่องหลังจากการใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุง สอดคล้องกับการศึกษาของ พิมพ์ ลดา อนันต์ศิริเกษม (Anansirikasem, 2013) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพบลูกน้ำยุงลายใน ครั้วเรือน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพบลูกน้ำยุงลาย คือ การทำความสะอาดอ่างเก็บน้ำในครั้วเรือน และเจตคติที่ดีในการป้องกันลูกน้ำยุงลาย

จะเห็นได้ว่าเมื่ออาสาสมัครได้นำนวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุงไปใช้จะมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการ ควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกที่ดีขึ้นสอดคล้องกับค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายที่ลดลง สอดคล้องกับ การศึกษาของ กุณัณวาร ภูเมาะ และคณะ (Kumo, Ava, Chantra, Sornkasetrin, Kansukcharoen, 2016). ที่ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนมีผลต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก เช่นเดียวกับการศึกษา ของ อรพินท์ พรหมวิเศษ และคณะ (Promwiset, Prachapipat, Pechmanee, 2016). พบว่าประชาชนมี ความรู้ในการควบคุมป้องกันโรคเพิ่มมากขึ้นผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการควบคุมและป้องกันโรค ดังนั้นจากงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าเมื่ออาสาสมัครได้ใช้นวัตกรรมบ้านนิคพิชิตยุง ส่งผลให้อาสาสมัคร

จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของนวัตกรรมนี้ ส่งผลให้อาสาสมัครมีความรู้ ความเข้าใจในการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

งานวิจัยนี้หากนำไปใช้ชุมชนควรเริ่มจากการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้เกิดขึ้น จากนั้นนวัตกรรมจึงจะเข้าไปมีส่วนช่วยให้การดำเนินงานด้านควบคุมป้องกันโรคต่อเนื่องและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้เป็นการเริ่มต้นนำความรู้สู่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถดูแลตนเองด้านการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกได้ ดังนั้นควรมีการวิจัยติดตามและการดำเนินการในการควบคุมป้องกันโรคของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากอาสาสมัครสาธารณสุขและเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

References

- Anansirikasem, P. (2013). *Factors Affecting the Occurrence of Aedes Aegypti Linnaeus in Households at Amphoe Nakhon Chai Si, Nakhon Pathom Province*. The Journal of Boromarajonani College of Nursing, Nakhonratchasima: Vol. 19, No.1 January-June 2013. P 57-65. [in Thai].
- Communicable Disease Control Division, Health Department, Bangkok Metropolitan Administration. (2020). *The cumulative morbidity rate of dengue hemorrhagic fever Classified by districts in Bangkok Week 35, 2020, data from 5 January – 5 September 2020*. Accessed May 15, 2020, From <https://webportal.bangkok.go.th/> [in Thai].
- _____. (2021). *Dengue fever situation in Bangkok Week 48, 2020, data from 5 January – 5 December 2020*. Accessed May 15, 2020, From <http://www.bangkok.go.th>. [in Thai].

- Department of Disease Control. (2011). *Surveillance Assessment Report Prevent and control dengue hemorrhoids National overview*, Nonthaburi. The Agricultural Cooperative Federation of Thailand. Limited. [in Thai]
- Division of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health. (2020). *Summary of the Surveillance Report for the year 2020*. Accessed May 15, 2020, From <http://ddc.moph.go.th>. [in Thai].
- Grove, S. K., Burns, N., & Gray, J. (2012). *The practice of nursing research: Appraisal, synthesis, and generation of evidence*: Elsevier Health Sciences.
- Institute of Public Health Sciences. (2010). *Biology, ecology and mosquito control in Thailand*. Nonthaburi: Department of Medical Sciences. [in Thai].
- Kumo, A., Ava, V., Chandra, R., Sornkasetrin, A., Kansukcharoen, A. (2016). *Community Participation Action Research for Preventing and Controlling Dengue Hemorrhagic Fever at Bangmoo Village, Bannumboa Sub-District, Panareh District, Pattani Province*. The journal of Prapokklao Hospital clinical medical education center: Vol. 33 No. 3 (2016). P219-229. [in Thai].
- Kunracha, N., Trongsakul, S., Lawang, W., Kanthawee, P. (2017). *Factor Related to Dengue Hemorrhagic Fever Preventive Behavior and Control Among Akha Hill Tribe in Mae-Chan, Chiangrai*. Chiangrai Medical Journal: Year 9, No. 2/2017. P 91-103. [in Thai].
- Promwiset, O., Prachapipat, C., Pechmanee, S. (2016). *Prevention and control of dengue hemorrhagic fever through community participation by appreciation influence control technique: banchongintanin moo 10 takukneua vibhawadi district suratthani province*. The Journal of Community Health Development Quarterly Khon Kaen University: Year 4, No.2 April – June 2016. P167-183. [in Thai].
- Suwanbundit, A. and Adulpatanakit P. (2005). *Service Psychology Comprehension Strategies and Trend*. Bangkok: Press and Design. [in Thai].
- Thavara, T. (2010). *Mosquito Vectors (4th ed.). Biology and insect control as a public health problem*. Nonthaburi. National of Health Institute of Thailand. [in Thai]

Thavara, T., Tawatsin, A., Chomposri J., Sirisopha P. and Bhakdeenuan P. (2016). *Mosquitoes*.

National of Health Institute of Thailand. Nonthaburi. The Agricultural Cooperative

Federation of Thailand. Limited. [in Thai]

WHO. (1993). *Monograph on Dengue/Dengue Hemorrhagic Fever*. Regional Publication, SEARO.

No.22:163.

Wikorn T (2012). *Research tools*. Accessed May 15, 2020, from <http://hsmi.psu.ac.th/paper/360>. [in

Thai].

การศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้

ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน

Thai Language Classroom in New Era through Community-Based Learning

กัญญาณัฐ รัตนบุรี¹ / ชนิกันต์ พุ่มไชย² / ทิฆัมพร และตี³ / ธิดารัตน์ อนุวงศ์⁴ /

นัสรีย์ ยอมรัญจวน⁵ / โนรัชาน มุทานิ⁶ / พรชนก จิตมาเส⁷ / ฟาติลา แวฮามะ⁸ / วรินทร์ เบญจศรี⁹

สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษา Thai Language Classroom In New Era Through Community-based Learning ห้องเรียนยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างให้ผู้เรียนมีสามัคคีและการสื่อสารรู้หนังสือโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 2. พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่โดยสามารถ บูรณาการความรู้ร่วมกับกลุ่มสาระอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะชีวิตให้ก้าวทันยุค VUCA World

มีวิธีการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของห้องเรียนสร้างสรรค์ และสามัคคีและการสื่อสารรู้หนังสือ 2. นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์เพื่อสร้างให้ผู้เรียนมีสามัคคีและการสื่อสารรู้หนังสือโดยใช้ชุมชนเป็นฐานและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของห้องเรียน ภาษาไทยยุคใหม่โดยสามารถบูรณาการความรู้ร่วมกับกลุ่มสาระอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะชีวิตให้ก้าวทันยุค VUCA WORLD 3. ออกแบบห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่ที่ สามารถบูรณาการความรู้ร่วมกับกลุ่มสาระอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะชีวิต ให้ก้าวทันยุค VUCA WORLD 4.สรุปและอภิปรายผลการดำเนินโครงการ โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนโรงเรียนตระพังพิทยาคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลของการศึกษาพบว่า

1. ผู้เข้าร่วม โครงการสามารถนำความรู้และสามัคคีที่ได้ในการจัดกิจกรรมไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน เช่น การอ่านฉลากยา การอ่านฉลากสินค้า การวิเคราะห์โปสเตอร์ การทำบัตรประชาชน การปฏิบัติตนในสถานที่ราชการ ได้แก่ ที่ว่าการอำเภอ สถานีตำรวจ และสถานศึกษา การปฏิบัติตนในศาสนสถาน สถานที่ท่องเที่ยว การอ่านป้ายจราจร ซึ่งการเรียนรู้ในหัวข้อดังกล่าวใช้ชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่เป็นฐานในการจัดการเรียนรู้

2. ผู้วิจัยได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่ โดยบูรณาการความรู้ร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

คำสำคัญ: สามัตถิยะสื่อสารการรู้หนังสือ, การรู้หนังสือ, ชุมชนเป็นฐาน, ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่

Abstract

This research objectives' 1. To create the communication literacy competence through Community Learning Based and 2. To develop learning management approach in New Era Thai Language Classroom which integrate across the substance of learning to develop the life skills to keep up the VUCA world era. There're 4 steps: 1. To study the information about the learning management approach in creative classroom and communication literacy competence, 2. To bring the information to analysis to create the communication literacy competence of learners through Community Learning Based and develop the creative New Era Thai Language Classroom which integrate across the substance of learning to develop the life skills to keep up the Vuca world era., 3. To create the creative New Era Thai Language Classroom which integrate across the substance of learning to develop the life skills to keep up the Vuca world era, 4. To conclude and discussion the results of this research. The target group 're the 11-12 grade students of Tra Pang Pittiyakhom,. The results show that the students able to bring the knowledge and the competence from this research to daily life i.e. drug label reading, product label reading, promotion analysis, ID card, self conducting in various places, traffic signs reading align on the student's context.

Keywords: communication literacy competence, literacy skills, community-based learning,
Thai Language classroom in New era

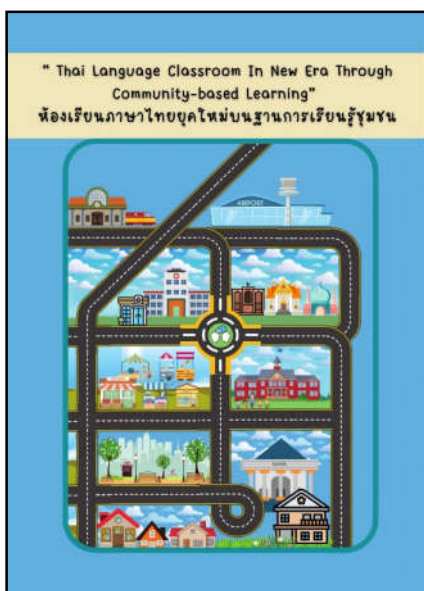
บทนำ

โลกปัจจุบันเป็นโลกยุคกู่ก้าเวิลด์ (VUCA World) ซึ่งย่อมาจากคำศัพท์ 4 คำ ได้แก่ Volatility (ความผันผวน) Uncertainty (ความไม่แน่นอน) Complexity (ความสลับซับซ้อน) และ Ambiguity (ความคลุมเครือ) โดย VUCA เป็นคำย่อที่กองทัพสหรัฐฯ ใช้เรียกสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและรุนแรงอย่างต่อเนื่องในช่วงที่มีสงครามอัฟกานิสถานและอิรัก (ศศิมา สุขสว่าง : 2560) ซึ่งต่อมาถูกนำมาใช้ในโลกรธุรกิจเพราะสภาวะของโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นความท้าทายที่องค์กรต่าง ๆ ต้องทำความเข้าใจและ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สำนัคดียะสื่อสารการรู้หนังสือ หมายถึง เข้าใจความหมายของคำต่าง ๆ และสามารถสื่อสารคำต่าง ๆ เหล่านั้น และมีความสามารถในการรับและส่ง ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ส่งผลให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมบูรณ์
2. การรู้หนังสือ หมายถึง การรู้หนังสือ พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ (๒๕๕๕: ๓๓๗) โดยให้ความหมายว่า “ความสามารถของบุคคลในการอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ ในระดับที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง มาตรฐานการรู้หนังสือของประชากรแต่ละกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน
3. ชุมชนเป็นฐาน หมายถึง ชุมชนเป็นฐาน เป็นกลยุทธ์หรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาตามหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับชุมชน โดยใช้การปฏิบัติงานเป็นฐานให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริงในชุมชน ภายใต้การมีส่วนร่วมระหว่างครู ผู้เรียน และกลุ่มคนในชุมชน
4. ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่สร้างห้องเรียนภาษาไทยในรูปแบบใหม่ ที่มีความสร้างสรรค์ มีการบูรณาการความรู้เกี่ยวกับทักษะด้านวิชาการร่วมกับทักษะชีวิตและบูรณาาร่วมกับกลุ่มสาระอื่น ๆ

ภาพที่ 1 Model ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน
 Thai Language Classroom In New Era Through Community-based Learning

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนในระบบการศึกษาในโรงเรียนตระพังพิทยาคม ตำบลควนพัง อำเภอ ร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 36 คน

2. เครื่องมือวิจัย

2.1 สถานที่ในชุมชน

2.1.1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บ้านท่าเนียบ ตำบลควนพัง

2.1.2 ตลาดและศูนย์การค้าชุมชน ตลาดศรีไทยและ 7-Eleven บ้านดอนสำโรง

2.1.3 สถานศึกษาชุมชน โรงเรียนตระพังพิทยาคม

2.1.4 ศาสนสถานชุมชน วัดกุฎธาราม

2.1.5 หน่วยงานราชการชุมชน สถานีตำรวจภูธรร่อนพิบูลย์ และ องค์การบริหารส่วนตำบล

ควนพัง

2.1.6 สถานที่ท่องเที่ยวชุมชน บ้านนอกเมือง Café ร่อนพิบูลย์

2.2 กิจกรรมห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน

2.2.1 ภารกิจที่ 1 การ์ดไหนใช่เลย

2.2.2 ภารกิจที่ 2 ร่วมด้วยช่วยคิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจความพึงพอใจ ในการจัดกิจกรรม Thai Language Classroom In New Era Through Community-based Learning ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน และส่งให้แก่ผู้เข้าร่วม โครงการเพื่อประเมินความ พึงพอใจในการจัดกิจกรรม ซึ่งมีผู้เข้าร่วม โครงการตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8 ของผู้เข้าร่วม โครงการทั้งหมด

ผลการวิจัย

ผลที่ได้รับจากการวิจัยในโครงการ “ Thai Language Classroom In New Era Through Community - based Learning ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน ” ในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ทั้งสองประการดังที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ วัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง คือ เพื่อสร้างให้ผู้เรียนมีสมรรถนะการสื่อสารการรู้หนังสือโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า กิจกรรมฐานที่ 1 “ รู้จักชุมชน ” และกิจกรรมฐานที่ 2 “ สามัคคีสื่อสารการรู้หนังสือ ” ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะการรู้โดยใช้ชุมชนตำบลควนพัง อำเภออ่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียน เกิดกระบวนการคิดและทักษะความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการดำเนินชีวิต ได้แก่ มารยาทในการปฏิบัติตนตามสถานที่ต่าง ๆ การอ่านฉลากยา การอ่านฉลากสินค้า การวิเคราะห์โปสเตอร์ โฆษณา การวิเคราะห์โฆษณาสินค้า การอ่านป้ายจราจร และความรู้เกี่ยวกับการทำบัตรประจำตัวประชาชน อีกทั้งทำให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียน เกิดความรัก มีเจตคติที่ดี และตระหนักถึงคุณค่าชุมชนของตน

วัตถุประสงค์ข้อที่สอง คือ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่ โดยสามารถบูรณาการความรู้ร่วมกับกลุ่มสาระอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะชีวิตให้ก้าวทันยุค VUCA World ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้วิจัยได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่ โดยบูรณาการความรู้ร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้แก่

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ท 1.1 ม.4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

ท 3.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ แนวคิด การใช้ภาษาและความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู

ท 3.1 ม.4-6/3 ประเมินเรื่องที่ฟังและดู แล้วกำหนดแนวทางนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

ท 3.1 ม.4-6/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ประเมินเรื่องที่ฟังและดูแล้วกำหนดแนวทางนำไปประยุกต์ ใช้

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ค 5.3 ม.4-6/1 ใช้ข้อมูลข่าวสาร และค่าสถิติช่วยในการตัดสินใจ

ค 6.1 ม.4-6/3 ใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและสรุปผลได้อย่างเหมาะสม

3. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ส ๑.๒ ม.๔-๖/๑ ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธี พิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ
 ส ๒.๑ ม.๔-๖/๑ วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน
 ประเทศชาติและสังคมโลก

๔. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

พ ๔.๑ ม.๔-๖/๒ วิเคราะห์อิทธิพลของสื่อโฆษณาเกี่ยวกับสุขภาพเพื่อการบริโภค

นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงการนำเรื่องราวที่ผู้เรียนสนใจมาบูรณาการร่วมจนเกิดเป็นความรู้
 ที่หลากหลาย ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทักษะชีวิตในยุค VUCA World และทำให้ผู้เรียนมีพื้นที่ในการ
 เรียนรู้ที่สามารถเรียนรู้ควบคู่กับความสนุกสนาน ภายใต้ฐานการเรียนรู้ชุมชน

ผลการประเมินโครงการ

ตารางที่ ๑

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ตัวแปร	จำนวนคน	ร้อยละ
๑. เพศ	23	100
๑.๑ หญิง	15	65.2
๑.๒ ชาย	8	34.8
๒. ระดับชั้น	23	100
๒.๑ ชั้นม.๕	9	39.1
๒.๒ ชั้น.๖	14	60.9

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการ “ Thai Language Classroom In New Era Through
 Community-based Learning ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน”

แบบสอบถามแบ่งเป็น ๓ ด้าน

ด้านที่ ๑ ด้านประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรม “ Thai Language Classroom In New Era
 Through Community-based Learning ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน”

ด้านที่ ๒ ด้านความเหมาะสมของช่องทางการจัดกิจกรรม วันและเวลา

ด้านที่ ๓ ด้านผู้ดำเนินกิจกรรม

จำนวนผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8 ของผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด โดยการแปลความมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้

4.51– 5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	ระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับน้อยสุด

ตารางที่ 2

ความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการ “ Thai Language Classroom In New Era Through Community-based Learning ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน ”

ประเด็น	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
1. ด้านประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรม “ Thai Language Classroom In New Era Through Community-based Learning ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน ”								
1. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับบริบทชุมชน	12 (ร้อยละ 52.2)	10 (ร้อยละ 43.5)	1 (ร้อยละ 4.3)	0	0	4.47	2.94	ระดับมาก
2. ได้รับความรู้และมุมมองจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย	13 (ร้อยละ 56.5)	9 (ร้อยละ 39.2)	1 (ร้อยละ 4.3)	0	0	4.52	2.87	ระดับมากที่สุด
3. ประเด็นมีความสอดคล้องกับบริบทชุมชน	14 (ร้อยละ 60.9)	9 (ร้อยละ 39.1)	0	0	0	4.61	2.72	ระดับมากที่สุด

4. รูปแบบ/หัวข้อในการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสม	15 (ร้อย ละ 65.2)	8 (ร้อย ละ 34.8)	0	0	0	4.65	2.48	ระดับมากที่สุด
5. การจัดกิจกรรมในครั้งนี้มีประโยชน์ต่อท่าน	16 (ร้อย ละ 69.6)	7 (ร้อย ละ 30.4)	0	0	0	4.69	2.17	ระดับมากที่สุด
2. ด้านความเหมาะสมของช่องทางการจัดกิจกรรม วันและเวลา								
1. วัน ระยะเวลาในการจัดอบรมเหมาะสม	14 (ร้อย ละ 60.9)	9 (ร้อย ละ 39.1)	0	0	0	4.61	4.88	ระดับมากที่สุด
2. อุปกรณ์เทคโนโลยีมีความพร้อมเหมาะสม	12 (ร้อย ละ 52.2)	11 (ร้อย ละ 47.9)	0	0	0	4.52	4.45	ระดับมากที่สุด
3. ช่องทางการจัดกิจกรรมเหมาะสมกับรูปแบบกิจกรรม	15 (ร้อยละ 65.2)	8 (ร้อยละ 34.8)	0	0	0	4.65	4.92	ระดับมากที่สุด
4. สื่อในการจัดกิจกรรม	17 (ร้อย ละ 73.9)	5 (ร้อย ละ 21.8)	1 (ร้อย ละ 4.3)	0	0	4.57	6.45	ระดับมากที่สุด
3. ด้านผู้ดำเนินกิจกรรม								
1. รูปแบบฐานกิจกรรมมีความน่าสนใจ	16 (ร้อย ละ 69.6)	6 (ร้อย ละ 26.1)	1 (ร้อย ละ 4.3)	0	0	4.65	1.92	ระดับมากที่สุด
2. การใช้เวลาตามที่กำหนด	12 (ร้อย ละ 52.2)	11 (ร้อย ละ 47.8)	0	0	0	4.52	2.97	ระดับมากที่สุด

3. ความสามารถในการอธิบายประเด็นต่าง ๆ	17 (ร้อยละ 73.9)	6 (ร้อยละ 26.1)	0	0	0	4.73	2.88	ระดับมากที่สุด
4. บรรยากาศในการร่วมกิจกรรมที่น่าสนใจ	15 (ร้อยละ 65.2)	6 (ร้อยละ 26.1)	2 (ร้อยละ 8.7)	0	0	4.56	1.98	ระดับมาก

ตารางแบบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการ “ Thai Language Classroom In New Era Through Community-based Learning ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน” สํารวจความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการ “ Thai Language Classroom In New Era Through Community-based Learning ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน” แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรม “ Thai Language Classroom In New Era Through Community-based Learning ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน” ด้านที่ 2 ด้านความเหมาะสมของช่องทางการจัดกิจกรรม วันและเวลา และด้านที่ 3 ด้านผู้ดำเนินกิจกรรม

ด้านที่ 1 ด้านประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรม “ Thai Language Classroom In New Era Through Community-based Learning ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน”

ข้อที่อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมในครั้งนี้มีประโยชน์ต่อท่านเนื่องจาก สิ่งที่ได้รับจากการโครงการเป็นทักษะที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และข้อที่อยู่ในระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับบริบทชุมชน เนื่องจาก การจัดโครงการเป็นการจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์จึงส่งผลให้ผู้เข้าร่วมโครงการไม่สามารถทำกิจกรรมในพื้นที่จริงได้

ด้านที่ 2 ด้านความเหมาะสมของช่องทางการจัดกิจกรรม วันและเวลา

ข้อที่อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ สื่อในการจัดกิจกรรม เนื่องจาก การจัดโครงการมีการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ที่เป็นเกมและกิจกรรมที่มีความน่าสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และระดับน้อยที่สุด คือ อุปกรณ์เทคโนโลยีมีความพร้อมเหมาะสม เนื่องจาก การจัดโครงการมีการจัดในรูปแบบออนไลน์ ส่งผลให้อาจเกิดข้อบกพร่องในเรื่องของสัญญาณอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์เทคโนโลยี

ด้านที่ 3 ด้านผู้ดำเนินกิจกรรม

ข้อที่อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ความสามารถในการอธิบายประเด็นต่าง ๆ เนื่องจาก ผู้จัดโครงการได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และมีการนำเสนอประเด็นความรู้ต่าง ๆ อย่าง

เป็นลำดับ ส่งผลให้สามารถถ่ายทอดประเด็นความรู้ได้อย่างครบถ้วน และข้อที่อยู่ในระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ การใช้เวลาตามที่กำหนด เนื่องจากระหว่างการดำเนินโครงการมีการยืดหยุ่นเวลาตามสถานการณ์ ส่งผลให้เวลาการทำกิจกรรมอาจไม่เป็นไปตามกำหนดการที่กำหนดไว้ แต่ระยะเวลาโดยภาพอยู่ในกรอบเวลาที่ผู้จัดทำโครงการได้กำหนดไว้

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเรื่อง “ Thai Language Classroom In New Era Through Community-based Learning ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน” ข้อที่หนึ่งคือ

จากการวิจัยเรื่อง “ Thai Language Classroom In New Era Through Community-based Learning ห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่บนฐานการเรียนรู้ชุมชน” ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสามัคคีและการรู้หนังสือโดยใช้ชุมชนตำบลควนพัง อำเภออ่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียน เกิดกระบวนการคิดและทักษะความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการดำเนินชีวิต ได้แก่ มารยาทในการปฏิบัติตนตามสถานที่ต่าง ๆ การอ่านฉลากยา การอ่านฉลากสินค้า การวิเคราะห์โปสเตอร์ การวิเคราะห์โฆษณาสินค้า การอ่านป้ายจราจร และความรู้เกี่ยวกับการทำบัตรประจำตัวประชาชน อีกทั้งทำให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียน เกิดความรัก มีเจตคติที่ดี และตระหนักถึงคุณค่าชุมชนของตน ผลการวิจัยดังกล่าวมีความโดดเด่น คือ เป็นการสร้างองค์ความรู้โดยใช้ชุมชนของผู้เรียนเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดีและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน จึงส่งผลให้ห้องเรียนเป็นห้องเรียนแห่งความสุขและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน โดยมีครูมีหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมประสบการณ์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดสามัคคีในการสื่อสารและรู้หนังสือให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน (วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ : 2018)

ผลการวิจัยข้อที่สอง คือ ผู้วิจัยได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่ โดยบูรณาการความรู้ร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าวมีความโดดเด่น คือ เป็นการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่มีการบูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระอื่น ๆ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่มีความหลากหลาย นอกเหนือจากวิชาภาษาไทย เกิดเป็นห้องเรียนภาษาไทยยุคใหม่ที่มีความแปลกใหม่และน่าสนใจ โดยเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการทำงานกลุ่มและร่วมกันระดมความคิด การเรียนรู้ในรูปแบบ

เอกสารอ้างอิง

- วิชัย วงษ์ใหญ่, มารุต พัฒนาผล./ (2562).//การเรียนรู้ VUCA ผู้ Social Quotient./สืบค้น 11 ธันวาคม 2564 ,//จากhttp://www.curriculumandlearning.com/upload/Books/VUCA_1573117164.pdf
- วัฒนาพร ระวังทุกข์./ (2563).//สรรณณะเด็กไทยในยุคโลกพลิกผัน./สืบค้น 11 ธันวาคม 2564 ,// จาก <https://ph02.tci-thaijo.org/index.php/withayajarnjournal/article/view/240674/163802>
- วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์./ (2561).//การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน : กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของครูในศตวรรษที่ 21./สืบค้น 11 ธันวาคม 2564 ,//จาก http://www.curriculumandlearning.com/upload/Books/VUCA_1573117164.pdf
- พิจิตรา ธงพานิช./ (ม.ป.ป).//การจัดการเรียนรู้และจัดการชั้นเรียน Instruction and classroom Management./สืบค้น 11 ธันวาคม 2564 ,//จาก <https://panpongpat.blogspot.com>
- รักษ์ศิริ จิตอารี./ (ม.ป.ป).//การศึกษากระบวนการขับเคลื่อน PLC (Professional Learning Community)./สืบค้น 11 ธันวาคม 2564 ,//จากhttp://mx1.ednan1.go.th/ednan1/130152/Abstract_files/file-1/03.pdf
- ลำลี รักษ์สุทธิและคณะ / (2544).//หลักการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ./สืบค้น 11 ธันวาคม 2564 ,//จาก <https://panpongpat.blogspot.com>
- Mitchel Resnick / (2564).//ห้องเรียนสร้างสรรค์ที่สร้างได้./สืบค้น 11 ธันวาคม 2564 ,//จาก <https://medium.com/playcloud-learning>
- Plub Limpiti./ (2564).//ห้องเรียนสร้างสรรค์ที่สร้างได้ เคล็ดลับการออกแบบการเรียนรู้สนุก ๆ ด้วย Creative Learning Spiral./สืบค้น 11 ธันวาคม 2564 ,//จาก<https://medium.com>
- sergiovanni./ (2537).//การศึกษากระบวนการขับเคลื่อน PLC (Professiona; Learning Community) ผู้สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาศึกษานานเขต 2 ./สืบค้น 11 ธันวาคม 2564,//จาก www.google.co.th/url?sa=t&source=web&rct=j&url=http://mx1.ednan1.go.th

Abstract

The purposes of this study were to study online learning and teaching management and to investigate online learning management according to professional learning community of secondary Schools in Phuket during spread of Covid19 pandemic. The study was a qualitative research. The sample was 17 schools of Secondary Educational Service Area Office 14. The instrument used in the study was Structured Questionnaire.

The results were found that 1) all secondary schools applied online learning and schools management via Google meet and Zoom applications, except for Weerasatree-anusorn school and Choeng Thale Wittayakom schools chose to apply On-hand learning management so that it suited for contextual condition.

2) Online learning management according to professional learning community of secondary schools in Phuket during spread of Covid19 pandemic found that there were exchanging experiences and also problems for dealing with or learner center potential improving.

Keywords: online learning teaching management, professional learning community, spread of covid19 pandemic

บทนำ

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา เพราะการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ จึงจำเป็นต้องนำการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์เข้ามาใช้แทนเพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด19 เพราะเหตุนี้สถานศึกษาที่ประกอบด้วยผู้บริหาร บุคลากร ครูผู้สอน และนักเรียน ต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เนื่องจากการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์มีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย ตลอดจนทัศนคติต่อการเรียนรู้ผ่านรูปแบบออนไลน์ที่สามารถตอบสนองความแตกต่างและหลากหลายของตัวบุคคลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการทำงานของนักเรียน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาทางการศึกษาคด้วยวิธีที่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถในการเรียนและส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองไปพร้อม ๆ กับการใช้เทคโนโลยีของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น(ดวงพร หวานเย็น, 2556) สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์นั้นจึงไม่ใช่แค่เพียงให้ผู้เรียนเข้ามาฟังการบรรยายเพียง

ผลการวิจัย

1. กลุ่มผู้สอนส่วนใหญ่จากการสอบถามการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดภูเก็ต พบว่าการจัดการเรียนการสอน ช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 จังหวัดภูเก็ต มีการกำหนดแนวทางรูปแบบการศึกษาไว้ 3 รูปแบบ ได้แก่ (1) รูปแบบออนไลน์ (On Line) (2) รูปแบบออนดีมานด์(On -Demand) และ(3) รูปแบบออนแฮนด์(On-Hand) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์โดยโรงเรียนสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม ส่งผลให้ทุกโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดภูเก็ต เลือกใช้การจัดการเรียนการสอนของรูปแบบออนไลน์ (On Line) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนผ่านบนแอปพลิเคชัน Google Meet หรือ Zoom ที่มีการเชื่อมต่อผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์สื่อสารอย่างเช่น โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต โทรศัพท์ เป็นต้น ซึ่งเป็นข้อดีของการจัดการเรียนการสอนช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 แต่การจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์มีข้อจำกัดเกี่ยวกับการเข้าถึงอุปกรณ์สื่อสารและอินเทอร์เน็ต ทำให้สถานศึกษาอีก 2 แห่ง ได้แก่โรงเรียนวิรสตรีอนุสรณ์ และโรงเรียนโรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม “จุติ-ก้อง อนุสรณ์” เลือกใช้รูปแบบออนแฮนด์ (On Hand) เข้ามาผสมผสานเพื่อให้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียน

2. ศึกษาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดภูเก็ต ช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 โดยผู้วิจัยแบ่งข้อมูลจากการเก็บข้อมูลแบบตามที่มีโครงสร้างออกเป็น 8 ประเด็นหลัก ดังนี้

2.1 ด้านผู้สอน

ผู้สอนส่วนใหญ่มีการแสดงความคิดเห็นว่าการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์เหมาะสมกับสภาพบริบทของทุกโรงเรียน ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19, การจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 โรงเรียนที่มีการจัดการเตรียมความพร้อมได้แก่โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย โรงเรียนสตรีภูเก็ต และโรงเรียนกะทู้วิทยา, โรงเรียนที่มีปรับตัวจากการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติสู่รูปแบบออนไลน์ได้แก่ โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย โรงเรียนสตรีภูเก็ต โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ภูเก็ต โรงเรียนกะทู้วิทยาและโรงเรียนวิรสตรีอนุสรณ์, ผู้สอนของโรงเรียนที่มีการนำประสบการณ์การสอนรูปแบบออนไลน์มาเสนอในชุมชนการเรียนรู้กับผู้สอนท่านอื่น ๆ จากการพูดคุย ปรึกษา เสนอแนะจากสมาชิกท่านอื่น ๆ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ ซึ่งสามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ได้แก่ โรงเรียนเมืองกลางและ โรงเรียนวิรสตรีอนุสรณ์

2.2 ด้านผู้เรียน

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทุกโรงเรียน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็นเรื่องการจัดการเรียน การสอนรูปแบบออนไลน์ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลักและได้สะท้อนปัญหาการจัดการเรียน การสอนรูปแบบออนไลน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19, การจัดการเรียน การสอนรูปแบบออนไลน์ ช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของโรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย โรงเรียน สตรีภูเก็ต โรงเรียนเมืองกลาง และโรงเรียนกะทู้วิทยาลัยส่วนใหญ่ผู้เรียนเลือกใช้อุปกรณ์การเรียนคือ คอมพิวเตอร์หรือ โน้ตบุ๊ก, ผู้เรียนของโรงเรียนที่มีความพร้อมในการเรียนรูปแบบออนไลน์ได้แก่ โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัยและโรงเรียนสตรีภูเก็ต, ผู้เรียนของโรงเรียนที่สนใจและกระตือรือร้นในการเรียน การสอนรูปแบบออนไลน์ ช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ได้แก่โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย

2.3 ด้านเนื้อหา

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ทุกโรงเรียนได้ปรับเนื้อหาในรายวิชา ที่สอนให้ ความสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 และผู้สอนศึกษาทำความเข้าใจ รายละเอียดเนื้อหาในรายวิชาที่จะสอนก่อนการจัดการเรียนการสอน

2.4 ด้านสื่อการเรียนและแหล่งการเรียนรู้

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทุกโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อชี้แนะหรือแนะนำประเด็นเรื่อง การใช้สื่อการเรียนให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์แก่ผู้สอนท่านอื่น ๆ ,และ มีการร่วมกันสร้างหรือพัฒนาสื่อการเรียนให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์, และสมาชิกของชุมชนแห่งการเรียนรู้มีการเข้าร่วม โครงการอบรมการใช้สื่อการสอนแบบใหม่ ที่ เหมาะสมกับการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้แก่สมาชิกท่านอื่น ๆ , ผู้สอนที่มีความพร้อมในการใช้สื่อและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ช่วงการ แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ได้แก่โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย โรงเรียนสตรีภูเก็ต และโรงเรียนวิเศษศรี อนุสรณ์

2.5 ด้านกระบวนการเรียนรู้

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ของทุกโรงเรียนมีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการนำเทคนิคหรือทฤษฎีการ เรียนรู้ต่าง ๆ มาปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ช่วงการแพร่เชื้อไวรัส โควิด 19, และมีการสะท้อนปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนออนไลน์ ช่วงสัปดาห์แรกของการเปิดเทอม

2.6 ด้านระบบติดต่อสื่อสาร

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของทุกโรงเรียน ช่วงการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด 19 พบปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารที่เกิดขึ้นจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่, และพบปัญหาหรืออุปสรรคที่เกี่ยวกับตัวสื่อกลางที่ส่งไปยังผู้เรียน คือเสียง ภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง ตามลำดับ

2.7 ด้านระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ของทุกโรงเรียน เกี่ยวกับการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ พบว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่อำนวยความสะดวกการจัดการเรียนการสอน ช่วงการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด 19, และส่งผลให้ผู้สอนมีการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีที่สูงขึ้น, การจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ช่วงการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด 19 และผู้สอนแต่ละโรงเรียนโดยส่วนใหญ่เลือกใช้เครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตของบริษัท AIS และ DTAC

2.8 ด้านการวัดและการประเมินผล

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทุกโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนวิธีการวัดและประเมินผลเพื่อให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ช่วงการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด 19, และมีการปรึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตในการทำแบบทดสอบออนไลน์, และการวัดและประเมินผลผู้สอนส่วนใหญ่ของแต่ละโรงเรียนในรูปลักษณ์ออนไลน์(On Line), และการวัดและประเมินผลรูปแบบออนไลน์ของผู้สอนแต่ละโรงเรียนส่วนใหญ่เลือกใช้ประเภทปรนัยในการทำแบบทดสอบ

อภิปรายผล

1. การจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดภูเก็ต เกิดจากการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด 19 ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาแนวทางแก้ไขเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง จึงเกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน โดยการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมการศึกษาเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตบนแอปพลิเคชัน Google Meet หรือ Zoom ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ส่งผลให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 จังหวัดภูเก็ตทั้ง 7 แห่ง เลือกการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ (On Line) เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง แต่การจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์(On Line) มีข้อจำกัดที่ส่งผลให้

ทางวิชาชีพ ได้แก่สมเกียรติ สัจจารักษ์และคณะ(2563) พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านชุมชนชน การเรียนรู้วิชาชีพ โดยสมาชิกในชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ พุคคยถึงสภาพการจัดการเรียนการสอน สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้น จากนั้นร่วมกันการคิดหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ร่วมกันเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาสื่อ ทั้งสื่อทํามือและสื่อเทคโนโลยีที่สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน และวิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนา(2562) พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทำให้ ผู้สอนมีความรู้ในสิ่งที่สอน ได้รับการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตลอดจนสมรรถนะอื่น ๆ และ จากการศึกษาที่ผู้สอนได้รับการพัฒนาดังกล่าว จะส่งผลไปยังคุณภาพของผู้เรียน และจิริรัตน์ เสนาะกรรม (2562) พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนเทคนิควิธีการ รูปแบบการสอนที่หลากหลาย ที่สามารถนำไปพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้
  - 1.1 การนำองค์ความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ มาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่น ๆ
  - 1.2 ผู้สนใจสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป
  - 2.1 ควรขยายพื้นที่ หรือขยายโรงเรียนในการทำวิจัย เพื่อที่จะได้เห็นแนวคิด และวิธีการในการจัดการเรียนการสอนได้มากขึ้น
  - 2.2 ควรศึกษาปัจจัยการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน โรงเรียนเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน โรงเรียนต่อไป

References

- Chaisongkram, N. (2018). *Enhancing Professional Learning Community on Educational Career in Basic School under the Office of Suphanburi Primary Educational Ares 1*. (Master of Education Thesis). Dhurakij Pundit University, Bangkok.
- Inthason, S. (2020). *COVID - 19 and Online Teaching case study: Web Programming Course*. *Journal of Management Science Review*, 22(2), 203-213.
- Khumphai, T., Chengwatthanaphong, S., Rattanaudum, P., Bouaroon, S., & Pandam, S. (2021). *Online Learning Management model Of industrial Students Program in the new normal During COVID - 19 Pandemic*. *Mahachulalongkornrajavidyalaya University*, 8(3), 393-407
- Mathuros, S. (2021). *Management Education Online in the NEW NORMAL COVID-19*. *Rajapark Journal* ,15(40), 33-42.
- Phuket Provincial Education Office. (2020). *Information on education in Phuket*. Retrieved from <http://www.phuketpeo.moe.go.th/phuket-edu-info2563.pdf>
- Sadjarak, S., Boriwatanan, N., Kakaro, A., Kaklong, A., & Wiriyamanuwong, S. (2020). *Learning Management via professional learning community (PLC) in plookpanya Municipal school under the royal Patrongage of hrh princess Bejratanrajsuda Sisisobhabannavadi*. *Journal for social scienced*, 11(2), 147-167.
- Sanorkan, J. (2019). *Professional Learning Community to Organize Active learning to improve academic achievement in Thailand 4.0*. *Journal of Education*, Prince of Songkla University, Pattani Campus, 30(1), 12-23.
- Wanyen, D. (2013). *The Learning Management on Online Social Network about Writing for Communication by Self Learning Process to Study Thai Learning Achievement of Mattayomsuksa students*. (Master of Science in Industrial Education Thesis). King Mongkut's University of Technology Thonburi, Bangkok.

- Wayo, W., Charoemukul, A., Kankaynat , C., & Konyai, J. (2020). *Online Learning Under the COVID-19Epidemic : Concepts and applications of teaching and learning management*. Regional Health Promotion Center 9 Journal, 14 (34), 285-298. Nakhon Ratchasima: Lertsil Printing House
- Wongyai, W., & Pattaphol, M. (2019). *Improving the quality of learning management according to the concept of professional learning community*. Regional Health Promotion, 9(14), 285-298

การศึษาสภาพปัญหการจัการเรยนการสอแบบออนไลน์ผ่านมุมมองของผู้ปกครอง
ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จ้งหวัดภูเก็ต
Study of Problems of Online Learning and Teaching Management through
Parent’s Perspectives in Phuket Municipality, Phuket Province

สึเนนการ จึถัพันถึ¹ / พรรณวดี ข่าจรงึ²

Sineenard Jitphan / Panwadee Khumjing

¹⁻² สาขาวิชาสงคคยศึษา คณะครุศาสตรึ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Social Studies Program, Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวจึษานึมีวัตถุประสงค์ ศึษาสภาพปัญหาของผู้ปกครองที่มีต่อการจัการเรยนการสอแบบออนไลน์ผ่านมุมมองของผู้ปกครอง ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จ้งหวัดภูเก็ต และศึษาแนวทางการแก้ไขสภาพปัญหาของผู้ปกครองที่มีต่อการจัการเรยนการสอแบบออนไลน์ผ่านมุมมองของผู้ปกครอง ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จ้งหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครอง ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จ้งหวัดภูเก็ต จ่านวน 400 คน สุ่มขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช่วิธีการ สุ่มแบบหลายชั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) การวจึษานึใช้แบบสอบถามเพือรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าความถึและร้อยละ ผลการวจึษพบว่า

1) สภาพปัญหาของผู้ปกครองที่มีต่อการจัการเรยนการสอแบบออนไลน์ ผ่านมุมมองของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่พบว่า เกิดจากผู้สอนขาดความตระหนักในหน้าที่ของตน จ่านวน 394 คน ร้อยละ 98.50 ผู้สอนขาดเทคนิคการสอแบบออนไลน์ที่ถูคต้อง จ่านวน 390 คน ร้อยละ 97.50 ผู้เรยนขาดความกระตือรือร้นในการเรยนรู้ จ่านวน 389 คน ร้อยละ 97.30

2) แนวทางการแก้ไขสภาพปัญหาของผู้ปกครองที่มีต่อการจัการเรยนการสอแบบออนไลน์ ผ่านมุมมองของผู้ปกครอง พบว่า พยายามลดข้อจ่ากัค เสริมสร่างพัฒนาการของผู้สอนและ ผู้เรยนให้ ความสำคัญกับความรู้ เทคโนโลยี เพือให้ได้รูปแบบการเรยนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ผู้ปกครอง, สภาพปัญหา, มุมมอง, การจัการเรยนการสอแบบออนไลน์

Abstract

The purposes of this study were to study problems of online learning and teaching management through parents' perspectives in Phuket municipality and to investigate the solutions of the problems. The sample was 400 parents in Phuket city municipality which used Multi-stage Random Sampling method. The instrument was a questionnaire to collect the data. The statistics were used for data analysis using percentage and frequency.

The results were found that 1) Most problem conditions of parents towards online learning and teaching management through their perspectives caused by teachers lacked of responsible awareness in number of 394, as a percentage 98.50%. 390 parents thought that teachers were without expertise of online teaching, as a percentage 97.50%. In addition to learners weren't active in learning process in number of 389 students, as a percentage 97.30%.

2) The solutions of parents towards online learning and teaching management through their perspectives were to reduce restrictions, to enhance teachers and learners' development and also to educate teachers in technology so that there will be proficient at online learning and teaching.

Keywords: parents, problem conditions, perspectives, online learning and teaching management

บทนำ

ในวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ประชากรทั่วโลกได้รับรู้ว่ามีโรคติดต่อปริศนาเกิดขึ้น โดยได้รับการยืนยันจากทางการจีนเมื่อ 31 ธันวาคม 2562 ว่าเกิดการระบาดของเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน ต่อมาองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่เป็น “การระบาดใหญ่” หรือ pandemic และได้ประกาศชื่อที่เป็นทางการสำหรับใช้เรียกโรคทางเดินหายใจที่เกิดจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ว่า “โควิด-ไนน์ทีน (Covid-19) ” (BBC NEWS ไทย ออนไลน์, 2563) โดยการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นอย่างมากจึงทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้น(MARKETINGOOPS, 2563) โดย “UNESCO” ได้คาดการณ์ว่าขณะนี้มึนักรียนนักรียนนักรียนมากกว่า 363 ล้านคนทั่วโลก ซึ่งได้รับผลกระทบจากวิกฤตการระบาดของเชื้อไวรัส “COVID-19” และประมาณการณ์ว่ามีสถาบันการศึกษาใน 15 ประเทศ ทั้งในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกกลาง ยุโรป และ อเมริกาเหนือ ได้ปิดการเรียนการสอนที่

โรงเรียนและมหาวิทยาลัย ขณะที่สถาบันการศึกษาในหลายประเทศได้นำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้เพื่อเปิดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์โดยที่“ประเทศจีน”เป็นประเทศแรกที่ประกาศหยุดกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียนและมหาวิทยาลัยส่งผลให้ทั้ง “ครู นักเรียน นักศึกษา” หันไปใช้หลักสูตรการเรียนการสอน “แบบออนไลน์” ส่วนมหาวิทยาลัยและโรงเรียนหลายแห่งในประเทศไทยเริ่มออกประกาศการเรียนจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์นับตั้งแต่เกิดวิกฤตการณ์ของเชื้อไวรัสโคโรนา หรือ “COVID-19” (กรมควบคุมโรค, 2563)

จากกรณีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาได้สร้างผลกระทบในทุกภาคส่วนอย่างรวดเร็วและรุนแรงหนึ่งในนั้นคือ “ภาคการศึกษา” ส่งผลให้นักเรียนและครูหลายพันล้านคนทั่วโลกต้องปรับตัวกับวิธีการเรียนการสอนรูปแบบใหม่คือ “การเรียนแบบออนไลน์” แม้จะเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาที่ช่วยให้นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ต่อไปได้โดยไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัส แต่การเรียนการสอนแบบออนไลน์ก็ถูกตั้งคำถามถึงประสิทธิภาพและความพร้อมของระบบการศึกษาไทยที่ไม่เพียงจะเพิ่มภาระให้แก่ผู้ปกครองแต่ยังตอกย้ำภาพความเหลื่อมล้ำของสังคมไทยอีกด้วย (ภูมิศรัณย์ ทองเลี่ยมนาค, 2563) ซึ่งประเทศไทย รมว.ศึกษาธิการ ได้ประกาศให้เลื่อนการเปิดเทอมจากเดิมที่กำหนดไว้ในวันที่ 17 พ.ค. 2564 ขยับไปเป็นวันที่ 1 มิ.ย. 2564 แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาที่ปะทุขึ้นอีกเป็นรอบที่ 3 ยังไม่มีทีท่าว่าจะสามารถควบคุมการแพร่ระบาดให้ทุเลาลงได้ ทำให้กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ต้องประกาศเลื่อนการเปิดเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จากวันที่ 1 มิ.ย.2564 ออกไปเป็นวันที่ 14 มิ.ย.2564 (ไทยรัฐ ออนไลน์, 2564) โดยที่ประชุมปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ได้ระบุให้ทราบว่ามีการแยกการเปิดเทอมแต่ละจังหวัดออกเป็นพื้นที่สีซึ่งประกอบด้วย 1.พื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด (สีแดงเข้ม) 4 จังหวัด มีการเปิดเรียนพร้อมกันทั้งประเทศแต่ยังไม่อนุญาตให้มีการจัดการเรียนการสอน On Site 2.พื้นที่ควบคุมสูงสุด (สีแดง) 17 จังหวัด มีการเรียนการสอนแบบผสมผสานได้ทั้ง On Site, Online, On Demand, On Air และ On Hand 3.พื้นที่ควบคุม (สีส้ม) 56 จังหวัด ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับข้อกำหนดในพื้นที่ควบคุมสูงสุด (สีแดง) แม้จะมีมาตรการรองรับการแพร่ระบาด แต่ดูจะไม่เป็นผลจึงประกาศเลื่อนการเปิดเทอมออกไปแต่การระบาดในระลอก 2 ไม่มีท่าทีที่จะลดความรุนแรงลงกลับมีผู้เสียชีวิตและพบผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้นทุกวัน หากจะเลื่อนเปิดเทอมในรอบที่ 3 นั้นเกรงว่าจะเป็นไปได้ยากด้วยระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนที่จะไม่ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด ทำให้กระทรวงศึกษาธิการต้องจัดการศึกษาเพื่อรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 (ประชาชาติธุรกิจ ออนไลน์, 2564)

จากการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ทำให้เกิดกระแสข่าวเกี่ยวกับผู้ปกครองมากขึ้น ดังกรณีข่าวดังนี้ ข่าวอาจารย์มหาวิทยาลัยดังทำร้ายลูกเพราะลูกทำการบ้าน ไม่ได้จากการสอบสวนทำให้ได้ทราบว่าผู้เป็นพ่อและเป็นอาจารย์ของมหาวิทยาลัยชื่อดังย่านชลบุรีได้ทำร้ายบุตรสาวขณะสอนการบ้าน เพราะทำไม่ได้ (เดลินิวส์ ออนไลน์, 2564) ข่าวผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยจึงเผชิญกับความไม่พร้อมต่อการเรียนแบบออนไลน์ทั้งในด้านของอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายจากอินเทอร์เน็ต และข่าวผู้ปกครองโพสต์ระบายความเดือดร้อนจากการเรียนแบบออนไลน์ถึงกระทรวงศึกษาธิการ (Matichon online, 2564) ซึ่งจากการติดตามข้อมูลและได้รับข้อร้องเรียนจากผู้ปกครองของนักเรียนในหลายพื้นที่กลับพบว่าเกิดปัญหาและอุปสรรคมากมายที่ต้องตระหนักถึงและเห็นถึงความสำคัญของสภาพปัญหาเพื่อนำปัญหาที่เกิดขึ้นไปแก้ไขและปรับปรุง

จากเหตุการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนแบบออนไลน์ผ่านมุมมองของผู้ปกครองเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในมุมมองของผู้ปกครอง ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขสะท้อนปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านมุมมองของผู้ปกครอง ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขสภาพปัญหาของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านมุมมองของผู้ปกครอง ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของนักเรียนในเขตเทศบาลนครภูเก็ตจังหวัดภูเก็ต จำนวน 15,119 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ปกครองของนักเรียนในเขตเทศบาลนครภูเก็ตจังหวัดภูเก็ต จำนวน 400 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ W.G. Cochran (1953) อ้างถึงใน ยุทธ

ผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านมุมมองของผู้ปกครอง ในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พบว่า การที่ผู้สอนขาดความตระหนักในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ จะก่อให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ จำนวน 394 คน คิดเป็นร้อยละ 98.50 , การที่ผู้สอนขาดเทคนิควิธีการสอนแบบออนไลน์ที่ถูกต้องจะก่อให้เกิดปัญหาสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ จำนวน 390 คน คิดเป็นร้อยละ 97.50 , การที่ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ เป็นปัญหาสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ จำนวน 389 คน คิดเป็นร้อยละ 97.30

ด้านประสบการณ์ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ มองว่า ก่อนเกิดสภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เคยได้เห็นเคยได้ข้บการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 68.00

ด้านความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านมุมมอง มองว่ามีความกังวลเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ของผู้เรียน จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 , การเรียนแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป สามารถบันทึกไฟล์ภายหลังการสอนเพื่อให้สามารถเรียนย้อนหลังได้ จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 , ผู้ปกครองมีภาระค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบออนไลน์ จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00

ด้านทักษะความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ มองว่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ของผู้เรียน จำนวน 165 คิดเป็นร้อยละ 41.30 , มีทักษะเกี่ยวกับการเรียนแบบออนไลน์ จำนวน 148 คิดเป็นร้อยละ 37.00

และด้านความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านมุมมองของผู้ปกครอง มองว่า เป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้ปกครอง จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.25 , เด็กไม่ตั้งใจเรียนและขาดความตั้งใจในการเรียน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75 , เกิดปัญหาเรื่องสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.75

2. แนวทางการแก้ไขสภาพปัญหาของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านมุมมองของผู้ปกครอง พบว่า มีการพยายามที่จะลดข้อจำกัดและเติมเต็มช่องว่างในทุกๆด้าน และเสริมสร้างพัฒนาของผู้สอนและนักเรียน โดยที่แต่ละฝ่ายต้องร่วมมือกันดำเนินการวางแผน เพื่อสร้างระบบการเรียนออนไลน์ให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ความสำคัญในการพัฒนาความรู้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ตเท่านั้น ผลการศึกษาจึงมีขอบเขตที่จำกัด ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาในเรื่องนี้ ในขอบเขตที่กว้างขึ้น เช่น ระดับภูมิภาคหรือประเทศ

2.2 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

2.3 เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาสภาพปัญหาของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ผ่านมุมมองของผู้ปกครองเพียงอย่างเดียว ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาผ่านมุมมองอื่นๆ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมโรค. (2563). รายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยศูนย์ปฏิบัติการ

ภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค. สืบค้นเมื่อ 19 สิงหาคม 2564 จาก <https://1th.me/xxLM3>

จันทิมา เอกวงษ์. (2552). ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการใช้อีเลิร์นนิ่งเพื่อการสอนของ

อาจารย์และนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

จิรศักดิ์ ทองปรีชา. (2562). การบริหารจัดการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์ COVID – 19

ระดับมัธยมศึกษาพื้นที่โรงเรียนนวมวิชรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร.

กรุงเทพมหานครฯ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เดลินิวส์ ออนไลน์. (2564.14 กุมภาพันธ์).ข่าวทั่วไทย.(คุณลูกสาวท การบ้านไม่ได้ อาจารย์ ม.ดัง

ดบตีหน้าปุ่ดบวม) สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2564.

จาก [dhttps://d.dailynews.co.th/regional/825410/](https://d.dailynews.co.th/regional/825410/))

ไทยรัฐ ออนไลน์.(2564.25 พฤษภาคม).ข่าวทั่วไทย.(กระทรวงศึกษาธิการเตรียมความพร้อม

จัด 5 รุ ปแบบการเรียนการสอนยุคโควิด-19 ป่วนเมือง). สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2564.

จาก <https://www.thairath.co.th>

ประชาชาติธุรกิจ ออนไลน์.(2564.10 มิถุนายน).ข่าวในประเทศ.(แนวปฏิบัติเปิดทอมแบ่ง 3 กลุ่ม

พื้นที่สัถทม. เพิ่มช่องทางเรียนใหม่). สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2564.

จาก <https://www.prachachat.net/>

- ภูมิสรณ์ย์ ทองเลี่ยมนาค. (2563). การเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาในยุค COVID-19
สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2564 จาก <https://www.eef.or.th/378/>
- ยุทธ ไถยวรรณ. (2552). ออกแบบเครื่องมือวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- วิทัศน์ ผักเจริญผล. (2563). ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ภายใต้สถานการณ์
ระบาดไวรัส Covid- 19. 2563(4), 44-61
- อรรถ พลม่วงสวัสดิ์, ดุสิตศิริ สมบัติ, ขจิต พรหมเมฆินทรางกูร, & พาริสหงษ์ สกุล. (2021).
แนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร
ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านการบิน. Journal of Information and Learning, 32(2), 51-61.
- BBC NEWS ไทย ออนไลน์.(2563.22 ธันวาคม).ข่าวเกาะติดสถานการณ์โควิด-19.(โควิด-19: ไวรัส
โคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ภัยคุกคามชาวโลกปี 2020).สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2564.
จาก <https://www.bbc.com>
- Dawley, L. (Ed.). (2007). The tools for successful online teaching. IGI Global.
- Maticchon online.(2563.17 พฤษภาคม).ข่าวเกาะติด Covid-19.(ผู้ปกครองโพสต์ระบาย
ความเดือดร้อน ‘เรียนออนไลน์’ ฝากแชร์ให้ถึงกระทรวงศึกษาฯ). สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2564.
จาก <https://www.maticchon.co.th>
- MARKETINGOOPS.(2563.15 มีนาคม).ข่าวอัปเดตสถานการณ์ COVID-19.(COVID-19
ปฏิรูปการศึกษาทั่วโลก ใช้เทคโนโลยีเรียนรูปแบบใหม่ – ‘มหาวิทยาลัยไทย’ สอนผ่าน
ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 19 สิงหาคม 2564.จาก<https://www.marketingoops.com>

ศึกษาการจัดการความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต

Study of Secondary Students' Stress Management in Phuket Province

ณัฐพล ม่วงพรา¹ / พรรณวดี ขำจริง²

Natthaphon Mongpra / Panwadee Khumjing

¹⁻² สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Social Studies Program, Faculty of Education, Phuket Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต และเพื่อศึกษาการจัดการความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 400 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .77 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต พบว่า มีระดับความเครียดอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 นักเรียนส่วนใหญ่มีความเครียดด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 รองลงมาคือ ความเครียดด้านร่างกาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 และความเครียดด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37

2) การจัดการความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต พบว่า มีการจัดการความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 นักเรียนส่วนใหญ่มีการจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 รองลงมาคือ การจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 และการจัดการความเครียดแบบได้ประโยชน์น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87

คำสำคัญ: ความเครียด, การจัดการความเครียด

Abstract

The objectives of research study were as following 1) to investigate stress levels of secondary students in Phuket province 2) to study secondary students' stress management. The sample was 400 secondary students in Phuket identified sample size by multi-stage sampling. the instrument was the questionnaire with reliability of 0.77. The statistics which used for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results were found that 1) The level of secondary students' stress was in low level mean score of 2.49. Most student had mental stress mean score of 2.61, physical stress mean score of 2.49 and social stress mean score of 2.37. 2) secondary students' stress management in Phuket was in medium level mean score of 3.12. Most students had emotional focused coping strategies mean score of 3.36. Secondly, they had problem focused coping strategies mean score of 3.12 as well as less focused coping strategies mean score of 2.87 respectively.

Keywords: stress, stress management

บทนำ

ปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกกำลังเผชิญกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้โรคดังกล่าวเป็นโรคระบาดที่กระจายทั่วโลก (WHO Thailand, 2020) และประเทศไทยได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 ที่ต้องมี การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคอย่างเข้มงวด โดยรัฐบาลได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2563 เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยกำหนดแนวทางการป้องกันโรคด้วยการใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อย ๆ การเว้นระยะห่างทางสังคม และปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมควบคุมโรค (Department of Disease Control, 2020) สถานการณ์การระบาดดังกล่าว ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคมหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ รวมถึงด้านการศึกษา (Tongkeo, 2020) การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดขึ้นได้สร้างความวิตกกังวลและความเครียดให้กับคนทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วย ความเครียดสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกสถานการณ์ เพศ วัย โดยเฉพาะวัยรุ่นในช่วง

ตารางที่ 1

แสดงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับความเครียด	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ความเครียดด้านร่างกาย	2.49	5.45	น้อย	2
2. ความเครียดด้านจิตใจ	2.61	5.38	น้อย	1
3. ความเครียดด้านสังคม	2.37	5.52	น้อย	3
รวม	2.49	5.45	น้อย	-

นักเรียนส่วนใหญ่มีความเครียดด้านจิตใจ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}$ = 2.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนรู้สึกคิดถึงสิ่งที่ทำให้รู้สึกบั่นทอนจิตใจ ($\bar{x}$ = 2.75) รองลงมาคือ นักเรียนรู้สึกมีความวิตกกังวลล่วงหน้ากับสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น ($\bar{x}$ = 2.70) นักเรียนรู้สึกหงุดหงิด รำคาญใจ ($\bar{x}$ = 2.66) นักเรียนรู้สึกว่าตนเองมีสมาธิในการเรียนลดน้อยลง ($\bar{x}$ = 2.59) และนักเรียนรู้สึกกระวนกระวายอยู่ตลอดเวลา ($\bar{x}$ = 2.33) ตามลำดับ

รองลงมาคือ ความเครียดด้านร่างกาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}$ = 2.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนรู้สึกมีอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย อ่อนเพลีย ($\bar{x}$ = 2.81) รองลงมาคือ นักเรียนรู้สึกมีปัญหาด้านการนอนหลับ ($\bar{x}$ = 2.66) นักเรียนรู้สึกมีอาการปวดหัวข้างเดียว ($\bar{x}$ = 2.49) นักเรียนรู้สึกมีอาการไม่ค่อยอยากรับประทานอาหาร ($\bar{x}$ = 2.46) และนักเรียนรู้สึกมีอาการเสียวสัน ปากสั่น มือสั่นเวลาไม่พอใจ ($\bar{x}$ = 2.01) ตามลำดับ

และความเครียดด้านสังคม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}$ = 2.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนมีความวิตกกังวลในการเตรียมตัวศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ($\bar{x}$ = 2.90) รองลงมาคือ นักเรียนมีความขัดแย้งกับคนในครอบครัว ($\bar{x}$ = 2.31) นักเรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ ($\bar{x}$ = 2.31) นักเรียนถูกบังคับเรียนในสิ่งที่ไม่ชอบ ($\bar{x}$ = 2.28) และนักเรียนทะเลาะวิวาทกับคนรอบข้างบ่อย ๆ ($\bar{x}$ = 2.07) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาการจัดการความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต พบว่าการจัดการความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.12) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2

แสดงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต โดยในภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

การจัดการความเครียด	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหา	3.12	1.04	ปานกลาง	2
2. การจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์	3.36	1.06	ปานกลาง	1
3. การจัดการความเครียดแบบได้ประโยชน์น้อย	2.87	1.02	ปานกลาง	3
รวม	3.12	1.04	ปานกลาง	-

นักเรียนส่วนใหญ่มีการจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ เมื่อเกิดปัญหานักเรียนคิดว่าการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดคือการแก้ที่สาเหตุ ($\bar{x}=3.30$) รองลงมาคือ ก่อนลงมือแก้ปัญหา นักเรียนจะแสวงหาทางเลือกที่ดีที่สุด ($\bar{x}=3.28$) นักเรียนจัดลำดับความสำคัญของปัญหาไหนควรแก้ก่อนหรือหลัง ($\bar{x}=3.25$) นักเรียนสามารถแสวงหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อนำมาสู่การแก้ปัญหาได้สำเร็จ ($\bar{x}=3.22$) เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น นักเรียนพยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง ($\bar{x}=3.21$) เมื่อเกิดปัญหา นักเรียนมีการวางแผนว่าจะแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร ($\bar{x}=3.16$) นักเรียนขอคำแนะนำในการแก้ปัญหาจากบุคคลใกล้ชิดที่ไว้วางใจได้ ($\bar{x}=3.04$) หากยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้ นักเรียนจะไม่ละความพยายาม ($\bar{x}=3.04$) นักเรียนจะไม่ลงมือแก้ปัญหา ถ้าไม่มั่นใจว่าวิธีที่เลือกใช้นั้นจะได้ผล ($\bar{x}=3.00$) และเมื่อเกิดปัญหานักเรียนจะมุ่งแก้ปัญหานั้นเพียงอย่างเดียว โดยหยุดสนใจกิจกรรมอื่น ๆ ($\bar{x}=2.71$) ตามลำดับ

รองลงมาคือ การจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนต้องการคนรับฟังและคนที่เข้าใจเมื่อเกิดปัญหา ($\bar{x}=3.41$) รองลงมาคือ เมื่อมีคนรับฟังปัญหาของนักเรียน นักเรียนจะรู้สึกผ่อนคลายมากขึ้น ($\bar{x}=3.38$) นักเรียนเชื่อว่าปัญหาทุกอย่างมีทางออก ($\bar{x}=3.31$) นักเรียนคิดว่าปัญหาในแต่ละครั้งที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะอยู่กับนักเรียนตลอดไป ($\bar{x}=3.14$) เมื่อเกิดปัญหาหรือความเครียด นักเรียนสามารถยอมรับความเป็นจริงได้ ($\bar{x}=3.13$) นักเรียนสามารถเผชิญกับปัญหาได้อย่างเข้มแข็ง ($\bar{x}=3.10$) นักเรียนคิดว่าเมื่อเกิดปัญหาขึ้น ปัญหานั้นจะอยู่กับนักเรียนเพียงแค่ชั่วคราว ($\bar{x}=3.03$) เมื่อเกิดความเครียด นักเรียนจะนึกถึงหลักธรรมคำสอนของศาสนา เพื่อเป็นคติเตือนใจ ($\bar{x}=$

2.74) เมื่อเกิดปัญหาหรือความเครียดมาก ๆ นักเรียนเลือกที่จะหนีจากสถานการณ์ที่เป็นปัญหานั้น ($\bar{x} = 2.73$) และนักเรียนพยายามหลีกเลี่ยงความจริงเมื่อเกิดปัญหา ($\bar{x} = 2.55$) ตามลำดับ และการจัดการความเครียดแบบได้ประโยชน์น้อย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ นักเรียนเบี่ยงเบนความสนใจจากปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการหันไปทำกิจกรรมอื่น เพื่อลดความไม่สบายใจ ($\bar{x} = 3.16$) รองลงมาคือ เมื่อเกิดปัญหา นักเรียนจะหลีกเลี่ยงการพบเจอกับบุคคลที่อาจทำให้นักเรียนเกิดความเครียดมากขึ้น ($\bar{x} = 3.10$) เมื่อเกิดความเครียด นักเรียนจะรู้สึกไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับใคร ($\bar{x} = 3.03$) เมื่อเกิดความเครียด นักเรียนจะพยายามไม่นึกถึงสิ่งที่ทำให้เกิดความเครียดนั้น ($\bar{x} = 2.98$) เมื่อเกิดความเครียด นักเรียนจะนอนหลับเพื่อให้ลืมปัญหา ($\bar{x} = 2.89$) เมื่อเกิดความเครียด นักเรียนใช้เวลา นานกว่าจะจัดการกับปัญหาได้ เมื่อเกิดปัญหา ($\bar{x} = 2.85$) นักเรียนรู้สึกว่าการหาทางออกเป็นสิ่งที่ยาก ($\bar{x} = 2.82$) นักเรียนคิดว่าการพยายามลองผิดลองถูกในการแก้ปัญหา เป็นวิธีการที่เสียเวลา ผลที่ได้ก็ไม่คุ้มค่า ($\bar{x} = 2.64$) เมื่อเกิดความเครียด นักเรียนจะไม่ยอมทำกิจกรรมใด ๆ ($\bar{x} = 2.62$) และเมื่อลองแก้ไขปัญหาลแล้วไม่ได้ผล นักเรียนจะยกเลิกความตั้งใจในการแก้ปัญหานั้นทันที ($\bar{x} = 2.57$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

สามารถนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต พบว่า นักเรียนมีความเครียด เฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีความเครียดด้านจิตใจ รองลงมาคือ ความเครียดด้านร่างกาย และความเครียดด้านสังคม อาจเนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในช่วงของวัยรุ่น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ในขณะเดียวกันความเครียดที่เกิดขึ้นนี้เป็นแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมในการแก้ปัญหาที่ต้องใช้ความสามารถด้านสติปัญญา ความมีเหตุผล วุฒิภาวะ มาแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ทำให้นักเรียนมีความเครียดในชีวิตประจำวัน โดยไม่รู้ว่าตัวมีความเครียด หรืออาจรู้สึกได้จากการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย อารมณ์ ความรู้สึกและพฤติกรรมบ้างเล็กน้อย แต่ที่สุดนักเรียนก็สามารถจัดการกับความเครียดระดับนี้ได้ และความเครียดระดับนี้ไม่เป็นผลเสียต่อการดำเนินชีวิต (สุคนธ์ทิพย์ หนูนพล, 2544) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาชาน ตนย้าหมัด (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดและวิธีการจัดการความเครียดของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า ความเครียด

ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวม อยู่ในระดับต่ำ โดยความคาดหวังส่งผลต่อความเครียดของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีประสิทธิภาพในการส่งผลต่อความเครียด ร้อยละ 49 การศึกษานี้ต่างจากการศึกษาของ นงลักษณ์ เจียนงาม (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาระดับความเครียดและวิธีเผชิญความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความเครียดระดับสูง รองลงมา มีความเครียดระดับรุนแรง และพบสาเหตุที่ทำให้เกิดความเครียดคือ ด้านการเรียน และด้านบุคลิกภาพส่วนตัว เช่นเดียวกับงานวิจัยของ วรณกร พลพิชัย และจันทรา อู๋เอ็ง (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาคความเครียดและวิธีเผชิญความเครียดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเมือง จังหวัดตรัง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความเครียดอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 52.12 นักเรียนที่มีเพศ แแผนการเรียน ระดับการศึกษาของบิดาที่แตกต่างกัน มีความเครียดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. เพื่อศึกษาการจัดการความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาใช้วิธีการจัดการความเครียด ทั้ง 3 แบบ ในระดับปานกลาง คือ แบบมุ่งแก้ไขอารมณ์ แบบมุ่งแก้ไขปัญหา และแบบได้ประโยชน์น้อย ทั้งนี้อธิบายได้ว่า เมื่อมีเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียด นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาจะเลือกวิธีการจัดการทั้ง 3 แบบ ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของปัญหานั้น ๆ ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมและสามารถลดความเครียดลงได้ ดังที่ ศรีเรือน แก้วกังวาน (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึง พัฒนาการในช่วงวัยรุ่นต่อเนื่องถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นว่าเป็นวัยที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์พอสมควร และมีความสามารถที่จะแยกแยะว่าอะไรถูกอะไรผิด จึงสามารถที่จะเลือกวิธีการจัดการความเครียดที่เหมาะสมแก่ตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณกร พลพิชัย, และจันทรา อู๋เอ็ง (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาคความเครียดและวิธีเผชิญความเครียดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเมือง จังหวัดตรัง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีการจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์ และแบบได้ประโยชน์น้อยอยู่ในระดับต่ำ การศึกษานี้ต่างจากการศึกษาของ นงลักษณ์ เจียนงาม (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาระดับความเครียดและวิธีเผชิญความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีวิธีเผชิญความเครียดทั้ง 3 วิธี ต่างกันพบว่านักเรียนใช้วิธีเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ไข ปัญหาในระดับค่อนข้างสูง ใช้วิธีเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์และใช้วิธีเผชิญความเครียดแบบได้ประโยชน์น้อยในระดับค่อนข้างต่ำ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สุภาภัทร ทนเถื่อน (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาคความเครียดและวิธีเผชิญ

ความเครียดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ใช้วิธีเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหา ใช้วิธีเผชิญความเครียดแบบมุ่งแก้ไขอารมณ์สูง และใช้วิธีเผชิญความเครียดแบบได้ประโยชน์น้อยในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางที่มีประโยชน์สำหรับครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลนักเรียนที่เผชิญกับความเครียด

1.2 สามารถนำผลจากการศึกษามาเป็นแนวทางในการช่วยเหลือเกี่ยวกับความเครียดให้นักเรียนได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับตัวในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พังงา ภูเก็ต ระนอง เท่านั้น ควรมีการศึกษาเรื่องนี้ ในขอบเขตที่กว้างขึ้น เช่น โรงเรียนในสังกัดเอกชน

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดของนักเรียนกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคาดหวังของนักเรียน ความคาดหวังของผู้ปกครอง ลักษณะของที่อยู่อาศัย ส่งผลต่อความเครียด และการจัดการความเครียดอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2563). *กรมสุขภาพจิต เผยวัยรุ่นไทยปรึกษา “ปัญหาเครียด” มากสุด แนะนำเทคนิค*

จัดการความเครียด. สืบค้น 23 กรกฎาคม 2564, จาก www.dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30188.

จันทร์หา อึ้งเอ็ง, และวรรณกร พลพิชัย. (2561). *การศึกษาความเครียดและวิธีเผชิญความเครียดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเมือง จังหวัดตรัง*. รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.

นงลักษณ์ เขียนงาม. (2563). *การศึกษาระดับความเครียดและวิธีเผชิญความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดเชียงใหม่*. ศึกษาศาสตรสาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2563).

การจัดการเรียนรู้แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ

Learning Management through Community Map in Competency-Based Curriculum

กมลชนก สิงหาบุตร¹ / เขมรินทร์ ทองศรี² / ทศน์จิราวรรณ พูนแก้ว³ /

นริศรา ฉลองกุล⁴ / นิชนิภา ประสิทธิ์ชัยวุฒิ⁵ / ณศรา ขุนทองจันทร์⁶ /

ทิพย์ภาภรณ์ พรหมจินดา⁷ / มาลีตา ลาภจตุ⁸ / วรินทร์ เบญจศรี⁹

Kamonchanok Singhabut / Khemmarin Thongsri / Tatjirawan Poonkaew /

Narissara Chalongkul / Nichnipa Prasitthichaiwut / Nessara Khunthongchan /

Thippaporn Phromjinda / Malita Lapjuti / Warintorn Benjasri

¹⁻⁸สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

Bachelor of Education Program in Thai, faculty of Education, Thaksin University, Songkhla campus

⁹สาขาการสอนศิลปศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

Teaching Liberal Arts, Faculty of Education, Thaksin University, Songkhla Campus

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนรู้แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ มีจุดประสงค์ดังนี้
1) เพื่อสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ ที่เป็นพื้นที่อิสระ ในการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความสอดคล้องกับบริบทชุมชน 2) เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่ก้าวทันยุค VUCA World การเรียนรู้ที่ไม่มีข้อจำกัดและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่สามารถบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ จากการศึกษาวิจัยมีการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน 1) ศึกษาข้อมูลและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนเกี่ยวข้องกับโครงการที่จัดทำ 2) ศึกษาเครือข่ายชุมชนเพื่อวางแผนและนำมาออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ผ่าน “Survival Kit Competence Mapping Route เส้นทางแผนที่สามัคคีที่ยั่งยืน” 3) วางแผนและออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่สามารถบูรณาการกับ กลุ่มสาระอื่น ๆ ได้ สำหรับผู้เรียนเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ผู้เรียน 4) บันทึกผลที่ได้รับ นำมาสรุปและอภิปรายผลของการจัดทำวิจัย โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เรียนในระบบการศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเจริญฤๅณา อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ซึ่งสามารถสรุปผลได้ว่า ผู้ที่เข้าร่วมในกิจกรรม เกิดการเรียนรู้ที่อิสระและมีความหลากหลายสอดคล้องกับบริบทชุมชน เกิดทักษะในการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ให้สอดคล้องกับชีวิต

จริงและสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา อีกทั้งยังสามารถสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดสมรรถนะและการเรียนรู้ที่อิสระ มีความสอดคล้องกับบริบทชุมชน และบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้โดยใช้ภาษาไทยเป็นแกนหลัก

คำสำคัญ: แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้, ฐานสมรรถนะ, สามัคคียะ, VUCA World

Abstract

Learning Management through Community Map in Competency-Based Curriculum's objectives were 1) To create the learning competence to be free space in various learning align on community contexts, 2) To create learning model for VUCA world literacy in infinity learning and reduce educational inequity and 3) To propose Thai Language learning management approach to integrate to across the substance of learning. There were 4 steps: to study the information and learning management innovation align on Needs' learners about the project, to study the community network for planning and to create the learning approach through Survival Kit Competence Mapping Route and to design and create the tools of learning to learning manage Thai language subject to integrate to across the substance of learning for achieve expected learning outcomes and to take note the result for concluding and discussion of this research. The target group were primary 6 (P 6) students in Wat Charoen Puupaa, Rattapuum district, Songkhla province. We conclude that the students had free learning and various contexts align on the community contexts, had the learning skills to use in the real life and infinity learning

Keywords: learning management through community map, competency-based curriculum, competence, VUCA world

บทนำ

เนื่องจากในปัจจุบันสถานการณ์โลกอยู่ในยุคที่เกิดความเปลี่ยนแปลง คาดเดาได้ยากหรือเรียกสถานการณ์ดังกล่าวว่า “VUCA World” (วิจารณ์ พานิช, 2562) เราทุกคนอยู่ในโลกยุคคว่ำ (VUCA World) ที่สถานการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไวและคาดเดาได้ยาก แต่สถานการณ์แบบนี้ ทำให้เราเกิดการเรียนรู้ที่สำคัญต่อชีวิต (วิจารณ์ พานิช, 2562) สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านทั้งด้านธุรกิจ ด้านการใช้ชีวิต ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมและเศรษฐกิจ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเหตุการณ์ต่าง ๆ มากมาย อย่างเช่นสถานการณ์แพร่ระบาดของโรค Covid-19 แสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับทุกด้าน สิ่งที่จะทำให้ผู้คนสามารถปรับตัวอยู่บนสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ คือ การยอมรับความจริง รู้จักปรับตัว นอกจากนี้ ด้านการศึกษาที่เป็นอีกด้านหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว

ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อระบบการศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ครูผู้สอนจะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ “VUCA World” อีกทั้งยังต้องปรับแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสม เพื่อต่อความต้องการจำเป็นของผู้เรียน จากผลกระทบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การปรับแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนในสถานการณ์ปัจจุบัน มีความสำคัญแต่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก การจัดการเรียนรู้ คือ สถานการณ์ อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่ 1) มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้น ระหว่างผู้สอนกับ ผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับสิ่งแวดล้อม 2) ความสัมพันธ์และการมีปฏิสัมพันธ์ก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ 3) ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่ไปใช้ได้ (สุมน อมรวิวัฒน์, 2533) การปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นและส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลกระทบดังกล่าวทำให้เห็นทั่วกันว่า ระบบการศึกษาแบบเดิมที่วางอยู่ในห้องสี่เหลี่ยมไม่เอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม จึงทำให้ได้รับผลกระทบ แม้จะมีนโยบาย 5 On จากกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ On-site การเรียนที่โรงเรียน On-air การเรียนผ่านมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม On-demand การเรียนผ่านแอปพลิเคชันที่หลากหลาย On-hand การเรียนที่บ้านด้วยเอกสาร และ Online การเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต แต่นโยบายดังกล่าว ก็ไม่ได้ตอบโจทย์การเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะ พื้นที่อิสระ และความหลากหลายในการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับบริบทชุมชน และเป็นความรู้ที่ติดตัวเพื่อให้ผู้เรียนอยู่รอดในทุกสถานการณ์

หลักสูตรฐานสมรรถนะ มีลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นหลักสูตรที่ยืดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก การออกแบบหลักสูตร ตามแนวคิดนี้ จะมีการกำหนดเกณฑ์ความสามารถที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้ หลักสูตรที่เรียกว่า หลักสูตรเกณฑ์ความสามารถ จัดทำขึ้นเพื่อประกันว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับหนึ่ง ๆ จะมีทักษะและความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามที่ต้องการ เป็นหลักสูตรที่ไม่ได้มุ่งเรื่องความรู้ หรือเนื้อหาวิชา ที่อาจมีความเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา แต่จะมุ่งพัฒนาในด้านทักษะ ความสามารถ เจตคติและค่านิยม อันจะมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน และอนาคตของผู้เรียนในอนาคต (ธำรง บัวศรี, 2535)

คณะผู้วิจัยจึงได้ศึกษาข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ที่สามารถทำให้ผู้เรียน ได้ใช้องค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชนของตนเอง มาสร้างองค์ความรู้ที่เกิดเป็นความรู้ติดตัว และทักษะที่นำไปใช้ได้ตลอดชีวิต จึงเกิดเป็น โมเดล “Survival Kit Competence Mapping Route เส้นทางแผนที่สามัคคียะยังชีพ” การจัดการเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือ คือ แผนที่การเรียนรู้ในชุมชน เป็นเครื่องมือหลักในการสร้างสมรรถนะ พื้นที่อิสระ การเรียนรู้ ที่หลากหลายให้กับผู้เรียน แผนที่การเรียนรู้เปรียบเสมือนพื้นที่อิสระในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีเครื่องมือแสดงร่องรอยหลักฐานจากครูที่เปรียบเสมือนเครื่องมือสำหรับใช้ในการเดินทาง เพื่อสรรสร้างองค์ความรู้ โดยมีครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนคอยช่วยเหลือ พร้อมทั้งเสริมทักษะความรู้ไปด้วยตลอดเส้นทางการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ ที่เป็นพื้นที่อิสระ ในการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความสอดคล้องกับบริบทชุมชน
2. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่ก้าวทันยุค VUCA World การเรียนรู้ที่ไม่มีข้อจำกัดและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่สามารถบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. เครื่องมือวิจัย

2.1 แผนที่ชุมชน

2.2 ก่อตั้งชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Kits)

2.2.1 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ก่อตั้งชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Kits)

- 1) ครูทุกกลุ่มสาระร่วมกันพูดคุยวิธีการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2) ครูทุกกลุ่มสาระร่วมกันออกแบบเครื่องมือ และสร้างก่อกองชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Kits) เพื่อส่งไปให้นักเรียน (E-PLC)
- 3) ก่อตั้งชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Kits) จะอัปเดต เป็นก่อกอง ก่อกอง สามัคคีชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Competence Kits) หลังสิ้นสุดการเรียนรู้บนเส้นทางแผนที่สามัคคีชีพการจะเป็นการเปิดพื้นที่ร่วมการเรียนรู้

2.2.2 เครื่องมือภายในก่อกองชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Kits) ประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์เสริมสร้างการเรียนรู้ เช่น อุปกรณ์เครื่องเขียน กรรไกร สี
- ใบบันทึกเรื่องเล่ากิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) เปิดชุมชนตามหามาตรา
- 2) เขาควนไหน ถูกใจใช่เลย
- 3) บันทึก....นักประพันธ์
- 4) ศาลาเล่าเรื่อง
- 5) พกเงิน 200 แวะซื้อของไปส่งหน่อยนะ
- 6) หันหลบไปแลบ้านเกิด ผ่านสุภายิตไทย

2.3 แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

การจัดกิจกรรมในครั้งนี้ใช้ แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม “VUCA Map Community Learning แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ” เป็นเครื่องมือวัดผลการจัดกิจกรรม จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ 2) ด้านผู้ดำเนินกิจกรรมและรูปแบบกิจกรรม 3) ด้านความเหมาะสมของช่องทางการจัดกิจกรรม วันและเวลา

ทุกสถานการณ์ ผ่านกิจกรรมแผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ (VUCA Map Community Learning)

6. สำรวจชุมชนเป้าหมาย การเลือกสำรวจชุมชนเป้าหมาย เพื่อนำชุมชนดังกล่าว มาเป็นแบบแนวทางในการนำผลการจัดโครงการไปใช้

7. สำรวจความต้องการของชุมชนว่าสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการหรือไม่ การสำรวจว่าชุมชนที่ผู้ศึกษาได้เลือกไว้ มีความต้องการเป็นไปในทิศทางใด สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานและเป้าหมายของโครงการหรือไม่ เพื่อที่จะนำกิจกรรมไปใช้ได้อย่างถูกต้องและให้ชุมชนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการจัดกิจกรรม

8. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของโครงการ การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของโครงการเพื่อแสดงให้เห็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

9. ออกแบบวิธีการดำเนินการและกิจกรรม ในแต่ละกิจกรรมย่อย จะมีการออกแบบรูปแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับประเด็นหลักในการจัดโครงการ คือ การจัดการเรียนรู้ในยุค VUCA World โดยมีการกำหนดขอบเขต วัตถุประสงค์ โมเดล และกระบวนการทำงานในแต่ละกิจกรรม ซึ่งในกระบวนการดังกล่าวจะมีการประชุมร่วมกันกับอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ และการประชุมกับสมาชิกภายในกลุ่มเป็นระยะ เพื่อประเมินผลความก้าวหน้าและรูปแบบการจัดกิจกรรม เพื่อนำผลการพูดคุยมาปรับปรุงการทำงานและวางแผนการดำเนินงานต่อไป

10. ดำเนินกิจกรรม โดยการประชาสัมพันธ์รูปแบบกิจกรรม และกำหนดการจัดกิจกรรมผ่านแฟนเพจของโครงการ Going On Competence การศึกษาทำการเปลี่ยนแปลง เพื่อเชิญชวนผู้ที่สนใจเข้าร่วมชมกิจกรรม และผู้สนใจสมัครเข้าร่วมกิจกรรม มาเข้าร่วมการจัดโครงการ

11. สรุปผลกิจกรรมและอภิปรายผล

12. สะท้อนผลการเรียนรู้ ร่วมสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ และสมาชิกในกลุ่ม

3.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน Survival Kit Competence Mapping Route เส้นทางแผนที่สามมิติระยะยั่งยืน

1. ประชุมพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

2. ครูทุกกลุ่มสาระร่วมกันออกแบบเครื่องมือ และสร้างกล่องยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Kits) เพื่อส่งไปให้นักเรียน (E-PLC)

3. นักเรียนได้รับกล่องยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Kits) ที่มีเครื่องมือหลากหลายในกล่อง เพื่อนำไปใช้ในการเรียนรู้
4. ผู้ปกครองและครูคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียน ในการใช้เครื่องมือกับเส้นทางแผนที่ชุมชน
5. สิ้นสุดการเรียนรู้บนเส้นทางแผนที่สามัคคีที่ยังชีพจะเป็นการเปิดพื้นที่ร่วมการเรียนรู้ หลังจากนั้นกล่องยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Kits) จะอัปเดต เป็นกล่อง กล่องสามัคคีที่ยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Competence Kits)
6. นักเรียนและครูร่วมเปิดกล่องสามัคคีที่ยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Competence Kits) และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ร่วมกันจากกล่องสามัคคีที่ยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Competence Kits) ของนักเรียน
7. ครูนำผลงานในกล่องสามัคคีที่ยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Competence Kits) มาใช้ประเมินนักเรียน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
8. นักเรียนนำองค์ความรู้ที่ได้จากกล่องร่วมกันสร้างเป็นเส้นทางแผนที่ชุมชนขนาดใหญ่ เพื่อจัดนิทรรศการ “แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้”
9. ครูนำผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากเครื่องมือในกล่องสามัคคีที่ยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Competence Kits) และการจัดนิทรรศการ “แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้” มาบูรณาการเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า *s.d.* วิเคราะห์จากแบบสำรวจความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม “VUCA Map Community Learning แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ”

ผลการวิจัย

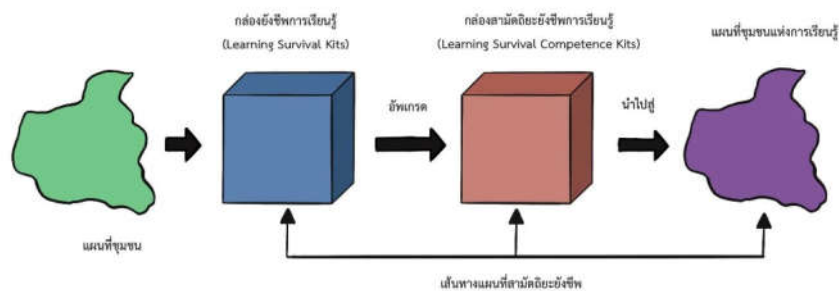
นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตำบลภูหาใต้ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา จำนวน 12 คนและผู้เข้าร่วมชมกิจกรรม จำนวน 28 คน

ผลจากการทำกิจกรรมฐานที่ 1 เดินล่องท่องชุมชน กับ Google Earth

นักเรียนทุกคนรู้จักและคุ้นชินกับสภาพชุมชนเป็นอย่างดี ในช่วงการสร้างกิจกรรมแผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีและสนุกสนานในการพูดคุยถึงสถานที่ต่าง ๆ ภายในชุมชน สามารถเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตประจำวันได้ เชื่อมโยงเข้ากับเนื้อหาสาระในรายวิชาต่าง ๆ ได้จากการทำกิจกรรม เดินล่องท่องชุมชนกับ Google Earth

ผลจากการทำกิจกรรมฐานที่ 2 แผนที่สร้างสรรค์ มหัศจรรย์ชุมชน ผ่านกล่องสามมิติะยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Competence Kits)

แผนที่สร้างสรรค์ มหัศจรรย์ชุมชน ผ่านกล่อง Learning Survival Kits เป็นไปตาม Model Survival Kit Competence Mapping Route เส้นทางแผนที่สามมิติะยังชีพ โดยครูทุกกลุ่มสาระร่วมกันออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้โดยสร้าง กล่องยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Kits) เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้จากเครื่องมือภายในกล่อง บนแผนที่ชุมชนและหลังเสร็จสิ้นการเรียนรู้ กล่องยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Kits) จะ กลาย เป็น ก ล่ อ ง ส า ม ต ธิ ยะ ยั ง ชี พ การเรียนรู้ (Learning Survival Competence Kits)

พบว่า นักเรียนสามารถเชื่อมโยงสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้ากับเนื้อหาในใบกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการเรียนรู้ที่เป็นพื้นที่อิสระจากการเลือกจุดเรียนรู้ในชุมชนได้อย่างอิสระ และเกิดสมรรถนะ ในการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

ตารางที่ 1 ตารางแสดงผลใบกิจกรรมจากฐานการเรียนรู้ที่ 2 แผนที่สร้างสรรค์ มหัศจรรย์ชุมชน ผ่าน Survival Kits

ใบกิจกรรม	สถานที่และแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน
1. เปิดชุมชนตามหามาตรา	โรงเรียนวัดเจริญฤๅผา
2. เขาควนไหน ถูกใจใช่เลย	เขาควหา
3. บ้านทึก...นักประพันธ์	วัดเขาดกน้ำ
4. ศาลาเล่าเรื่อง	เขาจ้งโหลน
5. พกเงิน 200 เวะซื้อของไปส่งหน่อยนะ	วัดเขาดกน้ำ , ไปรษณีย์
6. หันหลบไปแลบ้านเกิดผ่านสุภายิตไทย	หมู่บ้านชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง

ผลจากการทำกิจกรรมฐานที่ 3 รั้งสรรค์ความคิด พิชิต Competence

จากการร่วมกิจกรรมนักเรียนสามารถนำเสนอใบกิจกรรม พร้อมทั้งอธิบายองค์ความรู้จากสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม สามารถสร้างสรรค์ผลงานได้ด้วยตนเอง สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้เข้ากับรายวิชาต่าง ๆ ที่เรียนได้ อีกทั้งนักเรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

ความสามารถในการสื่อสาร จากการทำกิจกรรม นักเรียนมีความสามารถในการเป็นผู้รับสารและส่งสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถถ่ายทอดและเชื่อมโยงความรู้ความเข้าใจที่ตนเองมีและเกิดการเรียนรู้ใหม่ โดยมีวิธีการสื่อสารได้เหมาะสมตามกาลเทศะ รวมถึงสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล

ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี นักเรียนรู้จักเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งยังมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้การสื่อสารการทำงาน และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

ความสามารถในการแก้ปัญหา โดยสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้มาประยุกต์ และเป็นเหตุผลประกอบในการตัดสินใจเพื่อป้องกัน แก้ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญ และเข้าใจถึงความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงในสังคมต่าง ๆ ได้

ความสามารถในการคิด นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างเป็นระบบ ทำให้นักเรียนมีความคิด

ที่เป็นขั้นเป็นตอน ใช้เหตุและผลในการตัดสินใจ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อ การตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคม ได้อย่างเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยให้ พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างสม่าเสมอ เพราะหากนักเรียนคิดดีคิดถูกต้อง คิดเหมาะสม จะทำให้ การดำเนินชีวิต และความเป็นไปของสังคม ดำเนินไปในทิศทางที่ดี

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้อย่างเหมาะสม ตามช่วงวัยของนักเรียน และยังสามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่น ได้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมใน การอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายในสังคมต่อไปในอนาคต อีกทั้งให้นักเรียนนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ ยังให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะจัดการปัญหาและความขัดแย้งได้เหมาะสม รวมทั้ง หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อันจะส่งผลกระทบต่อตนเอง ได้

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรม VUCA Map Community Learning แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ บนฐานสมรรถนะ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเชื่อมโยงสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้ากับเนื้อหา ในใบกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการเรียนรู้ที่เป็นพื้นที่ ที่หลากหลาย จากการเลือกจุดเรียนรู้ใน ชุมชนได้อย่างอิสระ เกิดสมรรถนะในการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับบริบทของชุมชน อีกทั้ง นักเรียนเกิดทักษะในการสื่อสาร จากการทำกิจกรรมถ่ายทอดและเชื่อมโยงความรู้ความเข้าใจที่ตนเองมี และเกิดการเรียนรู้ใหม่ ร่วมแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผลพร้อมทั้งเกิดทักษะกระบวนการทาง เทคโนโลยีในการทำงาน และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และนักเรียนสามารถนำ องค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม

ผลการประเมินโครงการ

ผลการประเมิน โครงการ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการประเมินโครงการ จากแบบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม “VUCA Map Community Learning แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ” ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ตารางแบบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม “VUCA Map Community Learning แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ”

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น หรือความรู้สึกลับ

จากการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม “VUCA Map Community Learning แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้พื้นฐานสมรรถนะ” จำนวน 12 ชุด สามารถสรุปผลการประเมินโครงการได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรม “VUCA Map Community Learning แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้พื้นฐานสมรรถนะ”

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	จำนวนคน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	12	100
1.1 ชาย	7	58.33
1.2 หญิง	5	41.67
1.3 ไม่ต้องการระบุ	0	0

จากข้อมูลที่ปรากฏตามตารางที่ 2 เป็นแบบสำรวจแบบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม “VUCA Map Community Learning แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้พื้นฐานสมรรถนะ” จากข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน หรือคิดเป็นร้อยละ 100 โดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย หรือคิดเป็นร้อยละ 58.33

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรม “VUCA Map Community Learning แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้พื้นฐานสมรรถนะ”

ตารางที่ 3 ตารางแบบความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม “VUCA Map Community Learning แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ”

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด			
ด้านที่ 1 ด้านประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้								
1. เกิดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับบริบทชุมชน	10 (ร้อยละ 83.33)	2 (ร้อยละ 16.67)	0	0	0	4.83	0.41	มากที่สุด
2. การเรียนรู้มีความสอดคล้องกับชีวิตจริง	9 (ร้อยละ 75)	3 (ร้อยละ 25)	0	0	0	4.75	0.66	มากที่สุด
3. การเรียนรู้ดังกล่าวสามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา	10 (ร้อยละ 83.33)	2 (ร้อยละ 16.67)	0	0	0	4.83	0.46	มากที่สุด
4. เกิดทักษะการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง	8 (ร้อยละ 66.67)	4 (ร้อยละ 33.33)	0	0	0	4.67	0.44	มากที่สุด
5. เกิดการเรียนรู้ที่อิสระและมีความหลากหลาย	10 (ร้อยละ 83.33)	2 (ร้อยละ 16.67)	0	0	0	4.83	0.41	มากที่สุด
รวม						4.78	0.48	มากที่สุด

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด			
ด้านที่ 2 ด้านผู้ดำเนินกิจกรรมและรูปแบบกิจกรรม								
6. การถ่ายทอดความรู้ของผู้จัดกิจกรรม	10 (ร้อยละ 83.33)	2 (ร้อยละ 16.67)	0	0	0	4.83	0.41	มากที่สุด
7. ความสามารถในการอธิบายเนื้อหา	8 (ร้อยละ 66.67)	4 (ร้อยละ 33.33)	0	0	0	4.67	0.44	มากที่สุด
8. การใช้เวลาตามที่กำหนด	9 (ร้อยละ 75)	3 (ร้อยละ 25)	0	0	0	4.75	0.43	มากที่สุด
9. การตอบข้อซักถาม	7 (ร้อยละ 58.33)	5 (ร้อยละ 41.67)	0	0	0	4.58	0.52	มากที่สุด
10. รูปแบบฐานกิจกรรมมีความน่าสนใจ	7 (ร้อยละ 58.33)	3 (ร้อยละ 25)	2 (ร้อยละ 16.67)	0	0	4.42	0.74	มาก
รวม						4.65	0.51	มากที่สุด

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด			
ด้านที่ 3 ด้านความเหมาะสมของช่องทางการจัดกิจกรรม วันและเวลา								
11. ช่องทางที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	9 (ร้อยละ 75)	3 (ร้อยละ 25)	0	0	0	4.75	0.43	มากที่สุด
12. อุปกรณ์เทคโนโลยีมีความพร้อมเหมาะสม	10 (ร้อยละ 83.33)	2 (ร้อยละ 16.67)	0	0	0	4.83	0.41	มากที่สุด
13. วัน ระยะเวลาในการจัดอบรมเหมาะสม	9 (ร้อยละ 75)	3 (ร้อยละ 25)	0	0	0	4.75	0.43	มากที่สุด
14. สื่อในการจัดกิจกรรม	10 (ร้อยละ 83.33)	2 (ร้อยละ 16.67)	0	0	0	4.83	0.41	มากที่สุด
15. ช่องทางการจัดกิจกรรมเหมาะสมกับรูปแบบกิจกรรม	10 (ร้อยละ 83.33)	2 (ร้อยละ 16.67)	0	0	0	4.83	0.41	มากที่สุด
รวม						4.80	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรม “VUCA Map Community Learning แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ” ผลการประเมินโครงการ พบว่า ด้านที่ 1 ด้านประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78, s.d. = 0.48$)

ด้านที่ 2 ด้านผู้ดำเนินกิจกรรมและรูปแบบกิจกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65, s.d. = 0.51$) ทั้งนี้ มีเพียงด้านรูปแบบฐานกิจกรรมมีความน่าสนใจ ที่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดหรือมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.42 และด้านที่ 3 ด้านความเหมาะสมของช่องทางการจัดกิจกรรม วันและเวลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80, s.d. = 0.42$)

สรุปผลการประเมินกิจกรรม VUCA Map Community Learning “แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้” พบว่า ผู้ที่เข้าร่วมในกิจกรรม เกิดการเรียนรู้ที่อิสระ และมีความหลากหลายสอดคล้องกับบริบทชุมชน เกิดทักษะในการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ให้สอดคล้องกับชีวิตจริง อีกทั้งยังสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น หรือความรู้สึก

จากการที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม “แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้” ในวันนี้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น หรือความรู้สึกอย่างไรบ้าง

จากแบบสอบถามพบว่า หลังจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น หรือความรู้สึกไปในทางที่ดี อาทิ การจัดการกิจกรรมในวันนี้ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน และยังเสริมสร้างความรู้ให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยนำชุมชนเข้ามาผนวกกับการเรียนรู้ และผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เสนอแนะแนวทางการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงมากขึ้น

อภิปรายผล

กิจกรรม VUCA Map Community Learning “แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ” มีความสัมพันธ์กับสถานการณ์โลกยุค VUCA World คือ เราทุกคนอยู่ในโลกยุคคว่ำ (VUCA World) ที่สถานการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไวและคาดเดาได้ยาก แต่สถานการณ์แบบนี้ทำให้เราเกิดการเรียนรู้ที่สำคัญต่อชีวิต (วิจารณ์ พานิช, 2562) กิจกรรม VUCA Map Community Learning “แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ” เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้ใช้องค์ความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนของตนเองมาสร้างองค์ความรู้ที่เกิดเป็นความรู้ติดตัว และเกิดทักษะ ที่สามารถนำไปใช้ได้ตลอดชีวิต ผนวกกับเครื่องมือในกล่อง Learning Survival Kits ที่ให้ผู้เรียนสามารถเลือกมาสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างอิสระ ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในยุค “VUCA World” ที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สังคมที่เกิดขึ้นนั้นมีมากมายและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้เรียนต้องปรับตัวให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยการแสวงหาความรู้ให้เกิดขึ้นกับตัวเองอย่างกระตือรือร้น นำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพึ่งพาตนเองได้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553)

การจัดการเรียนรู้จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องปรับปรุงพัฒนาอยู่ตลอดเวลาและสามารถนำไปใช้ได้ในอนาคตที่สอดรับกับความเปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกับ ระบบการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 การศึกษาต้องก้าวข้ามสาระวิชา ไปสู่การเรียนรู้ ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตเน้นให้

ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นปัญหาง่าย ๆ หรือซับซ้อนเพียงใดก็ตาม แต่การที่โรงเรียนเน้นการสอนแยกเนื้อหาวิชา จะทำให้การเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน เพราะเด็กมองไม่เห็นความเชื่อมโยงของสิ่งที่เรียนกับสิ่งที่เกิดขึ้นไปในชีวิตจริงนอกโรงเรียน (John Dewey อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2544) ดังนั้น หลักสูตรที่เน้นการสอนแบบ บูรณาการจะสอดคล้องกับชีวิตจริงของเด็กมากกว่า โดยจะช่วยให้เด็กเรียนเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ทั้งยังกระตุ้นให้เด็กใฝ่เรียนรู้ ส่งผลให้เด็กสามารถนำเนื้อหาและทักษะที่เรียนไปใช้ใน ชีวิตจริง

ดังนั้น กิจกรรม VUCA Map Community Learning “แผนที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้บนฐาน สมรรถนะ” เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้ใช้องค์ความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนของตนเองมาสร้างองค์ ความรู้ที่เกิดเป็นความรู้ติดตัว และเกิดทักษะที่สามารถนำไปใช้ได้ตลอดชีวิต ครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้ มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน มีหน้าที่ในการร่วมสร้างพื้นที่อิสระในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและคอย ช่วยเหลือตลอดเส้นทางของการเรียนรู้ และกล่องเครื่องมือ Learning Survival Kits สามารถทำให้ผู้เรียนเกิด ทักษะและสมรรถนะในการเรียนรู้ อีกทั้งกิจกรรม VUCA Map Community Learning “แผนที่ชุมชน แห่งการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ” ยังสามารถนำไปใช้ได้กับทุกชุมชน โดยการปรับเปลี่ยนแผนที่ชุมชน และเครื่องมือการจัดการเรียนรู้ในกล่อง Learning Survival Kits ให้สอดคล้องกับบริบทชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1) ควรออกแบบ ใบกิจกรรมที่บูรณาการครอบคลุมหลากหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ และนำสถานที่ภายในชุมชนมาใช้เชื่อมโยงกับใบกิจกรรมมากขึ้น

2) ควรนำโมเดลกล่องสามัคคีะยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Competence Kits) เส้นทางแผนที่สามัคคีะยังชีพ ไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชุมชนอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1) ควรนำโมเดลกล่องสามัคคีะยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Competence Kits) เส้นทางแผนที่สามัคคีะยังชีพ ไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ อาทิ On-site, On-hand, การจัดการเรียนรู้แบบ active learning เป็นต้น

2) ควรนำโมเดลกล่องสามัคคีะยังชีพการเรียนรู้ (Learning Survival Competence Kits) เส้นทางแผนที่สามัคคีะยังชีพ ไปปรับใช้กับกลุ่มเป้าหมายของผู้เรียนในระดับชั้นอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรวรรณ งามสม. (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ*. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2564,
จาก <https://www.kroobannok.com/blog/view>.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). *การจัดการเรียนรู้แนวใหม่*. นนทบุรี : สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
ทิสนา แฉมมณี และคณะ. (2544). *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
ธํารง บัวศรี. (2532). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
พิจิตรา ธงพานิช. (2562). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ*. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2564,
จาก https://panpongpat.blogspot.com/p/blog-page_96.
- วรินทร์ เบญจศรี. (2564). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการสอนเฉพาะสาขา*. สงขลา :
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-
สฤษดิ์วงศ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2562). *มนุษย์ฝึกได้มากกว่าที่คิด Lifelong Learning คือทักษะชีวิตที่มากกว่าแค่
การทำงาน*. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2564. จาก <https://adaybulletin.com/>.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2533). *สมบัติพิพธ์ของการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย. (2559). *การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2564,
จาก <https://www.unicef.org/thailand/th/stories>.
- อนุสร หงษ์ขุนทด. (2564). *หลักสูตรฐานสมรรถนะ*. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2564,
จาก <http://krukob.com/web/1-159>.

Abstract

The researchers focus on the impact of social changing in Vuca world era about communication for Learning community. This research was 3 aims 1) To create the communication competence for community peoples and develop Thai Language teaching, 2) To enhance the understanding the communication contexts in Vuca world era ,and 3) To develop the community peoples to be the community communicators for learning who're able to send/receive and forward true useful information to community for community peoples, Moo3, Khlong Yang sub-district, Ko Lanta district, Krabi province. There is community activities through SALA's model for competence creation, there are 4 activities, 1) Open house : Open SALA : Open Mind, 2) SALA of Learning survey, 3) SALA Arrangement (create the communication competence), and 4) Ready-Made Conclusion. The results show that the effect of their activities able to create communication competence and integrate the learning in Thai Language subject.

Keywords: communication competence, learning community, VUCA World

นิยามศัพท์เฉพาะ

สามัคคีธรรมสื่อสาร หมายถึง ระดับความสามารถของการสื่อสารที่สามารถสื่อสารได้ถูกต้อง สามารถคิดวิเคราะห์และแยกแยะถึงผลกระทบจากการสื่อสารอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม

บทนำ

ในโลกยุค VUCA World เป็นการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ไม่แน่นอน ขาดต่อการคาดเดา มีความซับซ้อนและคลุมเครือค่อนข้างสูง ทำให้การเติบโตในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงแบบนี้ เป็นเรื่องที่ต้องสร้างความท้าทายและน่ากังวลอย่างมาก คำว่า VUCA World เป็นคำจากอักษรย่อจำนวน 4 ตัว คือ 1) ความผันผวน (Volatility) 2) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) 3) ความซับซ้อน (Complexity) และ 4) ความกำกวม (Ambiguity) ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยจากยุคอุตสาหกรรมสู่ยุคโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่งได้เข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตของมนุษย์ (อนุภาพ เลขะกุล, 2564)

จากการเปลี่ยนแปลงในโลกยุค VUCA World ส่งผลถึงสภาพสังคมให้กลายเป็นสังคมออนไลน์ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ก่อให้เกิดวิถีชีวิตแบบผสมผสานระหว่างชุมชนและชุมชนออนไลน์ การเปลี่ยนแปลงนี้เองทำให้การสื่อสาร และการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ เกิดขึ้นได้ง่าย ทำให้ผู้คนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลความรู้ได้ทุกแห่งของโลก สามารถก่อให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้ แต่หากการสื่อสารนั้นขาดสามัคคีก็จะส่งผลในทางตรงข้ามเช่นกัน

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในโลกยุค VUCA World ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การดำเนินชีวิต และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาสาระตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ในยุคนี้สาระวิชามีความสำคัญ แต่ก็ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อชีวิต ในโลกศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ร่วมด้วย คือ 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ประกอบด้วย คิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหา ใฝ่ใจนวัตกรรม สื่อสารดี มีวิจรรณญาณ เต็มใจร่วมมือ 2) ทักษะสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี ประกอบด้วย อัพเดททุกข้อมูลข่าวสาร รู้เท่าทันสื่อ รอบรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ ฉลาดในการสื่อสาร 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ ประกอบด้วย มีความยืดหยุ่น เรียนรู้วัฒนธรรม รู้จักปรับตัว มีความเป็นผู้นำ ริเริ่มสิ่งใหม่ รับผิดชอบหน้าที่ ใฝ่ใจดูแลตัวเอง พัฒนาอาชีพ รู้จักเข้าสังคม หมั่นหาความรู้รอบด้าน (ทักษะอะไรบ้างที่เด็กในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมี, 2564)

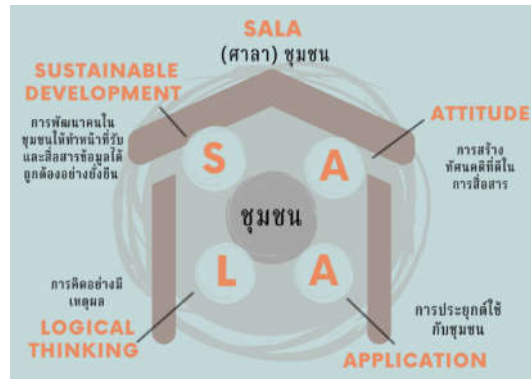
จากผลกระทบที่ได้กล่าวไปข้างต้น ทำให้คณะผู้วิจัยได้จัดทำกิจกรรมตามโมเดลที่พัฒนาขึ้นคือ โมเดล SALA (ศาลา) ชุมชน เพื่อสร้างสามัคคีการสื่อสารให้คนในชุมชน และพัฒนาการสอนวิชาภาษาไทยของนิสิต เพื่อสร้างความเข้าใจบริบทการสื่อสารในยุค VUCA World และเพื่อพัฒนาคนในชุมชนให้ทำหน้าที่รับและเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างถูกต้อง เนื่องจากโลกกำลังเข้าสู่ยุค VUCA World ซึ่งเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมไปอย่างรวดเร็ว มีความไม่แน่นอน ความซับซ้อน ความกำกวม และมีความผันผวนอยู่เสมอ ในสถานการณ์ เช่นนี้ส่งผลกระทบต่อข้อมูลข่าวสาร ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้ผู้คนต้องรับส่งข่าวสารอย่างทันท่วงที ซึ่งจำเป็นต้องใช้สามัคคีการสื่อสาร เพื่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับการศึกษาที่ต้องมีการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ที่เกิดประโยชน์และเกิดสามัคคีการสื่อสารในยุค VUCA World ได้หลายรูปแบบทั้งในชุมชน และชุมชนออนไลน์ ดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. จากจำนวนประชากรทั้งหมด 1387 คน คณะผู้วิจัยได้สำรวจความพร้อมของประชากรในชุมชนที่จะร่วมกิจกรรม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ เป็นคนจากชุมชนที่มีผู้นำชุมชนเข้มแข็งและมีการทำงานร่วมกันหลายฝ่าย คณะผู้วิจัยจึงเลือกชุมชน หมู่ที่ 3 ตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ จำนวน 45 คน ซึ่งมาจากการลงพื้นที่ของคณะผู้วิจัย และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อหากกลุ่มตัวอย่างที่มีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี มีความสนใจและมีความสนใจเกี่ยวกับสามัคคีธรรมสื่อสารเพื่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ในยุค VUCA World

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โมเดล SALA (ศาลา) ชุมชน โดยการกำหนดกิจกรรมเพื่อการสร้างสามัคคีธรรมสื่อสาร ดังนี้

แผนภาพที่ 1 โมเดล SALA (ศาลา) ชุมชน

โมเดล SALA (ศาลา) ชุมชน

- S = Sustainable development : การพัฒนาคนในชุมชนให้ทำหน้าที่รับและสื่อสารข้อมูลได้ถูกต้องอย่างยั่งยืน
- A = Attitude : การสร้างทัศนคติที่ดีในการสื่อสาร
- L = Logical thinking : การคิดอย่างมีเหตุผล
- A = Application : การประยุกต์ใช้กับชุมชน

2.1 กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมเปิดศาลา (เปิดใจ)

2.1.1 ผู้ดำเนินกิจกรรมกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม กล่าวถึงข้อมูลบริบท

VUCA World และการสื่อสาร

2.1.2 ผู้ดำเนินกิจกรรมกล่าวแนะนำวิทยากรบรรยายเรื่อง “สามัคคีธรรมสื่อสาร”

2.2 กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสำรวจศาลา (เรียนรู้)

ผู้นำชุมชนและประธานอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนบรรยายเรื่อง “สามัคคีและการสื่อสาร” โดยเล่ากระบวนการ วิธีการสื่อสารในชุมชน และพูดถึงบริบทของผู้นำชุมชนที่ต้องติดต่อสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชน

2.3 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมแต่งแต้มศาลา (เสริมสร้างสามัคคีและการสื่อสาร)

2.3.1 ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมวิเคราะห์สถานการณ์จำลองตามที่กำหนดให้ผ่าน Google form ให้วิเคราะห์ในเบื้องต้นเพื่อนำไปสื่อสารโดยใช้หลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง

2.3.2 พิธีกรสรุปกิจกรรมแต่งแต้มศาลา

2.4 กิจกรรมที่ 4 เปิดใช้ศาลา (สรุปองค์ความรู้ที่พร้อมนำไปใช้)

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมประเมิน องค์ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมโดย Google form เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทชุมชนของตนเอง โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

2.4.1 สามัคคีและการสื่อสาร

2.4.2 สามัคคีและการคิด

3. เครื่องมือการวิจัย

3.1 แบบสอบถามทาง Google form เป็นเครื่องมือในการวัดของกิจกรรมที่ 3 กิจกรรมแต่งแต้มศาลา (เสริมสร้างสามัคคีและการสื่อสาร) พิสูจน์สามัคคีและการสื่อสารในตัวคุณ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยตัวอย่างสถานการณ์สมมติที่สามารถเกิดขึ้นได้ในพื้นที่ของชุมชน โดยมีเกณฑ์การวัดคะแนนดังนี้

น้อยกว่า 10 คะแนน : สามัคคีและการสื่อสารของคุณอยู่ในเกณฑ์กำลังพัฒนา

ระดับ 10-20 คะแนน : สามัคคีและการสื่อสารของคุณอยู่ในเกณฑ์ดี

ระดับ 20-25 คะแนน : สามัคคีและการสื่อสารของคุณอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม

3.2 แบบสอบถามทาง Google form เป็นเครื่องมือในการวัดของกิจกรรมที่ 4 เปิดใช้ศาลา (สรุปองค์ความรู้ที่พร้อมนำไปใช้) ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยการประมวลความรู้และความเข้าใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมหลังการร่วมกิจกรรม โดยมีเกณฑ์การวัดคะแนนประเมินกิจกรรม ดังนี้

3.2.1 สามัคคีและการคิด

ระดับมาก สามารถเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชนได้ และสามารถถ่ายทอดวิธีการทางความคิดได้

ระดับปานกลาง สามารถเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชนได้

ระดับน้อย สามารถเลือกวิธีการสื่อสาร ที่เกิดประโยชน์แก่ชุมชนได้

3.2.2 สามัตถิยะการสื่อสาร

ระดับมาก มีสามัตถิยะการสื่อสารได้เหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจ และปฏิบัติตามได้

ระดับกลาง มีสามัตถิยะการสื่อสารได้เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง

ระดับน้อย มีสามัตถิยะการสื่อสารได้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้

4. สำรวจสถานที่ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม
5. รับสมัครผู้ร่วมกิจกรรม โดยคัดเลือกผู้ที่มีความพร้อมและความสมัครใจ
6. แจกกำหนดการของกิจกรรมให้คนในชุมชนใน LINE OpenChat
7. จัดกิจกรรมโดย Google meet, Google form

ผลการวิจัย

จากการทำกิจกรรม SALA (ศาลา) ชุมชน ซึ่งเป็นคนในชุมชน หมู่ที่ 3 ตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ จำนวน 45 คน ได้ผลลัพธ์การประเมินด้วยแบบสอบถามทาง Google form ของกิจกรรมที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 1

ตารางสรุปผลลัพธ์การเกิดสามัตถิยะการคิดของคนในชุมชน หมู่ที่ 3 ตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ด้วยแบบสอบถามทาง Google form ของกิจกรรมที่ 4

การเกิดสามัตถิยะการคิด		
ระดับ	คิดเป็นร้อยละ	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
ระดับมาก	73.3	สามารถเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมได้ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชนได้ และสามารถถ่ายทอดวิธีการทางความคิดแก่ผู้อื่นได้

ระดับปานกลาง	22.2	สามารถเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมได้ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชนได้
ระดับน้อย	4.5	สามารถเลือกวิธีการสื่อสารที่เกิดประโยชน์แก่ชุมชนได้

จากเกณฑ์ด้านความสามารถในการคิด ผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งเป็นคนในชุมชน หมู่ที่ 3 ตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ จำนวน 45 คน สามารถเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมได้ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชนได้ และสามารถถ่ายทอดวิธีการทางความคิดแก่ผู้อื่นได้ คิดเป็นส่วนใหญ่จากจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด

ตารางที่ 2

ตารางสรุปผลลัพธ์การเกิดสามัคคีธรรมการสื่อสารของคนในชุมชน หมู่ที่ 3 ตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ด้วยแบบสอบถามทาง Google form ของกิจกรรมที่ 4

การเกิดสามัคคีธรรมการสื่อสาร		
ระดับ	คิดเป็นร้อยละ	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
ระดับมาก	80	มีสามัคคีธรรมการสื่อสารได้เหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจและปฏิบัติตามได้
ระดับปานกลาง	17.8	มีสามัคคีธรรมการสื่อสารได้เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง
ระดับน้อย	2.2	สามัคคีธรรมการสื่อสารได้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้

จากเกณฑ์สามัคคีการสื่อสาร ผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งเป็นคนในชุมชนหมู่ที่ 3 ตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ จำนวน 45 คน มีสามัคคีการสื่อสารได้เหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจและปฏิบัติตามได้ คิดเป็นส่วนใหญ่จากจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด

จากการร่วมกิจกรรมของคนในชุมชน หมู่ที่ 3 ตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ จำนวน 45 คน เรื่อง สามัคคีการสื่อสารเพื่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ในยุค VUCA World โดยจัดกิจกรรมตามโมเดล SALA (ศาลา) ชุมชน ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดความเข้าใจในเรื่องยุค VUCA World ซึ่งเป็นยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่แน่นอน มีการแปรผันของสิ่งต่าง ๆ ได้เสมอ (อนุภาพ เลขะกุล , 2564) ดังนั้น ในยุค VUCA World สามารถเกิดผลกระทบต่อสื่อสารของข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ทำให้ผู้สื่อสารต้องตรวจสอบข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและมีความน่าเชื่อถือเพียงใด บริบทการสื่อสารในยุค VUCA World จึงจำเป็นต้องอาศัยสามัคคีการสื่อสาร เพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากความผิดพลาดของข้อมูลที่สื่อสารกันในชุมชน

การพัฒนาให้คนในชุมชนมีสามัคคีการสื่อสารได้เหมาะสม นำไปสู่การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยใช้สามัคคีให้คนในชุมชนสามารถรับส่งและเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง

การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาคนในชุมชน ซึ่งอาศัยความสามารถในการสื่อสารเป็นหลัก โดยพัฒนาความสามารถของคนในชุมชนให้เกิดสามัคคีการสื่อสาร กระบวนการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งคุณธรรมของผู้สื่อสาร และสร้างความเข้าใจในบริบทการสื่อสารในยุค VUCA World เพื่อประโยชน์ต่อสังคมชุมชนให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน และสามารถเผยแพร่สู่สังคมชุมชนอื่น ๆ ต่อไปได้

จากการทำกิจกรรมตาม โมเดล SALA (ศาลา) ชุมชน คณะผู้วิจัยได้รับประสบการณ์การสอน วิชาภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมี วิจารณญาณและสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) โดยระบบออนไลน์ ซึ่งในการจัดกิจกรรมได้ มีการสร้างสามัคคีด้านการสอนเรื่องสามัคคีการสื่อสารแก่คณะผู้วิจัย ทำให้รู้จักบริบทของผู้เรียน และสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และชั้นเรียนได้ อีกทั้งยังสร้าง ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับชุมชน

ดังนั้น การสื่อสารที่ดีของผู้สื่อสารจึงควรมีคุณธรรม มีความรู้ความเข้าใจ เคารพสิทธิและให้เกียรติผู้อื่นที่ร่วมการสื่อสาร สื่อควรนำเสนอความจริงที่เป็นกลาง และมีคุณธรรม สารควรมีความถูกต้อง สามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้รับสาร และผู้รับสารควรเปิดใจเป็นกลาง วิเคราะห์ข้อมูลเป็น รู้เท่าทันสื่อ จึงจะเกิดสามัคคีธรรมการสื่อสารในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพในยุค VUCA World

การจัดกิจกรรมตามโมเดล SALA (ศาลา) ชุมชน โดยนำวิธีการใช้สื่อเทคโนโลยีและเสริมสร้างสามัคคีธรรมการสื่อสารให้กับคนในชุมชนที่มีฐานความรู้เดิม ให้มีสามัคคีธรรมการสื่อสารที่ดี และนำสามัคคีธรรมการสอนแบบที่ผู้จัดกิจกรรมเป็น scaffolding คือ ผู้จัดกิจกรรมคอยเป็นผู้ชี้แนะจุดประกายความสนใจในสิ่งที่ต้องเรียนรู้ให้แก่ผู้ร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้จากบริบทชุมชนของตนเอง และผู้จัดกิจกรรมทำหน้าที่แนะนำ ชี้แนะแนวทางให้ผู้ร่วมกิจกรรมเข้าใจสิ่งที่เรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อนำสามัคคีธรรมที่เกิดขึ้นไปปฏิบัติในกิจกรรมที่ 3 และ 4 ผู้จัดกิจกรรมทำหน้าที่แนะนำวิธีการปฏิบัติกิจกรรม และเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่ง scaffolding เป็นแนวคิดที่ผู้มีศักยภาพสูง สามารถนำไปช่วยเหลือผู้ที่มีศักยภาพน้อยกว่าให้เกิดการเรียนรู้และได้รับการพัฒนาได้อย่างเต็มตามศักยภาพ (ศรีดา บัวเขียว , 2559)

ผลจากการการศึกษาทำให้เกิดสามัคคีธรรมการสื่อสารสามารถนำไปบูรณาการกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) โดยคณะผู้วิจัยได้ฝึกสามัคคีธรรมการสื่อสารให้กับคนในชุมชน หมู่ที่ 3 ตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ซึ่งคนในชุมชนมีความหลากหลายด้านอาชีพและช่วงวัย ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนให้แก่คณะผู้วิจัยได้

การสอนแบบออนไลน์เป็นการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมาพบกัน สามารถสอนได้ทุกที่ ทุกเวลา ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และมัลติมีเดียอื่น ๆ จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser ผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียน ผู้สอน สามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ (รัชดากร พลภักดี, 2563) คณะผู้วิจัยได้ใช้ระบบ Google meet, Google form, Line, Facebook เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้กับคนในชุมชน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างสามัคคีธรรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นช่องทางในการสร้างสามัคคีธรรมการสื่อสารชุมชนแห่งการเรียนรู้

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จึงส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน โดยในด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา เมื่อสถานการณ์เป็นไปในทางที่ดีขึ้นการเปิดสถานศึกษา หลังจากปิดจากสถานการณ์โควิด-19 มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การปฏิบัติตนของนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อลดโอกาสการติดเชื้อและป้องกันไม่ให้เกิดการติดเชื้อโรคโควิด-19 ให้เกิดความปลอดภัยแก่ทุกคนจึงควรมีการประเมินความพร้อมการเปิดภาคเรียนของสถานศึกษาซึ่งองค์การเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติและองค์การภาคีได้เสนอกรอบแนวทาง 6 ด้าน ได้แก่ การดำเนินงานเพื่อความปลอดภัย การเรียนรู้ การครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาส สวัสดิภาพ และการคุ้มครองนโยบาย และการบริหารการเงิน โดยมีการเชื่อมโยงกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ของศูนย์บริการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) อันจะเป็นการวางแผนที่จะช่วยสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านการคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยของนักเรียน โดยมีมาตรการควบคุมหลักในมิติการดำเนินงาน เพื่อความปลอดภัยจากการลดการแพร่เชื้อโรค 6 ข้อปฏิบัติในสถานศึกษา ได้แก่ 1) คัดกรองวัดไข้ 2) สวมหน้ากากอนามัย 3) ล้างมือ 4) เว้นระยะห่าง 5) ทำความสะอาด 6) ลดแออัด (Rattanasenee, 2021) ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งต้องนำสู่การปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

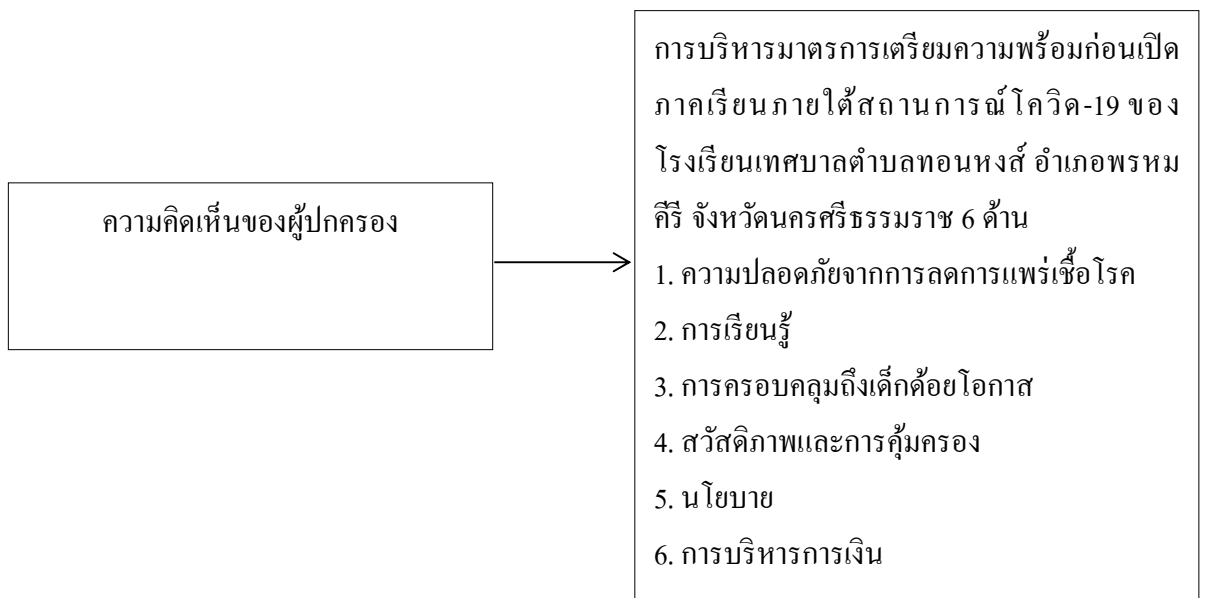
โรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ทำให้เกิดผลกระทบและผลเสียต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะต้องหยุดเรียนเป็นเวลาหลายเดือนทำให้เด็กไม่สามารถเรียนในห้องเรียนได้ จึงทำให้เด็กไม่สามารถปรับตัวในการเรียนออนไลน์ได้ โดยโรงเรียนมีการเปิดการเรียนการสอนแบบ on-site และได้ดำเนินการตามมาตรการหลักของกระทรวงสาธารณสุขและมาตรการของศูนย์บริการสถานการณ์โควิด-19 ดังนี้ 1) มีมาตรการคัดกรองวัดไข้และอาการเสี่ยงก่อนเข้าสถานศึกษา 2) ครู นักเรียน ผู้ปกครองและผู้ร่วมกิจกรรมต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา 3) จัดให้มีจุดบริการล้างมือหรือเจลแอลกอฮอล์ล้างมืออย่างเพียงพอ 4) จัดให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1 - 2 เมตร ลดความแออัด ไม่จัดกิจกรรมรวมกลุ่มคนจำนวนมาก เหลื่อมเวลา ลดเวลากิจกรรม 5) ทำความสะอาดห้องเรียน พื้นผิวสัมผัสร่วมที่มีการใช้งานร่วมกัน เปิดหน้าต่าง ประตู เพื่อเป็นการระบายอากาศ 6) สถานศึกษาจะต้องปรับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน เพื่อใช้ห้องเรียนให้น้อยที่สุด รวมถึงจัดกิจกรรมรวมกลุ่มคนจำนวนมาก (Rattanasenee, 2021)

จากความเป็นมาผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ใน 6 ด้าน ตามแนวทางขององค์การเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ หน่วยงานภาครัฐ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายสภาองค์กรชุมชน และความคิดเห็นของผู้ปกครองเพื่อเป็นสารสนเทศในการปรับปรุงแก้ไข และเป็นแนวทางการพัฒนาให้กับผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมวิธี (mixed methods) ซึ่งประกอบด้วยเชิงปริมาณร่วมด้วยเชิงคุณภาพ มีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา 2 กลุ่ม คือ

1.1.1 บุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรทางสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 25 คน

1.1.2 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ จำนวน 440 คน (ผู้ปกครอง 1 คน : นักเรียน 1 คน)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรที่สอดคล้องกับการวิจัย คือ บุคลากรทางสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ จำนวน 3 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรีตำบลทอนหงส์ ผู้อำนวยการกองการศึกษา และผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นผู้ปกครองของนักเรียน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเกรจซีและมอร์แกน (Pasunon, 2014) ได้จำนวน 205 คน และทำการสุ่มตามสัดส่วนจำนวนนักเรียนแต่ละชั้น แสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระดับชั้น	ประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
อนุบาล 1	52	24
อนุบาล 2	61	28
อนุบาล 3	46	21
ประถมศึกษาปีที่ 1	49	23
ประถมศึกษาปีที่ 2	68	32
ประถมศึกษาปีที่ 3	51	24
ประถมศึกษาปีที่ 4	45	21
ประถมศึกษาปีที่ 5	38	18
ประถมศึกษาปีที่ 6	30	14
รวม	440	205

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่นำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

1. แบบสัมภาษณ์สำหรับบุคลากรทางสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครองของนักเรียน ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอ

พรหมคีรี จัหวัดนครศรัทธรรมาษ ใน 6 ด้าน มีลัคษณะมาตราส่วน 5 ระดับ คึอ คึมาก มาก ปานกลาง น้อย และน้อยมาก

การสร้าวงคร็องม็อวิจัย ผู้วิจัยได้สร้าวงข้อค้ำถามให้ควมสอคคลัองของวัตุประสงคึบในแบบสอบถามท้ง 6 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ แบบสอบถามได้เสนอผู้เช็ยวชาญจ้านวน 3 ท่าน มีผลการวิเคราะห้ดัชนึควมสอคคลัอง (Index of item objective congruence, IOC) เฉลึยเท่ากับ 0.90

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยค้ำเนนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมด้วยวิธีสัมภาษณ์โดยใช้การสำรวจด้วยแบบสัมภาษณ์ เพื่อกกรบถึงการบรหการมาตราการเตรียมควมพร้อมก่อนเป็ดภาคเรียน ภายได้สถานการณั้ค็อวิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลค้ำบลทอนหงส์ อ่าเภอพรหมคีรี จัหวัดนครศรัทธรรมาษ เมื่อได้ข้อมูลซึ่งจะท้ำให้เห่นภาพรวมของการศึกษาการบรหการมาตราการเตรียมควมพร้อมก่อนเป็ดภาคเรียน ภายได้สถานการณั้ค็อวิด-19 ผู้วิจัยได้ค้ำเนนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้บคคากกรสถานศึกษาคอบการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้ศึกษารวบรับฟังอยู่ด้วยเพื่อจึ้แจงกรณึที่มีข้อสงสัย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสารหนังสืองานวิจัยบทความสื่อสารสนเทศคอบคณเอกสารอื่รึน ๆ ที่เก็ยวข้องโดยทางการศึกษาเอกสาร ขั้นคอบนในการค้ำเนนการเก็บรวบรวมข้อมูล คั้งค้อไปนึ้

2.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ค้ำราและงานวิจัยที่เก็ยวข้อง

2.2 ค้ำเนนการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แบบสัมภาษณ์

2.3 สรุปลผลการเก็บรวบรวมจากแบบสัมภาษณ์ก่อนท้ำการวิเคราะห้ข้อมูลค้อไป

2.4 ครวจสอบควมสมบรูณ์ของข้อมูลในภาพรวม น้าข้อมูลที่ได้มาตราจวสอบและจ้ดหมวดหมู้แล้วน้าท้งหมคมาศึกษาวิเคราะห้โดยค้ำหนดประเด้นตามขอบเขตของเนื่อหา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยน้าข้อมูลในแบบสอบถามไปวิเคราะห้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติส้ำหรับการวิจัยเพื่อให้เหมะสมสอคคลัองกับข้อมูลที่ได้รวบรวม โดยหาค่าข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห้สรุปลผลการวิจัย คั้งนึ้

4.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้การสังเคราะห้สรุปลประเด้นที่มีเนื่อหาเด็ยวกันเข้าด้วยกันในแต่ละด้าน

4.2 ข้อมูลแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยกำหนดเกณฑ์ของค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.68 - 5.00	หมายถึง เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.35 - 3.67	หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 2.33	หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ผลการวิจัย

1. ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1.1 ด้านความปลอดภัยจากการลดการแพร่เชื้อโรค พบว่า ทางโรงเรียนมีการดำเนินการตามมาตรการศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 มีการสแกนบุคคลเข้าออกในโรงเรียนอย่างเข้มงวด มีการจัดเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร เช่น ระหว่างโต๊ะที่นั่งเรียน ที่นั่งในโรงอาหาร ที่นั่งพัก ทางเดิน จุรคอคอย ห้องนอนเด็กเล็ก กรณีห้องเรียนไม่เพียงพอในการจัดเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล ควรจัดให้มีการสลับวันเรียนแต่ละชั้นเรียน การแบ่งจำนวนนักเรียนหรือการใช้พื้นที่ใช้สอย บริเวณสถานศึกษาตามความเหมาะสม รวมทั้งยังปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ตามหลัก H-M-D-T-T (Hand washing-Mask wearing-Distancing-Testing-Thaichana) อย่างเคร่งครัด

1.2 ด้านการเรียนรู้ พบว่า ทางโรงเรียนมีการประกาศเสียงตามสายให้ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 และติดประกาศให้ความรู้เรื่องโรคโควิด-19 ตามจุดต่าง ๆ ให้สามารถเรียนรู้ได้ และมีภาพประกอบอย่างชัดเจน สนับสนุนให้นักเรียนใช้สื่อรอบรู้ด้านสุขภาพในรูปแบบและผ่านช่องทางหลากหลายที่สามารถเข้าถึงได้ อันจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความรอบรู้ด้านสุขภาพนำไปสู่การปฏิบัติตนด้านสุขภาพที่เหมาะสม ดัดป่ายประชาสัมพันธ์เกี่ยวโรคโควิด-19 ตามบอร์ดต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการเรียนรู้ของเด็กตามวัยและสอดคล้องกับพัฒนาการด้านสังคม อารมณ์ และสติปัญญา และมีการสร้างความเข้มแข็งทางใจเข้าในการเรียนการสอนปกติ เพื่อช่วยให้นักเรียนจัดการความเครียดและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

1.3 ด้านครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาส พบว่า ทางโรงเรียนมีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กนักเรียนในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 และมีการจัดหาวัสดุสิ่งของเครื่องใช้และอุปกรณ์ล้างมือ หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยอย่างเพียงพอ สำหรับนักเรียนและ

บุคลากรในสถานศึกษา ควรมีสำรอง โดยเฉพาะเด็กเล็กที่เป็อน่ง่ายเพราะถ้าขึ้นและจะไม่สามารถป้องกันเชื้อได้ สำหรับเด็กนักเรียนที่อาศัยอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน ทางโรงเรียนจะมีการมอบหมายงานให้ทำที่บ้าน เพื่อลดการเดินทางในการมาโรงเรียน และลดการแพร่เชื้อของโรคโควิด-19 และมีการแจกอุปกรณ์การเรียนสำหรับนักเรียน และมีมาตรการการทำความสะอาด จัดสภาพแวดล้อมของที่พักและเรือนนอนให้ถูกสุขลักษณะ และมาตรการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง

1.4 ด้านสวัสดิภาพและการคุ้มครอง พบว่า ทางโรงเรียนมีการแจกหน้ากากอนามัยให้กับเด็กนักเรียนทุกคน มีการตรวจสอบประวัติเสี่ยงของบุคลากรและเด็กนักเรียนทุกครั้งเมื่อเข้าในโรงเรียน และมีการตรวจสอบเรื่องการกักตัวให้ ครบ 14 วัน ก่อนมาทำการเรียนการสอนตามปกติและทุกวันเปิดเรียน มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำหรับบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียนที่สงสัยติดเชื้อหรือป่วยด้วยโรคโควิด-19 มีการจัดเตรียมแผนรองรับด้านการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนป่วยกักตัวหรือกรณีปิดสถานศึกษาชั่วคราว และกรณีที่นักเรียนหรือบุคลากรป่วยจริงต้องให้หยุดรักษาจนกว่าจะหายเป็นปกติโดยนำหลักฐาน ใบรับรองแพทย์มายืนยันเพื่อกลับเข้าเรียนตามปกติโดยไม่ถือเป็นวันลาหรือวันหยุดเรียน

1.5 ด้านนโยบาย พบว่า ทางโรงเรียนประกาศหยุดเรียนในช่วงที่มีมาตรการควบคุมเข้มตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด คัดกรองนักเรียนก่อนเข้าโรงเรียน การเดินทางไปต่างจังหวัดให้ผู้ปกครองแจ้งทางโรงเรียนทราบทุกครั้ง เพื่อประเมินความเสี่ยงในการมาเรียนของเด็กนักเรียน ขอความร่วมมือผู้ปกครองให้แจ้งข้อมูลบุคคลที่เดินทาง มาจากต่างจังหวัดหรือพื้นที่เสี่ยงให้ทางโรงเรียนทราบ และมาตรการด้านการทำความสะอาด รถรับ-ส่งนักเรียนและชี้แจงผู้ประกอบการ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 โดยถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

1.6 การบริหารการเงิน พบว่า ทางโรงเรียนใช้จ่ายเงินงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อการป้องกันโรคโควิด-19 ก่อสร้างปรับปรุงที่ล้างมือให้ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่หน้าโรงเรียน สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะ อาคารเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนได้ล้างมือบ่อย ๆ จัดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ในการป้องกันโรคระบาดโควิด-19

2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการบริหารจัดการมาตรการการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน
 ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลตำบลหนองหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัด
 นครศรีธรรมราช โดยภาพรวม และรายด้าน

การบริหารจัดการมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนภายใต้ สถานการณ์โควิด-19	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
1. ด้านความปลอดภัยจากการลดการแพร่กระจาย	4.79	0.40	มาก
1.1 ทางโรงเรียนมีการวัดไข้สำหรับผู้เข้ามาในโรงเรียนและทำ สัญลักษณ์ผู้ผ่านการคัดกรอง	4.90	0.30	มาก
1.2 บุคลากรให้การแนะนำเกี่ยวกับการสวมหน้ากากอนามัยที่ถูกต้อง	4.78	0.42	มาก
1.3 ก่อนเข้าในบริเวณโรงเรียนมีจุดบริการเจลแอลกอฮอล์	4.74	0.42	มาก
1.4 ทางโรงเรียนมีการจัดให้เว้นระยะห่างอย่างน้อย 1-2 เมตร	4.74	0.40	มาก
1.5 งดการจัดกิจกรรมที่รวมกลุ่มคนจำนวนมาก	4.81	0.30	มาก
2. ด้านการเรียนรู้	4.67	0.48	มาก
2.1 ทางโรงเรียนมีการจัดทำสื่อความรู้เกี่ยวกับการป้องกันควบคุม โรคโควิด-19	4.84	0.38	มาก
2.2 มีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนนอกห้องเรียน เพื่อใช้ ห้องเรียนให้น้อยที่สุด	4.61	0.49	มาก
2.3 มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรูปแบบของสื่อออนไลน์	4.55	0.50	มาก
2.4 มีการเตรียมความพร้อมด้านการเรียนรู้ของเด็กตามวัยและพัฒนา ด้านสังคมอารมณ์และสติปัญญา	4.53	0.51	มาก
2.5 การสร้างความเข้มแข็งและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่าง เหมาะสม	4.82	0.45	มาก

การบริหารจัดการมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนภายใต้ สถานการณ์โควิด-19	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
3. ด้านการควบคุมถึงเด็กด้อยโอกาส	4.71	0.44	มาก
3.1 มีการปรับปรุงแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทในช่วงสถานการณ์โควิด-19	4.74	0.44	มาก
3.2 ทางโรงเรียนมีการจัดหาวัสดุ สิ่งของเครื่องใช้และอุปกรณ์สำนักงานสำหรับนักเรียนและบุคลากร	4.59	0.51	มาก
3.3 มีมาตรการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการให้บริการสุขภาพขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง	4.81	0.39	มาก
3.4 มีมาตรการทำความสะอาดและจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้ถูกสุขลักษณะ	4.62	0.49	มาก
3.5 มีการทำความสะอาดและจัดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติด้านศาสนกิจ	4.81	0.39	มาก
4. ด้านสวัสดิภาพและการคุ้มครอง	4.68	0.43	มาก
4.1 จัดเตรียมแผนด้านการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนป่วยหรือกรณีปิดสถานศึกษาชั่วคราว	4.87	0.334	มาก
4.2 มีการสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคคลทุกฝ่ายในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด19	4.62	0.485	มาก
4.3 จัดเตรียมแนวปฏิบัติด้านการจัดการความเครียดของครูและบุคลากร	4.71	0.454	มาก
4.4 มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติตามมาตรการโควิด19 สำหรับบุคลากรและนักเรียน	4.70	0.471	มาก
4.5 มีการตรวจสอบประวัติความเสี่ยงของบุคลากรและนักเรียนเพื่อทำการกักตัวให้ครบ14วัน	4.79	0.412	มาก
5. ด้านนโยบาย	4.91	0.27	มาก
5.1 มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรค โควิด-19 แก่นักเรียน	4.96	0.194	มาก

การบริหารจัดการมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนภายใต้ สถานการณ์โควิด-19	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
และบุคลากรในโรงเรียน			
5.2 มีแผนงาน โครงการ และกิจกรรมรองรับนโยบายและแนว ทางการป้องกันโรคโควิด-19	4.93	0.261	มาก
5.3 มีการแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ใน สถานศึกษา	4.95	0.226	มาก
5.4 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ โดยมอบหมายให้บุคลากรทำหน้าที่ คัดกรองวัดไข้นักเรียน	4.85	0.359	มาก
5.5 การพิจารณาปิดสถานศึกษาตามความเหมาะสม กรณีนักเรียน หรือบุคลากรอยู่ในกลุ่มเสี่ยง	4.88	0.322	มาก
6. ด้านการบริหารการเงิน	4.67	0.49	มาก
6.1 มีการใช้งบประมาณสำหรับกิจกรรมการป้องกันการระบาดของ โรคโควิด-19 ตามความจำเป็น	4.82	0.381	มาก
6.2 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ป้องกันโรคโควิด-19 สำหรับนักเรียนและ บุคลากรในสถานศึกษา	4.65	0.477	มาก
6.3 ประสานงานและแสวงหาแหล่งทุนสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.73	0.444	มาก
6.4 การสนับสนุนกิจกรรมการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค โควิด-19 ในสถานศึกษา	4.61	0.489	มาก
6.5 การสรรหาบุคลากรเพิ่มเติมในการดูแลนักเรียน	4.22	0.657	มาก
รวมเฉลี่ย	4.74	0.42	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน โดยด้านนโยบายมี

ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.91$) รองลงมาคือ ด้านความปลอดภัยจากการลดการแพร่กระจาย ($\bar{X} = 4.79$) ส่วนด้านการเรียนรู้ และด้านการบริหารการเงินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.67$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยจะนำมาอภิปรายผลได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารจัดการมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช จากการสัมภาษณ์ใน 6 ด้าน ในด้านความปลอดภัยจากการลดการแพร่กระจาย จะเห็นว่าโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ มีการดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างเคร่งครัด โดยมีการตั้งจุดคัดกรองเพื่อแสกนบุคคลเข้าออกในโรงเรียนอย่างเข้มงวด และติดตั้งเครื่องวัดอุณหภูมิทางเข้าออกโรงเรียน มีบริการที่ล้างมือสำหรับครู บุคลากรและเด็กนักเรียนให้เพียงพอทุกอาคารเรียน และตามจุดต่าง ๆ ในโรงเรียน และมีเจลแอลกอฮอล์ใช้สำหรับล้างมือ เพื่อลดการแพร่เชื้อในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Duangchurn (2020) ซึ่งพบว่า ผู้บริหารต้องมีการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่โดยมีแนวทางในการบริหาร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน การบริหารจัดการโรงเรียนและครูให้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ มีการหารือและวางแผนร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ในด้านการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 และติดป้ายประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคโควิด-19 ตามบอร์ดต่างๆ ในโรงเรียน รวมทั้งประกาศเสียงตามสายให้ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 และติดประกาศให้ความรู้เรื่องโรคโควิด-19 ตามจุดต่างๆ ให้สามารถเรียนรู้ได้ และมีภาพประกอบอย่างชัดเจน เพื่อการปฏิบัติต่าง ๆ ในด้านการควบคุมถึงเด็กด้วยโอกาสโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราชมีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กนักเรียน โดยทางโรงเรียนจะมอบหมายงานให้ทำที่บ้านเพื่อลดการเดินทางมาโรงเรียน และมีการจัดหาวัสดุ สิ่งของเครื่องใช้ อุปกรณ์ล้างมือ เช่น สบู่ เจลแอลกอฮอล์ หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยอย่างเพียงพอ ในด้านสวัสดิภาพและการคุ้มครอง โรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการเตรียมจุดล้างมือตามสถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนและบริการเจลแอลกอฮอล์สำหรับล้างมือ และแจกแมสให้กับเด็กนักเรียนทุกคน และหากผู้ที่เข้ามาในโรงเรียนไม่มีหรือลืมมีแมสทางโรงเรียนจะมีสำรองให้ทุกคน มีการตั้งเจลแอลกอฮอล์ไว้ทุก

อาคารเรียน และมีการตรวจสอบประวัติเสี่ยงของบุคลากรและเด็กนักเรียนทุกครั้งเมื่อเข้าไปในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Suksirisak and Klinchet (2020) ที่ได้ศึกษาการจัดการศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษาโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช โดยโรงเรียนได้เห็นความสำคัญของความปลอดภัยในด้านสุขภาพของนักเรียน จึงได้มีแนวทางการจัดการศึกษาที่ไม่เสี่ยงต่อการแพร่ของเชื้อ โครนี เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทางการศึกษาทฤษฎีการศึกษาแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และได้ออกแบบรูปแบบการศึกษาเป็น 3 รูปแบบ คือ เรียนในห้องปกติแบ่งพื้นที่ผู้สอนและผู้เรียน เรียนในห้องแบบเว้นระยะห่างของผู้เรียน และเรียนแบบออนไลน์ ผลที่ได้คือผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแต่ละรูปแบบมีผลใกล้เคียงกัน และผลประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนแบบออนไลน์ได้ค่าความพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 84 ในด้านนโยบาย โรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ทำความเข้าใจแก่ผู้ปกครองนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคโควิด19 ทางโรงเรียนมีการประกาศหยุดเรียนในช่วงที่มีมาตรการควบคุมเข้ม ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด สำหรับนักเรียนที่เดินทางไปต่างจังหวัดให้ผู้ปกครองแจ้งทางโรงเรียนทราบทุกเพื่อประเมินความเสี่ยงในการมาเรียนของเด็กนักเรียน และขอให้กักตัว14วันก่อนมาโรงเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Tongprecha (2020) ซึ่งพบว่า การบริหารจัดการการเรียนการสอนของโรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพฯ เป็นไปตามนโยบายการศึกษา และแนวทางของรัฐบาลในการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์และมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดในสถานการณ์สถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยสูงสุดของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา ในด้านการบริหารการเงิน โรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการจัดเงินงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ต่างๆ ให้เพียงพอต่อการป้องกันโรคโควิด-19 และใช้จ่ายเงินงบประมาณในการก่อสร้างปรับปรุงที่ล้างมือให้ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่หน้าโรงเรียน สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะ อาคารเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนได้ล้างมือบ่อย ๆ

2. ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการบริหารจัดการมาตรการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากทางโรงเรียนมีการวัดไข้สำหรับผู้เข้ามาในโรงเรียนและทำสัญลักษณ์ผู้ที่ผ่านการคัดกรอง งดการจัดกิจกรรมที่รวมกลุ่มคนจำนวนมาก ทางโรงเรียนมีการจัดทำสื่อความรู้เกี่ยวกับการป้องกันควบคุมโรคโควิด-19 มีมาตรการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการให้บริการสุขภาพขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีการทำความสะอาดและจัดสภาพแวดล้อมใน

การปฏิบัติด้าน ศาสนกิจ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านนโยบายผู้ปกครองมีความเห็นด้วยสูงสุด เนื่องจาก โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 แก่นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน และมีการแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ในสถานศึกษา ด้านความปลอดภัยจากการลดการแพร่กระจาย ผู้ปกครองมีความเห็นด้วยรองลงมา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Tunkaew (2010) ที่พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 (S.D. = 0.86) และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านพบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนในด้านการบริหารงานบุคลากรมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pankutruea (2013) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลวัดลุ่มมหาชัยชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป ด้านการควบคุมถึงเด็กด้อยโอกาส อยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีมาตรการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการให้บริการสุขภาพขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีการทำความสะอาดและจัดสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติด้าน ศาสนกิจ และมีการปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบท ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ด้านสวัสดิภาพและการคุ้มครอง อยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดเตรียมแผนด้านการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนป่วยหรือ กรณีปิดสถานศึกษาชั่วคราว มีการตรวจสอบประวัติความเสี่ยงของบุคลากรและนักเรียนเพื่อทำการกักตัวให้ครบ 14 วัน ด้านการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก เนื่องจากทางโรงเรียนมีการจัดทำสื่อความรู้เกี่ยวกับการป้องกันควบคุมโรคโควิด-19 มีการสร้างความเข้มแข็งและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ด้านการบริหารการเงิน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการใช้งบประมาณสำหรับกิจกรรมการป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 ตามความจำเป็น และมีการประสานงานและแสวงหาแหล่งทุนสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ นี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Prasetto (2014) ซึ่งได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนบ้านคลองจาก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการบริหารงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจการบริหารด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียนและด้านพฤติกรรมของนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

- Rattanasenee, P. (2021). *Prevention of the epidemic of coronavirus disease 2019 (COVID-19) in early childhood education institutions under local administrative organizations*. Department of Local Government Promotion, Bangkok.
- Suksirisak, P., & Klinchet, N. (2020). Educational management in the coronary epidemic situation 2019: a case study of Navaminda Kasartiyadhiraj Royal Air Force Academy, *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 21(2), 44-52.
- Tunkaew, C. (2010). *Parent's satisfaction towards administration of the Chiang Rai Rajabhat University Demonstration School*. (Master's thesis). Chiang Rai Rajabhat University, Chiang Rai.
- Tongprecha, J., (2020). *Teaching and learning management during COVID-19 pandemic in Wachirathamsatis School, Phra Khonong district, Bangkok* (Master's thesis). Ramkhamhaeng University, Bangkok.

เปิดเป้าาสาพัฒนาการรู้หนังสือร่วมมือชุมชน

Wider Learning in VUCA World

กรณัทธ์ รัตศรี¹ / ชญาดา เซ่งเข้ม² / ญานิกา ก้องบูลยาพงษ์³ / รัชณวีร์ พงศ์นาคะพิทักษ์⁴ /

นฤมล ทิพย์มณฑะเกียรติ⁵ / เบนจวนวรรณ ขวัญญา⁶ / เบนจวนวรรณ จันทร์ศรี⁷ / วรินทร เบนจวนศรี⁸

Kornyapan Ratsri¹ / Chayada Sengkhem² / Yanika Kongbullayapong³ /

Tanyawee Pongnakapitak⁴ / Narumon Tipmontian⁵ / Benjawan Khwanna⁶ /

Benjawan Chansri⁷ / Warintorn Benjasri⁸,

¹⁻⁸ สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

¹⁻⁸ Thai Language Program, Faculty of Education, Thaksin University Songkhla Campus

บทคัดย่อ

จากการศึกษาทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่กว้างขึ้นในยุคคว่ำกาเวิลด์ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาสามัคติยะการรู้หนังสือของผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่นอกระบบการศึกษา 2. เพื่อนำสามัคติยะการรู้หนังสือไปพัฒนาคุณภาพชีวิต 3. เพื่อขยายเครือข่ายการเรียนรู้สามัคติยะการรู้หนังสือสู่ชุมชน โดยมีขั้นตอนวิจัยดังต่อไปนี้ 1. ศึกษาหาความต้องการจำเป็นพื้นฐานของผู้เรียน 2. พัฒนาเนื้อหา ความรู้สามัคติยะและทัศนคติที่จะมอบให้แก่ผู้เรียน 3. ทำความเข้าใจ ลำดับความสำคัญของเนื้อหาที่จะพัฒนาให้แก่ผู้เรียน 4. วางแผนและออกแบบการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อบรรลุสามัคติยะการรู้หนังสือ 5. ประสานงานกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียภายในชุมชนเพื่อดำเนินการร่วมกัน และ 6. ประเมินผลการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน โดยกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้เรียนนอกระบบการศึกษา รวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาที่สนใจเข้าร่วมโครงการ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ผู้เข้าร่วมโครงการได้พัฒนาสามัคติยะการรู้หนังสือ ตลอดจนนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ ผลการวิจัยกิจกรรม Wider Learning in VUCA World “เปิดเป้ เปย์สามัคติยะ” ที่พัฒนาสามัคติยะการรู้หนังสือของผู้เรียน ที่อยู่นอกระบบการศึกษา รวมถึงผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ภายใต้การจัดการเรียนรู้ที่กว้างขึ้นในยุค VUCA World มีการแนะนำรายละเอียดให้รู้จักกับชุมชนมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงสภาพแวดล้อมภายในชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ จากผลการจัดการกิจกรรม สามัคติยะการรู้หนังสือที่ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับ อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก คือ ได้พัฒนาสามัคติยะการรู้หนังสือ ประสบการณ์ที่ได้รับเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิต และการนำสามัคติยะ การรู้หนังสือไปพัฒนาคุณภาพชีวิต

การศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ, การศึกษาตลอดชีวิต, การเรียนพิเศษ, การเรียนคอร์สออนไลน์ตามความสนใจ, การเข้าเวิร์คช็อปต่าง ๆ เป็นต้น

3. ความหมายของการศึกษาตามอัธยาศัย

นักการศึกษาทั้งในประเทศ และต่างประเทศต่างก็ให้ความหมายของการศึกษาตามอัธยาศัยไว้มากมาย ดังเช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความหมายของการศึกษาตามอัธยาศัยว่า เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และ โอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ได้ให้ความหมายของการศึกษาตามอัธยาศัยดังนี้ กิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคล ซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

เอ็ดการ์ แฟร์ (Edgar Faure, 1972) อธิการบดีของมหาวิทยาลัยซอร์บอนน์ ประเทศฝรั่งเศส และคณะ ได้ให้ความหมายของการศึกษาตลอดชีวิตว่าการศึกษาตลอดชีวิตไม่ใช่ระบบการศึกษาแต่อย่างใด หากเป็นแม่บทของการศึกษา โดยรวมการศึกษาแต่ละแบบมาจัดให้มีความต่อเนื่อง ผสมผสาน และเสริมซึ่งกันและกัน

อาร์ เอช เดฟ (R.H. Dave, 1976) นักการศึกษาให้ความหมาย ของการศึกษาตลอดชีวิตว่าเป็นแนวคิดที่พยายามมองการศึกษาในภาพรวม ซึ่งรวมการศึกษาในระบบ (Formal Education) การศึกษานอกระบบ (Non-Formal Education) และ การศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) ให้มีการประสานสัมพันธ์ทั้งในด้านของความต่อเนื่องของ เวลา (ช่วงชีวิตคน) และเนื้อหาสาระที่คนต้องนำความรู้ไปใช้การศึกษา ตลอดชีวิตจะต้องมีลักษณะที่ยืดหยุ่นในด้านเวลา สถานที่ เนื้อหา และเทคนิค การเรียนการสอน ตลอดจนการเรียนรู้มีหลายรูปแบบและหลายวิธีการ

สุมาลี สังข์ศรี (2543) กล่าวว่า การศึกษาตลอดชีวิต หมายถึง ภาพรวมของการศึกษาทุกประเภทที่เกิดขึ้นตลอดชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาบุคคลให้ปรับตัวเข้ากับสภาพเปลี่ยนแปลงในทุกช่วงชีวิตของบุคคลและพัฒนาต่อเนื่องไปให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล การศึกษาตลอดชีวิตครอบคลุมการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาแบบไม่เป็นทางการจากทุกแหล่งความรู้ในชุมชนและสังคม และเกิดขึ้นได้ทุกที่ โดยไม่จำกัดเวลาและ

6. ครูอาสา

ปัจจุบันของสังคมไทย ยังมีกลุ่มคนอีกจำนวนมากไม่น้อยในหลาย ๆ พื้นที่ที่ประสบกับความขาดแคลนในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านปัจจัยในการดำรงชีวิต และทางด้านการศึกษา ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งการขาดแคลนสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหา และภาระให้แก่สังคม ครูอาสาจึงเป็นผู้ที่มีจิตอาสาเข้าไปช่วยเหลือผู้ที่ขาดแคลนทางการศึกษาของคนในชุมชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของสังคม มูลนิธิกระจกเงา สำนักงานเชียงใหม่ ได้กล่าวถึงครูอาสาไว้ว่า การจัดกิจกรรมครูอาสาในโครงการครูบ้านนอก จะมุ่งเน้นไปในการที่จะช่วยกันระดมกลุ่มคนซึ่งอยู่ในมุมต่าง ๆ ของสังคมที่มีโอกาสดีกว่าพวกเขาเหล่านั้นมาเป็น “อาสาสมัคร” เพื่อให้ได้เข้ามาร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งในการมีส่วนร่วมที่จะช่วยกันพัฒนาชุมชนชนบทในพื้นที่เหล่านั้น อาสาสมัครเหล่านี้ซึ่งนอกจากจะได้ร่วมกันทำประโยชน์ต่อชาวบ้านแล้ว พวกเขาก็ยังได้จะได้รับประโยชน์จากการเข้ามีส่วนร่วมอีกมากมาย กล่าวคือจะปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ช่วยกันแบ่งปันสิ่งที่ดี ๆ มีความสมานสามัคคี มีจิตใจที่มีความเป็น “จิตอาสา ความเป็นคนอาสา” ดังนั้นครูอาสาจึงเป็นผู้ที่มีจิตอาสาเพื่อเข้ามามอบโอกาสให้กับผู้ที่ขาดแคลนทางการศึกษา

7. การจัดการเรียนรู้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาถือเป็นปัญหาที่ยืดเยื้อมานาน ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาประเทศ และส่งผลให้คุณภาพชีวิตของผู้คนถดถอยลงไปด้วย ซึ่งเป็นหนึ่งในปัญหาที่มีความสำคัญและควรที่จะได้รับการแก้ไขเนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น (รัชวดี แสงมเหหมัด , 2560)

การสร้างการศึกษาในแนวทางที่จะลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำด้วยการศึกษาที่มีคุณภาพ สร้างคนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ สามารถที่จะพึ่งตนเองได้ในทางเศรษฐกิจ และร่วมรับผิดชอบกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเมืองอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องลงทุนไม่เพียงด้วยงบประมาณ หากแต่ต้องลงแรงด้วยเจตจำนงทางการเมือง (Political Will) ร่วมด้วยเป็นสำคัญ เราจึงจะเห็นการพึ่งตนเองและเป็นอิสระได้ทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง (ทิพย์พภาพร ดันดิสุนทร , 2560)

8. กลุ่มชาติพันธุ์

ชาติพันธุ์ (ethnicity หรือ ethnos) คือ การมีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาพูดเดียวกัน และเชื่อว่า สืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษกลุ่มเดียวกัน เช่น ไทย พม่า กะเหรี่ยง จีนลาว เป็นต้น กลุ่มชาติพันธุ์หรือกลุ่มวัฒนธรรมมีลักษณะเด่นคือ เป็นกลุ่มคนที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษเดียวกัน บรรพบุรุษในที่นี้หมายถึงบรรพบุรุษทางสายเลือด ซึ่งมีลักษณะทางชีวภาพและรูปร่าง (เชื้อชาติ)

เหมือนกัน รวมทั้งบรรพบุรุษทางวัฒนธรรมด้วย ผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันจะมีความรู้สึกผูกพันทางสายเลือด และทางวัฒนธรรมพร้อมๆ กัน ไปเป็นความรู้สึกผูกพันที่ช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์ของบุคคลและของ ชาติพันธุ์ และในขณะที่เดียวกันก็สามารถเร้าอารมณ์ความรู้สึกให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้โดยเฉพาอย่างยิ่ง ถ้าผู้ที่อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์นับถือศาสนาเดียวกันความรู้สึกผูกพันนี้อาจ เรียกว่า "สำนึก" ทางชาติพันธุ์หรือชาติลักษณะ (อมรา พงศาพิชญ์, 2541)

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการจัดทำโครงการครั้งนี้ คือ ผู้ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม “เปิดเปื้อ...เปื้อยสามัคคี” ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ขาดสามัคคีธรรมการรู้หนังสือ ขาดทักษะการใช้ภาษาไทย แต่มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าว และรวมไปถึงบุคคลที่อยู่นอกระบบการศึกษา ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราชซึ่งเป็นเมืองอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ถือเป็นอุตสาหกรรมประเภทการให้บริการ อีกทั้งการท่องเที่ยว ยังมีความเกี่ยวเนื่องทำให้เกิดอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร ธุรกิจโรงแรม ร้านขายของที่ระลึก เป็นต้น ซึ่งก่อให้เกิดการจ้างงาน โดยส่วนใหญ่แรงงานที่จ้างจะเป็นแรงงานต่างด้าวที่จำเป็นต้องใช้สามัคคีธรรมการรู้หนังสือเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 The International Phonetic Alphabet (IPA Chart)

2.2 แบบสำรวจความจำเป็นพื้นฐานด้านทักษะการรู้หนังสือ

การจัดกิจกรรม “เปิดเปื้ออาสา พัฒนาการรู้หนังสือ ร่วมมือสู่ชุมชน Wider Learning in VUCA World” ใช้แบบสำรวจความจำเป็นพื้นฐานด้านทักษะการรู้หนังสือ เป็นเครื่องมือ ในการวัดผลการจัดกิจกรรมทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความเพียงพอในทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในปัจจุบัน 2. ด้านการศึกษาภาษาไทยเพิ่มเติม 3. ด้านแหล่งการเรียนรู้ภาษาไทยที่สามารถเข้าถึงได้

2.3 แบบสำรวจพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

การจัดกิจกรรม “เปิดเปื้ออาสา พัฒนาการรู้หนังสือ ร่วมมือสู่ชุมชน Wider Learning in VUCA World” ใช้แบบสำรวจความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม “เปิดเปื้ออาสา พัฒนาการรู้หนังสือ ร่วมมือสู่ชุมชน Wider Learning in VUCA World” เป็นเครื่องมือ ในการวัดผลการจัดกิจกรรม โดยสำรวจสามัคคีธรรมการรู้หนังสือที่ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1. ได้พัฒนาสามัคคีธรรมการรู้หนังสือ

- 4.วางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์
- 5.ประสานงานกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียภายในชุมชนเพื่อดำเนินการร่วมกัน
- 6.ประเมินผลการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

3.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน กิจกรรม “เปิดเป้าอาสา พัฒนาการรู้หนังสือ ร่วมมือสู่ชุมชน Wider Learning in VUCA World” ขั้นตอนการดำเนินงานตามกิจกรรมเปิดเป็ เป็ยสามัตถิยะ ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้เรียนนอกระบบการศึกษาและผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการรู้หนังสือของผู้เรียนที่อยู่นอกระบบการศึกษา ผู้เรียนสามารถนำสามัตถิยะการรู้หนังสือไปพัฒนาคุณภาพชีวิต และเพื่อเป็นการขยายเครือข่ายการเรียนรู้สามัตถิยะการสื่อสารสู่ชุมชนให้กว้างขึ้น โดยบูรณาการแหล่งเรียนรู้จากชุมชนในการให้การศึกษา ให้ความรู้ ความเข้าใจ เปรียบเสมือนห้องเรียนธรรมชาติที่ประหยัด สะดวกและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ดังรูปแบบต่อไปนี้

1.ผู้เข้าร่วมโครงการเข้าร่วมกิจกรรม โดยช่องทาง Google Meet

2.พิธีกรกล่าวแนะนำแกนนำครูอาสา

3.แกนนำครูอาสาจัดกิจกรรม 3 ฐานการเรียนรู้

3.1 กิจกรรมการเรียนรู้ฐานที่ 1 “ทำความรู้จักกับชุมชนให้มากขึ้น”

-โรงพยาบาลสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

-ตลาดซ็อนและตลาดเทวดา

-โรงเรียนที่เปิดโอกาสให้กับลูกหลานของแรงงานต่างด้าวเข้าศึกษา ได้แก่

โรงเรียนบ้านบางฉาง และ โรงเรียนวัดประทุมทายการาม

-สถานที่สำหรับประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ได้แก่ วัดประทุมทายการาม

วัดวิเวกรัตนทัชชุเมณี และคริสตจักรร่วมเกล้าสิชล

-สถานีตำรวจภูธรสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

-ศูนย์ประสานงานแรงงานต่างด้าว จังหวัดนครศรีธรรมราช

-สถานที่ท่องเที่ยว

-กฎหมายเบื้องต้นที่ควรรู้ เช่น ไม่อนุญาตให้จับขังรถจักรยานยนต์

การทำสัญญาในเรื่องต่าง ๆ

3.2 กิจกรรมการเรียนรู้ฐานที่ 2 เรียนรู้จากสภาพแวดล้อมในชุมชนที่อาศัยอยู่ เรื่อง คำในชีวิตประจำวัน

-เรียนรู้เรื่อง คำเรียกชื่ออาหาร

ตารางที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมโครงการ

ตัวแปร	จำนวนคน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	60	100
1.1 ชาย	9	15
1.2 หญิง	50	83.3
1.3 ไม่ต้องการระบุ	1	1.7
2. อาชีพ	60	100
2.1 ข้าราชการ	1	1.7
2.2 ค้าขาย	1	1.7
2.3 นักเรียน	11	18.3
2.4 นิสิตนักศึกษา	43	71.7
2.5 รับจ้างทั่วไป	2	3.3
2.6 แม่บ้าน	2	3.3
3. ช่วงอายุ	60	100
3.1 ช่วงอายุ 16 – 20 ปี	27	45
3.2 ช่วงอายุ 21 – 25 ปี	27	45
3.3 ช่วงอายุ 26 – 30 ปี	1	1.7
3.4 ช่วงอายุ 31 – 35 ปี	1	1.7
3.5 ช่วงอายุ 36 ปีขึ้นไป	4	6.67

จากตารางจะพบว่า เมื่อจำแนกเพศ เพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชาย กล่าวคือ เพศหญิงได้เข้าร่วมกิจกรรม “เปิดเป้าสา พัฒนาการเรียนรู้หนังสือ ร่วมมือสู่ชุมชน Wider Learning in VUCA World” มากกว่าเพศชาย คิดเป็น ร้อยละ 83.3 ต่อ ร้อยละ 15 ตามลำดับ

จากตาราง เมื่อจำแนกอาชีพแสดงให้เห็นถึงอาชีพที่เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุดคือ นิสิตนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 71.7 นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.3 อาชีพรับจ้างทั่วไปและอาชีพแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 3.3 อาชีพข้าราชการและอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 1.7

จากตาราง เมื่อจำแนกช่วงอายุ ช่วงอายุ 16-20 ปี และช่วงอายุ 21-25 ปี มีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม“เปิดเป้าสา พัฒนาการเรียนรู้หนังสือ ร่วมมือสู่ชุมชน Wider Learning in VUCA World” มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45 ช่วงอายุ 26-30 ปี และช่วงอายุ 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.7

ตารางที่ 2

ข้อมูลทักษะด้านภาษาไทยของผู้เข้าร่วมโครงการ

ตัวแปร	จำนวนคน (คน)	ร้อยละ
1. ทักษะในการสื่อสารภาษาไทย	60	100
1.1 ไม่เพียงพอ	36	60
1.2 ปานกลาง	8	13.3
1.3 เพียงพอ	16	26.7
2. ความต้องการศึกษาภาษาไทย	60	100
2.1 ต้องการ	50	83.3
2.2 ปานกลาง	1	1.7
2.3 ไม่ต้องการ	9	15
3. ผู้เข้าร่วมศึกษาภาษาไทยจากแหล่งใดบ้าง	60	100
3.1 อินเทอร์เน็ต	21	35
3.2 สถานศึกษา	18	30
3.3 หนังสือ	17	28.3
3.4 บุคคลรอบข้าง	4	6.7

จากตารางจะพบว่า การจัดกิจกรรม “เปิดเป้าสา พัฒนาการเรียนรู้หนังสือ ร่วมมือสู่ชุมชน Wider Learning in VUCA World” ใช้แบบสำรวจความจำเป็นพื้นฐานด้านทักษะการเรียนรู้หนังสือ เป็นเครื่องมือในการวัดผลการจัดกิจกรรมทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความเพียงพอในทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในปัจจุบัน สรุปดังนี้ ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในปัจจุบันไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 60 ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในปัจจุบันปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 13.3 ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในปัจจุบันเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 26.7

2. ด้านการศึกษาภาษาไทยเพิ่มเติม สรุปดังนี้ ต้องการศึกษาภาษาไทยเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 83.3 ต้องการปานกลางศึกษาภาษาไทยเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 1.7 ไม่ต้องการศึกษาภาษาไทยเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 15

3. ด้านแหล่งการเรียนรู้ภาษาไทยที่สามารถเข้าถึงได้ สรุปได้ดังนี้ ศึกษาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารจากอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 35 ศึกษาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารจากสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30 ศึกษาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารจากหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 28.3 ศึกษาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารจากบุคคลรอบข้าง คิดเป็นร้อยละ 6.7

ผลการสอบถามหลังเข้าร่วมโครงการ

ตารางที่ 3

สามมิติของการรู้หนังสือที่ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับ

ตัวแปร	จำนวนคน (คน)	ร้อยละ
1. ได้พัฒนาสามมิติของการรู้หนังสือ	60	100
1.1 มากที่สุด	42	70
1.2 มาก	18	30
1.3 ปานกลาง	0	0
1.4 น้อย	0	0
1.5 น้อยที่สุด	0	0
2. ประสบการณ์ที่ได้รับเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิต	60	100
2.1 มากที่สุด	42	70
2.2 มาก	18	30
2.3 ปานกลาง	0	0
2.4 น้อย	0	0
2.5 น้อยที่สุด	0	0
3. การนำสามมิติของการรู้หนังสือไปพัฒนาคุณภาพชีวิต	60	100
3.1 มากที่สุด	50	83.3

3.2 มาก	10	16.7
3.3 ปานกลาง	0	0
3.4 น้อย	0	0
3.5 น้อยที่สุด	0	0

จากตารางสำรวจความพึงพอใจสามมิติของการรู้หนังสือที่ผู้เข้าร่วมการจัดกิจกรรม “เปิดเป้าสาพัฒนาการรู้หนังสือ ร่วมมือสู่ชุมชน Wider Learning in VUCA World” จะพบว่าได้รับพัฒนาสามมิติของการรู้หนังสือ ประสพการณ์เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิต และการนำสามมิติของการรู้หนังสือไปพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. ได้พัฒนาสามมิติของการรู้หนังสือ สามารถสรุปได้ดังนี้ ได้พัฒนาสามมิติของการรู้หนังสือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70 และได้พัฒนาสามมิติของการรู้หนังสือมาก คิดเป็นร้อยละ 30
2. ประสพการณ์ที่ได้รับเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถสรุปได้ดังนี้ ประสพการณ์ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70 และประสพการณ์ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตมาก คิดเป็นร้อยละ 30
3. การนำสามมิติของการรู้หนังสือไปพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถสรุปได้ดังนี้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำสามมิติของการรู้หนังสือไปพัฒนาคุณภาพชีวิตได้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 83.3 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำสามมิติของการรู้หนังสือไปพัฒนาคุณภาพชีวิตได้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 16.7

ตารางที่ 4

ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

ตัวแปร	จำนวนคน (คน)	ร้อยละ
1. การประชาสัมพันธ์โครงการ	60	100
1.1 มากที่สุด	46	76.7
1.2 มาก	14	23.3
1.3 ปานกลาง	0	0
1.4 น้อย	0	0
1.5 น้อยที่สุด	0	0

2. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดโครงการ	60	100
2.1 มากที่สุด	44	73.3
2.2 มาก	14	23.3
2.3 ปานกลาง	2	3.4
2.4 น้อย	0	0
2.5 น้อยที่สุด	0	0
3. การจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรมภายในโครงการ	60	100
2.1 มากที่สุด	44	73.3
2.2 มาก	16	26.7
2.3 ปานกลาง	0	0
2.4 น้อย	0	0
2.5 น้อยที่สุด	0	0

จากตารางสำรวจความพึงพอใจจากผู้เข้าร่วมการจัดกิจกรรม “เปิดเป้าสา พัฒนาการรู้หนังสือ ร่วมมือสู่ชุมชน Wider Learning in VUCA World” ทั้งหมด 3 ด้าน สามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. การประชาสัมพันธ์โครงการ สามารถสรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์โครงการเหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.7 การประชาสัมพันธ์โครงการเหมาะสมมากคิดเป็นร้อยละ 23.3

2. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดโครงการ สามารถสรุปได้ว่า ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดโครงการเหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.3 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดโครงการเหมาะสมมาก คิดเป็นร้อยละ 23.3 และความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดโครงการเหมาะสมปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.4

3. การจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรมภายในโครงการ สามารถสรุปได้ว่า การจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรมภายในโครงการมีความเหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.3 และการจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรมภายในโครงการมีความเหมาะสมมาก คิดเป็นร้อยละ 26.7

เอกสารอ้างอิง

- ทิพย์พาร ตันติสุนทร. (2562). การลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา. สืบค้นเมื่อ วันที่ 3 มกราคม 2565, จาก <http://www.fpps.or.th>
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 2551. (2551, 3 มีนาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 125 ตอนที่ 41 ก. หน้า 2.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2561). การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2564, จาก <http://vet.ku.ac.th/vv2018/form/edu/OBE05.pdf>.
- รัชนิกุล ภิญญิกานุวัฒน์. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุของการรู้หนังสือและความสามารถในการอ่านเพื่อรองรับโลกในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัชวดี แสงมหะหมัด. (2560). ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา : คุณภาพสังคมที่คนไทยมองเห็น. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2565, จาก <https://so05.tci-thaijo.org>
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สุมาลีสังข์ศรี. (2543). ยุทธศาสตร์การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อสังคมไทย ในศตวรรษที่ 21. สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2541). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อาชัญญา รัตนอุบล. (2542). การจัดโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Faure. (1972). **Learning to Be**. Paris : UNESCO
- Giles, Sunnie. (2018). “**How VUCA Is Reshaping The Business Environment, And What It Means For Innovation**”. สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2564, จาก <https://www.forbes.com>.
- R.H. Dave. (1976). **Foundation of Lifelong Education**. Paris : UNESCO.
- UNESCO. (1993). **Quality of life improvement programmes**. Bangkok: UNESCO regional office.

ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับหัวข้อหลักของการประชุม

Abstract

The objective of this research was to investigate relationships between personal factors and the performance efficiency of temporary workers of the Provincial Electricity Authority, Suphanburi Province. This research was quantitative research. The samples were 60 members of temporary workers of the Provincial Electricity Authority, Suphanburi Province. The instrument used was a questionnaire. The statistics used in the analysis were frequency, percentage, standard deviation and hypothesis testing by Pearson product-moment correlation coefficients. The research finding was as follows: the personal factor of temporary workers of the Provincial Electricity Authority, Suphanburi Province in the item of average monthly income was significantly related to the performance efficiency, at the 0.05 level.

Keywords: personal factors, efficiency, performance, temporary workers of the Provincial Electricity Authority

บทนำ

บุคลากรนับเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานขององค์กรทั้งภาครัฐ เอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ ที่จะสร้างความสำเร็จในงาน ซึ่งหากองค์กรใดสามารถบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพ สามารถปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ย่อมจะช่วยให้องค์กรมีความพร้อมในการดำเนินงาน ตลอดจนมีความก้าวหน้าและช่วยให้งานประสบความสำเร็จเพิ่มขึ้น (Maichan, 2016)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นองค์กรรัฐวิสาหกิจที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการผู้ใช้ไฟฟ้า ด้านการขอใช้ไฟฟ้า การรับชำระเงินค่ากระแสไฟฟ้า งานติดตั้งมิเตอร์ งานแก้ไขกระแสไฟฟ้าขัดข้องและการบริการอื่น ๆ โดยมีการปรับโครงสร้างองค์กร เน้นการดำเนินงานด้านบริการ ทำให้มีความจำเป็นต้องมีการจ้างลูกจ้างเพื่อให้สามารถรองรับการปรับรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกำหนดระยะเวลาสัญญาจ้างครั้งละ 2 ปี และจะมีการต่อสัญญาจ้างเท่ากับระยะเวลาเดิม หากลูกจ้างไม่ประสงค์ต่อสัญญา สัญญาการจ้างนั้นก็สิ้นสุดลง ดังนั้นเพื่อลดภาระขององค์กรในการจัดหาลูกจ้างใหม่และระยะเวลาในการสอนงานตลอดจนทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรส่วนหนึ่งมาจากการที่บุคลากรมีขวัญและกำลังใจ มีสภาพแวดล้อมในการ

ปฏิบัติงานที่ดี มีความพึงพอใจในการทำงาน (Jansanga,2019) และส่วนหนึ่งมาจากลักษณะส่วนบุคคลของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานทั้งด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตำแหน่งงาน เป็นต้น และส่วนหนึ่งมาจากลักษณะส่วนบุคคลของแต่ละบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานทั้งด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ตำแหน่งงาน เป็นต้น โดย Sakpaisala, (2013) ระบุว่า ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ การศึกษา รายได้ ตำแหน่ง และอายุงานมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้องค์กรสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางกำหนดคนโยบาย ส่งเสริมให้บุคลากรมีองค์ความรู้ ความสามารถ มีความชำนาญ เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้สอดคล้องการภารกิจและเป้าหมายขององค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้มีการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและสรุปตัวแปรหลักได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

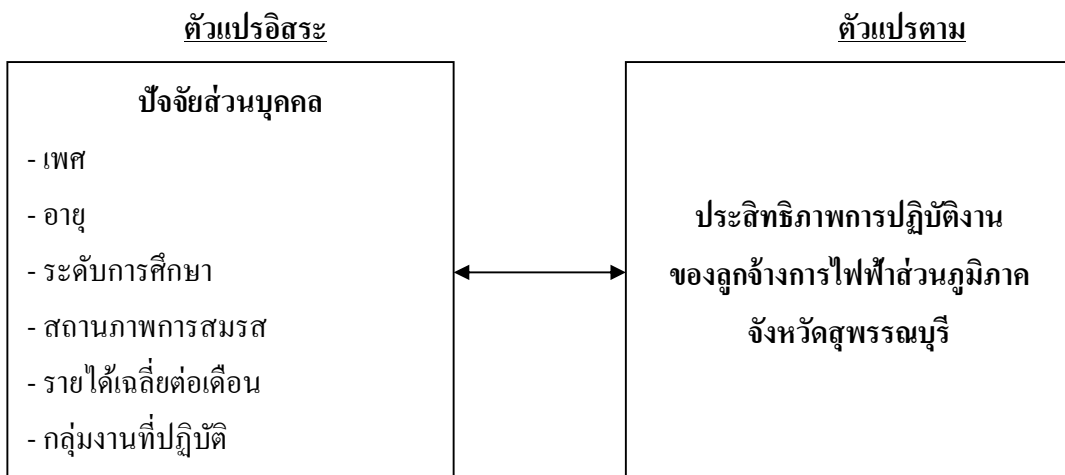
ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors) หมายถึง คุณลักษณะหรือคุณสมบัติส่วนตัวของบุคคลที่แตกต่างกันในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ตำแหน่งงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นต้น (Tangcharoenkitsakul and Chansom, 2014) ซึ่ง Sirichotirat, (2016) ได้กล่าวเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ ดังนี้ 1) เพศ มีความเกี่ยวข้องกับลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งมีข้อจำกัดระหว่างเพศชายและเพศหญิง 2) อายุ มีความเกี่ยวข้องกับระยะเวลาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยผู้ที่มีอายุมากจะมีประสบการณ์มาก และไม่ชอบเปลี่ยนแปลงงาน 3) ระดับการศึกษา มีความเกี่ยวข้องกับความเหมาะสมของงาน โดยพิจารณาความเหมาะสมจากความรู้ความสามารถ 4) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความเกี่ยวข้องกับ ความพึงพอใจต่อเงินเดือนที่ได้รับ และเหมาะสมกับการใช้จ่ายในการดำรงชีพ 5) ประสบการณ์ในการ

ทำงาน มีความเกี่ยวข้องกับความรู้ ความชำนาญในงาน เนื่องจากปฏิบัติงานมานาน และจะเกิดความพึงพอใจในงานที่ทำ

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Performance Efficiency) หมายถึง การที่บุคคลมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุผลได้ตรงตามเป้าหมายขององค์กรและทันระยะเวลาที่กำหนด ผลงานที่ให้มีคุณภาพและความถูกต้อง (Sritthonrat, 2018) โดยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมักพิจารณาจากการเปรียบเทียบระหว่างผลผลิตที่ได้กับทรัพยากรที่ใช้ไปหรือเปรียบเทียบระหว่าง Output กับ Input ว่าในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรผลที่ได้นั้นดีแค่ไหน อย่างไร (Chuenwong, 2017) ดังนั้นประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของทรัพยากรคนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพในการบริหารงานและประสบความสำเร็จได้ (Chongmeesuk et al., 2019)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี
 การวิจัยครั้งนี้ได้อธิบายตัวแปรการศึกษา ดังนี้

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และกลุ่มงานที่ปฏิบัติ

2) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน คือ ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานในภาพรวม ประกอบด้วย ด้านคุณภาพ ด้านปริมาณ ด้านเวลา และด้านค่าใช้จ่าย ของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ประชากร ได้แก่ ลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 60 คน และได้ใช้ประชากรแทนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

2. เครื่องมือวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด มีลักษณะเป็นมาตรวัดตัวแปร 5 ระดับ (Vanichbuncha, 2016) โดยพัฒนาจากทบทวนกรอบแนวคิดของนักวิชาการ นักทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Srithonrat, 2018 and Chongmeesuk et. al, 2019) จากนั้นทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Item objective congruence index: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.50 และทำการทดสอบหาความเชื่อมั่น ด้วยการ try out แบบสอบถามจำนวน 30 ชุด กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.99 ซึ่งมีความมากกว่า 0.70 (Vanichbuncha, 2016) ทำให้แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้อย่างเหมาะสม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 60 คน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564

3.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ทั้งหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ได้แก่ หนังสือวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ รายงานที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติเชิงพรรณนา ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 สถิติเชิงอนุมาน ใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 มีสถานภาพสมรส จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 และมีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 และปฏิบัติงานกลุ่มวิชาชีพ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00

ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) สามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

ตารางที่ 1

การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี

ปัจจัยส่วนบุคคล	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน			
	S.D.	r	Sig.	ระดับความสัมพันธ์
เพศ	0.50	0.07	0.61	ไม่มีความสัมพันธ์
อายุ	0.75	-0.08	0.52	ไม่มีความสัมพันธ์
ระดับการศึกษา	0.48	-0.01	0.97	ไม่มีความสัมพันธ์
สถานภาพการสมรส	0.48	-0.21	0.12	ไม่มีความสัมพันธ์
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	0.53	0.28*	0.03	มีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างน้อย
กลุ่มงานที่ปฏิบัติ	0.58	0.05	0.72	ไม่มีความสัมพันธ์

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของลูกจ้าง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ($r = 0.28$ Sig. = 0.03) ส่วนด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และกลุ่มงานที่ปฏิบัติไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

อภิปรายผล

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานลูกจ้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Sirichotirat, (2016) ซึ่งกล่าวว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อเงินเดือนที่ได้รับ และเหมาะสมกับการใช้จ่ายในการดำรงชีพ ซึ่งหากพนักงานมีรายได้ที่เพียงพอจะทำให้เกิดขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่ดีต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Noksiri and Kangsawat, (2015) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ธรรมรักษ์ ออโตพาร์ท จำกัด พบว่า ปัจจัยลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ธรรมรักษ์ ออโตพาร์ท จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jutupomvatee, (2014) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุมประพฤติ จังหวัด นครสวรรค์ พบว่า พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลของอาสาสมัครคุมประพฤติ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการปฏิบัติงานไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

เนื่องจากความพึงพอใจต่อเงินเดือนหรือรายได้ที่ได้รับจะทำให้ลูกจ้างเกิดแรงกระตุ้นหรือแรงผลักดันในการปฏิบัติงานให้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ เป็นการแสดงความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติงานให้เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจ ซึ่งจะส่งผลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานและการเลื่อนขั้นเงินเดือนทำให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น และมีความเหมาะสม เพียงพอกับค่าใช้จ่ายหรือค่าดำรงชีพ ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นอกจากนี้ลูกจ้างที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจทำให้บุคคลนั้นได้รับการปรับตำแหน่งจากลูกจ้างเป็นพนักงานประจำ ส่งผลให้มีความมั่นใจในการทำงานต่อไปในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

องค์กรสามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย นอกเหนือจากเงินเดือนประจำ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ที่พนักงานจะได้รับ และเพื่อให้พนักงานเกิดแรงจูงใจและตระหนักถึงความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายและปฏิบัติงานได้เต็มกำลังความสามารถ นำไปสู่ประสิทธิภาพและผลสำเร็จของงานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้สนใจสามารถศึกษาในตัวแปรอิสระอื่น ๆ นอกเหนือจากปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยค่าจ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถทราบมุมมองในมิติอื่น ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการกระตุ้นหรือสร้างขวัญกำลังใจแก่พนักงานได้อย่างเหมาะสม และส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

References

- Chongmeesuk, W., Tupmongkol, T. and Limphothong, S. (2019). Satisfaction and Work Performance of Employees After the merger. *Journal of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University*, 6(2), pp. 88-96. [in Thai].
- Chuenwong, P. (2017). Operational Efficiency of Workers: A Case of Transportation Business in Chiang Rai Province, *Journal of Economics and Management Strategy*, 4(2), pp. 92-100. [in Thai].
- Jansanga, K. (2019). *The Factors Affecting Working Efficiency of Public Servants of Samphanthawong District Office, Bangkok*. A thesis of Master degree of Public Administration, Siam University. [in Thai].
- Jutupornvatee, A. (2014) . *Factors influencing working efficiency of probation volunteers in Nakhonsawan Province*. A thesis of Master degree, Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. [in Thai].
- Maichan, A. (2016). *The factors affecting performance efficiency among employees in machine installed production line, Songkhla province*. A thesis of Master degree of Business Administration, Prince of Songkhla University. [in Thai].

- Noksiri, M. and Kangsawat, T. (2015) . Factors affective the efficiency performance of the employees Thamaruk Auto Parts Co. Ltd. *In the National and International Conference on Business Management and Innovation 2015* (pp. 638-645) . Khon Kaen: College of graduate study in management, Khon Kaen University. [in Thai].
- Sakpaisala, U. (2013). *Quality of life at work that affects the efficiency of work of Employees of Inter Realty Management Company Limited*. An Independent Study, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. [in Thai].
- Sirichotirat, N. (2016). *Principles of Human Resource Management in the Century 21* (2th ed.). Bangkok: Chulalongkron University Press. [in Thai].
- Srithonrat, B. (2018) . Effect of modern accounting competency on work success of business accountant in northeastern province on economic liberalization. *Journal of Marketing and Management*, 5(1), pp. 58-72. [in Thai].
- Tangcharoenkitsakul,T. and Chansom, N. (2014). Factors affecting work happiness of employees in service department at Metropolitan Waterworks Authority. *Journal of finance, investment, marketing and business management*, 4(2), pp. 694-716. [in Thai].
- Vanichbuncha, K. (2016). *Statistical analysis: statistics for administration and research* (16th ed.). Bangkok: Chulalongkron University Press. [in Thai].

การนำเสนอภาคโปสเตอร์

บรรณารักษ์และสารสนเทศศาสตร์

การค้นหาข้อมูลมากขึ้น นอกจากนี้ผู้ใช้งานระบบสามารถทราบถึงกิจกรรม เส้นทาง GPS หรือข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนโคกยาง ตำบลชานี อำเภอชานี จังหวัดบุรีรัมย์

คำสำคัญ: ระบบฐานข้อมูล, การพัฒนาฐานข้อมูล, ผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีด

Abstract

This research aims to develop a database system for processed cricket products in Khok Yang Community, Chamni Sub-district, Chamni District, Buriram Province. and assess the satisfaction of the processed product database system The sample group in this research was a community enterprise group of 11 people. It is a community enterprise group that is both an entrepreneur and a cricket breeder in Khok Yang Community, Chamni Sub-district, Chamni District, Buriram Province. and a group of 30 users of the cricket product processing database system. The research tools were 1) interview form, the development of a database system for processed cricket products, Khok Yang community, Chamni sub-district, Chamni district, Buriram province. Using a randomized research method from people who raise crickets. Database system for cricket processing products developed according to the system development life cycle (System Development Life Cycle: SDLC). It consists of five steps: planning, analysis, design, implementation and maintenance. The database consists of 7 data tables and 2) the user satisfaction questionnaire of the database system was analyzed by means and percentages. The results revealed that the development of a database system for processed products from cricket, Khok Yang community, Chamni sub-district, Chamni district, Buriram province. The users of the system are satisfied with the processing and the speedy execution. exhaustive content the system is easy to use and uncomplicated, the overview is at a high level. This research allows users to easily access it. and more convenient to search for information in addition, system users can know about activities, GPS routes or information about Khok Yang community, Chamni sub-district, Chamni district, Buriram province.

Keywords: database system, database development, cricket processing products

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายในยุทธศาสตร์ ได้กล่าวถึง เกษตรแปรรูป คือการปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่มีความหลากหลายด้วยการต่อยอดผลงานจากสถาบันวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ การส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาพัฒนาต่อยอดสินค้าเกษตรขั้นต้นให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง การส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมทั้งการสนับสนุนการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์แปรรูปเพิ่มขึ้น (กระทรวงวัฒนธรรม, 2561)

การเลี้ยงจิ้งหรีดเป็นอาชีพหรือสินค้าทางเลือกที่น่าสนใจ สามารถสร้างอาชีพและเศรษฐกิจท้องถิ่นให้กับเกษตรกรได้ จิ้งหรีดเป็นหนึ่งในแมลงกินได้ และได้รับความนิยมบริโภคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานมานาน ตลอดจนเริ่มมีการบริโภคกว้างขวางขึ้นมาก เพราะถือเป็นแหล่งอาหารโปรตีนอีกแหล่งหนึ่งที่สำคัญสำหรับมนุษยชาติในอนาคต โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้ให้การยอมรับแมลงกินได้ เป็นแหล่งอาหารเสริมเชิงสารอาหารที่สำคัญของมนุษย์ เนื่องจากเป็นแหล่งโปรตีนที่ถูกและสามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่น โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีวัฒนธรรมการบริโภคอยู่ก่อนแล้ว และปรากฏว่ามีแมลงหลายชนิดที่ยังคงนิยมบริโภคในปัจจุบัน

ชุมชนโคกยาง ตำบลขำนิ อำเภอลำสนธิ จังหวัดบุรีรัมย์ มีครัวเรือนประมาณ 250 ครัวเรือน แล้วมีประชาชนเลี้ยงจิ้งหรีดประมาณ 70-80 ครอบครัวยุคเริ่มเลี้ยงจิ้งหรีด ปี พ.ศ. 2558 ประกอบด้วยจิ้งหรีด 4 สายพันธุ์ คือ จิ้งหรีดทองลาย (หรือแมงสะดั่ง) จิ้งหรีดทองคำ จิ้งหรีดทองแดง และจิ้งหรีดขาว เพื่อจำหน่ายเฉพาะตัวจิ้งหรีด ต่อมาในปี พ.ศ. 2563 เกิดจากการระดมความคิดเห็นของชาวบ้าน ด้วยการเข้ามากระตุ้นและสนับสนุนด้านวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ การสร้างมูลค่าเพิ่มของจิ้งหรีดมีการพัฒนาแปรรูปจิ้งหรีดเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมากขึ้น

เทคโนโลยีสารสนเทศถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จัก เนื่องจากระบบฐานข้อมูลเป็นกระบวนการจัดหมวดหมู่ข้อมูล

อย่างมีแบบแผนก่อกำเนิดฐานข้อมูลที่เป็นแหล่งรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ถูกนำมาจัดเก็บรวมกันไว้ภายใต้
ฐานข้อมูลเพียงชุดเดียว (โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์, 2558 : 25) ทำให้สามารถจัดเก็บหรือสืบค้นข้อมูลได้ง่าย

จากการศึกษาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากจิ้งหรีดที่เป็นผลิตภัณฑ์อันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน
ผู้วิจัยสนใจสร้างระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจากจิ้งหรีดเพื่อให้บุคคลทั่วไปที่สนใจ อยากรับ
ข้อมูลจิ้งหรีดและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากจิ้งหรีดของชุมชน โศกยาง ตำบลชานี อำเภชานี จังหัดบุรีรัมย์
สามารถศึกษาข้อมูล สืบค้นข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลการแปรรูปผลิตภัณฑ์จิ้งหรีด ชุมชน โศกยาง ตำบลชานี อำเภชานี
ชานี จังหัดบุรีรัมย์
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีด ชุมชน โศกยาง ตำบล
ชานี อำเภชานี จังหัดบุรีรัมย์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจากจิ้งหรีด ชุมชน โศกยาง ตำบลชานี อำเภชานี
จังหัดบุรีรัมย์ ให้ผู้ใช้บริการหรือบุคคลทั่วไป สามารถสืบค้นข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์ได้

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิ้งหรีด (Cricket) เป็นแมลงปากกัด มีตารวม หนวดยาว ขาคู่หลังมีขนาดใหญ่แข็งแรง กระโดด
เก่ง มีลักษณะข้อปล้อง เป็นที่รู้จักของมนุษย์ และนำมาใช้ในการบริโภคเนื่องจากมีคุณค่าทาง
โภชนาการสูง (โปรตีน 12.9% ไขมัน 5.5% แคลเซียม 758 มิลลิกรัม/กิโลกรัม และธาตุเหล็ก 95
มิลลิกรัม/กิโลกรัม) จิ้งหรีดจึงจัดเป็นอาหารโปรตีนทางเลือกสำหรับมนุษย์ อาหารสัตว์ หรือวัตถุดิบ
อาหารสัตว์ได้ (กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ฯ, 2564 : 3) สายพันธุ์จิ้งหรีดที่เลี้ยงเชิงพาณิชย์เป็น
อาชีพเสริมนั้นของชุมชน โศกยาง มี 4 สายพันธุ์ด้วยกัน ได้แก่ จิ้งหรีดทองลาย (หรือแมงสะเค็ง) จิ้งหรีด
ทองคำ จิ้งหรีดทองแดง และจิ้งหรีดขาว (หรือจิ้งโกร่ง)

วิธีการเลี้ยงจิ้งหรีดของชุมชน โศกยาง

1. ผู้เลี้ยงจิ้งหรีดซื้อผู้เลี้ยงสำเร็จรูปมาจากพ่อค้าคนกลาง หรือซื้อเหล็ก แผ่นยิบซัม ผ่าแวง ไม้ เชือก ขวดน้ำที่ใส่น้ำให้เต็มขวดหรือใช้กัลป์หนีบกระดาษแทนขวดน้ำมาทำเอง โดยทำความสะอาดผู้เลี้ยงให้เรียบร้อย ห้ามมีสัตว์อื่น ๆ เข้าไปได้
2. ผู้เลี้ยงจิ้งหรีดซื้อไข่มาเลี้ยงเป็นแม่พันธุ์พ่อพันธุ์
3. ผู้เลี้ยงจิ้งหรีดซื้อแผงไข่กระดาษมาเรียงเป็นที่อยู่อาศัยของจิ้งหรีด
4. ผู้เลี้ยงจิ้งหรีดนำไข่จิ้งหรีดหรือมาใส่ในผู้เลี้ยงที่เตรียมไว้ โดยเปิดปากถุงไว้ และใช้ผ้าชุบน้ำชุ่ม ๆ มาปิดถุงไว้หรือฉีดยาน้ำทุก ๆ วัน ให้ถุงแลดูชื้นอยู่ตลอดเวลา และทิ้งไว้ 1 สัปดาห์ ไข่ก็ออกเป็นตัว
5. ผู้เลี้ยงจิ้งหรีดให้อาหารสำเร็จรูปสำหรับจิ้งหรีด โดยเฉพาะ และคอยดูแลเรื่องอาหารการกิน ให้ครบ จิ้งหรีดกินได้เป็นสัตว์กินพืชได้ เช่น ใบรัก ใบของต้นที่ใช้ทำสบู่ ใบมันสำปะหลัง ถ้าผู้เลี้ยงจิ้งหรีดหมดงบประมาณในการซื้ออาหารสำเร็จ สามารถหาผัก ผลไม้แทนได้ เช่น พักทอง แดง โม แดงไทย มะม่วงสุก กกล้วย เป็นต้น การให้อาหารจิ้งหรีดต้องให้อาหารเช้า-เย็นทุกวัน ส่วนการให้น้ำต้องมีแกลบหรือหินผสม เพื่อป้องกันไม่ให้จิ้งหรีดตกน้ำ
6. ผู้เลี้ยงจิ้งหรีดต้องดูแลให้ดี อย่าให้มีมดหรือจิ้งจกเข้ามา เนื่องจากสัตว์พวกนี้จะเข้าไปกัดหรือกินจิ้งหรีด ถ้ามีมดก็ใช้ชอล์กกันมดขีดรอบ ๆ ขาดังผู้เลี้ยงจิ้งหรีด และฉีดยาน้ำบาง ๆ ให้จิ้งหรีดในตู้ตลอดเวลา โดยแบ่งเป็น 4 ช่วงคือ เช้า สาย บ่าย เย็น
7. เมื่อเลี้ยงจิ้งหรีดจนครบ 1 เดือน ผู้เลี้ยงจิ้งหรีดสามารถจับขายได้ การจับจิ้งหรีดขายหากเป็นหน้าร้อน ใช้เวลา 35 วัน ส่วนหน้าหนาวใช้เวลา 45 วัน เนื่องจากจิ้งหรีดจะไม่ค่อยกินอาหาร ส่วนสะตั้งอายุยาวกว่า อายุ 45 วันขึ้นไป ถึงจับขายได้ ถ้าหน้าหนาวต้องเลี้ยงถึง 50-60 วัน ส่วนจิ้งโกร่งจะจับช่วงลอกคราบถึง 8 ครั้ง การลอกคราบครั้งสุดท้ายจิ้งโกร่งจะตัวยาวกว่าปกติในช่วงนี้จะเป็นช่วงที่ถูกกินได้ง่าย เมื่ออายุครบ 60 วัน จิ้งโกร่งจะโตเต็มที่ ผู้เลี้ยงจิ้งหรีดสามารถจับขายได้ในช่วงเวลานี้ แต่ก่อนจับประมาณ 2 วัน ไม่ว่าจะเลี้ยงจิ้งหรีด สะตั้ง จิ้งโกร่ง ต้องนำพืชที่ให้กินก่อนหน้านั้นเก็บทิ้งให้หมด และเปลี่ยนเป็นกล้วย พักทอง มะม่วงสุก หั่นเป็นชิ้นบาง ๆ แทน เพื่อให้มีกลิ่นและรสชาติที่ดี

การพัฒนาระบบฐานข้อมูล

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลต้องมีกระบวนการวิเคราะห์ระบบ ดังนั้นต้องทำความเข้าใจกับคำว่าระบบฐานข้อมูล เพื่อให้รู้ถึงขอบเขตของกระบวนการทำงาน ซึ่งนักวิชาการได้ให้ความหมายของระบบฐานข้อมูลไว้ดังนี้

ระยะที่ 1 การวางแผน (Plan) เป็นการศึกษาความต้องการของผู้ใช้ระบบ

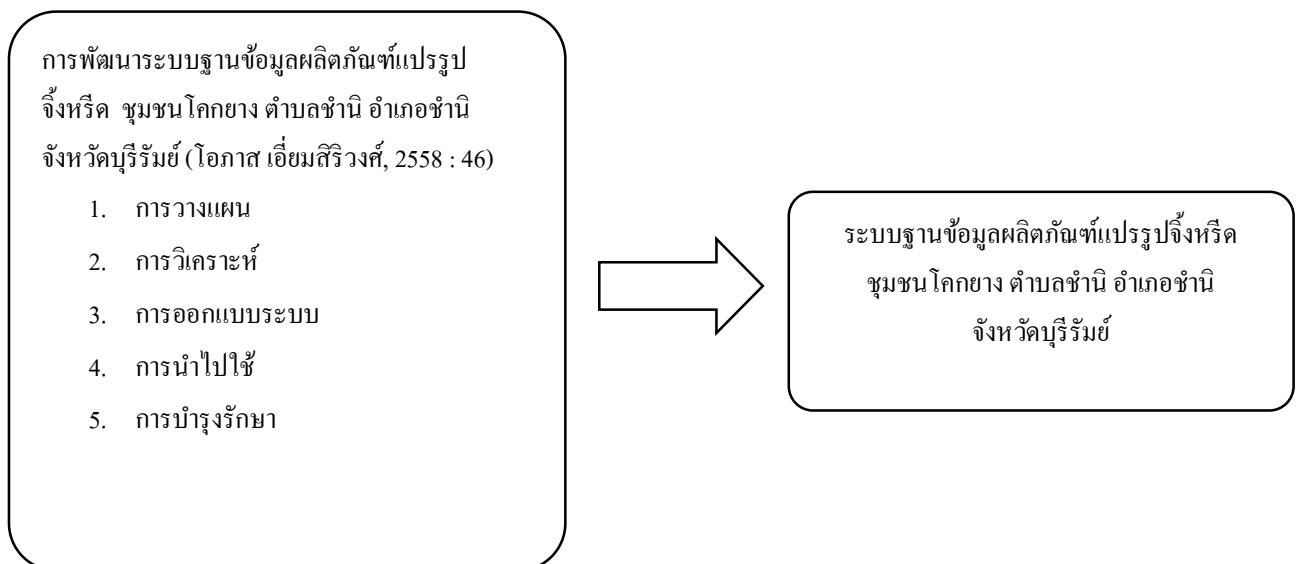
ระยะที่ 2 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการหาผู้ใช้ระบบ (who) และระบบมีอะไรบ้าง (What) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมความต้องการของผู้ใช้ระบบมาวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาเป็นแบบจำลองลอจิกัล (Logical Model) คือ แบบจำลองแผนภาพกระแสข้อมูล (Data Flow Diagram) แบบจำลองกระบวนการ (Process Model) และแบบจำลองข้อมูล (Data Model) แผนภาพ E – R

ระยะที่ 3 การออกแบบระบบ (Design) เป็นการตัดสินใจว่าระบบจะดำเนินการอย่างไร เพื่อให้ระบบงานบรรลุผลตามที่ต้องการ โดยการออกแบบระบบจะประกอบด้วย การออกแบบหน้าจอ นำเข้าข้อมูล รูปแบบข้อมูลที่นำเข้า และรูปแบบการรับข้อมูล การออกแบบข้อมูลที่แสดงผลทางหน้าจอ

ระยะที่ 4 การนำไปใช้ (Implementation Phase) เป็นการนำเอาระบบที่ได้ออกแบบมาพัฒนาเป็นระบบฐานข้อมูลติดตั้งและทดสอบระบบ

ระยะที่ 5 การบำรุงรักษา (Maintenance) ระบบจะต้องได้รับการบำรุงรักษาตลอดระยะเวลาที่มีการใช้งาน เมื่อระบบได้ถูกนำไปใช้งานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ควรมีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ เพื่อนำมาปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงระบบงานบางส่วนให้สอดคล้องกับการทำงานเพิ่มมากขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มผู้ประกอบการ และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 250ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 11 คน ผู้วิจัยได้ทำการเลือกแบบเจาะจง โดยเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เป็นทั้งผู้ประกอบการและผู้เลี้ยงจิ้งหรีด ชุมชนโคกยาง ตำบลข่านิ อำเภอลำดวน จังหวัดบุรีรัมย์ และกลุ่มผู้ใช้งานระบบฐานข้อมูลแปรรูปผลิตภัณฑ์จิ้งหรีด จำนวน 30 คน

เครื่องมือในการดำเนินงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้พัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัย แบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

1. แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง เพื่อใช้สัมภาษณ์ ผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนประเด็นเนื้อหา ดังนี้

1) สถานภาพ ประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ เบอร์โทร สถานะผู้ประกอบการว่าเป็นผู้เลี้ยงจิ้งหรีด หรือผู้ขายจิ้งหรีด หรือทั้งเลี้ยงและขาย

2) ข้อมูลเกี่ยวกับจิ้งหรีด ได้แก่ สายพันธุ์/ประเภทจิ้งหรีด วิธีการเลี้ยงจิ้งหรีด ผลิตภัณฑ์ที่มีการแปรรูปจากจิ้งหรีด สูตรน้ำพริกจิ้งหรีด ราคาที่ขาย

3) ข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีด ชุมชนโคกยาง ตำบลข่านิ อำเภอลำดวน จังหวัดบุรีรัมย์

2. แบบสอบถามออนไลน์ เพื่อประเมินความพึงพอใจระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีด ชุมชนโคกยาง ตำบลข่านิ อำเภอลำดวน จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและกำหนดเกณฑ์ในการแปลและให้ความหมาย ตามแนวคิดของ Best (1997) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.50 – 4.49	มีความพึงพอใจมาก
2.50 – 3.49	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.50 – 2.49	มีความพึงพอใจน้อย
0.50 – 1.49	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ระยะที่ 5 การบำรุงรักษา (Maintenance) ระบบจะต้องได้รับการบำรุงรักษาตลอดระยะเวลาที่มีการใช้งาน เมื่อระบบได้ถูกนำไปใช้งานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ควรมีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ เพื่อนำมาปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงระบบงานบางส่วนให้สอดคล้องกับการทำงานเพิ่มมากขึ้น

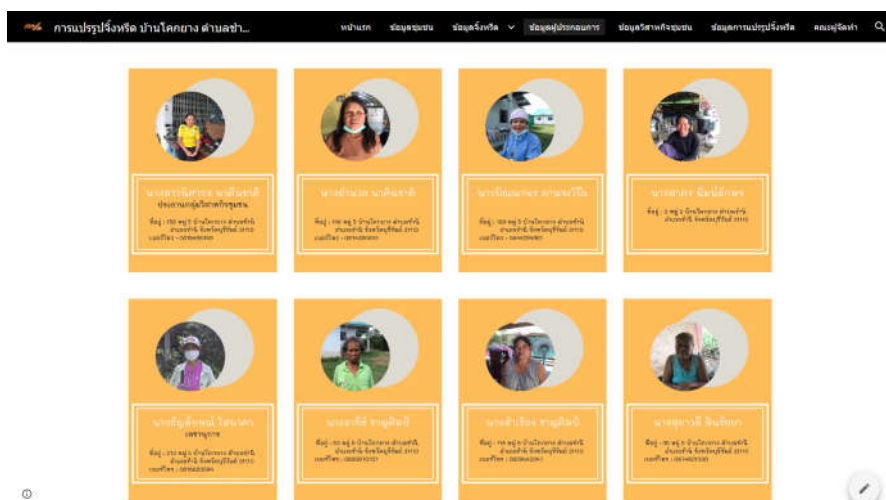
ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากระบวนการฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีด

ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีด ชุมชน โศกยาง ตำบลชานี อำเภอลำดวน จังหวัดบุรีรัมย์ ภายในระบบประกอบด้วยตารางฐานข้อมูล จำนวน 7 ตาราง คือ ตารางเข้าสู่ระบบ ตารางข้อมูลชุมชน โศกยาง ตารางข้อมูลจิ้งหรีด ตารางข้อมูลผู้ประกอบการ ตารางข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตารางข้อมูลการแปรรูปจิ้งหรีด และตารางการสืบค้นข้อมูล ระบบฐานข้อมูล สามารถแบ่งการทำงานออกเป็น 3 ส่วนคือ 1) ผู้ดูแลระบบ 2) กลุ่มวิสาหกิจชุมชน 3) ผู้ใช้ทั่วไป โดยผู้ใช้งานระบบแต่ละกลุ่มสามารถทำงานกับระบบได้แตกต่างกันขึ้นอยู่กับสิทธิ์ที่ได้รับ ดังนี้

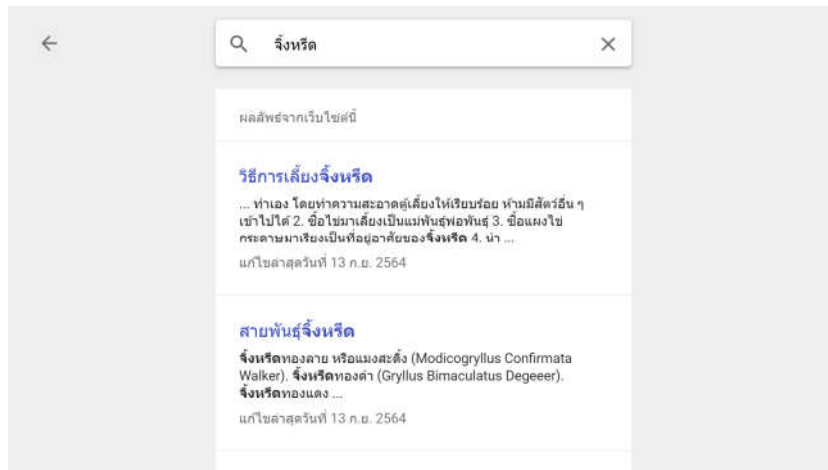
1.1 ผู้ดูแลระบบ คือ ผู้ที่มีหน้าที่ในการดูแลระบบและเพิ่ม แก้ไข ลบ สืบค้น จัดการข้อมูลชุมชน โศกยาง ข้อมูลจิ้งหรีด ข้อมูลผู้ประกอบการ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ข้อมูลการแปรรูปจิ้งหรีด และกำหนดสิทธิ์การใช้งาน

1.2 กลุ่มวิสาหกิจ คือ ผู้ที่สามารถเพิ่มเติม สืบค้นข้อมูลชุมชน โศกยาง ข้อมูลจิ้งหรีด ข้อมูลผู้ประกอบการ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ข้อมูลการแปรรูปจิ้งหรีด

รูปที่ 7 ข้อมูลผู้ประกอบการ

1.3 ผู้ใช้งานทั่วไป คือ ผู้ที่สามารถเข้าเยี่ยมชม ข้อมูลชุมชน โลกข่าง ข้อมูลจิ้งหรีด ข้อมูลผู้ประกอบการ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ข้อมูลการแปรรูปจิ้งหรีด

รูปที่ 8 การสืบค้นข้อมูล

2. ผลการประเมินความพึงพอใจ ผู้ใช้ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีด

ผลการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีด ชุมชน โลกข่าง ตำบลขานี อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน พบว่า ความพึงพอใจและความเหมาะสมด้านการออกแบบระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีด พบว่า ภาพรวมผู้ใช้มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านขั้นตอนกระบวนการของระบบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57) ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความประสิทธิภาพและความปลอดภัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ตารางแสดงความพึงพอใจผู้ใช้ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจากจิ้งหรีด

ด้าน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านขั้นตอนกระบวนการของระบบ	4.57	0.54
ด้านเนื้อหา	4.49	0.73
ด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัย	4.20	0.70
รวมเฉลี่ย	4.39	0.66

อภิปรายผล

1. ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีด เป็นระบบที่มีการพัฒนาเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งผลิต เพื่อนำมาสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับชุมชนและผลิตภัณฑ์ภายในชุมชน ทำให้สืบค้นได้ง่าย ในระบบสารสนเทศภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านโภชนาการ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีดเป็นการพัฒนาเพื่อเป็นฐานข้อมูลของชุมชน ซึ่งมีการจัดเก็บข้อมูล เกี่ยวกับข้อมูลชุมชน ข้อมูลจิ้งหรีด ข้อมูลผู้ประกอบการ ข้อมูลวิสาหกิจชุมชน ของชุมชน โคกยาง ตำบลชานี อำเภอลำดวน จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าใช้งานได้ง่าย และมีความสะดวกต่อการค้นหาข้อมูลมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทิดศักดิ์ สุพันธ์ (2562 : 195) ดำเนินการศึกษารูปแบบ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลแหล่งผลิตสินค้า ข้อมูลสินค้าและผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ระบบฐานข้อมูลจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถเลือกซื้อสินค้าและผลิตภัณฑ์ได้ตามความต้องการ ทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการเลือกซื้อสินค้าและผลิตภัณฑ์ และงานวิจัยของ นุจรินทร์ ปทุมพงษ์ และมันทนา จรรย์รัตนไพศาล (2562 : 90) พบว่า การพัฒนาระบบฐานข้อมูลอาหาร เพื่อรวบรวมและสร้างองค์ความรู้ โดยการจัดประเภทหรือหมวดหมู่อาหารช่วยให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นและเข้าถึงความรู้ได้ง่าย

2. ผลการประเมินความพึงพอใจระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีดชุมชน โคกยาง ตำบลชานี อำเภอลำดวน จังหวัดบุรีรัมย์ ภาพรวมผู้ที่มีความพึงพอใจระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านขั้นตอนกระบวนการของระบบ (4.57) ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความประสิทธิภาพและความปลอดภัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนมธรรม อมรเลิศวิทย์ (2558 : 6) ระบบฐานข้อมูลต้องจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยผู้ใช้สามารถเข้าสู่ข้อมูลของระบบได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตรรา มนตรี (2062 : 46) พบว่า เมนูและกระบวนการทำงานของระบบฐานข้อมูลใช้งานง่าย สะดวกรวดเร็วสามารถใช้ได้ เมื่อไรก็ได้ และการแสดงเนื้อหาจะต้องมีภาพ หรือวิดีโอประกอบ ทำให้ผู้เข้าใช้ระบบมีความพึงพอใจในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้

การใช้งานระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจิ้งหรีด ชุมชน โคกยาง ตำบลชานี อำเภอลำดวน จังหวัดบุรีรัมย์ สามารถใช้งานผ่านเว็บเบราว์เซอร์สามารถแสดงผลได้บนคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เคลื่อนที่ทุกขนาดหน้าจอ ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต

2. การทำวิจัยในครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปจังหวัด ชุมชน โศกยง ค่ำบลข่านิ อ่าเกอ ข่านิ จังหวัคบุรีรัมย์ อ่างค่อเนือง นอกจกนั้ควรมีการรวบรวมและจคกเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูป จังหวัคในพ้ันที่ค่าง ๆ ที่มีการเลี้ยงจังหวัคสำหรับน่านาทำเป็นระบบฐานความรู้ เรื่องจังหวัคสำหรับให้ ผู้ใช้ข้อมูลและคนรุ่นหลังสามารถศีกษาได้ค่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- เทคศักคิ์ สุพ้นคิ์, สุนันท์ สีพาย และนราศักคิ์ ภูพายง. (2562). การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าและ ผลิตภัณฑ์ในจังหวัคชัยภูมิเพือการพัฒนาคเป็น “Startup ชัยภูมิ”. วารสารวิชาวการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 8 (2), 191-199
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ. (2558). การวิเคราะห์และออกแบบระบบ. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดคยเคชั่น จักคค (มหาชน).
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ. (2560). การวิเคราะห์และออกแบบระบบ. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดคยเคชั่น จักคค (มหาชน).
- กระทรวงวัฒนธรรม. (2561). ยุทธศาสตร์ 20 ปี. สืบคั่นเมือ 8 สิงหาคม 2564, จก plan.bru.ac.th/ ยุทธศาสตร์ชาติ-20-ปี-พ-ศ-2561-2580/.
- กองสงเสริมและพัฒนากการปลศัสคั้ว กรมปลศัสคั้ว กระทรวงเกษตรและสหกรณ. (2564). คู่มือการเลี้ยง จังหวัคคบบประชาชน. กรุงเทพฯ: กองสงเสริมและพัฒนากการปลศัสคั้ว.
- นุจรินทร์ ปทุมพงษ์ และม้นชานา จริยรัตนไพศาล. (2562). การพัฒนาระบบฐานความรู้เพือสนับสนุน การทำอาหารสุขภาพ. วารสารบัณฑิตศีกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ ในพระบรม ราชูปถัมภ์, 13 (1), 76-91.
- พนมธรรม อมรเลศวิทย์ และคณะ. (2558). การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารอาหารไทย. รายงานวิจัย เรื่องการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารอาหารไทย.
- ม้นชานา นครเรียบ และคณะ . (ม.ป.ป.). การสร้างมาตรฐานค่นแบบการจคคการฟาร์มจังหวัคให้ถูกค่อ ตามหลักสุขอนามัยเพือให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพของวิสาหกจิชุมชนผู้เลี้ยงจังหวัคบ้านมะค่า. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Abstract

Research objectives to develop a database of wisdom products local food Prakhonchai Subdistrict Buriram Province The researcher conducted a research study and gathered information related to wisdom products. local food The sample group in the research was a group of 3 shrimp producers, a group of 3 business operators, and a group of 65 system users. There were 71 people in total. The research instrument was an interview form for shrimp producers. group of business operators Database system for local fermented food products developed following the system development cycle (SDLC) consists of 5 steps: 1) system planning; 2) System Analysis 3) System Design 4) System Development 5) System Testing. The database consists of 4 data tables. The results showed that the overall user experience was the most satisfied because the menu bar was easy to use, the login process was clear and the content was clear, accurate and complete. Therefore, this research will help general users to have access to the wisdom of food preservation, which can be utilized and consequently conserve the wisdom

Keywords: database development, local food wisdom products, shrimp

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีคุณภาพชีวิต และมีรายได้ที่ดีขึ้น รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ เรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจรากฐาน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนภารกิจอำนาจหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชน ในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนรากฐานให้มีความมั่นคง และมีเสถียรภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถ และความเข้มแข็งของชุมชน (Ministry of Culture, 2018)

คนไทยมีภูมิปัญญาในการถนอมอาหารมาตั้งแต่โบราณ การถนอมอาหารด้วยวิธีการต่าง ๆ เกิดขึ้น เพื่อยืดระยะเวลาให้สามารถเก็บไว้ได้กินนานขึ้น การจัดการความรู้เกี่ยวกับความหลากหลาย

ด้านอาหารของกลุ่มชาติพันธุ์นั้น มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้บุคคลทั่วไปได้รู้จักกับอาหาร และตัดสินใจที่จะเลือกซื้อมาบริโภค กุ้งจ่อม และปลาจ่อมเป็นอาหารพื้นบ้านดั้งเดิมของชาวอีสาน ที่ใช้ภูมิปัญญาในการถนอมอาหารเพื่อไว้ทานได้นาน นอกจากนี้ยังมีการผลิตกุ้งจ่อม และปลาจ่อมเพื่อจำหน่ายได้พัฒนารูปแบบที่เข้าถึงกลุ่มอื่นในภาคต่าง ๆ ได้มากขึ้น

ผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านที่ทำจากกุ้งจ่อม และปลาจ่อม ตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแหล่งผลิตปลาจ่อม และกุ้งจ่อมเก่าแก่แห่งหนึ่งในภาคอีสาน และเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือสินค้าโอท็อป (OTOP) ที่มีชื่อเสียงระดับจังหวัดมีกระบวนการหมักที่เป็นเอกลักษณ์ และรสชาติต่างจากที่อื่นเพราะใช้น้ำปลาที่พรสในการหมักซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น (Mueanprakhon, 2018 : Interview) เมื่อในอดีตพื้นที่แห่งนี้จะมีข้าวปลาอาหารอุดมสมบูรณ์ ในฤดูฝนที่แหล่งน้ำธรรมชาติจะมีกุ้ง หอย ปูหรือปลา ให้ชาวบ้านจับมาเป็นอาหารคู่ครัวเรือน เมื่อมีปริมาณมากก็นำมาหมัก ดอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกุ้งฝอย แม่บ้านเกษตรกรหรือชาวบ้านจะนิยมนำมาทำเป็นกุ้งจ่อม (Suwankul, 2017: 58)

ปัจจุบันมีผู้สนใจผลิตภัณฑ์กุ้งจ่อม ตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนมาก แต่ยังไม่มีความหน่วยงานใดรวบรวมข้อมูลที่สัมพันธ์ สอดคล้องกันมารวม ไว้ในระบบฐานข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับข้อมูลกุ้งจ่อมและผลิตภัณฑ์กุ้งจ่อม ตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจจัดทำระบบฐานข้อมูลกุ้งจ่อม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์กุ้งจ่อม ตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ นอกจากนี้ยังเป็นการประชาสัมพันธ์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเพิ่มช่องทางในการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์และบริการให้กับลูกค้า ได้ทราบถึงประโยชน์และรายละเอียดต่าง ๆ ประกอบการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ และการจัดทำเว็บไซต์ ไว้สำหรับติดต่อสื่อสารกับลูกค้าได้สะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกุ้งจ่อม ตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มผู้ผลิตกุ้งจ่อม กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจเอกชนและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มผู้ใช้ทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ กลุ่มผู้ผลิตกุ้งจ่อม จำนวน 3 ราย และกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจเอกชนและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ที่มีการผลิตสินค้าหรือการบริการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารหมักพื้นบ้านกุ้งจ่อมจำนวน 3 ราย และกลุ่มผู้ใช้ที่เข้ามาใช้ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์กุ้งจ่อมจำนวน 65 ราย

เครื่องมือวิจัย

2.1 เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ

2.1.1 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เพื่อใช้สัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ผลิตกุ้งจ่อมกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจเอกชนและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน

2.1.2 แบบสอบถามออนไลน์ เพื่อประเมินความพึงพอใจผู้ใช้ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์กุ้งจ่อม โดยใช้ค่าเฉลี่ยและกำหนดเกณฑ์ในการแปลและให้ความหมาย ตามแนวคิดของ (Best, 1997) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.50 – 4.49	มีความพึงพอใจมาก
2.50 – 3.49	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.50 – 2.49	มีความพึงพอใจน้อย
0.50 – 1.49	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ขั้นตอนดำเนินงานวิจัย

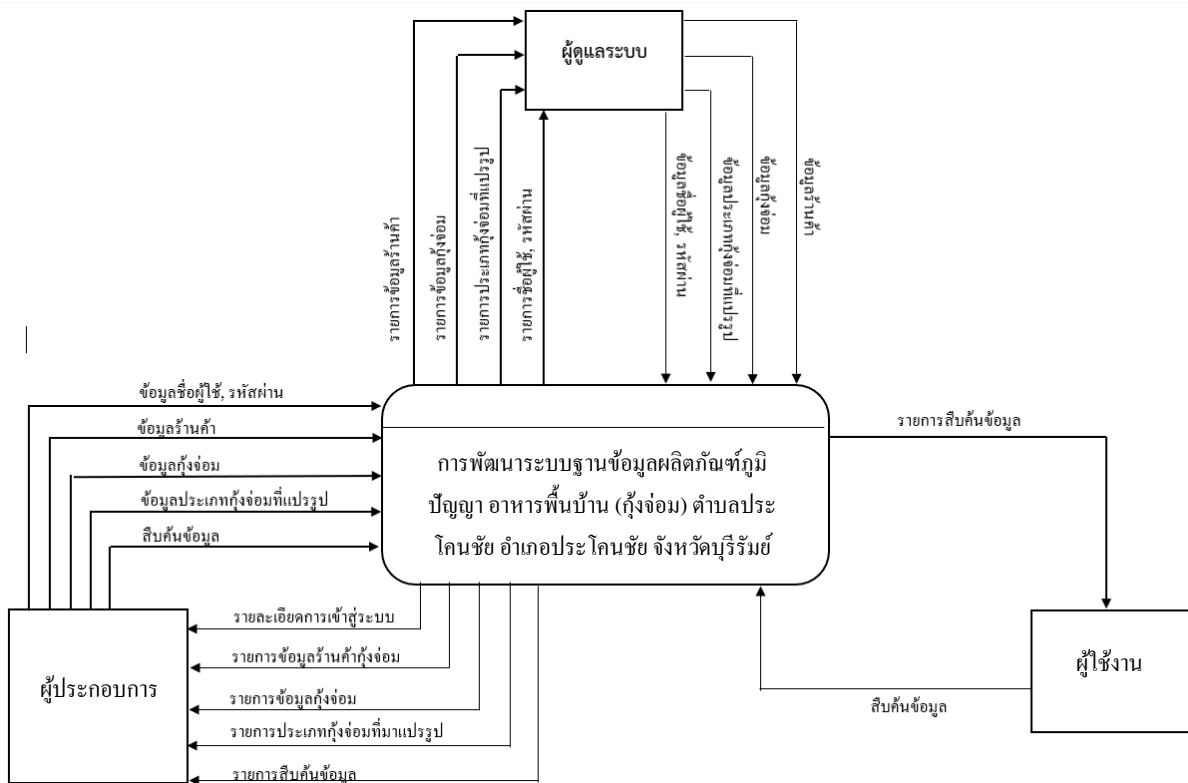
ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกุ้งจ่อม เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา โดยใช้วงจรพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle: SDLC) 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การวางแผน มีการวางแผนการทำงานของระบบฐานข้อมูล โดยทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกุ้งจ่อมและผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกุ้งจ่อมจากบทความวิชาการ บทความงานวิจัย

จากฐานข้อมูลออนไลน์ รวมทั้งสัมภาษณ์กลุ่มผู้ผลิตกุ้งจ่อม จำนวน 3 ราย และกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจเอกชนและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์กุ้งจ่อม จำนวน 3 ราย

2.2.2 การวิเคราะห์ระบบ นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้านกุ้งจ่อม มาวิเคราะห์และออกแบบจำลอง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

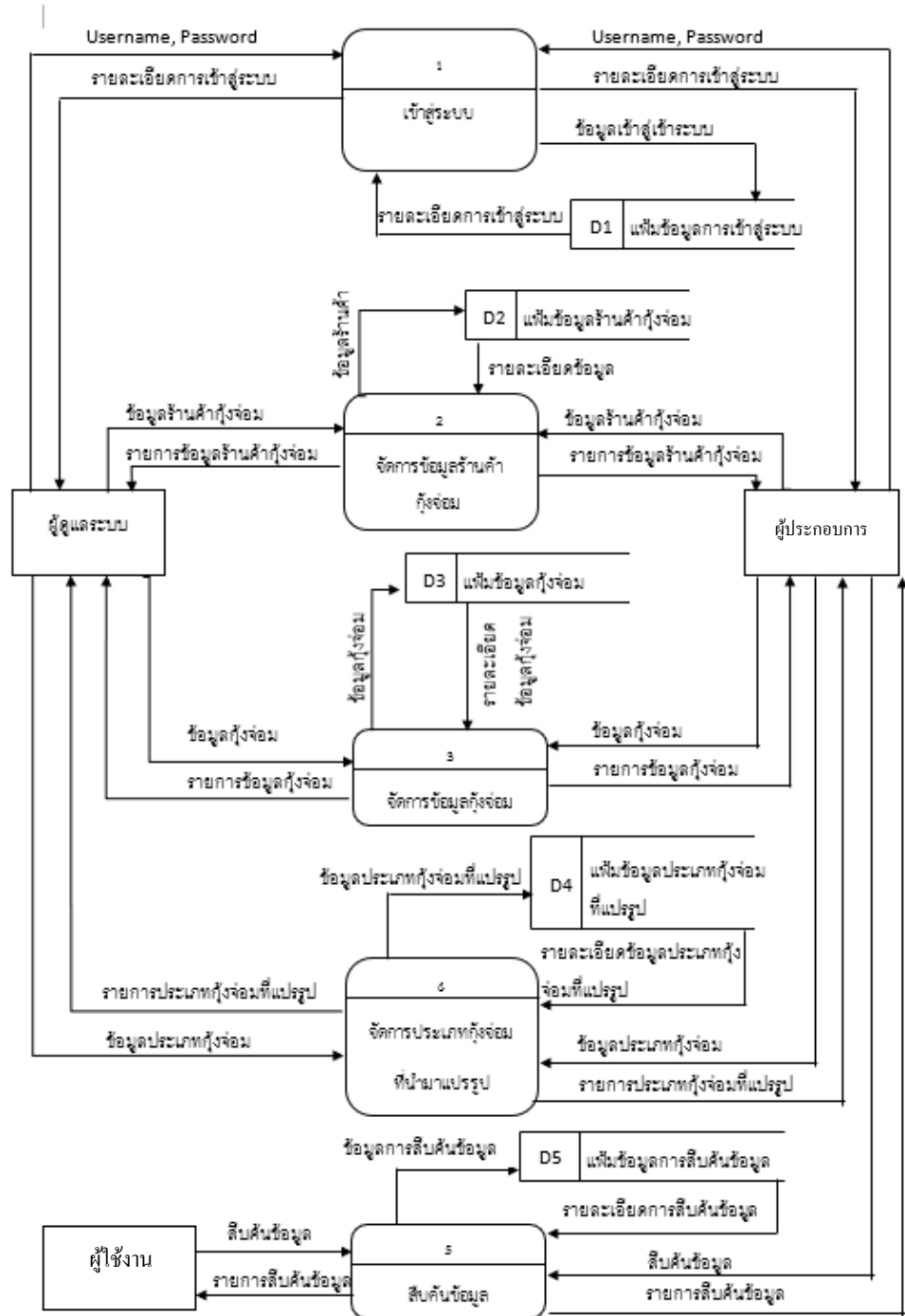
2.2.2.1 แผนภาพบริบทของระบบ (Context Diagram) การทำงานของระบบประกอบด้วยผู้ใช้งาน 3 กลุ่ม คือ 1) ผู้ดูแลระบบ มีหน้าที่ในการจัดการข้อมูลของระบบทั้งหมด 2) ผู้ประกอบการ คือ ผู้มีหน้าที่จัดการเพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลร้านค้า ข้อมูลกุ้งจ่อม และข้อมูลผลิตภัณฑ์ 3) ผู้ใช้ทั่วไป คือ บุคคลที่เข้ามาเยี่ยมชมเว็บไซต์ และสืบค้นข้อมูล

รูปที่ 1 แผนภาพบริบท (Context Diagram) ของระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้านกุ้งจ่อม

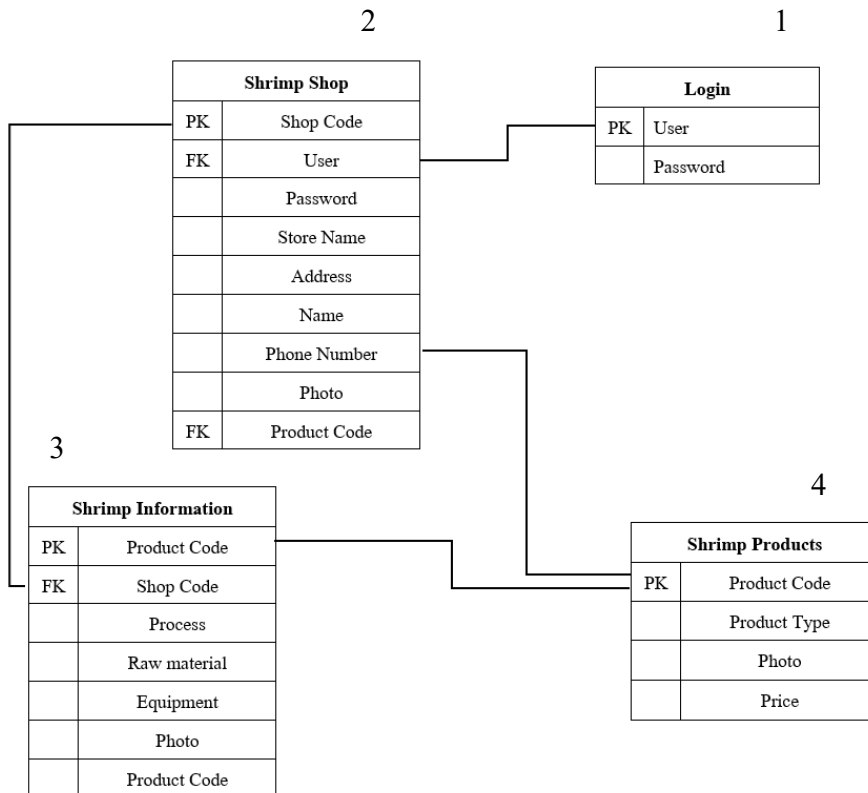
2.2.2.2 แผนภาพกระแสข้อมูล (Data Flow Diagram: DFD) ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้านกุ้งจ่อม ประกอบด้วย 4 Process คือ เข้าสู่ระบบ การจัดการข้อมูลร้านค้ากุ้งจ่อม การจัดการข้อมูลกุ้งจ่อม การจัดการผลิตภัณฑ์กุ้งจ่อมที่นำมาแปรรูป

รูปที่ 2 แผนภาพกระแสข้อมูล (Data Flow Diagram) ของระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกุ้งจ่อม

2.2.2.3 แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล E-R Diagram เป็นการจำลองข้อมูลที่เกิดขึ้นทั้งหมดในระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกุ้งจ่อม ประกอบด้วยตารางฐานข้อมูลจำนวน 4 ตาราง คือ ตารางเข้าสู่ระบบ ตารางข้อมูลร้านค้า ตารางข้อมูลกุ้งจ่อม และตารางผลิตภัณฑ์กุ้งจ่อม

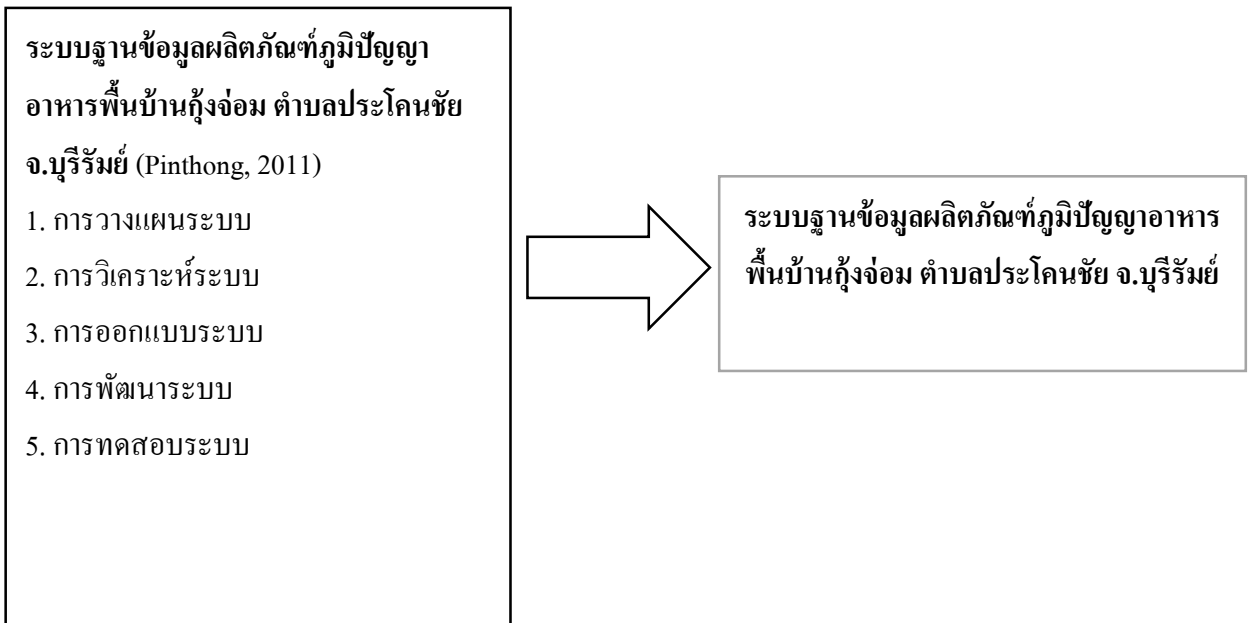
รูปที่ 3 แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ ของระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกุ้งจ่อม

2.2.3 การออกแบบระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกุ้งจ่อม ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ประกอบด้วยการออกแบบหน้าจอนำเข้าข้อมูล รูปแบบข้อมูลที่นำเข้าและรูปแบบการรับข้อมูล การออกแบบรายงาน การออกแบบโครงสร้าง การออกแบบภาพกราฟิก

2.2.4 การพัฒนาระบบ เป็นขั้นตอนการนำเอาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกุ้งจ่อมที่ได้ออกแบบแล้วมาพัฒนาเป็นระบบฐานข้อมูลไปติดตั้งบนเว็บไซต์ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าไปจัดเก็บและสืบค้นข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกุ้งจ่อม

2.2.5 การทดสอบระบบ เป็นการทดสอบระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม โดยให้ผู้ใช้ทั่วไปเข้าไปใช้ระบบ และมีการประเมินความพึงพอใจของระบบฐานข้อมูล แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงระบบฐานข้อมูลให้สอดคล้องกับการทำงานมากขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจผู้ใช้ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

1. ผลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ พบว่า วัตถุประสงค์ในการใช้ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม 1) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 2) เพื่อเพิ่มช่องทางในการติดต่อซื้อขายผลิตภัณฑ์ โดยเนื้อหาสารสนเทศที่ต้องการของระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์กึ่งจ่อม ข้อมูลร้านค้า ข้อมูลกึ่งจ่อม กระบวนการแปรรูป

2. ผลการพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม

ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม ตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภายในระบบประกอบด้วยตารางฐานข้อมูล จำนวน 4 ตาราง ได้แก่ ตารางเข้าสู่ระบบ ตาราง

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบที่ประเมินจากแบบสอบถามออนไลน์จำนวน 65 ราย พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจมากที่สุดคือแถบเมนูใช้งานง่าย ค่าเฉลี่ย 4.75 ระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ขั้นตอนและกระบวนการที่ชัดเจน ค่าเฉลี่ย 4.68 ระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด และเนื้อหาที่มีความชัดเจน ถูกต้อง สมบูรณ์ ค่าเฉลี่ย 4.65 ระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด

โดยสรุปค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจภาพรวม 4.62 แสดงว่าผู้ใช้งานมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ดังแสดงรายละเอียดในตาราง

ตารางที่ 1

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบที่ประเมินจากแบบสอบถามออนไลน์

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
1. ขั้นตอนและกระบวนการที่ชัดเจน	4.68	0.64	มากที่สุด
2. การดำเนินงานตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ	4.65	0.57	มากที่สุด
3. กระบวนการและการแสดงผลของเว็บไซต์ทำได้อย่างรวดเร็ว	4.51	0.74	มากที่สุด
4. แถบเมนูใช้งานง่าย	4.75	0.43	มากที่สุด
5. เนื้อหาที่มีความชัดเจน ถูกต้อง สมบูรณ์	4.65	0.52	มากที่สุด
6. เนื้อหาที่มีความสอดคล้องและตรงกับความต้องการ	4.58	0.63	มากที่สุด
7. ปริมาณเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับหน้าเว็บเพจในแต่ละหน้า	4.58	0.66	มากที่สุด
8. การจัดลำดับเนื้อหาเป็นหมวดหมู่ง่ายต่อการค้นหาและทำความเข้าใจ	4.60	0.77	มากที่สุด
9. เนื้อหาที่มีความน่าเชื่อถือ สามารถให้ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ได้	4.63	0.58	มากที่สุด
10. การกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล	4.63	0.79	มากที่สุด
11. การจัดระดับความปลอดภัย	4.60	0.73	มากที่สุด
รวม	4.62	0.65	มากที่สุด

อภิปรายผล

จากการพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม ตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ และการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม ตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แล้วมาพัฒนาระบบฐานข้อมูล ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) ผู้ใช้งาน 2) ผู้ประกอบการ 3) ผู้ดูแลระบบ เนื่องเป็นการช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น อาหารพื้นบ้านให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป นอกจากนี้ยังทำให้ชุมชนเกิดความเข้าใจให้มีความสำคัญและคุณค่าของภูมิปัญญาที่มีอยู่ทำให้ชุมชนสามารถถ่ายทอดความรู้ และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับคนรุ่นหลังได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Suwankul, 2017 : 85) เห็นว่าระบบฐานข้อมูลช่วยในการรวบรวมจัดเก็บข้อมูลและอนุรักษ์ นอกจากนี้การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายสะดวกทำให้สังคมและชุมชนตระหนักถึงภูมิปัญญาอาหารและการอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไป

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจผู้ใช้ระบบระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม ตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมผู้ใช้ระบบมีความพึงพอใจระดับมาก โดยเฉพาะด้านข้อมูล ถูกต้องตรงกับความต้องการของผู้ใช้ เนื่องจากระบบฐานข้อมูลได้มีการจัดกลุ่มข้อมูลร้านค้า หรือผู้ประกอบการ กลุ่มข้อมูลผลิตภัณฑ์ กลุ่มข้อมูลประเภทสินค้า ทำให้ผู้ใช้สามารถค้นคืนข้อมูลร้านค้า ข้อมูลผลิตภัณฑ์ และข้อมูลประเภทสินค้าได้สะดวกรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีรายละเอียดของข้อมูลร้านค้า ข้อมูลผลิตภัณฑ์ และข้อมูลประเภทสินค้าได้อย่างครบถ้วน สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Techaphetphai boon, 2014 : 15) พบว่าความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบฐานข้อมูลอยู่ในระดับมากเพราะผู้ใช้ระบบเห็นว่าระบบฐานข้อมูลประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ง่ายมีการแสดงข้อมูลองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้งานนอกจากนี้ยังเป็นมรดกของประเทศไทยให้เยาวชนรุ่นหลังได้ศึกษาในอนาคต

บทสรุป

การพัฒนากระบวนข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม ตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าจากปัจจุบันผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตำบลประโคนชัย ยังไม่มีการจัดทำระบบข้อมูลและเว็บไซต์ ผู้วิจัยจึงออกแบบให้มีการแบ่งการใช้งานตามหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องออกเป็น 3 กลุ่มคือ 1) ผู้ใช้งาน สามารถสืบค้นข้อมูล และเยี่ยมชมเว็บไซต์ 2) ผู้ประกอบการ คือ ผู้มีหน้าที่จัดการเพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลร้านค้า ข้อมูลกึ่งจ่อม และข้อมูลผลิตภัณฑ์ 3) ผู้ดูแลระบบ คือ มีหน้าที่ในการจัดการเพิ่ม ลบ แก้ไข ข้อมูลร้านค้า ข้อมูลกึ่งจ่อม และข้อมูลผลิตภัณฑ์ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำระบบข้อมูลไปทดลองใช้งานและสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม ตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังนั้นระบบข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อมสามารถนำไปใช้จัดเก็บข้อมูลกึ่งจ่อม และสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ระบบข้อมูลผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา อาหารพื้นบ้านกึ่งจ่อม ตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาระบบให้อยู่ในรูปแบบอุปกรณ์เคลื่อนที่ หรือ โทรศัพท์มือถือ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงวัฒนธรรม. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี*. สืบค้นเมื่อ 14 สิงหาคม 2564, จาก <https://district.cdd.go.th/banhaet/services>
- กฤษฎาวัชร ประโยชน์พิบูลผล. (2554). *การพัฒนากระบวนข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์บนเครือข่ายมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ไชยวัฒน์ จุนถิระพงศ์. (2563). *แผนพัฒนาท้องถิ่น*. สืบค้นเมื่อ 14 สิงหาคม 2564, จาก http://www.prakhonchai.go.th/PDF/Plan61_64.pdf
- นิธิโรจน์ ศุภกฤษสุวรรณกุล. (2560). *การจัดการความรู้และพัฒนาระบบฐานข้อมูลความหลากหลายด้านอาหารของกลุ่มชาติพันธุ์*. รายงานผลการวิจัย. สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
- น้ำทิพย์ วิกาวนิ. (2547). *ระบบฐานข้อมูล*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

- รสสุคนธ์ ปิ่นทอง. (2554). *วงจรการวิเคราะห์ระบบงาน*. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2564, จาก
<http://www.htc.ac.th/htc15/fpdf/3901-2119/lesson2.pdf>
- ศุภชัย จิวะรังสีนิ และ ขจรศักดิ์ สังเจริญ. (2550). *ระบบฐานข้อมูล*. กรุงเทพฯ : TrainLyst
- สมชาย วรรณญาณุไกร. (2555). *ระบบฐานข้อมูล*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- สุภารัตน์ เหมือนประโคน. *ผู้ประกอบการ*. สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2561
- อุทัย สุขสิงห์. (2547). *การจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์(GIS)*. กรุงเทพฯ : สมาคม
ส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น)
- อุษา ศิริและภาวิณี ศิลาเกษ. (2546). *โครงการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางภูมิปัญญาท้องถิ่น กรณี: ศึกษา
อาหารหมักพื้นเมืองกึ่งจ่อม*. รายงานผลการวิจัย. สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2558). *ระบบฐานข้อมูล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- Best W. John. (1997). *Research in Education*. Allyn and Bacon: Boston MA.
- Saeed K. Rabimi and Frank S. Haug. (2010). *ระบบฐานข้อมูล*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

การศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้

ตัวนักศึกษาใหม่ ผลการศึกษาพบว่าระดับความพึงพอใจต่อกระบวนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่
ประจำปีการศึกษา 2565 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนา, กระบวนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่, ความพึงพอใจ

Abstract

The objectives of this research were to 1) develop a process for accepting new student reports for the academic year 2022 around the Port folio, a case study of Buriram Rajabhat University in the situation of the epidemic of the Corona virus (COVID 19). 2) Level of satisfaction with the process of accepting new students for the year 2022 around the Port folio. The concept of PDCA used to describe the conceptual framework in the study. This research was a quantitative research conducted by online surveys. The sample consisted of 321 students in the Grade 6 who reported as new students for the academic year 2022 around the Port folio Case Study of Buriram Rajabhat University by random. The data were analyzed using descriptive statistics : percentage, average and standard deviation. The research results. The PDCA concept, which consists of planning, implementing, reviewing, improving to analyze in order to formulate guidelines for accepting new student reports. The information technology system of Buriram Rajabhat University and line official account supported the process new student reporting. The overall level of satisfaction with the new student reporting process for the academic year 2022 was at a good level.

Keywords: Development, Process for accepting new student reports, Satisfaction

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้มุ่งการพัฒนาการศึกษาที่ส่งเสริมสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาของประชาชนทุกช่วงวัยและการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต การขับเคลื่อนด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การแก้จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีและการบริป ปหารจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว มุ่งให้ความสำคัญกับความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาตินี้มีกรอบ

ที่สอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งมีเป้าหมายให้ประชากรในประเทศไทยเกิดความมั่งคั่งยั่งยืน โดยผ่านกระบวนการพัฒนาของทุกส่วนฝ่ายทั้งระดับกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานระดับภูมิภาค (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563)

ปัจจุบันประเทศไทยมีอัตราการเกิดของประชากรในสัดส่วนที่น้อยลงซึ่งเป็นผลจากในอดีตรัฐบาลได้มีนโยบายการวางแผนครอบครัวแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2513 เป็นต้นมา และกระทรวงสาธารณสุขได้มีการขึ้นนโยบายดังกล่าวเรื่อยมาจนกระทั่งในปัจจุบันทำให้ประชาชนของประเทศไทยมีประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่เพิ่มในอัตราส่วนที่ลดลง โดยในปี พ.ศ. 2532 มีประชากร 55.8 ล้าน ปี พ.ศ. 2543 มีประชากร 60.61 และเมื่อปี พ.ศ. 2552 ประชากรมีทั้งหมด 63.4 ล้านคน และผลจากการลดลงของประชากรทำให้อัตราการเกิดน้อยลง ประชาชนที่อยู่ในช่วงวัยศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามีจำนวนน้อยลงตามไปด้วย ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนี้ทำให้จำนวนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนมีจำนวนน้อยลง ซึ่งเห็นชัดเจนจากในปี พ.ศ.2562 จำนวนนักศึกษาที่สมัครเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ลดลงร้อยละ 10-15 ซึ่งถือเป็นวิกฤตของมหาวิทยาลัยทุกแห่ง (ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ, 2562) และทำนองเดียวกันจากการเปลี่ยนแปลงบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องมาจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 ทำให้เกิดความท้าทายของสถาบันการศึกษาที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรทันสมัยเพื่อเป็นตัวเลือกให้กับผู้สนใจเข้ามาศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาของตน อย่างไรก็ตามกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ได้มีนโยบายให้สถาบันศึกษาระดับอุดมศึกษาได้มีการพัฒนาหลักสูตรที่ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งทำให้เกิดโครงการพลิกโฉมมหาวิทยาลัยโดยมุ่งเน้นมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับภารกิจหลักทุกภารกิจของมหาวิทยาลัยโดยมุ่งการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และมหาวิทยาลัยระดับอุดมศึกษาจะมุ่งเน้นหลักสูตรการเรียนรู้ตลอดชีวิต การประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้ข้อมูลหลักสูตรต่างๆ เข้าถึงกลุ่มนักเรียนมัธยมและผู้สนใจเข้ามาศึกษาต่อ และมหาวิทยาลัยจะต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการในการรับนักศึกษาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ อย่างไรก็ตามในช่วงเดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2565 ได้มีการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ระลอกที่ 5 ในประเทศไทย ส่งผลให้มตินโยบายการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของสถาบันการศึกษาทุกระดับในประเทศไทย ขณะเดียวกันเป็นช่วงเวลาที่การรับนักศึกษาปีการศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งซึ่งถือว่าเป็นช่วงเวลานี้เป็นความท้าทาย

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้มีการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและสรุปตัวแปรหลักได้ดังนี้

1. ใช้แนวคิด PDCA คือแนวคิดซึ่งถูกคิดค้น โดย Dr. Edwards W. Deming วงจรเดมมิง PDCA นั้นกล่าวได้ว่าเป็นวงจรการบริหาร 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย Plan – Do – Check – Act อาจกล่าวได้ว่า PDCA เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการวางแผนแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน ซึ่งในการวิจัยนี้ได้นำหลักการ PDCA มาใช้ในการพัฒนากระบวนการกระบวนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปี การศึกษา 2565 รอบ เพิ่มสะสมผลงาน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยที่ผ่านมามหาวิทยาลัยได้มีการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ ณ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน อย่างไรก็ตามในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้ทางมหาวิทยาลัยได้มีการทบทวนและกำหนดแนวทางการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่รอบ เพิ่มสะสมผลงาน ในระบบออนไลน์ และได้มีการนำหลักการ PDCA มาใช้ในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดของ PDCA ดังนี้ (วีรวิทย์ เลิศไทยตระกูล, 2554)

1.1 P หรือ Planning หมายถึง การนำร่างขั้นตอนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ รอบ เพิ่มสะสมผลงาน ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ เพิ่มสะสมผลงาน มาประกอบในการประชุม และ มีการประชุมเพื่อกำหนดขั้นตอนการรายงานตัวโดยผ่านระบบออนไลน์ สรุปมีขั้นตอน ทั้งหมด 6 ส่วน และประกอบด้วย 1) การประชาสัมพันธ์ข้อมูล 2) บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน 3) เอกสารที่นักศึกษาใหม่จะต้องใช้ประกอบการรายงานตัว 4) เอกสารที่จะต้องพิมพ์จากระบบออนไลน์ 5) การชำระเงินผ่านธนาคาร 6) ระบบ Line add friend เพื่อให้ข้อมูลหรือคำถามที่มีข้อสงสัยบ่อย ซึ่งในกระบวนการนี้ได้มีการประชุมระดับผู้ปฏิบัติงาน และปรึกษาหารือประเมินขั้นตอนการดำเนินการ และ ประเมินปัญหาที่จะเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากปัญหาในระหว่างการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ ประจำปี 2564 และมีขั้นตอนการรับรายงานตัว 3 ขั้นตอน 1) การพิมพ์ใบชำระค่ารายงาน 2) ชำระเงินที่ธนาคาร หรือ การชำระผ่านแอปพลิเคชัน 3) ส่งเอกสารหลักฐานทางไปรษณีย์ ในขั้นตอนการวางแผนกำหนดให้มีการดำเนินการผิดพลาดของผู้ใช้ระบบต่ำกว่าร้อยละ 5

1.2 D หรือ Do คือ ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติตามแผนงานและวิธีการที่ได้กำหนดตามข้อสรุปในที่ประชุม ซึ่งมีรายละเอียดได้แก่ 1) การพัฒนาระบบดาวน์โหลดเอกสารค่ารายงานตัวโดยเข้าไปดาวน์โหลดเอกสารที่อยู่ในลิงค์ <https://std.bru.ac.th> และผู้ที่ต้องการดาวน์โหลดเอกสารจะต้องกรอกข้อมูล 2 อย่างได้แก่ รหัสประจำตัวผู้สมัคร และ เลขบัตรประจำตัวบัตรประชาชน นอกจากนี้ในหน้าลิงค์ดังกล่าวได้ระบุ หมายเลขโทรศัพท์เพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีที่ไม่สามารถเข้าระบบได้

และเอกสารจะอยู่ที่หน้า cdn.fbsbx.com 2) Line official account เป็นช่องทางในการตอบคำถาม คำถามที่มีการถามบ่อย ซึ่งในระบบนี้จะทำให้ลดภาระการปฏิบัติงานของบุคลากรในการตอบคำถาม ผ่านออนไลน์ในระบบเพจของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน โดยปกติจะมีบุคลากรที่ดูแลระบบคอยตอบคำถามทั้งหมด 5 คน

1.3 C หรือ Check คือ ขั้นตอนการตรวจสอบ ในระหว่างรับรายงานตัวนักศึกษา นักศึกษา ใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ Port folio กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในวันที่ 8-10 มกราคม พ.ศ. 2565 ผ่านระบบออนไลน์ ในช่วงเวลาดังกล่าวบุคลากรที่พัฒนาระบบการใช้งานจะมีหน้าที่เฝ้าติดตามเพื่อแก้ไขปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

1.4 A / Act หรือ Action คือ การแก้ปัญหา หรือเป็นขั้นตอนการปรับปรุง หรือมีการปรับเปลี่ยนวิธีการ เพื่อให้ผลลัพธ์กลับมาอยู่ในแผนงาน หรือ การนำไปสู่เป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในครั้งแรก ซึ่งในขั้นตอนนี้ จะเป็นการกำหนดแนวทางเพิ่มเติมเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. การประเมินผลความพึงพอใจของผู้ใช้กระบวนการการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ เพิ่มสะสมผลงาน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผ่านระบบออนไลน์ โดยมีการประเมินทั้งหมด 4 ประเด็น ได้แก่

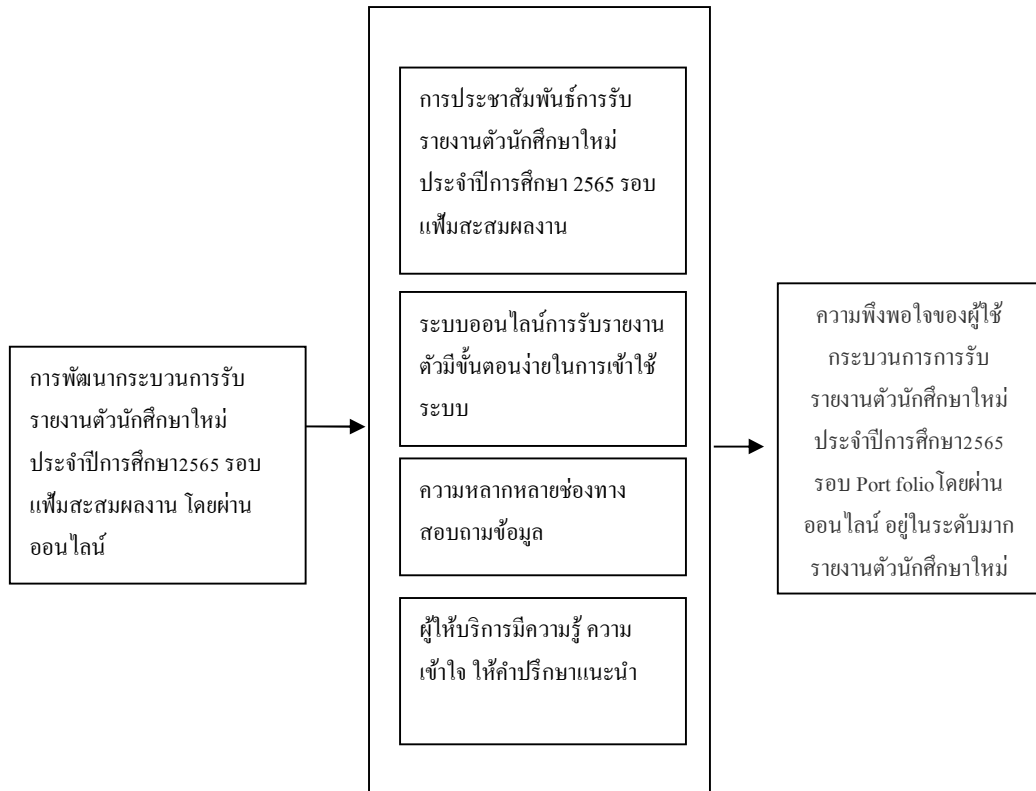
2.1 การประชาสัมพันธ์การรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ เพิ่มสะสมผลงาน

2.2 ระบบออนไลน์การรับรายงานตัวมีขั้นตอนง่ายในการเข้าใช้ระบบ

2.3 ความหลากหลายช่องทางสอบถามข้อมูล

2.4 ผู้ให้บริการมีความรู้ ความเข้าใจ ให้คำปรึกษาแนะนำ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ คณะกรรมการดำเนินงานการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 24 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เข้ารายงานตัวเป็นนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ Port folio วิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 1,700 คน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานการรับรายงานตัวนักศึกษา จำนวน 24 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เข้ารายงานตัวเป็นนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ เพิ่มสะสมผลงาน 321 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, 2564)

2. เครื่องมือวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน นักวิจัยได้มีการทบทวนกรอบแนวคิดจากนักวิชาการโดยใช้วิธีการศึกษา จากการเอกสารงานวิจัย (Documentary Research) โดยศึกษาข้อมูลโครงการฯ จากคู่มือการดำเนินงาน โครงการเอกสารประกอบการดำเนินโครงการ วารสารเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และได้พัฒนาเครื่องมือในการวิจัย 2 แบบดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมีคำถามและข้อกำหนดที่แน่นอนโดยใช้โดยใช้คำถามเดียวกับผู้ให้ข้อมูลทุกราย และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ เพิ่มสะสมผลงาน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19)

2.2 แบบสอบถามเป็นเครื่องมือแบบมาตรวัด 5 ระดับ แบบสอบถามเกี่ยวข้องกับตัวแปรความพึงพอใจต่อกระบวนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ ปีการศึกษา 2565 รอบ Port folioกรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID -19) มีทั้งหมด 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การประชาสัมพันธ์การรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ เพิ่มสะสมผลงาน 2) ระบบออนไลน์การรับรายงานตัวมีขั้นตอนง่ายในการเข้าใช้ระบบ 3) ความหลากหลายช่องทางสอบถามข้อมูล 4) ผู้ให้บริการมีความรู้ ความเข้าใจ ให้คำปรึกษาแนะนำ และได้นำแบบสอบถามสำรวจในเพจเฟสบุคของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

3. การตรวจสอบเครื่องมือ ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้เครื่องมือการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้างแบบ เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการทางการศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนแบบสอบถามมาตรวัด 5 ระดับ นั้น ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบเครื่องมือ และมีค่า IOC โดยรวมทั้งฉบับ = 0.83 ทดสอบความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาค แบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าเท่ากับ 0.762- 0.884 การทดสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยดูจากค่าน้ำหนักปัจจัย (factor loading) มีค่าระหว่าง 0.481- 0.854 (Nunnally, C. and Bernstein, H, 1994)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงผสมผสานโดยประกอบด้วย

4.1 ศึกษาข้อมูลโครงการฯ จากคู่มือการดำเนินงานโครงการ เอกสารประกอบการดำเนินโครงการวารสารเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 รวบรวมข้อมูลการตอบแบบสอบถามผ่านออนไลน์จาก google form ระหว่างวันที่ 8-20 มกราคม 2565

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 จัดกลุ่มข้อมูลจากสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลแยกเป็นหัวข้อเป็นประเด็นๆ ในการพิจารณาผลจากการเก็บข้อมูล การพัฒนากระบวนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ เพิ่มสะสมผลงาน โดยผ่านออนไลน์ ตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์ข้อมูล การตีความและเขียนความเชิงพรรณนา

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนาเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยได้ทำการวิเคราะห์ผลการวิจัยและตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการพัฒนากระบวนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ เพิ่มสะสมผลงาน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID -19)

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการดำเนินงานการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 24 คน ได้พัฒนากระบวนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ เพิ่มสะสมผลงาน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานการรับรายงานตัวโดยได้นำแผนการดำเนินงานในปี 2564 มาทบทวนและกำหนดขั้นตอนการรายงานตัวนักศึกษาใหม่ในปี 2565 ดังนี้

1. การรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ในรอบ เพิ่มสะสมผลงาน เป็นระบบออนไลน์ และกำหนดให้มีการรับรายงานตัวไว้ทั้งหมด 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การพิมพ์ใบชำระค่ารายงาน, ขั้นตอนที่ 2 ชำระเงินที่ธนาคาร หรือ การชำระผ่านแอปพลิเคชัน และ ขั้นตอนที่ 3 ส่งเอกสารหลักฐานทางไปรษณีย์

2. การวางแผนประชาสัมพันธ์ข้อมูลการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ ผ่านช่องทางออนไลน์ ได้แก่ 1) ผ่านช่องทาง เว็บไซต์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ <https://www.bru.ac.th/change-report-direct12565/> และดาวโหลดเอกสารรายงานตัวผ่านลิงค์ <https://std.bru.ac.th> 2) ผ่านช่องทางเพจเฟซบุ๊ก สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

3. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้รับรายงานตัวศึกษาข้อมูลและสามารถดาวโหลดเอกสารที่ใช้ในการรับรายงานตัว ได้แก่ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการรายงานตัวและพิมพ์เอกสารรับรายงานตัวผ่านลิงค์ <https://reg.bru.ac.th/registrar/apphome.asp> 2) การสร้าง QR code เพื่อเข้าถึงรับรายงานตัวนักศึกษา 3) การ Line official account เป็นช่องทางในการตอบคำถาม คำถามที่มีการถามบ่อย ซึ่งในระบบนี้จะทำให้ลดภาระการปฏิบัติงานของบุคลากรในการตอบคำถามผ่านออนไลน์ในระบบเพจของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน โดยปกติจะมีบุคลากรที่ดูแลระบบคอยตอบคำถาม

ภาพที่ 2: ขั้นตอนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ แฟ้มสะสมผลงาน

ภาพที่ 3: ขั้นตอนประชาสัมพันธ์ข้อมูลการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ ผ่านช่องทางออนไลน์

วัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อกระบวนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ เพิ่มสะสมผลงาน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19)

ตารางที่ 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อกระบวนการรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ เพิ่มสะสมผลงาน ($n=321$)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การประชาสัมพันธ์การรับรายงานตัวนักศึกษาใหม่ประจำปีการศึกษา 2565 รอบ Port folio	4.37	0.55	มาก
2. ระบบออนไลน์การรับรายงานตัวมีขั้นตอนง่ายในการเข้าใช้ระบบ	4.40	0.55	มาก
3. ความหลากหลายช่องทางสอบถามข้อมูล	4.21	0.54	มาก
4. ผู้ให้บริการมีความรู้ ความเข้าใจ ให้คำปรึกษาแนะนำ	4.44	0.51	มาก
รวม	4.35	0.53	มาก

HISOC

2022